

فهرست تفصیلی و موضوعی

کلیات

مکتب اسلام

هدف نهایی دین

هدف نهایی دین، تکامل و تهذیب انسانها است. ۱۸۴.....

ویژگی مکتب اسلام

عنوان سیدالشهدا برای حمزه در جنگ اُحد، نشان از افتخار رسول الله ﷺ به همدوشی سران

جامعه با مردم در سختیها داشت. ۶۸.....

امروز نیز اسلام میتواند معجزه‌ی خود را در تربیت بانوانی بزرگ چون حضرت زینب (ع) تکرار

نماید. ۱۶۸.....

دانشمندان غرب، تشنه‌ی اسلامند. ۳۷۳.....

آرامش روحی بشر غربی، فقط در سایه‌ی اسلام فراهم میشود. ۳۷۳.....

غرب در جستجوی چهره‌هایی چون شیخ انصاری و ملاصدرا است. ۳۷۴.....

تهدیدهای موجود در مسیر بقای اسلام

خطر دشمنان خارجی و خطر اضمحلال درونی، دو خطر عمده‌ی تهدیدکننده‌ی اسلامند. ۳۱۵.....

در نبود عدالت و عبودیت و با گسترش ثروت‌اندوزی، جامعه پوک و تهی میشود. ۵۰۴.....

با تهی شدن جامعه از معنویت، کسی چون کعب‌الأخبار بیان معارف اسلامی را بر عهده

میگیرد. ۵۰۴.....

عَلت دشمنی قدرتمندان با اسلام، این است که اسلام شرط به دست گرفتن قدرت را خارج شدن

از هوا و هوس میداند. ۵۸۸.....

اضمحلال درونی نظام ممکن است بر اثر خستگی، اشتباه در فهم راه درست، یا فریفته‌ی نفس و دنیا شدن رخ دهد ۳۱۵.....

دین و سیاست

دینی که با سیاست همراه نباشد، کامل نیست ۱۸۴.....

نظام اسلامی، مجموعه‌ی احکام فردی و اجتماعی است ۳۸۳.....

تحقق دین و پیروزی آن، وابسته به تشکیل حکومت و اداره‌ی جامعه است ۱۸۴.....

هجرت نشان داد دین فقط ایمان قلبی و اعمال فردی نیست، بلکه شامل ایجاد نظام اجتماعی و اداره‌ی جامعه نیز میشود ۱۸۳.....

نظام اسلامی به دست پیامبر ﷺ تشکیل گردید ۳۸۳.....

با تشکیل حکومت اسلامی در مدینه، هجرت پیامبر ﷺ متّم بعثت شد ۱۸۴.....

پیامبر ﷺ و جانشین او، مهندس و راهبر نظام اسلامی هستند ۳۸۴.....

ائمه (ع) دائم در حال مبارزه‌ی سیاسی بودند؛ زیرا کسی که در مسند حکومت نشسته بود، مدّعی دین بود و از سویی اهل بیت (ع)، خودشان را «امام» میدانستند ۵۶۵.....

اسلام، مزاحم جدّی سردمداران فاسد است ۸۷.....

* پیامبر ﷺ همه‌ی احکامی را که برای نیل به سعادت لازم است، بیان و به آنها عمل کرد ۳۸۳.....

* فرد و جامعه‌ی اسلامی باید در مسیر کمال حرکت کنند ۳۸۴.....

* جامعه‌ی اسلامی، جامعه‌ی امامت است، نه سلطنت ۴۳۹.....

اخلاق و سیاست

شرط اسلام برای به دست گرفتن قدرت، خارج شدن از هوا و هوس است ۵۸۸.....

معارف اسلامی

مقدمه

وقتی که دلها با نور معرفت روشن شدند، جسمها، زبانها و اراده‌ها به کار می‌افتند ۵۲۰.....

هدف بعثت انبیا

ارتقای اندیشه، اتمام و اکمال مکارم اخلاق و دمیدن روح آرمان‌گرایی، اهداف بعثت انبیا هستند ۲۸.....

ایمان

ایمان دینی یعنی ایمان به خدا، روز جزا و پیغمبر ﷺ، و اهمیت آن بدان جهت است که ایمان پایه‌ی عمل و حرکت است ۶۰۳.....

ایمان، گرویدن و تسلیم در برابر چیزی است، ولی علم، دانایی نسبت به آن است؛ البته بدون عمل،

- ایمان ممکن نیست ۶۰۳
- در کلمات امیرالمؤمنین (علیه السلام) ایمان راهی است که مسیر آن کاملاً روشن است ۶۰۲
- ایمان، مسیری روشن است و با عمل صالح، تأثیر و تأثر متقابل دارد ۶۰۴
- نیروی ایمان، محرک انسان برای فداکاری در راه دین است ۱۸۲
- ایمان راستین، با سکوت در برابر کفر، ظلم، جنایت و تبعیض جمع نمیشود ۱۱
- * محرم و تبلیغ مبلغان، نقش مهمی در تقویت نیروی ایمان مردم دارند ۱۸۲

امامت و ولایت

- سه توصیه‌ی مهم قرآن کریم عبارتند از: ۶۵۷
۱. ولایت؛ ۶۵۷
۲. اطاعت؛ ۶۵۷
۳. مودت ۶۵۷
- پیروی مسلمانان از رهبر اسلامی، تبعیت از مقامی است که آگاهانه انتخاب شده است ۲۳۰
- ولایت، حکومتی همراه با محبت و پیوستگی با مردم؛ و پادشاهی، فرمان‌روایی بر اساس خواسته‌های نفسانی است ۵۰۴
- ولایت در اسلام، یک مفهوم مترقی و نجات‌بخش است ۳۶۶
- امامت، پیشوایی قافله‌ی دین و دنیا، و هدایت و کمک مادی و معنوی به مردم است ۵۸۲
- مرز ولایت و سلطنت از نگاه سلمان، جابجایی ناحق یک درهم بود ۵۰۳
- برخی از خصوصیات و معارف مربوط به ولایت عبارتند از: ۳۶۶
۱. موضوع عاشورا و کربلا؛ ۳۶۶
۲. محبت به اهل بیت (علیهم السلام) و تشبیه به آنها؛ ۳۶۶
۳. روحیه‌ی صبر و جهاد؛ ۳۶۶
۴. شرط اسلامیت نظام؛ ۳۶۶
۵. بهره‌مندی حداکثری از مفاهیم اسلامی؛ ۳۶۶
۶. محبت به مظلومین و محرومین؛ ۳۶۶
۷. پرورش روحیه‌ی عاطفه و تعطف در جامعه؛ ۳۶۷
۸. ایستادگی در مقابل دشمن ۳۶۷
- رهبری که خود حرکت نکند، رهبر نیست ۱۵۸
- غدیر، اتصال ولایت اسلامی به ذات مقدس ربوبی، و عاشورا، تجلی شکوه شهادت در دستگاه ولایت ۱۷۷
- است ۱۷۷
- ولایت در جامعه‌ی اسلامی ایران از گذشته تا امروز، تأثیرات خود را در همه‌ی ابعاد نشان داده است ۳۶۶

* زورگویی به ملت‌ها و ترجیح منافع خود بر منافع میلیون‌ها انسان، سلطنت است ۵۸۳

اسلام و حکومت

اسلام به معنی تشکیل نظام الهی در جامعه و تلاش برای استقرار نظامی الهی و عادلانه است ... ۱۲۵

مصادق اتم امر به معروف، امر به ایجاد جامعه و حکومت اسلامی است ۶۳۷

مصادق اتم نهی از منکر، نهی از وجود یک جامعه‌ی طاغوتی است ۶۳۷

تشکیل نظام سیاسی و پاسداری از آن، یکی از شئون امامت است ۸

گوشه‌نشین پنداشتن ائمه علیهم‌السلام، توهم باطلی است ۹

ائمه علیهم‌السلام رهبران مبارزی بودند که یک شبکه‌ی عظیم سیاسی را در سراسر کشور اسلامی اداره

میکردند ۱۰

هدف مبارزات سیاسی ائمه علیهم‌السلام، تشکیل حکومت اسلامی بود ۱۰

مبارزه و تلاش سیاسی برای تشکیل حکومت، در دستور کار تمامی ائمه علیهم‌السلام قرار داشت ۱۰۲

ائمه علیهم‌السلام برای تشکیل حکومت تلاش میکردند ۱۴۵

وظایف ما در عصر غیبت عبارتند از: ۱۸

۱. تلاش برای تشکیل حکومت اسلامی؛ ۱۸

۲. فراهم‌سازی مقدمات حکومت جهانی امام زمان (عج)؛ ۱۸

۳. مبارزه با ظلم ۱۸

اگر حاکم اسلامی از تقوا و عدالت برخوردار نبود، حتی با اتفاق همه‌ی مردم بر او، حکومتش

نامشروع است ۵۹۳

زندگی در حکومت دینی، نعمتی الهی است ۲۹

شکرگزاری در قبال نعمت حکومت اسلامی، یک وظیفه‌ی عبادی است ۲۹

جامعه و محیط انقلابی و اسلامی، در تنفس انسان نیز اثرگذار است ۳۰

شکر نعمت دولت حق در دعای عرفه، نشان از عظمت این نعمت دارد ۳۷

تقوا

تقوا، عبارت است از رعایت دقیق موازین الهی ۳۶۲

در قرآن و روایات، بیش از همه چیز به تقوا تکیه و توجه شده است ۳۶۱

تقوا، سپر دفاع از دین در برابر فساد، ارتجاع و ارتداد است ۳۶۵

گشایش و عدم گرفتاری در بن‌بست، یکی از آثار تقواست ۳۶۲

اگر تقوا موجب گشایش است، چرا از بن‌بست کربلا راهی برای امام حسین علیه‌السلام باز نشد؟ ۳۶۲

امام حسین علیه‌السلام در دستیابی به هدف خود (انجام تکلیف و ارائه‌ی الگویی برای همیشه‌ی تاریخ)

دچار بن‌بست نشد ۳۶۲

هدف امام حسین (علیه السلام) فرار از شهادت نبود، تا به لوازم تقوایی آن عمل کند و گشایش حاصل شود. ۳۶۲.....

دعا

انسان در همه‌ی صحنه‌ها به دعا نیاز دارد. ۱۲۲.....
 ادعیه، متضمن درس زندگی و هویت‌بخش انسان در همه‌ی زمینه‌ها هستند. ۵۶۰.....
 دعا علامت ضعف نیست، علامت قوت است؛ دعا، روشنگر راه و بیانگر محتوای ذهن دعاکننده است. ۱۲۲.....
 ائمه (علیهم السلام) با دعا ظاهرسازی نمیکنند؛ بلکه جدّیت دارند. ۱۲۳.....
 علت دعای ائمه (علیهم السلام)، عظمت خدا و معرفت ائمه (علیهم السلام) نسبت به آن است. ۱۲۳.....
 دعا‌های امام حسین (علیه السلام) در عین جدّیت، دارای پیام نیز هست. ۱۲۴.....
 انس با دعا برای دانش‌آموزان از اهمیت بالایی برخوردار است. ۲۹.....

جهاد

جهاد به معنی مقابله با دشمنان اسلام، به هر وجه ممکن است. ۳۳۴.....

شهادت

شهادت، بهترین مرگ است. ۱۳۸.....
 شهادت، همیشه با ارزش است، ولی در برخی شرایط مهمتر و با ارزش‌تر است. ۲۷۴.....
 خون شهید، تضمین‌کننده‌ی استقلال ملت و آبروی اسلام است. ۸۰.....
 ویژگی شهید، ایثار خالصانه‌ی جان در راه اهداف عالی است. ۵۱۹.....
 خانواده‌های شهدا، انسانهای معمولی را به انسان ماندگار در تاریخ تبدیل کردند. ۱۳۸.....
 نام و یاد و خاطرات شهدا و فداکاری ائمه (علیهم السلام)، اسلام را حفظ کرده است. ۱۴.....

فداکاری برای ارزشها

در بینش اسلامی، شخص معنا ندارد و همه‌ی اشخاص، فدای جهت‌ها و آرمانها هستند. ۷۹.....
 چیزی که اگر همه‌ی دنیا هم فدای آن شوند، کار زیادی صورت نگرفته، اسلام است. ۸۱.....
 در زندگی، ارزشهایی وجود دارد که باید برای آنها فداکاری کرد. ۱۴۷.....
 حفظ اسلام، بالاتر از جان عزیزترین شخصیت‌های عالم است. ۱۷۵.....
 برای اسلام، فدا شدن جان مثل امام حسین (علیه السلام) نیز اشکالی ندارد. ۱۷۶.....
 اگر فداکاری و شهادت امام حسین (علیه السلام) و یاران حضرت نبود، قطعاً اسلامی باقی نمی ماند. ۳۳۱.....

حرمت پذیرش ظلم

مؤمن به دلیل عزتی که خداوند به او داده است، حق ندارد به هیچ کیفیتی ذلت را بپذیرد. ۷۰.....

لزم مقابله با انحراف

مقابله با انحراف، وظیفه‌ی مؤمنان صادق است. ۶۲۲.....

پیروزی مؤمنان؛ سنت مشروط الہی

در سنت الهی، قیام یک ملت به شرط اتحاد و صبر و تحمّل، منتهی به پیروزی است ۱۲۷.....

در صورت عمل به تکلیف، با وجود سختیها، شهادتها و رنجهای، پیروزی قطعی است ۴۵۵.....

در سنت الهی، پیروزی در گرو انجام دادن وظایف است ۱۲۷.....

شرط پیروزی حق، خسته نشدن از مبارزه است ۴۱۱.....

عامل اصلی مشکلات جهان و راه علاج آن

* مصداقاً آن‌چه نهی از منکر، نهی از وجود یک جامعه‌ی طاغوتی است ۶۳۷

دنيا

زندگی دنیا برای ائمه (علیهم السلام) ارزشی نداشت ۳۵۵

پرهیز از دنیا طلبی به معنی آباد نکردن جامعه نیست ۵۰۷

نکاتی از سوره‌ی حمد

نعمت داده‌شدگان بر دو دسته هستند: ۴۹۵

۱. کسانی که پس از دریافت نعمت، کاری نمیکنند که خدا بر آنها غضب کند یا گمراه شوند؛ ۴۹۵

۲. کسانی که نعمت خدا را تبدیل میکنند و مورد غضب الهی قرار میگیرند. ۴۹۵

در روایات؛ یهود، غضب‌شدگان و نصراء، گمراهانند؛ البته مقصود روایات، بیان مصداق است. ۴۹۶

انبياء و طاغوت

انبیا در برابر طاغوتها صفا آرایی کردند..... ۵۷۶

از اهداف فرستادن پیامبران و انقلابهای آسمانی، برپایی عدالت و ریشه‌کنی نمادهای ستم است..... ۵۷۶

* هدف انبیا، برپایی قسط و حق و حکومت اسلامی بود..... ۲۶۳

* قرآن درباره‌ی حکومت‌های فاسد، از تعبیرات تکان‌دهنده‌ای چون تلاش برای جهانگیر کردن فساد و تبدیل نعمتهای الهی، به کفران استفاده مینماید..... ۵۷۵

اسلام و عواطف

اسلام، رشد‌دهندی عاطفه‌ی درست است..... ۵۱۳

اشک، از ویژگیهای عاطفه‌ی اسلام است..... ۵۱۲

ضرورت اتقان در استخراج معارف

وجود برداشتهای غلط از احادیث، نشان‌دهنده‌ی کنار رفتن حدیث از مرتبه‌ی والای ذهنیت انسانهای هوشمند است..... ۵۵۷

جایگاه متفاوت زنان در اسلام و غرب

- *** زن در عصر جاهلیت و پیش از ظهور اسلام در نهایت انحطاط، فساد، ذلت و ناتوانی به سر میبرد..... ۱۶۷
- نگاه امروز غرب به زن، همان نگاه دوران جاهلیت است..... ۱۶۸
- غرب همواره در مسیر تحمیل فرهنگ غلط و منحرف توأم با تحقیر، در مورد زن تلاش میکند..... ۱۶۷
- دنباله‌روی زن مسلمان از زینب کبری (ع) موجب پدید آمدن زنانی برجسته در میان فساد فرهنگی غرب میشود..... ۱۶۹
- قرآن کریم، نمونه‌های کاملی از کفر و ایمان زنان را بیان مینماید..... ۱۶۰
- مادران و زنان در ثواب مردان شریک‌اند..... ۱۹۲
- در میان شهدای کربلا، مانند شهدای مکه، نام یک زن شجاع و مسلمان میدرخشد..... ۱۸۹
- *** نقش زنان در انقلاب اسلامی، نقش برجسته‌ای است..... ۱۶۸

تفوق اصالت معنوی بر قدرت مادی

- دستهای مادی هیچ وقت نمیتوانند اصالت‌های معنوی را دفن کنند..... ۵۳۳

نصرت الهی

- نصرت خداوند بدین معناست که در جهت احیای سنت‌های الهی، بیدار کردن فطرت‌ها و نجات انسانها گام برداریم..... ۶۳۵

جامعه‌ی اسلامی

تأسیس جامعه‌ی نبوی

- نظام اسلامی به دست پیامبر (ص) تشکیل گردید..... ۳۸۳
- *** تربیت انسانها یک امر تدریجی است..... ۴۹۲
- با تلاش ده ساله‌ی پیامبر اکرم (ص)، جامعه مسلمان شد، اما تربیت اسلامی در اعماق جان آنها نفوذ نکرد..... ۴۹۳
- ده سال، برای تربیت جامعه‌ای که سابقه‌ی جاهلیت دارد، فرصت کوتاهی است..... ۴۹۳

ویژگیهای جامعه‌ی نبوی

- جامعه‌ی اسلامی زمان پیامبر (ص) با سرعت در جاده‌ی هدایت پیش میرفت..... ۳۰۴
- در جامعه‌ی اسلامی زمان پیامبر (ص)، در بین مردم و در دستگاه حکومت، معیارهای الهی حاکم بود..... ۳۰۷
- پایه‌های اصلی نظام نبوی عبارت بودند از:..... ۴۹۱
۱. معرفت شفاف و بی‌ابهام نسبت به دین، احکام، جامعه و طبیعت؛..... ۴۹۱

۲. عدالتِ مطلق، در برخورداری‌های عمومی، مناصب و قضاوت؛ ۴۹۱
۳. عبودیت کامل و بی‌شریک پروردگار در کار فردی و اجتماعی؛ ۴۹۱
۴. عشق به خدا، پیامبر و اهل بیت (علیهم‌السلام) و عشق به مردم، خانواده و مسلمانان ۴۹۲
- * تربیتِ انسانها، یک امر تدریجی است ۴۹۲
- با تلاش ده ساله‌ی پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)، جامعه مسلمان شد، اما تربیت اسلامی در اعماق جان آنها نفوذ نکرد. ۴۹۳
- ده سال، برای تربیت جامعه‌ای که سابقه‌ی جاهلیت دارد، فرصت کوتاهی است ۴۹۳
- * برخی از ویژگیهای نظام اسلامی عبارتند از: ۱۱۲
۱. در رأس بودن امام (علیه‌السلام) ۱۱۲
۲. حکومت بر اساس تقوا و علم؛ ۱۱۲
۳. ارتباط برادرانه‌ی دولتمردان با مردم؛ ۱۱۲
۴. معیار امتیاز بودن تقوا. ۱۱۳

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)

رفتار پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) با مردم خویش، متواضعانه و با امپراتوران آن روز عزتمندانه بود ۵۴۴

عاشورا و رسول الله (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)

«حُسَيْنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» بدین معناست که حرکت نبوی و حرکت حسینی در یک جهت بودند ۴۶۲

حکم قیام را پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) بیان کرد و امام حسین (علیه‌السلام) به آن تجسم بخشید ۱۹۳

* تکلیف جامعه در زمانی که بنای اسلام مُشرف به ویرانی است، در قرآن و سنت، بیان شده است ۱۹۴

اهل بیت (علیهم‌السلام)

ویژگیها

بالاترین مناجاتها، معارف، توسّل و تضرّع به درگاه خدا، تنها در مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) یافت میشود ۳۳۲

فرهنگ تضرّع و ایستادن در محراب دعا و عبادت، باید در میان شیعیان ترویج شود ۳۳۳

جهاد، ویژگی ائمه (علیهم‌السلام) و مکتب تشیع است ۳۳۴

احسان به مسلمین و آحاد انسانها، خصوصیت مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) است ۳۳۴

ائمه (علیهم‌السلام) در مقام امامت مساوی‌اند؛ ولی برخی به دلیل شرایط و زمینه‌ها، توفیق مجاهدت یافته، فضیلت پیدا میکنند ۳۸۸

- معارف اسلامی شیعی و سنی در گرو زحمات امام باقر و امام صادق (علیه السلام) است. ۵۲۷.....
- امیرالمؤمنین و امام حسین (علیه السلام) در میان همه‌ی مسلمانان محبوب‌اند. ۵۹۴.....
- اهل بیت (علیهم السلام) پیغمبر اختصاص به شیعه ندارند، بلکه متعلق به همه‌ی دنیای اسلامند. ۶۵۳.....
- *** مردم مصر روز ولادت امام حسین (علیه السلام) را جشن میگیرند. ۹۸.....

شناخت اهل بیت (علیهم السلام)

- فکر بشری از معرفت و وصف ائمه (علیهم السلام) عاجز است. ۲۷۹.....

حضرت فاطمه‌ی زهرا (علیها السلام)

- وجود مقدّس حضرت زهرا (علیها السلام) از مصادیق برجسته‌ی کوثر است. ۵۲۶.....
- نزول سوره‌ی کوثر؛ پاسخی قاطع به شماتت دشمنان پیامبر (صلی الله علیه و آله) بود. ۵۲۶.....
- زندگی صدّیقه‌ی طاهره (علیها السلام) با توجّه به مسئولیت سنگین امیرالمؤمنین (علیه السلام) در حکومت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و هفتاد جنگ، بسیار سخت بود. ۵۹۱.....
- یازده خورشید درخشان از نسل صدّیقه‌ی طاهره (علیها السلام) هستند. ۵۲۷.....
- برترین انسانها از جمله حسین بن علی (علیه السلام) در دامان حضرت زهرا (علیها السلام) تربیت یافتند. ۵۹۱.....
- صبر و دوراندیشی امام حسن (علیه السلام) و ایثار و فداکاری امام حسین (علیه السلام) ناشی از تربیتها و خصلتهای فاطمه (علیها السلام) است. ۱۰۰.....
- برخی از جنبه‌های اعجاز‌آمیز زندگی حضرت زهرا (علیها السلام) عبارتند از: ۶۳۵.....
۱. دست یافتن به مقام سیده‌ی نساء العالمین در عمری کوتاه؛ ۶۳۵.....
۲. نسل مبارک حضرت زهرا (علیها السلام) که بر کاتش عالم را پر کرده است. ۶۳۶.....

مقاوم‌ترین رهبران سیاسی

- رهبران هیچ نهضت فکری و سیاسی، مبارزه‌ی دشواری چون مبارزات ائمه (علیهم السلام) را بر خود تحمیل نکرده‌اند. ۲۳۹.....
- ائمه (علیهم السلام) دشوارترین شرایط را تحمّل کردند. ۲۳۹.....
- ائمه (علیهم السلام) دائم در حال مبارزه‌ی سیاسی بودند؛ زیرا کسی که در مسند حکومت نشسته بود، مدّعی دین بود و از سویی اهل بیت (علیهم السلام) خودشان را «امام» میدانستند. ۵۶۵.....
- اعتقاد به امامت و اظهار آن از سوی ائمه (علیهم السلام) بزرگترین مبارزه علیه حکام بود. ۵۶۵.....
- ائمه (علیهم السلام) علی‌رغم همه‌ی دشمنیها پیروز میدان مبارزات بودند. ۲۳۹.....

ایستادگی در برابر انحراف

- امامان معصوم (علیهم السلام) همواره در برابر انحراف ایستادگی کرده‌اند. ۶۲۳.....
- مأموریت مهمّ ائمه (علیهم السلام)، تبیین اسلام حقیقی و نگهداشت آن از تحریف بود. ۲۵۰.....
- * امامان معصوم (علیهم السلام) در جهت استحکام ارزشها در جامعه‌ی اسلامی و انهدام سلطنت، تلاش

۶۲۳..... فراوانی کرده‌اند.

تفاوت سیره‌ی سیاسی امامان (ع)

۲۵۳..... تفاوت رفتار ائمه (ع)، ریشه در اختلاف شرایط دارد.
همه‌ی ائمه (ع) هدف واحدی داشتند و برخوردهای متفاوت ایشان به جهت مصلحت و شرایط آن
در طول تاریخ بود. ۲۵۵.....

تلاش هماهنگ اهل بیت (ع)

تلاش دویست و پنجاه ساله‌ی ائمه (ع) تلاشی هماهنگ بوده است ۲۵۴.....
همه‌ی ائمه (ع) هدف واحدی داشتند و برخوردهای متفاوت ایشان به جهت مصلحت و شرایط آن
در طول تاریخ بود. ۲۵۵.....
رفتارهای گوناگون ائمه (ع) در شرایط مختلف، مکمل هم‌اند، نه ضد هم ۱۴.....
* مبنا و روش امامان (ع) در برخوردهای سیاسی، کدام است؟ ۲۵۵.....

ائمه (ع) و تشکیل حکومت

ائمه (ع) نسبت به تشکیل نظام اسلامی اراده‌ی جدی داشتند ۲۶۴.....
ائمه (ع) برای تشکیل حکومت تلاش میکردند. ۱۴۵.....
* ائمه (ع)، دائم در حال مبارزه‌ی سیاسی بودند؛ زیرا کسی که در مسند حکومت نشسته بود،
مدعی دین بود و از سویی اهل بیت (ع)، خودشان را «امام» میدانستند ۵۶۵.....
* اعتقاد به امامت و اظهار آن از سوی ائمه (ع) بزرگترین مبارزه علیه حکام بود ۵۶۵.....
* ائمه (ع)، رهبران مبارزی بودند که یک شبکه‌ی عظیم سیاسی را در سراسر کشور اسلامی اداره
میکردند ۱۰.....
هدف مبارزات سیاسی ائمه (ع)، تشکیل حکومت اسلامی بود ۱۰.....
مبارزه و تلاش سیاسی برای تشکیل حکومت، در دستور کار تمامی ائمه (ع) قرار داشت ۱۰۲.....
تشکیل نظام سیاسی و پاسداری از آن، یکی از شئون امامت است. ۸.....
تلاش ائمه (ع) برای تشکیل حکومت اسلامی، با علم آنها به حقایق منافات ندارد ۱۰۲.....
* گوشه‌نشین پنداشتن ائمه (ع)، توهم باطلی است. ۹.....

حفظ و گسترش تشیع

بقای شیعه نشان از مبارزه‌ی جدی و دائمی اهل بیت (ع) دارد ۵۶۵.....
موفقیت برخی از ائمه (ع) در گسترش شیعه در دوران خود، از امام حسین (ع) در دوران آن
حضرت بیشتر بود ۵۶۶.....
در زمان امام هادی (ع)، تمام دنیای اسلام زیر قبضه‌ی ائمه (ع) قرار گرفته بود ۵۶۶.....

پیروزی اهل بیت (علیهم السلام)

- ۳۵۴..... پیروزی ائمه (علیهم السلام) در شهادت و رسیدن به اهداف بود.
- ۳۵۴..... * پذیرش شکست ائمه (علیهم السلام) تکذیب وعده‌های الهی است

ادعیهی اهل بیت (علیهم السلام)

- ۲۹۱... ادعیهی مأثور از اهل بیت (علیهم السلام) با ادعیهی معاریف علما، زهاد و صحابه قابل مقایسه نیست
- معروف‌ترین دعاها از ائمه‌ای است که بیشترین حضور را در صحنه‌های مبارزه داشتند؛ یعنی
- امیرالمؤمنین (علیه السلام) امام حسین (علیه السلام) و امام سجاد (علیه السلام)..... ۴۷۳

امامان (علیهم السلام) و عاشورا

- سلوک حسینی در زندگی دیگر ائمه (علیهم السلام) نیز متجلی است..... ۴۲۰
- خاندان پیامبر (صلی الله علیه و آله) و محبتان ایشان، همواره از تاریخ عاشورا صیانت کرده‌اند..... ۵۱۱

امام سجاد (علیه السلام) و عاشورا

- * جامعه‌ی پس از حادثه‌ی عاشورا، جامعه‌ای نالایق و تباه‌شده بود که باید بازسازی
- میشد..... ۱۴۴
- * پس از حادثه‌ی عاشورا و در ابتدای دوران امام سجاد (علیه السلام) اهل بیت (علیهم السلام) در غربت
- ماندند..... ۳۹
- * با تلاش ائمه (علیهم السلام) جامعه به سمت اصلاح پیش رفته است..... ۱۴۵
- پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) و پراکندگی و رعب شیعیان، با تلاش امام سجاد (علیه السلام) جریان
- امامت و تشیع، مجدّد به راه افتاد..... ۲۵
- افشاگریهای امام سجاد (علیه السلام) توطئه‌های بنی امیه را در مورد حادثه‌ی عاشورا خنثی نمود..... ۲۰۱
- امام سجاد (علیه السلام) از اسارت تا شهادت خویش، پاسدار حماسه‌ی عاشورا بود..... ۲۰۱
- اگر اقدام حضرت زینب (علیها السلام) و امام سجاد (علیه السلام) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار
- نمیشد..... ۶۲۰
- امام سجاد و زینب کبری (علیها السلام) با اقدام خود مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند..... ۶۴۲
- گریه‌های امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسّف نبود؛ گریه‌ی آتش افروز
- انقلاب بود..... ۱۵
- امام سجاد (علیه السلام) با تربیت اخلاقی جامعه، سعی در حلّ مشکلاتی داشت که به فاجعه‌ی کربلا
- انجامید..... ۳۲۵
- امام سجاد (علیه السلام) پس از واقعه‌ی عاشورا دو کار مهم انجام داد:..... ۵۵۳
۱. زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا؛..... ۵۵۳
۲. ایجاد یک پایه‌ی مستحکم فکری برای شیعه..... ۵۵۳

امام سجاد (ع) پس از عاشورا ظاهراً در انزوا زندگی کرد؛ در حالی که نهضت کربلا را زنده نگه داشت. ۵۲۸.....

امام سجاد (ع) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا داشت. ۶۳۰.....

اختناق شدید و روی گردانی مردم از اهل بیت (ع)، باعث میشد که امام سجاد (ع) معارف را به زبان دعا بیان نمایند. ۱۴۴.....

امام سجاد (ع) یک بار دیگر پایه‌ی تشیع را محکم کرد و سایر ائمه (ع) آن را توسعه دادند. ۵۵۴.....

* با تلاش امام سجاد و امام باقر (ع)، عده‌ی زیادی به راه حق ملحق شدند. ۵۵۵.....

* امام سجاد (ع) زمینه‌ساز فضای علم و توجه به معارف و احکام اسلام در زمان امام باقر و امام صادق (ع) بود. ۶۳۰.....

امام صادق (ع) و روایت ارتداد پس از عاشورا

امام صادق (ع) از ارتداد مردم پس از عاشورا خبر داد. ۲۵۹.....

روایت ارتداد مردم بعد از امام حسین (ع) شامل برخی ارادتمندان اهل بیت (ع) نیز میشود. ۵۵۳.....

بعد از شهادت یاران امام (ع) و توأیین، افرادی انگشت‌شمار در خط امامت باقی ماندند. ۵۵۴.....

ترس و تردید، علت‌های ارتداد هستند. ۵۵۳.....

* ائمه (ع)، معارف اسلامی را با عده‌ی کمی از یاران، گسترش دادند. ۵۵۴.....

* در حوادث سیاسی و اجتماعی؛ انسان‌های ضعیف، مردود و فرصت‌طلب از مرکز حق جدا میشوند. ۵۵۳.....

تاریخ

تاریخ یعنی شرح حال ما در صحنه‌ای دیگر، که باید از آن درس و عبرت آموخت. ۴۳۵.....

قرآن ما را به عبرت‌گیری از تاریخ دعوت میکند. ۴۲۸.....

* اگر بخواهیم از تاریخ عبرت بگیریم، باید دغدغه‌ی آینده داشته باشیم. ۴۲۹.....

تاریخ اسلام

در صورت شکست سپاهیان اسلام در جنگ بدر، نهال عبادت الهی خشک میشد و تاریخ تا چند قرن به تأخیر می‌افتاد. ۸۵.....

در جنگ بدر اگر سید و سوزیده سرباز اسلام نابود میشدند، نهال اسلام می‌خشکید. در چنین شرایطی هر یک از مجاهدان به مثابه‌ی یک امت‌اند. ۱۳۹.....

ماه محرم دارای اهمیت‌ی تاریخی است. ۱۸۳.....

تبدیل حکومت دینی به سلطنت، یکی از مقاطع بسیار خطرناک تاریخ اسلام است. ۶۲۲.....

امامان معصوم (علیهم السلام) در جهت استحکام ارزشها در جامعه‌ی اسلامی و انهدام سلطنت، تلاش فراوانی کرده‌اند.....	۶۲۳
امامان معصوم (علیهم السلام) همواره در برابر انحراف ایستادگی کرده‌اند.....	۶۲۳
در طول تاریخ اسلام، نداشتن درک و شتم سیاسی درست، به کام دشمنان و به ضرر ملت‌ها بوده است.....	۶۴۵
ضعف قدرت تحلیل در میان مسلمانان صدر اسلام، آثار زیان‌باری به دنبال داشته است.....	۶۴۶
اگر امام حسن (علیه السلام) قیام میکرد و به شهادت میرسید، با انحطاط اخلاقی موجود بین خواص، خون حضرت بی‌ثمر میشد.....	۴۴۴
امام حسن (علیه السلام) برای حفظ اصل اسلام تن به صلح تحمیلی داد.....	۵۵۲
در روزگار امام حسن مجتبی (علیه السلام) زنده ماندن، سخت‌تر از شهادت بود.....	۴۴۴
دو تفاوت مهم دوران امام حسن (علیه السلام) و هنگامه‌ی قیام عاشورا عبارتند از:.....	۱۴۲
۱. تفاوت جدی معاویه و یزید؛.....	۱۴۲
۲. وجود تشکیلات عظیم شیعه بر اثر تلاش بیست ساله‌ی دو امام (علیهم السلام).....	۱۴۲
امام مجتبی (علیه السلام) با تبلیغات، فعالیت فکری، افشاگری و روشنگری در جامعه‌ی بزرگ اسلامی، زمینه‌ای را ایجاد نمود که کربلا به حادثه‌ی فراموش نشدنی جهان اسلام تبدیل شود.....	۱۰۳
یکی از علل موفقیت قیام عاشورا، صلح امام حسن (علیه السلام) است.....	۱۰۳
*** در شرایطی که ایستادگی موجب به خطر افتادن مکتب شود، اصالت با حفظ مکتب است.....	۲۵۳
اگر امام حسن (علیه السلام) صلح نمیکرد، چون مردم هنوز حقایق را نمی‌دانستند، از اسلام چیزی باقی نمی‌ماند.....	۱۰۴
امام حسن (علیه السلام) پس از صلح و امام حسین (علیه السلام) ده سال بعد از آن، فکر اسلامی صحیح را به تمام اقطار اسلامی گسترش دادند؛ در حالی که اگر صلح نبود، چنین کاری میسر نمیشد.....	۱۴۱
اگر امام حسن (علیه السلام) به شهادت میرسید، معاویه با زیرکی و تسلط خود، از اسلام حقیقی چیزی باقی نمی‌گذاشت.....	۱۴۱
امام حسین (علیه السلام) ده سال راه امام حسن (علیه السلام) را ادامه داد.....	۱۰۴
تلاش بیست ساله‌ی امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) زمینه‌ساز جاودانگی حماسه‌ی عاشورا شد.....	۱۰۴
امام حسین (علیه السلام) در صلح امام حسن (علیه السلام) شریک بود.....	۲۷۵
در زمان امام حسین (علیه السلام)، بر خلاف زمان امام حسن (علیه السلام) به دلیل فساد آشکار یزید، خون امام پایمال نمیشد.....	۴۴۴
ائمه (علیهم السلام) و جامعه‌ی شیعه، از قیام امام‌زادگان پشتیبانی میکردند.....	۳۲۹
برخی از اولاد حقیقی ائمه (علیهم السلام)، از انتساب حقیقی به ایشان محروم بودند و حق آنها را	

نشناختند..... ۶۰۲
 ابوذر به بیان احکام الهی توسط کعب‌الأخبار اعتراض نمود ۵۰۵
 مروان بن حکم در جنگ جمل به دست امیرالمومنین (علیه السلام) اسیر و به وساطت حسنین (علیهم السلام) آزاد شد..... ۸۴

تاریخ و غفلت مسلمین

غفلت مسلمانان از حادثه‌ی شهادت اباعبدالله (علیه السلام) خسارت سنگینی برای اسلام بود..... ۲۱۷
 مولوی در کتاب مثنوی خود به غفلت مسلمین از حادثه‌ی عاشورا اشاره دارد ۲۱۶

تحلیل تاریخ

برای قضاوت درباره‌ی برخی حوادث تاریخی، نیازمند گذر زمان و بصیرت و دید عمیق هستیم..... ۱۰۵
 پایه‌های زندگی بشر و جبهه‌بندی‌های اصلی در تاریخ ثابت‌اند، بنابراین تاریخ برای امروز ما قابل استفاده است ۵۵۲

شباهت اعصار تاریخ

تاریخ عاشورا در دوره‌ی انقلاب اسلامی تکرار شد و استکبار جهانی تصمیم بر ریشه‌کنی نظام اسلامی داشت ۲۲۳

تاریخ معاصر

رفتار برخی حکومتها و سیاستمداران امروز، تکتیر در برابر مردم و ذلت در برابر قدرتمندان است..... ۵۴۵
 استکبار، خواهان ریاست بر جهان ولو به قیمت پایمال شدن سایر ملت‌هاست ۵۳۲
 مردم قم حادثه را پیش از وقوع آن حس کردند و عکس‌العمل نشان دادند ۶۴۴

بایسته‌ها

باید برای سرمشق گرفتن و یافتن راه، شباهت‌های امروز با صدر اسلام را بیابیم..... ۲۲۱
 ثبت حوادث تاریخ انقلاب و جامعه، امری ضروری است ۲۰۶

مباحث جامعه‌شناختی

بشر همواره گرفتار قدرتهای خودخواه است..... ۵۳۲
 اگر خودخواهی بر انسان حاکم باشد، هرچه قدرت او بیشتر باشد، خطرناک‌تر است..... ۵۸۸
 دنیاطلبی، درد بزرگ و اساسی جامعه‌ی اسلامی است..... ۳۰۶

ویژگیهای جامعه‌ی جاهلی

ویژگیهای جامعه‌ی جاهلی عبارتند از: ۴۹۳

۱. حیرت و جهالت؛ ۴۹۳
۲. حاکمیت طاغوت و طغیان؛ ۴۹۳
۳. فراگیری ظلم و تبعیض؛ ۴۹۳
۴. خشونت و نبود رحم و عاطفه. ۴۹۳
- زن در عصر جاهلیت و پیش از ظهور اسلام؛ در نهایت انحطاط، فساد، ذلت و ناتوانی به سر میبرد. ۱۶۷
- نگاه امروز غرب به زن، همان نگاه دوران جاهلیت است. ۱۶۸
- غرب همواره در مسیر تحمیل فرهنگ غلط و منحرف توأم با تحقیر، در مورد زن تلاش میکند ۶۶۷

انقلاب اسلامی

امام خمینی رحمته الله علیه

- امام خمینی رحمته الله علیه، شخصیتی تکلیف‌محور بود ۱۱۴
- امام خمینی رحمته الله علیه شخصیتی استثنایی بود ۴۸۰
- استقامت در راه حق، از ویژگیهای امام خمینی رحمته الله علیه بود ۴۸۰
- استقامت امام خمینی رحمته الله علیه مانند استقامت امام حسین علیه السلام است. ۴۸۱
- تشخیص، اقدام بموقع و نهراسیدن امام رحمته الله علیه در سال ۵۷، انقلاب اسلامی را به پیروزی رساند ۴۵۴
- از بزرگترین خدمات امام راحل این بود که در مسائل جهانی را به روی حوزه‌های علمیه باز کرد. ۶۳۶

دشمنان و انقلاب اسلامی

- طرح همه‌جانبه‌ی دشمن برای مقابله با انقلاب عبارت است از: ۵۳۵
۱. ایجاد بی‌بند و باری؛ ۵۳۵
۲. خدشه در ضروریات سیاسی و انقلابی مردم؛ ۵۳۵
۳. دسته‌بندی برای خروج خیل عظیم مردم از صحنه؛ ۵۳۵
۴. زیر سؤال بردن مجموعه‌های پای‌بند به مبانی انقلاب و نظام ۵۳۵
- امریکا و استکبار، با ما بر سر خطوط اصلی حیات جامعه‌ی اسلامی دعوا دارند ۴۲۱
- استکبار در جنگ تحمیلی، یکپارچه علیه انقلاب اسلامی اقدام کرد ۲۲۳
- هرگونه حرکتی در مسیر سازش با دشمنان موجودیت اسلام، بر خلاف ممشای نهضت حسینی امام خمینی رحمته الله علیه است ۴۲۲

نقش زنان

- نقش زنان در انقلاب اسلامی، نقش برجسته‌ای است. ۶۶۸

برخی مظاهر قدرت و عظمت انقلاب

معنویت و لطف الهی

قدرت و عظمت انقلاب، به دلدادگی معنوی و مجذوب شدن در مقابل لطف الهی است ... ۶۶۸

ذکر و عبادت رزمندگان در جبهه‌های جنگ تحمیلی، از خصوصیات ممتاز ماست ... ۸۴۰

درسهای نهضت

نهضت امام خمینی رحمه‌الله حامل درس‌هایی است که نیاز به تأمل و بررسی دارد ... ۴۲۲

قیام ۱۵ خرداد

*** رژیم شاهنشاهی همواره برای خفه کردن قیام روحانیت و به فراموشی سپردن آن تلاش

میکرد. ... ۶۶۰

۱۵ خرداد، مظهر همبستگی امت با رهبری در برابر دستگاه حاکم است. ... ۶۴۰

قیام پانزدهم خرداد، شعله‌ای فروزان و نقطه‌ی عطف در انقلاب اسلامی است ... ۶۷۰

قیام مردم تبریز

مردم غیور و شجاع تبریز با اقدام خود، حادثه‌ی قم را تبدیل به یک جریان کردند ... ۶۴۲

حمایت از مسلمانان مظلوم عالم

در جنگ بیست و دو روزه‌ی غزه، جمهوری اسلامی در همه‌ی سطوحش در خدمت مسلمانان

فلسطین قرار گرفت ... ۶۵۲

امام حسین علیه‌السلام

جشن میلاد

جشن حقیقی زادروز اباعبدالله علیه‌السلام پیروی از ایشان در قیام، جهاد و شهادت است. ... ۱۶۳

پیش از انقلاب اسلامی، زادروز سیدالشهدا علیه‌السلام را جشن می‌گرفتند، اما از ایشان در قیام علیه ستم

پیروی نمی‌کردند. ... ۱۶۳

روز پاسدار

تناسب در نام‌گذاری

*** دوران امامت سیدالشهدا علیه‌السلام تجلی کامل پاسداری از اسلام است. ... ۶۷۴

با توجه به روحیه‌ی عاشورایی پاسداران، نام‌گذاری روز ولادت امام حسین علیه‌السلام به «روز پاسدار»

بسیار مناسب بوده است. ... ۲۷۰

نام‌گذاری روز ولادت امام حسین علیه‌السلام به نام پاسدار، یک ابتکار پرمغز است، زیرا داعیه‌ی بزرگ

سپاه، پاسداری از انقلاب اسلامی است ۶۷۳
 فلسفه‌ی پاسداری یعنی مقاومت، موجب تناسب نام‌گذاری روز ولادت امام حسین (علیه السلام) به عنوان
 روز پاسدار است ۶۴
 انتساب پاسداران به امام حسین (علیه السلام)، انتساب بر مبنای انتخاب است، که افتخار آن برای خود
 شخص است، نه فقط برای نسبت ۶۰۱
 * شأن پاسدار؛ صرف همه‌ی وجود در راه حقیقت، عدالت، اقامه‌ی دین خدا و مبارزه با ظلم
 است ۵۵۷

پیروی پاسداران از اباعبدالله (علیه السلام)

* اسامی و عناوین، تعیین‌کننده‌ی ارزشهای معنوی نیستند؛ حقایق و هویتها به این ارزشها
 تحقق می‌بخشند ۶۰۲
 با حفظ روحیاتی که سپاه بر اساس آنها به‌وجود آمد، انتساب به اباعبدالله (علیه السلام) انتساب حقیقی
 خواهد بود ۶۰۲
 با نگاه منصفانه به حرکت سپاه پاسداران از آغاز تا کنون، می‌بینیم که در مسیر پاسداری از انقلاب
 اسلامی ثابت قدم بوده است ۶۷۶
 * برخی از مجاهدین صدر اسلام از اردوگاه انتساب به پیامبر (صلی الله علیه و آله) خارج شدند و افتخارات خویش
 را از دست دادند ۶۰۱

شخصیت اباعبدالله (علیه السلام)

دو بُعد شخصیتی امام حسین (علیه السلام) عبارتند از: ۴۷۰
 ۱. جهاد و شهادت؛ ۴۷۰
 ۲. معنویت و عرفان ۴۷۰
 اخلاص، اعتماد به خدا و زمان‌شناسی، سه صفت برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) هستند. ۵۱۶
 امام حسین (علیه السلام) کانون عشق اهل بیت (علیهم السلام) است ۴۰۶
 همه‌ی عوالم وجود، ارواح اولیا و بزرگان و فرشتگان مقرب، محتاج پرتوی از انوار سیدالشهدا (علیه السلام)
 هستند. ۶۵۷
 از نظر عاطفی، نام امام حسین (علیه السلام) کهربای دل مسلمانان و یاد او موجب حاکمیت معنویت بر جان
 ملتهست ۴۰۶
 از جنبه‌ی معارف، عزیزترین معارف و راقی‌ترین مطالب معرفتی، در کلمات بی‌نظیر امام حسین (علیه السلام)
 نهفته است ۴۰۶
 از جنبه‌ی تاریخی، نام و شخصیت اباعبدالله (علیه السلام)، خود یک کتاب تفسیر تاریخ و درس حقایق

- تاریخی است ..... ۴۰۷.
- امام حسین (علیه السلام) چهره‌ای نامدار، مورد محبت پیامبر (صلی الله علیه و آله) یکی از ارکان حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام) با تقواترین مردم و مورد علاقه‌ی همه‌ی شیعیان بود. .... ۴۰۸.
- *** زندگی اباعبدالله (علیه السلام) متشکل از سه دوره‌ی زمانی است: ..... ۴۸۶.
۱. دوره‌ی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) ..... ۴۸۶.
۲. بیست و پنج سال تا پایان حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام) ..... ۴۸۶.
۳. بیست سال پس از شهادت امیرالمؤمنین (علیه السلام) تا حادثه‌ی کربلا ..... ۴۸۶.
- جایگاه امام حسین (علیه السلام) در دوران حیات پیامبر (صلی الله علیه و آله) بدین شرح است: ..... ۴۸۶.
۱. حسین (علیه السلام) نور دیده‌ی پیامبر (صلی الله علیه و آله) است؛ ..... ۴۸۶.
۲. حسین (علیه السلام) فرزند عزیز فاطمه و علی (علیه السلام) - شخصیت‌های محبوب پیامبر (صلی الله علیه و آله) - است؛ ..... ۴۸۷.
۳. حسین (علیه السلام) در برابر چشم همگان از محبت پیامبر (صلی الله علیه و آله) بهره‌مند است ..... ۴۸۷.
- امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات خویش؛ جوانی بالنده، عالم، شجاع، جهادگر، بخشنده، مورد تعظیم مردم و مورد احترام خلفای زمان بود ..... ۴۸۸.
- امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی سوم زندگی، همراه با امام حسن (علیه السلام) بیست سال امام معنوی و مفتی بزرگ جهان اسلام و مرجع علمی مسلمانان بود ..... ۴۸۹.
- امام حسین (علیه السلام) در دوران امیرالمؤمنین (علیه السلام)، زیر دست پدر بزرگوارش ورزیده، قوی و تابناک شده بود ..... ۴۵۸.
- تجربه‌ی عاشورا با خصوصیات و دشواریهایش، تنها از عهده‌ی امام حسین (علیه السلام) بر می‌آمد ..... ۶۲۸.
- معنویت و عرفان امام (علیه السلام) راز ماندگاری عاشورا است. .... ۴۷۱.
- معنویت و عرفان دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام)، در خطاب سیاسی ایشان در منی نیز مشاهده می‌شود ..... ۴۷۰.
- *** عرفان و معنویت، روی دیگر ماجرای حماسی و جهادی عاشورا است ..... ۴۷۰.
- *** ثار به معنی خونخواهی است و ثارالله کسی است که خدا خونخواه اوست ..... ۵۱۸.
- تعبیر ثارالله، ویژه‌ی امیرالمؤمنین و امام حسین (علیه السلام) است ..... ۴۴۳.
- در تاریخ اسلام تنها از دو نفر نام برده شده است که حق خونخواهی آنها با خداست: امیرالمؤمنین (علیه السلام) و امام حسین (علیه السلام) ..... ۵۱۸.
- هیبت امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی حضرت به معاویه متجلی است ..... ۴۸۹.
- *** ظواهر به خاموشی شعله در کربلا حکم میکرد، اما امام (علیه السلام) با اعتماد به خدا یقین کرد هدف او غالب خواهد شد. .... ۵۱۷.
- *** امام حسین (علیه السلام) در فهم «موقع قیام» اشتباه نکرد ..... ۵۱۷.

- * انقطاع الی الله، مقدّمه‌ی جهاد واقعی و شهادت است. ۲۷۵.....
- ** نگاه عامیانه و غلط به حدیث بازوبند حسنین (علیه السلام)، مستلزم دوری از معنای والای این حدیث است. ۵۵۶.....
- * معنای صحیح و والای حدیث بازوبند، این است که حسنین (علیه السلام) عوالم لایتناهی عالم غیب را مانند جبرائیل سیر میکنند. ۵۵۶.....

درسهای حسینی

ضرورت سرمشق‌گیری از امام حسین (علیه السلام)

- ** اولیای خدا (علیهم السلام)، شاخصهای راه هدایت الهی برای بشرند. ۴۵۷.....
- ** اُمت اسلامی، الگوهای بزرگ و درخشان فراوانی در اختیار دارد. ۵۱۶.....
- ** معرفتی شخصیت‌های افسانه‌ای بزرگ، نشانگر نیاز ملّت‌ها به الگو است. ۵۱۶.....
- اباعبدالله (علیه السلام) از بزرگترین الگوها برای بشر است. ۵۱۶.....
- نه تنها شهادت، که همه‌ی دوران زندگی امام حسین (علیه السلام) درس و الگو است. ۵۹۲.....
- * امام حسین (علیه السلام) در تمام زندگانی خود، همان‌گونه است که در کربلا بود. ۵۹۲.....

تبعیت از ولایت

- امام حسین (علیه السلام) در صلح امام حسن (علیه السلام) دنباله‌رو و دست راست امام خویش بود. ۲۵۰.....

معنویت و عرفان

- دو بُعد شخصیتی امام حسین (علیه السلام) عبارتند از: ۴۷۰.....
۱. جهاد و شهادت؛ ۴۷۰.....
۲. معنویت و عرفان. ۴۷۰.....
- عرفان و معنویت، روی دیگر ماجرای حماسی و جهادی عاشورا است. ۴۷۰.....
- معنویت و عرفان امام (علیه السلام) راز ماندگاری عاشورا است. ۴۷۱.....
- بعد معنوی و عرفانی امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه نمایان است. ۴۷۰.....
- معنویت و عرفان دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام)، در خطاب سیاسی ایشان در منی نیز مشاهده میشود. ۴۷۰.....
- * دعای عرفه‌ی امام سجاد (علیه السلام) به مثابه‌ی شرح دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام) است. ۴۷۰.....

تلاش مستمر در تهذیب و سیاست

- امام حسین (علیه السلام) به ارزش‌ها و تعالی خانوادگی خویش قناعت نکرد. ۴۵۷.....
- امام حسین (علیه السلام) در دوران امیرالمؤمنین (علیه السلام) زیر دست پدر بزرگوارش ورزیده، قوی و تابناک شده بود. ۴۵۸.....

امام حسین (علیه السلام) در دوران امام حسن (علیه السلام) عمل به وظایف و اطاعت مطلق از امام زمان خویش را واجب میدانست.....	۴۵۸
دوران ده ساله‌ی امامت امام (علیه السلام) پیش از حادثه‌ی عاشورا به این امور سپری میشد:.....	۴۵۸
۱. عبادت و ریاضت معنوی؛.....	۴۵۸
۲. نشر علم، تربیت انسانهای بزرگ و مبارزه با تحریف؛.....	۴۵۸
۳. امر به معروف و نهی از منکر و مجاهدت در عرصه‌ی سیاست.....	۴۵۹
امام حسین (علیه السلام) پیش از عاشورا در سه عرصه‌ی شخصی، فرهنگی و سیاسی مشغول خودسازی و پیشرفت است.....	۴۵۹
تلاش در جبهه‌ی سیاسی مشتمل است بر: امر به معروف، حرکت و حضور سیاسی و بیان بموقع مواضع.....	۴۶۰
تلاش در جبهه‌ی فرهنگی مشتمل است بر: خودسازی، اشاعه‌ی فکر و فرهنگ.....	۴۶۱
دوره‌ی جوانی امام حسین (علیه السلام) به تحمل در دسرهای فراوان حکومتی امیرالمؤمنین (علیه السلام) گذشت.....	۵۹۲

ایجاد بصیرت در جامعه

اباعبدالله (علیه السلام) در صحنه‌های گوناگون برای ایجاد بصیرت در جامعه تلاش نمود.....	۶۵۴
خواص در ایجاد بصیرت نقش ممتازی دارند.....	۶۵۳
گاه نخبگان در اثر نبود بصیرت، با کلام یا رفتار خود به نفع دشمن عمل میکنند.....	۶۵۳

عاشورا

شناخت قیام

ترسیم و توصیف کامل حادثه‌ی عاشورا امکان‌پذیر نیست.....	۱۱۷
سختیهای حادثه‌ی کربلا به آسانی قابل درک نیست.....	۱۷۰

اهمیت شناخت قیام عاشورا

مقدمه

باید برای سرمشق گرفتن و یافتن راه، شباهتهای امروز با صدر اسلام را بیابیم.....	۲۲۱
قرآن ما را به عبرت‌گیری از تاریخ دعوت میکند.....	۴۲۸
اگر بخواهیم از تاریخ عبرت بگیریم، باید دغدغه‌ی آینده داشته باشیم.....	۴۲۹
کسب قدرت تحلیل واقعیات در زمینه‌ی مسائل اسلامی، برای سنجش عاشورا ضروری است.....	۴۱۵

استعدادهای شناختی واقعه

*** ابعاد مختلف عاشورا عبارتند از: دفاع، تهاجم، عشق، موعظه، تبلیغ، همبستگی، ایثار،

شهادت، رسالت، توحید و ...	۱۲۱
با تأمل بیشتر در قیام عاشورا، میتوان ابعاد جدیدتری از آن را کشف کرد.	۳۳۵
میدان فکر و تحقیق درباره‌ی نهضت عاشورا گسترده است	۳۷۸
هرچه در قضیه‌ی عاشورا تأمل کنیم، ابعاد عظمت آن آشکارتر میشود.	۱۹۲
هرچه جوانب حادثه‌ی عاشورا بررسی شود، ابعاد تازه‌تر و روشننگری‌های بیشتری از آن آشکار میشود	۴۸۳
حرکت اباعبدالله (علیه السلام) متضمن صدها درس مهم برای تاریخ است	۳۷۸
واقعه‌ی عاشورا، متضمن درسهای بسیاری برای روشن کردن تکلیف مسلمانان در هر شرایطی است.	۳۱۰
عاشورا، نقطه‌ی برجسته‌ی زندگی اباعبدالله (علیه السلام) است.	۳۱۳
امام حسین (علیه السلام) در بین مخالفان و موافقان مورد احترام بود.	۱۱۲
عاشورا، نهضتی فراقرنی و فراملّیتی است.	۴۱۶
امام حسین (علیه السلام) در میان مقدّسین عالم، مانند خورشیدی می‌درخشد.	۳۷۹
متون دینی، اشاره به رازی بزرگ در عاشورا دارند	۳۱۴
* اهمیت واقعه‌ی عاشورا را از آنجا میتوان دریافت که پیش از ولادت امام حسین (علیه السلام) آسمان و زمین بر آن حضرت گریستند.	۳۱۴

فواید شناخت عاشورا

واقعه‌ی عاشورا، متضمن درسهای بسیاری برای روشن کردن تکلیف مسلمانان در هر شرایطی است.	۳۱۰
عاشورا، متضمن بنیانی‌ترین مطالب در معارف اسلامی است	۴۱۵
اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن، ضروری است	۴۳۰

بایستگی شناخت واقعه

افزودن آگاهی درباره‌ی نهضت عاشورا برای ما ضروری است	۱۱۱
از فرهنگ عاشورا باید بیشترین استفاده را برد.	۱۷۸
آگاهی مسئولان نظام اسلامی از مبانی اعتقادی و اصولی اسلام، همچون قیام عاشورا امری ضروری است	۲۰۰
اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن، ضروری است	۴۳۰
درک مفهوم و مدلول حادثه‌ی عاشورا، از اهمیت بسیار برخوردار است	۴۱

انواع مباحث عاشورا

- ۴۱..... حادثه‌ی کربلا را میتوان به دو شیوه تبیین کرد:
۱. پرداختن به وقایع دوران امام حسین (علیه السلام)..... ۴۱
۲. تبیین انگیزه و چرایی قیام عاشورا..... ۴۲
- در عاشورا پژوهی سه بحث عمده وجود دارد:..... ۴۸۳
۱. انگیزه‌های قیام امام حسین (علیه السلام)..... ۴۸۳
۲. درسهای عاشورا!..... ۴۸۳
۳. عبرت‌های عاشورا..... ۴۸۳
- محرم از سه جهت حائز اهمیت است:..... ۵۳۶
۱. حوادث محرم؛..... ۵۳۶
۲. تأثیر محرم در تاریخ؛..... ۵۳۶
۳. فرصت تبلیغی محرم..... ۵۳۶
- مباحث مربوط به محرم دو نوع‌اند:..... ۳۳۴
۱. فلسفه‌ی قیام عاشورا!..... ۳۳۴
۲. مقوله‌ی عزاداری و برکات ذکر عاشورا..... ۳۳۴
- عاشورا، متضمن دو عنصر معرفت و احساس است..... ۳۶۸
- جوانب ناهمگون بسیاری چون سیاست، اخلاص، عواطف و... در حادثه‌ی عاشورا گرد آمده‌اند. ۴۱۳
- عنصر سیاسی در حرکت عاشورا به‌روشنی دیده می‌شود..... ۴۱۳
- * عناصر احساس و معرفت موجود در واقعه‌ی عاشورا، جای یکدیگر را نمیگیرند..... ۳۶۸
- * حاکمیت عواطف در صحنه‌ی جدی و پرخطر عاشورا، از شگفتی‌های این نهضت است..... ۴۱۵

چگونگی شناخت قیام عاشورا

- کسب قدرت تحلیل واقعیات در زمینه‌ی مسائل اسلامی، برای سنجش عاشورا ضروری است. ۴۱۵
- درک اهمیت قیام اباعبدالله (علیه السلام) در گرو درک سیاسی و فهم نظام آن روز است..... ۴۱۴
- برای معرفی عاشورا، میتوان از متن‌های کوتاه بدون حاشیه استفاده نمود..... ۳۶۸
- * پژوهش در موضوع خواص و عوام در دو بخش لازم است:..... ۴۵۵
۱. پژوهش در تاریخ خواص و رفتار آنها!..... ۴۵۶
۲. تبیین وظیفه‌ی خواص در هر زمان، با توجه به عبرت‌های تاریخی و معارف اسلامی..... ۴۵۶

زمینه‌ها

تبیین

با تلاش ده ساله‌ی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) جامعه مسلمان شد، اما تربیت اسلامی در اعماق جان آنها نفوذ

- نکرد. ۴۹۳.....
- پایه‌های اصلی نظام نبوی عبارت بودند از: ۴۹۱.....
۱. معرفت شفاف و بی‌ابهام نسبت به دین، احکام، جامعه و طبیعت؛ ۴۹۱.....
۲. عدالت مطلق، در برخورداری‌های عمومی، مناصب و قضاوت؛ ۴۹۱.....
۳. عبودیت کامل و بی‌شریک پروردگار در کار فردی و اجتماعی؛ ۴۹۱.....
۴. عشق به خدا، پیامبر و اهل بیت (علیهم‌السلام) و عشق به مردم، خانواده و مسلمانان. ۴۹۲.....
- فلسفه‌ی وصایت، تداوم تربیت جامعه‌ی اسلامی پس از پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) بود. ۴۹۳.....
- زمان امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) نابودی حتمی دین مطرح نبود. ۱۹۵.....
- دوره‌ی امام حسن (علیه‌السلام) دین لطمه خورد، اما مشرف به ویرانی نبود. ۱۹۵.....
- دو تفاوت مهم دوران امام حسن (علیه‌السلام) و هنگامه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ۱۴۲.....
۱. تفاوت جدی معاویه و یزید؛ ۱۴۲.....
۲. وجود تشکیلات عظیم شیعه بر اثر تلاش بیست ساله‌ی دو امام (علیهم‌السلام). ۱۴۲.....
- انحراف ارتدادی جامعه از اسلام، در زمان پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)، امیرالمؤمنین و امام حسن (علیهم‌السلام) پیش نیامد. ۳۸۵.....
- با گذشت زمان، جامعه‌ی اسلامی فاقد معنویت به سوی ضعف و تهی شدن پیش می‌رود. ۴۹۴.....
- پس از شهادت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)؛ با کشتن اصحاب، محصور کردن ائمه (علیهم‌السلام) و برکناری آنان از قدرت و حکومت، روند تضعیف اهل بیت (علیهم‌السلام) آغاز شد. ۲۴۰.....
- در جامعه‌ی اسلامی دو نوع انحراف امکان دارد: ۳۸۴.....
۱. با وجود انحراف، احکام اسلام همچنان باقی بماند؛ ۳۸۴.....
۲. جامعه‌ی اسلامی بکلی دگرگون شده و از مسیر اصلی منحرف گردد. ۳۸۴.....
- زمان اجرای تکلیف قیام اصلاحی وقتی فرا می‌رسد که: ۳۸۹.....
۱. انحراف کلی در جامعه‌ی اسلامی رخ دهد؛ ۳۸۹.....
۲. زمینه‌ی مناسب برای قیام فراهم شود. ۳۸۹.....
- امام مجتبی (علیه‌السلام) با تبلیغات، فعالیت فکری، افشاگری و روشنگری در جامعه‌ی بزرگ اسلامی، زمینه‌ای را ایجاد نمود که کربلا به حادثه‌ی فراموش نشدنی جهان اسلام تبدیل شود. ۱۰۳.....
- یکی از علل موفقیت قیام عاشورا، صلح امام حسن (علیه‌السلام) است. ۱۰۳.....
- *** در شرایطی که ایستادگی موجب به خطر افتادن مکتب شود، اصالت با حفظ مکتب است. ۲۵۳.....
- اگر امام حسن (علیه‌السلام) صلح نمی‌کرد، چون مردم هنوز حقایق را نمی‌دانستند، از اسلام چیزی باقی نمی‌ماند. ۱۰۴.....
- اگر امام حسن (علیه‌السلام) به شهادت می‌رسید، معاویه با زیرکی و تسلط خود، از اسلام حقیقی چیزی باقی

- نمیگذشت..... ۱۴۱
- امام حسین (علیه السلام)، ده سال راه امام حسن (علیه السلام) را ادامه داد..... ۱۰۴
- تلاش بیست ساله‌ی امام حسن و امام حسین (علیه السلام) زمینه‌ساز جاودانگی حماسه‌ی عاشورا شد..... ۱۰۴
- امام حسن (علیه السلام) پس از صلح و امام حسین (علیه السلام) ده سال بعد از آن، فکر اسلامی صحیح را به تمام اقطار اسلامی گسترش دادند؛ در حالی که اگر صلح نبود، چنین کاری میسر نمیشد..... ۱۴۱
- بیعت امام (علیه السلام) با یزید، به معنای اقرار به باطل و تسلیم حق در مقابل باطل بود..... ۲۲۲
- اگر برخی از شرایط زمان یزید عوض میشد، چه بسا امام حسین (علیه السلام) قیام نمی‌کرد..... ۱۹۶
- شیعیان پس از حادثه‌ی عاشورا این امکان را داشتند که حادثه را زنده نگاه دارند..... ۱۴۲
- رفتار ضدّ اسلامی و آشکار یزید، باعث میشد پیام امام (علیه السلام) به گوش همه برسد و این زمینه‌ی مناسبی برای قیام بود..... ۳۸۸
- خلاصه‌ی نهضت حسینی عبارت است از اینکه:..... ۵۳۹
۱. قبل از بعثت پیامبر (صلی الله علیه و آله)، بشریت در ظلم و جهل و تبعیض قرار داشت؛..... ۵۳۹
  ۲. با بعثت پیامبر (صلی الله علیه و آله)، نور اسلام ابتدا جزیره‌العرب را روشن کرد و سپس بتدریج گسترش یافت؛..... ۵۳۹
  ۳. هنگام رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله)، حکومت مستقری بر پایه‌ی توحید، عدل، علم و محبت وجود داشت که میتوانست الگوی همه‌ی بشریت در تاریخ باشد؛..... ۵۳۹
  ۴. با گذشت پنجاه سال، ارتجاع حاصل شد؛ اسم اسلام مانده، مادر باطن بار دیگر جاهلیت حاکم شد؛..... ۵۴۰
  ۵. جانشین حقیقی پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای اصلاح جامعه‌ی اسلامی قیام کرد. این قیام در ظاهر علیه حکومت فاسد یزید و در باطن برای ارزشهای اسلامی و نجات مردم از فساد، جهل و زبونی در طول تاریخ صورت گرفت..... ۵۴۱

شرایط جامعه‌ی اسلامی

مقدمه

- امام سجاد (علیه السلام) شرایط تلخ جامعه را بیان میکند..... ۷۳
- زینب کبری (علیها السلام) در خطبه‌ی بی‌نظیر خود، آسیب‌شناسی عمیقی از جامعه‌ی عصر خویش ارائه میدهد..... ۶۶۵
- خطبه‌ی تاریخی حضرت زینب (علیها السلام) متضمن تحلیل وضع جامعه‌ی اسلامی، با زیباترین کلمات و غنی‌ترین مفاهیم است..... ۶۶۴
- امام (علیه السلام) در خطابه‌ی اول خود در برابر سپاه حرّ، وضعیّت جامعه‌ی اسلامی را بیان و آمادگی خویش را برای شهادت اعلام نمود..... ۵۳
- امام حسین (علیه السلام) در قالب دعا، درک خود از وقایع را بیان کرده و تأکید میکند که عاشورا جنگ

حق و باطل است	۱۲۶
امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا درسی	
برای تاریخ باشد	۳۸۲
زمینه‌ی انجام دادن این واجب خاص، تنها زمان امام حسین (علیه السلام) پیش آمد	۳۸۲
اهل بیت (علیهم السلام) نزد تمام مسلمانان محترمند؛ با این وجود، با تهی شدن جامعه از معنویت، عاشورا	
اتفاق می‌افتد	۴۹۰

فساد جامعه

پس از نیمه‌ی اول قرن اول، جامعه‌ی اسلامی به جامعه‌ای سرشار از فساد تبدیل شده بود ..	۷۲
مکه و مدینه پس از نیم قرن به مرکز فساد تبدیل شده بودند	۷۲
نیم قرن پس از پیامبر (صلی الله علیه و آله) چهره‌ی جامعه‌ی اسلامی به این شکل در می‌آید:	۴۰۹
۱. مدینه‌النبی، مرکز موسیقی دانان و آوازه‌خوانان میشود؛	۴۱۰
۲. بهترین مغنیان از مدینه به دربار شام اعزام میگردند؛	۴۱۰
۳. فساد در جامعه‌ی اسلامی فراگیر میشود؛	۴۱۰
۴. آقا زاده‌ها و بزرگ‌زاده‌ها دچار فساد میگردند	۴۱۰
اکثریت مردم عصر امام حسین (علیه السلام) سر در آخور تمایلات حیوانی داشتند.	۸۵
حاکمیت مثل یزید، فراگیر شدن فساد در جامعه‌ی اسلامی را به دنبال خواهد داشت ..	۳۸۷
فساد حکام و جامعه، تنها برای خواص قابل درک بود	۷۳
فساد فراگیر در جامعه‌ی اسلامی، مانع از آن شد که خواص و عوام به تکلیف اسلامی خود عمل	
کنند	۱۴۹
رواج دنیا طلبی، فساد و فحشا، از عوامل پدیدآورنده‌ی حادثه‌ی عاشورا بود	۴۰۹
عاشورا، تجلی مبارزه با دشمن بیرونی (دستگاه خلافت فاسد) و درونی (جامعه‌ی رو به فساد)	
است.	۳۱۷

غفلت مردم

* امام حسین (علیه السلام) در شرایطی که دنیای اسلام از شناخت دشمن و حق و باطل ناتوان بودند،	
دشمن را شناخت.	۲۲۹
* حرکت توأمین، حرکتی دیر هنگام و فاقد فایده‌ی لازم بود.	۴۵۲
* با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی	
عاشورا پیش می‌آید	۵۹۰

دنیازدگی

در زمان امام حسین (علیه السلام)، طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته

بود ۳۱۷
 **دنیازدگی و شهوت‌گرایی، یک بیماری مهلک و مسری برای جامعه است ۳۱۸
 جامعه‌ی مبتلا به بیماری دنیازدگی و شهوت‌گرایی، با مثل دستگاه یزید مبارزه نخواهد کرد ۳۱۸
 رواج دنیاطلبی، فساد و فحشا، از عوامل پدیدآورنده‌ی حادثه‌ی عاشورا بود ۴۰۹
 نتیجه‌ی تبدیل معیارهای الهی به معیارهای مادی در جامعه‌ی اسلامی، شهادت حسین بن علی (علیه السلام) بود ۳۰۷

غربت امام (علیه السلام)

دشوارترین مبارزه، مبارزه‌ی غریبانه‌ای است که مردم نسبت به مبارز یا منکرند یا غافل، یا کنار می‌جویند و یا در مقابل می‌ایستند ۳۳۸
 دوستان و نزدیکان، امام (علیه السلام) را به ترک قیام توصیه می‌کنند و حضرت پاسخ می‌دهند ۷۰
 امام حسین (علیه السلام) میان خواص و عوام تنها و غریب بود ۷۴
 تنها زبده‌گانی قلیل در کنار امام (علیه السلام) باقی ماندند ۷۵
 با وجود پنج ماه سرگردانی فرزندان پیامبر (ص)، تنها چهل پنجاه نفر از جامعه‌ی عظیم اسلامی با حضرت همراه شدند ۹۳
 طرفداران حق در انقلاب اسلامی، هنگام بلا باقی ماندند، اما در کربلا، امام (علیه السلام) را تنها گذاشتند ۲۳۴
 با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی عاشورا پیش می‌آید ۵۹۰
 * منظره‌ی شهادت قاسم بن الحسن نشان‌دهنده‌ی عشق امام (علیه السلام) به این نوجوان، فداکاری و عظمت روحی او و جفای مردم در حق اوست ۵۱۱
 * حرکت توابین، حرکتی دیر هنگام و فاقد فایده‌ی لازم بود ۴۵۲

انحراف و بازگشت به جاهلیت

تبیین

پس از رسول خدا (ص)، انحرافی خطرناک در جامعه‌ی اسلامی رخ داد ۲۰۸
 نظام اجتماعی پس از پیامبر (ص) از اسلام فاصله‌ی بسیار گرفته بود و امام حسین (علیه السلام) برای اصلاح آن قیام کرد ۱۱۲
 وضعیت شهادت ابا عبدالله (علیه السلام) ترسیم‌کننده‌ی شدت انحراف و بازگشت جامعه‌ی اسلامی به زمان جاهلیت است ۲۰۵
 حضرت زینب (س) محور خطبه‌ی خود در بازار کوفه را ارتجاع جامعه‌ی اسلامی قرار داد ۴۸۴
 حضرت زینب (س) در کوفه به رجعت و ارتداد در امت پیامبر (ص) اشاره نمود ۳۶۴

اگر حادثه‌ی کربلا نبود، آیندگان از درک انحراف جامعه‌ی اسلامی آن روز ناتوان بودند. ۲۰۴.....

* امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام و سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و بازسازی نظام اسلامی معرفی میکند. ۳۹۳.....

نشانه‌های انحراف

فساد حاکمان، مادی‌گرایی و شهادت فرزند پیغمبر (صلی الله علیه و آله) نشان‌دهنده‌ی انحراف جامعه‌ی اسلامی پس از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) هستند. ۲۰۸.....

شواهد تاریخی ارتجاع پس از پیامبر (صلی الله علیه و آله) در کتاب ابن‌اثیر که مورد قبول اهل سنت و دارای عصبیت اموی و عثمانی است، نقل شده است. ۴۹۶.....

عزل عمار از امارت کوفه، نشان از تغییر فرهنگ عمومی و تهی شدن جامعه از ارزشها دارد. ۵۰۶.....

عوامل انحراف

از دیدگاه قرآن، دور شدن جامعه از ذکر خدا و تبعیت از شهوات، دو عامل اصلی انحراف جامعه‌اند. ۳۰۶.....

یکی از عبرتها این است که وقتی رعایت سررشته‌ها (معرفت، عدالت، عبودیت و محبت) نشود، جامعه از ارزشها تهی میشود. ۵۰۶.....

* در جامعه‌ی درون تهی و دور از خطوط اصلی، لغزشها بیشتر است. ۵۰۸.....

* نتیجه‌ی تبدیل حکومت دینی به سلطنت، تغییر فاحش مسیر جامعه‌ی دینی و نابود شدن ارزشهاست. ۶۲۲.....

فراگیری فضای رعب

سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام) شد. ۱۱۱.....

* در همه‌ی دنیای اسلام زمان یزید، تنها حسین بن علی (علیه السلام) جرأت ایستادگی داشت. ۲۹۷.....

آمادگی نسبی کوفیان

کوفیان زمان امام حسن (علیه السلام) آماده نبودند، ولی در دوره‌ی امام حسین (علیه السلام) از آمادگی نسبی برخوردار شدند. ۲۵۹.....

عدم ثبات قدم

مسلمانان در دوران امام حسین (علیه السلام) به اصل ثابت‌قدمی در میدان، عمل نکردند. ۴۱۲.....

حق‌گریزی و باطل‌گرایی

جامعه‌ی اسلامی زمان یزید؛ از حق دور است، از باطل پرهیز نمیکند و پر از ظلم و شقاوت است. ۵۴.....

وضعیت خواص

وظایف خواص

تشخیص، تصمیم، اقدام بموقع و گذشت از دنیا، از وظایف خواص است. ۴۵۳.....

یکی از لوازم مجاهدت خواص، ایستادگی در برابر ملامت خودیهاست. ۴۵۶.....

* اگر نخبگان حاضر به فداکاری و تحمل زحمات در راه خدا میشدند، اداره‌ی امور ملت‌ها در دست آنان قرار میگرفت. ۱۵۶.....

* نه‌راسیدن خواص طرفدار حق رؤسای قبایلی که اموی نبودند، میتوانست سرنوشت تاریخ را تغییر دهد. ۴۵۱.....

اگر خواصی که بعداً در کربلا حضور یافتند یا در قیام توابین شهید شدند، به مسلم (علیه السلام) وفادار میماندند، وی به شهادت نمیرسید و سرنوشت تاریخ تغییر میکرد. ۴۵۲.....

* سکوت عبدالله بن زبیر؛ تلاش عبدالله بن جعفر برای نزدیک شدن به دستگاه خلافت و انزوای عبدالله بن عباس، از نمونه‌های ترک فریضه‌ی امر به معروف و نهی از منکر در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) هستند. ۵۶۹.....

عملکردها و لغزشها

مقدمه

کمتر از یک دهه پس از پیامبر (ص)، دوران لغزش خواص آغاز شد. ۴۴۱.....

خشت اول انحراف خواص بعد از پیامبر (ص)، امتیازدهی به باسابقه‌ها بود. ۴۴۱.....

بهره‌مندی مالی بیشتر، از امتیازات صحابه بود. ۴۴۱.....

انحراف، بتدریج رخ میدهد. ۴۴۱.....

انحراف خواص در دوران امام حسین (علیه السلام) نیز تداوم یافت. ۴۴۵.....

عاشورا، آزمونی برای شناخت جوهر و باطن افراد بود. ۲۹۷.....

سکوت

خواص به تعصبات جاهلی خود پایبند بودند، اما در برابر شکسته شدن عهدهای الهی سکوت کردند. ۱۵۴.....

رجال بزرگ از بنی امیه می‌ت رسیدند و در سکوت به سر میبردند. ۲۴۳.....

در حادثه‌ی عاشورا، برخی از بزرگان حجاز حتی جرأت فریاد نداشتند. ۳۳۹.....

عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر از شدت اختناق دوران یزید، سکوت کردند. ۴۱۵.....

سکوت در برابر طاغوت، گناهی بود که سردمداران بزرگ صدر اسلام مرتکب شدند. ۵۷۷.....

تنها گذاشتن امام (ع)

- اصحاب بزرگ پیامبر (ص) در خانه‌های خود خزیدند. ۹۴.....
- تنها زبده‌گانی قلیل در کنار امام (ع) باقی ماندند. ۷۵.....
- طرفداران حق در انقلاب اسلامی، هنگام بلا باقی ماندند، اما در کربلا، امام (ع) را تنها گذاشتند. ۲۳۴.....
- در حادثه‌ی عاشورا، برخی از چهره‌هایی که می‌توانستند جمعیتی را به میدان بیاورند، کوتاهی کردند. ۲۹۶.....
- همراه نشدن خواص در قیام عاشورا، نشانگر مرگ روحیه‌ی مسئولیت‌پذیری بود. ۳۱۹.....

توصیه به ترک قیام

- *** بزرگان ملامتگر، مغلوب ضعفهای بشری بودند، اما امام (ع) و یارانش در جدال جنود عقل و جهل پیروز میدان شدند. ۵۸۴.....
- دوستان و نزدیکان، امام (ع) را به ترک قیام توصیه می‌کنند و حضرت پاسخ می‌دهند. ۷.....
- بی‌بصیرتی چهره‌های نامدار اسلامی، موجب گردید که به مجرد احساس خطر، امام (ع) را از قیام بر حذر دارند. ۳۸۹.....
- برخی بزرگان برای توجیه کوتاهی‌شان، به امام (ع) توصیه می‌کردند که قیام را ترک نماید. ۲۹۷.....
- اباعبدالله (ع) در برابر وسوسه‌ها، ملامتها و اظهارات به‌ظاهر منطقی برای روی گردانی از قیام، استقامت نمود. ۵۷۳.....

دنیاطلبی

- فساد، فحشا و دنیاطلبی، غیرت دینی را از بین می‌برند. ۴۰۹.....
- در کتابهای تاریخی، نمونه‌های فراوانی از دنیاطلبی خواص ثبت شده است. ۵۰۴.....
- سرمایه‌داری صحابه در کتابهای تاریخ سنی و شیعی منعکس شده است. ۴۴۲.....
- بعد از پیامبر (ص)، خواص در مادیات غرق شدند. ۵۰۲.....
- برجستگان صحابه‌ی پیامبر (ص)، سرمایه‌داران بزرگ دوران عثمان بودند. ۴۴۱.....
- دنیاطلبی خواص، معضلات دوران حکومت امیرالمؤمنین (ع) را رقم زد. ۴۴۲.....
- *** معضلات دوران حکومت امیرالمؤمنین (ع) عبارت بودند از: ۴۴۲.....
۱. درگیری برای کسب قدرت؛ ۴۴۲.....
۲. کوتاهی مردم هنگام فراخوانی برای جهاد؛ ۴۴۲.....
۳. تحمیل سه جنگ به حضرت؛ ۴۴۲.....
۴. شهادت امام (ع). ۴۴۲.....

تداوم انحراف و دنیاطلبی خواص، موجب معضلات دوران امام حسن (علیه السلام) شد و حکومت ایشان بیش از شش ماه دوام نیافت. ۴۴۳.....

در زمان امام حسین (علیه السلام)، طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته بود. ۳۱۷.....

در زمان امام حسین (علیه السلام) خواص جامعه، دنیای خود را بر سرنوشت دنیای اسلام ترجیح دادند. ۴۴۵.....

*** دعوت‌نامه‌ها از سوی طبقه‌ی خواص کوفه بود. ۴۴۷.....

از لحن نامه‌ها پیدا بود که خواصی که دین را فدای دنیا می‌کنند، بیشتر هستند. ۴۴۷.....

نخبگانی که به دنبال دنیای خود بودند، حق مستضعفین را ضایع کردند و از آن گذشتند. ۱۵۴.....

* استانداری ری، سمتی پر درآمد و وسوسه‌انگیز بود. ۵۰۷.....

ترس و فرار

وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند. ۲۹۷.....

برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....

۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....

۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....

۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر. ۵۶۹.....

خشنودی از شهادت امام (علیه السلام)

خشنودی برخی از بزرگان عصر امام حسین (علیه السلام) از شهادت حضرت و بی‌اهتمامی برخی دیگر، نشانگر غربت امام است. ۳۳۰.....

سردرگمی

پیش از حرکت امام (علیه السلام) به کربلا، چهره‌هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی

زینب کبری (علیها السلام) موقعیت را شناخت. ۲۹۰.....

سازش با طاغوت

نخبگان با تملق‌گویی در مقابل ستمگران و قدرتها، روزگار خویش را میگذرانند. ۱۵۵.....

اعزام مسلم و کوتاهی خواص

مأموریت مسلم بن عقیل (علیه السلام) بررسی وضعیت کوفه بود. ۴۴۷.....

مسلم بن عقیل (علیه السلام) به منزل بزرگان کوفه وارد شد و مردم کوفه با او بیعت کردند. ۴۴۸.....

ضعف نعمان بن بشیر، فرماندار کوفه، موجب افزایش گرایش مردمی به مسلم بن عقیل (علیه السلام)

- گردید ۴۴۸
- استقبال اشتباهی مردم کوفه از عبیدالله به جای امام حسین (علیه السلام)، حرکتی عوامانه بود. ۴۴۸
- طرح مبارزه‌ی عبیدالله با تهدید، شکنجه و ارباب طرفداران مسلم بن عقیل (علیه السلام) آغاز شد ۴۴۹
- با دستگیری هانی بن عروه، مردم به نشانه‌ی اعتراض، دارالاماره را محاصره کردند. ۴۴۹
- ابن زیاد با نیرنگ مردم را متفرق کرد و خواص، دنیای خود را بر حق ترجیح دادند. ۴۴۹
- مسلم (علیه السلام) در روز هشتم ذی الحجه با جمعیت فراوان به سوی دارالاماره حرکت نمود ۴۴۹
- عبیدالله بن زیاد از خواص اهل باطل برای ترساندن مردم استفاده کرد. ۴۵۰
- با ارباب مردم توسط خواص اهل باطل، مسلم (علیه السلام) تنها شد. ۴۵۰
- با فراخوانی ابن زیاد، نماز عشاء به امامت او و با ازدحام جمعیت در مسجد کوفه برگزار شد. ۴۵۰
- بد عمل کردن خواص، علت سقوط کوفه و حاکم شدن عبیدالله بن زیاد بود. ۴۵۰
- شریح قاضی، از خواص اهل حق (جزو بنی امیه نبود) برای حفظ جان خود، خبر جراحت هانی بن عروه را به مردم نرساند. ۴۵۰
- اگر شریح قاضی درست عمل میکرد، مردم می‌شوریدند و کوفه به جبهه‌ی حق باز می‌گشت. ۴۵۱
- نهراسیدن خواص طرفدار حق رؤسای قبایلی که اموی نبودند، می‌توانست سرنوشت تاریخ را تغییر دهد. ۴۵۱
- اگر خواصی که بعداً در کربلا حضور یافتند یا در قیام توابین شهید شدند، به مسلم (علیه السلام) وفادار میماندند، وی به شهادت نمی‌رسید و سرنوشت تاریخ تغییر میکرد. ۴۵۲

عوامل لغزش

عدم بصیرت

- نبود آگاهی لازم در واقعه‌ی عاشورا، موجب لغزش برخی خواص شد. ۱۰۹
- بی‌بصیرتی چهره‌های نامدار اسلامی، موجب گردید که به مجرد احساس خطر، امام (علیه السلام) را از قیام برحذر دارند. ۳۸۹

ترس از مرگ

- ترس خواص از مرگ، راز سلطه‌ی ستمگران بر مستضعفین است. ۱۵۷
- وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند. ۲۹۷
- برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹

۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ..... ۵۶۹.
۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ..... ۵۶۹.
۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر ..... ۵۶۹.

فساد فراگیر جامعه‌ی اسلامی

فساد فراگیر در جامعه‌ی اسلامی، مانع از آن شد که خواص و عوام به تکلیف اسلامی خود عمل کنند ۱۴۹

- نیم قرن پس از پیامبر ﷺ، چهره‌ی جامعه‌ی اسلامی به این شکل در می‌آید: ..... ۴۰۹.
۱. مدینه‌النبی، مرکز موسیقی‌دانان و آوازه‌خوانان میشود؛ ..... ۴۱۰.
  ۲. بهترین مغنیان از مدینه به دربار شام اعزام میگردند؛ ..... ۴۱۰.
  ۳. فساد در جامعه‌ی اسلامی فراگیر میشود؛ ..... ۴۱۰.
  ۴. آفازاده‌ها و بزرگ‌زاده‌ها دچار فساد میگردند ..... ۴۱۰.

عدم مسئولیت‌پذیری

همراه نشدن خواص در قیام عاشورا، نشانگر مرگ روحیه‌ی مسئولیت‌پذیری بود ..... ۳۱۹.

دنیاگرایی

در زمان امام حسین (علیه السلام)، طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته بود ..... ۳۱۷.

دنیاطلبی خواص؛ زمینه‌ساز فاجعه‌ی کربلا، پادشاهی بنی‌امیه، بنی‌عباس و دیگران تا به امروز شد. .... ۴۴۰.

بعد از پیامبر ﷺ، خواص در مادیات غرق شدند ..... ۵۰۲.

سیطره‌ی کامل ظلم

همراه نشدن امثال ابن‌عباس با امام حسین (علیه السلام)، نشانگر سیطره‌ی کامل ظلم بر جامعه بود ..... ۳۷۶.

برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ..... ۵۶۹.

۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ..... ۵۶۹.
۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ..... ۵۶۹.
۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر ..... ۵۶۹.

دگرگونی خطوط اصلی جامعه‌ی اسلامی

دگرگونی خطوط اصلی جامعه‌ی اسلامی، زمینه‌ی تغییر خواص را فراهم آورد ..... ۴۹۷.

مصلحت‌اندیشی نابجا

* منطق مصلحت‌اندیشان زمان امام (علیه السلام) محکوم به شکست است ..... ۸۲.

شکست در برابر ضعفهای بشری

بزرگان ملامتگر، مغلوب ضعفهای بشری بودند، اما امام علیه السلام و یارانش در جدال جنود عقل و جهل پیروز میدان شدند. ۵۸۴

تأثیر عملکرد خواص

مقدمه

منطق مصلحت اندیشان زمان امام علیه السلام محکوم به شکست است. ۸۲
تخلف بزرگان اسلام، غیر قابل اغماض است. ۹۴

شکست ظاهری قیام

کوتاهی خواص و به تبع آنها عوام، به شکست ظاهری امام علیه السلام منجر شد. ۵۴۲
اگر اکثریت خواص حق، اهل دنیا نباشند، جامعه‌ی اسلامی بیمه میشود، وگرنه حسین بن علی‌ها به مسلخ خواهند رفت. ۴۳۸
* اباعبدالله علیه السلام در میدان ظاهری قیام عاشورا به شهادت رسید، ولی در باطن پیروز شد. ۱۶۱

سقوط کوفه و شهادت سفیر امام علیه السلام

بد عمل کردن خواص، علت سقوط کوفه و حاکم شدن عبیدالله بن زیاد بود. ۴۵۰
نتیجه‌ی انحراف خواص کوفه، شهادت حضرت مسلم و خروج سپاه کوفه برای جنگ با اباعبدالله علیه السلام بود. ۴۴۷

محقق نشدن تقدیر الهی

** تقدیر الهی، تشکیل حکومت اسلامی، سی سال پس از امیرالمؤمنین علیه السلام و ده سال بعد از امام حسین علیه السلام بود. ۵۵۴
تقدیرات الهی، ممکن است بر اثر مصالح تغییر کند. ۱۰۱
کوتاهی خواص در یاری امام حسن و امام حسین علیه السلام، مانع تحقق تقدیر الهی شد. ۵۵۵
یاری نکردن امام حسین علیه السلام و شهادت ایشان، موجب شدت گرفتن غضب الهی و به تأخیر افتادن تقدیر تشکیل حکومت اسلامی به سال صد و چهل شد. ۴۰
تقدیر الهی در مورد تشکیل حکومت اسلامی، به دلیل کوتاهی مردم تغییر یافت. ۱۰۱
*** تقدیر الهی، تشکیل حکومت اسلامی در سال صد و چهل بود. ۵۵۵

تداوم سلطنت ستمگران

دنیاطلبی خواص؛ زمینه‌ساز فاجعه‌ی کربلا، پادشاهی بنی امیه، بنی عباس و دیگران تا به امروز شد. ۴۴۰
ترس و شانه خالی کردن خواص، موجب تداوم حکومت بنی امیه و بنی عباس گردید. ۴۶۶

ترس خواص از مرگ، راز سلطه‌ی ستمگران بر مستضعفین است. ۱۵۷.....

پیروزی باطل

هر جا که پای بندگان مؤمن خدا لرزید، کلمه‌ی باطل پیروز شد. ۴۶۵.....

نمونه‌ی معاصر کوتاهی خواص، کوتاهی خواص الجزایر در انتخابات است، که جبهه‌ی

اسلامی پیروز را به شکست کشاند. ۴۵۳.....

انحراف عوام

عوام، دنباله‌رو خواص بودند و امام (علیه السلام) تنها ماند!..... ۴۴۶.....

بزرگترین گناه خواص منحرف شده، این است که انحراف‌شان موجب انحراف بسیاری از مردم

میشود. ۵۰۵.....

تکرار شرایط فاجعه‌بار عاشورا

بد فهمیدن، دیر فهمیدن و اختلاف خواص، کربلا را در تاریخ تکرار خواهد کرد. ۴۵۴.....

* بی‌توجهی پیروان حق به سرنوشت دنیای اسلام، یکی از عوامل پدید آمدن حادثه‌ی

عاشورا بود. ۴۱۰.....

تغییر مسیر تاریخ

حرکت بجا و نابجای خواص، هر کدام به نوعی سرنوشت تاریخ را دگرگون میکنند. ۴۵۱.....

یک تصمیم بجا یا یک انسان خاص، میتواند مسیر تاریخ را عوض کند. ۴۶۸.....

با همکاری خواص و غلبه‌ی امام (علیه السلام) مسیر تاریخ عوض میشد و وضعیّت امروز به گونه‌ای

دیگر رقم میخورد. ۱۳۶.....

افشای اسرار

با کوتاهی خواص زمان امام صادق (علیه السلام)، اسرار افشا شد. ۵۵۶.....

به بار آمدن مصائب بسیار

کوتاهی خواص زمان ابا عبدالله (علیه السلام)، سرچشمه‌ی بسیاری از مصائب است. ۱۳۷.....

سکوت نخبگان در برابر ظلم، باعث سیه‌روزی جامعه شد. ۱۵۲.....

تأثیر عملکرد بجای خواص

به میدان آمدن نخبگان، بنیان ظلم را ویران میکند. ۱۵۳.....

یک تصمیم بجا یا یک انسان خاص، میتواند مسیر تاریخ را عوض کند. ۴۶۸.....

اگر اکثریت خواص حق، اهل دنیا نباشند، جامعه‌ی اسلامی بیمه میشود، وگرنه

حسین بن علی‌ها به مسلخ خواهند رفت. ۴۳۸.....

حرکت بجا و نابجای خواص، هر کدام به نوعی سرنوشت تاریخ را دگرگون میکنند. ۴۵۱.....

اگر برخی خواص به امام (علیه السلام) میپیوستند، سرنوشت قیام در ظاهر هم به نفع امام رقم

- میخورد ۱۳۵
 اگر خواص همکاری میکردند، حرکتی عظیم شکل میگرفت که سقوط عراق و شام را به
 ارمنان می‌آورد ۱۳۵
 با همکاری خواص و غلبه‌ی امام علیه السلام، مسیر تاریخ عوض میشد و وضعیّت امروز به گونه‌ای
 دیگر رقم میخورد ۱۳۶
 اگر کوفیان امام علیه السلام را یاری میکردند، لشکر امام پیروز بود ۱۲۷
 تشخیص، اقدام بموقع و نه‌راسیدن امام علیه السلام در سال ۵۷، انقلاب اسلامی را به پیروزی
 رساند ۴۵۴

اشاره به برخی از خواص

شریح قاضی

- شریح قاضی، از خواص اهل حق (جزو بنی‌امیه نبود) برای حفظ جان خود، خبر جراحت
 هانی‌بن‌عروه را به مردم نرساند. ۴۵۰
 اگر شریح قاضی درست عمل میکرد، مردم میشویدند و کوفه به جبهه‌ی حق
 بازمیگشت ۴۵۱
 کوتاهی شریح قاضی و بد عمل کردن خواص در سقیفه، از نمونه‌های تاریخی کوتاهی
 خواص‌اند ۴۶۸

طلحه

- طلحه، پس از پیامبر صلی الله علیه و آله، صاحب مزرعه‌ای بزرگ نزدیک کوفه بود ۴۹۸
 مقایسه‌ی وضعیّت مالی طلحه با زهدِ زمان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، نشان‌دهنده‌ی تغییر فرهنگ
 خواص است ۴۹۸

ابوموسی اشعری

- ابوموسی اشعری، حاکم بصره بود و مردم را به جهاد تهییج میکرد ۴۹۸
 ابوموسی اشعری با چهل استر، اشیای قیمتی خود را برمیدارد و به جهاد میرود! ۴۹۹
 انگیزه‌ی ابوموسی از حمل اموال خود به میدان جنگ، محافظت از آنها بود ۴۹۹
 مردم عادی به ابوموسی اعتراض میکنند و او با تازیانه پاسخ میدهد ۴۹۹
 مردم به عثمان شکایت میکنند و او ابوموسی را عزل میکند ۵۰۰

سعدبن ابی وقاص

- سعدبن ابی وقاص که از اصحاب شورا و حاکم کوفه بود، قرض خود را به بیت‌المال ادا
 نمیکرد ۵۰۰
 عبدالله بن مسعود، مسئول بیت‌المال در کوفه، با سعدبن ابی وقاص و یارانش بر سر پس

ندادن قرض در گیر میشود. ۵۰۰.....

مروان بن حکم

مروان بن حکم، خمس غنائم تونس و مغرب را به بهایی (پانصد هزار درهم) کمتر از ارزش

واقعی آنها میخرد ۵۰۱.....

ولید بن عقبه

همگان از نصب ولید بن عقبه - که در فسق و حماقت شهره بود - بر امارت کوفه، شگفت زده

شدند ۵۰۲.....

آیهی «إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا» در مورد ولید بن عقبه نازل شده است ۵۰۲.....

با نصب ولید فاسق بر امارت کوفه، تغییر ارزشها و معیارها خود را نشان میدهد ۵۰۲.....

حاکمیت

مقدمه

درک اهمیت قیام اباعبدالله (علیه السلام) در گرو درک سیاسی و فهم نظام آن روز است ۴۱۴.....

بیشترین خطا و بی تقوایی بشر در عرصهی حکومت داری ظاهر میشود ۵۷۵.....

خسارت بی خردی و فساد حاکمان، متوجه آحاد بشر است ۵۷۵.....

ویژگیها

انحراف

اولین اظهار نظر امام (علیه السلام) پس از خلافت یزید، از وجود انحرافی خطرناک خبر میداد ۴۷.....

فساد حاکمان، مادی گرایی و شهادت فرزند پیغمبر (ص)، نشان دهندهی انحراف جامعهی

اسلامی پس از رسول خدا (ص) هستند ۲۰۸.....

پس از رسول خدا (ص)، انحرافی خطرناک در جامعهی اسلامی رخ داد ۲۰۸.....

روند انحطاط و ارتجاع در دوران معاویه شدت گرفت ۵۰۴.....

خلافت مثل یزید، بالاترین انحراف ممکن در نظام اسلامی است ۳۸۷.....

جدایی دین از سیاست

زمان امام حسین (علیه السلام)، دین از سیاست جدا شده بود ۱۸۵.....

حاکمیت انسانهای پلید و فاسد

در عصر امام حسین (علیه السلام)، انسانهای پلید و دور از اسلام، حاکمیت جامعهی اسلامی را به

دست گرفته بودند ۱۸۵.....

برخی از ویژگیهای یزید، فسق و فجور و مقابلهی صریح با اسلام بود ۲۵۸.....

یزید، حاکمی مست و لایعقل و گستاخ بود ۶۳.....

از آثار ضعف قدرت تحلیل مسلمانان صدر اسلام، تکیهی یک فاسق بر مسند حکومت

بود. ۶۴۶.....

عدم رعایت ظواهر اسلامی

زمان معاویه، ظواهر اسلامی رعایت میشد؛ اما زمان یزید قرار بود حتی ظواهر نیز رعایت نشود. ۱۹۶.....
برخی از ویژگیهای یزید، فسق و فجور و مقابله‌ی صریح با اسلام بود ۲۵۸.....
در زمان امام حسین (علیه السلام)، بر خلاف زمان امام حسن (علیه السلام) به دلیل فساد آشکار یزید، خون امام پایمال نمیشد. ۴۴۴.....

تبدیل امامت به سلطنت

جامعه‌ی اسلامی، جامعه‌ی امامت است، نه سلطنت. ۴۳۹.....
سلطنت و حکومت جائزانه، نقطه‌ی مقابل امامت است. ۵۴۵.....
ولایت، حکومتی همراه با محبت و پیوستگی با مردم؛ و پادشاهی، فرمان‌روایی بر اساس خواسته‌های نفسانی است. ۵۰۴.....
زورگویی به ملت‌ها و ترجیح منافع خود بر منافع میلیون‌ها انسان، سلطنت است. ۵۸۳.....
مرز ولایت و سلطنت از نگاه سلمان، جابه‌جایی ناحق یک درهم بود. ۵۰۳.....
تبدیل حکومت دینی به سلطنت، یکی از مقاطع بسیار خطرناک تاریخ اسلام است. ۶۲۲.....
تبدیل حکومت امیرالمؤمنین و امام حسن (علیه السلام) به سلطنت شام، ضربه‌ای سنگین بر اسلام بود. ۵۵۲.....
نصب ولیدبن عقبه از مظاهر تبدیل ولایت الهی به سلطنت بود. ۵۰۳.....
حادثه‌ی عاشورا، نتیجه‌ی خروج حکومت از محور امامت است. ۵۵۲.....
* بنی‌امیه هزار ماه بر مسلمین حکومت کردند. ۴۳۹.....
* سلطنت بنی‌عبّاس، تداوم سلطنت بنی‌امیه بود. ۴۳۹.....
* بنی‌عبّاس، شش قرن با عنوان جانشینی پیامبر (صلی الله علیه و آله) به فسق و فجور پرداختند. ۴۳۹.....

تهدید قدرت سیاسی اسلام

در دوران سیدالشهدا (علیه السلام)، حاکمیت و قدرت سیاسی اسلام مورد تهدید قرار گرفته بود، نه اعمال فردی مردم. ۱۸۵.....

سیطره‌ی ظلم و وحشت

همراه نشدن امثال ابن‌عبّاس با امام حسین (علیه السلام)، نشانگر سیطره‌ی کامل ظلم بر جامعه بود. ۳۷۶.....
نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ‌کس جرأت اعتراض نداشت»، قابل جمع‌بندی است. ۳۷۶.....

برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....
 ۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....
 ۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....
 ۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر ۵۶۹.....
 امام حسین (علیه السلام) در برابر ظلمی فراگیر و مسیطر قیام نمود. ۹۴.....
 * با وجود جایگاه ویژه‌ی حسنین (علیهم السلام) بعد از پیامبر (صلی الله علیه و آله)، که مقتضی وجود روایات بسیار از ایشان است، روایات نقل شده از حسنین (علیهم السلام) اندک هستند ۶۲۹.....
 علت اندک بودن روایات حسنین (علیهم السلام) ارباب حاکم بر مردم پس از حادثه‌ی عاشورا تا زمان عبدالملک است ۶۲۹.....

اهداف

خلفای بنی امیه و بنی عباس به دنبال ریشه‌کنی اسلام بودند؛ اگر می‌توانستند علنی و در جایی که نمی‌توانستند، ظاهر سازی میکردند ۸۸.....
 سبب قیام عاشورا، تصمیم جبهه‌ی باطل برای نابودی کامل دین بود. ۲۲۲.....
 سیاست بنی امیه از بین بردن جانشینان حقیقی پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای محو اسلام بود ۲۴۳.....
 یزید، تصمیم داشت که باقی‌مانده‌ی حیات سیاسی اهل بیت (علیهم السلام) را از بین ببرد. ۲۴۰.....
 مقابله با امامت، اساس حمله و نقشه‌ی دشمن است ۵۵۲.....

عملکرد

مبارزه‌ی علنی با دین در زمان یزید

زمان معاویه، ظواهر اسلامی رعایت میشد؛ اما زمان یزید قرار بود حتی ظواهر نیز رعایت نشود. ۱۹۶.....
 یزید صریحاً با دین مبارزه میکرد. ۲۰۹.....
 یزید در جایگاه خلیفه‌ی مسلمین، ظواهر اسلام را رعایت نمیکرد. ۳۸۷.....
 فسق و فجور و مقابله‌ی صریح یزید با اسلام، او را مصداق آشکار دستور پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای مبارزه با حاکم جائز قرار داد ۲۵۷.....
 * تفاوت رفتار امام حسین (علیه السلام) در زمان معاویه و یزید، ناشی از تغییر مشی جبهه‌ی باطل بود ۲۲۲.....

تحریف دین

* از نمونه‌های تحریف دین در صدر اسلام، جعل حدیث برای مقاصد سیاسی، تجاری و اقتصادی بود. ۲۵۱.....
 * حکومت‌های قدرتمند و سلطه‌های سیاسی و اقتصادی، با احکام و معارف اسلامی در طول

تاریخ بازی کرده‌اند..... ۲۵۲

اصرار بر بیعت

*** معنای بیعت، امضای خلافت یزید شقی و خبیث بود ۲۵۶

یزید بر بیعت گرفتن از اباعبدالله (علیه السلام) اصرار داشت ۲۵۶

دشمن تا آخرین مراحل قیام عاشورا، بر گرفتن بیعت و تسلیم امام (علیه السلام) اصرار

داشت ۲۵۷

اگر درخواست ابلهانه‌ی بیعت نبود، شاید امام حسین (علیه السلام) نیز مانند دیگر ائمه (علیهم السلام) به هدایت

مردم می‌پیروا..... ۵۸۳

ظلم، وحشت‌آفرینی و قساوت

یزید، مصداق کامل حاکم فاسد و ستمگر بود..... ۳۹۵

شواهد شدت عمل حکومت یزید عبارتند از: ۴۱۴

۱. سکوت عناصر ناآرام زمان امیرالمومنین (علیه السلام) در زمان یزید؛ ۴۱۴

۲. سکوت مبارزان سیاسی زمان معاویه در زمان یزید؛ ۴۱۴

۳. سرکوب شدید قیامهای پس از عاشورا..... ۴۱۴

عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر، از شدت اختناق دوران یزید سکوت

کردند..... ۴۱۵

با شدت عمل دستگاه حاکم، علی‌رغم برخورداری امام (علیه السلام) از جایگاه والا، خواص شیعه

پس‌زدند..... ۴۴۶

حادثه‌ی عاشورا، قساوت یزید را افشا کرد ۶

نقطه‌ی مقابل امام (علیه السلام) حکومت فاسدی بود که با انسانها به ستم و تکبر برخورد میکرد و

امامت را به سلطنت تبدیل کرده بود..... ۵۸۲

ترویج فساد

حاکمان فاسد، آگاهانه فساد را در جامعه‌ی اسلامی ترویج میکردند..... ۴۱۰

مقابله با امامت

مقابله با امامت، اساس حمله و نقشه‌ی دشمن است ۵۵۲

نتایج عملکرد

تهدید اسلام و نظام اسلامی

حاکمیت یزید، زنگ خطر را برای اسلام به صدا درآورد ۴۸

حاکمیت مثل یزید، نابودی دین و نظام اسلامی را به دنبال داشت..... ۳۹۱

نتیجه‌ی حاکمیت مثل یزید، وداع با اسلام است ۴۱۹

فراگیری فساد

*** دامنه‌ی تأثیر فساد حکام، بسیار وسیع‌تر از فساد مردم عادی است ۳۸۷.....
حاکمیت مثل یزید، فراگیر شدن فساد در جامعه‌ی اسلامی را به دنبال خواهد داشت. ۳۸۷.....

تنها ماندن امام (علیه السلام)

سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام) شد ۱۱۱
عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر، از شدت اختناق دوران یزید سکوت کردند..... ۴۱۵
با شدت عمل دستگاه حاکم، علی‌رغم برخورداری امام (علیه السلام) از جایگاه والا، خواص شیعه پس‌زدند..... ۴۴۶

فراهم آمدن زمینه‌ی وجوب و اثربخشی قیام

فسق و فجور و مقابله‌ی صریح یزید با اسلام، او را مصداق آشکار دستور پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای مبارزه با حاکم جائز قرار داد ۲۵۷
تفاوت رفتار امام حسین (علیه السلام) در زمان معاویه و یزید، ناشی از تغییر مشی جبهه‌ی باطل بود..... ۲۲۲

ارتداد مردم

*** ارتداد به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) بر اثر ترس و تردید است ۵۵۵
*** ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه السلام)، به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) است ۶۳۰
*** در حوادث سیاسی و اجتماعی؛ انسانهای ضعیف، مردّد و فرصت‌طلب از مرکز حق جدا میشوند ۵۵۳
مردم پس از اباعبدالله (علیه السلام) به دلیل اربابها دچار ارتداد شدند؛ به این معنا که راه راستین امامت را رها کردند ۲۵
طبق بیان امام صادق (علیه السلام) در دوران اختناق پس از امام حسین (علیه السلام) همه‌ی مردم جز تعدادی اندک مرتد شدند ۲۴۳
بعد از شهادت یاران امام (علیه السلام) و توّابین، افرادی انگشت‌شمار در خطّ امامت باقی ماندند ۵۵۴
روایت ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه السلام) شامل برخی ارادتمندان اهل بیت (علیهم السلام) نیز میشود ۵۵۳
ترس و تردید، علتهای ارتداد هستند ۵۵۳

امام (علیه السلام) در مقابل حاکمیت

- ۲۴۰..... ** ائمه (علیهم السلام)، بزرگترین مانع در برابر سیاست اموی بودند.
- ۴۱۳..... چهره‌ی سیاسی واقعی عاشورا عبارت است از:
- ۴۱۳..... ۱. وجود یک نظام فاسد؛
- ۴۱۳..... ۲. به مبارزه طلبیدن نظام توسط عنصری نیرومند؛
- ۴۱۴..... ۳. ایثار جان توسط عنصر نیرومند؛
- ۴۱۴..... ۴. نابودی نظام حاکم
- ۵۷۷..... امام (علیه السلام) از نتیجه‌ی سکوت در برابر یزیدیان آگاه بود
- ۲۵۶..... معنای بیعت، امضای خلافت یزید شقی و خبیث بود
- ۵۸۳..... یزید توقع تبعیت داشت و بیعت با او به معنی امضای حاکمیت سلطنت از سوی امام هدایتگر بود
- ۲۵۶..... امام حسین (علیه السلام) یک معترض و آمر به معروف و ناهی از منکر در برابر حاکمی جائز بود...
- ۵۷۷..... هدف امام حسین (علیه السلام)، سرکوب قدرتهای طاغوتی بود؛ چه با حکومت چه با شهادت
- عاشورا، تجلی مبارزه با دشمن بیرونی (دستگاه خلافت فاسد) و درونی (جامعه‌ی رو به فساد)
- ۳۱۷..... است.
- ** اگر درخواست ابلهانه‌ی بیعت نبود، شاید امام حسین (علیه السلام) نیز مانند دیگر ائمه (علیهم السلام) به هدایت
- ۵۸۳..... مردم میپرداخت

اسلام در معرض نابودی کامل

- ۸۱..... امام حسین (علیه السلام) در شرایطی قیام کرد که شمع اسلام رو به خاموشی بود.
- ۹۳..... در عصر امام حسین (علیه السلام) اساس دین در معرض خطر جدی قرار داشت.
- در زمان امام حسین (علیه السلام) دین در خطر قرار داشت و علاج آن، قیام و مقابله با دشمن بود.
- ۲۱۳.....
- ۳۹۱..... حاکمیت مثل یزید، نابودی دین و نظام اسلامی را به دنبال داشت.
- در زمان سیدالشهدا (علیه السلام)، محصول زحمات پیامبر (صلی الله علیه و آله) در حال از بین رفتن بود، ولی
- فداکاری امام حسین (علیه السلام) مانع آن شد
- ۲۷۴.....
- امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام و
- ستت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و بازسازی نظام اسلامی معرفی میکند
- ۳۹۳.....

خطر تحریف

- امیرمؤمنان (علیه السلام) با اشاره به تحریف دین در جامعه، بشدت از این انحراف انتقاد
- ۲۵۲..... میکند
- حکومت‌های قدرتمند و سلطه‌های سیاسی و اقتصادی، با احکام و معارف اسلامی در طول

تاریخ بازی کرده‌اند ۲۵۲

مبارزه با تحریف دین در زمان ائمه علیهم‌السلام، از امروز خطرناک‌تر و مهم‌تر بوده است ۲۵۱

از نمونه‌های تحریف دین در صدر اسلام، جعل حدیث برای مقاصد سیاسی، تجاری و اقتصادی بود ۲۵۱

امام سجاد علیه‌السلام در ضمن نامه‌ای به محمد بن مسلم زهری، او را از کمک به تحریف دین نهی می‌نماید ۲۵۲

تقابل حق و باطل

در دوران امام حسین علیه‌السلام، همه‌ی جبهه‌ی باطل برای از بین بردن گستاخانه‌ی دین در برابر جبهه‌ی حق قرار گرفته بود ۲۲۱

اصرار یزید بر بیعت امام حسین علیه‌السلام نشان از تصمیم گستاخانه‌ی جبهه‌ی باطل بر نابودی دین داشت ۲۲۲

هدف قیام

مقدمه

روند شکل‌گیری قیام

نظام اسلامی به دست پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم تشکیل گردید ۳۸۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم همه‌ی احکامی را که برای نیل به سعادت لازم است، بیان و به آنها عمل کرد ۳۸۳

هنگام تهدید بنای اسلام، تکلیف چیست؟ ۱۹۴

تکلیف، در زمان انحراف جامعه از خط اسلام، رکنی عظیم از ارکان نظام اسلامی است ۴۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم تکلیف را در زمان ارتداد کلی جامعه از اسلام بیان نمود، ولی زمینه‌ی عمل به آن در دوره‌ی امامت امام حسین علیه‌السلام فراهم شد ۳۸۵

برای پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم امکان عمل به یک رکن عظیم از ارکان نظام اسلامی وجود نداشت ۴۳

زمینه‌ی اجرای تکلیف ویژه، در زمان جانشینان پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فراهم شد ۴۴

زمان امیرالمؤمنین علیه‌السلام نابودی حتمی دین مطرح نبود ۱۹۵

دوره‌ی امام حسن علیه‌السلام دین لطمه خورد، اما مشرف به ویرانی نبود ۱۹۵

دو تفاوت مهم دوران امام حسن علیه‌السلام و هنگامه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ۱۴۲

۱. تفاوت جدی معاویه و یزید؛ ۱۴۲

۲. وجود تشکیلات عظیم شیعه بر اثر تلاش بیست ساله‌ی دو امام علیهم‌السلام ۱۴۲

امام مجتبی علیه‌السلام با تبلیغات، فعالیت فکری، افشاگری و روشنگری در جامعه‌ی بزرگ اسلامی، زمینه‌ای را ایجاد نمود که کربلا به حادثه‌ی فراموش نشدنی جهان اسلام تبدیل شود ۱۰۳

- یکی از علل موقّقت قیام عاشورا، صلح امام حسن (علیه السلام) است ۱۰۳
- *** در شرایطی که ایستادگی موجب به خطر افتادن مکتب شود، اصالت با حفظ مکتب است ۲۵۳
- اگر امام حسن (علیه السلام) صلح نمی‌کرد، چون مردم هنوز حقایق را نمی‌دانستند، از اسلام چیزی باقی نمی‌ماند ۱۰۴
- امام حسن (علیه السلام) پس از صلح و امام حسین (علیه السلام) ده سال بعد از آن، فکر اسلامی صحیح را به تمام اقطار اسلامی گسترش دادند؛ در حالی که اگر صلح نبود، چنین کاری میسر نمی‌شد ۱۴۱
- امام حسین (علیه السلام) ده سال راه امام حسن (علیه السلام) را ادامه داد ۱۰۴
- تلاش بیست ساله‌ی امام حسن و امام حسین (علیه السلام) زمینه‌ساز جاودانگی حماسه‌ی عاشورا شد ۱۰۴
- اگر امام حسن (علیه السلام) به شهادت می‌رسید، معاویه با زیرکی و تسلط خود، از اسلام حقیقی چیزی باقی نمی‌گذاشت ۱۴۱
- انحراف ارتدادی جامعه از اسلام، در زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله)، امیرالمؤمنین و امام حسن (علیه السلام) پیش نیامد ۳۸۵
- زمان معاویه، ظواهر اسلامی رعایت می‌شد، اما زمان یزید قرار بود حتی ظواهر نیز رعایت نشود ۱۹۶
- اباعبدالله (علیه السلام) زمان معاویه به دلیل حفظ ظواهر اسلام توسط حاکمیت، دست به قیام نزد ۱۹۶
- تفاوت رفتار امام حسین (علیه السلام) در زمان معاویه و یزید، ناشی از تغییر مشی جبهه‌ی باطل بود ۲۲۲
- اگر برخی از شرایط زمان یزید عوض می‌شد، چه بسا امام حسین (علیه السلام) قیام نمی‌کرد ۱۹۶
- شیعیان پس از حادثه‌ی عاشورا این امکان را داشتند که حادثه را زنده نگاه دارند ۱۴۲
- اولین اظهار نظر امام (علیه السلام) پس از خلافت یزید، از وجود انحرافی خطرناک خبر میداد ۴۷
- یزید در جایگاه خلیفه‌ی مسلمین، ظواهر اسلام را رعایت نمی‌کرد ۳۸۷
- حاکمیت مثل یزید، فراگیر شدن فساد در جامعه‌ی اسلامی را به دنبال خواهد داشت ۳۸۷
- دامنه‌ی تأثیر فساد حکام، بسیار وسیع‌تر از فساد مردم عادی است ۳۸۷
- خلافت مثل یزید، بالاترین انحراف ممکن در نظام اسلامی است ۳۸۷
- رفتار ضد اسلامی و آشکار یزید، باعث می‌شد پیام امام (علیه السلام) به گوش همه برسد و این زمینه‌ی مناسبی برای قیام بود ۳۸۸
- امام (علیه السلام) در خطابه‌ی اول خود در برابر سپاه حرّ، وضعیت جامعه‌ی اسلامی را بیان و آمادگی خویش را برای شهادت اعلام نمود ۵۳
- اباعبدالله (علیه السلام) به عنوان وارث علم و حکمت پیامبر (صلی الله علیه و آله)، شایسته‌ترین فرد برای ادای واجب

- بزرگ قیام است ..... ۳۹۵.
- امام حسین (علیه السلام) تکلیف ویژه را اجرا کرد ..... ۴۴.
- حکم قیام را پیامبر (ص) بیان کرد و امام حسین (علیه السلام) به آن تجسم بخشید ..... ۱۹۳.

رد اتهام قدرت طلبی

- امام حسین (علیه السلام) در بخشی از راز و نیاز خود با خدا، اتهام قدرت طلبی در قیام عاشورا را رد میکند ..... ۱۲۳.
- امام حسین (علیه السلام) قدرت طلبی و دنیاخواهی از قیام خود را نفی میکند ..... ۵۲۰.

تبیین تکلیف جامعه در زمان ارتداد کلی

- تکلیف، در زمان انحراف جامعه از خط اسلام، رکنی عظیم از ارکان نظام اسلامی است. ۴۳
- دین خدا همواره در معرض تهدید است و اگر راه چاره نباشد، آینده‌ی شریعت تضمین نخواهد شد. .... ۱۹۴.
- تکلیف جامعه در زمانی که بنای اسلام مُشرف به ویرانی است، در قرآن و سنت بیان شده است. .... ۱۹۴.
- در جامعه‌ی اسلامی دو نوع انحراف امکان دارد: ..... ۳۸۴.
۱. با وجود انحراف، احکام اسلام همچنان باقی بماند؛ ..... ۳۸۴.
۲. جامعه‌ی اسلامی بکلی دگرگون شده و از مسیر اصلی منحرف گردد. .... ۳۸۴.
- وقتی اسلام در خطر است، هیچ خطری مانع قیام نیست. .... ۳۸۸.
- در صورت بروز فساد بنیادین در جامعه‌ی اسلامی، بر هر مسلمانی قیام واجب است. .... ۳۹۶.

هدف قیام؛ درس اصلی عاشورا

- درس اصلی عاشورا؛ انگیزه، هدف و چرایی قیام است. .... ۳۷۹.

تبیین هدف قیام در کلام امام (علیه السلام)

- هدف قیام امام حسین (علیه السلام) را میتوان از کلمات خود حضرت به دست آورد ..... ۳۹۱.

وصیت به محمدبن حنفیه

- امام (علیه السلام) هدف قیام خود را هنگام خروج از مدینه در وصیت خویش به محمدبن حنفیه بیان میکند. .... ۴۸.
- امام حسین (علیه السلام) برای مقابله با تبلیغات احتمالی و مسموم دشمن، هدف قیام را اعلام نمود. .... ۴.

نامه به رؤسای بصره و کوفه

- امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام و سنت پیامبر (ص) و بازسازی نظام اسلامی معرفی میکند ..... ۳۹۳.

امام (علیه السلام) در نامه‌ی خویش به اهل کوفه، با بیان ویژگیهای حاکم اسلامی، هدف قیام را مشخص میکند ۳۹۴

خطبه در برابر لشکریان حرّ

امام (علیه السلام) در خطابه‌ی اوّل خود در برابر سپاه حرّ، وضعیت جامعه‌ی اسلامی را بیان و آمادگی خویش را برای شهادت اعلام نمود ۵۳

امام حسین (علیه السلام) انگیزه‌ی قیام خود را وجوب تغییر در برابر حاکمی که حرام خدا را حلال و حلال خدا را حرام کند، معرفی مینماید ۳۹۴

کلام حضرت در جمع نخبگان

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) طبق بیان خود حضرت، مقابله با ظلم، دفاع از مظلومین و استقرار نظام اسلامی بود ۱۵۷

وحدت رفتار ائمه (علیهم السلام)

اگر سایر ائمه (علیهم السلام) هم در زمان یزید قرار می‌گرفتند، همان کاری را میکردند که امام حسین (علیه السلام) کرد ۱۲

رفتارهای گوناگون ائمه (علیهم السلام) در شرایط مختلف، مکمل هم‌اند، نه ضدّ هم ۱۴

اصلاح در امتّ پیامبر (صلی الله علیه و آله)

مقدمه

معنای اصلاح

اصلاح به معنی ریشه‌کن کردن فساد است ۵۲۱

دزدی، خیانت، وابستگی، ظلم، انحرافهای اخلاقی و مالی، دشمنی خودیها، گرایش به دشمنان و علاقه نشان دادن به ضدّ دین، از مصادیق فساد به شمار می‌آیند ۵۲۱

انقلاب اسلامی، یک اصلاح بزرگ است؛ اصلاح به معنی تبدیل نقطه‌های خرابی و فساد به نقاط صحیح است ۵۵۱

اهمّیت قیام اصلاحی

اهمّیت حکم برگرداندن جامعه‌ی منحرف به خطّ اصلی، از اهمّیت خود حکم حکومت کمتر نیست ۳۸۶

قیام برای اصلاح، واجب بزرگی بود که امام حسین (علیه السلام) به آن عمل کرد ۳۹۲

شرایط قیام اصلاحی

در زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله) انحراف معنی ندارد، بنابراین قیام اصلاحی صورت نمی‌گیرد ۱۹۵

حکم برگرداندن جامعه‌ی منحرف به خطّ اصلی، باید به شرط مناسب بودن موقعیت، به اجرا درآید ۳۸۶

- زمان اجرای تکلیف قیام اصلاحی وقتی فرا میرسد که: ۳۸۹.....
۱. انحراف کلی در جامعه‌ی اسلامی رخ دهد؛ ۳۸۹.....
۲. زمینه‌ی مناسب برای قیام فراهم شود. ۳۸۹.....
- عمل به تکلیف قیام اصلاحی، پس از پیامبر ﷺ برای یکی از جانشینان پیامبر امکان‌پذیر بود ۱۹۵.....
- پیامبر ﷺ تکلیف را در زمان ارتداد کلی جامعه از اسلام بیان نمود، ولی زمینه‌ی عمل به آن در دوره‌ی امامت امام حسین (علیه السلام) فراهم شد. ۳۸۵.....
- زمینه‌ی انجام دادن این واجب خاص، تنها زمان امام حسین (علیه السلام) پیش آمد ۳۸۲.....
- شرط قیام، اثر بخشی است و شهادت و سختیها مانع قیام نیست. ۳۹۷.....
- مناسب بودن موقعیت اجرای حکم، به معنی نبود خطر نیست، بلکه به معنی ترتب نتیجه بر اجرای آن است. ۳۸۶.....
- شیعیان پس از حادثه‌ی عاشورا این امکان را داشتند که حادثه را زنده نگاه دارند. ۱۴۲.....
- رفتار ضدّ اسلامی و آشکار یزید، باعث میشد پیام امام (علیه السلام) به گوش همه برسد و این زمینه‌ی مناسبی برای قیام بود ۳۸۸.....
- شرایط قیام اصلاحی برای سایر ائمه (علیهم السلام) تکرار نشد. ۳۹۷.....
- * قیام عاشورا با همه‌ی کارهای دیگر ائمه (علیهم السلام) فرق دارد. ۱۹۳.....

تبیین

- هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، اصلاح در امت پیامبر ﷺ بود. ۴.....
- اصلاح امت و قرار دادن ارزشها در جای خود و مستقیم کردن مسیر نظام اسلامی که به طور کلی دچار تغییر شده بود، اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) بودند. ۱۷۹.....
- هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، اصلاح امت و تغیر علیه سلطان جائر بود. ۳۷۵.....
- امام حسین (علیه السلام)، اولین قیام‌کننده برای اصلاح جامعه‌ی اسلامی بود. ۳۹۰.....
- قیام برای اصلاح، واجب بزرگی بود که امام حسین (علیه السلام) به آن عمل کرد. ۳۹۲.....
- هدف امام حسین (علیه السلام)، اصلاح، روش حضرت، خروج و قیام؛ و نتیجه‌ی آن، حکومت اسلامی یا شهادت بود. ۳۹۲.....
- فلسفه‌ی قیام امام حسین (علیه السلام)، مقابله با انحطاط ویرانگر جامعه‌ی اسلامی است. ۵۰۸.....
- هدف قیام، مبارزه با ارتجاعی بود که در جامعه‌ی نبوی پیش آمده بود. ۵۴۲.....
- اساس معارف امام حسین (علیه السلام) و هدف قیام حضرت، بازگرداندن جامعه‌ی اسلامی به خطّ صحیح بود. ۳۸۹.....
- هدف قیام ابا عبدالله (علیه السلام)، از بین بردن رژیمهای فاسد و تشکیل نظام اسلامی بر پایه‌ی صلاح

بود.....	۲۶۴
جهتگیری قدرت معنوی، صلاح و نجات انسان است.....	۵۳۱
* امامان معصوم (علیهم السلام) همواره در برابر انحراف ایستادگی کرده‌اند.....	۶۲۳
* امامان معصوم (علیهم السلام) در جهت استحکام ارزشها در جامعه‌ی اسلامی و انهدام سلطنت تلاش فراوانی کرده‌اند.....	۶۲۳
* تکلیف هر انسان آزاده‌ای در دوران اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بود از:.....	۱۴۹
۱. آگاه‌سازی و بیداری جامعه؛.....	۱۴۹
۲. ایستادگی در برابر نظام ظالم و فاسد.....	۱۴۹
* هدف قیام امام حسین (علیه السلام) برپایی حق و عدل، حاکمیت شریعت و برهم زدن بنیان جور بود.....	۲۶۲

تغییر علیه سلطان جائر

مقدمه

قرآن درباره‌ی حکومت‌های فاسد از تعبیرات تکان‌دهنده‌ای چون تلاش برای جهانگیر کردن فساد و تبدیل نعمت‌های الهی به کفران استفاده مینماید.....	۵۷۵
انبیا در برابر طاغوت‌ها صفا آرایی کردند.....	۵۷۶
از اهداف فرستادن پیامبران و انقلاب‌های آسمانی، برپایی عدالت و ریشه‌کنی نمادهای ستم است.....	۵۷۶
امام حسین (علیه السلام)، وارث انبیا و ادامه‌دهنده‌ی راه آنهاست.....	۲۶۲

تبیین

هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، اصلاح امت و تغییر علیه سلطان جائر بود.....	۳۷۵
امام حسین (علیه السلام) انگیزه‌ی قیام خود را وجوب تغییر در برابر حاکمی که حرام خدا را حلال و حلال خدا را حرام کند، معرفی مینماید.....	۳۹۴
قیام امام حسین (علیه السلام) برای در هم شکستن سلطه‌ی باطل بود.....	۵۷۰
هدف امام حسین (علیه السلام)، سرکوب قدرتهای طاغوتی بود؛ چه با حکومت چه با شهادت.....	۵۷۷
در برابر حاکم جور، تکلیف، تغییر در گفتار و رفتار است؛ خواه نتیجه پیروزی ظاهری باشد، خواه نباشد.....	۳۹۵
هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، نابود کردن حاکمیت‌های مخالف ارزشهای اسلامی بود.....	۶۴۰
عاشورا، حرکت انسانی پاک و منور، با هدف مقبول نجات جامعه از ظلم است.....	۳۳۷
هدف قیام اباعبدالله (علیه السلام)، از بین بردن رژیم‌های فاسد و تشکیل نظام اسلامی بر پایه‌ی صلاح بود.....	۲۶۴

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) برپایی حق و عدل، حاکمیت شریعت و برهم زدن بنیان جور بود ۲۶۲

امام (علیه السلام) در مکه نیت خود را با قیام همراه کرد، اما جوهر اصلی قیام، اعتراض به حکومت فاسد یزیدی بود ۴۲۳

نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ کس جرأت اعتراض نداشت»، قابل جمع بندی است ۳۷۶

مهمترین تکلیف زمان امام حسین (علیه السلام)، مبارزه با سلطان ظلم و منشأ فساد نابودکننده بود ۳۱۲

امام حسین (علیه السلام) تسلیم ظلم نشد، بلکه با ظلم فراگیر مقابله کرد ۱۵۱

امام حسین (علیه السلام) به ما آموخت که باید در برابر حکام فاسد و ظالم ایستادگی کرد ۱۴۰

* یکی از واجبات مهم، مبارزه با اصل قدرت طاغوتی و نجات انسانها از سلطه‌ی شیطانی آن است ۳۱۱

* امامان معصوم (علیهم السلام) در جهت استحکام ارزشها در جامعه‌ی اسلامی و انهدام سلطنت، تلاش فراوانی کرده‌اند ۶۲۳

* تکلیف هر انسان آزاده‌ای در دوران اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بود از: ۱۴۹

۱. آگاه‌سازی و بیداری جامعه؛ ۱۴۹

۲. ایستادگی در برابر نظام ظالم و فاسد ۱۴۹

* نقطه‌ی آغاز مبارزه، تسلیم نشدن در برابر حاکمیت فاسد و منحرف کننده‌ی دین است ۴۲۳

* سکوت داعیه‌داران حق به معنای امضای ظلم است ۵۷۷

* قیام امام حسین (علیه السلام) علیه ظلم، درسی برای همه‌ی تاریخ است ۱۱۳

* امام (علیه السلام) از نتیجه‌ی سکوت در برابر یزیدیان آگاه بود ۵۷۷

* امام حسین (علیه السلام)، قیام خود را به دستور اسلام مستند نمود ۶۷۴

* هدف قیام امام حسین (علیه السلام) عمل به دستور پیامبر (صلی الله علیه و آله) بود ۵

* روایت رسول الله (صلی الله علیه و آله) نمونه‌ی تبیین تکلیف هنگام انحراف نظام اسلامی است ۳۹۵

احیای اسلام

امام حسین (علیه السلام) برای احیای اسلام و نشان دادن تکلیف مسلمانان، در مقابل امواج مخالف قیام کرد ۸۶

امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام و سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و بازسازی نظام اسلامی معرفی میکند ۳۹۳

بقای دین

- هدف قیام عاشورا، حفظ دین خدا و کوثر جاری الهی در طول تاریخ بود. ۶۱۷.....
- امام حسین (علیه السلام) برای حفظ دین به شهادت رسید. ۲۰۴.....
- قیام امام حسین (علیه السلام) منجر به بیداری نسبی مردم کوفه و شام گردید و درسی عملی برای همیشه‌ی تاریخ شد. ۵۷.....
- اباعبدالله (علیه السلام) میدانست نتیجه‌ی قیام و شهادت، بقای دین است. ۲۱۰.....
- در زمان امام حسین (علیه السلام) دین در خطر قرار داشت و علاج آن، قیام و مقابله با دشمن بود. ۲۱۳.....
- * اگر حسین بن علی (علیه السلام) قیام نمی‌کرد، بدن‌ها زنده میماند، اما حقیقت میمرد، و خرد و منطق در طول تاریخ محکوم میشد. ۵۷۸.....

حفظ اسلام از دشمن خارجی و اضمحلال درونی

مقدمه

خطرات و تهدیدها

- خطر دشمنان خارجی و خطر اضمحلال درونی، دو خطر عمده‌ی تهدیدکننده‌ی اسلامند. ۳۱۵.....
- اضمحلال درونی نظام؛ ممکن است بر اثر خستگی، اشتباه در فهم راه درست، یا فریفته‌ی نفس و دنیا شدن رخ دهد. ۳۱۵.....
- در زمان امام حسین (علیه السلام)، طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته بود. ۳۱۷.....
- دنیازدگی و شهوت‌گرایی، یک بیماری مهلک و مسری برای جامعه است. ۳۱۸.....
- در دوران امام حسین (علیه السلام)، همه‌ی جبهه‌ی باطل برای از بین بردن گستاخانه‌ی دین در برابر جبهه‌ی حق قرار گرفته بود. ۲۲۱.....
- اصرار یزید بر بیعت امام حسین (علیه السلام) نشان از تصمیم گستاخانه‌ی جبهه‌ی باطل بر نابودی دین داشت. ۲۲۲.....

راه علاج

- خداوند عوامل حفظ اسلام را در خود اسلام قرار داده است. ۳۱۴.....
- علاج هر دو آفت دشمن خارجی و اضمحلال درونی نظام، جهاد است. ۳۱۶.....
- بیشتر توصیه‌های امیرالمؤمنین (علیه السلام) نفی دنیا و گرامی‌داشت ارزش‌ها و به منظور مقابله با اضمحلال داخلی است. ۳۱۶.....
- * تیزبینی، نگهبانی توأم با امانت و فکر و اراده‌ی محکم، دژی مستحکم در برابر انحراف جامعه میسازند. ۴۳۱.....

مبارزه‌ی مهمتر

مبارزه با فساد جامعه، از مبارزه با دشمن بیرونی مهمتر است. ۳۱۷.....

تبیین

عاشورا، تجلّی مبارزه با دشمن بیرونی (دستگاه خلافت فاسد) و درونی (جامعه‌ی رو به فساد)

است. ۳۱۷.....

قیام حسینی، مبارزه با دشمن درونی و بیرونی است. ۳۱۸.....

مبارزه با دشمن خارجی و اضمحلال درونی، درس بزرگ عاشورا است. ۳۱۹.....

خدانودا با ماجرای عاشورا، الگو و نمونه‌ی اعلایی برای جهاد با دشمن و نفس ارائه نمود. ۳۱۶.....

امر به معروف و نهی از منکر

قیام امام حسین (علیه السلام) برای امر به معروف و نهی از منکر بود. ۶۳۷.....

روح قیام عاشورا، امر به معروف و نهی از منکر است. ۴۹.....

قیام اباعبدالله (علیه السلام) مصداق امر به معروف و نهی از منکر است. ۳۱۲.....

قیام اصلاحی سیدالشهدا (علیه السلام) مصداق امر به معروف و نهی از منکر است. ۳۹۳.....

مصادق اتمّ امر به معروف، امر به ایجاد جامعه و حکومت اسلامی است. ۶۳۷.....

مصادق اتمّ نهی از منکر، نهی از وجود یک جامعه‌ی طاغوتی است. ۶۳۷.....

روش اصلاح جامعه، امر به معروف و نهی از منکر است. ۱۷۹.....

تجدید بنای نظام اسلامی از طریق امر به معروف و نهی از منکر میسر است، بلکه قیام، یکی از

مصادیق بزرگ امر به معروف و نهی از منکر است. ۳۹۰.....

انجام تکلیف

تبیین

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) حکومت یا شهادت نبود؛ هدف قیام، ادای وظیفه بود. ۵۷.....

هدف قیام، انجام دادن یک واجب عظیم بود که پیش از آن عمل نشده بود. ۳۸۱.....

روح حادثه‌ی کربلا، تسلیم در برابر خدا و تکلیف است. ۱۸.....

* تکلیف واجبی که تا زمان امام حسین (علیه السلام) عمل نشده بود، جایگاه مهمی در بنای کلی نظام

فکری و عملی اسلام دارد. ۳۸۱.....

تکلیف بی‌قید و شرط

تکلیف امام (علیه السلام) یک قیام بی‌قید و شرط بود. ۱۹۷.....

حاصل قیام، خواه شهادت و خواه پیروزی باشد، باید به تکلیف عمل نمود. ۳۹۶.....

خطر، مانع اجرای تکلیف قیام نیست، بلکه اجرای این تکلیف همیشه با خطر همراه است. ۳۸۸.....

وقتی اسلام در خطر است، هیچ خطری مانع قیام نیست. ۳۸۸.....

- پیروزی ظاهری یا شکست ظاهری مهم نیست؛ تکلیف، قیام است. ۱۲۶.....
- در برابر حاکم جور، تکلیف، تغییر در رفتار و رفتار است؛ خواه نتیجه پیروزی ظاهری باشد، خواه نباشد. ۳۹۵.....
- شرط قیام، اثر بخشی است و شهادت و سختیها مانع قیام نیست. ۳۹۷.....
- اگر تکلیف قیام، به شهادت نیز منجر شود، واجب و سودمند است. ۳۹۰.....
- کم بودن یاران، مانع تکلیف نمیشود. ۱۸۱.....
- تکلیف امام حسین (علیه السلام) به نفس قیام، علی رغم سخت ترین شرایط بود. ۱۹۷.....
- اگر امام حسین (علیه السلام) تک و تنها هم میماند، از راه خود برنمیگشت. ۳۷۷.....
- *** امام حسین (علیه السلام) به مصائب و شهادت خویش در سخت ترین شرایط آگاهی داشت. ۲۲۴.....
- *** امام حسین (علیه السلام) به نتیجه‌ی کار و مصائب آینده، علم داشت. ۲۱۵.....
- *** معادلات و محاسبات معمولی، قیام امام حسین (علیه السلام) را منتهی به شکست میدید. ۱۱۴.....
- پیش بینی شهادت، مانع اقدام اباعبدالله (علیه السلام) نشد. ۱۱۳.....
- منطق حسین بن علی (علیه السلام) عمل به تکلیف بدون توجه به نتیجه‌ی آن است؛ رازی که خواص آن را درنیافتند. ۱۳۷.....
- شیوه‌ی امام خمینی (ره) عمل به تکلیف بدون لحاظ پیروزی ظاهری بود. ۱۱۳.....

بیان مجسم تکلیف

- *** رهبری که خود حرکت نکند، رهبر نیست. ۱۵۸.....
- امام حسین (علیه السلام) با عمل خود، به همه در طول تاریخ نشان داد که راه حفظ اسلام از نابودی چیست. ۲۱۱.....
- هدف قیام عاشورا، نشان دادن راه به تاریخ بود. ۲۰۱.....
- امام حسین (علیه السلام) از سرنوشت قیام خود مطلع بود، اما برای ترسیم یک دستورالعمل ایستاد. ۶۷۴.....
- امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا درسی برای تاریخ باشد. ۳۸۲.....

پرداختن به واجب اهم

- مهمترین تکلیف زمان امام حسین (علیه السلام) مبارزه با سلطان ظلم و منشأ فساد نابودکننده بود. ۳۱۲.....
- امام حسین (علیه السلام) وظایف عادی را فدای وظیفه‌ی مهمتر کرد. ۳۱۲.....
- با اقدام امام حسین (علیه السلام) به قیام، برخی از وظایف معمولی حضرت از اولویت خارج شد. ۳۱۱.....
- * در هر زمانی، شناخت دشمن و شناخت حرکت متعین جامعه‌ی اسلامی در برابر او، امری ضروری است. ۳۱۳.....
- * دشمن شناسی و تکلیف شناسی در حدّ اعلا، ضرورت امروز دنیای اسلام است. ۳۱۳.....

الگو سازی برای تاریخ

- هدف امام (علیه السلام) این بود که نفس قیام او الگویی برای تاریخ گردد. ۴۶.....
- امام حسین (علیه السلام) برای احیای اسلام و نشان دادن تکلیف مسلمانان در مقابل امواج مخالف قیام کرد. ۸۶.....
- هدف اباعبدالله (علیه السلام) از قیام عاشورا، عمل به یک تکلیف اصولی در بنای کلی نظام اسلامی و ارائه آن به جامعه و تاریخ بود. ۱۹۸.....
- امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا درسی برای تاریخ باشد. ۳۸۲.....
- امام حسین (علیه السلام) از سرنوشت قیام خود مطلع بود، اما برای ترسیم یک دستورالعمل ایستاد. ۶۷۴.....
- امام حسین (علیه السلام) به همه ی جوامع اعلام کرد که باید برای ایجاد نظام اسلامی قیام کرد. ۱۱۳.....
- * فداکاری امام (علیه السلام)، علت بقای اسلام و حرکتی آموزنده برای همیشگی تاریخ است. ۷۶.....
- * قیام امام (علیه السلام)، درسی بزرگ برای تاریخ است. ۸۸.....
- * اباعبدالله (علیه السلام) برای مقابله با خطر و جلوگیری از تکرار آن در تاریخ، بموقع اقدام نمود. ۶۴۷.....

خودداری از پذیرش ذلت

- * مؤمن به دلیل عزّتی که خداوند به او داده است، حق ندارد به هیچ کیفیتی ذلت را بپذیرد. ۷۰.....

مقابله با جدایی دین از سیاست

مقدمه

- تحقق دین و پیروزی آن، بسته به تشکیل حکومت و اداره ی جامعه است. ۱۸۴.....
- دینی که با سیاست همراه نباشد، کامل نیست. ۱۸۴.....
- هجرت نشان داد دین فقط ایمان قلبی و اعمال فردی نیست، بلکه شامل ایجاد نظام اجتماعی و اداره ی جامعه نیز میشود. ۱۸۳.....
- با تشکیل حکومت اسلامی در مدینه، هجرت پیامبر (صلی الله علیه و آله) متمم بعثت شد. ۱۸۴.....

تبیین

- زمان امام حسین (علیه السلام)، دین از سیاست جدا شده بود. ۱۸۵.....
- در دوران سیدالشهدا (علیه السلام) حاکمیت و قدرت سیاسی اسلام مورد تهدید قرار گرفته بود، نه اعمال فردی مردم. ۱۸۵.....
- پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای تشکیل نظام اسلامی تلاش کرد، و اباعبدالله (علیه السلام) پس از نیرنگ بنی امیه و انحراف حکومت، برای بازسازی آن قیام کرد. ۱۸۶.....
- حرکت حسین بن علی (علیه السلام)، در حقیقت حرکت خونینی بر ضد جدایی دین از سیاست بود. ۱۸۵.....

نجات بشر از جهالت و سرگردانی

مقدمه

در رویارویی عاشورا، دو جبهه معرفی شدند: جبهه‌ی حق یعنی طرف قیام کننده که به دنبال نجات بندگان از جهل بود و جبهه‌ی باطل که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول کرد و سعادت خویش را ارزان فروختند ۵۳۷

بشریت همواره دستخوش شیطنت شیطانهای بزرگ و کوچک است؛ لذا نیازمند یاری صالحان است. ۲۷۶

گمراهی اسیران هوس، آنان را از نجات بشر ناتوان مینماید ۲۷۷

تبیین

فلسفه‌ی قیام امام حسین (علیه السلام) نجات مردم از جهالت و سرگردانی ناشی از گمراهی است. ۲۷۶

امام حسین (علیه السلام) میخواست بشر را از انواع جهل و زبونی برهاند و به انسانها بفهماند که تنها بهشت، بهای آنها است ۵۴۴

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) برطرف کردن ابرهای جهل و غفلت از زندگی انسانها و هدایت آنان بود ۶۳۴

حرکت علیه حکومت یزید فاسد، ظاهر نهضت حسینی و باطن آن، مبارزه‌ی گسترده با جهل و زبونی و ذلت انسان در طول تاریخ است ۵۳۸

خلاصه‌ی نهضت حسینی عبارت است از اینکه: ۵۳۹

۱. قبل از بعثت پیامبر (صلی الله علیه و آله) بشریت در ظلم و جهل و تبعیض قرار داشت؛ ۵۳۹

۲. با بعثت پیامبر، نور اسلام ابتدا جزیره‌العرب را روشن کرد و سپس بتدریج گسترش یافت؛ ۵۳۹

۳. هنگام رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله)، حکومت مستقری بر پایه‌ی توحید، عدل، علم و محبت وجود داشت که میتوانست الگوی همه‌ی بشریت در تاریخ باشد؛ ۵۳۹

۴. با گذشت پنجاه سال، ارتجاع حاصل شد؛ اسم اسلام ماند، اما در باطن بار دیگر جاهلیت حاکم شد؛ ۵۴۰

۵. جانشین حقیقی پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای اصلاح جامعه‌ی اسلامی قیام کرد. این قیام در ظاهر علیه حکومت فاسد یزید و در باطن برای ارزشهای اسلامی و نجات مردم از فساد، جهل و زبونی در طول تاریخ صورت گرفت ۵۴۱

هدف قیام، مبارزه با ارتجاعی بود که در جامعه‌ی نبوی پیش آمده بود. ۵۴۲

قیام برای ایجاد نظام اسلامی

***اسلام به معنی تشکیل نظام الهی در جامعه و تلاش برای استقرار نظامی الهی و عادلانه است. ۱۲۵

امام حسین (علیه السلام) به همه‌ی جوامع اعلام کرد که باید برای ایجاد نظام اسلامی قیام کرد. ۱۱۳

احیای عدل و گسترش توحید

** از اهداف فرستادن پیامبران و انقلابهای آسمانی، برپایی عدالت و ریشه‌کنی نمادهای ستم است ۵۷۶

** هدف انبیا، برپایی قسط و حق و حکومت اسلامی بود ۲۶۳

قیام عاشورا، دنباله‌ی هدفهای نبوت و همان احیای عدل و گسترش توحید است ۱۲۵

مجاهدت اباعبدالله (علیه السلام) برای حاکمیت الله و خطّ توحید، و نجات و صلاح انسان بود و این مجاهدت تحقق یافت ۵۳۰

هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، برپایی حق و عدل، حاکمیت شریعت و بر هم زدن بنیان جور بود ۲۶۲

اقرار نکردن و تسلیم نشدن در برابر باطل

امام (علیه السلام) از نتیجه‌ی سکوت برابر یزیدیان آگاه بود ۵۷۷

سکوت داعیه‌داران حق، به معنای امضای ظلم است ۵۷۷

بیعت امام (علیه السلام) با یزید به معنای اقرار به باطل و تسلیم حق در مقابل باطل بود ۲۲۲

یزید توقع تبعیت داشت و بیعت با او به معنای امضای حاکمیت سلطنت از سوی امام هدایتگر بود ۵۸۳

اگر درخواست ابلهانه‌ی بیعت نبود، شاید امام حسین (علیه السلام) نیز مانند دیگر ائمه (علیهم السلام) به هدایت مردم می‌پرداخت ۵۸۳

دلیل بیعت نکردن امام حسین (علیه السلام) این بود که او باید تا ابد به عنوان پرچم حق باقی میماند و پرچم حق نمیتواند در صف باطل قرار گیرد ۵۸۴

مقابله با مظلومیت حق

هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، نابود کردن حاکمیت‌های مخالف ارزشهای اسلامی بود ۶۴۰

* انگیزه‌ی نظام اسلامی، مقابله با مظلومیت حق است و نه قدرت‌طلبی ۴۰۵

برافراشتن پرچمهای دین

** نشانه‌ها و شاخصها، مانع موفقیت شیطان در استفاده از روش تحریف میشود ۵۲۱

برافراشتن پرچمهای دین و نشان دادن شاخصها، از اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) است ۵۲۱

ایجاد امنیت برای مظلومین

** نیازهای اصلی انسان مانند عدالت و امنیت، همیشگی‌اند ۵۲۳

** خواست اباعبدالله (علیه السلام)، نقطه‌ی مقابل خواست طواغیت است ۵۲۲

از اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) این بود که مردم مستضعف جامعه و انسانهای ضعیف، در هر سطحی و در هر جایی، امنیت پیدا کنند ۵۲۲

* رسیدگی به وضع مظلومان و مستضعفان، هدف حاکمیت دین خداست ۵۲۲

عمل به فرایض و احکام و سنن الهی

*** سعادت، عدالت، آزادی و آزادگی، تنها در سایه‌ی عمل به احکام دین حاصل میشوند. ۵۲۳

عمل به احکام و سنن الهی، از اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) بود. ۵۲۲

احیای خرد و منطق

اگر حسین بن علی (علیه السلام) قیام نمیکرد، بدن‌ها زنده میماند، اما حقیقت میمرد، و خرد و منطق در طول

تاریخ محکوم میشد. ۵۷۸

امام سجاد (علیه السلام) پس از حادثه‌ی عاشورا، درباره‌ی نتیجه‌ی قیام اباعبدالله (علیه السلام) به روشنگری

پرداخت. ۵۷۷

ردّ تحلیلهای غلط

دیدگاه حکومت

طبق نظریه‌ی تشکیل حکومت، تمام هدف قیام، سرنگونی یزید و تشکیل حکومت اسلامی بود

و اگر حاصل نمیشد، امام (علیه السلام) از قیام دست میکشید. ۳۷۹

دیدگاه شهادت

طبق نظریه‌ی شهادت، هدف قیام امام، شهادت بود؛ چون با ماندن نمیشد کاری کرد. ۳۸۰

نقد دو دیدگاه

نظریه‌ی حکومت و نظریه‌ی شهادت در مورد هدف قیام، مردودند. ۴۵

نظریه‌ی شهادت و نظریه‌ی حکومت در مورد قیام امام حسین (علیه السلام) مردودند. ۱۹۸

نظریه‌ی حکومت و نظریه‌ی شهادت در مورد اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) مردودند. ۱۸۰

طرح حکومت و شهادت به عنوان نتایج قیام امام حسین (علیه السلام) و نه هدف آن، برداشت تازه‌ای از

نهضت عاشوراست. ۳۷۹

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) حکومت یا شهادت نبود؛ هدف قیام، ادای وظیفه بود. ۵۷

حکومت یا شهادت، نتیجه‌ی قهری قیام اباعبدالله (علیه السلام) بود، نه هدف آن. ۱۹۸

حکومت یا شهادت، هدف نبودند؛ بلکه نتایج حرکت امام (علیه السلام) بودند. ۳۸۱

حکومت و شهادت، نتایج قیام بودند، نه اهداف آن. ۴۶

حرکت اباعبدالله (علیه السلام) برای فرار یا برای نیل به قدرت مادی و ظاهری نبود. ۱۲۵

*** برخی بدون اندک آشنایی با معارف اسلامی و کلمات امام حسین (علیه السلام)، درباره‌ی قیام حضرت

قلم‌فرسایی میکنند. ۵۲۲

دیدگاه صحیح

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) حکومت یا شهادت نبود؛ هدف قیام، ادای وظیفه بود. ۵۷

هدف امام حسین (علیه السلام) اصلاح؛ روش حضرت، خروج و قیام؛ و نتیجه‌ی آن، حکومت اسلامی یا

- شهادت بود. ۳۹۲.....
- هدف قیام، انجام دادن یک واجب عظیم بود که پیش از آن عمل نشده بود. ۳۸۱.....
- دیدگاه صحیح درباره‌ی شهادت، انجام تکلیف مقدّس واجب یا راجح و تن دادن به کشته شدن در راه آن است. ۳۸۰.....
- تکلیف واجبی که تا زمان امام حسین (علیه السلام) عمل نشده بود، جایگاه مهمّی در بنای کلی نظام فکری و عملی اسلام دارد. ۳۸۱.....
- امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا درسی برای تاریخ باشد. ۳۸۲.....
- هدف اباعبدالله (علیه السلام)، از قیام عاشورا عمل، به یک تکلیف اصولی در بنای کلی نظام اسلامی و ارائه‌ی آن به جامعه و تاریخ بود. ۱۹۸.....
- نتیجه‌ی طبیعی عمل به واجب خاص، حکومت یا شهادت بود. ۳۸۲.....
- در برابر حاکم جور، تکلیف، تغیر در گفتار و رفتار است؛ خواه نتیجه پیروزی ظاهری باشد، خواه نباشد. ۳۹۵.....
- نتیجه‌ی قیام علیه طاغوت، حکومت یا شهادت است. ۳۹۰.....
- پیروزی ظاهری یا شکست ظاهری و پیروزی امام (علیه السلام) در رساندن پیام به صورت تکلیف مجسم، دو نتیجه‌ی احتمالی قیام بودند. ۱۸۱.....
- امام حسین (علیه السلام) برای هر دو نتیجه‌ی حکومت یا شهادت آماده بود. ۳۸۱.....
- نرسیدن به نتیجه‌ی اوّل (حکومت)، مانع حرکت امام (علیه السلام) به سوی نتیجه‌ی دوم (شهادت) نشد. ۵۵.....
- پیش‌بینی شهادت، مانع اقدام اباعبدالله (علیه السلام) نشد. ۱۱۳.....
- امام حسین (علیه السلام)، مخالفت با نظام حاکم را وظیفه‌ی خود میدانست؛ چه به شهادت منجر شود، چه به حکومت. ۶۷۵.....
- اگر تکلیف قیام، به شهادت نیز منجر شود، واجب و سودمند است. ۳۹۰.....
- حاصل قیام، خواه شهادت و خواه پیروزی باشد، باید به تکلیف عمل نمود. ۳۹۶.....
- حرکت اباعبدالله (علیه السلام) برای فرار یا برای نیل به قدرت مادی و ظاهری نبود. ۱۲۵.....
- * نتیجه‌ی مبارزه، بسته به شرایط زمان و مکان متفاوت است. ۵۷۹.....

اشاره‌ای به روش‌شناسی مبارزات امام حسین (علیه السلام)

هدایت و روشنگری

روش مبارزه‌ی اباعبدالله (علیه السلام) در طول دوران امامت؛ هدایت، روشنگری و مشخص کردن مرز حق

و باطل بود..... ۵۸۳
ایجاد نهضت

امام حسین (علیه السلام) از مکه خارج شد تا یک نهضت ایجاد کند ۶۳
تناسب روشها با زمان

تفاوت رفتار امام حسین (علیه السلام) در زمان معاویه و یزید، ناشی از تغییر مشی جبهه‌ی باطل بود..... ۲۲۲
 اصل مبارزه‌ی سیاسی ائمه (علیهم السلام) هیچ‌گاه تعطیل نشد؛ اما شیوه‌های مبارزه، متناسب با شرایط زمان
 تفاوت داشت ۲۲۲
 * امام حسین (علیه السلام)، زمان مناسبی را برای قیام انتخاب نمود..... ۱۴۹
شیوه‌ی مبارزه در دوران یزید

ویژگی مقاومت امام (علیه السلام) در زمان یزید؛ افشاگرانه، تند و بی‌محابا بودن آن است..... ۶۳
 دعای امام حسین (علیه السلام) با یزید نبود، با نظام ظلم بود..... ۱۵۰
 * حتی اگر معاویه زنده میماند و یزید بر سر کار نمی‌آمد، اباعبدالله (علیه السلام) تا چند سال دیگر این قیام
 را انجام میداد..... ۱۵۰

پیروزی قیام مقدمه

برای قضاوت درباره‌ی برخی حوادث تاریخی، نیازمند گذر زمان و بصیرت و دید عمیق
 هستیم ۱۰۵
 درباره‌ی واقعه‌ی عاشورا، قضاوت با توجه به آثار کوتاه‌مدت، با قضاوت با توجه به آثار بلندمدت،
 متفاوت است ۱۰۵
 حادثه‌ی کربلا دارای آثار کوتاه‌مدت و بلندمدت متفاوتی بود..... ۶۱۷
 ائمه (علیهم السلام) علی‌رغم همه‌ی دشمنیها، پیروز میدان مبارزات بودند..... ۲۳۹
 یاد مصیبت حسینی بابرکت است، اما کربلا جنبه‌های مهم دیگری نیز دارد ۳۰

مصادیق پیروزی

پیروزی امام در اهداف

امام حسین (علیه السلام) پیروز شد، زیرا به اهداف خود دست یافت ۲۸
 قیام عاشورا با تحقق اهداف قیام به پیروزی رسید..... ۵۱۷
 مجاهدت اباعبدالله (علیه السلام) برای حاکمیت الله و خطّ توحید، و نجات و صلاح انسان بود و این
 مجاهدت تحقق یافت ۵۳۰
 پیروزی ائمه (علیهم السلام) در شهادت و رسیدن به اهداف بود..... ۳۵۴

۲۹۹. .... هدف دشمنان اباعبدالله (علیه السلام) ریشه کنی اسلام بود.

هدف امام (علیه السلام) رخنه در برنامه‌ی یکپارچه‌ی دشمن و رساندن ندای حقانیت و مظلومیت اسلام

بود. .... ۲۹۹.

با پیروزی و عزت کنونی اسلام، اهداف امام حسین (علیه السلام) تحقق یافته است. .... ۲۱۳.

پیروزی امام (علیه السلام) در کوتاه مدت

قضاوت درباره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) با توجه به آثار کوتاه‌مدت، این است که با شهادت

حضرت دنیا تاریک شد. .... ۱۰۵.

پیروزی کوتاه‌مدت امام حسین (علیه السلام) با تزلزل نظام حکومت بنی امیه محقق شد. .... ۲۹۹.

پیروزی امام (علیه السلام) در بلند مدت

آثار بلندمدت عاشورا، زنده شدن دین خدا و گسترده شدن تمایل و گرایش مردم به حرکت دینی

بود. .... ۶۱۸.

قضاوت درباره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) با توجه به آثار درازمدت، این است که شهادت

حضرت بقای اسلام را به ارمغان آورد. .... ۱۰۵.

یزید در مزبله‌ی تاریخ و امام حسین (علیه السلام) در اوج قله‌ی شرف و فضیلت جای گرفتند. .... ۲۱۹.

هدف بلندمدت امام حسین (علیه السلام)، شکست نقشه‌ی دشمن برای ریشه کنی دین و برافراشته

شدن پرچم اسلام پس از قرن‌ها بود. .... ۳۰۰.

شکست ظالمان در طول تاریخ به برکت عاشورا

خون شهیدان کر بلا موجب شکست ظالمان و آغاز جریان انقلابهای جهانی و بزرگ گردید. ۲۳

بیمه شدن اسلام و سست شدن ریشه‌ی حکومت‌های جور تا ابد، از تأثیرات شهادت اباعبدالله (علیه السلام)

است. .... ۶۹.

ناکامی بنی امیه در اهداف خود

هدف دشمنان اباعبدالله (علیه السلام)، ریشه کنی اسلام بود. .... ۲۹۹.

هدف امام (علیه السلام) رخنه در برنامه‌ی یکپارچه‌ی دشمن و رساندن ندای حقانیت و مظلومیت اسلام

بود. .... ۲۹۹.

هدف اباعبدالله (علیه السلام) (بقای اسلام) به دست آمد و هدف یزید (انهدام اسلام) ناکام ماند. .... ۲۱۹.

افشای ماهیت دشمن، اثبات حق و گسترش عاشورا

شهادت علی اصغر (علیه السلام) موجب افشای ماهیت دشمن، اثبات حقانیت حسین (علیه السلام) و آغاز گسترش

فرهنگ حسینی شد. .... ۲۱.

با شهادت، حقانیت اباعبدالله (علیه السلام) اثبات میشد. .... ۲۵۶.

شهادت علی اصغر (علیه السلام) زمینه‌ساز رسوایی کامل دشمن در تاریخ بشریت شد. .... ۳۸.

یکی از عناصر پیروزی در میدان نبرد، پرده برداری از خباثت دشمن برای همگان است. ۳۸.

سقوط دشمنان اسلام و توسعهی مکتب اهل بیت (علیهم السلام)

عاشورا! موجب سقوط دشمنان اسلام، استحکام پایه‌های دین و توسعهی مکتب اهل بیت (علیهم السلام) شد. ۶۴۳.....

ایجاد و گسترش فرهنگ عاشورا

با فداکاری امام حسین (علیهم السلام) در نهایت تنهایی، گسترش فرهنگ حسینی آغاز گردید و خون بر

شمشیر پیروز شد. ۲۲.....

شهادت علی اصغر (علیهم السلام)؛ موجب افشای ماهیت دشمن، اثبات حقانیت حسین (علیهم السلام) و آغاز

گسترش فرهنگ حسینی شد. ۲۱.....

قیام عاشورا! سرچشمه‌ی جوشان امید، فداکاری، جهاد و شهادت است. ۲۰۶.....

* کسانی که از منطق حسینی بهره بردند، پیروز شدند. ۲۰۷.....

امضا نشدن ظلم

* سکوت داعیه‌داران حق به معنای امضای ظلم است. ۵۷۷.....

پیروزی امام (علیهم السلام) در انجام تکلیف

امام حسین (علیهم السلام) در دست‌یابی به هدف خود (انجام تکلیف و ارائه‌ی الگویی برای همیشه‌ی

تاریخ) دچار بن‌بست نشد. ۳۶۲.....

* هدف امام حسین (علیهم السلام) فرار از شهادت نبود تا به لوازم تقوایی آن عمل کند و گشایش حاصل

شود. ۳۶۲.....

ابلاغ پیام برای تاریخ

پیروزی امام حسین (علیهم السلام) در ابلاغ پیام خویش برای همه‌ی تاریخ بود. ۸۸.....

پیروزی ظاهری یا شکست ظاهری و پیروزی امام (علیهم السلام) در رساندن پیام به صورت تکلیف

مجسم، دو نتیجه‌ی احتمالی قیام بودند. ۱۸۱.....

* شهادت علی اصغر (علیهم السلام) زمینه‌ساز رسوایی کامل دشمن در تاریخ بشریت شد. ۳۸.....

شهادت؛ مصداق پیروزی

به گواهی تاریخ، امام حسین (علیهم السلام) با وجود شهادت در شرایط دشوار، شکست‌خورده نیست؛ ولی

سلاطین کشته شده، همگی شخصیت‌های مغلوب تاریخ‌اند. ۲۸.....

* عظمت شهادت، درهم کوبنده‌ی عظمت ظاهری دشمن است. ۵۴۳.....

پیروزی حقیقی

پیروزی حقیقی و ماندگار، پیروزی در تاریخ است. ۵۲۹.....

* اباعبدالله (علیه السلام) در میدان ظاهری قیام عاشورا به شهادت رسید، ولی در باطن پیروز شد ۱۶۱

سند پیروزی

بقای اسلام

- بقای اسلام، سندی بر پیروزی اباعبدالله (علیه السلام) است ۸۶
- هدف اباعبدالله (علیه السلام) (بقای اسلام) به دست آمد و هدف یزید (انهدام اسلام) ناکام ماند. ۲۱۹۰۰
- خون امام حسین (علیه السلام) اسلام را بیمه کرد. ۲۷۸
- با شهادت امام حسین (علیه السلام) بقای اسلام تضمین شد ۳۲
- «حُسَيْنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» به معنی حیات یافتن اسلام با فداکاری امام حسین (علیه السلام) است. ۵۰۸
- نتیجه‌ی صبر اباعبدالله (علیه السلام)؛ ماندگاری ارزشها، قرآن، اسلام، حدیث پیامبر (صلی الله علیه و آله) و مکتب تشیع است. ۵۷۲
- شهادت امام حسین (علیه السلام) و اسارت خاندان ایشان، نشان میدهد که اگر قیام عاشورا نبود، دشمنان اثری از اسلام باقی نمیگذاشتند. ۵۷۲
- حیات بخشی به ارزشها، ویژگی خون و فداکاری است ۳۱
- بیمه شدن اسلام و سست شدن ریشه‌ی حکومت‌های جور تا ابد، از تأثیرات شهادت اباعبدالله (علیه السلام) است. ۶۹
- حادثه‌ی کربلا، احیاگر دین بود. ۳۰
- ارزش احیاگری دین در حادثه‌ی عاشورا، مصیبت عاشورا را تحت الشعاع قرار داده است. ۳۰
- * شهادت، خسارت نیست؛ هدم اسلام، خسارت است. ۸۲

زنده ماندن عاشورا

- جوشش خون از زیر سنگ در روز عاشورا، سمبلی از جوشش حقیقت شهادت در طول تاریخ است ۱۳
- راز ماندگاری عاشورا را با چشم عاشقانه باید دید. ۵۰۹

پیروزی شیعه در طول تاریخ

- درخشندگی تاریخ شیعه و تداوم حیات آن در حکومت‌های فرعون‌ی، به برکت خون امام حسین (علیه السلام) است ۱۴

انقلاب آفرینی

- قرن استعمار در تاریخ اسلام، قرن طوفانهای سهمگین و غلبه‌ی کامل زر و زور است. ۱۰۶۰۰
- انقلاب اسلامی، طلوع دوباره‌ی دین در اوج تاریکیهای قرن استعمار بود. ۱۰۶۰۰۰
- قیام عاشورا، الهام بخش انقلاب‌های بعدی بود. ۳۱

گسترش روز افزون زیارت کربلا

موانع زیارت کربلا همواره وجود داشته‌اند، ولی زیارت امام حسین (علیه السلام) روزبه‌روز پرشورتر شده است. ۵۳۴.....

سنت مشروط الهی

پیروزی حق؛ سنت الهی

در سنت الهی، قیام یک ملت به شرط اتحاد و صبر و تحمل، منتهی به پیروزی است. ۱۲۷۰.....
در صورت عمل به تکلیف؛ با وجود سختیها، شهادتها و رنجها، پیروزی قطعی است. ۴۵۵۰.....
در سنت الهی، پیروزی در گرو انجام دادن وظایف است. ۱۲۷۰.....
شرط پیروزی حق، خسته نشدن از مبارزه است. ۴۱۱۰.....
* ماندگاری حادثه‌ی کربلا با قواعد مادی سازگاری ندارد. ۳۲۸۰.....

پیروزی حق؛ وعده‌ای الهی

وعده‌ی خداوند در مورد کمک به ملتی که در راه خدا تلاش کند، وعده‌ای قطعی است. ۵۳۲.....
پیروزی و جوشش معنوی مجاهدان در تاریخ حتمی است. ۵۹۰.....
پذیرش شکست ائمه (علیهم السلام)، تکذیب وعده‌های الهی است. ۳۵۴.....

علل شکست ظاهری

علت شکست ظاهری جبهه‌ی حق در برخی زمانها، کوتاهی مردم و خواص است. ۵۳۲.....
کوتاهی خواص و به تبع آنها عوام، به شکست ظاهری امام (علیه السلام) منجر شد. ۵۴۲.....
* در سنت الهی، پیروزی در گرو انجام دادن وظایف است. ۱۲۷۰.....
* اگر کوفیان، امام (علیه السلام) را یاری میکردند، لشکر امام پیروز بود. ۱۲۷۰.....

تصور دشمنان و کوتاه‌اندیشان از پیروزی

توهم باطل دشمن درباره‌ی شکست قیام

امام حسین و امام سجاد و حضرت ابوالفضل (علیهم السلام) به گمان جبهه‌ی باطل بکلی نابود شدند. ۵۲۸.....
جبهه‌ی باطل گمان میکرد با شهادت امام حسین (علیه السلام) و یارانش، کار جبهه‌ی حق تمام است. ۵۲۸.....
تصور باطل قدرتهای مادی، اتمام کار اولیای خدا با شهادت است، ولی روزبه‌روز بر عظمت ایشان افزوده میشود. ۵۲۹.....

کوتاه‌اندیشان و پیروزی امام

عده‌ای در زمان غربت یا قدرت معنویت، از درک هدف مجاهدتها ناتوان هستند. ۵۳۱.....

عوامل پیروزی

رمزها

***عاملی که موجب ماندگاری اولیای خدا میشود، یکی از حقایق واضح زندگانی بشر است. ۵۲۹.....

** عوامل قدرت دو گونه‌اند که عبارتند از: عوامل مادی و عوامل معنوی ۵۲۹
 ** ایمان، پارسیایی، راستی، ارزش‌های دینی و الهی همراه با مجاهدت، عوامل معنوی قدرت
 هستند..... ۵۳۰
 ** قدرت معنوی، در تاریخ ماندگار و سرنوشت‌ساز است ۵۳۰
 بهره‌گیری از ابزار معنوی و ایمان، رمز برتری مسلمانان بر دشمنان مجهز و نیرومند است .. ۱۷۲
 سدّ واقعی و مانع اصلی در برابر دشمن، اسلام واقعی است، نه اسلام ادّعایی ۴۶۰
 ماندگاری حق در طول تاریخ، با وجود دشمنان نیرومند، نشانه‌ی غلبه‌ی ایمان بر ابزاری مادی
 است..... ۱۷۲
 ** ائمه (علیهم‌السلام) همواره در طول حیات خویش مظلوم بوده‌اند..... ۶۰۰
 مظلومیت و شهادت، زبانی است که تاریخ آن را فراموش نخواهد کرد و سخن امام (علیه‌السلام) را مثل
 یک جریان مداوم در تاریخ به جریان خواهد انداخت ۵۴۲
 * مظلومیت، موجب جلب عواطف است ۶۰۰
 * امامان معصوم (علیهم‌السلام)، هم به صورت مقطعی و هم در مجموع و در طول زمان بر دشمن غلبه
 کرده‌اند..... ۶۰۱

روشها

بهترین راه برای متوقف کردن دشمن، حمله و بر هم زدن آرایش اوست ۴۶۰

شرایط

شرط پیروزی حق، خسته نشدن از مبارزه است ۴۱۱
 در سنت الهی، قیام یک ملت به شرط اتحاد و صبر و تحمل، منتهی به پیروزی است .. ۱۲۷
 در سنت الهی، پیروزی در گرو انجام دادن وظایف است..... ۱۲۷
 در صورت عمل به تکلیف؛ با وجود سختیها، شهادتها و رنجها، پیروزی قطعی است ۴۵۵
 با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی
 عاشورا پیش می‌آید ۵۹۰

دست‌آورد دشمن از حادثه

ارتداد جامعه

بعد از شهادت یاران امام (علیه‌السلام) و تَوّابین، افرادی انگشت‌شمار در خطّ امامت باقی ماندند..... ۵۵۴
 روایت ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه‌السلام) شامل برخی ارادتمندان اهل بیت (علیهم‌السلام) نیز میشود ۵۵۳
 آثار کوتاه‌مدّت عاشورا؛ تردید، رعب و ترلز مردم بود ۶۱۷
 در حوادث سیاسی و اجتماعی؛ انسانهای ضعیف، مردّد و فرصت‌طلب از مرکز حق جدا

- میشوند ۵۵۳
- ترس و تردید، علت‌های ارتداد هستند. ۵۵۳
- مفهوم ارتداد**
- ارتداد به معنای بازگشت از یک راه و در نقطه‌ی مقابل استقامت است. ۵۶۷
- ارتداد به معنای واپس زدن و برگشتن از یک راه است. ۵۶۸
- ارتداد پس از عاشورا، بازگشت شیعیان از راه مستقیم به دلیل خطرهای و سختیهای راه است. ۵۶۸
- ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه السلام)، به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۳۰

ویژگیهای قیام یگانگی و بی نظیری عاشورا تبیین یگانگی

- حادثه‌ی کربلا، یک حادثه‌ی استثنایی و بی‌مانند است. ۱۵۹
- روز عاشورا، در تاریخ نظیر ندارد. ۹۵
- حادثه‌ی کربلا؛ استثنایی، غیر قابل تصوّر و قیاس‌ناشدنی است. ۱۹۲
- حادثه‌ی عاشورا، حادثه‌ای بی نظیر و بی‌همتاست. ۴۰۰
- هیچ شخصیتی با حسین بن علی (علیه السلام)، و هیچ حادثه‌ای با حادثه‌ی عاشورا قابل مقایسه نیست. ۳۱
- ائمه (علیهم السلام) بر خاص بودن شرایط عاشورا گواهی داده‌اند. ۲۹۶
- امام حسن (علیه السلام) در لحظات پایانی عمر خویش خطاب به امام حسین (علیه السلام) فرمود: لَا يَوْمَ كَيَوْمِكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ. ۲۲۵
- تجربه‌ی عاشورا با خصوصیات و دشواری‌هایش، تنها از عهده‌ی امام حسین (علیه السلام) بر می‌آمد. ۶۲۸
- عاشورا، فداکاری بی‌سابقه و تکرارناپذیر، و الگوی همیشگی تاریخ است. ۳۲۱

علت انحصار

- علت منحصر به فرد بودن حادثه‌ی کربلا را باید در طبیعت این حادثه جستجو کرد. ۳۲۶
- فضیلت بیشتر شهدای کربلا به سبب موقعیتی است که در آن شهید شدند. ۹۲
- ترسیم و توصیف کامل حادثه‌ی عاشورا امکان‌پذیر نیست. ۱۱۷
- بی نظیر بودن قیام عاشورا در حماسه و بروز برجستگیهای انسان، بی‌مانند است. ۵۶۹

ماندگارترین حادثه‌ی تاریخ

حادثه‌ی کربلا از هر حادثه‌ی مشابهی در طول تاریخ غم‌انگیزتر، عمیق‌تر، ماندگارتر و مؤثرتر

- است ۸۳
- * ماندگاری حادثه‌ی کربلا با قواعد مادی سازگاری ندارد ۳۲۸
- * اخلاص مطلق، رمز ماندگاری حادثه‌ی کربلاست ۳۲۸
- * صبر و تحمّل بی‌نظیر، راز ماندگاری حادثه‌ی عاشورا است ۴۶۷
- بعثت و عاشورا؛ مهمترین حوادث اسلام**

هیچ حادثه‌ای بعد از بعثت پیامبر ﷺ به عظمت و شکوه عاشورا نیست ۱۹۲

اثرگذارترین حادثه تاریخ

- حادثه‌ی کربلا از هر حادثه‌ی مشابهی در طول تاریخ غم‌انگیزتر، عمیق‌تر، ماندگارتر و مؤثرتر است ۸۳
- عاشورا، یک نیم‌روز بیشتر نبود، ولی تاریخ را تکان داد و متحوّل کرد ۶۳۷
- ** در هنگامه‌ی قیام حسینی، جهان اسلام به دو جبهه‌ی حسینی و یزیدی تقسیم شده بود و هر کس در صف حسینی قرار نداشت، در صف یزیدی بود ۱۳۹
- در هنگامه‌ی قیام عاشورا، اگر صف حسینی منکوب میشد، نام پیغمبر ﷺ و اسلام از تاریخ زدوده میشد ۱۳۹
- * عاشورا، بزرگترین و پرمعناترین حادثه‌ی تاریخ است ۴۰
- * فداکاری بی‌نظیر اباعبدالله ﷺ با ایجاد بازتابی در ذهنیت آن روز و فردای تاریخ، موجب بقای اسلام شد ۲۳۷
- * راز عظمت یاران سیدالشهدا ﷺ ایستادگی در مقابل دنیای کفر و ظلم بود ۱۳۹
- * برخی از خصوصیات مهم عاشورا عبارتند از: ۶۷۸
۱. فداکاری؛ ۶۷۸
  ۲. بصیرت؛ ۶۷۸
  ۳. اخلاص؛ ۶۷۸
  ۴. موقع‌شناسی؛ ۶۷۸
  ۵. ایجاد یک حرکت فزاینده‌ی تاریخی ۶۷۸

فصلی عظیم از تاریخ اسلام

- واقعه‌ی کربلا، فصل عظیمی از تاریخ اسلام است ۲۸۲
- عاشورا، متضمّن بنیانی‌ترین مطالب در معارف اسلامی است ۴۱۵
- عاشورا، یک نیم‌روز بیشتر نبود، ولی تاریخ را تکان داد و متحوّل کرد ۶۳۷

باور ناپذیری واقعه

- حادثه‌ی عاشورا، حادثه‌ای باورنکردنی بود ۱۴۳

- همان طور که در کلام زینب کبری (ع) آمده است، عاشورا حادثه‌ای باورناپذیر بود و این در واقع زبان حال همه‌ی مردم آن روزگار بود..... ۲۴۱
- مهمترین حادثه‌ی زندگی اباعبدالله (ع)**
- عاشورا، نقطه‌ی برجسته‌ی زندگی اباعبدالله (ع) است..... ۳۱۳
- حساس‌ترین دوران تاریخ اسلام**
- ایثار و شهادت امام حسین (ع) در حساس‌ترین و سرنوشت‌سازترین نقطه‌ی تاریخ انجام گرفت..... ۸۵
- در عصر امام حسین (ع) اساس دین در معرض خطر جدی قرار داشت..... ۹۳
- قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود..... ۲۳۷
- اگر اباعبدالله (ع) قیام نمی‌کرد، اسلام نابود میشد..... ۲۳۷
- در زمان سیدالشهدا (ع)، محصول زحمات پیامبر (ص) در حال از بین رفتن بود، ولی فداکاری امام حسین (ع) مانع آن شد..... ۲۷۴
- اباعبدالله (ع) به تنهایی در دنیایی پر از ظلمت و فساد برای نجات اسلام قیام نمود..... ۲۹۶
- مقاومت امام حسین (ع) مقاومتی بی‌سابقه در شرایط ویژه و تکرارناپذیر بود..... ۶۲
- * راز عظمت یاران سیدالشهدا (ع)، ایستادگی در مقابل دنیای کفر و ظلم بود..... ۱۳۹
- ذبح عظیم تاریخ اسلام**
- امام حسین و ائمه (ع)، توانایی تحمل بار سنگین ذبح عظیم تاریخ اسلام را داشتند..... ۳۸۳
- اولین قیام اصلاحی در امت پیامبر (ص)**
- امام حسین (ع)، اولین قیام‌کننده برای اصلاح جامعه‌ی اسلامی بود..... ۳۹۰
- درخشان‌ترین حادثه‌ی سیاسی تاریخ**
- ** چهره‌ی سیاسی واقعه‌ی عاشورا عبارت است از:..... ۴۱۳
۱. وجود یک نظام فاسد؛..... ۴۱۳
۲. به مبارزه طلبیدن نظام توسط عنصری نیرومند؛..... ۴۱۳
۳. ایثار جان توسط عنصر نیرومند؛..... ۴۱۴
۴. نابودی نظام حاکم..... ۴۱۴
- ** عنصر سیاسی در حرکت عاشورا به‌روشنی دیده می‌شود..... ۴۱۳
- حادثه‌ی عاشورا، به لحاظ زمانی، کوتاه ولی از نظر تأثیر، همواره منشأ برکات و حرکت بوده است..... ۲۸۶
- اقدامی بموقع**
- امام حسین (ع) در فهم «موقع قیام» اشتباه نکرد..... ۵۱۷

- قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود..... ۲۳۷
- اقدام شهیدان کربلا بموقع و اقدام توأیین با تأخیر و بدون تأثیر لازم بود..... ۵۲۵
- حرکت توأیین، حرکتی دیر هنگام و فاقد فایده‌ی لازم بود..... ۴۵۲
- توأیین در شناخت زمان و نیاز لحظه خطا کردند و از یاری حضرت مسلم و حضور در کربلا محروم ماندند..... ۶۵۹
- برخی دوستداران امام حسین (علیه السلام) که به تکلیف لحظه عمل نکردند، خسارت سنگینی متحمل شدند..... ۱۰۷
- پیش از حرکت امام (علیه السلام) به کربلا، چهره‌هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی زینب کبری (علیها السلام) موقعیت را شناخت..... ۲۹۰
- عظمت حضرت زینب (علیها السلام) ناشی از شناخت موقعیتها و انتخابهای صحیح در این موقعیتهاست..... ۲۸۹
- * فهم، هوشیاری و انتخاب درست، سرمشقهای رفتاری حضرت زهرا و زینب کبری (علیها السلام) برای زنان عالمند..... ۲۹۰
- * برخی از خصوصیات مهم عاشورا عبارتند از:..... ۶۷۸
۱. فداکاری؛..... ۶۷۸
۲. بصیرت؛..... ۶۷۸
۳. اخلاص؛..... ۶۷۸
۴. موقع شناسی؛..... ۶۷۸
۵. ایجاد یک حرکت فزاینده‌ی تاریخی..... ۶۷۸

بزرگترین مصائب تاریخ در عاشورا

مقدمه

- عواملی که مصیبت عاشورا را مبدل به عظیم‌ترین مصیبت کرده‌اند، عبارتند از:..... ۲۴۷
۱. مخالفت همه‌ی دنیا با قیام؛..... ۲۴۷
۲. مخفی بودن قدر و بهای فداکاری عاشورا؛..... ۲۴۷
۳. اختناق شدید؛..... ۲۴۷
۴. بی نظیر بودن یاوران و بستگان؛..... ۲۴۷
۵. شهادت بهترینها در برابر چشمان ابا عبدالله (علیه السلام)..... ۲۴۷
۶. شهادتهای تکان دهنده؛..... ۲۴۸
۷. تشنگی، گرسنگی، خستگی و تنهایی پیش از شهادت؛..... ۲۴۸
۸. مصیبتها و اسارت خاندان اهل بیت (علیهم السلام) پس از شهادت ابا عبدالله (علیه السلام)..... ۲۴۸

- توجه به سابقه‌ی درخشان اباعبدالله (علیه السلام) حادثه‌ی عاشورا را باورنشدنی مینماید ۴۸۶.....
- زندگی اباعبدالله (علیه السلام) متشکل از سه دوره‌ی زمانی است: ۴۸۶.....
۱. دوره‌ی پیامبر اکرم (ص): ۴۸۶.....
۲. بیست و پنج سال تا پایان حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام): ۴۸۶.....
۳. بیست سال پس از شهادت امیرالمؤمنین (علیه السلام) تا حادثه‌ی کربلا ۴۸۶.....
- جایگاه امام حسین (علیه السلام) در دوران حیات پیامبر (ص) بدین شرح است: ۴۸۶.....
۱. حسین (علیه السلام) نور دیده‌ی پیامبر (ص) است؛ ۴۸۶.....
۲. حسین (علیه السلام) فرزند عزیز فاطمه و علی (علیه السلام) - شخصیت‌های محبوب پیامبر (ص) - است؛ ۴۸۷.....
۳. حسین (علیه السلام) در برابر چشم همگان از محبت پیامبر (ص) بهره‌مند است. ۴۸۷.....
- تصور حادثه‌ی فجع عاشورا در زمان پیامبر (ص) غیر قابل باور بود. ۴۸۸.....
- امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات خویش؛ جوانی بالنده، عالم، شجاع، جهادگر، بخشنده، مورد تعظیم مردم و مورد احترام خلفای زمان بود. ۴۸۸.....
- موضوع شهادت امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات حضرت نیز باورنکردنی بود ۴۸۹.....
- امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی سوم زندگی، همراه با امام حسن (علیه السلام) بیست سال امام معنوی و مفتی بزرگ جهان اسلام و مرجع علمی مسلمانان بود. ۴۸۹.....
- حادثه‌ی عاشورا در دوره‌ی سوم نیز باورنکردنی است. ۴۸۹.....
- حادثه‌ی باورنکردنی اتفاق افتاد. ۴۸۹.....

تبیین

- حادثه‌ی کربلا از هر حادثه‌ی مشابهی در طول تاریخ غم‌انگیزتر، عمیق‌تر، ماندگارتر و مؤثرتر است. ۸۳.....
- عاشورا، صحنه‌ی مصائب بی‌نظیر و صبر بی‌مانند امام حسین (علیه السلام) است ۴۶۶.....
- اوج مصیبت در کربلا، شهادت علی‌اصغر (علیه السلام) در آغوش پدر است ۱۶۰.....
- اسارت اهل بیت (علیهم السلام) در عاشورا به دست پلیدترین‌های زمان، فاجعه‌ای بی‌نظیر در تاریخ اسلام است. ۲۷۱.....
- اسارت اهل بیت (علیهم السلام) در واقعه‌ی عاشورا، سخت‌ترین اسارت‌ها بود. ۲۷۱.....
- شب یازدهم محرم، شب گریه‌های سوزان یتیمان امام حسین (علیه السلام) بود ۱۷۶.....
- توصیه به گریه برای اباعبدالله (علیه السلام) در مصیبت‌ها، برای این است که مقایسه، باعث خشک شدن اشک چشم ما میشود و این ناشی از عظمت مصیبت عاشورا است ۲۴۶.....
- * وقتی که امام حسین (علیه السلام) کشته شد، غضب خدا درباره‌ی مردم شدید شد ۴۹۶.....

برترین مقاومت و بیشترین استقامت

مقدمه

شرایط ویژه‌ی قیام

- شرایط ویژه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ۱۱۶.....
۱. یقین به شکست ظاهری؛ ۱۱۶.....
  ۲. نبود پشتیبانی؛ ۱۱۶.....
  ۳. برخوردار نبودن از ستایش و قدردانی مردم؛ ۱۱۶.....
  ۴. قرار گرفتن در دنیایی پر از ظلمت؛ ۱۱۶.....
  ۵. قدرت و حکومت ستمگران؛ ۱۱۶.....
  ۶. توصیه‌ی همگانی به قیام نکردن؛ ۱۱۶.....
  ۷. غربت محض؛ ۱۱۷.....
  ۸. ۷۲ نفر در برابر میلیون‌ها مخالف و ده‌ها هزار گرگ خونخوار؛ ۱۱۷.....
  ۹. ایستادگی در دریایی از فشار، تهدید و رنج؛ ۱۱۷.....
  ۱۰. اسارت، تحقیر و رنج خانواده‌ی مجاهدین ۱۱۷.....
- برخی از ویژگی‌های حادثه‌ی کربلا عبارتند از: ۱۷۰.....
۱. غربت و بی‌یاوری؛ ۱۷۰.....
  ۲. نیرومندی دشمن؛ ۱۷۰.....
  ۳. غم سنگین و نگرانی از نابودی دین. ۱۷۰.....
- اختناق شدید، تبلیغات منفی و غربت فراگیر، دلایل برتری شهیدان کربلا بر سایر شهدا هستند. ۲۰۳.....
- برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....
۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....
  ۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....
  ۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر. ۵۶۹.....

سیطره‌ی ظلم و فساد

- همراه نشدن امثال ابن عباس با امام حسین (علیه السلام) نشانگر سیطره‌ی کامل ظلم بر جامعه بود. ۳۷۶.....
- اباعبدالله (علیه السلام) به تنهایی در دنیایی پر از ظلمت و فساد برای نجات اسلام قیام نمود. ۲۹۶.....
- امام حسین (علیه السلام) تنها کسی بود که حاضر شد در برابر فساد فراگیر مدعی خلافت رسول الله قیام کند. ۹۳.....

امام حسین (علیه السلام) در برابر ظلمی فراگیر و مسیطر قیام نمود..... ۹۴

آگاهی از مصائب و سختیها

اباعبدالله (علیه السلام) با علم به همه‌ی مصائب، شجاعانه وارد میدان مبارزه شد..... ۲۲۶

امام (علیه السلام) با علم به تشنگی علی اصغر و اسارت اهل بیت (علیهم السلام) استقامت ورزید..... ۵۱۵

اختناق مطلق و غربت فراگیر

اختناق مطلق، غربت فراگیر و یقین به شهادت، از عوامل بی‌مانندی مصیبت عاشورا

هستند ۲۳۸

سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام)

شد ۱۱۱

سکوت و گریز نامداران

وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و

گریختند ۲۹۷

عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر، از شدت اختناق دوران یزید، سکوت

کردند..... ۴۱۵

در حادثه‌ی عاشورا، برخی از بزرگان حجاز حتی جرأت فریاد نداشتند ۳۳۹

اصحاب بزرگ پیامبر (صلی الله علیه و آله) در خانه‌های خود خزیدند..... ۹۴

شدت عمل حکومت یزید

شواهد شدت عمل حکومت یزید عبارتند از: ۴۱۴

۱. سکوت عناصر ناآرام زمان امیرالمومنین (علیه السلام) در زمان یزید؛ ۴۱۴

۲. سکوت مبارزان سیاسی زمان معاویه در زمان یزید؛ ۴۱۴

۳. سرکوب شدید قیامهای پس از عاشورا..... ۴۱۴

وسوسه‌ها و خدشه‌های بزرگان

خدشه‌های بزرگان در مورد حرکت امام (علیه السلام) عبارت بودند از اینکه: ۴۷۶

۱. به جای کشته شدن، به نشر معارف اسلامی و احکام پردازید؛ ۴۷۶

۲. از کشته شدن بی‌حاصل پرهیز کنید؛ ۴۷۶

۳. چرا زن و بچه، را همراه خود می‌برید؟ ۴۷۶

۴. چرا مردم را به کشتن می‌دهید؟ ۴۷۷

۵. چرا به کوفه می‌روید؟ ۴۷۷

۶. از امام حسن (علیه السلام) تبعیت کنید و صلح کنید..... ۴۷۷

نبرد اباعبدالله (علیه السلام) نبرد روشنی نبود و امکان وسوسه‌های فراوانی علیه قیام وجود

داشت. ۵۷۴.....

دشواریهای مضاعف

قربانی شدن عزیزان امام (علیه السلام) در برابر دیدگان حضرت، بر سختی واقعه‌ی عاشورا

می‌افزاید ۳۳۹.....

تشنگی، بر دشواری‌های واقعه‌ی عاشورا می‌افزود ۳۴۰.....

تبیین

صبر جمیل امام (علیه السلام)

*** صبر جمیل امام حسین (علیه السلام) در سه عرصه متجلی است: ۵۷۱.....

۱. شکیبایی در برابر ملامت دلسوزانه و فشارهای مصلحت‌طلبانه و استدلالهایی

به‌ظاهر قوی؛ ۵۷۱.....

۲. صبر در برابر فشارهای جسمانی و مصائب آن؛ ۵۷۱.....

۳. شکیبایی در برابر شهادت تدریجی یاران ۵۷۱.....

از صفات برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) صبر و احتساب است. احتساب یعنی به پای خدا

گذاشتن و برای او انجام دادن ۵۶۰.....

کلام اباعبدالله (علیه السلام) وقتی که در گودال قتلگاه روی زمین افتادند، نشان از صبر و احتساب

بالای حضرت دارد. ۶۲۱.....

صبر امام (علیه السلام) بر مظلومیتها، غربت، شهادت یاران، تشنگی، نگرانی از آینده و اسارت، نشان

از عظمت او دارد. ۴۶۶.....

امام حسین (علیه السلام) با وجود انابه و درد دل با خدا، در مقابل حوادث تلخ عاشورا صبر

میکرد ۱۳۰.....

* صبر و تحمّل بی‌نظیر، راز ماندگاری حادثه‌ی عاشورا است ۴۶۷.....

* شباهت صبر امام خمینی (ره) به صبر امام حسین (علیه السلام) در ایستادگی بر ادامه‌ی راه و عقب

نزدن بود. ۵۷۳.....

استقامت ویژه‌ی حسینی

استقامت در جنگ، به تنهایی استقامت حسین ساز نیست، باید استقامت‌های ویژه‌ی امام (علیه السلام)

را دید ۴۷۶.....

استقامت ویژه‌ی امام حسین (علیه السلام)، ایستادگی در راه هدفی است که مورد خدشه‌ی مستمرّ

چهره‌های نامدار اسلامی قرار میگرفت. ۴۷۶.....

امام حسین (علیه السلام) در برابر شبهه‌های مصلحت‌اندیشان ایستادگی و بر خطّ مستقیم پافشاری

نمود. ۴۷۷.....

مقاومت امام حسین (علیه السلام) مقاومتی بی سابقه در شرایط ویژه و تکرارناپذیر بود ۶۲.....

در همه‌ی دنیای اسلام زمان یزید، تنها حسین بن علی (علیه السلام) جرأت ایستادگی داشت. ۲۹۷.....

اباعبدالله (علیه السلام) تنها رزم‌آور میدانی بود که سخت‌ترین میدان مبارزه‌ی تاریخ است ۳۳۱.....

نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ‌کس جرأت

اعتراض نداشت»، قابل جمع‌بندی است. ۳۷۶.....

یک نفر شجاعانه همه‌ی حکومت یزید را به مبارزه می‌طلبید. ۴۱۵.....

امام (علیه السلام) با علم به تشنگی علی اصغر و اسارت اهل بیت (علیهم السلام) استقامت ورزید. ۵۱۵.....

*** ماجرای کربلا از نظر جسمانی مطرح نیست؛ عظمت آن به لحاظ روح و

معناست. ۴۶۱.....

عظمت حادثه‌ی کربلا در این است که امام (علیه السلام) در مواجهه با جهان قدرتمند انحراف و ظلم،

احساس ضعف و تردید نکرد و یک‌تنه به میدان آمد ۴۶۱.....

عظمت شهدای کربلا در عمل به تکلیف، و نهراسیدن از تنهایی و عظمت پوشالی

دشمن است ۲۹۸.....

* شجاعت ورود در میدان جنگ، با شجاعت مواجه شدن با یک دنیا، متفاوت است. ۴۶۳.....

* ایستادگی در عمل مهم است. ۴۷۵.....

* اراده‌ی یاران امام (علیه السلام) بسیار قوی بود ۹۴.....

* واقعه‌ی نیم‌روزی عاشورا از هشت سال دفاع مقدس برتر و درخشان‌تر است ۲۸۷.....

غربت ہی نظیر

مفهوم

دشوارترین مبارزه، مبارزه‌ی غریبانه‌ای است که مردم نسبت به مبارز یا منکرند یا غافل، یا کناره می‌جویند و یا در مقابل می‌ایستند..... ۳۳۸.

تین

۱. امام حسین (علیه السلام) میان خواص و عوام، تنها و غریب بود. ۷۴

۲. با وجود پنج ماه سرگردانی فرزند پیامبر (ص)، تنها چهل پنجاه نفر از جامعه‌ی عظیم اسلامی با حضرت همراه شدند. ۹۳

۳. برخی از ویژگیهای حادثه‌ی کربلا عبارتند از: ۱۷۰

۱. غربت و بی‌ياوری؛ ۱۷۰

۲. نیرومندی دشمن؛ ۱۷۰

۳. غم سنگین و نگرانی از نابودی دین. ۱۷۰

اختتامه: شدید، تبلیغات منفی و غربت فراگیر، دلایل برتری شهیدان کربلا بر سایر شهدا

هستند. ۲۰۳.....
 در مقایسه با عاشورا، امام و رهبر مادر انقلاب اسلامی تنها نیست، ولی امام حسین (علیه السلام) تنها بود. ۲۲۰.....
 تنها زبده‌گانی قلیل در کنار امام (علیه السلام) باقی ماندند. ۷۵.....
 قیام امام حسین (علیه السلام) در شرایطی بود که بزرگان اسلام با حضرت همراه نشدند؛ با این وجود
 امام ایستادگی نمود. ۲۲۸.....
 کربلا، نقطه‌ی اوج مظلومیت و غربت اهل بیت (علیهم السلام) بود. ۲۴۱.....
 قیام عاشورا در شرایط غربت، نبود مشوّق و مخالفت مردم و بزرگان به وقوع پیوست. ۲۶۳.....
 به شهادت تاریخ، غربت و تنهایی در حادثه‌ی کربلا منحصر به فرد است. ۳۲۹.....
 نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ‌کس جرأت اعتراض
 نداشت»، قابل جمع‌بندی است. ۳۷۶.....
 * اسلام در طول تاریخ با تحمّل مظلومیت، غربت و شهادت از سوی ائمه (علیهم السلام) حفظ شده
 است. ۲۲۰.....

عوامل

در حادثه‌ی عاشورا، برخی از چهره‌هایی که می‌توانستند جمعیتی را به میدان بیاورند، کوتاهی
 کردند. ۲۹۶.....
 وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند. ۲۹۷.....
 سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام) شد. ۱۱۱.....
 * برخی بزرگان برای توجیه کوتاهی‌شان، به امام (علیه السلام) توصیه می‌کردند که قیام را ترک نماید. ۲۹۷.....

نشانه‌ها

برخی از نشانه‌های غربت امام حسین (علیه السلام) عبارتند از: ۲۱۱.....
 ۱. حاکمیت اختناق؛ ۲۱۱.....
 ۲. هجرت و جهاد غریبانه؛ ۲۱۱.....
 ۳. شهادت در غربت؛ ۲۱۲.....
 ۴. منع روضه‌خوانی تا سالها پس از شهادت. ۲۱۲.....
 نبود مشوّق و پشتوانه، یقین به عدم پیروزی ظاهری و آگاهی از شهادت و خصومت دشمن با
 زنان و بستگان، از نشانه‌های غربت کربلا هستند. ۳۲۹.....
 خشنودی برخی از بزرگان عصر امام حسین (علیه السلام) از شهادت حضرت و بی‌اهتمامی برخی دیگر،
 نشانگر غربت امام است. ۳۳۰.....

اوج مظلومیت اهل بیت (علیهم السلام)

امام حسین (علیه السلام) هم در برابر هجوم دشمن مظلوم بود و هم در برابر تبلیغات و جنجال منافقانه‌ی

آن.....	۱۷۶
کربلا، نقطه‌ی اوج مظلومیت و غربت اهل بیت (علیهم السلام) بود.....	۲۴۱
شهادت علی اصغر (علیه السلام) سند مظلومیت امام حسین (علیه السلام) و حادثه‌ی عاشورا است.....	۳۸
شرایط سخت و استثنایی قیام	
شرایط ویژه‌ی قیام عاشورا عبارتند از:.....	۱۱۶
۱. یقین به شکست ظاهری؛.....	۱۱۶
۲. نبود پشتیبانی؛.....	۱۱۶
۳. برخوردار نبودن از ستایش و قدردانی مردم؛.....	۱۱۶
۴. قرار گرفتن در دنیایی پر از ظلمت؛.....	۱۱۶
۵. قدرت و حکومت ستمگران؛.....	۱۱۶
۶. توصیه‌ی همگانی به قیام نکردن؛.....	۱۱۶
۷. غربت محض؛.....	۱۱۷
۸. ۷۲ نفر در برابر میلیون‌ها مخالف و ده‌ها هزار گرگ خونخوار؛.....	۱۱۷
۹. ایستادگی در دریایی از فشار، تهدید و رنج؛.....	۱۱۷
۱۰. اسارت، تحقیر و رنج خانواده‌ی مجاهدین.....	۱۱۷
برخی از ویژگی‌های حادثه‌ی کربلا عبارتند از:.....	۱۷۰
۱. غربت و بی‌یاوری؛.....	۱۷۰
۲. نیرومندی دشمن؛.....	۱۷۰
۳. غم سنگین و نگرانی از نابودی دین.....	۱۷۰
اختناق شدید، تبلیغات منفی و غربت فراگیر، دلایل برتری شهیدان کربلا بر سایر شهدا هستند.....	۲۰۳
شهادت امام حسین (علیه السلام) در شرایطی بسیار دشوار و متفاوت با شهادت دیگر ائمه (علیهم السلام) و اولیا رخ داد.....	۲۲۴
اختناق مطلق، غربت فراگیر و یقین به شهادت، از عوامل بی‌مانندی مصیبت عاشورا هستند.....	۲۳۸
عاشورا، سخت‌ترین روز برای اهل بیت (علیهم السلام) بود.....	۲۳۹
قربانی شدن عزیزان امام (علیه السلام) در برابر دیدگان حضرت، بر سختی واقعه‌ی عاشورا می‌افزاید.....	۳۳۹
تشنگی، بر دشواری‌های واقعه‌ی عاشورا می‌افزود.....	۳۴۰
عاشورا، صحنه‌ی مصائب بی‌نظیر و صبر بی‌مانند امام حسین (علیه السلام) است.....	۴۶۶
* شرایط استثنایی قیام عاشورا، علت برتری و فضیلت امام حسین (علیه السلام) و یارانش بر همه‌ی شهدای	

- تاریخ اسلام است ۱۱۶
- * سختیهای حادثه‌ی کربلا به آسانی قابل درک نیست. ۱۷۰
- * صبر امام (علیه السلام) بر مظلومیتها، غربت، شهادت یاران، تشنگی، نگرانی از آینده و اسارت، نشان از عظمت او دارد ۴۶۶

وجود عواطف بی نظیر در جای جای قیام

- عنصر عاطفه در حادثه‌ی عاشورا و استمرار آن، نقش تعیین کننده‌ی داشته و فارق جریان شیعی با دیگر جریان‌ها بوده است. ۶۲۷
- حاکمیت عواطف در صحنه‌ی جدی و پرخطر عاشورا از شگفتیهای این نهضت است ۴۱۵
- صحنه‌ی وداع امام حسین (علیه السلام) با زینب کبری (علیها السلام) فارغ از تأثرانگیز بودن آن، صحنه‌ای بی نظیر و با عظمت است. ۱۱۸
- عظمت‌های وداع امام حسین (علیه السلام) و زینب کبری (علیها السلام) عبارتند از: ۱۱۸
۱. همدردی در فقدان جد، پدر، مادر و برادر؛ ۱۱۸
  ۲. متمرکز شدن محبت ایشان در یکدیگر؛ ۱۱۸
  ۳. همراهی در سفری خطرناک؛ ۱۱۸
  ۴. غربت لحظه‌ی وداع؛ ۱۱۸
  ۵. مسئولیت زینب کبری (علیها السلام) پس از شهادت امام (علیه السلام). ۱۱۸

برترین اصحاب

- اصحاب امام حسین (علیه السلام) با عظمت‌ترین و برترین اصحاب عالمند. ۶۱
- تنها زیدگانی قلیل در کنار امام (علیه السلام) باقی ماندند. ۷۵
- اراده‌ی یاران امام (علیه السلام) بسیار قوی بود. ۹۴

حضور یاران پیامبر (ص) در کربلا

- نسل‌های آخر تربیت‌شدگان پیامبر (ص) در کربلا حضور داشتند ۲۷۷

برترین عبادتها و دعاها

- راز و نیاز با خدا از ابعاد مهم عاشورا است ۱۲۱
- امام حسین (علیه السلام) از ابتدا تا انتهای حرکت خونین عاشورا، به دعا و راز و نیاز با خدا متمسک می‌جوید ۱۲۲
- امام (علیه السلام) جهنم هجوم دشمن را به بهشتی از یاد خدا تبدیل کرد ۱۲۸
- امام حسین (علیه السلام) در قالب دعا، درک خود از وقایع را بیان کرده و تأکید میکند که عاشورا جنگ حق و باطل است. ۱۲۶
- بخشی از دعا‌های اباعبدالله (علیه السلام)، عرض نیاز به درگاه الهی برای قوت قلب خود و همراهان در

- شرایط سخت عاشورا است ۱۲۷
- بخشی از دعاهای اباعبدالله (علیه السلام)، مناجاتهای حضرت در هنگام شهادت است ۱۳۲
- بخشی از دعای امام حسین (علیه السلام) بیانگر امید به کمک خدا در برابر دشمنان، و حاصل آن تضمین شجاعت و قدرت معنوی امام است ۱۲۹
- بخشهایی از دعای امام حسین (علیه السلام)، نشان از تأثیر روحی حضرت در برخی حوادث تلخ عاشورا و نیز انابه و درد دل با خداوند دارد ۱۲۹
- تعبیر امام (علیه السلام) در راز و نیاز با خدا، نشان دهنده تأثیر ایشان از شهادت علی اصغر است ۱۳۰
- *** ماجرای شهادت عبدالله بن الحسن حادثه‌ای بسیار تلخ برای امام (علیه السلام) بود ۱۳۰
- امام حسین (علیه السلام) پس از قساوت دشمن نسبت به عبدالله بن الحسن، آنها را نفرین کرد ۱۳۲

با فضیلت ترین شهادتها و برترین شهیدان

تبیین

- شهادت امام حسین (علیه السلام)، با فضیلت ترین شهادتهاست ۸۵
- امام حسین (علیه السلام) مشعل بی مانند شهادت، بر بلندترین مناره‌ی تاریخ است ۱۰۲
- حسین بن علی (علیه السلام) و یارانش سیدالشهدای همه‌ی تاریخ‌اند ۱۱۶
- شهادی کربلا، برترین و با فضیلت ترین شهیدان اسلام هستند ۱۹۲
- شهادی کربلا، برترین شهدا هستند و تشبیه دیگر شهدا به آنان، ناشی از عدم آگاهی است ۱۷۰
- * میزان تأثیرگذاری شهدا، بسته به عظمت شخصیت آنان است ۱۷۴
- * تأثیر شهادت، بسته به درجات شهدا متفاوت است ۴۷۲

عوامل فضیلت

- شرایط استثنایی قیام عاشورا، علت برتری و فضیلت امام حسین (علیه السلام) و یارانش بر همه‌ی شهدای تاریخ اسلام است ۱۱۶
- اختناق شدید، تبلیغات منفی و غربت فراگیر، دلایل برتری شهیدان کربلا بر سایر شهدا هستند ۲۰۳
- غربت بی نظیر شهدای کربلا، از عوامل برتری آنها بر سایر شهداست ۳۳۱
- عظمت شهدای کربلا در عمل به تکلیف، نهراسیدن از تنهایی عظمت پوشالی دشمن است ۲۹۸

آگاهانه ترین قیام

علم به تأثیر

- امام حسین (علیه السلام) ایمان داشت که حرکت مظلومانه‌ی او دشمن را شکست خواهد داد ۲۹۹

آگاهی از شرایط حاکم

- قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود ۲۳۷....
- اگر اباعبدالله (علیه السلام) قیام نمی‌کرد، اسلام نابود میشد ۲۳۷.....
- اقدام شهیدان کربلا بموقع و اقدام توأیین با تأخیر و بدون تأثیر لازم بود ۵۲۵.....

اطلاع از مصائب

- امام حسین (علیه السلام) از اسارت اهل بیت خود آگاه بود ۳۳۹.....
- اباعبدالله (علیه السلام) با علم به همه‌ی مصائب، شجاعانه وارد میدان مبارزه شد ۲۲۶.....

برترین فداکاریها

- برجسته‌ترین و نمایان‌ترین خصوصیت عاشورا، فداکاری و ایثار در راه خدا و تحقق اهداف الهی است ۶۷۸.....
- عظیم‌ترین فداکاری تاریخ به نام حضرت اباعبدالله (علیه السلام) است ۲۷۹.....
- فداکاری در عاشورا، تاج کرامتی بی‌نظیر و تکرارناپذیر است ۲۷۹.....
- فداکاریها و از خود گذشتگی‌های واقعه‌ی عاشورا، بی‌نظیر و استثنایی بودند ۲۹۵.....
- اباعبدالله (علیه السلام) در قیام خود، همانند رسول الله (صلی الله علیه و آله) در مباحله، همه‌ی موجودی خود را به میدان آورد ۵۷۰.....
- فداکاری بی‌نظیر اباعبدالله (علیه السلام) با ایجاد بازتابی در ذهنیت آن روز و فردای تاریخ، موجب بقای اسلام شد ۲۳۷.....
- * قربانی شدن عزیزان امام (علیه السلام) در برابر دیدگان حضرت، بر سختی واقعه‌ی عاشورا می‌افزاید ۳۳۹.....
- * امام حسین (علیه السلام) از اسارت اهل بیت خود آگاه بود ۳۳۹.....
- * برخی از خصوصیات مهم عاشورا عبارتند از: ۶۷۸.....
۱. فداکاری؛ ۶۷۸.....
  ۲. بصیرت؛ ۶۷۸.....
  ۳. اخلاص؛ ۶۷۸.....
  ۴. موقع‌شناسی؛ ۶۷۸.....
  ۵. ایجاد یک حرکت فزاینده‌ی تاریخی ۶۷۸.....

خالصانه‌ترین قیام

- حرکت امام حسین (علیه السلام) حرکتی خالصانه برای اصلاح جامعه‌ی مسلمین بود ۳۲۶.....
- مخلصانه بودن قیام عاشورا در کلام امام (علیه السلام) متجلی است ۳۲۶.....
- امام حسین (علیه السلام) نمونه‌ی اعلا‌ی اخلاص در قیام است ۳۲۷.....
- امام حسین (علیه السلام) مظهر مجاهدت خالصانه است ۵۹۰.....

۴۱۵.....	باید اخلاص امام (علیه السلام) را در ماجرای عاشورا سنجید
۳۲۸.....	اخلاص مطلق، رمز ماندگاری حادثه‌ی کربلاست.
۶۷۸.....	* برخی از خصوصیات مهم عاشورا عبارتند از:
۶۷۸.....	۱. فداکاری؛
۶۷۸.....	۲. بصیرت؛
۶۷۸.....	۳. اخلاص؛
۶۷۸.....	۴. موقع‌شناسی؛
۶۷۸.....	۵. ایجاد یک حرکت فزاینده‌ی تاریخی.

بزرگترین حماسه

۵۶۹.....	بی‌نظیر بودن قیام عاشورا در حماسه و بروز برجستگی‌های انسان، بی‌مانند است.
۵۶۹.....	** برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از:
۵۶۹.....	۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛
۵۶۹.....	۲. حاکمیت رعب و وحشت؛
۵۶۹.....	۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر
۵۷۰.....	** قیام امام حسین (علیه السلام) برای در هم شکستن سلطه‌ی باطل بود
۵۷۰.....	اباعبدالله (علیه السلام) در قیام خود، همانند رسول‌الله (صلی الله علیه و آله) در مباحله، همه‌ی موجودی خود را به میدان آورد.
۵۷۲.....	شهادت امام حسین (علیه السلام) و اسارت خاندان ایشان نشان می‌دهد که اگر قیام عاشورا نبود، دشمنان اثری از اسلام باقی نمی‌گذاشتند
۴۰.....	عاشورا، بزرگترین و پرمعناترین حادثه‌ی تاریخ است
۵۷۱.....	** صبر جمیل امام حسین (علیه السلام) در سه عرصه متجلی است:
۵۷۱.....	۱. شکیبایی در برابر ملامت دلسوزانه و فشارهای مصلحت‌طلبانه و استدلالهایی به‌ظاهر قوی؛
۵۷۱.....	۲. صبر در برابر فشارهای جسمانی و مصائب آن؛
۵۷۱.....	۳. شکیبایی در برابر شهادت تدریجی یاران.
۵۷۲.....	نتیجه‌ی صبر اباعبدالله (علیه السلام)، ماندگاری ارزش‌ها، قرآن، اسلام، حدیث پیامبر (صلی الله علیه و آله) و مکتب تشیع است

تبلور عزّت و افتخار در سراسر قیام

۵۴۶.....	در کشاکش بلا و انبوه غمهای عاشورا، عزّت الهی در وجود امام (علیه السلام) موج میزد.
۵۸۰.....	حسین بن علی (علیه السلام) مظهر عزّت راستین و نمودار کامل افتخار حقیقی است

حادثه‌ی عاشورا، یکی از بزرگترین حوادث تاریخ بشر است ۵۸۰
 ولایت‌مداری، شجاعت و فداکاری حضرت علی‌اکبر و گذشت امام حسین (علیه السلام) نمونه‌ای از عزّت
 معنوی عاشوراست ۵۸۶
 * حضرت علی‌اکبر، فرزند امام حسین (علیه السلام) نخستین مبارز فداکار بنی‌هاشم بود ۵۸۷
 امام حسین (علیه السلام) پرچم سربلندی و حاکمیت اسلام را به قیمت جان فرزندش نگه میدارد ۵۸۶
 معرفت علی‌اکبر (علیه السلام) و عظمت روحی امام حسین (علیه السلام) در اجازه‌ی بی‌درنگ ورود به میدان جنگ
 متجلی است ۵۸۶
 سه بُعد افتخار و عزّت حسینی عبارتند از: ۵۸۱
 ۱. مبارزه با باطل مقتدر؛ ۵۸۱
 ۲. جنگ با هواهای نفسانی؛ ۵۸۱
 ۳. برخورد با فجایع و مصیبتها ۵۸۱
 * اگر پایداری عده‌ای اندک در حادثه‌ی کربلا نبود، درخت فضیلت در تاریخ خشک
 میشد ۵۸۵

برخورداری از سه عنصر منطق، حماسه و عاطفه

عاشورا؛ ترکیبی است از منطق، حماسه و عاطفه ۶۲۴
منطق

عنصر منطق و عقل در بیانات امام حسین (علیه السلام) از مدینه تا کربلا متجلی است ۶۲۴

تبیین عنصر منطق

نگاه عاطفی صرف، قادر به تفسیر و تحلیل جوانب حادثه‌ی کربلا نیست ۶۲۶
 وقتی اساس دین در خطر است و شرایط مناسب برای اقدام وجود دارد، وظیفه‌ی مسلمانان،
 اقدام است و خطر در عالی‌ترین مراحل آن، مانع اقدام نیست ۶۲۴
 دنیاطلبی، عافیت‌محوری و محافظه‌کاری نباید مانع قیام برای حفظ دین شوند ۶۲۴
 اقدام نکردن مسلمان، به معنای بر جا نبودن ارکان ایمان و اسلام اوست ۶۲۴
 ایمان راستین، با سکوت در برابر کفر، ظلم، جنایت و تبعیض جمع نمیشود ۱۱
 اهمیت مسئله‌ی حفظ دین از ناپودی، به اندازه‌ای است که باید جان حسین بن علی (علیه السلام) در
 راه آن فدا شود ۶۲۵

حماسه

عنصر حماسه و عزّت در عاشورا این‌گونه تبیین میشود: ۶۲۶
 ۱. مجاهدت بایستی با عزّت اسلامی انجام گیرد؛ ۶۲۶
 ۲. عاشورا در اوج مظلومیت، از چهره‌ی حماسی و عزّت‌مند برخوردار است ۶۲۶

عاطفه

عنصر عاطفه در حادثه‌ی عاشورا و استمرار آن، نقش تعیین‌کننده‌ای داشته و فارق جریان شیعی با دیگر جریانها بوده است. ۶۲۷.....
در فضای عاطفی، حقایقی قابل درک هستند که خارج از این فضا نمیتوان آنها را درک کرد. ۶۲۷.....

صحنه‌ای کامل از زندگی اسلامی

عاشورا، صحنه‌ای کامل و جامع از زندگی اسلامی است. ۱۲۱.....

قابلیت شگرف عاشورا

هرچه در قضیه‌ی عاشورا تأمل کنیم، ابعاد عظمت آن آشکارتر میشود. ۱۹۲.....
جوانب ناهمگون بسیاری چون سیاست، اخلاص، عواطف و... در حادثه‌ی عاشورا گرد آمده‌اند. ۴۱۳.....
شهادت حسین بن علی (علیه السلام) در شرایط دشوار و غریبانه، عواطف و احساسات هر انسانی را بر می‌انگیزاند. ۳۴۰.....

فراق‌رنی و فراملیتی بودن قیام

عاشورا، نهضتی فراق‌رنی و فراملیتی است. ۴۱۶.....

اهمیت عاشورا در متون دینی

متون دینی، اشاره به رازی بزرگ در عاشورا دارند. ۳۱۴.....

تأثیر و امتداد

تأثیرات

مقدمه

محرم از سه جهت حائز اهمیت است: ۵۳۶.....
۱. حوادث محرم؛ ۵۳۶.....
۲. تأثیر محرم در تاریخ؛ ۵۳۶.....
۳. فرصت تبلیغی محرم ۵۳۶.....
حادثه‌ی عاشورا، به لحاظ زمانی، کوتاه ولی از نظر تأثیر، همواره منشأ برکات و حرکت بوده است. ۲۸۶.....
یاد مصیبت حسینی بابرکت است، اما کربلا جنبه‌های مهم دیگری نیز دارد. ۳۰.....
شهادت، همیشه با ارزش است، ولی در برخی شرایط مهمتر و با ارزش‌تر است. ۲۷۴.....
میزان تأثیرگذاری شهدا بسته به عظمت شخصیت آنان است. ۱۷۴.....

تأثیر شهادت، بسته به درجات شهدا متفاوت است ۴۷۲
 خون به ظلم ریخته شده، تأثیر شگرف و دامنگیری دارد ۱۷۸
 غدیر، اتصال ولایت اسلامی به ذات مقدس ربوبی، و عاشورا تجلی شکوه شهادت در دستگاه
 ولایت است ۱۷۷

بقای اسلام

*** بقای اسلام، نتیجه‌ی شهادت و ترجیح دادن اسلام بر حفظ جان است ۸۲
 شهادت امام حسین (علیه السلام)، بقای اسلام را در طول تاریخ به همراه داشت ۶۹
 حادثه‌ی کربلا احیاگر دین بود ۳۰
 با شهادت امام حسین (علیه السلام)، بقای اسلام تضمین شد ۳۲
 سقوط قدرتهای طاغوتی و بقای اسلام و تشیع، نتیجه‌ی خون شهیدان کربلاست ۱۲
 ایستادگی و شهادت امام حسین (علیه السلام) جان تازه‌ی اسلام بود ۶۳۳
 فداکاری بی نظیر اباعبدالله (علیه السلام) با ایجاد بازتابی در ذهنیت آن روز و فردای تاریخ، موجب بقای
 اسلام شد ۲۳۷
 بقای دین، مدیون حرکت امام حسین (علیه السلام) و صبر و ایستادگی زینب کبری (علیها السلام) است ۶۶۲
 در زمان سیدالشهدا (علیه السلام) محصول زحمات پیامبر (صلی الله علیه و آله) در حال از بین رفتن بود، ولی فداکاری امام
 حسین (علیه السلام) مانع آن شد ۲۷۴
 آثار بلندمدت عاشورا، زنده شدن دین خدا و گسترده شدن تمایل و گرایش مردم به حرکت
 دینی بود ۶۱۸
 قضاوت درباره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) با توجه به آثار درازمدت، این است که شهادت
 حضرت بقای اسلام را به ارمغان آورد ۱۰۵
 بیمه شدن اسلام و سست شدن ریشه‌ی حکومت‌های جور تا ابد، از تأثیرات شهادت اباعبدالله (علیه السلام)
 است ۶۹
 درس عاشورایی اباعبدالله (علیه السلام) اسلام را برای همیشه بیمه کرد ۳۹۷
 زنده و بیمه شدن اسلام تا به امروز، در سایه‌ی صبر و استقامت امام حسین (علیه السلام) است ۵۷۳
 «حُسَيْنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» یعنی دین پیامبر (صلی الله علیه و آله) از برکت امام حسین (علیه السلام) تضمین بقا
 یافت ۱۹۹
 «حُسَيْنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» به معنی حیات یافتن اسلام با فداکاری امام حسین (علیه السلام)
 است ۵۰۸
 قیام امام حسین (علیه السلام)، قطار دین اسلام را به مسیر خود برگرداند و با وجود اینکه منجر به
 تشکیل حکومت نشد، رسمیت دین خدا را حفظ کرد ۲۰۹

اگر چه زمامداران جامعه‌ی اسلامی در باطن کافر بودند، اما رسمیت دین به برکت عاشورا باقی ماند و ماندگاری دین در بستر تاریخ نشانگر آن است. ۲۰۹.....

محبت مردم به امام حسین (علیه السلام)، ضامن حیات و بقای اسلام است. ۲۷۹.....

ارزش احیاء دین در حادثه‌ی عاشورا، مصیبت عاشورا را تحت الشعاع قرار داده است. ۳۰.....

* اباعبدالله (علیه السلام) میدانست نتیجه‌ی قیام و شهادت، بقای دین است. ۲۱۰.....

* اینکه امام خمینی (ره) فرمود: «عاشورا اسلام را نگه داشت»، یعنی محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن بقای اسلام است. ۲۷۹.....

* علمای شیعه همواره از حادثه‌ی کربلا برای حفظ دین بهره برده‌اند. ۳۲۲.....

* امام حسین (علیه السلام) به همه در طول تاریخ آموخت که فداکاری، راه نجات دین از خطرهای مهلک است. ۲۱۰.....

ظلم‌ستیزی

قیام اباعبدالله (علیه السلام) بیداری وجدانها و تبدیل عافیت‌طلبی به ظلم‌ستیزی را در پی داشت. ۳۱۸.....

بیمه شدن اسلام و سست شدن ریشه‌ی حکومت‌های جور تا ابد، از تأثیرات شهادت اباعبدالله (علیه السلام) است. ۶۹.....

اگر نبود قیام عاشورا، اندیشه‌ی قیام در برابر حاکم فاسق به وجود نمی آمد. ۱۹۹.....

شکل‌گیری قیامها و انقلابها در تاریخ

به حکومت رسیدن حق در عصر سلطه‌ی جهانی کفر، از تأثیرات عاشورا است. ۳۷۰.....

واقعه‌ی توابین، مبارزات طولانی بنی‌هاشم و بنی‌الحسن و نهضت بنی‌عباس علیه بنی‌امیه، گوشه‌هایی از تأثیر بنیادین عاشورا در تاریخ هستند. ۳۶۹.....

واقعه‌ی حرّه، قیام توابین و قیام مختار، نمونه‌هایی از آثار قیام امام حسین (علیه السلام) در طول تاریخ‌اند. ۳۱۸.....

* مردم، ادعای عباسیان در مورد خونخواهی اباعبدالله (علیه السلام) را پذیرفته، با آنها همراه شدند. ۳۷۰.....

عاطفه‌برانگیزی

حادثه‌ی عاشورا، آوردگاه عواطف مردم در همه جای دنیاست. ۳۲۱.....

عزاداری، ترکیب ایمان و عاطفه و جریانی مّواج در تاریخ است. ۵۶۱.....

الگوسازی

شناخت حسین بن علی (علیه السلام)، نسخه‌ی درمان معضلات جوامع است. ۶۱.....

با سرمشق‌گیری مسلمانان از قیام عاشورا، فساد و انحراف ریشه‌کن خواهد شد. ۳۹۷.....

امام حسین (علیه السلام) به همه در طول تاریخ آموخت که فداکاری، راه نجات دین از خطرهای مهلک است. ۲۱۰.....

علمای شیعه همواره از حادثه‌ی کربلا برای حفظ دین بهره برده‌اند. ۳۲۲.....
 قیام امام حسین (علیه السلام) منجر به بیداری نسبی مردم کوفه و شام گردید و درسی عملی برای
 همیشه‌ی تاریخ شد. ۵۷.....
 * اباعبدالله (علیه السلام) برای مقابله با خطر و جلوگیری از تکرار آن در تاریخ، بموقع اقدام نمود. ۶۴۷.....
 براندازی سلسله‌ی اموی

*** با حادثه‌ی کربلا، چهره‌ی واقعی یزید افشا شد. ۲۰۵.....
 در حادثه‌ی عاشورا، شکست ظاهری، عده‌ای را ناامید کرد؛ ولی خون شهیدان کربلا سلسله‌ی
 اموی را برانداخت. ۲۶.....

مرزبندی حق و باطل

آنچه در طول تاریخ، مرز میان حق و باطل را روشن کرده است، محرم و عاشوراست. ۲۱۴.....
آگاهی‌بخشی و بیداری وجدانها

مراسم عاشورا سرشار از فکر، هدف و آگاهی‌بخشی است. ۵۸۹.....
 قیام امام حسین (علیه السلام) منجر به بیداری نسبی مردم کوفه و شام گردید و درسی عملی برای
 همیشه‌ی تاریخ شد. ۵۷.....
 قیام اباعبدالله (علیه السلام) بیداری وجدانها و تبدیل عافیت‌طلبی به ظلم‌ستیزی را در پی داشت. ۳۱۸.....
 فراوانی یاران دین، نتیجه‌ی تبلیغ درسهای عاشوراست. ۲۳۵.....
 معرفت عاشورایی، منبع حقایق و ارزشهای اسلامی است. ۳۷۴.....

ایجاد تحرک و رویش، و تقویت ایمان

عاشورا نیز مانند بهار در انسانها شور، تحرک و رویش ایجاد میکند. ۵۸۹.....
 محرم و تبلیغ مبلغان، نقش مهمی در تقویت نیروی ایمان مردم دارند. ۱۸۲.....
 ذکر و یاد عاشورا، دلها را به منبع جوشش ایمان اسلامی متصل میکند. ۳۴۱.....
 عاشورایی شدن، حرکت دنیا به سوی صلاح و فراهم شدن زمینه‌ی ظهور را در پی دارد. ۳۷۷.....
غضب خدا بر مردم در اثر شهادت امام حسین (علیه السلام)

وقتی که امام حسین (علیه السلام) کشته شد، غضب خدا درباره‌ی مردم شدید شد. ۴۹۶.....
پیامدهای عدم قیام

اگر امام حسین (علیه السلام) قیام نمی‌کرد، جامعه، تنبل و مسئولیت‌گریز باقی میماند. ۳۱۹.....
 اگر فداکاری و شهادت امام حسین (علیه السلام) و یاران حضرت نبود، قطعاً اسلامی باقی نمیماند. ۳۳۱.....
 اگر اباعبدالله (علیه السلام) قیام نمی‌کرد، اسلام نابود میشد. ۲۳۷.....
 اگر قیام امام حسین (علیه السلام) نبود، دین ماندگار نمیشد. ۲۱۰.....
 اگر عاشورا نبود و وجدان تاریخ بیدار نمیشد، اسلام در قرن اول یا نیمه‌ی قرن دوم از بین

- میرفت ۳۲۱
- اگر قیام عاشورا نبود، انحراف ادامه می‌یافت و دین به‌طور کامل از بین میرفت ۱۹۹
- اگر نبود قیام عاشورا، اندیشه‌ی قیام در برابر حاکم فاسق به‌وجود نمی‌آمد ۱۹۹
- ائمه و عاشورا**
- ائمه همواره برای زنده نگه‌داشتن درس امام (علیه السلام) تلاش کرده‌اند ۵۶۲
- با تلاش ائمه، جامعه به سمت اصلاح پیش رفته است ۱۴۵
- امام سجاد و امام صادق (علیه السلام) وضعیت جامعه‌ی پس از عاشورا را تبیین کرده‌اند ۳۳
- ***جامعه‌ی پس از حادثه‌ی عاشورا، جامعه‌ای نالایق و تباه‌شده بود که باید بازسازی میشد... ۱۴۴
- امام سجاد (علیه السلام) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا داشت ۶۳۰
- اختناق شدید و روی گردانی مردم از اهل بیت (علیهم السلام)، باعث میشد که امام سجاد (علیه السلام) معارف را به زبان دعا بیان نمایند..... ۱۴۴
- امام سجاد (علیه السلام) و زینب کبری (علیه السلام) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند ۶۴۲
- افشاگرهای امام سجاد (علیه السلام) توطئه‌های بنی امیه را در مورد حادثه‌ی عاشورا خنثی نمود ... ۲۰۱
- امام سجاد (علیه السلام) از اسارت تا شهادت خویش، پاسدار حماسه‌ی عاشورا بود..... ۲۰۱
- امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا ظاهر ادران و زندگی کرد؛ در حالی که نهضت کربلا را زنده نگه داشت ... ۵۲۸
- امام سجاد (علیه السلام) با بنی امیه مقابله کرد و مجدداً تشیع را تقویت نمود..... ۲۴۴
- عطش و قصه‌ی پرغصه‌ی عاشورا، ابزار مبارزه‌ی علی بن الحسین (علیه السلام) بود..... ۲۴۴
- امام سجاد (علیه السلام) در شکل‌های گوناگون با دستگاه حاکم مبارزه نمود ۱۶۱
- گریه‌های امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسف نبود؛ گریه‌ی آتش افروز انقلاب بود ۱۵
- دوره‌ی اول مبارزات امام سجاد (علیه السلام) مشتمل بر افشاگرهای تند و آتشین پس از حادثه‌ی عاشورا بود..... ۱۶۲
- نتایج تلاش امام زین العابدین (علیه السلام) پس از عاشورا عبارت بودند از: ۱۶۲
۱. تثبیت کربلا در تاریخ؛ ۱۶۲
۲. شکست سیاسی و روانی دشمن ۱۶۲
- اگر اقدام حضرت زینب (علیه السلام) و امام سجاد (علیه السلام) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار نمیشد... ۶۲۰
- امام سجاد (علیه السلام)، زمینه‌ساز فضای علم و توجه به معارف و احکام اسلام در زمان امام باقر و امام صادق (علیه السلام) بود ۶۳۰

امام صادق (علیه السلام) با تأکید بر روضه خوانی، سعی در زنده نگه داشتن عاشورا داشت ۵۳۵
تلاش اهل بیت (علیهم السلام) موجب تقویت دوباره‌ی شیعیان گردید ۳۳

اربعین

در روز اربعین، اولین زائران اباعبدالله الحسین (علیه السلام) بر سر قبر امام معصوم شهید جمع شدند ۵۲۴
رفتن جابر بن عبدالله به زیارت امام حسین (علیه السلام) در روز اربعین، آغاز حرکتی بود که در طول قرن‌ها
پیوسته پُرشورتر شده است ۶۳۱
اربعین اول، سرآغاز برافراشته شدن پرچم پیام شهادت کربلاست ۹۷

گسترده‌ی عاشورا در طول تاریخ

عاشورا، نهضتی فراقرنی و فراملّیتی است ۴۱۶
میدان کربلا تا آخر دنیا گسترده است ۴۶۳
نهضت عاشورا تا قیام حضرت بقیت الله (علیه السلام) تداوم خواهد داشت ۳۵۹
عاشورا یک نیم‌روز بیشتر نبود، ولی تاریخ را تکان داد و متحوّل کرد ۶۳۷
محرم سال شصت، سر حلقه‌ی همه‌ی حرکتها و فداکاریهای بزرگ در تاریخ است ۲۰
انعکاس طوفانی و عاطفی حادثه‌ی کربلا، از زمان این حادثه شروع و در تمام تاریخ گسترده شده
است ۸۳
امام حسین (علیه السلام) مشعل بی‌مانند شهادت، بر بلندترین مناره‌ی تاریخ است ۱۰۲
اباعبدالله (علیه السلام) متعلق به همه‌ی زمانها است؛ اگرچه در بعضی زمانها تجلّی بیشتری دارد ۱۰۷
حرکت امام حسین (علیه السلام) نجات‌بخش تاریخ است ۵۱۴
طوفان کربلا، قوّت قلب مستضعفان و ویرانگر سلسله‌های ظلم در تاریخ است ۴۷۳
امام حسین (علیه السلام)، سرمشق مبارزه‌های تاریخ است ۵۴۷
عاشورا؛ جریانی سیال، مّوَّاج و تمام نشدنی است ۵۶۲
قضیه‌ی امام حسین (علیه السلام)، از احکام تعبّدیه‌ی محض نیست که ملاکات آن قابل حدّث و معتبر
نیاشد ۵۶۷
امام حسین (علیه السلام) با عمل خود به همه در طول تاریخ نشان داد که راه حفظ اسلام از نابودی
چیست ۲۱۱
جامعه‌ی اسلامی در طول تاریخ از برکات حادثه‌ی عاشورا بهره‌های فراوانی برده است ۲۹۵
با گذر زمان، برکات عاشورا بیشتر نمایان میگردد ۳۶۹
جوشش خون از زیر سنگ در روز عاشورا، سمبلی از جوشش حقیقت شهادت در طول تاریخ
است ۱۳
شناخت عاشورا منحصر به زمان وقوع آن نیست؛ معرفتی مربوط به همه‌ی زمانهاست ۵۶۱

- ۶۶۳..... برجستگی روزافزون عاشورا شگفت‌انگیز است
- با فداکاری امام حسین (علیه السلام) در نهایت تنهایی، گسترش فرهنگ حسینی آغاز گردید و خون بر شمشیر پیروز شد. ۲۲.....
- حادثه‌ی عاشورا، به لحاظ زمانی، کوتاه ولی از نظر تأثیر، همواره منشأ برکات و حرکت بوده است. ۲۸۶.....
- اثر خون بناحق ریخته، در تاریخ ماندگار است. ۵۱۹.....
- قیام عاشورا، سرچشمه‌ی جوشان امید، فداکاری، جهاد و شهادت است. ۲۰۶.....
- شهادت علی اصغر (علیه السلام) موجب افشای ماهیت دشمن، اثبات حقانیت حسین (علیه السلام) و آغاز گسترش فرهنگ حسینی گردید ۲۱.....
- شهادت علی اصغر (علیه السلام) زمینه‌ساز رسوایی کامل دشمن در تاریخ بشریت شد ۳۸.....
- «کلّ یوم عاشورا و کلّ ارض کربلا» یعنی اگر در هر دوره انسانها نقش خود را بدرستی انجام دهند، انسانیت گسترده خواهد شد. ۶۵۲.....
- * امام حسین (علیه السلام) امام آزادی خواهان و عدالت طلبان مسلمان و غیر مسلمان است ۵۴۳.....
- * پیروزی حقیقی و ماندگار، پیروزی در تاریخ است ۵۲۹.....
- * با تدبیر امام سجاد (علیه السلام)، علی رغم خواست یزید، عاشورا از انزوا درآمد ۶۵.....
- * کسانی که از منطق حسینی بهره بردند، پیروز شدند. ۲۰۷.....
- * نام و یاد و خاطرات شهادتها و فداکاری ائمه (علیهم السلام)، اسلام را حفظ کرده است ۱۴.....

شیعه و عاشورا

- پس از عاشورا، فعالیت سازمان‌یافته‌ی شیعیان در عراق منظم‌تر و پُر تحرّک‌تر شد ۱۵.....
- درخشندگی تاریخ شیعه و تداوم حیات آن در حکومت‌های فرعون‌ی، به برکت خون امام حسین (علیه السلام) است ۱۴.....
- محرم همواره دریچه‌ی نور، صفا، گرما و امید را در دوران اختناق اموی و عباسی به دل شیعیان می‌گشود. ۲۰۶.....
- شمشیر دشمن در مقابل سلاح محرم کند میشود و تنها شیعه از این ابزار، بهره‌مند است ۳۵۸.....
- شیعه از نعمت الگو برخوردار است ۵۹۷.....
- امام حسین (علیه السلام) به ما آموخت که چگونه باید در برابر ظلم و ستم ایستادگی کنیم. ۲۱۳.....
- محبت به اهل بیت (علیهم السلام) و پیوند عاطفی با عاشورا، نعمت بزرگی است که در اختیار ماست ۲۶۱.....
- عنصر عاطفه در حادثه‌ی عاشورا و استمرار آن، نقش تعیین‌کننده‌ای داشته و فارق جریان شیعی با دیگر جریان‌ها بوده است. ۶۲۷.....
- محرم در منطق شیعی به معنی نثار خون و قیام در راه آرمان حق است. ۱۰.....

مجالس حسینی

امتداد عاشورا

- موکبهای عزاداری، بلندگوهای نهضت حسینی هستند ۳۶۱
- پرچمداران نهضت عاشورا، کسانی هستند که اقامه‌ی عزای حسینی میکنند ۳۵۹
- اختناق رضاخانی در مقابله با برگزاری مراسم روضه‌خوانی شکست خورد ۳۵۵
- در زمان پهلوی اول، هیئتهای مذهبی به صورت مخفیانه برگزار میشدند ۳۵۶
- رضاخان در امر نابود کردن هیئتهای مذهبی، شکست خورد ۳۵۸
- * روح هیئتهای مذهبی، عشق به اهل بیت (علیهم السلام) و دلسوختگی از حادثه‌ی عاشورا است ۳۵۷
- * عزاداری، ابزار انتقال محبت اهل بیت (علیهم السلام) به نسلهای آینده است ۳۶۱
- * عزاداری شیعیان، پیشینه‌ی تاریخی درازمدتی دارد ۳۵۵
- * یکی از جهات بارز واقعه‌ی عاشورا، مسئله‌ی تبلیغ است ۴۶۴

تأثیرات عاشورایی

- مجالس حسینی، جوانان را به آگاهی و معرفت میرسانند ۲۴
- حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن، از آثار مهم مجالس حسینی اند ۳۵۷
- عزاداری برای امام حسین (علیه السلام) یک سنت صحیح اسلامی است که ما را حفظ کرده است .. ۱۱
- عزاداری، ابزار انتقال محبت اهل بیت (علیهم السلام) به نسلهای آینده است ۳۶۱
- هیئتهای مذهبی با ریشه‌ی عاشورایی، ماهیتی انقلابی پیدا میکنند ۳۵۶
- مجالس حسینی؛ مجالس ضد ظلم، ضد سلطه و ضد شمرها، یزیدها و ابن‌زیدهای زمان اند ۶۴۰
- شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد ۳۵۵
- شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد ۳۵۶

زیارت کربلا

- * محبت‌های مادی، سطحی و زودگذرند ۵۳۴
- * محبت معنوی، محبتی عمیق و عشقی سوزان است ۵۳۴
- موانع زیارت کربلا همواره وجود داشته‌اند، ولی زیارت امام حسین (علیه السلام) روز به روز پرشورتر شده است ۵۳۴

ماندگاری عاشورا

- * پیروزی حقیقی و ماندگار، پیروزی در تاریخ است ۵۲۹

با گذشت زمان، سال به سال حادثه‌ی عاشورا برجسته‌تر و همه‌گیرتر شده است. ۴۰.....
 عاشورا؛ جریانی سیال، موج و تمام نشدنی است. ۵۶۲.....
 ماندگاری حادثه‌ی کربلا با قواعد مادی سازگاری ندارد. ۳۲۸.....
 راز ماندگاری عاشورا را با چشم عاشقانه باید دید. ۵۰۹.....
 اگر نبود خطرپذیری و فداکاری اباعبدالله (علیه السلام) و فجایع عظیمی که برای اهل بیت (علیهم السلام) اتفاق افتاد،
 این واقعه در تاریخ نمیماند. ۶۷۵.....
 دستهای مادی هیچ وقت نمیتوانند اصالت‌های معنوی را دفن کنند. ۵۳۳.....

سقوط طاغوتها در اثر عاشورا

سقوط قدرتهای طاغوتی و بقای اسلام و تشیع، نتیجه‌ی خون شهیدان کربلاست. ۱۲.....
 خون شهیدان کربلا، موجب شکست ظالمان و آغاز جریان انقلابهای جهانی و بزرگ گردید. ۲۳.....
 طوفان کربلا، قوت قلب مستضعفان و ویرانگر سلسله‌های ظلم در تاریخ است. ۴۷۳.....
 در حادثه‌ی عاشورا، شکست ظاهری، عده‌ای را ناامید کرد؛ ولی خون شهیدان کربلا سلسله‌ی
 اموی را برانداخت. ۲۶.....
 ستمگران تاریخ همواره آماج تیر عاشورا بوده‌اند. ۵۶۲.....
 عاشورا، همواره به نفع مردم و به زیان ستمگران بوده است. ۹۲.....
 عاشورا، همیشه به زیان ستمگران و به سود مظلومان بوده است. ۳۶۵.....
 سلاح محرم در برابر دشمنان، پیروز است. ۳۷۲.....
 خون مقدس شهیدان، قدرتهای استکباری را به سقوط میکشاند. ۱۷.....
 * باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای
 همه‌ی نسلها حفظ شود. ۹۶.....
 * ایستادگی در برابر استکبار، روح حسینی می‌خواهد. ۴۶۴.....
 * سلطه‌طلبی قدرتمندان، عامل اصلی مشکلات جهانی و مقاومت آگاهانه، علاج آن است. ۶۱.....

عاشورا؛ الگوی امتها

امام حسین (علیه السلام) با قیام خود سرمشقی برای امت اسلامی بر جای گذاشت. ۶۲۳.....
 عاشورا، در همه‌ی صحنه‌ها سرمشق ماست. ۲۱۴.....
 قیام عاشورا، الگوی امت اسلامی تا روز قیامت است. ۶۲۵.....
 اباعبدالله (علیه السلام) از بزرگترین الگوها برای بشر است. ۵۱۶.....
 کاروان کربلا برای جوانان، نوجوانان، پیرمردها، مادران و همه، الگو و اسوه دارد. ۷۱.....
 حرکت امام حسین (علیه السلام)، حرکتی نمادین و قابل انطباق بر شرایط مشابه در تاریخ است. ۵۶۲.....
 امام حسین (علیه السلام) برای همه‌ی مسلمانان و تمامی احرار درس دارد. ۶۴۰.....

ایستادگی مظلومانه‌ی امام حسین (علیه السلام) در برابر ظلم، سرمشقی برای ملت مظلوم فلسطین است. ۶۳۴.....

راه و خون امام حسین (علیه السلام) پرچم حرکت امت اسلام به سوی هدف‌های اسلامی است، پس باید زنده نگه داشته شود. ۵۹۶.....

در فضای ضدیت همه‌جانبه‌ی دنیای کفر با اسلام ناب، معجزه‌ی قیام عاشورا تکرار شدنی است. ۳۷۲.....

یادآوری عاشورا، مایه‌ی بیداری ملت‌هاست. ۹۱.....

امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا درسی برای تاریخ باشد. ۳۸۲.....

زینب کبری (علیها السلام) نسخه‌ی اصلی رفتار مادران شهدای ماست. ۴۰۵.....

دنباله‌روی زن مسلمان از زینب کبری (علیها السلام) موجب پدید آمدن زنانی برجسته در میان فساد فرهنگی غرب میشود. ۱۶۹.....

* امت اسلامی، الگوهای بزرگ و درخشان فراوانی در اختیار دارد. ۵۱۶.....

* ملتی که محترم و عاشورا دارد، هرگز مغلوب نخواهد شد. ۶۰۶.....

* زنده نگه‌داشتن یاد امام حسین (علیه السلام)، وسیله‌ی عبور مسلمانان از همه‌ی موانع و مشکلات است. ۶۳۸.....

* درس عاشورایی اباعبدالله (علیه السلام) اسلام را برای همیشه بیمه کرد. ۳۹۷.....

* فهمیدن عاشورا، به شناخت عناصر تشکیل‌دهنده‌ی هویت یزیدی در هر زمان و برخورد حسینی با آن است. ۵۶۲.....

عاشورا؛ الهام‌بخش انقلاب‌های تاریخ

قیام عاشورا، الهام‌بخش انقلاب‌های بعدی بود. ۳۱.....

در تمام انقلاب‌های معاصر اسلامی، نبض خون امام حسین (علیه السلام) میتپد. ۱۲.....

قیام‌های شهادت‌طلبانه و احیاگر دین علیه ظلم، سرمشق گرفته از فرهنگ عاشورا هستند. ۱۹۹.....

انقلاب‌های ضد ستم در طول تاریخ، تحت تأثیر عاشورا بوده‌اند. ۲۸۷.....

* عاشورا، پشتوانه‌ی معنوی همه‌ی مجاهدان اسلام است. ۲۸۲.....

* عاشورا، بزرگ‌ترین و پرمعناترین حادثه‌ی تاریخ است. ۴۰.....

انقلاب اسلامی و عاشورا

شباهتها

* باید امام خمینی (ره) و نهضت او را در پرتو عاشورا مشاهده نمود. ۴۱۳.....

پیروزی انقلاب اسلامی نیز مانند عاشورا، مصداق پیروزی خون بر شمشیر است. ۳۷۱.....

- قیام امام خمینی، نسخه‌ی کوچکتر قیام امام حسین (علیه السلام) بود. ۳۸۹.....
- حماسه‌ی خمینی، پرتوی از حماسه‌ی حسینی بود. ۶۷۶.....
- از محکمت آیات انقلاب میتوان دریافت که این حرکت، یک حرکت حسینی است. ۴۱۸...
- شهادت در عاشورا و حکومت در انقلاب اسلامی ایران، تفاوتی بین دو قیام ایجاد نمیکند. ۴۲۲
- یک طرح کلی بر هر دو قیام (عاشورا و انقلاب اسلامی) حاکم است و پیروزی یا شهادت، نتیجه‌ی شرایط است. ۴۲۳.....
- استقامت امام خمینی (ره) مانند استقامت امام حسین (علیه السلام) است. ۴۸۱.....
- امام خمینی (ره) مانند امام حسین (علیه السلام) سه صفت اخلاص، اعتماد به خدا و زمان شناسی را داشت. ۵۱۸.....
- عناصر موجود در شخصیت امام خمینی (ره)، همان عناصر گریزناپذیری شده از عناصر حسینی بود. ۴۱۸
- اهداف و آرمانهای انقلاب اسلامی، اموری هستند که امام حسین (علیه السلام) در راه آنها شهید شد. ۸۰
- امام راحل نیز مانند امام حسین (علیه السلام) در معرض خدشه‌های مصلحت اندیشان و اشکال تراشان قرار داشت. ۴۷۷.....
- همچنان که عاشورا درسهایی برای انقلاب اسلامی داشت، عاشورای مردم ایران هم درسهایی برای مردم دنیا دارد. ۲۳۶.....
- تثبیت معارف انقلاب در تاریخ، همانند عاشورا، مانع هزم و نابودی آنها میشود. ۵۳۶.....
- تلاش برای بهره‌گیری از تأثیر دفاع مقدس، آن را مانند عاشورا منشأ برکت و حرکت خواهد کرد. ۲۸۷.....
- * عظمت روح و بصیرت امام خمینی (ره) موجب استقامت او در برابر فشار طرز فکرهای غلط در مسیر انقلاب میشد. ۴۲۷.....
- * امام خمینی (ره) با ایستادگی در برابر خدشه‌های اشکال تراشان، مُبَدِّل به یک ارزش محسوس شد. ۴۷۸
- * امام خمینی (ره) در حساس‌ترین لحظات در برابر ملامت اشکال تراشان استقامت ورزید. ۵۱۵.....
- * امام خمینی (ره) در برابر شبهاتی که در مسیر انقلاب وجود داشت، استقامت ورزید. ۴۸۱...
- * ادامه‌ی راه انقلاب، بدون استقامت امکان‌پذیر نیست. ۵۱۶.....
- * پیروزیهای انقلاب اسلامی، ریشه در ایمان و تکیه بر خدا داشت. ۱۶.....

الگوپذیری انقلاب

- امام خمینی (ره) در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ از درس عاشورا الگو گرفت. ۶۲۶.....
- راز پیروزی انقلاب اسلامی، دنباله‌روی امام خمینی (ره) و ملت ایران از اباعبدالله (علیه السلام) بود. ۲۳
- انقلاب اسلامی برخاسته از قیام عاشورا، و سیاست پیروزی خون بر شمشیر است. ۱۹۹.....

- انقلاب ایران از حادثه‌ی عاشورا الهام گرفت ۴۱
- قیام سرنوشت‌ساز نوزده دی، برگرفته از قیام عاشورا بود ۲۱۱
- نهضت امام خمینی ره، حرکتی حسینی بود ۴۶۳
- حرکت رزمندگان دفاع مقدس، حرکتی حسینی بود ۸۹
- تناسب میان حقیقت بسیج و هویت عاشورا، در این است که بسیج پیرو مکتب عاشورا است ۶۷۷
- انقلاب اسلامی، از حسین بن علی علیه السلام الهام گرفت و با یاری مردم، حکومت اسلامی را همچون نهضت نبوی برپا کرد ۵۹۰
- مردم ایران در انقلاب اسلامی، از امام حسین علیه السلام پیروی کردند و افتخارات بزرگی برای اسلام کسب نمودند ۲۱۰
- انقلاب اسلامی، عمل به نسخه‌ی عاشورا بود و امام بزرگوار ما به این نسخه عمل کرد ۶۴۸
- * مقاومت و مبارزه‌ی مردم در انقلاب اسلامی، لَبّیکی به استنصار روز عاشورای امام حسین علیه السلام بود ۳

درس‌آموزی از عاشورا

- انقلاب اسلامی از فرهنگ عاشورا درس مبارزه با یزیدیان زمان را آموخته است ۹۸
- ملت ایران از اباعبدالله علیه السلام درس ظلم‌ستیزی آموخت ۱۵۱
- تدبّر در قیام عاشورا، به ما درس ایستادگی در مسیر انقلاب اسلامی میدهد ۲۰۰
- رزمندگان اسلام، شاگردان مکتب حسینی‌اند ۲۴
- روحیه‌ی شهادت‌طلبی رزمندگان، نتیجه‌ی بصیرت نسبت به قیام عاشورا است ۱۷
- * رزمندگان اسلام، نمونه‌های کم‌نظیر تاریخ اسلامند ۱۷۳

نقش مجالس عزاداری

- مجالس حسینی در دوران انقلاب اسلامی دو نقش مهم داشتند: ۱۶
۱. ارتقای سطح اندیشه‌ی اسلامی سیاسی مردم؛ ۱۶
۲. ترغیب مردم به خطر کردن در راه انقلاب ۱۶
- مجالس اباعبدالله علیه السلام محلّ انتشار پیامهای انقلاب اسلامی بود ۱۶
- در عصر مبارزات انقلاب، شبکه‌ی گسترده‌ی مجالس حسینی، منشأ گسترش تفکر انقلابی در کشور بود ۲۸۴
- هیئتهای مذهبی، به وسیله‌ای برای اظهار اعتراض گسترده به رژیم طاغوت تبدیل شدند ۳۵۷
- مجالس حسینی در حوادث سال ۱۳۵۷ تأثیر بسزایی داشتند ۶۳۹
- مراسم عاشورای حسینی در مقاطع مختلف انقلاب اسلامی، نقش تعیین‌کننده داشت ۹۲
- سال ۴۲، سال شکل‌گیری اعتراض مردمی علیه رژیم در قالب هیئتهای مذهبی بود ۳۵۶

مجالس حسینی، تقویت کننده‌ی ایمان و ضامن تداوم انقلاب اسلامی اند ۱۷۰

مجالس حسینی، با وجود بیم و تهدید و فشار رژیم شاهنشاهی، همواره برگزار میشد ۱۶۰

تداوم عاشورا

مشعل هدایت بودن حسین بن علی (علیه السلام) در حادثه‌ی عاشورا و عصر انقلاب اسلامی تجلی بارزی

یافت ۱۰۸

نظام اسلامی به برکت عاشورا تحقق یافت و این پیروزی امام حسین (علیه السلام) بر یزید است ۲۱۹

مقاومت و مبارزه‌ی مردم در انقلاب اسلامی، لَبّیکی به استنصار روز عاشورای امام حسین (علیه السلام) بود ۳۰

بسیجیان دفاع مقدّس، نمونه‌ی کاملی از حوادث عاشورا بودند ۳۲۲

تناسب میان حقیقت بسیج و هویت عاشورا در این است که بسیج پیرو مکتب

عاشورا است ۶۷۷

* امام خمینی (ره) در محرم سال ۵۷، سیاست «پیروزی خون بر شمشیر» را اعلام کرد ۱۸۶

تأثیرات انتساب و تمسک به عاشورا

حرکت بر ممشای حسینی، لحظات حیرت انقلاب را برطرف میکند ۴۲۰

با فراگرفتن درسهای عاشورا، جامعه‌ی ما در مقابل ترندهای دشمنان مصونیت پیدا

میکند ۲۳۰

صبغه‌ی حسینی انقلاب، مانع از مذاکره با دشمنانی است که علت دشمنی شان با ما، اسلامی

بودن ماست ۴۲۰

امام خمینی (ره) با استقامت عاشورایی خود، انقلاب را به پیروزی رساند و تداوم راه و فکر خود

را نیز تضمین کرد ۴۲۶

امام خمینی (ره) با دید حسینی خود، آماده بود تا به تنهایی بار نهضت را بر دوش بکشد ۴۱۷

امام خمینی (ره) با استقامت حسینی خود، جمهوری اسلامی را بیمه کرد ۴۲۸

شهادت اباعبدالله (علیه السلام) در انقلاب اسلامی و دفاع مقدّس تأثیر شگرفی داشت ۱۷۴

اگر پیروی از اباعبدالله (علیه السلام) نبود، انقلاب اسلامی پیروز نمیشد ۱۸۷

واقعه‌ی عاشورا و برکات خون امام حسین (علیه السلام) انقلاب اسلامی را به پیروزی رساند ۲۳۵

یاد اباعبدالله (علیه السلام) گرمابخش دلها در دوران اختناق پهلوی و مایه‌ی پیروزی خون بر شمشیر

در انقلاب اسلامی بود ۲۰۸

نظام اسلامی به برکت عاشورا تحقق یافت و این پیروزی امام حسین (علیه السلام) بر یزید است ۲۱۹

برپایی جمهوری اسلامی و امیدواری مستضعفین به اسلام، از آثار محرم است ۲۶۵

تمسک به ماجرای عاشورا، تأثیر عظیمی در روند انقلاب اسلامی داشت ۲۸۲

ملت ایران به برکت روح حسینی قیام کرد و نظام طاغوت را به زانو درآورد ۵۹۹

- پیروزی در انقلاب اسلامی و جنگ، به برکت سرمشق عاشورا بود. ۳۲۲.....
- آغاز نهضت پانزده خرداد، به برکت عاشورا بود. ۳۷۱.....
- پیروی از اباعبدالله (علیه السلام) انقلاب اسلامی را پدید آورد. ۶۴۱.....
- مردم ایران در انقلاب اسلامی از امام حسین (علیه السلام) پیروی کردند و افتخارات بزرگی برای اسلام کسب نمودند. ۲۱۰.....
- انقلاب اسلامی از حسین بن علی (علیه السلام) الهام گرفت و با یاری مردم، حکومت اسلامی را همچون نهضت نبوی برپا کرد. ۵۹۰.....
- به برکت یاد حسین بن علی (علیه السلام)، مردم در نهم دی به صحنه آمدند و بساط فتنه‌گران را جمع کردند. ۶۷۱.....
- * نهم دی حاکی از پابندی مردم به ارزشهای معنوی و برخورداری از بصیرت است. ۶۷۰.....
- * امام خمینی (ره)، خواندن وصیت‌نامه‌ی شهدا را توصیه می‌کردند. ۴۷۲.....
- * طیّ ره صد ساله در مدّتی کوتاه، ارمغان دفاع مقدّس بود. ۴۷۲.....
- * وصیت‌نامه‌های شهدا، نامه‌هایی عرفانی و گلوله‌هایی آتشی بر قلب انسان‌اند. ۴۷۲.....
- * ملت ایران پس از اهانت عده‌ای در عاشورای ۸۸، بلافاصله اعلان موضع کردند. ۶۷۱.....

استفاده از ظرفیتهای عاشورایی برای انقلاب

- سخنرانی روز عاشورای امام خمینی (ره) و تلاش شاگردان ایشان در ایام محرم، پدیدآورنده‌ی قیام تاریخی پانزده خرداد بود. ۶۴.....
- امام خمینی (ره)، سیاست انقلابی را با عاطفه‌ی عاشورایی گره زد. ۲۶۵.....
- امام خمینی (ره) از حادثه‌ی عاشورا برای پیشبرد نهضت انقلاب اسلامی استفاده نمود. ۳۴۲.....
- امام خمینی (ره) از مراسم عزاداری ماه محرم، برای پیشبرد اهداف انقلاب بیشترین استفاده را کرد. ۴۱۷.....
- امام خمینی (ره) در پانزده خرداد چهل‌ودو، با بهره‌گیری از عاشورا، پیام حقّ خود را به گوش مردم رساند. ۳۷۱.....
- امام خمینی (ره) سیاست پیروزی خون بر شمشیر را از قضایای محرم، استحصال و مطرح کرد. ۳۷۱.....
- بهره‌گیری از فرصت محرم برای افشاگری علیه رژیم، تدبیر شجاعانه و دقیق امام خمینی (ره) بود. ۶۶.....
- انقلاب اسلامی با بهره‌گیری از عاشورا شکل گرفت. ۲۶۱.....
- امام خمینی (ره)، مسئله‌ی نهضت را در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ با قیام عاشورا گره زد. ۲۶۱.....

انقلاب در خدمت عاشورا

- انقلاب اسلامی، فرصتی برای عاشورایی شدن در اختیار ما قرار داده است. ۱.....
- انقلاب اسلامی، روح عاشورا را در ملت ایران احیا کرد. ۱۲۰.....
- انقلاب اسلامی به محرم‌های ما معنا بخشید. ۱۰.....
- * پیش از انقلاب اسلامی، مردم از فلسفه‌ی عاشورا و چرایی آن، آگاه نبودند. ۴.....
- * پیش از انقلاب اسلامی، زادروز سیدالشهدا (علیه السلام) را جشن می‌گرفتند، اما از ایشان در قیام علیه ستم پیروی نمی‌کردند. ۱۶۳.....
- * امروز حقیقت امام حسین (علیه السلام)، یعنی اسلام و قرآن، در دنیا طلوع کرده است. ۱۰۶.....

تداوم نیاز انقلاب به عاشورا

- انقلاب اسلامی همواره به آموزه‌های محرم نیاز دارد. ۲۱۸.....
- انقلاب اسلامی همواره نیازمند درس عاشورا در رویارویی با دشمنان است. ۲۲۷.....
- * امروز شرایط پیچیده‌تری در راه دستیابی به اهداف و ارزش‌ها وجود دارد و وظیفه‌ی ما سنگین‌تر است. ۵۷۹.....
- * ملت ایران پس از اهانت عده‌ای در عاشورای ۸۸، بلافاصله اعلان موضع کردند. ۶۷۱.....

اربعین

اربعین؛ امتداد عاشورا

مقدمه

- به احتمال قوی، اهل بیت (علیهم السلام) در اربعین اول به کربلا رسیده‌اند. ۶۵۱.....
- حضور اهل بیت (علیهم السلام) بر مزار ابا عبدالله (علیه السلام) در اربعین را نباید بر رفتار عادی و رایج زیارت امام حسین (علیه السلام) حمل کرد. ۲۰۲.....

پیام‌رسانی کربلا

- اربعین اول، سرآغاز برافراشته شدن پرچم پیام شهادت کربلاست. ۹۷.....
- حضور امام سجاد (علیه السلام) و حضرت زینب کبری (علیها السلام) بر مزار امام حسین (علیه السلام) برای آن بود که: ۲۰۲ ..
۱. مسلمانان بدانند حادثه‌ی عاشورا تمام نشده است؛ ۲۰۲.....
۲. کربلا میعادگاه شیعیان است؛ ۲۰۲.....
۳. درس ضرورت تلاش برای تشکیل نظام اسلامی به قیمت جان، یادآوری شود. ۲۰۳.....

زنده نگه داشتن یاد عاشورا

- * بی‌خبری نسل‌ها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است. ۹۵.....

*** باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است،

برای همه‌ی نسلها حفظ شود..... ۹۶

حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه‌داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴

درس اربعین، حفظ خاطره‌ی شهادت در طوفان تبلیغات دشمن است..... ۲۷۳

افشاگری و گسترش فرهنگ عاشورایی

اربعین، سرمنشأ گسترش فکر عاشورایی و جرأت دادن به مردم است..... ۶۵۱

در اربعین، افشاگری و تحقق هدفهای افشاگری وجود دارد..... ۶۵۱

قیام توانین و مختار و در نتیجه سقوط بنی‌امیه، از اربعین آغاز شد..... ۶۵۱

آغاز فرهنگ زیارت

اربعین، آغاز جاذبه‌ی زیارت حسینی بود که تا امروز تداوم یافته است..... ۶۳۲

حضور جابر بن عبدالله انصاری در کربلا

*** جابر بن عبدالله انصاری نسبت به شخصیت عظیم‌الشان اباعبدالله (علیه السلام) معرفت داشت. ۶۳۲

خبر شهادت مظلومانه‌ی جگر گوشه‌ی پیامبر (صلی الله علیه و آله) جابر را از مدینه به کربلا کشاند..... ۶۳۳

جابر بن عبدالله انصاری و عطیه در روز اربعین بر مزار شهید کربلا حاضر شدند..... ۶۳۲

جابر بر مزار اباعبدالله (علیه السلام) بشدت متأثر می‌گردد و از کثرت اندوه بیهوش می‌شود..... ۶۳۳

تقابل اربعین و دشمنان عاشورا

دستگاه استکباری، همواره برای از بین بردن یاد و خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) تلاش کرده

است..... ۹۶

در اربعین، افشاگری و تحقق هدفهای افشاگری وجود دارد..... ۶۵۱

درس اربعین، حفظ خاطره‌ی شهادت در طوفان تبلیغات دشمن است..... ۲۷۳

* تبلیغات دستگاه ظلم، حقایق کربلا را واژگون نشان می‌داد، اما تبلیغات دستگاه امامت،

یافته‌های آنها را گسست و حق را آشکار کرد..... ۲۷۳

* وظیفه‌ی بازماندگان امام حسین (علیه السلام)، به اندازه‌ی مجاهدت حضرت و یارانش، دشوار

بود..... ۲۷۳

آموزه‌ی اربعین

اثر گذاری و جوشش خون شهید در سایه‌ی یاد او میسر است..... ۹۷

دست‌آورد شهادت، با زنده نگه‌داشتن یاد شهدا حفظ شدنی است..... ۲۷۲

رمز زنده ماندن عاشورا، تلاش حضرت زینب (علیها السلام) و امام سجاد (علیه السلام) در تبیین فلسفه‌ی آن

است..... ۲۷۲

حضور امام سجاد (علیه السلام) و حضرت زینب کبری (علیها السلام) بر مزار امام حسین (علیه السلام) برای آن بود که: .. ۲۰۲

۱. مسلمانان بدانند حادثه‌ی عاشورا تمام نشده است؛ ۲۰۲
۲. کربلا میعادگاه شیعیان است؛ ۲۰۲
۳. درس ضرورت تلاش برای تشکیل نظام اسلامی به قیمت جان، یادآوری شود. ۲۰۳

درسها

مقدمه

- در عاشورا پژوهی، سه بحث عمده وجود دارد: ۴۸۳
۱. انگیزه‌های قیام امام حسین (علیه السلام)؛ ۴۸۳
  ۲. درسهای عاشورا؛ ۴۸۳
  ۳. عبرتهای عاشورا. ۴۸۳
- درسهای عاشورا از بایسته‌ها پرده بر میدارند؛ ولی عبرتها بیانگر مواقع و آن وقایعی‌اند که ممکن است اتفاق بیفتند ۴۰۷
- درس گرفتن از عاشورا و اکتفا نکردن به عاطفه ضروری است ۲۳۶
- از بایسته‌های مجالس حسینی، درس آموزی از مکتب امام حسین (علیه السلام) است ۵۶۱
- معرفی شخصیت‌های افسانه‌ای بزرگ، نشانگر نیاز ملت‌ها به الگو است. ۵۱۶
- امت اسلامی، الگوهای بزرگ و درخشان فراوانی در اختیار دارد ۵۱۶

تنوع و جاودانگی درسهای عاشورا

تنوع

- عاشورا، در همه‌ی صحنه‌ها سرمشق ماست. ۲۱۴
- قیام کربلا، متضمن درسها و سرمشقهای گوناگون برای ملت ماست ۲۳۶
- واقعه‌ی عاشورا، متضمن درسهای بسیاری برای روشن کردن تکلیف مسلمانان در هر شرایطی است ۳۱۰
- حرکت ابا عبدالله (علیه السلام)، متضمن صدها درس مهم برای تاریخ است ۳۷۸
- وقایع صدر اسلام برای رهروان راه حق، یک خزانه‌ی تمام‌نشدنی از معارف، درسها و عبرتهاست ۴۶۹
- عاشورا، صحنه‌ای کامل و جامع از زندگی اسلامی است. ۱۲۱
- امام حسین (علیه السلام) برای همه‌ی مسلمانان و تمامی احرار درس دارد. ۶۴۰
- امت اسلامی، الگوهای بزرگ و درخشان فراوانی در اختیار دارد ۵۱۶

جاودانگی

- درسهای عاشورا، درسهایی جاودانه‌اند ۲۱۴
- بحث درسهای عاشورا یک بحث زنده و جاودانه است. ۴۸۳

درسهای عاشورا در تاریخ ماندگارند	۵۸۷
قیام عاشورا، الگوی امت اسلامی تا روز قیامت است.....	۶۲۵
حرکت اباعبدالله (علیه السلام) متضمن صدها درس مهم برای تاریخ است	۳۷۸
حادثه‌ی عاشورا، حماسه‌ی درس‌آموز تاریخ است	۲۰۱
نیاز جهان به درسهای عاشورا، نیازی روزافزون است	۱۴۶
امام حسین (علیه السلام) با قیام خود سرمشقی برای امت اسلامی بر جای گذاشت	۶۲۳
قیام کربلا، متضمن درسها و سرمشقهای گوناگون برای ملت ماست	۲۳۶
درس عملی عاشورا، تکلیف همه‌ی نسلها را در شرایط مشابه زمان امام حسین (علیه السلام) مشخص میکند	۴۰۰
وقایع صدر اسلام برای رهروان راه حق، یک خزانه‌ی تمام‌نشدنی از معارف، درسها و عبرت‌هاست	۴۶۹
اباعبدالله (علیه السلام)، از بزرگترین الگوها برای بشر است	۵۱۶
* امام حسین (علیه السلام) برای همه‌ی مسلمانان و تمامی احرار درس دارد.....	۶۴۰
* یاران سیدالشهدا (علیه السلام)، ستارگان عالم تاب‌ی هستند که برای همیشه در تاریخ نورافشانی میکنند.....	۱۴۰
* در فضای ضدیت همه‌جانبه‌ی دنیای کفر با اسلام ناب، معجزه‌ی قیام عاشورا تکرارشدنی است.....	۳۷۲
* امام حسین (علیه السلام) به همه در طول تاریخ آموخت که فداکاری، راه نجات دین از خطرهای مهلک است.....	۲۱۰
* جشن حقیقی زادروز اباعبدالله (علیه السلام) پیروی از ایشان در قیام، جهاد و شهادت است.....	۱۶۳
* پیروی از امام حسین (علیه السلام)، بدین معناست که باید در راه خدا مصائب را به جان بخریم و فداکاری کنیم.....	۲۲۶
* عاشورا، صحنه‌ای کامل و جامع از زندگی اسلامی است.....	۱۲۱
* درس عاشورا در دیگر کشورهای اسلامی، برخلاف ایران، آن‌چنان‌که باید، شناخته شده نیست.....	۳۹۸
* ائمه (علیهم السلام) همواره برای زنده نگه داشتن درس امام (علیه السلام) تلاش کرده‌اند.....	۵۶۲

درس اصلی عاشورا

درس اصلی عاشورا؛ انگیزه، هدف و چرایی قیام است	۳۷۹
هدف قیام، انجام دادن یک واجب عظیم بود که پیش از آن عمل نشده بود	۳۸۱
امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا درسی برای تاریخ باشد	۳۸۲
اساس معارف امام حسین (علیه السلام) و هدف قیام حضرت، بازگرداندن جامعه‌ی اسلامی به خطّ صحیح	

بود. ۳۸۹.....

مبارزه و قیام اصلاح طلبانه؛ واجبی اهم

امام حسین (علیه السلام)، واجب مهمّ حج را برای عمل به واجب اهمّ قیام ترک نمود ۲۶
اهمّیت حکم برگرداندن جامعه‌ی منحرف به خطّ اصلی، از اهمّیت خود حکم حکومت کمتر
نیست ۳۸۶
مهمترین تکلیف زمان امام حسین (علیه السلام) مبارزه با سلطان ظلم و منشأ فساد نابودکننده بود. ۳۱۲
مبارزه با فساد جامعه، از مبارزه با دشمن بیرونی مهمتر است ۳۱۷
برتری دادن واجبات دیگر بر مبارزه با یزید، دوری از هدف است ۴۱۹

تغیّر علیه سلطان جائر

امام حسین (علیه السلام) به ما آموخت که باید در برابر حکام فاسد و ظالم ایستادگی کرد. ۱۴۰
امام حسین (علیه السلام) تسلیم ظلم نشد، بلکه با ظلم فراگیر مقابله کرد ۱۵۱
هدف قیام امام حسین (علیه السلام) اصلاح امت و تغیر علیه سلطان جائر بود. ۳۷۵
امام حسین (علیه السلام) انگیزه‌ی قیام خود را وجوب تغیر در برابر حاکمی که حرام خدا را حلال و حلال
خدا را حرام کند، معزّفی مینماید. ۳۹۴
هدف قیام امام حسین (علیه السلام)، طبق بیان خود حضرت؛ مقابله با ظلم، دفاع از مظلومین و استقرار
نظام اسلامی بود. ۱۵۷
قیام امام حسین (علیه السلام) علیه ظلم، درسی برای همه‌ی تاریخ است. ۱۱۳
هدف امام حسین (علیه السلام) سرکوب قدرتهای طاغوتی بود؛ چه با حکومت چه با شهادت ۵۷۷
تکلیف هر انسان آزاده‌ای در دوران اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بود از: ۱۴۹
۱. آگاه‌سازی و بیداری جامعه؛ ۱۴۹
۲. ایستادگی در برابر نظام ظالم و فاسد ۱۴۹
به میدان آمدن نخبگان، بنیان ظلم را ویران میکند. ۱۵۳
جهاد اکبر، ایستادگی در مقابل سیل گنداب فساد؛ با تمسک به دین، تقوا و معنویت است. ۴۱۰

وجوب قیام برای اصلاح جامعه‌ی اسلامی

مقدمه

در جامعه‌ی اسلامی، دو نوع انحراف امکان دارد: ۳۸۴
۱. با وجود انحراف، احکام اسلام همچنان باقی بماند؛ ۳۸۴
۲. جامعه‌ی اسلامی بکلی دگرگون شده و از مسیر اصلی منحرف گردد. ۳۸۴

تبیین

در صورت بروز فساد بنیادین در جامعه‌ی اسلامی، بر هر مسلمانی قیام واجب است. ۳۹۶

ایستادگی و مقابله با انحراف بزرگ جامعه‌ی اسلامی، درس مهم عاشورا است ۶۷۴.....

قیام برای اصلاح، واجب بزرگی بود که امام حسین (علیه السلام) به آن عمل کرد. ۳۹۲.....

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) اصلاح در امت پیامبر (صلی الله علیه و آله) بود. ۴.....

اصلاح امت و قرار دادن ارزشها در جای خود و مستقیم کردن مسیر نظام اسلامی که به طور کلی دچار تغییر شده بود، اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) بودند. ۱۷۹.....

هدف قیام اباعبدالله (علیه السلام) اصلاح بود. ۲۲۳.....

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) اصلاح امت و تغیر علیه سلطان جائز بود. ۳۷۵.....

اساس معارف امام حسین (علیه السلام) و هدف قیام حضرت، بازگرداندن جامعه‌ی اسلامی به خطّ صحیح بود. ۳۸۹.....

فلسفه‌ی قیام امام حسین (علیه السلام)، مقابله با انحطاط ویرانگر جامعه‌ی اسلامی است. ۵۰۸.....

هدف قیام، مبارزه با ارتجاعی بود که در جامعه‌ی نبوی پیش آمده بود. ۵۴۲.....

اگر وضعیّت جامعه، شبیه جامعه‌ی اباعبدالله (علیه السلام) شد؛ قیام، تکلیفی اجتناب‌ناپذیر است. ۱۸۱.....

امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام و سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و بازسازی نظام اسلامی معرفی میکند. ۳۹۳.....

* امام حسین (علیه السلام) با حاکمیت سلطنت مبارزه میکرد. ۵۸۳.....

* امام حسین (علیه السلام) به همه‌ی جوامع اعلام کرد که باید برای ایجاد نظام اسلامی قیام کرد. ۱۱۳.....

وجوب غیر مشروط قیام

کم بودن یاران، مانع تکلیف نمیشود. ۱۸۱.....

وقتی اسلام در خطر است، هیچ خطری مانع قیام نیست. ۳۸۸.....

خطر، مانع اجرای تکلیف قیام نیست، بلکه اجرای این تکلیف همیشه با خطر همراه است. ۳۸۸.....

اگر تکلیف قیام، به شهادت نیز منجر شود، واجب و سودمند است. ۳۹۰.....

بیان زمینه‌ی مناسب برای قیام اصلاحی

* حکم برگرداندن جامعه‌ی منحرف به خطّ اصلی، باید به شرط مناسب بودن موقعیّت، به اجرا درآید. ۳۸۶.....

زمان اجرای تکلیف قیام اصلاحی وقتی فرا میرسد که: ۳۸۹.....

۱. انحراف کلی در جامعه‌ی اسلامی رخ دهد؛ ۳۸۹.....

۲. زمینه‌ی مناسب برای قیام فراهم شود. ۳۸۹.....

مناسب بودن موقعیّت اجرای حکم، به معنی نبود خطر نیست، بلکه به معنی ترتّب نتیجه بر اجرای

- آن است. ۳۸۶.....
- امام مجتبیٰ (علیه السلام) با تبلیغات، فعالیت فکری، افشاگری و روشنگری در جامعه‌ی بزرگ اسلامی، زمینه‌ای را ایجاد نمود که کربلا به حادثه‌ی فراموش نشدنی جهان اسلام تبدیل شود. ۱۰۳.....
- یکی از علل موفقیت قیام عاشورا، صلح امام حسن (علیه السلام) است. ۱۰۳.....
- *** در شرایطی که ایستادگی موجب به خطر افتادن مکتب شود، اصالت با حفظ مکتب است. ۲۵۳.....
- اگر امام حسن (علیه السلام) صلح نمی‌کرد، چون مردم هنوز حقایق را نمی‌دانستند، از اسلام چیزی باقی نمی‌موند. ۱۰۴.....
- اگر امام حسن (علیه السلام) به شهادت می‌رسید، معاویه با زیرکی و تسلط خود، از اسلام حقیقی چیزی باقی نمی‌گذاشت. ۱۴۱.....
- امام حسین (علیه السلام) ده سال راه امام حسن (علیه السلام) را ادامه داد. ۱۰۴.....
- تلاش بیست‌ساله‌ی امام حسن و امام حسین (علیه السلام) زمینه‌ساز جاودانگی حماسه‌ی عاشورا شد. ۱۰۴.....
- امام حسن (علیه السلام) پس از صلح و امام حسین (علیه السلام) ده سال بعد از آن، فکر اسلامی صحیح را به تمام اقطار اسلامی گسترش دادند؛ در حالی که اگر صلح نبود، چنین کاری میسر نمی‌شد. ۱۴۱.....
- دو تفاوت مهم دوران امام حسن (علیه السلام) و هنگامه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ۱۴۲.....
۱. تفاوت جدی معاویه و یزید؛ ۱۴۲.....
۲. وجود تشکیلات عظیم شیعه بر اثر تلاش بیست ساله‌ی دو امام (علیه السلام). ۱۴۲.....
- رفتار ضد اسلامی و آشکار یزید، باعث می‌شد پیام امام (علیه السلام) به گوش همه برسد و این زمینه‌ی مناسبی برای قیام بود. ۳۸۸.....
- شیعیان پس از حادثه‌ی عاشورا این امکان را داشتند که حادثه را زنده نگاه دارند. ۱۴۲.....
- امر به معروف و نهی از منکر**
- قیام امام حسین (علیه السلام) برای امر به معروف و نهی از منکر بود. ۶۳۷.....
- روح قیام عاشورا، امر به معروف و نهی از منکر است. ۴۹.....
- قیام ابا عبدالله (علیه السلام) مصداق امر به معروف و نهی از منکر است. ۳۱۲.....
- قیام اصلاحی سیدالشهدا (علیه السلام) مصداق امر به معروف و نهی از منکر است. ۳۹۳.....
- مصداق اتم امر به معروف، امر به ایجاد جامعه و حکومت اسلامی است. ۶۳۷.....
- مصداق اتم نهی از منکر، نهی از وجود یک جامعه‌ی طاغوتی است. ۶۳۷.....
- روش اصلاح جامعه، امر به معروف و نهی از منکر است. ۱۷۹.....
- تجدید بنای نظام اسلامی از طریق امر به معروف و نهی از منکر میسر است، بلکه قیام، یکی از مصادیق بزرگ امر به معروف و نهی از منکر است. ۳۹۰.....

لزوم شناخت وظیفه‌ی اصلی

یکی از درسهای مهم امام حسین (علیه السلام) این است که وظیفه‌ی اصلی را از وظایف گوناگون تشخیص داد و به آن عمل کرد. ۳۱۰.....

شناختن وظیفه‌ی اصلی، یکی از نقاط آسیب‌پذیری مسلمانان است. ۳۱۰.....

در زمان امام حسین (علیه السلام)، برخی از ترس و برخی از بی‌بصیرتی از عمل به تکلیف اصلی بازماندند. ۳۱۱.....

شناخت وظیفه‌ی اساسی که قوام و حیات جامعه به آن است، ضرورت جامعه‌ی اسلامی است. ۳۱۱.....

با اقدام امام حسین (علیه السلام)، به قیام، برخی از وظایف معمولی حضرت از اولویت خارج شد. ۳۱۱.....

امام حسین (علیه السلام) وظایف عادی را فدای وظیفه‌ی مهم‌تر کرد. ۳۱۲.....

انجام تکلیف

تبیین

درس امام حسین (علیه السلام) به تاریخ این است که وقتی حق در وضعیت وخیم قرار گرفت، وظیفه‌ی طرفداران حق، قیام است. ۱۲۶.....

روح حادثه‌ی کربلا، تسلیم در برابر خدا و تکلیف است. ۱۸.....

عظمت زینب (علیها السلام) ناشی از عمل به تکلیف است، نه داشتن نسبت با امامان (علیهم السلام). ۲۸۹.....

* تکلیف واجبی که تا زمان امام حسین (علیه السلام) عمل نشده بود، جایگاه مهمی در بنای کلی نظام فکری و عملی اسلام دارد. ۳۸۱.....

تکلیف بی‌قید و شرط

تکلیف امام (علیه السلام)، یک قیام بی‌قید و شرط بود. ۱۹۷.....

حاصل قیام، خواه شهادت و خواه پیروزی باشد، باید به تکلیف عمل نمود. ۳۹۶.....

خطر، مانع اجرای تکلیف قیام نیست، بلکه اجرای این تکلیف همیشه با خطر همراه است. ۳۸۸.....

وقتی اسلام در خطر است، هیچ خطری مانع قیام نیست. ۳۸۸.....

پیروزی ظاهری یا شکست ظاهری مهم نیست؛ تکلیف، قیام است. ۱۲۶.....

در برابر حاکم جور، تکلیف، تغیر در گفتار و رفتار است؛ خواه نتیجه پیروزی ظاهری باشد، خواه نباشد. ۳۹۵.....

شرط قیام، اثر بخشی است و شهادت و سختیها مانع قیام نیست. ۳۹۷.....

اگر تکلیف قیام، به شهادت نیز منجر شود، واجب و سودمند است. ۳۹۰.....

کم بودن یاران، مانع تکلیف نمیشود. ۱۸۱.....

- تکلیف امام حسین (علیه السلام) نفس قیام، علی رغم سخت‌ترین شرایط بود. ۱۹۷.....
- اگر امام حسین (علیه السلام) تک و تنها هم میماند، از راه خود برنمیگشت ۳۷۷.....
- *** امام حسین (علیه السلام) به مصائب و شهادت خویش در سخت‌ترین شرایط آگاهی داشت. ۲۲۴.....
- *** امام حسین (علیه السلام) به نتیجه‌ی کار و مصائب آینده، علم داشت ۲۱۵.....
- *** معادلات و محاسبات معمولی، قیام امام حسین (علیه السلام) را منتهی به شکست میدید ۱۱۴.....
- پیش‌بینی شهادت، مانع اقدام اباعبدالله (علیه السلام) نشد ۱۱۳.....
- منطق حسین بن علی (علیه السلام) عمل به تکلیف بدون توجه به نتیجه‌ی آن است؛ رازی که خواص آن را دریافتند. ۱۳۷.....
- شیوه‌ی امام خمینی (ره) عمل به تکلیف بدون لحاظ پیروزی ظاهری بود. ۱۱۳.....

انجام بموقع تکلیف

- امام حسین (علیه السلام) در فهم «موقع قیام» اشتباه نکرد ۵۱۷.....
- قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود ۲۳۷.....
- اقدام شهیدان کربلا، بموقع و اقدام توانین با تأخیر و بدون تأثیر لازم بود. ۵۲۵.....
- حرکت توانین، حرکتی دیر هنگام و فاقد فایده‌ی لازم بود ۴۵۲.....
- توانین در شناخت زمان و نیاز لحظه خطا کردند و از یاری حضرت مسلم و حضور در کربلا محروم ماندند ۶۵۹.....
- برخی دوستداران امام حسین (علیه السلام) که به تکلیف لحظه عمل نکردند، خسارت سنگینی متحمل شدند ۱۰۷.....
- پیش از حرکت امام (علیه السلام) به کربلا، چهره‌هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی زینب کبری (علیها السلام) موقعیت را شناخت. ۲۹۰.....
- عظمت حضرت زینب (علیها السلام) ناشی از شناخت موقعیتها و انتخابهای صحیح در این موقعیتهاست. ۲۸۹.....
- * فهم، هوشیاری و انتخاب درست، سرمشقهای رفتاری حضرت زهرا و زینب کبری (علیها السلام) برای زنان عالمند ۲۹۰.....

تسلیم در برابر خدا و تکلیف

- روح حادثه‌ی کربلا، تسلیم در برابر خدا و تکلیف است ۱۸.....
- حرمت ذلت‌پذیری

مؤمن به دلیل عزتی که خداوند به او داده است، حق ندارد به هیچ کیفیت ذلت را بپذیرد ۷۰.....

پرهیز از مصلحت‌اندیشی ناصحیح

- منطق مصلحت‌اندیشان زمان امام (علیه السلام) محکوم به شکست است ۸۲.....

وجوب قیام برای حفظ اسلام

در زمان امام حسین (علیه السلام) دین در خطر قرار داشت و علاج آن، قیام و مقابله با دشمن بود. ۲۱۳.....
 درس عاشورا این است که برای نجات اسلام باید با دشمن مقابله کرد و همه‌ی خطرها را به جان خرید. ۲۲۴.....
 قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود. ۲۳۷.....
 امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام و سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله) و بازسازی نظام اسلامی معرفی می‌کند. ۳۹۳.....
 درس امام حسین (علیه السلام) به تاریخ، این است که وقتی حق در وضعیت وخیم قرار گرفت، وظیفه‌ی طرفداران حق، قیام است. ۱۲۶.....
 شهادت امام حسین (علیه السلام) و اسارت خاندان ایشان، نشان می‌دهد که اگر قیام عاشورا نبود، دشمنان اثری از اسلام باقی نمی‌گذاشتند. ۵۷۲.....

مقابله با جدایی دین از سیاست

تحقق دین و پیروزی آن، بسته به تشکیل حکومت و اداره‌ی جامعه است. ۱۸۴.....
 دینی که با سیاست همراه نباشد، کامل نیست. ۱۸۴.....
 زمان امام حسین (علیه السلام)، دین از سیاست جدا شده بود. ۱۸۵.....
 در دوران سیدالشهدا (علیه السلام)، حاکمیت و قدرت سیاسی اسلام مورد تهدید قرار گرفته بود، نه اعمال فردی مردم. ۱۸۵.....
 در عصر امام حسین (علیه السلام)، انسانهای پلید و دور از اسلام، حاکمیت جامعه‌ی اسلامی را به دست گرفته بودند. ۱۸۵.....
 حرکت حسین بن علی (علیه السلام) در حقیقت حرکت خونینی بر ضد جدایی دین از سیاست بود. ۱۸۵.....

جهاد

درس عاشورا! ایستادگی، جهاد و نهراسیدن از تنهایی و غربت است. ۲۱۲.....
 قیام عاشورا! سرچشمه‌ی جوشان امید، فداکاری، جهاد و شهادت است. ۲۰۶.....

عدم سازش با دشمن

امام حسین (علیه السلام) تا آخرین لحظه با یزید سازش نکرد. ۲۲۸.....
 * سقوط کوفه و شهادت یاران، مانع حرکت امام حسین (علیه السلام) نشد. ۲۲۸.....

مبارزه با دشمن خارجی و اضمحلال درونی

عاشورا، تجلی مبارزه با دشمن بیرونی (دستگاه خلافت فاسد) و درونی (جامعه‌ی رو به فساد) است. ۳۱۷.....
 قیام حسینی، مبارزه با دشمن درونی و بیرونی است. ۳۱۸.....

- مبارزه با دشمن خارجی و اضمحلال درونی، درس بزرگ عاشورا است ۳۱۹
- علاج هر دو آفت دشمن خارجی و اضمحلال درونی نظام، جهاد است ۳۱۶
- ضرورت نجات جامعه از جهالت و سرگردانی**
- فلسفه‌ی قیام امام حسین (علیه السلام) نجات مردم از جهالت و سرگردانی ناشی از گمراهی است. ۲۷۶
- در رویارویی عاشورا، دو جبهه معرفی شدند: جبهه‌ی حق یعنی طرف قیام کننده که به دنبال نجات بندگان از جهل بود و جبهه‌ی باطل که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول کرد و سعادت خویش را ارزان فروختند ۵۳۷
- هدف قیام امام حسین (علیه السلام) برطرف کردن ابرهای جهل و غفلت از زندگی انسانها و هدایت آنان بود. ۶۳۴
- * گمراهی اسیران هوس، آنان را از نجات بشر ناتوان مینماید. ۲۷۷

استقامت و پایداری

تبیین

- * استقامت، یک مفهوم پیش پا افتاده و غیر مهم نیست ۴۷۵
- * استقامت؛ یعنی پافشاردن بر طریق مستقیم ۴۷۵
- * استقامت، معنایی سهل و ممتنع است؛ به نظر آسان میرسد، اما تشخیص و رعایت آن مشکل است ۴۸۰
- * تحمل سختیها برای ترقی بشریت، یک فداکاری ارزشمند است ۲۸۹
- * اسلام در طول تاریخ با تحمل مظلومیت، غربت و شهادت از سوی ائمه (علیهم السلام) حفظ شده است. ۲۲۰
- استقامت امام حسین (علیه السلام)، خطّ نشان نهضت عاشورا است ۴۲۸
- مقاومت، درس حسین بن علی (علیه السلام) برای مسلمانان است ۸۶
- ایستادگی، درس حسین بن علی (علیه السلام) به همه‌ی ملّتها است ۳۰۰
- قیام امام (علیه السلام)، برترین درس مقاومت است ۷۵
- اولین درس عاشورا، فداکاری و استقامت در راه خدا در سخت‌ترین شرایط است ۲۲۷
- درس عاشورا؛ ایستادگی، جهاد و نهراسیدن از تنهایی و غربت است. ۲۱۲
- ایستادگی و مقابله با انحراف بزرگ جامعه‌ی اسلامی، درس مهمّ عاشورا است ۶۷۴
- از درسهای موثر ائمه (علیهم السلام)، ایستادگی برای خدا در سخت‌ترین شرایط است. ۳۶۷
- استقامت حسینی این است که وقتی هدف را شناخت و آن را تقویم کرد و فهمید که چقدر عظمت دارد، برای آن ایستاد. ۵۱۵
- ایستادگی در عمل مهم است ۴۷۵

محرم سال شصت، سرحلقه‌ی همه‌ی حرکتها و فداکاریهای بزرگ در تاریخ است. ۲۰۰۰۰۰ نقطه‌ی آغاز مبارزه، تسلیم نشدن در برابر حاکمیت فاسد و منحرف کننده‌ی دین است. ۴۲۳

پایداری ویژه

شرایط ویژه‌ی استقامت امام حسین (علیه السلام)

۴۱۴. ** درک اهمیت قیام اباعبدالله (علیه السلام) در گرو درک سیاسی و فهم نظام آن روز است.
- شرایط ویژه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ۱۱۶.....
۱. یقین به شکست ظاهری؛ ۱۱۶.....
  ۲. نبود پشتیبانی؛ ۱۱۶.....
  ۳. برخوردار نبودن از ستایش و قدردانی مردم؛ ۱۱۶.....
  ۴. قرار گرفتن در دنیایی پر از ظلمت؛ ۱۱۶.....
  ۵. قدرت و حکومت ستمگران؛ ۱۱۶.....
  ۶. توصیه‌ی همگانی به قیام نکردن؛ ۱۱۶.....
  ۷. غربت محض؛ ۱۱۷.....
  ۸. ۷۲ نفر در برابر میلیونها مخالف و دهها هزار گرگ خونخوار؛ ۱۱۷.....
  ۹. ایستادگی در دریایی از فشار، تهدید و رنج؛ ۱۱۷.....
  ۱۰. اسارت، تحقیر و رنج خانواده‌ی مجاهدین ۱۱۷.....
- شواهد شدت عمل حکومت یزید عبارتند از: ۴۱۴.....
۱. سکوت عناصر ناآرام زمان امیرالمؤمنین (علیه السلام) در زمان یزید؛ ۴۱۴.....
  ۲. سکوت مبارزان سیاسی زمان معاویه در زمان یزید؛ ۴۱۴.....
  ۳. سرکوب شدید قیامهای پس از عاشورا. ۴۱۴.....
- معادلات و محاسبات معمولی، قیام امام حسین (علیه السلام) را منتهی به شکست میدید. ۱۱۴...

استقامت در شرایط ویژه و تکرارناپذیر

مقاومت امام حسین (علیه السلام) مقاومتی بی سابقه در شرایط ویژه و تکرارناپذیر بود. ۶۲۰۰۰۰

پایداری در تنهایی و غربت

۱۳۵. ** ایستادگی در برابر قدرتهای شیطانی، شرط بردار نیست. ۱۳۵.....
- امام حسین (علیه السلام) میان خواص و عوام تنها و غریب بود. ۷۴.....
- قیام امام حسین (علیه السلام) در شرایطی بود که بزرگان اسلام با حضرت همراه نشدند؛ با این وجود
- امام ایستادگی نمود. ۲۲۸.....
- اختناق مطلق، غربت فراگیر و یقین به شهادت، از عوامل بی مانندی مصیبت عاشورا هستند. ۲۳۸.....

نبود مشوّق و پشتوانه، یقین به عدم پیروزی ظاهری و آگاهی از شهادت، و خصومت دشمن با زنان و بستگان، از نشانه‌های غربت کربلا هستند. ۳۲۹.....
 خشنودی برخی از بزرگان عصر امام حسین (علیه السلام) از شهادت حضرت و بی‌اهتمامی برخی دیگر، نشانگر غربت امام است. ۳۳۰.....
 اگر امام حسین (علیه السلام) تک و تنها هم میماند، از راه خود برنمیگشت. ۳۷۷.....
 سقوط کوفه و شهادت یاران، مانع حرکت امام حسین (علیه السلام) نشد. ۲۲۸.....
 مجاهده‌ی یک‌تنه‌ی امام حسین (علیه السلام) در کربلا، همانند مجاهدت پیامبر (صلی الله علیه و آله) در بعثت است. ۴۶۲.....

استقامت‌های ویژه‌ی حسینی

استقامت ویژه‌ی امام حسین (علیه السلام) ایستادگی در راه هدفی است که مورد خدشه‌ی مستمرّ چهره‌های نامدار اسلامی قرار میگرفت. ۴۷۶.....
 صبر بر ترسیدالشّهاد (علیه السلام)، صبر در برابر تردیدافکنی‌های خواصّ جبهه‌ی حق بود. ۶۷۶.....
 خدشه‌های بزرگان در مورد حرکت امام (علیه السلام)، عبارت بودند از اینکه: ۴۷۶.....
 ۱. به جای کشته شدن، به نشر معارف اسلامی و احکام پردازید؛ ۴۷۶.....
 ۲. از کشته شدن بی‌حاصل پرهیز کنید؛ ۴۷۶.....
 ۳. چرا زن و بچّه را همراه خود میبرید؟ ۴۷۶.....
 ۴. چرا مردم را به کشتن می‌دهید؟ ۴۷۷.....
 ۵. چرا به کوفه می‌روید؟ ۴۷۷.....
 ۶. از امام حسن (علیه السلام) تبعیت کنید و صلح کنید. ۴۷۷.....
 استقامت اباعبدالله (علیه السلام) استقامت در شرایط پیچیده، حسّاس و تردیدآفرین بود. ۴۸۱.....
 اباعبدالله (علیه السلام) در برابر وسوسه‌ها، ملامتها و اظهارات به‌ظاهر منطقی برای روی گردانی از قیام، استقامت نمود. ۵۷۳.....
 عظمت حادثه‌ی کربلا در این است که امام (علیه السلام) در مواجهه با جهان قدرتمند انحراف و ظلم، احساس ضعف و تردید نکرد و یک‌تنه به میدان آمد. ۴۶۱.....
 امام حسین (علیه السلام) در برابر فشار و سنگینی یک دنیای متعزّض و مدّعی احساس تردید نکرد. ۴۶۲.....
 استقامت در مسأله‌ی که ممکن است خلاف مصلحت شرعی یا عرفی به نظر رسد، سخت‌تر از استقامت در مشکلات است. ۴۲۵.....
 شجاعت ورود در میدان جنگ، با شجاعت مواجه شدن با یک دنیا، متفاوت است. ۴۶۳.....
 نبرد اباعبدالله (علیه السلام) نبرد روشنی نبود و امکان وسوسه‌های فراوانی علیه قیام وجود

داشت. ۵۷۴.....

امام حسین (علیه السلام) در برابر فشارهای یزید و منکران قیام مقاومت نمود. ۶۳.....

امام حسین (علیه السلام) تا آخرین لحظه با یزید سازش نکرد. ۲۲۸.....

تکلیف، مانع از این می‌شود که امام حسین (علیه السلام) پیشنهاد زندگی راحت را بپذیرد. ۱۹.....

صبر جمیل امام حسین (علیه السلام)

*** صبر جمیل امام حسین (علیه السلام) در سه عرصه متجلی است: ۵۷۱.....

۱. شکیبایی در برابر ملامت دلسوزانه و فشارهای مصلحت طلبانه و استدلال‌هایی به‌ظاهر قوی؛ ۵۷۱.....

۲. صبر در برابر فشارهای جسمانی و مصائب آن؛ ۵۷۱.....

۳. شکیبایی در برابر شهادت تدریجی یاران. ۵۷۱.....

صبر در برابر منطق متزلزل کننده، از عظیم‌ترین صبرهاست. ۵۷۴.....

از صفات برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) صبر و احتساب است. احتساب یعنی به پای خدا

گذاشتن و برای او انجام دادن. ۵۶۰.....

کلام اباعبدالله (علیه السلام) وقتی که در گودال قتلگاه روی زمین افتادند، نشان از صبر و احتساب

بالای حضرت دارد. ۶۲۱.....

عاشورا، صحنه‌ی مصائب بی‌نظیر و صبر بی‌مانند امام حسین (علیه السلام) است. ۴۶۶.....

صبر امام (علیه السلام) بر مظلومیتهای، غربت، شهادت یاران، تشنگی، نگرانی از آینده و اسارت، نشان

از عظمت او دارد. ۴۶۶.....

امام حسین (علیه السلام) با وجود انابه و درد دل با خدا، در مقابل حوادث تلخ عاشورا صبر

میکرد. ۱۳۰.....

صبر و تحمل بی‌نظیر، راز ماندگاری حادثه‌ی عاشورا است. ۴۶۷.....

تحول بزرگ در جامعه‌ی اسلامی، نتیجه‌ی بینش و صبر ویژه‌ی امام حسین (علیه السلام) بود ۶۷۶.....

امام حسین (علیه السلام)، داغ هجده جوان از بستگان خود را در یک روز به جان خرید. ۱۳۷.....

صحنه‌ی وداع امام حسین (علیه السلام) با زینب کبری (علیها السلام) فارغ از تأثرانگیز بودن آن، صحنه‌ای

بی‌نظیر و با عظمت است. ۱۱۸.....

عظمت‌های وداع امام حسین (علیه السلام) و زینب کبری (علیها السلام) عبارتند از: ۱۱۸.....

۱. همدردی در فقدان جد، پدر، مادر و برادر؛ ۱۱۸.....

۲. متمرکز شدن محبت ایشان در یکدیگر؛ ۱۱۸.....

۳. همراهی در سفری خطرناک؛ ۱۱۸.....

۴. غربت لحظه‌ی وداع؛ ۱۱۸.....

۵. مسئولیت زینب کبری (ع) پس از شهادت امام (ع) ۱۱۸

* بخش‌هایی از دعای امام حسین (ع) نشان از تأثر روحی حضرت در برخی حوادث تلخ عاشورا و نیز انابه و درد دل با خداوند دارد..... ۱۲۹

استقامت برتر زینب کبری (ع)

** قرآن کریم، نمونه‌های کاملی از کفر و ایمان زنان را بیان مینماید ۶۶۰

** یک مقایسه‌ی کوتاه بین زینب کبری (ع) و همسر فرعون، عظمت مقام زینب کبری را نشان میدهد ۶۶۰

بقای دین، مدیون حرکت امام حسین (ع) و صبر و ایستادگی زینب کبری (ع) است..... ۶۶۲
رفتارهای زینب کبری (ع) در برخورد با سنگین‌ترین مصایب عالم، حکیمانه و شگفت‌آورند ۱۶۶

تحمل سخت‌ترین اسارت‌ها

اسارت اهل بیت (ع) در عاشورا به دست پلیدترین‌های زمان، فاجعه‌ای بی‌نظیر در تاریخ اسلام است ۲۷۱

اسارت اهل بیت (ع) در واقعه‌ی عاشورا، سخت‌ترین اسارت‌ها بود ۲۷۱
* سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (ع) شد. ۱۱۱

انواع استقامت‌ورزی

ایستادگی در برابر ملامت خودها

یکی از لوازم مجاهدت خواص، ایستادگی در برابر ملامت خودیهاست..... ۴۵۶
امام حسین (ع) در برابر شبهه‌های مصلحت‌اندیشان ایستادگی و بر خط مستقیم پافشاری نمود..... ۴۷۷

استقامت ویژه‌ی امام حسین (ع)، ایستادگی در راه هدفی است که مورد خدشه‌ی مستمر چهره‌های نامدار اسلامی قرار میگرفت..... ۴۷۶

صبر برتر سیدالشهدا (ع)، صبر در برابر تردیدافکنی‌های خواص جبهه‌ی حق بود ۶۷۶
خدشه‌های بزرگان در مورد حرکت امام (ع) عبارت بودند از اینکه:..... ۴۷۶

۱. به جای کشته شدن، به نشر معارف اسلامی و احکام پردازید؛ ۴۷۶

۲. از کشته شدن بی‌حاصل پرهیز کنید؛ ۴۷۶

۳. چرا زن و بچه را همراه خود می‌برید؟ ۴۷۶

۴. چرا مردم را به کشتن می‌دهید؟ ۴۷۷

۵. چرا به کوفه می‌روید؟ ۴۷۷

۶. از امام حسن (علیه السلام) تبعیت کنید و صلح کنید..... ۴۷۷
 اباعبدالله (علیه السلام) در برابر وسوسه‌ها، ملامتها و اظهارات به‌ظاهر منطقی برای روی گردانی از
 قیام، استقامت نمود..... ۵۷۳

استقامت در برابر عذرتراشی‌های شرعی

عذرتراشی شرعی، یکی از موانع انجام کارهای بزرگ است..... ۴۲۴
 عذرتراشی شرعی، به این معناست که هرگاه انجام تکلیف، مشکل بزرگی در پی داشت،
 احساس بی تکلیفی شود ۴۲۴
 موارد ذیل می‌توانستند بهانه‌های عذرتراشی در ماجرای عاشورا باشند: ۴۲۴
 ۱. حضرت مسلم به شهادت رسید و کوفه سقوط کرد؛ ۴۲۴
 ۲. تحمل مصائب برای زنان و کودکان بسیار دشوار بود؛ ۴۲۴
 ۳. پس از شهادت اصحاب، مشکلات بیشتر خود را نشان دادند و امیدی برای پیروزی
 ظاهری باقی نماند؛ ۴۲۴
 ۴. اسارت آل الله به دست نامحرمان قطعی بود..... ۴۲۴
 ایستادگی اباعبدالله (علیه السلام)، مانع از عذرتراشی‌های شرعی شد..... ۴۲۵
 استقامت در مسائلی که ممکن است خلاف مصلحت شرعی یا عرفی به نظر رسد، سخت‌تر
 از استقامت در مشکلات است ۴۲۵

استقامت در بزنگاه‌های حساس و تردید آفرین

استقامت اباعبدالله (علیه السلام) استقامت در شرایط پیچیده، حساس و تردید آفرین بود ۴۸۱
 امام حسین (علیه السلام) در برابر فشار و سنگینی یک دنیای متعزز و مدّعی، احساس تردید
 نکرد ۴۶۲
 عظمت حادثه‌ی کربلا در این است که امام (علیه السلام) در مواجهه با جهان قدرتمند انحراف و ظلم،
 احساس ضعف و تردید نکرد و یک‌تنه به میدان آمد ۴۶۱

سیاست مظلومیت مقاوم

سیاست مظلومیت مقاوم، همان سیاست امام حسین (علیه السلام) و به معنی استقامت در شرایط
 مظلومیت تا نیل به هدف است ۱۸۶

مقاومت آگاهانه

امام حسین (علیه السلام) معلّم بزرگ مقاومت آگاهانه است ۶۱
 امام (علیه السلام) با علم به تشنگی علی اصغر و اسارت اهل بیت (علیهم السلام) استقامت ورزید..... ۵۱۵
 سلطه‌طلبی قدرتمندان، عامل اصلی مشکلات جهانی و مقاومت آگاهانه، علاج آن
 است ۶۱

استقامت عاشورایی، نیازمند دو عنصر بصیرت اعلی و قدرت نفس است ۴۲۶.....

نتایج استقامت‌ورزی و پیامدهای عدم آن

ایستادگی، رمز پیروزی

مقاومت، شکست دشمن را رقم خواهد زد ۱۸۷.....

ایستادگی و مجاهدت توأم با توکل به خدا، در نهایت به شکست دشمن و پیروزی جبهه‌ی

حق می‌انجامد ۳۰۰.....

* تحوّل بزرگ در جامعه‌ی اسلامی، نتیجه‌ی بینش و صبر ویژه‌ی امام حسین (علیه السلام)

بود ۶۷۶.....

حفظ دین در پرتو استقامت و پایداری

اسلام در طول تاریخ با تحمّل مظلومیت، غربت و شهادت از سوی ائمه (علیهم السلام) حفظ شده

است ۲۲۰.....

* راز ماندگاری و فراگیری معارف انبیا، خسته نشدن و در میدان ماندن آنهاست ۴۱۱..

پیامدهای کوتاهی خواص در استقامت‌ورزی

** سازش کاران نسبت به راز مقاومت بی‌توجه‌اند ۱۳۵.....

کوتاهی خواص زمان اباعبدالله (علیه السلام)، سرچشمه‌ی بسیاری از مصائب است ۱۳۷.....

* اگر برخی خواص به امام (علیه السلام) میپیوستند، سرنوشت قیام در ظاهر هم به نفع امام رقم

می‌خورد ۱۳۵.....

* اگر خواص همکاری می‌کردند، حرکتی عظیم شکل می‌گرفت که سقوط عراق و شام را به

ارمغان می‌آورد ۱۳۵.....

* با همکاری خواص و غلبه‌ی امام (علیه السلام)، مسیر تاریخ عوض میشد و وضعیّت امروز به

گونه‌ای دیگر رقم می‌خورد ۱۳۶.....

سرچشمه‌های مقاومت

ایمان راستین، سرچشمه‌ی مقاومت عاشورایی است ۷۰.....

استقامت عاشورایی، نیازمند دو عنصر بصیرت اعلی و قدرت نفس است ۴۲۶.....

انقلاب اسلامی و پایداری عاشورایی

امام راحل نیز مانند امام حسین (علیه السلام) در معرض خدشه‌های مصلحت‌اندیشان و اشکال‌تراشان

قرار داشت ۴۷۷.....

امام خمینی (رحمه الله) با ایستادگی در برابر خدشه‌های اشکال‌تراشان، مُبدّل به یک ارزش مجسم

شد ۴۷۸.....

ملت ایران با ایستادگی پشت سر امام خمینی (رحمه الله)، به یک ارزش مجسم تبدیل شد ۴۷۸....

امام خمینی رحمه الله با استقامت عاشورایی خود، انقلاب را به پیروزی رساند و تداوم راه و فکر خود را نیز تضمین کرد. ۴۲۶.....

دشمن با مشاهده‌ی اینکه امام خمینی رحمه الله با ترس و تهدید از میدان خارج نمی‌شود، مجبور به تطبیق خود با انقلاب اسلامی شد. ۴۲۷.....

امام خمینی رحمه الله با استقامت حسینی خود، جمهوری اسلامی را بیمه کرد. ۴۲۸.....

امام خمینی رحمه الله در حساس‌ترین لحظات، در برابر ملامت اشکال تراشان استقامت ورزید. ۵۱۵.....

عظمت روح و بصیرت امام خمینی رحمه الله موجب استقامت او در برابر فشار طرز فکرهای غلط در مسیر انقلاب میشد. ۴۲۷.....

تدبیر در قیام عاشورا، به ما درس ایستادگی در مسیر انقلاب اسلامی میدهد. ۲۰۰.....

ادامه‌ی راه انقلاب، بدون استقامت امکان‌پذیر نیست. ۵۱۶.....

* استکبار در جنگ تحمیلی، یکپارچه علیه انقلاب اسلامی اقدام کرد. ۲۲۳.....

* مقاومت، سیاست مستمر شیعه است. ۱۸۷.....

اربعین؛ ایستادگی در برابر استکبار

ماجرای اربعین، یک مقابله و مقاومت در برابر رژیم استکباری است. ۱۳۴.....

فداکاری

تبیین

فداکاری امام حسین علیه السلام و یارانش در راه دین، درس بزرگی برای ماست. ۲۳۰.....

فداکاری در دفاع از اسلام، بزرگترین درس محرم است. ۲۱۵.....

اولین درس عاشورا، فداکاری و استقامت در راه خدا در سخت‌ترین شرایط است. ۲۲۷.....

از درسهای عاشورا، فداکاری برای رسیدن به هدف است. ۲۳۸.....

پیام امام علیه السلام به تاریخ، لزوم اقدام فداکارانه هنگام احساس خطر برای اساس دین است. ۸۸.....

قیام عاشورا، سرچشمه‌ی جوشان امید، فداکاری، جهاد و شهادت است. ۲۰۶.....

عاشورا نشان داد برای دفاع از اسلام، بایستی همه‌ی موجودی را فدا کرد. ۲۱۵.....

برخی از درسهای عاشورا عبارتند از: ۳۰۲.....

۱. بصیرت؛ ۳۰۲.....

۲. فداکاری؛ ۳۰۲.....

۳. حضور در صف واحد علیه دشمن؛ ۳۰۲.....

۴. افشای آسیب‌پذیری دشمن بظاهر قدرتمند ۳۰۲.....

* اگر نبود خطرپذیری و فداکاری اباعبدالله علیه السلام و فجایع عظیمی که برای اهل بیت علیهم السلام اتفاق افتاد، این واقعه در تاریخ نمی‌ماند. ۶۷۵.....

* اباعبدالله (علیه السلام) در قیام خود همانند رسول الله (صلی الله علیه و آله) در مباحله، همه‌ی موجودی خود را به میدان

آورد ۵۷۰

* زیبایی امروز مفاهیمی چون عدالت و استقامت، مرهون فداکاری دیروز بهترینها در راه این

مفاهیم است ۵۵۹

ضرورت فداکاری

حفظ اسلام

ماندگاری اسلام بر جان مبارک اباعبدالله (علیه السلام) اولویت دارد ۱۶۳

حفظ اسلام، بالاتر از جان عزیزترین شخصیت‌های عالم است ۱۷۵

برای اسلام، فدا شدن جانِ مثلِ امام حسین (علیه السلام) نیز اشکالی ندارد ۱۷۶

چیزی که اگر همه‌ی دنیا هم فدای آن شوند، کار زیادی صورت نگرفته، اسلام است ۸۱

امام حسین (علیه السلام)، همه‌ی مصائب را برای بقای اسلام تحمل کرد ۲۲۶

از نگاه اباعبدالله (علیه السلام)، بذل جان و اسارت آل الله برای حفظ دین از نابودی، بهای سنگینی

نیست ۶۴۸

اگر فداکاری و شهادت امام حسین (علیه السلام) و یاران حضرت نبود، قطعاً اسلامی باقی

نمیماند ۳۳۱

مسلمان واقعی

کسی که در راه دفاع از اسلام حاضر به فداکاری نیست، نمیتواند ادعا کند مسلمان واقعی

است ۲۱۵

* دینداران واقعی در فداکاریها شناخته میشوند ۲۳۱

حرکت در مسیر آرمانها

حرکت در مسیر یک آرمان مقدس؛ مستلزم تلاش، فداکاری و از خود گذشتگی است ۲۴

در بینش اسلامی، شخص معنا ندارد و همه‌ی اشخاص، فدای جهتها و آرمانها هستند . ۷۹

در زندگی ارزشهایی وجود دارد که باید برای آنها فداکاری کرد ۱۴۷

فداکاری؛ معنای پیروی از امام حسین (علیه السلام)

پیروی از امام حسین (علیه السلام) بدین معناست که باید در راه خدا مصائب را به جان بخیریم و

فداکاری کنیم ۲۲۶

فداکاری ویژه

بالاترین فداکاریها

*** سختهایی واقعه‌ی عاشورا، در هیچ دوران دیگری وجود نداشته است. ۲۳۵.....

فداکاری امام حسین (علیه السلام)، بالاترین و دشوارترین نوع فداکاری بود ۲۳۶.....

زمان مناسب فداکاری امام حسین (علیه السلام)

قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود. ۲۳۷.....

تحمل بالاترین مصیبت‌ها

امام حسین (علیه السلام) بالاترین مصیبت‌ها را در قیام عاشورا تحمل کرد. ۱۹۷.....

تقدیم طفل شش‌ماهه در راه خدا، نقطه‌ی اوج انسانیت و بندگی بود ۲۰.....

امام حسین (علیه السلام) با همه‌ی موجودی خویش به میدان دفاع از دین می‌آید. ۷۶.....

امام حسین (علیه السلام) همه‌ی مصائب را برای بقای اسلام تحمل کرد. ۲۲۶.....

شرایط دشوار و متفاوت فداکاری سیدالشهدا (علیه السلام)

شهادت امام حسین (علیه السلام) در شرایطی بسیار دشوار و متفاوت با شهادت دیگر ائمه (علیهم السلام) و اولیا

رخ داد. ۲۲۴.....

سختهایی واقعه‌ی عاشورا، در هیچ دوران دیگری وجود نداشته است. ۲۳۵.....

امام حسن (علیه السلام) در لحظات پایانی عمر خویش خطاب به امام حسین (علیه السلام) فرمود: لا یوم

کیومک یا أباعبدالله..... ۲۲۵.....

آگاهی به مصائب

امام حسین (علیه السلام) به مصائب و شهادت خویش در سخت‌ترین شرایط آگاهی داشت. ۲۲۴.....

اباعبدالله (علیه السلام) با علم به همه‌ی مصائب، شجاعانه وارد میدان مبارزه شد. ۲۲۶.....

مؤثرترین فداکاری

فداکاری بی‌نظیر اباعبدالله (علیه السلام) با ایجاد بازتابی در ذهنیت آن روز و فردای تاریخ، موجب

بقای اسلام شد. ۲۳۷.....

ارزش فداکاری

ارزش شهادتها بسته به افراد و شرایط مختلف متفاوت است. ۶۸.....

ارزش و نتیجه‌ی شهادت بزرگان فداکار برای دین، بیشتر از زندگی آنان است. ۱۷۱.....

* زیبایی امروزِ مفاهیمی چون عدالت و استقامت، مرهون فداکاری دیروزِ بهترینها در راه

این مفاهیم است. ۵۵۹.....

* دینداران واقعی در فداکاریها شناخته میشوند. ۲۳۱.....

آثار فداکاری

مقدمه

حوادث تلخ، وقتی برای رضای خدا هستند، برای قربانیان خود چیزی جز سود ندارند. ۱۰۵

حفظ و ماندگاری اسلام

دین با فداکاری بنا شده و با فداکاری ماندنی است. ۲۳۸

فداکاری امام (علیه السلام)، علت بقای اسلام و حرکتی آموزنده برای همیشه‌ی تاریخ است. ۷۶۰

ماندگاری اسلام با فدا شدن امام حسین (علیه السلام) امکان‌پذیر شد. ۱۶۳

قیام امام حسین (علیه السلام) موجب حفظ اسلام و بقای ارزشها در جامعه شد. ۶۷۵

* بذل جان و مال و آمادگی برای لقای الهی، پیش‌نیازهای قیام اصلاحگرانه هستند ۱۸۱

دست‌یابی به اهداف نظام اسلامی

بدون فداکاری، هیچ هدفی به دست نخواهد آمد. ۲۳۸

عاشورا به ما آموخت که هدفهای عالی نظام اسلامی، جز با فداکاری و آمادگی مطلق،

دست‌یافتنی نیستند. ۱۷۹

پیروزی اسلام

فداکاری و شهادت‌طلبی، ضامن پیروزی اسلام است. ۲۷

ملت‌ی که محرم و عاشورا دارد، هرگز مغلوب نخواهد شد. ۶۰۶

شهادت‌طلبی

تبیین

شهادت، خسارت نیست؛ هدم اسلام، خسارت است. ۸۲

امام (علیه السلام) در خطابه‌ی اوّل خود در برابر سپاه حر، وضعیّت جامعه‌ی اسلامی را بیان و آمادگی

خویش را برای شهادت، اعلام نمود. ۵۳

امام حسین (علیه السلام) در راه تکلیف به استقبال شهادت می‌رود. ۷۲

امام (علیه السلام) از آغاز حرکت، انتظار شهادت را داشت و از آن استقبال میکرد. ۷۶

پیام امام (علیه السلام) به تاریخ، لزوم اقدام فداکارانه هنگام احساس خطر برای اساس دین است. ۸۸

امام حسین (علیه السلام) برای ماندن اسلام جان خود و فرزندانش را تقدیم کرد. ۱۷۷

پیش‌بینی شهادت، مانع اقدام اباعبدالله (علیه السلام) نشد. ۱۱۳

قیام عاشورا؛ سرچشمه‌ی جوشان امید، فداکاری، جهاد و شهادت است. ۲۰۶

درس عاشورا این است که برای نجات اسلام باید با دشمن مقابله کرد و همه‌ی خطرهای را به

جان خرید. ۲۲۴

اولین درس عاشورا، فداکاری و استقامت در راه خدا در سخت‌ترین شرایط است. ۲۲۷

اهمیت مسئله‌ی حفظ دین از نابودی، به اندازه‌ای است که باید جان حسین بن علی (علیه السلام) در راه آن فدا شود. ۶۲۵.....

* ماجرای شهادت وهب در حادثه‌ی عاشورا، جلوه‌ای از مکتب اسلام انقلابی است ۷۱.....

ضرورت شهادت طلبی

پیام امام (علیه السلام) به تاریخ، لزوم اقدام فداکارانه هنگام احساس خطر برای اساس دین است. ۸۸.....
 بذل جان و مال و آمادگی برای لقای الهی، پیش‌نیازهای قیام اصلاحگرانه هستند. ۱۸۱.....
 بقای اسلام، نتیجه‌ی شهادت و ترجیح دادن اسلام بر حفظ جان است ۸۲.....
 امام حسین (علیه السلام) برای ماندن اسلام، جان خود و فرزندانش را تقدیم کرد. ۱۷۷.....
 اهمیت مسئله‌ی حفظ دین از نابودی، به اندازه‌ای است که باید جان حسین بن علی (علیه السلام) در راه آن فدا شود. ۶۲۵.....

اسلام از جان جوانان ما ارزنده‌تر است؛ چرا که امام حسین (علیه السلام) و جوانانش در راه اسلام جان خود را فدا کردند ۶۰.....
 اسلام، ارزنده‌تر از جان امام حسین (علیه السلام) است. ۸۰.....

ارزش شهادت طلبی

بهترین مرگ، مرگ در راه اسلام است ۸۲.....
 ارزش و نتیجه‌ی شهادت بزرگان فداکار برای دین، بیشتر از زندگی آنان است. ۱۷۱.....
 افتخار شهادت یک شهید، به همه‌ی امت و ملت او سرایت می‌کند. ۲.....
 برای تبلور نیروی ایمان در یک ملت، همیشه بهترینها قربانی شده‌اند ۱۷۲.....
 * خون شهیدان عاشورا، سند صحت داعیه‌ی امام حسین (علیه السلام) را امضا نمود ۱.....

بایسته‌های شهادت طلبی

ایمان راستین، سرچشمه‌ی مقاومت عاشورایی است ۷۰.....
 کسانی که به زنده ماندن پای‌بند هستند، نمیتوانند از اسلام دفاع کنند. ۸۲.....
 توطین نفس بر لقاءالله و پرهیز از چسبیدن به تمتعات دنیا، درس عاشورا و شرط عاشورایی شدن است ۳۷۶.....

آثار فرهنگ شهادت طلبی

مقدمه

شهادتی که فجیع‌تر باشد، دارای اثر بیشتری است. ۳۸.....

حفظ و بقای اسلام

بقای اسلام، نتیجه‌ی شهادت و ترجیح دادن اسلام بر حفظ جان است ۸۲.....
 اسلام در طول تاریخ با تحمّل مظلومیت، غربت و شهادت از سوی ائمه (علیهم السلام) حفظ شده

است. ۲۲۰.....

حیات‌بخشی به ارزشها، ویژگی خون و فداکاری است. ۳۱.....

فداکاری و شهادت‌طلبی، ضامن پیروزی اسلام است ۲۷.....

استقلال و شکست‌ناپذیری ملت‌ها

ملت‌ی که محزّم و عاشورا دارد، هرگز مغلوب نخواهد شد. ۶۰۶.....

فرهنگ شهادت‌طلبی با حذف مانع مرگ، زمینه‌ی استقلال و شکست‌ناپذیری ملت‌ها را

فراهم می‌کند ۴۱۳.....

خون شهید، تضمین‌کننده‌ی استقلال ملت و آبروی اسلام است. ۸۰.....

روسفیدی و سعادت

شهادت در راه خدا، مایه‌ی روسفیدی و سعادت است ۲۲۴.....

فرهنگ شهادت‌طلبی، سعادت مادی و معنوی ملت‌ها را در پی دارد. ۴۱۲.....

پایداری و ماندگاری ملت‌ها

روایت «بَقِيَّةُ السَّيْفِ أَبْقَى عَدَدًا وَأَكْثَرُ وَلَدًا» یعنی ملت‌ی که شهید داده، پایدارتر و ماندنی‌تر

است ۱۰۰.....

تضمین آبروی اسلام

خون شهید، تضمین‌کننده‌ی استقلال ملت و آبروی اسلام است. ۸۰.....

تبلور نیروی ایمان در ملت‌ها

برای تبلور نیروی ایمان در یک ملت، همیشه بهترینها قربانی شده‌اند ۱۷۲.....

امضای سند حقایق قیام

خون شهیدان عاشورا، سند صحت داعیه‌ی امام حسین (علیه السلام) را امضا نمود ۱.....

دیدگاه‌ها

دیدگاه حکومت

طبق نظریه‌ی تشکیل حکومت، تمام هدف قیام، سرنگونی یزید و تشکیل حکومت اسلامی

بود و اگر حاصل نمیشد، امام (علیه السلام) از قیام دست میکشید. ۳۷۹.....

دیدگاه شهادت

طبق نظریه‌ی شهادت، هدف قیام امام، شهادت بود؛ چون با ماندن نمیشد کاری کرد... ۳۸۰

نقد دو دیدگاه

نظریه‌ی حکومت و نظریه‌ی شهادت در مورد هدف قیام، مردودند ۴۵.....

نظریه‌ی شهادت و نظریه‌ی حکومت در مورد قیام امام حسین (علیه السلام) مردودند ۱۹۸.....

نظریه‌ی حکومت و نظریه‌ی شهادت در مورد اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) مردودند ۱۸۰.....

طرح حکومت و شهادت به عنوان نتایج قیام امام حسین (علیه السلام) و نه هدف آن، برداشت تازه‌ای از نهضت عاشورا است. ۳۷۹.....

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) حکومت یا شهادت نبود؛ هدف قیام، ادای وظیفه بود. ۵۷۰.....

حکومت یا شهادت، نتیجه‌ی قهری قیام اباعبدالله (علیه السلام) بود، نه هدف آن. ۱۹۸.....

حکومت یا شهادت، هدف نبودند، بلکه نتایج حرکت امام (علیه السلام) بودند. ۳۸۱.....

حکومت و شهادت، نتایج قیام بودند، نه اهداف آن. ۴۶.....

حرکت اباعبدالله (علیه السلام) برای فرار یا برای نیل به قدرت مادی و ظاهری نبود. ۱۲۵.....

* برخی بدون اندک آشنایی با معارف اسلامی و کلمات امام حسین (علیه السلام) درباره‌ی قیام حضرت قلم‌فرسایی میکنند. ۵۲۲.....

دیدگاه صحیح

دیدگاه صحیح درباره‌ی شهادت، انجام تکلیف مقدّس واجب یا راجح و تن دادن به کشته شدن در راه آن است. ۳۸۰.....

هدف قیام امام حسین (علیه السلام) حکومت یا شهادت نبود؛ هدف قیام، ادای وظیفه بود. ۵۷۰.....

هدف امام حسین (علیه السلام) اصلاح؛ روش حضرت، خروج و قیام؛ و نتیجه‌ی آن، حکومت اسلامی یا شهادت بود. ۳۹۲.....

امام حسین (علیه السلام) مخالفت با نظام حاکم را وظیفه‌ی خود میدانست؛ چه به شهادت منجر شود، چه به حکومت. ۶۷۵.....

نتیجه‌ی طبیعی عمل به واجب خاص، حکومت یا شهادت بود. ۳۸۲.....

در برابر حاکم جور، تکلیف، تغییر در گفتار و رفتار است؛ خواه نتیجه پیروزی ظاهری باشد، خواه نباشد. ۳۹۵.....

نتیجه‌ی قیام علیه طاغوت، حکومت یا شهادت است. ۳۹۰.....

پیروزی ظاهری یا شکست ظاهری و پیروزی امام (علیه السلام) در رساندن پیام به صورت تکلیف محسّم، دو نتیجه‌ی احتمالی قیام بودند. ۱۸۱.....

امام حسین (علیه السلام) برای هر دو نتیجه‌ی حکومت یا شهادت آماده بود. ۳۸۱.....

پیش‌بینی شهادت، مانع اقدام اباعبدالله (علیه السلام) نشد. ۱۱۳.....

اگر تکلیف قیام، به شهادت نیز منجر شود، واجب و سودمند است. ۳۹۰.....

حاصل قیام، خواه شهادت و خواه پیروزی باشد، باید به تکلیف عمل نمود. ۳۹۶.....

معنای محرم در منطق شیعی

محرم در منطق شیعی، به معنی نثار خون و قیام در راه آرمان حق است. ۱۰.....

* انقلاب اسلامی به محرم‌های ما معنا بخشید. ۱۰.....

ترویج شهادت طلبی

فلسفه‌ی خطبه‌های شهادت طلبانه‌ی امام حسین (علیه السلام) آماده کردن یاران برای شهادت بود. ۵۸۰

بصیرت

تبیین

- برخی از درسهای عاشورا عبارتند از: ۳۰۲.....
۱. بصیرت؛ ۳۰۲.....
۲. فداکاری؛ ۳۰۲.....
۳. حضور در صف واحد علیه دشمن؛ ۳۰۲.....
۴. افشای آسیب‌پذیری دشمن بظاهر قدرتمند ۳۰۲.....
- دشمن‌شناسی و غفلت نکردن از دشمن، یکی از درسهای عاشورا است ۲۲۹.....

بصیرت امام حسین (علیه السلام)

- امام حسین (علیه السلام) به وقایع تلخ حال و آینده و عظیم‌ترین قیام تاریخ بصیرت داشت ۷۴.....
- امام حسین (علیه السلام) در شرایطی که دنیای اسلام از شناخت دشمن و حق و باطل ناتوان بودند، دشمن را شناخت. ۲۲۹.....
- امام حسین (علیه السلام) در فهم «موقع قیام» اشتباه نکرد. ۵۱۷.....
- قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود ۲۳۷.....
- بصیرت خاندان و اصحاب امام حسین (علیه السلام) مثال‌زدنی است. ۱۱۰.....

بصیرت زینب کبری (علیها السلام)

- عظمت حضرت زینب (علیها السلام) ناشی از شناخت موقعیتهای و انتخابهای صحیح در این موقعیتهاست. ۲۸۹.....
- پیش از حرکت امام (علیه السلام) به کربلا، چهره‌هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی زینب کبری (علیها السلام) موقعیت را شناخت. ۲۹۰.....
- فهم، هوشیاری و انتخاب درست، سرمشقهای رفتاری حضرت زهرا و زینب کبری (علیها السلام) برای زنان علمند. ۲۹۰.....

بصیرت قمر بنی‌هاشم (علیه السلام)

- در کلمات ائمه (علیهم السلام) بر وفا و بصیرت حضرت ابوالفضل تأکید شده است. ۵۴۸.....
- نپذیرفتن امان‌نامه و دیدن شهادت برادران، نشان از بصیرت حضرت عباس (علیه السلام) دارد. ۵۴۹.....

انواع بصیرت

دشمن‌شناسی

- دشمن‌شناسی و غفلت نکردن از دشمن، یکی از درسهای عاشورا است ۲۲۹.....

امام حسین (علیه السلام) در شرایطی که دنیای اسلام از شناخت دشمن و حق و باطل ناتوان بودند، دشمن را شناخت..... ۳۲۹

در هر زمانی، شناخت دشمن و شناخت حرکت متعین جامعه‌ی اسلامی در برابر او، امری ضروری است..... ۳۱۳

شناخت صحنه

بزرگترین وظیفه‌ی امروز، شناختن میدانهای مقاومت است..... ۱۱۱

زمان شناسی

امام حسین (علیه السلام) در فهم «موقع قیام» اشتباه نکرد..... ۵۱۷
 قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود..... ۲۳۷
 * امام خمینی مانند امام حسین (علیه السلام) سه صفت اخلاص، اعتماد به خدا و زمان‌شناسی را داشت..... ۵۱۸

اهمیت و ضرورت ایجاد بصیرت

برای دفاع از دین، به بصیرت بیش از هر چیزی نیاز داریم..... ۳۰۳
 اباعبدالله (علیه السلام) در صحنه‌های گوناگون برای ایجاد بصیرت در جامعه تلاش نمود..... ۶۵۴
 * آگاهیهای عمیق اسلامی را جدی بگیرید..... ۱۱۱

عوامل ایجاد بصیرت

خواص در ایجاد بصیرت نقش ممتازی دارند..... ۶۵۳
 محرم، ماه بیداری و روشنگری است..... ۲۱۶
 محرم؛ بهترین فرصت برای تبلیغ، بصیرت‌بخشی و شاخص‌سازی است..... ۶۵۶
 آگاهیهای عمیق اسلامی را جدی بگیرید..... ۱۱۱

پیامدهای نبود بصیرت

دوستان ناآگاه، اسلام مجسم را رها کردند! بعضی حتی تا کربلا آمدند، اما تا آخر نماندند..... ۱۱۰
 نبود آگاهی لازم در واقعه‌ی عاشورا، موجب لغزش برخی خواص شد..... ۱۰۹
 گاه نخبگان در اثر نبود بصیرت با کلام یا رفتار خود به نفع دشمن عمل میکنند..... ۶۵۳
 در طول تاریخ اسلام، نداشتن درک و شم سیاسی درست، به کام دشمنان و به ضرر ملت‌ها بوده است..... ۶۴۵
 از آثار ضعف قدرت تحلیل مسلمانان صدر اسلام، تکیه‌ی یک فاسق بر مسند حکومت بود..... ۶۴۶
 خواص و عوام از سر بی‌بصیرتی در برابر حاکم فاسقی چون یزید تن به سازش دادند..... ۶۴۶
 ضعف قدرت تحلیل در میان مسلمانان صدر اسلام، آثار زیان‌باری به دنبال داشته است..... ۶۴۶

هدایت و روشنگری

- روش مبارزه‌ی اباعبدالله (علیه السلام) در طول دوران امامت؛ هدایت، روشنگری و مشخص کردن مرز حق و باطل بود. ۵۸۳.....
- تبلیغ و روشنگری، مسئله‌ی اصلی در عاشورا است ۶۵۵.....
- اباعبدالله (علیه السلام) در صحنه‌های گوناگون برای ایجاد بصیرت در جامعه تلاش نمود ۶۵۴.....

پرداختن به ذکر و دعا

- جوانب مختلف واقعه‌ی عاشورا موشکافی شده، ولی در مورد نقش دعا در عاشورا کمتر سخن گفته شده است. ۱۲۱.....
- دعا کردن در قدرت و ضعف، درسی از امام حسین (علیه السلام) است. ۱۲۴.....
- راز و نیاز با خدای تبارک و تعالی در حوادث، به جای اندوه بیجا، درسی از اباعبدالله (علیه السلام) برای همه‌ی پیروان ایشان است ۱۳۲.....
- راز و نیاز با خدای از ابعاد مهم عاشورا است. ۱۲۱.....
- امام حسین (علیه السلام) از ابتدا تا انتهای حرکت خونین عاشورا، به دعا و راز و نیاز با خدا متمسک می‌جويد ۱۲۲.....
- امام (علیه السلام) جهنم هجوم دشمن را به بهشتی از یاد خدا تبدیل کرد ۱۲۸.....
- بخشی از دعا‌های اباعبدالله (علیه السلام) عرض نیاز به درگاه الهی برای قوت قلب خود و همراهان در شرایط سخت عاشورا است. ۱۲۷.....
- بخشی از دعا‌های اباعبدالله (علیه السلام) مناجات‌های حضرت در هنگام شهادت است. ۱۳۲.....
- نتیجه‌ی دعا و راز و نیاز اباعبدالله (علیه السلام) با خداوند، شادمانی و اشتیاق بیشتر با نزدیکتر شدن به عصر عاشورا بود ۱۲۸.....
- شب عاشورا از تمام خیمه‌های حسین بن علی (علیه السلام) صدای زمزمه‌ی قرآن و دعا و نماز به گوش می‌رسید ۱۷۶.....

رجاء

- قیام عاشورا؛ سرچشمه‌ی جوشان امید، فداکاری، جهاد و شهادت است. ۲۰۶.....
- محرم همواره دریچه‌ی نور، صفا، گرما و امید را در دوران اختناق اموی و عباسی به دل شیعیان می‌گشود. ۲۰۶.....
- بخشی از دعای امام حسین (علیه السلام) بیانگر امید به کمک خدا در برابر دشمنان، و حاصل آن، تضمین شجاعت و قدرت معنوی امام است. ۱۲۹.....
- منطق حسین بن علی (علیه السلام) نترسیدن از مرگ، کم نشمردن یاران و امید در لحظه‌ی غروب آرزوهاست ۲۰۷.....

*** کسانی که از منطق حسینی بهره بردند، پیروز شدند. ۲۰۷.....

توکل

تبیین

اخلاص، اعتماد به خدا و زمان‌شناسی، سه صفت برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) هستند. ۵۱۶.....
 * امام خمینی مانند امام حسین (علیه السلام) سه صفت اخلاص، اعتماد به خدا و زمان‌شناسی را
 داشت. ۵۱۸.....

آثار

ظواهر به خاموشی شعله در کربلا حکم میکرد، اما امام (علیه السلام) با اعتماد به خدا یقین کرد هدف
 او غالب خواهد شد. ۵۱۷.....
 خوشحالی و مزاح در هنگامه‌ی خطر، تأثیر اتکای به خدا در یاران اباعبدالله (علیه السلام) بود. ۱۲۹.....
 امام حسین (علیه السلام) در غربت بی‌نظیر کربلا، ذره‌ای اضطراب به خود راه نداد. ۵۴۶.....
 اباعبدالله (علیه السلام) از سیل نامه‌های کوفیان مغرور نشد. ۵۴۵.....

اخلاص

* اخلاص؛ یعنی رعایت کردن وظیفه‌ی خدایی و دخالت ندادن منافع و انگیزه‌های مادی در
 کار. ۵۱۷.....
 * کار و تلاش ما باید با این انگیزه و دید انجام شود که خداوند ناظر ما و اعمال ماست و کار ما
 برای اوست. ۶۶۹.....
 حرکت امام حسین (علیه السلام) حرکتی خالصانه برای اصلاح جامعه‌ی مسلمین بود. ۳۲۶.....
 مخلصانه بودن قیام عاشورا در کلام امام (علیه السلام) متجلی است. ۳۲۶.....
 امام حسین (علیه السلام)، نمونه‌ی اعلا‌ی اخلاص در قیام است. ۳۲۷.....
 حماسه‌ی سیدالشهدا (علیه السلام) در زیر سایه‌ی شعار «أَنْتَ بِعَيْنِ اللَّهِ» به ثمر نشست. ۶۷۰.....
 اخلاص مطلق، رمز ماندگاری حادثه‌ی کربلاست. ۳۲۸.....
 اخلاص، رمز اثرگذاری و ماندگاری است و هرچه اخلاص بیشتر باشد، ماندگاری و اثرگذاری بیشتر
 است. ۳۲۷.....
 ست‌الهی، حفظ راه پاکان و مخلصان است. ۵۱۹.....
 دو جریان حرکت برای خدا و حرکت خودپرستانه، همواره رو در روی هم قرار دارند. ۳۲۷.....
 بین اخلاص مطلق و خودخواهی مطلق، میدانی وسیع وجود دارد. ۳۲۷.....
 * ناظر افعال بندگان، ناقدی بصیر است. ۳۲۸.....

سه ویژگی برجسته و تعیین‌کننده‌ی اباعبدالله (علیه السلام)

اخلاص، اعتماد به خدا و زمان‌شناسی، سه صفت برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) هستند. ۵۱۶.....

* امام خمینی مانند امام حسین (علیه السلام) سه صفت اخلاص، اعتماد به خدا و زمان شناسی را داشت. ۵۱۸.....

انقطاع الی الله

انقطاع الی الله، مقدمه‌ی جهاد واقعی و شهادت است. ۲۷۵.....

بهره‌مندی از علم و معرفت

حضرت زینب و حضرت سکینه (علیهما السلام) مشعلهای علم و معرفت در همه‌ی تاریخ اسلامند. ۲۹۱.....

وفا

در کلمات ائمه (علیهم السلام) بر وفا و بصیرت حضرت ابوالفضل (علیه السلام) تأکید شده است. ۵۴۸.....

وفاداری ابوالفضل (علیه السلام) بیشتر از هر جایی در ننوشتن آب در شریعه متجلی است. ۵۴۹.....

امام حسین (علیه السلام) اصحاب خود را وفادارترین اصحاب میدانند. ۲۴۸.....

* اگر خواصی که بعداً در کربلا حضور یافتند یا در قیام توابین شهید شدند، به مسلم (علیه السلام) وفادار

میانندند، وی به شهادت نمیرسید و سرنوشت تاریخ تغییر میکرد. ۴۵۲.....

پرهیز از دنیاگرایی

** نیازدگی و شهوت‌گرایی، یک بیماری مهلک و مسری برای جامعه است. ۳۱۸.....

** جامعه‌ی مبتلا به بیماری نیازدگی و شهوت‌گرایی، با مثل دستگاه یزید مبارزه نخواهد

کرد. ۳۱۸.....

توطین نفس بر لقاءالله و پرهیز از چسبیدن به تمتعات دنیا، درس عاشورا و شرط عاشورایی شدن

است. ۳۷۶.....

امام حسین (علیه السلام) قدرت‌طلبی و دنیاخواهی از قیام خود را نفی میکند. ۵۲۰.....

پرهیز از قدرت‌طلبی

امام حسین (علیه السلام) قدرت‌طلبی و دنیاخواهی از قیام خود را نفی میکند. ۵۲۰.....

راه اباعبدالله (علیه السلام) ایمان به مبارزه بود، نه عشق رسیدن به حکومت. ۵۷۹.....

حفظ آمادگی و بالا بردن تواناییها

از درسهای عاشورا این است که باید در همه‌ی شرایط آمادگی خود را حفظ کنیم. ۲۲۹.....

تواناییهای رزمنده، همواره باید در حدّ اعلا باشد. ۱۱۵.....

رشادت و شجاعت

** درک اهمیت قیام اباعبدالله (علیه السلام) در گرو درک سیاسی و فهم نظام آن روز است. ۴۱۴.....

** برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....

۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....

۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....

۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر ۵۶۹
- *** شواهد شدت عمل حکومت یزید عبارتند از: ۴۱۴
۱. سکوت عناصر ناآرام زمان امیرالمؤمنین (علیه السلام) در زمان یزید؛ ۴۱۴
۲. سکوت مبارزان سیاسی زمان معاویه در زمان یزید؛ ۴۱۴
۳. سرکوب شدید قیامهای پس از عاشورا ۴۱۴
- *** عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر از شدت اختناق دوران یزید، سکوت کردند ۴۱۵
- یک نفر شجاعانه همه‌ی حکومت یزید را به مبارزه میطلبید ۴۱۵
- منطق حسین بن علی (علیه السلام) نترسیدن از مرگ، کم نشمردن یاران و امید در لحظه‌ی غروب آرزوهاست ۲۰۷
- *** کسانی که از منطق حسینی بهره بردند، پیروز شدند ۲۰۷

حکمت و اقتدار

- حضرت زینب (علیها السلام) در همه‌ی مراحل حوادث کربلا، نقش یک حکیم شجاعِ قدرتمند و پرجذبه را ایفا می‌کند ۱۶۵
- رفتارهای زینب کبری (علیها السلام) در برخورد با سنگین‌ترین مصائب عالم، حکیمانه و شگفت‌آورند ۱۶۶
- زینب کبری (علیها السلام) در مسئولیتِ خطیر خود پس از عاشورا موفق بود ۱۶۷

عزت‌طلبی و افتخار آفرینی

تبیین

- مؤمن به دلیل عزتی که خداوند به او داده است، حق ندارد به هیچ کیفیتی ذلت را بپذیرد ... ۷۰
- عنصر حماسه و عزت در عاشورا این‌گونه تبیین می‌شود: ۶۲۶
۱. مجاهدت بایستی با عزت اسلامی انجام گیرد؛ ۶۲۶
۲. عاشورا در اوج مظلومیت، از چهره‌ی حماسی و عزتمند برخوردار است ۶۲۶

ابعاد عزت و افتخار حسینی

- سه بُعد افتخار و عزت حسینی عبارتند از: ۵۸۱
۱. مبارزه با باطل مقتدر؛ ۵۸۱
۲. جنگ با هواهای نفسانی؛ ۵۸۱
۳. برخورد با فجایع و مصیبت‌ها ۵۸۱
- اهل نظر باید در هر سه بعد افتخار و عزت حسینی تأمل کنند ۵۸۲

بعد اول

نقطه‌ی مقابل امام (علیه السلام) حکومت فاسدی بود که با انسانها به ستم و تکبر برخورد می‌کرد و

امامت را به سلطنت تبدیل کرده بود.....	۵۸۲
امام حسین (علیه السلام) با حاکمیت سلطنت مبارزه میکرد.....	۵۸۳

بعد دوم

بزرگان ملامتگر، مغلوب ضعفهای بشری بودند، اما امام (علیه السلام) و یارانش در جدال جنود عقل و جهل، پیروز میدان شدند.....	۵۸۴
اگر پایداری عده‌ای انسداد در حادثه‌ی کربلا نبود، درخت فضیلت در تاریخ خشک میشد.....	۵۸۵

بعد سوم

ولایت‌مداری، شجاعت و فداکاری حضرت علی اکبر و گذشت امام حسین (علیه السلام) نمونه‌ای از عزت معنوی عاشورا است.....	۵۸۶
امام حسین (علیه السلام) پرچم سربلندی و حاکمیت اسلام را به قیمت جان فرزندش نگه میدارد.....	۵۸۶
معرفت علی اکبر (علیه السلام) و عظمت روحی امام حسین (علیه السلام) در اجازه‌ی بی‌درنگ ورود به میدان جنگ متجلی است.....	۵۸۶
حضرت علی اکبر، فرزند امام حسین (علیه السلام) نخستین مبارز فداکار بنی هاشم بود.....	۵۸۷

بر خورداري از عواطف صحيح

حاکمیت عواطف در صحنه‌ی جدی و پرخطر عاشورا، از شگفتیهای این نهضت است.....	۴۱۵
عاشورا؛ بر خورداري از سه عنصر منطق، حماسه و عاطفه	

عاشورا؛ ترکیبی است از منطق، حماسه و عاطفه.....	۶۲۴
--	-----

منطق

عناصر منطق و عقل در بیانات امام حسین (علیه السلام) از مدینه تا کربلا متجلی است.....	۶۲۴
---	-----

تبیین عنصر منطق

نگاه عاطفی صرف، قادر به تفسیر و تحلیل جوانب حادثه‌ی کربلا نیست.....	۶۲۶
وقتی اساس دین در خطر است و شرایط مناسب برای اقدام وجود دارد، وظیفه‌ی مسلمانان، اقدام است و خطر در عالی‌ترین مراحل آن، مانع اقدام نیست.....	۶۲۴
دنیاطلبی، عافیت‌محوری و محافظه‌کاری، نباید مانع قیام برای حفظ دین شوند.....	۶۲۴
اقدام نکردن مسلمان، به معنای بر جا نبودن ارکان ایمان و اسلام اوست.....	۶۲۴
ایمان راستین، با سکوت در برابر کفر، ظلم، جنایت و تبعیض جمع نمیشود.....	۱۱
اهمیت مسئله‌ی حفظ دین از نابودی، به اندازه‌ای است که باید جان حسین بن علی (علیه السلام) در راه آن فدا شود.....	۶۲۵

حماسه

۶۲۶..... عنصر حماسه و عزّت در عاشورا این گونه تبیین میشود:

۱. مجاهدت بایستی با عزّت اسلامی انجام گیرد؛..... ۶۲۶

۲. عاشورا در اوج مظلومیت، از چهره‌ی حماسی و عزّتمند برخوردار است ۶۲۶

عاطفه

عنصر عاطفه در حادثه‌ی عاشورا و استمرار آن، نقش تعیین‌کننده‌ای داشته و فارق جریان

شیعی با دیگر جریانها بوده است..... ۶۲۷

در فضای عاطفی، حقایقی قابل درک هستند که خارج از این فضا نمیتوان آنها را درک کرد. ۶۲۷

گم نکردن هدف

راه و هدف نباید گم شوند و ارزشها نباید تغییر کنند ۴۱۹

برتری دادن واجبات دیگر بر مبارزه‌ی با یزید، دوری از هدف است ۴۱۹

* حرکت به سمت هدف؛ به معنی اشتباه کردن، غیرحکیمانه عمل کردن و تندروری کردن

نیست ۴۱۹

جهتگیری ارزشی در رفتارها

نوع نگرش قاسم‌بن‌الحسن به مرگ، نشانگر جهتگیری ارزشی در خاندان اهل بیت (علیهم‌السلام) است..... ۵۱۰

تلاش مستمر در تهذیب و سیاست

امام حسین (علیه‌السلام) به ارزشها و تعالی خانوادگی خویش قناعت نکرد..... ۴۵۷

امام حسین (علیه‌السلام) پیش از عاشورا در سه عرصه‌ی شخصی، فرهنگی و سیاسی، مشغول خودسازی و

پیشرفت است ۴۵۹

تلاش در جبهه‌ی سیاسی مشتمل است بر: امر به معروف، حرکت و حضور سیاسی و بیان بموقع

مواضع ۴۶۰

تلاش در جبهه‌ی فرهنگی مشتمل است بر: خودسازی، و اشاعه‌ی فکر و فرهنگ ۴۶۱

حرکت و پیشرفت دائمی، سرمشق امام حسین (علیه‌السلام) برای ماست ۴۶۰

دوران ده ساله‌ی امامت امام (علیه‌السلام) پیش از حادثه‌ی عاشورا، به این امور سپری میشد: ۴۵۸

۱. عبادت و ریاضت معنوی؛ ۴۵۸

۲. نشر علم، تربیت انسانهای بزرگ و مبارزه با تحریف؛ ۴۵۸

۳. امر به معروف و نهی از منکر و مجاهدت در عرصه‌ی سیاست ۴۵۹

ایمان به مبارزه در راه حق

راه اباعبدالله (علیه‌السلام) ایمان به مبارزه بود، نه عشق رسیدن به حکومت ۵۷۹

اقدام‌گرایی و خطر کردن

از درسهای عاشورا؛ اقدام، نه‌راسیدن از خطرات و وارد شدن در میدانهای بزرگ است ۶۲۸.....

سنت الهی؛ پیروزی مشروط

در سنت الهی، پیروزی در گرو انجام دادن وظایف است ۱۲۷.....

در سنت الهی، قیام یک ملت به شرط اتحاد و صبر و تحمل، منتهی به پیروزی است ۱۲۷.....

شرط پیروزی حق، خسته نشدن از مبارزه است ۴۱۱.....

پیروزی خون بر شمشیر

تبیین

*** وقتی امام با شیر خوار خود در مقابل لشکر ظلم آمد، چشم کوتاه‌بین دشمن کار حسین (علیه السلام)

را تمام شده فرض کرد ۲۱.....

شهادت علی اصغر (علیه السلام) موجب افشای ماهیت دشمن، اثبات حقانیت حسین (علیه السلام) و آغاز گسترش

فرهنگ حسینی گردید ۲۱.....

با فداکاری امام حسین (علیه السلام) در نهایت تنهایی، گسترش فرهنگ حسینی آغاز گردید و خون بر

شمشیر پیروز شد ۲۲.....

در حادثه‌ی عاشورا، شکست ظاهری، عده‌ای را ناامید کرد؛ ولی خون شهیدان کربلا سلسله‌ی

اموی را برانداخت ۲۶.....

از درسهای عاشورا، پیروزی جهاد مظلومانه است ۲۱۳.....

اگر انسان حتی در کمال غربت، جان خود را برای اسلام فدا کند، خون او هرگز نخواهد

خشکید ۲۱۶.....

غریب بودن، به معنای ضعیف بودن نیست ۳۳۲.....

قدرت معنوی، در تاریخ ماندگار و سرنوشت‌ساز است ۵۳۰.....

مظلومیت و شهادت، زبانی است که تاریخ آن را فراموش نخواهد کرد و سخن امام (علیه السلام) را مثل

یک جریان مداوم در تاریخ به جریان خواهد انداخت ۵۴۲.....

سیاست مظلومیت مقاوم، همان سیاست امام حسین (علیه السلام) و به معنی استقامت در شرایط

مظلومیت تا نیل به هدف است ۱۸۶.....

منطق حسین بن علی (علیه السلام) نترسیدن از مرگ، کم نشمردن یاران و امید در لحظه‌ی غروب

آرزوهاست ۲۰۷.....

*** کسانی که از منطق حسینی بهره بردند، پیروز شدند ۲۰۷.....

انقلاب اسلامی و سیاست پیروزی خون بر شمشیر

امام خمینی (ره) در محرم سال ۵۷، سیاست «پیروزی خون بر شمشیر» را اعلام کرد ۱۸۶..

۲. نگاه آخرت محور ۲۳۳
- عاشورا، آزمونی برای شناخت جوهر و باطن افراد بود..... ۲۹۷
- دینداران واقعی، در فداکاریها شناخته میشوند..... ۲۳۱
- * برخی از نشانه‌های غربت قیام عاشورا عبارتند از:..... ۲۳۱
۱. انصراف برخی از همراهان از ادامه‌ی راه؛..... ۲۳۱
۲. غفلت دوستداران امام در سراسر جهان اسلام؛..... ۲۳۱
۳. انصراف بسیاری از کسانی که دعوتنامه برای امام حسین (علیه السلام) فرستاده بودند ۲۳۱

مقابله با تبلیغات دشمن

- امام حسین (علیه السلام) برای مقابله با تبلیغات احتمالی و مسموم دشمن، هدف قیام را اعلام نمود ... ۴
- امام حسین (علیه السلام) از اینکه دشمن با تبلیغات منفی، انگیزه‌ی قیام را قدرت‌طلبی معرفی کند، پیشگیری نمود..... ۳۹۲

افشاگری مدبرانه علیه باطل

- برخی از درسهای عاشورا عبارتند از: ۳۰۲
۱. بصیرت؛ ۳۰۲
۲. فداکاری؛ ۳۰۲
۳. حضور در صف واحد علیه دشمن؛ ۳۰۲
۴. افشای آسیب‌پذیری دشمن بظاهر قدرتمند ۳۰۲
- شهادت علی اصغر (علیه السلام) موجب افشای ماهیت دشمن، اثبات حقانیت حسین (علیه السلام) و آغاز گسترش فرهنگ حسینی شد..... ۲۱
- ویژگی مقاومت امام (علیه السلام) در زمان یزید؛ افشاگرانه، تند و بی‌محابا بودن آن است..... ۶۳
- امام حسین (علیه السلام) از دعا برای بیان فلسفه‌ی قیام و افشاگری علیه جبهه‌ی مقابل استفاده میکند..... ۱۲۴
- یکی از عناصر پیروزی در میدان نبرد، پرده‌برداری از خباثت دشمن برای همگان است..... ۳۸
- حادثه‌ی عاشورا، قساوت یزید را افشا کرد..... ۶
- دوره‌ی اوّل مبارزات امام سجاد (علیه السلام) مشتمل بر افشاگریهای تند و آتشین پس از حادثه‌ی عاشورا بود..... ۱۶۲
- انتشار پیام عاشورا، با خطبه‌ها و افشاگریهای حضرت زینب (علیه السلام) و امام سجاد (علیه السلام) صورت پذیرفت ۶۴۹
- در اربعین، افشاگری و تحقق هدفهای افشاگری وجود دارد..... ۶۵۱
- بهره‌گیری از فرصت محرم برای افشاگری علیه رژیم، تدبیر شجاعانه و دقیق امام خمینی (ره) است

بود..... ۶۶

احیای یاد و خاطره‌ی کربلا

تلاش ائمه

پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) و پراکندگی و رعب شیعیان، با تلاش امام سجاد (علیه السلام) جریان امامت و تشیع، مجدّد به راه افتاد..... ۲۵

امام سجاد (علیه السلام) پس از واقعه‌ی عاشورا دو کار مهم انجام داد:..... ۵۵۳

۱. زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا؛..... ۵۵۳

۲. ایجاد یک پایه‌ی مستحکم فکری برای شیعه..... ۵۵۳

امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا ظاهراً در انزوا زندگی کرد؛ در حالی که نهضت کربلا را زنده نگه داشت..... ۵۲۸

امام سجاد (علیه السلام) پس از حادثه‌ی عاشورا، درباره‌ی نتیجه‌ی قیام اباعبدالله (علیه السلام) به روشنگری پرداخت..... ۵۷۷

افشاگریهای امام سجاد (علیه السلام) توطئه‌های بنی امیه را در مورد حادثه‌ی عاشورا خنثی نمود. ۲۰۱

امام سجاد (علیه السلام) از اسارت تا شهادت خویش، پاسدار حماسه‌ی عاشورا بود..... ۲۰۱

انتشار پیام عاشورا با خطبه‌ها و افشاگریهای حضرت زینب (علیها السلام) و امام سجاد (علیه السلام) صورت پذیرفت..... ۶۴۹

نتایج تلاش امام زین العابدین (علیه السلام) پس از عاشورا عبارت بودند از:..... ۱۶۲

۱. تثبیت کربلا در تاریخ؛..... ۱۶۲

۲. شکست سیاسی و روانی دشمن..... ۱۶۲

امام سجاد (علیه السلام) و زینب کبری (علیها السلام) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند. ۶۴۲

با تدبیر امام سجاد (علیه السلام) علی‌رغم خواست یزید، عاشورا از انزوا درآمد..... ۶۵

هدف امام سجاد (علیه السلام) از زنده نگه داشتن یاد حسین (علیه السلام) انتقام از بنی امیه نبود..... ۵۹۶

اگر اقدام حضرت زینب (علیها السلام) و امام سجاد (علیه السلام) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار نمیشد. ۶۲۰

پیام‌رسانی به سراسر دنیای اسلام، بزرگترین مسئولیت امام سجاد و زینب کبری (علیها السلام) پس از امام حسین (علیه السلام) بود..... ۵۹۵

امام سجاد (علیه السلام) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا داشت..... ۶۳۰

گریه‌های امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسف نبود؛ گریه‌ی آتش‌افروز انقلاب بود..... ۱۵

حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴

وارثان خون حسین بن علی (علیه السلام) شیواترین روشها را برای زنده نگه داشتن این خون به کار بردند. ۴۶۵.....

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد اباعبدالله (علیه السلام) این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت. ۱۷۴.....

*** دستگاه تبلیغاتی بنی امیه و بنی عباس، همواره برای پنهان کردن حادثه‌ی کربلا تلاش میکردند. ۵۳۵.....

تبلیغات دستگاه ظلم، حقایق کربلا را واژگون نشان میداد، اما تبلیغات دستگاه امامت، بافته‌های آنها را گسست و حق را آشکار کرد. ۲۷۳.....

اثمه (علیه السلام) بزرگترین مانع در برابر سیاست اموی بودند. ۲۴۰.....

امام صادق (علیه السلام) با تأکید بر روضه خوانی، سعی در زنده نگه داشتن عاشورا داشت. ۵۳۵.....

انگیزه‌ی امام صادق (علیه السلام) از تشویق شعر عاشورایی، مقابله با تبلیغ دشمن بود. ۲۷۲.....

در زمان اثمه (علیه السلام)، گریستن و گریاندن برای امام حسین (علیه السلام) جایگاهی والا داشت. ۳۳۵.....

نقش اربعین

مقدمه

حضور اهل بیت (علیهم السلام) بر مزار اباعبدالله (علیه السلام) در اربعین را نباید بر رفتار عادی و رایج زیارت امام حسین (علیه السلام) حمل کرد. ۲۰۲.....

پیام‌رسانی کربلا

اربعین اول، سرآغاز برافراشته شدن پرچم پیام شهادت کربلاست. ۹۷.....

حضور امام سجاد (علیه السلام) و حضرت زینب کبری (علیها السلام) بر مزار امام حسین (علیه السلام) برای آن بود که: ۲۰۲.....

۱. مسلمانان بدانند حادثه‌ی عاشورا تمام نشده است؛ ۲۰۲.....

۲. کربلا میعادگاه شیعیان است؛ ۲۰۲.....

۳. درس ضرورت تلاش برای تشکیل نظام اسلامی به قیمت جان، یادآوری شود. ۲۰۳.....

زنده نگه داشتن یاد عاشورا

*** بی‌خبری نسلاها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است. ۹۵.....

*** باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلاها حفظ شود. ۹۶.....

حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴.....

درس اربعین، حفظ خاطره‌ی شهادت در طوفان تبلیغات دشمن است. ۲۷۳.....

افشاگری و گسترش فرهنگ عاشورایی

اربعین، سرمنشأ گسترش فکر عاشورایی و جرأت دادن به مردم است. ۶۵۱.....

در اربعین، افشاگری و تحقق هدفهای افشاگری وجود دارد. ۶۵۱.....

قیام توأبین و مختار و در نتیجه سقوط بنی‌امیه از اربعین آغاز شد. ۶۵۱.....

آغاز فرهنگ زیارت

اربعین؛ آغاز جاذبه‌ی زیارت حسینی بود که تا امروز تداوم یافته است. ۶۳۲.....

تلاش برای تقویت ایمان مؤمنین و ارشاد گمراهان

نتیجه‌ی خطبه‌ی امام (علیه السلام) تقویت ایمان اصحاب و ارشاد یاران حرّ بود. ۵۶.....

رساندن پیام به جامعه در قالب دعا

*** راز و نیاز با خدا از ابعاد مهمّ عاشورا است. ۱۲۱.....

*** دعا، علامت ضعف نیست، علامت قوّت است؛ دعا، روشنگر راه و بیانگر محتوای ذهن دعاکننده

است. ۱۲۲.....

دعاهای امام حسین (علیه السلام) در عین جدّیت، دارای پیام نیز هست. ۱۲۴.....

تبیین موقعیت امام (علیه السلام) به زبان دعا، پیامی برای تاریخ است. ۱۲۴.....

امام حسین (علیه السلام) در قالب دعا، درک خود از وقایع را بیان کرده و تأکید میکند که عاشورا جنگ حق

و باطل است. ۱۲۶.....

امام حسین (علیه السلام) از دعا برای بیان فلسفه‌ی قیام و افشاگری علیه جبهه‌ی مقابل استفاده

میکند. ۱۲۴.....

امام حسین (علیه السلام) در بخشی از راز و نیاز خود با خدا، اتهام قدرت‌طلبی در قیام عاشورا را رد

میکند. ۱۲۳.....

جایگاه نفرین دشمن

امام حسین (علیه السلام) پس از قساوت دشمن نسبت به عبدالله بن الحسن، آنها را نفرین کرد. ۱۳۲.....

پیروی از رهبر

از پیامهای عاشورا، تبعیت مطلق از رهبر است. ۲۳۰.....

حضور در صحنه و آسیب‌پذیری دشمن

برخی از درسهای عاشورا عبارتند از: ۳۰۲.....

۱. بصیرت؛ ۳۰۲.....

۲. فداکاری؛ ۳۰۲.....

۳. حضور در صف واحد علیه دشمن؛ ۳۰۲.....

۴. افشای آسیب‌پذیری دشمن بظاهر قدرتمند ۳۰۲
- تأثیر اراده‌ی مؤمنین**
- برخی ایام، به دلیل تقدیرات الهی و اراده‌ی انسان، ویژگی خاصی می‌یابند. ۳۶۵
- عاشورا، تراوش اراده‌ی اباعبدالله (علیه السلام) و یاران اوست. ۳۶۶
- ویژگیهای الزامی حاکم اسلامی**
- برخی از ویژگیهای حاکم اسلامی عبارتند از: ۳۹۴
۱. دوری از فسق و فجور؛ ۳۹۴
۲. عمل به کتاب خدا؛ ۳۹۴
۳. اخذ به قسط و عدل؛ ۳۹۴
۴. حق محوری در مقررات جامعه؛ ۳۹۴
۵. قرار گرفتن در خط مستقیم الهی. ۳۹۴
- * اگر حاکم اسلامی از تقوا و عدالت برخوردار نبود، حتی با اتفاق همه‌ی مردم بر او، حکومتش نامشروع است. ۵۹۳
- * امام (علیه السلام) در نامه‌ی خویش به اهل کوفه، با بیان ویژگیهای حاکم اسلامی، هدف قیام را مشخص میکند. ۳۹۴
- درسهای عاشورا و انقلاب اسلامی**
- انقلاب اسلامی، همواره نیازمند درس عاشورا در رویارویی با دشمنان است. ۲۲۷
- انقلاب اسلامی، همواره به آموزه‌های محرم نیاز دارد. ۲۱۸
- انقلاب اسلامی از فرهنگ عاشورا درس مبارزه با یزیدیان زمان را آموخته است. ۹۸
- ملت ایران از اباعبدالله (علیه السلام) درس ظلم‌ستیزی آموخت. ۱۵۱
- تدبیر در قیام عاشورا، به ما درس ایستادگی در مسیر انقلاب اسلامی میدهد. ۲۰۰
- رزمندگان اسلام، شاگردان مکتب حسینی‌اند. ۲۴
- روحیه‌ی شهادت‌طلبی رزمندگان، نتیجه‌ی بصیرت نسبت به قیام عاشورا است. ۱۷
- *** رزمندگان اسلام، نمونه‌های کم‌نظیر تاریخ اسلامند. ۱۷۳
- امام خمینی (رحمه الله) در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ از درس عاشورا الگو گرفت. ۶۲۶
- راز پیروزی انقلاب اسلامی، دنباله‌روی امام خمینی (رحمه الله) و ملت ایران از اباعبدالله (علیه السلام) بود. ۲۳
- مردم ایران در انقلاب اسلامی از امام حسین (علیه السلام) پیروی کردند و افتخارات بزرگی برای اسلام کسب نمودند. ۲۱۰
- انقلاب اسلامی، عمل به نسخه‌ی عاشورا بود و امام بزرگوار ما به این نسخه عمل کرد. ۶۴۸
- * پیروزیهای انقلاب اسلامی، ریشه در ایمان و تکیه بر خدا داشت. ۱۶

عبرتها

مقدمه

۳۰۲..... حادثه‌ی عاشورا از دو جهت درسها و عبرتها قابل تأمل و تدبّر است.

۳۶۳..... حادثه‌ی عاشورا، علاوه بر درس، متضمّن عبرت نیز هست.

ضرورت عبرت‌گیری از تاریخ

۴۲۸..... قرآن، ما را به عبرت‌گیری از تاریخ دعوت میکند.

۴۳۵..... تاریخ یعنی شرح حال ما در صحنه‌ای دیگر، که باید از آن درس و عبرت آموخت.

وقایع صدر اسلام برای رهروان راه حق، یک خزانه‌ی تمام‌نشدنی از معارف، درسها و

عبرتهاست. ۴۶۹.....

* اگر بخواهیم از تاریخ عبرت بگیریم، باید دغدغه‌ی آینده داشته باشیم. ۴۲۹.....

لزوم تحقیق و مطالعه در باب عاشورا

۱۴۶..... مطالعه در مورد حادثه‌ی عاشورا، امری ضروری است.

اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن،

ضروری است. ۴۳۰.....

پژوهش در موضوع خواص و عوام در دو بخش لازم است: ۴۵۵.....

۱. پژوهش در تاریخ خواص و رفتار آنها؛ ۴۵۶.....

۲. تبیین وظیفه‌ی خواص در هر زمان با توجه به عبرتهای تاریخی و معارف اسلامی. ۴۵۶.....

هر چه جوانب حادثه‌ی عاشورا بررسی شود، ابعاد تازه‌تر و روشنگری‌های بیشتری از آن آشکار

میشود. ۴۸۳.....

*** سه بُعد افتخار و عزّت حسینی عبارتند از: ۵۸۱.....

۱. مبارزه با باطل مقتدر؛ ۵۸۱.....

۲. جنگ با هواهای نفسانی؛ ۵۸۱.....

۳. برخورد با فجایع و مصیبتها. ۵۸۱.....

اهل نظر باید در هر سه بعد افتخار و عزّت حسینی تأمل کنند. ۵۸۲.....

ضرورت عبرت‌گیری از عاشورا

اگر جامعه‌ی اسلامی از عاشورا عبرت نگیرد، به عاقبت جامعه‌ی اسلامی در زمان امام

حسین (علیه السلام) مبتلا خواهد شد. ۴۸۵.....

عاملی که جامعه‌ی نبوی را تا قتل امام حسین (علیه السلام) سقوط میدهد، میتواند انقلاب ما را هم

دچار سقوط کند. ۳۰۵.....

عبرت‌گیری از عاشورا برای امروز ما، از درسها و پیامهای دیگر عاشورا فوریت بیشتری دارد. ۳۰۵.....

تفاوت‌های جامعه‌ی کنونی ما و جامعه‌ی صدر اسلام، اهمیت عبرت‌گیری از عاشورا را
 دوچندان میکند. ۴۰۹.....
 در جامعه‌ی اسلامی امروز نیز امکان وقوع حادثه‌ی تلخی چون عاشورا وجود دارد؛ باید برای
 پیش‌گیری از آن چاره‌ای اندیشید. ۴۳۰.....
 اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن،
 ضروری است. ۴۳۰.....
 عبرت‌های عاشورا در روزهای حاکمیت اسلام کاربرد دارد. ۴۸۴.....

فلسفه‌ی طرح عبرت‌های عاشورا

فلسفه‌ی طرح عبرت‌های عاشورا، آمادگی برای مقابله با طراح‌ی همه‌جانبه‌ی دشمن است. ۵۳۴.....
 طرح همه‌جانبه‌ی دشمن برای مقابله با انقلاب عبارت است از: ۵۳۵.....
 ۱. ایجاد بی‌بند و باری؛ ۵۳۵.....
 ۲. خدشه در ضروریات سیاسی و انقلابی مردم؛ ۵۳۵.....
 ۳. دسته‌بندی برای خروج خیل عظیم مردم از صحنه؛ ۵۳۵.....
 ۴. زیر سؤال بردن مجموعه‌های پای‌بند به مبانی انقلاب و نظام. ۵۳۵.....

فرق اسلامی و عبرت‌های عاشورا

بحث عبرت‌های عاشورا، بحثی تاریخی و سودمند برای همه‌ی فرقه‌های اسلامی است. ۴۹۴.....

معنای عبرت

عبرت‌گیری از عاشورا، یعنی انسان با مقایسه‌ی وضعیت خود با آن صحنه، تهدیدات و الزامات
 متوجه خود را تشخیص دهد. ۳۰۳.....
 عبرت، نوعی درس، و عبرت‌گیری نوعی درس‌آموزی است. ۳۰۳.....
 عبرت، نگاه به اعماق و ریزه‌کاری‌های تاریخ و حوادث است. ۳۶۴.....
 درس‌های عاشورا از بایسته‌ها پرده بر میدارند؛ ولی عبرت‌ها بیانگر مآل و آن وقایعی‌اند که ممکن
 است اتفاق بیفتند. ۴۰۷.....

مقصود از عبرت‌های عاشورا

مقدمه

برای عبرت‌گیری از عاشورا، باید عظمت این مصیبت را درک کرد. ۴۸۵.....

ادوار سه گانه‌ی زندگی امام (علیه السلام)

زندگی اباعبدالله (علیه السلام) متشکل از سه دوره‌ی زمانی است: ۴۸۶.....
 ۱. دوره‌ی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله)؛ ۴۸۶.....
 ۲. بیست و پنج سال تا پایان حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام). ۴۸۶.....

۳. بیست سال پس از شهادت امیرالمؤمنین (علیه السلام) تا حادثه‌ی کربلا. ۴۸۶.....

جایگاه امام (علیه السلام) در دوره‌ی نخست زندگی

جایگاه امام حسین (علیه السلام) در دوران حیات پیامبر (صلی الله علیه و آله) بدین شرح است: ۴۸۶.....

۱. حسین (علیه السلام)، نور دیده‌ی پیامبر (صلی الله علیه و آله) است؛ ۴۸۶.....

۲. حسین (علیه السلام) فرزند عزیز فاطمه و علی (علیه السلام) - شخصیت‌های محبوب پیامبر (صلی الله علیه و آله) - است؛ ۴۸۷.....

۳. حسین (علیه السلام) در برابر چشم همگان از محبت پیامبر (صلی الله علیه و آله) بهره‌مند است. ۴۸۷.....

تصوّر حادثه‌ی فجیع عاشورا در زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله) غیر قابل باور بود. ۴۸۸.....

جایگاه امام (علیه السلام) در دوره‌ی دوم زندگی

امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات خویش؛ جوانی بالنده، عالم، شجاع، جهادگر،

بخشنده، مورد تعظیم مردم و مورد احترام خلفای زمان بود. ۴۸۸.....

موضوع شهادت امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات حضرت نیز باورنکردنی بود. ۴۸۹.....

جایگاه امام (علیه السلام) در دوره‌ی سوم زندگی

امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی سوم زندگی، همراه با امام حسن (علیه السلام) بیست سال امام معنوی

و مفتی بزرگ جهان اسلام و مرجع علمی مسلمانان بود. ۴۸۹.....

حادثه‌ی عاشورا در دوره‌ی سوم نیز باورنکردنی است. ۴۸۹.....

جایگاه امام (علیه السلام) نزد خواص و عوام

از نشانه‌های جایگاه برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) نزد خواص و عوام، امور ذیل‌اند: ۴۴۵.....

۱. نحوه‌ی خروج امام (علیه السلام) از مدینه، نشان از موضع اقتدار حضرت دارد؛ برخلاف

عبدالله بن زبیر؛ ۴۴۵.....

۲. در راه مکه و در مکه، عموم مردم احترام ویژه‌ای برای حضرت قائل بودند؛ ۴۴۶.....

۳. سخن عبدالله بن مطیع، نشان از هیبت و عظمت امام (علیه السلام) در جامعه‌ی آن روز

داشت؛ ۴۴۶.....

۴. خواص در برابر عظمت امام (علیه السلام) خضوع میکردند؛ ۴۴۶.....

۵. شیعیان و طرفداران امام (علیه السلام) در جامعه بسیار بودند. ۴۴۶.....

تلاشهای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای تربیت جامعه‌ی اسلامی

تربیت انسانها یک امر تدریجی است. ۴۹۲.....

ده سال، برای تربیت جامعه‌ای که سابقه‌ی جاهلیت دارد، فرصت کوتاهی است. ۴۹۳.....

ویژگیهای جامعه‌ی جاهلی عبارتند از: ۴۹۳.....

۱. حیرت و جهالت؛ ۴۹۳.....

۲. حاکمیت طاغوت و طغیان؛ ۴۹۳.....

۳. فراگیری ظلم و تبعیض؛ ۴۹۳
۴. خشونت و نبود رحم و عاطفه ۴۹۳
- با تلاش ده ساله‌ی پیامبر اکرم ﷺ جامعه مسلمان شد، اما تربیت اسلامی در اعماق جان آنها نفوذ نکرد ۴۹۳
- فلسفه‌ی وصایت، تداوم تربیت جامعه‌ی اسلامی پس از پیامبر ﷺ بود. ۴۹۳
- با گذشت زمان، جامعه‌ی اسلامی فاقد معنویت، به سوی ضعف و تهی شدن پیش می‌رود. ۴۹۴
- * معنای شهادت امام علیه السلام این بود که جامعه‌ی اسلامی در طول پنجاه سال از معنویت و حقیقت تهی شده است. ۴۹۰

تبیین

- حادثه‌ی باورنکردنی اتفاق افتاد. ۴۸۹
- به مذب رفتن فرزند رسول خدا ﷺ حاصل انزوای ارزشها و معیارهای الهی بود؛ و این عبرت مهمی از عاشورا است ۳۰۹
- اهل بیت علیهم السلام نزد تمام مسلمانان محترمند؛ با این وجود با تهی شدن جامعه از معنویت، عاشورا اتفاق می‌افتد ۴۹۰
- چرا جامعه‌ی اسلامی، پنجاه پس از سال پیامبر ﷺ، به جایی رسید که امام حسین علیه السلام ناچار شد برای نجات آن، فداکاری کند ۳۰۴
- باید آفتی را که جامعه‌ی اسلامی صدر اسلام را به یزید ختم کرد، بشناسیم ۳۰۴
- چرا و چگونه کوفه، شهر حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام، میدان اسارت فرزندان او شد؟ ۳۰۵
- برخی از عبرتهای عاشورا عبارتند از اینک: ۳۶۳
۱. چرا امام حسین علیه السلام پس از نیم قرن با وضع فجیع به شهادت رسید؟ ۳۶۳
۲. چه شد دختران پیامبر ﷺ را اسیر کردند و در شهرها گرداندند؟ ۳۶۳
- عبرت عاشورا این است که چگونه در جامعه‌ای با سابقه‌ی حاکمیت پیامبر ﷺ، تنها پس از پنجاه سال، حادثه‌ی خونین عاشورا رخ داد؟ ۴۰۷
- عبرت حادثه‌ی عاشورا در این است که چرا پنجاه سال پس از پیامبر ﷺ، مردم مسلمان امام حسین علیه السلام را به وضعی فجیع به شهادت رساندند؟ ۴۲۹
- خارجی به معنی خروج کننده بر امام عادل است و دشمنان به حرم پیامبر ﷺ تهمت خارجی بودن زدند. ۴۲۹
- از وقایع عبرت‌انگیز عاشورا، این است که نواده‌ی کشتگان بدر، در جایگاه پیامبر ﷺ و در برابر سر فرزند رسول خدا ﷺ خطاب به پدران خود گفت: برخیزید و ببینید با قاتلاتنان

چه کردیم!..... ۴۳۱
 با شدّت عمل دستگاه حاکم، علی‌رغم برخورداری امام (علیه السلام) از جایگاه والا، خواصّ شیعه پس‌زدند..... ۴۴۶
 عوام، دنباله‌رو خواص بودند و امام (علیه السلام) تنها ماند!..... ۴۴۶
 از عبرت‌های عاشورا این است که چرا جامعه‌ی نبوی پس از پنجاه سال، فرزند پیامبر (صلی الله علیه و آله) را با فجیع‌ترین وضع به شهادت رساند؟..... ۴۸۴
 از عبرت‌های عاشورا این است که پنجاه سال بعد از رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله)، امام حسین (علیه السلام) با وضعی فجیع به شهادت میرسد..... ۶۰۶
 باید علت ارتجاع جامعه پس از پنجاه سال از صدر اسلام را شناخت و از تکرار آن پیش‌گیری کرد..... ۴۹۱
 پرسش اصلی این است که چگونه جامعه‌ی اسلامی در پنجاه سال به قهقرا رفت؟..... ۴۹۴
 *** وقتی کسی یا جمعیتی یا ملّتی در یک امتحان الهی قبول شوند، خدای متعال آنها را بالا میبرد و اگر مردود گردند، تنزل و انحطاط می‌یابند..... ۶۷۱
 شکست مردم در امتحان دوران امیرالمؤمنین (علیه السلام) باعث انحطاط جامعه شد و کارشان به آنجا رسید که حسین بن علی (علیه السلام) را در پیش چشم آنها کشتند!..... ۶۷۲

علل حادثه‌ی عاشورا

کوتاهی خواص در انجام تکلیف

کوتاهی خواص در یاری امام حسن و امام حسین (علیه السلام) مانع تحقق تقدیر الهی شد..... ۵۵۵
 خواص، در همه‌ی دورانها کوتاهی کردند..... ۵۵۶

ارتجاع

تبیین

پرداختن به دنیا و شهوات، پرداختن به خود بیش از پرداختن به جمع، هدف، خدا و دین خدا، همان ارتجاع است..... ۳۶۴
 یکی از عبرت‌های مهمّ عاشورا، توجّه به بروز بیماری ارتجاع یا ارتداد در جامعه است..... ۳۶۴
 حضرت زینب (علیها السلام) در کوفه به رجعت و ارتداد در امتّ پیامبر (صلی الله علیه و آله) اشاره نمود..... ۳۶۴
 حضرت زینب (علیها السلام) محور خطبه‌ی خود در بازار کوفه را ارتجاع جامعه‌ی اسلامی قرار داد..... ۴۸۴
 روند انحطاط و ارتجاع در دوران معاویه شدّت گرفت..... ۵۰۴
 * در زیارت عاشورا، پایه‌گذاران انحراف لعن میشوند..... ۴۴۰
 * فلسفه‌ی قیام امام حسین (علیه السلام)، مقابله با انحطاط و پیرانگر جامعه‌ی اسلامی است..... ۵۰۸

شواهد

شواهد تاریخی ارتجاع پس از پیامبر ﷺ در کتاب ابن اثیر - که مورد قبول اهل سنت و دارای
عصبیت اموی و عثمانی است - نقل شده است ۴۹۶
مقبولیت سلاطین فاسد، نشان از تغییر فرهنگ اسلامی دارد ۴۴۰
با نصب ولید فاسق بر امارت کوفه، تغییر ارزشها و معیارها خود را نشان میدهد ۵۰۲

آثار و نتایج

نتیجهای تبدیل معیارهای الهی به معیارهای مادی در جامعه‌ی اسلامی، شهادت
حسین بن علی (علیه السلام) بود ۳۰۷
در نبود عدالت و عبودیت و با گسترش ثروت‌اندوزی، جامعه پوک و تهی میشود ۵۰۴
با تهی شدن جامعه از معنویت، کسی چون کعب‌الأخبار بیان معارف اسلامی را بر عهده
میگیرد ۵۰۴
*** ابوذر به بیان احکام الهی توسط کعب‌الأخبار اعتراض نمود ۵۰۵
دگرگونی خطوط اصلی جامعه‌ی اسلامی، زمینه‌ی تغییر خواص را فراهم آورد ۴۹۷

درمان

تقوا، سپر دفاع از دین در برابر فساد، ارتجاع و ارتداد است ۳۶۵

فراموشی ارزشهای اساسی

یکی از عبرت‌ها این است که وقتی رعایت سررشته‌ها (معرفت، عدالت، عبودیت و محبت) نشود،
جامعه از ارزش‌ها تهی میشود ۵۰۶
به مذب رفتن فرزند رسول خدا ﷺ، حاصل انزوای ارزشها و معیارهای الهی بود؛ و این عبرت
مهمی از عاشورا است ۳۰۹
اهل بیت (علیهم السلام) نزد تمام مسلمانان محترمند؛ با این وجود با تهی شدن جامعه از معنویت، عاشورا
اتفاق می‌افتد ۴۹۰
تهی شدن جامعه از ارزشها، زمینه‌ساز شکست در امتحانهای بزرگ است ۵۰۷
در جامعه‌ی درون تهی و دور از خطوط اصلی، لغزشها بیشتر است ۵۰۸
عزل عمار از امارت کوفه، نشان از تغییر فرهنگ عمومی و تهی شدن جامعه از ارزشها دارد ۵۰۶

رواج دنیاطلبی و فساد و فحشا

رواج دنیاطلبی، فساد و فحشا، از عوامل پدیدآورنده‌ی حادثه‌ی عاشورا بود ۴۰۹
فساد، فحشا و دنیاطلبی، غیرت دینی را از بین می‌برند ۴۰۹
حاکمان فاسد، آگاهانه فساد را در جامعه‌ی اسلامی ترویج میکردند ۴۱۰
دنیاطلبی خواص؛ زمینه‌ساز فاجعه‌ی کربلا؛ پادشاهی بنی امیه، بنی عباس و دیگران تا به امروز شد ۴۴۰

در کتابهای تاریخی، نمونه‌های فراوانی از دنیاطلبی خواص ثبت شده است ۵۰۴

عدم شناخت صحنه‌ی نبرد

نبود آگاهی لازم در واقعه‌ی عاشورا، موجب لغزش برخی خواص شد ۱۰۹

* بزرگترین وظیفه‌ی امروز، شناختن میدانهای مقاومت است ۱۱۱

نبود آگاهیهای اسلامی

خواص و عوام از سر بی‌بصیرتی در برابر حاکم فاسقی چون یزید تن به سازش دادند ۶۴۶

دوستان ناآگاه، اسلام مجسم را رها کردند! بعضی حتی تا کربلا آمدند، اما تا آخر نماندند ۱۱۰

مردم و نخبگان با حاکمی بیعت کردند که در جهت مقابل پیامبر ﷺ حرکت میکرد ۶۴۶

* آگاهیهای عمیق اسلامی را جدی بگیرید ۱۱۱

لغزش و سستی ایمان

مقدمه

در کلمات امیرالمؤمنین (علیه السلام) ایمان راهی است که مسیر آن کاملاً روشن است ۶۰۲

ایمان دینی یعنی ایمان به خدا، روز جزا و پیغمبر ﷺ و اهمیت آن بدان جهت است که

ایمان پایه‌ی عمل و حرکت است ۶۰۳

ایمان، گرویدن و تسلیم در برابر چیزی است، ولی علم، دانایی نسبت به آن است؛ البته

بدون عمل ایمان ممکن نیست ۶۰۳

ایمان، مسیری روشن است و با عمل صالح، تأثیر و تأثر متقابل دارد ۶۰۴

تحول ایمان، تحولی نامحسوس است، چون این تحول حتی آثار محسوس جسمانی

هم ندارد ۶۰۶

ایمان راستین، با سکوت در برابر کفر، ظلم، جنایت و تبعیض جمع نمیشود ۱۱

تبیین

چرایی و چگونگی خطای مسلمین در جنگ اُحد و حادثه‌ی عاشورا عبارت است از: ۶۰۵

۱. ارتکاب لغزشها؛ ۶۰۵

۲. سست شدن ایمان؛ ۶۰۵

۳. ارتکاب لغزشهای بزرگتر ۶۰۵

نتیجه‌ی تأثیر منفی عمل ناروا بر ایمان و ضعف ایمان بر عمل، عقب‌رفت‌های گوناگون و

در نهایت فاجعه‌ی کربلا است ۶۰۶

تبدیل امامت به سلطنت

مقدمه

جامعه‌ی اسلامی، جامعه‌ی امامت است، نه سلطنت ۴۳۹

سلطنت و حکومت جائزانه، نقطه‌ی مقابل امامت است. ۵۴۵.....
 ولایت، حکومتی همراه با محبت و پیوستگی با مردم؛ و پادشاهی، فرمان‌روایی بر اساس
 خواسته‌های نفسانی است ۵۰۴.....
 ولایت در اسلام، یک مفهوم مرقّی و نجات‌بخش است ۳۶۶.....
 زورگویی به ملت‌ها و ترجیح منافع خود بر منافع میلیون‌ها انسان، سلطنت است ۵۸۳.....
 مرز ولایت و سلطنت از نگاه سلمان، جابه‌جایی ناحقّ یک درهم بود ۵۰۳.....

تبیین

تبدیل حکومت دینی به سلطنت، یکی از مقاطع بسیار خطرناک تاریخ اسلام است ۶۲۲.....
 تبدیل حکومت امیرالمؤمنین و امام حسن (علیه السلام) به سلطنتِ شام، ضربه‌ای سنگین بر اسلام
 بود ۵۵۲.....
 نصب ولیدبن عقبه از مظاهر تبدیل ولایت الهی به سلطنت بود ۵۰۳.....
 حادثه‌ی عاشورا، نتیجه‌ی خروج حکومت از محور امامت است ۵۵۲.....
 * بنی‌امیه، هزار ماه بر مسلمین حکومت کردند. ۴۳۹.....
 * سلطنت بنی‌عبّاس، تداوم سلطنت بنی‌امیه بود ۴۳۹.....
 * بنی‌عبّاس، شش قرن با عنوان جانشینی پیامبر (صلی الله علیه و آله) به فسق و فجور پرداختند. ۴۳۹.....

بحث عوام و خواص

مقدمه

مقصود از بحث عوام و خواص در مباحث عاشورا این است که چه کسانی، چگونه و چرا
 کوتاهی کردند ۵۴۲.....
 پژوهش در موضوع خواص و عوام در دو بخش لازم است: ۴۵۵.....
 ۱. پژوهش در تاریخ خواص و رفتار آنها؛ ۴۵۶.....
 ۲. تبیین وظیفه‌ی خواص در هر زمان با توجه به عبرت‌های تاریخی و معارف اسلامی. ۴۵۶.....

تقسیم جامعه به عوام و خواص

خواص و عوام در همه‌ی اقشار جامعه یافت میشوند ۴۳۲.....

مقصود از خواص

خواص، کسانی هستند که با آگاهی، تصمیم میگیرند ۴۳۲.....
 گاه شخصی در یک شغل عادی جزو خواص است و شخصی دیگر در جایگاه اجتماعی بالا جزو
 عوام ۴۳۳.....

مقصود از عوام

عوام، کسانی هستند که نمیخواهند بدانند و بفهمند، و به دنبال جوّ حرکت میکنند ۴۳۲.....

عوام، کسانی‌اند که فاقد آگاهی لازم‌اند و احساس مسئولیت نمیکنند و خواص، نقطه‌ی مقابل عوام‌اند ۴۶۷.....

از نمونه‌های تاریخی عوامی‌گری، برخورد دوگانه‌ی مردم کوفه با مسلم‌بن‌عقیل است ۴۳۴.....

خواص در دو جبهه‌ی حق و باطل

خواصّ جبهه‌ی حق، حق را می‌شناسند و برای آن تلاش میکنند و خواصّ جبهه‌ی باطل، در نقطه‌ی مقابل حق قرار دارند ۴۳۴.....

انتظار طبیعی از خواصّ باطل، برنامه‌ریزی و مقابله با حق است و وظیفه‌ی خواصّ حق، جنگ با خواصّ باطل ۴۳۵.....

خواصّ اهل حق

خواصّ اهل حق دو دسته‌اند: ۴۳۷.....

۱. برخی هنگام امتحان، دنیا را بر دین ترجیح میدهند؛ ۴۳۷.....

۲. برخی از بهره‌های حلال دنیا استفاده میکنند، اما هنگام تکلیف، دنیا را فدای دین میکنند. ۴۳۷.....

وظایف خواص

تشخیص، تصمیم، اقدام بموقع و گذشت از دنیا، از وظایف خواص است. ۴۵۳.....

یکی از لوازم مجاهدت خواص، ایستادگی در برابر ملامت خودیهاست ۴۵۶.....

* اگر نخبگان حاضر به فداکاری و تحمّل زحمات در راه خدا میشوند، اداره‌ی امور ملت‌ها در دست آنان قرار میگرفت ۱۵۶.....

* نهراسیدن خواصّ طرفدار حقّ رؤسای قبایلی که اموی نبودند، میتوانست سرنوشت تاریخ را تغییر دهد ۴۵۱.....

* اگر خواصّی که بعداً در کربلا حضور یافتند یا در قیام توابین شهید شدند، به مسلم (علیه‌السلام) وفادار میماندند، وی به شهادت نمیرسید و سرنوشت تاریخ تغییر میکرد ۴۵۲.....

* سکوت عبدالله‌بن‌زبیر، تلاش عبدالله‌بن‌جعفر برای نزدیک شدن به دستگاه خلافت و انزوای عبدالله‌بن‌عبّاس، از نمونه‌های ترک فریضه‌ی امر به معروف و نهی از منکر در زمان قیام اباعبدالله (علیه‌السلام) هستند ۵۶۹.....

عملکردها و لغزشها

مقدمه

کمتر از یک دهه پس از پیامبر (ص)، دوران لغزش خواص آغاز شد. ۴۴۱.....

خشت اوّل انحراف خواص بعد از پیامبر (ص)، امتیازدهی به باسابقه‌ها بود ۴۴۱.....

بهره‌مندی مالی بیشتر، از امتیازات صحابه بود ۴۴۱.....

انحراف، بتدریج رخ میدهد ۴۴۱.....

انحراف خواص در دوران امام حسین (علیه السلام) نیز تداوم یافت ۴۴۵.....
عاشورا، آزمونی برای شناخت جوهر و باطن افراد بود ۲۹۷.....

سکوت

خواص به تعصبات جاهلی خود پایبند بودند، اما در برابر شکسته شدن عهدهای الهی
سکوت کردند ۱۵۴.....
رجال بزرگ از بنی امیه میترسیدند و در سکوت به سر میبردند ۲۴۳.....
در حادثه‌ی عاشورا، برخی از بزرگان حجاز، حتی جرأت فریاد نداشتند ۳۳۹.....
عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر، از شدت اختناق دوران یزید، سکوت
کردند ۴۱۵.....
سکوت در برابر طاعت، گناهی بود که سردمداران بزرگ صدر اسلام مرتکب شدند ۵۷۷.....

تنها گذاشتن امام (علیه السلام)

اصحاب بزرگ پیامبر (صلی الله علیه و آله) در خانه‌های خود خزیدند ۹۴.....
تنها زیدگانی قلیل در کنار امام (علیه السلام) باقی ماندند ۷۵.....
طرفداران حق در انقلاب اسلامی، هنگام بلا باقی ماندند، اما در کربلا، امام (علیه السلام) را تنها
گذاشتند ۲۳۴.....
در حادثه‌ی عاشورا، برخی از چهره‌هایی که میتوانستند جمعیتی را به میدان بیاورند،
کوتاهی کردند ۲۹۶.....
همراه نشدن خواص در قیام عاشورا، نشانگر مرگ روحیه‌ی مسئولیت‌پذیری بود ۳۱۹.....

توصیه به ترک قیام

دوستان و نزدیکان، امام (علیه السلام) را به ترک قیام توصیه میکنند و حضرت پاسخ میدهند ۷.....
بی‌بصیرتی چهره‌های نامدار اسلامی، موجب گردید که به مجرد احساس خطر، امام (علیه السلام) را
از قیام برحذر دارند ۳۸۹.....
برخی بزرگان برای توجیه کوتاهی‌شان، به امام (علیه السلام) توصیه میکردند که قیام را ترک
نماید ۲۹۷.....
اباعبدالله (علیه السلام) در برابر وسوسه‌ها، ملامتها و اظهارات به‌ظاهر منطقی برای روی گردانی از
قیام، استقامت نمود ۵۷۳.....
* بزرگان ملامتگر، مغلوب ضعفهای بشری بودند، اما امام (علیه السلام) و یارانش در جدال جنود
عقل و جهل پیروز میدان شدند ۵۸۴.....

دنیاطلبی

فساد، فحشا و دنیاطلبی، غیرت دینی را از بین میبردند ۴۰۹.....

در کتابهای تاریخی، نمونه‌های فراوانی از دنیاطلبی خواص ثبت شده است. ۵۰۴.....

سرمایه‌داری صحابه در کتابهای تاریخ سنی و شیعی منعکس شده است ۴۴۲.....

بعد از پیامبر ﷺ، خواص در مادیات غرق شدند ۵۰۲.....

برجستگان صحابه‌ی پیامبر ﷺ، سرمایه‌داران بزرگ دوران عثمان بودند ۴۴۱.....

دنیاطلبی خواص، معضلات دوران حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام) را رقم زد ۴۴۲.....

*** معضلات دوران حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام) عبارت بودند از: ۴۴۲.....

۱. درگیری برای کسب قدرت؛ ۴۴۲.....

۲. کوتاهی مردم هنگام فراخوانی برای جهاد؛ ۴۴۲.....

۳. تحمیل سه جنگ به حضرت؛ ۴۴۲.....

۴. شهادت امام (علیه السلام) ۴۴۲.....

تداوم انحراف و دنیاطلبی خواص، موجب معضلات دوران امام حسن (علیه السلام) شد و حکومت ایشان بیش از شش ماه دوام نیافت ۴۴۳.....

در زمان امام حسین (علیه السلام) طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته بود ۳۱۷.....

در زمان امام حسین (علیه السلام) خواص جامعه، دنیای خود را بر سرنوشت دنیای اسلام ترجیح دادند. ۴۴۵.....

*** دعوت‌نامه‌ها از سوی طبقه‌ی خواص کوفه بود. ۴۴۷.....

از لحن نامه‌ها پیدا بود که خواصی که دین را فدای دنیا می‌کنند، بیشتر هستند ۴۴۷.....

نخبگانی که به دنبال دنیای خود بودند، حق مستضعفین را ضایع کردند و از آن گذشتند. ۱۵۴.....

* استانداری ری، سمتی پر درآمد و وسوسه‌انگیز بود. ۵۰۷.....

ترس و فرار

وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند. ۲۹۷.....

برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....

۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....

۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....

۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر ۵۶۹.....

خشنودی از شهادت امام (علیه السلام)

خشنودی برخی از بزرگان عصر امام حسین (علیه السلام) از شهادت حضرت و بی‌اهتمامی برخی دیگر، نشانگر غربت امام است ۳۳۰.....

سر در گمی

پیش از حرکت امام (علیه السلام) به کربلا، چهره‌هایی چون ابن جعفر سر در گم شدند؛ ولی زینب کبری (علیها السلام) موقعیت را شناخت..... ۲۹۰

سازش با طاغوت

نخبگان با تملق‌گویی در مقابل ستمگران و قدرتها، روزگار خویش را میگذرانند... ۱۵۵

اعزام مسلم (علیه السلام) و کوتاهی خواص

مأموریت مسلم بن عقیل (علیه السلام) بررسی وضعیت کوفه بود ۴۴۷
مسلم بن عقیل (علیه السلام) به منزل بزرگان کوفه وارد شد و مردم کوفه با او بیعت کردند ... ۴۴۸
ضعف نعمان بن بشیر، فرماندار کوفه، موجب افزایش گرایش مردمی به مسلم بن عقیل (علیه السلام) گردید ۴۴۸
استقبال اشتباهی مردم کوفه از عبیدالله به جای امام حسین (علیه السلام)، حرکتی عوامانه بود..... ۴۴۸
طرح مبارزه‌ی عبیدالله با تهدید، شکنجه و ارباب طرفداران مسلم بن عقیل (علیه السلام) آغاز شد ۴۴۹
با دستگیری هانی بن عروه، مردم به نشانه‌ی اعتراض، دارالاماره را محاصره کردند ... ۴۴۹
ابن زیاد با نیرنگ مردم را متفرق کرد و خواص دنیای خود را بر حق ترجیح دادند ... ۴۴۹
مسلم (علیه السلام) در روز هشتم ذی‌الحجه با جمعیت فراوان به سوی دارالاماره حرکت نمود ۴۴۹
عبیدالله بن زیاد از خواص اهل باطل برای ترساندن مردم استفاده کرد..... ۴۵۰
با ارباب مردم توسط خواص اهل باطل، مسلم (علیه السلام) تنها شد ۴۵۰
با فراخوانی ابن زیاد، نماز عشاء به امامت او و با ازدحام جمعیت در مسجد کوفه برگزار شد..... ۴۵۰
بد عمل کردن خواص، علت سقوط کوفه و حاکم شدن عبیدالله بن زیاد بود..... ۴۵۰
شریح قاضی، از خواص اهل حق (جزو بنی‌امیه نبود) برای حفظ جان خود، خبر جراحت هانی بن عروه را به مردم نرساند..... ۴۵۰
اگر شریح قاضی درست عمل میکرد، مردم می‌شوریدند و کوفه به جبهه‌ی حق باز می‌گشت..... ۴۵۱
نهر اسیدن خواص طرفدار حق رؤسای قبایلی که اموی نبودند، میتوانست سرنوشت تاریخ را تغییر دهد..... ۴۵۱
اگر خواصی که بعداً در کربلا حضور یافتند یا در قیام توأبین شهید شدند، به مسلم (علیه السلام) وفادار میماندند، وی به شهادت نمیرسید و سرنوشت تاریخ تغییر میکرد ۴۵۲

عوامل لغزش

عدم بصیرت

نبود آگاهی لازم در واقعه‌ی عاشورا، موجب لغزش برخی خواص شد. ۱۰۹.....
بی‌بصیرتی چهره‌های نامدار اسلامی، موجب گردید که به مجرد احساس خطر، امام (علیه السلام) را
از قیام برحذر دارند. ۳۸۹.....

ترس از مرگ

ترس خواص از مرگ، راز سلطه‌ی ستمگران بر مستضعفین است. ۱۵۷.....
وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و
گریختند. ۲۹۷.....
برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....
۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....
۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....
۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر. ۵۶۹.....

فساد فراگیر جامعه‌ی اسلامی

فساد فراگیر در جامعه‌ی اسلامی، مانع از آن شد که خواص و عوام به تکلیف اسلامی خود
عمل کنند. ۱۴۹.....
نیم قرن پس از پیامبر (صلی الله علیه و آله) چهره‌ی جامعه‌ی اسلامی به این شکل در می‌آید: ۴۰۹.....
۱. مدینه‌النّبی، مرکز موسیقی‌دانان و آوازه‌خوانان میشود؛ ۴۱۰.....
۲. بهترین مغّنیان از مدینه به دربار شام اعزام می‌گردند؛ ۴۱۰.....
۳. فساد در جامعه‌ی اسلامی فراگیر میشود؛ ۴۱۰.....
۴. آقا زاده‌ها و بزرگ‌زاده‌ها دچار فساد می‌گردند. ۴۱۰.....

عدم مسئولیت‌پذیری

همراه نشدن خواص در قیام عاشورا، نشانگر مرگ روحیه‌ی مسئولیت‌پذیری بود. ۳۱۹...

دنیاگرایی

در زمان امام حسین (علیه السلام) طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته بود. ۳۱۷
دنیاطلبی خواص؛ زمینه‌ساز فاجعه‌ی کربلا، پادشاهی بنی‌امیه، بنی‌عبّاس و دیگران تا به
امروز شد. ۴۴۰.....
بعد از پیامبر (صلی الله علیه و آله) خواص در مادیات غرق شدند. ۵۰۲.....

سیطره‌ی کامل ظلم

همراه نشدن امثال ابن‌عبّاس با امام حسین (علیه السلام) نشانگر سیطره‌ی کامل ظلم بر جامعه

- بود..... ۳۷۶
- برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله علیه السلام عبارت بودند از:..... ۵۶۹
۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛..... ۵۶۹
۲. حاکمیت رعب و وحشت؛..... ۵۶۹
۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر..... ۵۶۹
- دگرگونی خطوط اصلی جامعه‌ی اسلامی**
- دگرگونی خطوط اصلی جامعه‌ی اسلامی، زمینه‌ی تغییر خواص را فراهم آورد..... ۴۹۷
- مصلحت‌اندیشی نابجا**
- * منطق مصلحت‌اندیشان زمان امام علیه السلام محکوم به شکست است..... ۸۲
- شکست در برابر ضعفهای بشری**
- بزرگان ملامتگر، مغلوب ضعفهای بشری بودند، اما امام علیه السلام و یارانش در جدال جنود عقل و جهل، پیروز میدان شدند..... ۵۸۴
- تأثیر عملکرد خواص**
- مقدمه**
- منطق مصلحت‌اندیشان زمان امام علیه السلام محکوم به شکست است..... ۸۲
- تخلف بزرگان اسلام، غیر قابل اغماض است..... ۹۴
- شکست ظاهری قیام**
- کوتاهی خواص و به تبع آنها عوام، به شکست ظاهری امام علیه السلام منجر شد..... ۵۴۲
- اگر اکثریت خواص حق، اهل دنیا نباشند، جامعه‌ی اسلامی بیمه میشود؛ وگرنه حسین بن علی‌ها به مسلخ خواهند رفت..... ۴۳۸
- * اباعبدالله علیه السلام در میدان ظاهری قیام عاشورا به شهادت رسید، ولی در باطن پیروز شد..... ۱۶۱
- سقوط کوفه و شهادت سفیر امام علیه السلام**
- بد عمل کردن خواص، علت سقوط کوفه و حاکم شدن عبیدالله بن زیاد بود..... ۴۵۰
- نتیجه‌ی انحراف خواص کوفه، شهادت حضرت مسلم و خروج سپاه کوفه برای جنگ با اباعبدالله علیه السلام بود..... ۴۴۷
- محقق نشدن تقدیر الهی**
- ** تقدیر الهی، تشکیل حکومت اسلامی، سی سال پس از امیرالمؤمنین علیه السلام و ده سال بعد از امام حسین علیه السلام بود..... ۵۵۴
- ** تقدیرات الهی، ممکن است بر اثر مصالح تغییر کند..... ۱۰۱

کوتاهی خواص در یاری امام حسن و امام حسین (علیه السلام) مانع تحقق تقدیر الهی شد. ۵۵۵...
 یاری نکردن امام حسین (علیه السلام) و شهادت ایشان، موجب شدت گرفتن غضب الهی و به تأخیر
 افتادن تقدیر تشکیل حکومت اسلامی به سال صد و چهل شد. ۴۰.....
 تقدیر الهی در مورد تشکیل حکومت اسلامی، به دلیل کوتاهی مردم تغییر یافت ۱۰۱..
 *** تقدیر الهی، تشکیل حکومت اسلامی در سال صد و چهل بود. ۵۵۵.....

تداوم سلطنت ستمگران

دنیاطلبی خواص؛ زمینه‌ساز فاجعه‌ی کربلا، پادشاهی بنی‌امیه، بنی‌عبّاس و دیگران تا به
 امروز شد. ۴۴۰.....
 ترس و شانه خالی کردن خواص، موجب تداوم حکومت بنی‌امیه و بنی‌عبّاس گردید ۴۶۶
 ترس خواص از مرگ، راز سلطه‌ی ستمگران بر مستضعفین است. ۱۵۷.....

پیروزی باطل

هر جا که پای بندگان مؤمن خدا لرزید، کلمه‌ی باطل پیروز شد. ۴۶۵.....
 نمونه‌ی معاصر کوتاهی خواص، کوتاهی خواص الجزایر در انتخابات است که جبهه‌ی
 اسلامی پیروز را به شکست کشاند. ۴۵۳.....

انحراف عوام

عوام، دنباله‌رو خواص بودند و امام (علیه السلام) تنها ماند! ۴۴۶.....
 بزرگترین گناه خواص منحرف شده، این است که انحراف‌شان موجب انحراف بسیاری
 از مردم میشود. ۵۰۵.....

تکرار شرایط فاجعه‌بار عاشورا

بد فهمیدن، دیر فهمیدن و اختلاف خواص، کربلا را در تاریخ تکرار خواهد کرد. ۴۵۴...
 * بی‌توجهی پیروان حق به سرنوشت دنیای اسلام، یکی از عوامل پدید آمدن حادثه‌ی
 عاشورا بود. ۴۱۰.....

تغییر مسیر تاریخ

حرکت بجا و نابجای خواص، هر کدام به نوعی سرنوشت تاریخ را دگرگون میکنند. ۴۵۱..
 یک تصمیم بجای یک انسان خاص، میتواند مسیر تاریخ را عوض کند. ۴۶۸.....
 با همکاری خواص و غلبه‌ی امام (علیه السلام)، مسیر تاریخ عوض میشد و وضعیّت امروز به گونه‌ای
 دیگر رقم میخورد. ۱۳۶.....

افشای اسرار

با کوتاهی خواص زمان امام صادق (علیه السلام)، اسرار افشا شد. ۵۵۶.....

به بار آمدن مصائب بسیار

کوتاهی خواص زمان اباعبدالله علیه السلام سرچشمه‌ی بسیاری از مصائب است ۱۳۷

سکوت نخبگان در برابر ظلم، باعث سیه‌روزی جامعه شد..... ۱۵۲

تأثیر عملکرد بجای خواص

به میدان آمدن نخبگان، بنیان ظلم را ویران میکند..... ۱۵۳

یک تصمیم بجای یک انسان خاص، میتواند مسیر تاریخ را عوض کند..... ۴۶۸

اگر اکثریت خواص حق، اهل دنیا نباشند، جامعه‌ی اسلامی بیمه میشود؛ وگرنه

حسین بن علی‌ها به مسلخ خواهند رفت ۴۳۸

حرکت بجا و نابجای خواص، هر کدام به نوعی سرنوشت تاریخ را دگرگون میکنند..... ۴۵۱

اگر برخی خواص به امام علیه السلام میپیوستند، سرنوشت قیام در ظاهر هم به نفع امام رقم

میخورد ۱۳۵

اگر خواص همکاری میکردند، حرکتی عظیم شکل میگرفت که سقوط عراق و شام را به

ارمغان می‌آورد ۱۳۵

با همکاری خواص و غلبه‌ی امام علیه السلام مسیر تاریخ عوض میشد و وضعیت امروز به گونه‌ای

دیگر رقم میخورد ۱۳۶

اگر کوفیان امام علیه السلام را یاری میکردند، لشکر امام پیروز بود..... ۱۲۷

تشخیص، اقدام بموقع و نه‌راسیدن امام علیه السلام در سال ۵۷، انقلاب اسلامی را به پیروزی

رساند ۴۵۴

سرنوشت عوام

عوام اگر با پیشوایان حق معاصر شدند، راهی بهشت میشوند و اگر مبتلا به پیشوایان باطل

شدند، راه جهنم را در پیش میگیرند..... ۴۳۶

پرهیز از عوام‌زدگی

راه خروج از گروه عوام، داشتن قدرت تحلیل و تلاش و حرکت از روی بصیرت است... ۴۳۷

اشاره به برخی از خواص

شریح قاضی

شریح قاضی، از خواص اهل حق (جزو بنی‌امیه نبود) برای حفظ جان خود، خبر جراحت

هانی بن عروه را به مردم نرساند..... ۴۵۰

اگر شریح قاضی درست عمل میکرد، مردم میشویدند و کوفه به جبهه‌ی حق

بازمیگشت..... ۴۵۱

کوتاهی شریح قاضی و بد عمل کردن خواص در سقیفه، از نمونه‌های تاریخی کوتاهی

خواص ..... ۴۶۸.

طلحه

طلحه، پس از پیامبر ﷺ صاحب مزرعهای بزرگ، نزدیک کوفه بود ..... ۴۹۸.
مقایسه‌ی وضعیت مالی طلحه با زهدِ زمانِ پیامبر اکرم ﷺ نشان‌دهنده‌ی تغییر فرهنگ
خواص است ..... ۴۹۸.

ابوموسی اشعری

ابوموسی اشعری، حاکم بصره بود و مردم را به جهاد تهییج میکرد ..... ۴۹۸.
ابوموسی اشعری با چهل استر، اشیای قیمتی خود را برمیگردد و به جهاد می‌رود! ..... ۴۹۹.
انگیزه‌ی ابوموسی از حمل اموال خود به میدان جنگ، محافظت از آنها بود ..... ۴۹۹.
مردم عادی به ابوموسی اعتراض میکنند و او با تازیانه پاسخ میدهد ..... ۴۹۹.
مردم به عثمان شکایت میکنند و او ابوموسی را عزل میکند ..... ۵۰۰.

سعدبن ابی وقاص

سعدبن ابی وقاص که از اصحاب شورا و حاکم کوفه بود، قرض خود را به بیت‌المال ادا
نمیکرد ..... ۵۰۰.
عبدالله بن مسعود، مسئول بیت‌المال در کوفه، با سعدبن ابی وقاص و یارانش بر سر پس
ندادن قرض درگیر میشود ..... ۵۰۰.

مروان بن حکم

مروان بن حکم، خمس غنائم تونس و مغرب را به بهایی (پانصد هزار درهم) کمتر از ارزش
واقعی آنها می‌خرد ..... ۵۰۱.

ولید بن عقبه

همگان از نصب ولید بن عقبه - که در فسق و حماقت شهره بود - بر امارت کوفه، شگفت
زده شدند ..... ۵۰۲.
آیه‌ی «إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا» در مورد ولید بن عقبه نازل شده است ..... ۵۰۲.
با نصب ولید فاسق بر امارت کوفه، تغییر ارزشها و معیارها خود را نشان میدهد ..... ۵۰۲.

عوامل انحراف جامعه‌ی اسلامی

دور شدن از یاد خدا و تبعیت از شهوات

از دیدگاه قرآن، دور شدن جامعه از ذکر خدا و تبعیت از شهوات، دو عامل اصلی انحراف
جامعه‌اند ..... ۳۰۶.

دنیا طلبی

دنیا طلبی، درد بزرگ و اساسی جامعه‌ی اسلامی است ..... ۳۰۶.

دنیاطلبی، به معنی جمع‌آوری مال و التذاذ به شهوات، اصل پنداشتن دنیا و فراموشی آرمانهاست ۳۰۶

سازندگی در برابر دنیاطلبی و مادی‌گرایی است ۳۰۹

انزوای ارزشهای الهی

به مذهب رفتن فرزند رسول خدا ﷺ، حاصل انزوای ارزشها و معیارهای الهی بود؛ و این عبرت مهمی از عاشورا است ۳۰۹

نتیجدهی تبدیل معیارهای الهی به معیارهای مادی در جامعه‌ی اسلامی، شهادت حسین بن علی (علیه السلام) بود ۳۰۷

عوامل بقا و رشد نظام اسلامی

ایمان، همت و آرمان‌گرایی

برپایی نظام اسلامی در گرو ایمان، همت‌های بلند، آرمان‌گرایی و زنده نگه داشتن شعارهاست . ۳۰۷

پاسداشت معیارهای الهی

پاسداشت معیارهای الهی و جلوگیری از تغییر آنها در جامعه، امری ضروری است ۳۰۸

*** در جامعه‌ی اسلامی زمان پیامبر ﷺ، در بین مردم و در دستگاه حکومت، معیارهای الهی حاکم بود ۳۰۷

نتیجدهی حاکمیت معیارهای الهی، حرکت مردم به سوی خدا و حضور صالحان در رأس جامعه‌ی اسلامی است ۳۰۷

تقوا

تقوا، سپر دفاع از دین در برابر فساد، ارتجاع و ارتداد است ۳۶۵

عمل به تکلیف

در صورت عمل به تکلیف، با وجود سختیها، شهادتها و رنجها، پیروزی قطعی است ۴۵۵

در صحنه بودن مردم

با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی عاشورا پیش می‌آید ۵۹۰

تیزبینی، فکر و اراده‌ی محکم

تیزبینی، نگهبانی توأم با امانت و فکر و اراده‌ی محکم، دژی مستحکم در برابر انحراف جامعه میسازند ۴۳۱

رمز ماندگاری

مفهوم ماندگاری

ماندگاری انبیا و اولیا (علیهم السلام)، ماندگاری درس آنها در زندگی بشر است ۵۳۰

مجاهدت اباعبدالله علیه السلام برای حاکمیت الله و خطّ توحید، و نجات و صلاح انسان بود و این

مجاهدت تحقّق یافت ۵۳۰

راز ماندگاری عاشورا را با چشم عاشقانه باید دید ۵۰۹

منحصر به فرد بودن شرایط قیام

تبیین یگانگی

حادثه‌ی کربلا، یک حادثه‌ی استثنایی و بی‌مانند است ۱۵۹

روز عاشورا، در تاریخ نظیر ندارد ۹۵

حادثه‌ی کربلا؛ استثنایی، غیر قابل تصوّر و قیاس‌ناشدنی است ۱۹۲

حادثه‌ی عاشورا، حادثه‌ای بی‌نظیر و بی‌همتاست ۴۰۰

هیچ شخصیتی با حسین بن علی علیه السلام، و هیچ حادثه‌ای با حادثه‌ی عاشورا قابل مقایسه

نیست ۳۱

اثمه علیه السلام بر خاص بودن شرایط عاشورا گواهی داده‌اند ۲۹۶

امام حسن علیه السلام در لحظات پایانی عمر خویش، خطاب به امام حسین علیه السلام فرمود: لا یومَ کیومک

یا اَباعَبدالله ۲۲۵

تجربه‌ی عاشورا با خصوصیات و دشواریهایش، تنها از عهده‌ی امام حسین علیه السلام بر می‌آمد ۶۲۸

عاشورا، فداکاری بی‌سابقه و تکرارناپذیر، و الگوی همیشگی تاریخ است ۳۲۱

علّت انحصار

علّت منحصر به فرد بودن حادثه‌ی کربلا را باید در طبیعت این حادثه جستجو کرد. ... ۳۲۶

فضیلت بیشتر شهدای کربلا به سبب موقعیتی است که در آن شهید شدند ۹۲

بی‌نظیر بودن قیام عاشورا در حماسه و بروز برجستگیهای انسان، بی‌مانند است ۵۶۹

* راز عظمت یاران سیدالشهدا علیه السلام ایستادگی در مقابل دنیای کفر و ظلم بود ۱۳۹

فداکاری بی‌بدیل

عظیم‌ترین فداکاری تاریخ به نام حضرت اباعبدالله علیه السلام است ۲۷۹

فداکاری در عاشورا، تاج کرامتی بی‌نظیر و تکرارناپذیر است ۲۷۹

فداکاریها و از خود گذشتگی‌های واقعه‌ی عاشورا، بی‌نظیر و استثنایی بودند ۲۹۵

برجسته‌ترین و نمایان‌ترین خصوصیت عاشورا، فداکاری و ایثار در راه خدا و تحقّق اهداف الهی

است ۶۷۸

اباعبدالله علیه السلام در قیام خود همانند رسول الله صلی الله علیه و آله در مباحله، همه‌ی موجودی خود را به میدان

آورد ۵۷۰

فداکاری بی‌نظیر اباعبدالله علیه السلام با ایجاد بازتابی در ذهنیت آن روز و فردای تاریخ، موجب بقای

اسلام شد. ۲۳۷
 ** وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند. ۲۹۷
 در همه‌ی دنیای اسلام زمان یزید، تنها حسین بن علی (علیه السلام) جرأت ایستادگی داشت. ۲۹۷
 اباعبدالله (علیه السلام) به تنهایی در دنیایی پر از ظلمت و فساد، برای نجات اسلام قیام نمود. ۲۹۶
 عظمت شهدای کربلا در عمل به تکلیف، و نهراسیدن از تنهایی و عظمت پوشالی دشمن است. ۲۹۸

مظلومیت و غربت بی نظیر

مفهوم

دشوارترین مبارزه، مبارزه‌ی غریبانه‌ای است که مردم نسبت به مبارز یا منکرند یا غافل، یا کناره می‌جویند و یا در مقابل می‌ایستند. ۳۳۸

تبیین

امام حسین (علیه السلام) میان خواص و عوام، تنها و غریب بود. ۷۴
 با وجود پنج ماه سرگردانی فرزند پیامبر (صلی الله علیه و آله)، تنها چهل پنجاه نفر از جامعه‌ی عظیم اسلامی با حضرت همراه شدند. ۹۳
 برخی از ویژگیهای حادثه‌ی کربلا عبارتند از: ۱۷۰
 ۱. غربت و بی‌یاوری؛ ۱۷۰
 ۲. نیرومندی دشمن؛ ۱۷۰
 ۳. غم سنگین و نگرانی از نابودی دین. ۱۷۰
 اختناق شدید، تبلیغات منفی و غربت فراگیر، دلایل برتری شهیدان کربلا بر سایر شهدا هستند. ۲۰۳
 در مقایسه با عاشورا، امام و رهبر ما در انقلاب اسلامی تنها نیست، ولی امام حسین (علیه السلام) تنها بود. ۲۲۰
 تنها زدگانی قلیل در کنار امام (علیه السلام) باقی ماندند. ۷۵
 قیام امام حسین (علیه السلام) در شرایطی بود که بزرگان اسلام با حضرت همراه نشدند؛ با این وجود امام ایستادگی نمود. ۲۲۸
 کربلا، نقطه‌ی اوج مظلومیت و غربت اهل بیت (علیهم السلام) بود. ۲۴۱
 امام حسین (علیه السلام) هم در برابر هجوم دشمن مظلوم بود و هم در برابر تبلیغات و جنجال منافقانه‌ی آن. ۱۷۶
 قیام عاشورا در شرایط غربت، نبود مشوق و مخالفت مردم و بزرگان به وقوع پیوست. ۲۶۳
 به شهادت تاریخ، غربت و تنهایی در حادثه‌ی کربلا منحصر به فرد است. ۳۲۹

نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ کس جرأت اعتراض نداشت»، قابل جمع بندی است. ۳۷۶.....

عوامل

در حادثه‌ی عاشورا، برخی از چهره‌هایی که می‌توانستند جمعیتی را به میدان بیاورند، کوتاهی کردند. ۲۹۶.....
وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند. ۲۹۷..
سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام) شد. ۱۱۱
* برخی بزرگان برای توجیه کوتاهی‌شان، به امام (علیه السلام) توصیه می‌کردند که قیام را ترک نماید. ۲۹۷

نشانه‌ها

برخی از نشانه‌های غربت امام حسین (علیه السلام) عبارتند از: ۲۱۱.....
۱. حاکمیت اختناق؛ ۲۱۱.....
۲. هجرت و جهاد غریبانه؛ ۲۱۱.....
۳. شهادت در غربت؛ ۲۱۲.....
۴. منع روضه‌خوانی تا سالها پس از شهادت. ۲۱۲.....
نبود مشوّق و پشتوانه، یقین به عدم پیروزی ظاهری و آگاهی از شهادت و خصومت دشمن با زنان و بستگان، از نشانه‌های غربت کربلا هستند. ۳۲۹.....
خشنودی برخی از بزرگان عصر امام حسین (علیه السلام) از شهادت حضرت و بی‌اهتمامی برخی دیگر، نشانگر غربت امام است. ۳۳۰.....

عظیم‌ترین مجاهده

امام حسین (علیه السلام) بزرگ‌ترین مبارز و مظلوم‌ترین مجاهد تاریخ اسلام است. ۲۹۸.....
اباعبدالله (علیه السلام) تنها رزم‌آور میدانی بود که سخت‌ترین میدان مبارزه‌ی تاریخ است. ۳۳۱.....

اخلاص مطلق

اخلاص، رمز اثرگذاری و ماندگاری است و هرچه اخلاص بیشتر باشد، ماندگاری و اثرگذاری بیشتر است. ۳۲۷.....
اخلاص مطلق، رمز ماندگاری حادثه‌ی کربلاست. ۳۲۸.....
حرکت امام حسین (علیه السلام) حرکتی خالصانه برای اصلاح جامعه‌ی مسلمین بود. ۳۲۶.....
امام حسین (علیه السلام)، نمونه‌ی اعلاّی اخلاص در قیام است. ۳۲۷.....
حماسه‌ی سیدالشهدا (علیه السلام) در زیر سایه‌ی شعار «أَنَّهُ بَعِینَ اللَّهِ» به ثمر نشست. ۶۷۰.....
مخلصانه بودن قیام عاشورا در کلام امام (علیه السلام) متجلی است. ۳۲۶.....
امام حسین (علیه السلام)، مظهر مجاهدت خالصانه است. ۵۹۰.....

حفظ راه پاکان؛ سنتی الهی

- ماندگاری حادثه‌ی کربلا با قواعد مادی سازگاری ندارد ۳۲۸
- سنت الهی، حفظ راه پاکان و مخلصان است ۵۱۹
- اثر خون بناحق ریخته، در تاریخ ماندگار است ۵۱۹
- خدای متعال، خود از خون شهید پاسداری کرده و آن را زنده نگه میدارد ۵۱۹
- وعده‌ی خداوند در مورد کمک به ملّتی که در راه خدا تلاش کند، وعده‌ای قطعی است ۵۳۲

مصائب بی نظیر عاشورا

مقدمه

- عواملی که مصیبت عاشورا را مبدل به عظیم‌ترین مصیبت کرده‌اند، عبارتند از: ۲۴۷
۱. مخالفت همه‌ی دنیا با قیام؛ ۲۴۷
  ۲. مخفی بودن قدر و بهای فداکاری عاشورا؛ ۲۴۷
  ۳. اختناق شدید؛ ۲۴۷
  ۴. بی نظیر بودن یاوران و بستگان؛ ۲۴۷
  ۵. شهادت بهترینها در برابر چشمان اباعبدالله (علیه السلام) ۲۴۷
  ۶. شهادتهای تکان دهنده؛ ۲۴۸
  ۷. تشنگی، گرسنگی، خستگی و تنهایی پیش از شهادت؛ ۲۴۸
  ۸. مصیبتها و اسارت خاندان اهل بیت (علیهم السلام) پس از شهادت اباعبدالله (علیه السلام) ۲۴۸
- توجه به سابقه‌ی درخشان اباعبدالله (علیه السلام) حادثه‌ی عاشورا را باورنشدنی مینماید ۴۸۶
- زندگی اباعبدالله (علیه السلام) متشکل از سه دوره‌ی زمانی است: ۴۸۶
۱. دوره‌ی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) ۴۸۶
  ۲. بیست و پنج سال تا پایان حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام) ۴۸۶
  ۳. بیست سال پس از شهادت امیرالمؤمنین (علیه السلام) تا حادثه‌ی کربلا ۴۸۶
- جایگاه امام حسین (علیه السلام) در دوران حیات پیامبر (صلی الله علیه و آله) بدین شرح است: ۴۸۶
۱. حسین (علیه السلام) نور دیده‌ی پیامبر (صلی الله علیه و آله) است؛ ۴۸۶
  ۲. حسین (علیه السلام) فرزند عزیز فاطمه و علی (علیه السلام) - شخصیت‌های محبوب پیامبر (صلی الله علیه و آله) - است؛ ۴۸۷
  ۳. حسین (علیه السلام) در برابر چشم همگان از محبت پیامبر (صلی الله علیه و آله) بهره‌مند است ۴۸۷
- تصوّر حادثه‌ی فجع عاشورا در زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله) غیر قابل باور بود ۴۸۸
- امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات خویش؛ جوانی بالنده، عالم، شجاع، جهادگر، بخشنده، مورد تعظیم مردم و مورد احترام خلفای زمان بود ۴۸۸
- موضوع شهادت امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی دوم حیات حضرت نیز باورنکردنی بود ۴۸۹

امام حسین (علیه السلام) در دوره‌ی سوم زندگی، همراه با امام حسن (علیه السلام) بیست سال امام معنوی و مفتی بزرگ جهان اسلام و مرجع علمی مسلمانان بود. ۴۸۹.....
 حادثه‌ی عاشورا در دوره‌ی سوم نیز باورنکردنی است. ۴۸۹.....
 حادثه‌ی باورنکردنی اتفاق افتاد. ۴۸۹.....

تبیین

حادثه‌ی کربلا از هر حادثه‌ی مشابهی در طول تاریخ، غم‌انگیزتر، عمیق‌تر، ماندگارتر و مؤثرتر است. ۸۳۰.....
 عاشورا، صحنه‌ی مصائب بی‌نظیر و صبر بی‌مانند امام حسین (علیه السلام) است. ۴۶۶.....
 اگر نبود خطرپذیری و فداکاری اباعبدالله (علیه السلام) و فجایع عظیمی که برای اهل بیت (علیهم السلام) اتفاق افتاد، این واقعه در تاریخ نمی‌ماند. ۶۷۵.....
 اوج مصیبت در کربلا، شهادت علی‌اصغر (علیه السلام) در آغوش پدر است. ۱۶۰.....
 اسارت اهل بیت (علیهم السلام) در عاشورا به دست پلیدترین‌های زمان، فاجعه‌ای بی‌نظیر در تاریخ اسلام است. ۲۷۱.....
 اسارت اهل بیت (علیهم السلام) در واقعه‌ی عاشورا، سخت‌ترین اسارت‌ها بود. ۲۷۱.....
 شب یازدهم محرم، شب گریه‌های سوزان یتیمان امام حسین (علیه السلام) بود. ۱۷۶.....
 توصیه به گریه برای اباعبدالله (علیه السلام) در مصیبت‌ها، برای این است که مقایسه، باعث خشک شدن اشک چشم ما میشود و این ناشی از عظمت مصیبت عاشورا است. ۲۴۶.....

استقامت بی‌بدیل امام (علیه السلام) و یاران ایشان

مقدمه

شرایط ویژه‌ی قیام

- شرایط ویژه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ۱۱۶.....
۱. یقین به شکست ظاهری؛ ۱۱۶.....
  ۲. نبود پشتیبانی؛ ۱۱۶.....
  ۳. برخوردار نبودن از ستایش و قدردانی مردم؛ ۱۱۶.....
  ۴. قرار گرفتن در دنیایی پر از ظلمت؛ ۱۱۶.....
  ۵. قدرت و حکومت ستمگران؛ ۱۱۶.....
  ۶. توصیه‌ی همگانی به قیام نکردن؛ ۱۱۶.....
  ۷. غربت محض؛ ۱۱۷.....
  ۸. ۷۲ نفر در برابر میلیون‌ها مخالف و ده‌ها هزار گرگ خونخوار؛ ۱۱۷.....
  ۹. ایستادگی در دریایی از فشار، تهدید و رنج؛ ۱۱۷.....
  ۱۰. اسارت، تحقیر و رنج خانواده‌ی مجاهدین. ۱۱۷.....
- برخی از ویژگیهای حادثه‌ی کربلا عبارتند از: ۱۷۰.....

۱. غربت و بی‌یاوری؛ ۱۷۰
۲. نیرومندی دشمن؛ ۱۷۰
۳. غم سنگین و نگرانی از نابودی دین..... ۱۷۰
- اختناق شدید، تبلیغات منفی و غربت فراگیر، دلایل برتری شهیدان کربلا بر سایر شهدا هستند..... ۲۰۳
- برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله علیه السلام عبارت بودند از: ۵۶۹
۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹
۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹
۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر ۵۶۹

سیطره‌ی ظلم و فساد

- همراه نشدن امثال ابن‌عبّاس با امام حسین علیه السلام نشانگر سیطره‌ی کامل ظلم بر جامعه بود ۳۷۶
- اباعبدالله علیه السلام به تنهایی در دنیایی پر از ظلمت و فساد برای نجات اسلام قیام نمود. ۲۹۶
- امام حسین علیه السلام تنها کسی بود که حاضر شد در برابر فساد فراگیر مدّعی خلافت رسول‌الله قیام کند..... ۹۳
- امام حسین علیه السلام در برابر ظلمی فراگیر و مسیطر قیام نمود ۹۴

آگاهی از مصائب و سختیها

- اباعبدالله علیه السلام با علم به همه‌ی مصائب، شجاعانه وارد میدان مبارزه شد..... ۲۲۶
- امام علیه السلام با علم به تشنگی علی‌اصغر و اسارت اهل‌بیت علیهم السلام استقامت ورزید..... ۵۱۵

اختناق مطلق و غربت فراگیر

- اختناق مطلق، غربت فراگیر و یقین به شهادت، از عوامل بی‌مانندی مصیبت عاشورا هستند ۲۳۸
- سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین‌بن‌علی علیه السلام شد ۱۱۱

سکوت و گریز نامداران

- وقتی زمان عمل رسید، چهره‌های نامدار اسلام از خشونت یزید ترسیدند و گریختند ۲۹۷
- عبدالله‌بن‌عبّاس، عبدالله‌بن‌جعفر و عبدالله‌بن‌زبیر، از شدت اختناق دوران یزید، سکوت کردند..... ۴۱۵
- در حادثه‌ی عاشورا، برخی از بزرگان حجاز، حتی جرأت فریاد نداشتند..... ۳۳۹

اصحاب بزرگ پیامبر ﷺ در خانه‌های خود خزیدند. ۹۴.....

شدت عمل حکومت یزید

شواهد شدت عمل حکومت یزید عبارتند از: ۴۱۴.....

۱. سکوت عناصر ناآرام زمان امیرالمؤمنین (علیه السلام) در زمان یزید؛ ۴۱۴.....

۲. سکوت مبارزان سیاسی زمان معاویه در زمان یزید؛ ۴۱۴.....

۳. سرکوب شدید قیام‌های پس از عاشورا. ۴۱۴.....

وسوسه‌ها و خدشه‌های بزرگان

خدشه‌های بزرگان در مورد حرکت امام (علیه السلام) عبارت بودند از اینکه: ۴۷۶.....

۱. به جای کشته شدن، به نشر معارف اسلامی و احکام بپردازید؛ ۴۷۶.....

۲. از کشته شدن بی حاصل پرهیز کنید؛ ۴۷۶.....

۳. چرا زن و بچه را همراه خود می‌برید؟ ۴۷۶.....

۴. چرا مردم را به کشتن می‌دهید؟ ۴۷۷.....

۵. چرا به کوفه می‌روید؟ ۴۷۷.....

۶. از امام حسن (علیه السلام) تبعیت کنید و صلح کنید. ۴۷۷.....

نبرد اباعبدالله (علیه السلام)، نبرد روشنی نبود و امکان وسوسه‌های فراوانی علیه قیام وجود

داشت. ۵۷۴.....

دشواریهای مضاعف

قربانی شدن عزیزان امام (علیه السلام) در برابر دیدگان حضرت، بر سختی واقعه‌ی عاشورا

می‌افزاید ۳۳۹.....

تشنگی، بر دشواریهای واقعه‌ی عاشورا می‌افزود ۳۴۰.....

تبیین

صبر جمیل امام (علیه السلام)

*** صبر جمیل امام حسین (علیه السلام) در سه عرصه متجلی است: ۵۷۱.....

۱. شکیبایی در برابر ملامت دلسوزانه و فشارهای مصلحت‌طلبانه و استدلال‌هایی

به‌ظاهر قوی؛ ۵۷۱.....

۲. صبر در برابر فشارهای جسمانی و مصائب آن؛ ۵۷۱.....

۳. شکیبایی در برابر شهادت تدریجی یاران ۵۷۱.....

از صفات برجسته‌ی امام حسین (علیه السلام) صبر و احتساب است. احتساب یعنی به پای خدا

گذاشتن و برای او انجام دادن ۵۶۰.....

کلام اباعبدالله (علیه السلام) وقتی که در گودال قتلگاه روی زمین افتادند، نشان از صبر و احتساب

بالای حضرت دارد.	۶۲۱
صبر امام <small>علیه السلام</small> بر مظلومیتها، غربت، شهادت یاران، تشنگی، نگرانی از آینده و اسارت، نشان از عظمت او دارد.	۴۶۶
امام حسین <small>علیه السلام</small> با وجود انابه و درد دل با خدا، در مقابل حوادث تلخ عاشورا صبر میکرد	۱۳۰
صبر و تحمل بی نظیر، راز ماندگاری حادثه‌ی عاشورا است	۴۶۷
* شباهت صبر امام خمینی به صبر امام حسین <small>علیه السلام</small> در ایستادگی بر ادامه‌ی راه و عقب نزدن بود.	۵۷۳

استقامت ویژه‌ی حسینی

استقامت در جنگ، به تنهایی استقامت حسین ساز نیست، باید استقامت‌های ویژه‌ی امام <small>علیه السلام</small> را دید	۴۷۶
استقامت ویژه‌ی امام حسین <small>علیه السلام</small> ایستادگی در راه هدفی است که مورد خدشه‌ی مستمرّ چهره‌های نامدار اسلامی قرار میگرفت.	۴۷۶
امام حسین <small>علیه السلام</small> در برابر شبهه‌های مصلحت‌اندیشان ایستادگی و بر خطّ مستقیم پافشاری نمود.	۴۷۷
مقاومت امام حسین <small>علیه السلام</small> مقاومتی بی سابقه در شرایط ویژه و تکرارناپذیر بود	۶۲
در همه‌ی دنیای اسلام زمان یزید، تنها حسین بن علی <small>علیه السلام</small> جرأت ایستادگی داشت.	۲۹۷
اباعبدالله <small>علیه السلام</small> تنها رزم‌آور میدانی بود که سخت‌ترین میدان مبارزه‌ی تاریخ است	۳۳۱
نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ کس جرأت اعتراض نداشت»، قابل جمع‌بندی است.	۳۷۶
یک نفر شجاعانه همه‌ی حکومت یزید را به مبارزه میطلبید	۴۱۵
امام <small>علیه السلام</small> با علم به تشنگی علی اصغر و اسارت اهل بیت <small>علیهم السلام</small> استقامت ورزید.	۵۱۵
** ماجرای کربلا از نظر جسمانی مطرح نیست؛ عظمت آن به لحاظ روح و معناست	۴۶۱
عظمت حادثه‌ی کربلا در این است که امام <small>علیه السلام</small> در مواجهه با جهان قدرتمند انحراف و ظلم، احساس ضعف و تردید نکرد و یک‌تنه به میدان آمد	۴۶۱
عظمت شهدای کربلا در عمل به تکلیف، و نهراسیدن از تنهایی و عظمت پوشالی دشمن است	۲۹۸
* شجاعت ورود در میدان جنگ، با شجاعت مواجه شدن با یک دنیا، متفاوت است.	۴۶۳
* ایستادگی در عمل مهم است.	۴۷۵

- * اراده‌ی یاران امام (علیه السلام) بسیار قوی بود ۹۴
- * واقعه‌ی نیم روزه‌ی عاشورا، از هشت سال دفاع مقدس برتر و درخشان‌تر است. ۲۸۷

معنویت و عرفان

- معنویت و عرفان امام (علیه السلام) راز ماندگاری عاشورا است. ۴۷۱
- پشتوانه‌ی حادثه‌ی عاشورا، معنویت است ۴۷۳
- دو بُعد شخصیتی امام حسین (علیه السلام) عبارتند از: ۴۷۰
۱. جهاد و شهادت؛ ۴۷۰
۲. معنویت و عرفان ۴۷۰
- عرفان و معنویت، روی دیگر ماجرای حماسی و جهادی عاشورا است ۴۷۰
- بعد معنوی و عرفانی امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه نمایان است ۴۷۰
- معنویت و عرفان دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام) در خطاب سیاسی ایشان در منی نیز مشاهده میشود ۴۷۰

عوامل معنوی قدرت

مقدمه

- تصوّر باطلِ قدرتهای مادی، اتمام کار اولیای خدا با شهادت است، ولی روزبه‌روز بر عظمت ایشان افزوده میشود ۵۲۹
- عاملی که موجب ماندگاری اولیای خدا میشود، یکی از حقایق واضح زندگانی بشر است ... ۵۲۹
- پیروزی حقیقی و ماندگار، پیروزی در تاریخ است ۵۲۹
- عوامل قدرت دو گونه‌اند که عبارتند از: عوامل مادی و عوامل معنوی ۵۲۹
- نتیجه‌ی تکیه‌ی باطل بر عوامل مادی قدرت، بهره‌ی بسیار ناچیز از دنیا است ۵۲۹
- ایمان، پارسایی، راستی، ارزشهای دینی و الهی همراه با مجاهدت، عوامل معنوی قدرت‌اند. ۵۳۰
- جهتگیری قدرت معنوی، صلاح و نجات انسان است ۵۳۱
- عده‌ای در زمان غربت یا قدرت معنویت، از درک هدف مجاهدتها ناتوان هستند ۵۳۱

تبیین

- قدرت معنوی، در تاریخ ماندگار و سرنوشت‌ساز است ۵۳۰

وظایف و بایسته‌ها

شناخت عاشورا

- احساس عاشورایی بدون برخورداری از معرفت عاشورایی، در مسیر غلط قرار میگیرد ۳۶۸
- هر چه جوانب حادثه‌ی عاشورا بررسی شود، ابعاد تازه‌تر و روشنگری‌های بیشتری از آن آشکار

۴۸۳.....	میشود
۵۲۰.....	باید از کلمات امام حسین (علیه السلام) حد اکثر بهره را برد
۵۶۲.....	شناخت عاشورا منحصر به زمان وقوع آن نیست؛ معرفتی مربوط به همه‌ی زمانهاست
۳۹۸.....	درس عاشورا در دیگر کشورهای اسلامی برخلاف ایران، آن چنان که باید شناخته شده نیست
۵۶۲.....	فهمیدن عاشورا به شناخت عناصر تشکیل دهنده‌ی هویت یزیدی در هر زمان و برخورد حسینی با آن است

بر خور داری از قدرت تحلیل وقایع اسلامی

۴۱۵.....	کسب قدرت تحلیل واقعیات در زمینه‌ی مسائل اسلامی، برای سنجش عاشورا ضروری است
----------	--

تحقیق و مطالعه

۴۳۰.....	اندیشه و تحقیق در راستای عبرت گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن، ضروری است
۴۳۸.....	انقلاب، بر حسب اتفاق بیمه نمیشود؛ مطالعه، دقت و فکر لازم است
۴۵۵.....	پژوهش در موضوع خواص و عوام در دو بخش لازم است:
۴۵۶.....	۱. پژوهش در تاریخ خواص و رفتار آنها؛
۴۵۶.....	۲. تبیین وظیفه‌ی خواص در هر زمان با توجه به عبرتهای تاریخی و معارف اسلامی
۴۸۳.....	در عاشورا پژوهی سه بحث عمده وجود دارد:
۴۸۳.....	۱. انگیزه‌های قیام امام حسین (علیه السلام)؛
۴۸۳.....	۲. درسهای عاشورا؛
۴۸۳.....	۳. عبرتهای عاشورا

تبیین عاشورا

۸۹.....	یکی از مهمترین مسائل فرهنگی، تبیین درست حادثه‌ی عاشورا است
۳۶۸.....	برای معرفت عاشورا، میتوان از متنهای کوتاه بدون حاشیه استفاده نمود
۳۶۸.....	عاشورا را باید با هزاران جلوه و بیان، تعریف و تبیین کرد

احیای یاد و خاطره‌ی اباعبدالله (علیه السلام)

تبیین

۳۴۱.....	*** شکر نعمت ذکر و یاد خاطره‌ی عاشورا به چیست؟
۹۶.....	باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلها حفظ شود
۲۰۱.....	حادثه‌ی عاشورا نباید کهنه و فراموش شود، تا درس آن در تاریخ زنده بماند

راه و خون امام حسین (علیه السلام) پرچم حرکت امت اسلام به سوی هدفهای اسلامی است، پس باید زنده نگه داشته شود. ۵۹۶.....

زنده ماندن یاد عاشورا برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است ۳۹۸.....

بزرگداشت عاشورا، وظیفه‌ای اسلامی است ۹۲.....

بی خبری نسلها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است. ۹۵.....

مظلومیت باید فریاد شود و به گوش انسانهای دیگر برسد ۹۶.....

حوادثی که روشنگر دل و ذهن مردم‌اند، نباید به دست فراموشی سپرده شوند ۲۰۱.....

عاشورا باید زنده بماند. ۱۸۲.....

باید نام و یاد شهید را زنده نگه داشت. ۱۷۴.....

زنده نگه داشتن یاد شهیدان، زنده نگه داشتن درس شهادت است. ۱۷۳.....

ما با خود عهد میکنیم که نام و یاد و راه امام حسین (علیه السلام) را هرگز فراموش نکنیم. ۶۳۴.....

باید از ترکیب عجیب و آلیاژ چندین عنصره‌ی عاشورا برای نیازهای هر زمان بهره‌برداری نمود ۵۶۴.....

حادثه‌ی محرم، با ذکر و یادآوری، تکراری نمیشود. ۵۷۵.....

نهضت حسینی در عرصه‌های گوناگون فقاقت، معنویت، معرفت، حکومت اسلامی و فرهنگ عمومی، نیازمند علمدار است ۳۵۹.....

آثار یاد اباعبدالله (علیه السلام)

تضمین بقای اسلام

محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن حیات و بقای اسلام است. ۲۷۹.....

اینکه امام خمینی فرمود: «عاشورا اسلام را نگه داشت» یعنی محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن بقای اسلام است ۲۷۹.....

شکل‌گیری، حفظ و پیشبرد انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی با بهره‌گیری از عاشورا شکل گرفت. ۲۶۱.....

محبت، عنصری اساسی در پیشبرد انقلاب اسلامی است. ۲۶۰.....

عزاداری برای امام حسین (علیه السلام) یک سنت صحیح اسلامی است که ما را حفظ کرده است ۱۱.....

تقویت رابطه با خدا و امام حسین (علیه السلام) و فداکاری برای حفظ دین، لازمه‌ی بالندگی و پیروزی ما هستند. ۲۳.....

* هیئتهای مذهبی با ریشه‌ی عاشورایی، ماهیتی انقلابی پیدا میکنند ۳۵۶.....

پشتوانه‌ی پیوند فکری و عملی با امام حسین (علیه السلام)

پیوند عاطفی با امام حسین (علیه السلام) در قالب عزاداری، پشتوانه‌ی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است ۶۵۷

حفظ الگو و انتقال تجربه‌ی عاشورا

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد ابا عبدالله (علیه السلام) این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت..... ۱۷۴

زنده ماندن یاد عاشورا برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است ۳۹۸

شهیدی که خون او بجوشد و در تاریخ سرازیر شود، اسوه میشود..... ۹۶

حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن، از آثار مهم مجالس حسینی‌اند ۳۵۷

* زنده نگه‌داشتن یاد شهیدان، زنده نگه‌داشتن درس شهادت است..... ۱۷۳

چشمه‌ی فیض و معنویت

ذکر مصیبت، چشمه‌ی جوشان فیض و معنویت در میان محبان اهل بیت (علیهم السلام) است ۳۳۵

* محرم و عاشورا، در روحیه و فضای زندگی مردم تأثیر میگذارد..... ۳۶۷

تعمیق محبت به اهل بیت (علیهم السلام) و انتقال آن به نسلها

عزاداری متعارف، موجب مودت میشود..... ۶۵۸

عزاداری، ابزار انتقال محبت اهل بیت (علیهم السلام) به نسلهای آینده است ۳۶۱

شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد ۳۵۶

* محرم و عاشورا، در روحیه و فضای زندگی مردم تأثیر میگذارد..... ۳۶۷

حفظ ایمان و ارزشها، و شکست دشمنان

حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن، از آثار مهم مجالس حسینی‌اند ۳۵۷

ذکر و یاد عاشورا، دلها را به منبع جوشش ایمان اسلامی متصل میکند ۳۴۱

شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد..... ۳۵۵

فلسفه‌ی عزاداری، حفظ ارزشهای معنوی الهی است ۶۳۸

ماندگاری تفکر شیعی

ماندگاری تفکر شیعی، موهون همدوشی عاطفه و فکر است..... ۲۷۸

گره‌گشایی در مقاطع مختلف تاریخی

زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره‌ی کربلا، امری گره‌گشا در تاریخ مسلمین است..... ۵۷۲

زنده نگه داشتن یاد امام حسین (علیه السلام) وسیله‌ی عبور مسلمانان از همه‌ی موانع و مشکلات است. ۶۳۸.....

معرفت‌بخشی

مجالس حسینی؛ جوانان را به آگاهی و معرفت میرسانند. ۲۴.....

طاغوت‌ستیزی

مجالس حسینی؛ مجالس ضدّ ظلم، ضدّ سلطه و ضدّ شمرها، یزیدها و ابن‌زیادهای زمان‌اند. ۶۴۰.....

بیداری ملت‌ها

یادآوری عاشورا، مایه‌ی بیداری ملت‌هاست. ۹۱.....

هدایت جامعه

یادآوری عاشورا، هدایت جامعه را در پی خواهد داشت. ۵۴۷.....

تلاش ائمه (علیهم السلام)

پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) و پراکندگی و رعب شیعیان، با تلاش امام سجّاد (علیه السلام)

جریان امامت و تشیع، مجدّد به راه افتاد. ۲۵.....

امام سجّاد (علیه السلام) پس از واقعه‌ی عاشورا دو کار مهم انجام داد: ۵۵۳.....

۱. زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا؛ ۵۵۳.....

۲. ایجاد یک پایه‌ی مستحکم فکری برای شیعه. ۵۵۳.....

امام سجّاد (علیه السلام) پس از عاشورا ظاهراً در انزوا زندگی کرد؛ در حالی که نهضت کربلا را زنده

نگه داشت. ۵۲۸.....

امام سجّاد (علیه السلام) پس از حادثه‌ی عاشورا درباره‌ی نتیجه‌ی قیام اباعبدالله (علیه السلام) به روشنگری

پرداخت. ۵۷۷.....

افشاگریهای امام سجّاد (علیه السلام) توطئه‌های بنی‌امیه را در مورد حادثه‌ی عاشورا خنثی

نمود. ۲۰۱.....

امام سجّاد (علیه السلام) از اسارت تا شهادت خویش، پاسدار حماسه‌ی عاشورا بود. ۲۰۱.....

انتشار پیام عاشورا، با خطبه‌ها و افشاگریهای حضرت زینب (علیها السلام) و امام سجّاد (علیه السلام) صورت

پذیرفت. ۶۴۹.....

نتایج تلاش امام زین‌العابدین (علیه السلام) پس از عاشورا عبارت بودند از: ۱۶۲.....

۱. تثبیت کربلا در تاریخ؛ ۱۶۲.....

۲. شکست سیاسی و روانی دشمن. ۱۶۲.....

امام سجّاد و زینب کبری (علیها السلام) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند ۶۴۲.....

با تدبیر امام سجاد (ع) علی‌رغم خواست یزید، عاشورا از انزوا درآمد ۶۵

هدف امام سجاد (ع) از زنده نگه‌داشتن یاد حسین (ع) انتقام از بنی‌امیه نبود..... ۵۹۶

اگر اقدام حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار
نمیشد ۶۲۰

پیام‌رسانی به سراسر دنیای اسلام، بزرگ‌ترین مسئولیت امام سجاد و زینب کبری (س) پس از
امام حسین (ع) بود ۵۹۵

امام سجاد (ع) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا
داشت ۶۳۰

گریه‌های امام سجاد (ع) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسف نبود؛ گریه‌ی آتش‌افروز
انقلاب بود ۱۵

حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه‌داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت
بود ۱۳۴

وارثان خون حسین بن علی (ع) شیواترین روشها را برای زنده نگه‌داشتن این خون به کار
بردند ۴۶۵

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد ابا عبدالله (ع) این حادثه را برجسته و
ثابت نگه داشت..... ۱۷۴

*** دستگاه تبلیغاتی بنی‌امیه و بنی‌عباس، همواره برای پنهان کردن حادثه‌ی کربلا تلاش
میکردند ۵۳۵

تبلیغات دستگاه ظلم، حقایق کربلا را واژگون نشان میداد، اما تبلیغات دستگاه امامت،
بافته‌های آنها را گسست و حق را آشکار کرد..... ۲۷۳

ائمه (ع) بزرگ‌ترین مانع در برابر سیاست اموی بودند ۲۴۰

امام صادق (ع) با تأکید بر روضه‌خوانی، سعی در زنده نگه‌داشتن عاشورا داشت..... ۵۳۵

انگیزه‌ی امام صادق (ع) از تشویق شعر عاشورایی، مقابله با تبلیغ دشمن بود..... ۲۷۲

نقش اربعین

مقدمه

حضور اهل بیت (ع) بر مزار ابا عبدالله (ع) در اربعین را نباید بر رفتار عادی و رایج زیارت امام
حسین (ع) حمل کرد ۲۰۲

پیام‌رسانی کربلا

اربعینِ اول، سرآغاز برافراشته شدن پرچم پیام شهادت کربلاست..... ۹۷

حضور امام سجاد (ع) و حضرت زینب کبری (س) بر مزار امام حسین (ع) برای آن بود که: ۲۰۲

۱. مسلمانان بدانند حادثه‌ی عاشورا تمام نشده است؛ ۲۰۲.....
۲. کربلا میعادگاه شیعیان است؛ ۲۰۲.....
۳. درس ضرورت تلاش برای تشکیل نظام اسلامی به قیمت جان، یادآوری شود ۲۰۳.....

زنده نگه داشتن یاد عاشورا

- *** بی خبری نسلها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است. ۹۵.....
- *** باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلها حفظ شود. ۹۶.....
- حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه‌داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴.....
- درس اربعین، حفظ خاطره‌ی شهادت در طوفان تبلیغات دشمن است. ۲۷۳.....

افشاگری و گسترش فرهنگ عاشورایی

- اربعین، سرمنشأ گسترش فکر عاشورایی و جرأت دادن به مردم است. ۶۵۱.....
- در اربعین، افشاگری و تحقق هدفهای افشاگری وجود دارد. ۶۵۱.....
- قیام توابین و مختار و در نتیجه سقوط بنی امیه، از اربعین آغاز شد. ۶۵۱.....

آغاز فرهنگ زیارت

- اربعین؛ آغاز جاذبه‌ی زیارت حسینی بود که تا امروز تداوم یافته است. ۶۳۲.....

ارتباط فکری و عاطفی با اباعبدالله (علیه السلام)

تبیین

- ارتباط فکری و عاطفی با اباعبدالله (علیه السلام)، از اهمیت بسیاری برخوردار است. ۱۵.....
- حادثه‌ی عاشورا به عنوان پشتوانه‌ی نهضت و انقلاب اسلامی، باید آبرومند و پرتپش بماند. ۲۶۷.....
- محبت به اهل بیت (علیهم السلام) و پیوند عاطفی با عاشورا، نعمت بزرگی است که در اختیار ماست. ۲۶۱.....
- تقویت رابطه با خدا و امام حسین (علیه السلام) و فداکاری برای حفظ دین، لازمه‌ی بالندگی و پیروزی ما هستند. ۲۳.....
- فکر و ایمان بدون عشق و محبت، برای به حرکت درآوردن توده‌ها و ایجاد روح فداکاری، ناکارآمدند. ۲۶۰.....
- بزرگان و مصلحان، همواره با استفاده از زمینه‌های عاطفی و فکری، برای ایجاد معرفت صحیح تلاش کرده‌اند. ۳۶۸.....
- ماندگاری گرایش عاطفی جوانان به اهل بیت (علیهم السلام) در گرو استحکام فکری آنها با شرح و تبیین

- معارف اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۲۰
- تشیع، آیین محبت است. ۲۷۸
- روح هیئتهای مذهبی، عشق به اهل بیت (علیهم السلام) و دلسوختگی از حادثه‌ی عاشورا است. ۳۵۷
- نظریه‌ی تفکیک مسائل فکری و ایمانی از مسائل عاطفی، نظیر عواطف به عاشورا، توهمی شبه‌روشنفکرانه و باطل است. ۲۶۱
- *** امام خمینی (ره) تصوّر غلط و روشن‌فکرانه‌ی رایج قبل از پیروزی انقلاب را از بین برد. ۲۶۵
- *** امام خمینی (ره)، سیاست انقلابی را با عاطفه‌ی عاشورایی گره زد. ۲۶۵

استفاده از هنر مدّاحی

- باید با استفاده از هنر مدّاحی، محبت و باور مردم به اهل بیت (علیهم السلام) را عمق بخشید. ۲۷۹

آثار ارتباط عاطفی با عاشورا

- پیوند عاطفی با امام حسین (علیه السلام) در قالب عزاداری، پشتمانی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است. ۶۵۷
- ماندگاری تفکر شیعی، مرهون همدوشی عاطفه و فکر است. ۲۷۸
- محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن حیات و بقای اسلام است. ۲۷۹
- مجالس حسینی، جوانان را به آگاهی و معرفت می‌رسانند. ۲۴
- اینکه امام خمینی (ره) فرمود: «عاشورا اسلام را نگه داشت» یعنی محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن بقای اسلام است. ۲۷۹
- عزاداری، ابزار انتقال محبت اهل بیت (علیهم السلام) به نسلهای آینده است. ۳۶۱
- محبت، عنصری اساسی در پیشبرد انقلاب اسلامی است. ۲۶۰
- انقلاب اسلامی با بهره‌گیری از عاشورا شکل گرفت. ۲۶۱
- تقویت رابطه با خدا و امام حسین (علیه السلام) و فداکاری برای حفظ دین، لازمه‌ی بالندگی و پیروزی ماهستند. ۲۳
- *** امام خمینی (ره)، مسئله‌ی نهضت را در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ با قیام عاشورا گره زد. ۲۶۱
- *** شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد. ۳۵۵
- *** شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد. ۳۵۶

عزاداری

- *** عزاداریها باید پیام داشته و از محتوا برخوردار باشند. ۸۹

- * هنر و محتوا باید کنار یکدیگر در خدمت مجالس عزاداری قرار گیرد. ۹۰.....
- * هدف از گریستن بر امام حسین (علیه السلام) زنده ماندن فکر او در ذهن و زندگی ما است. ۲۶۰.....
- * در شهادت دیگر معصومین (علیهم السلام) بهتر است به جای سینه‌زنی، به شرح مصائب آنان پرداخته شود. ۲۹۲.....

استفاده از فرصت محرم

مقدمه

- محرم از سه جهت حائز اهمیت است: ۵۳۶.....
- ۱. حوادث محرم؛ ۵۳۶.....
- ۲. تأثیر محرم در تاریخ؛ ۵۳۶.....
- ۳. فرصت تبلیغی محرم ۵۳۶.....
- دشمن همواره برای گرفتن ایمان اسلامی و انقلابی مردم تلاش میکند ۵۳۷.....
- در فرصت تبلیغی محرم، افکار عمومی و ایمان مردم از اهمیت بالایی برخوردار است. ۵۳۷.....
- سلاح محرم در برابر دشمنان، پیروز است ۳۷۲.....
- استفاده‌ی بهینه از فرصت تبلیغی محرم، متوقف بر شناخت شرایط جامعه، نیازها و مخاطبان است. ۵۳۶.....
- دانشمندان غرب، تشنه‌ی اسلامند. ۳۷۳.....
- آرامش روحی بشر غربی، فقط در سایه‌ی اسلام فراهم میشود. ۳۷۳.....
- غرب در جست‌وجوی چهره‌هایی چون شیخ انصاری و ملاصدرا است. ۳۷۴.....

تبیین

- باید از فرصت محرم برای بیان معارف و حقایق اسلامی بهره برد ۳۷۷.....
- تبیین حقیقت نظام علوی جمهوری اسلامی، از بالاترین معارف اسلامی است. ۳۷۷.....
- محرم، فرصتی است برای حفظ و تقویت ایمان مردم به دین و روحانیت ۵۳۷.....
- محرم، بهترین فرصت برای تبلیغ، بصیرت‌بخشی و شاخص‌سازی است ۶۵۶.....
- قبل از ماه محرم باید هم‌فکری‌های لازم در زمینه‌ی کیفیت تبلیغ و وظایف مبلغان صورت گیرد. ۴۶۴.....

اهداف

- اهداف تبلیغ محرم عبارتند از: ۲۸۰.....
- ۱. موعظه برای تزکیه‌ی مردم؛ ۲۸۰.....
- ۲. تبیین معارف دینی برای بالا بردن سطح آگاهی دینی مردم؛ ۲۸۰.....
- ۳. بیان مراثی ابا عبدالله (علیه السلام) برای ارائه‌ی الگوی جهاد به مردم ۲۸۰.....

سرمشق گیری

مقدمه

شیعه از نعمت الگو برخوردار است. ۵۹۷

هدف از بیان عظمت اهل بیت (علیهم السلام) حرکت در راه آنان است. ۵۹۸

ضرورت

ضرورت ابتدایی

معرفی شخصیت‌های افسانه‌ای بزرگ، نشانگر نیاز ملت‌ها به الگو است. ۵۱۶

اولیای خدا (علیهم السلام) شاخصهای راه هدایت الهی برای بشرند. ۴۵۷

مقابله با الگوسازی دشمن

دستگاه‌های تبلیغاتی دنیا با ارائه الگوهای ساختگی، سعی در گمراه کردن انسان‌ها دارند

هنر غربی، هنر جهت‌دار و منفی است. ۵۹۶

ملت‌ها در برابر الگوهای ساختگی غربی الگویی ندارند. ۵۹۷

دنباله‌روی زن مسلمان از زینب کبری (علیها السلام)، موجب پدید آمدن زنانی برجسته در میان فساد

فرهنگی غرب میشود. ۱۶۹

استعداد الگوبخشی عاشورا

مقدمه

امت اسلامی، الگوهای بزرگ و درخشان فراوانی در اختیار دارد. ۵۱۶

الگویی برای همه

روایت «الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»، به این معناست که جوانی حسنین (علیهم السلام)

الگوی جوانان است. ۵۹۷

کاروان کربلا برای جوانان، نوجوانان، پیرمردان، مادران و همه، الگو و اسوه دارد. ۷۱

فهم، هوشیاری و انتخاب درست، سرمشقهای رفتاری حضرت زهرا و زینب کبری (علیهم السلام)

برای زنان عالمند. ۲۹۰

امام حسین (علیه السلام) برای همه‌ی مسلمانان و تمامی احرار درس دارد. ۶۴۰

درس عملی عاشورا، تکلیف همه‌ی نسل‌ها را در شرایط مشابه زمان امام حسین (علیه السلام) مشخص

میکند. ۴۰۰

زینب کبری (علیها السلام) نسخه‌ی اصلی رفتار مادران شهدای ماست. ۴۰۵

الگوی ملت‌ها

قیام کربلا، متضمن درسها و سرمشقهای گوناگون برای ملت ماست. ۲۳۶

ایستادگی مظلومانه‌ی امام حسین (علیه السلام) در برابر ظلم، سرمشقی برای ملت مظلوم

فلسطین است..... ۶۳۴
 امام حسین (علیه السلام) با قیام خود، سرمشقی برای امت اسلامی بر جای گذاشت..... ۶۲۳

الگوی تاریخ

هدف امام (علیه السلام) این بود که نفس قیام او، الگویی برای تاریخ گردد..... ۴۶
 عاشورا، فداکاری بی سابقه و تکرارناپذیر، و الگوی همیشگی تاریخ است..... ۳۲۱
 امام حسین (علیه السلام) سرمشق مبارزه‌های تاریخ است..... ۵۴۷
 حرکت امام حسین (علیه السلام) حرکتی نمادین و قابل انطباق بر شرایط مشابه در تاریخ است..... ۵۶۲
 قضیه‌ی امام حسین (علیه السلام) از احکام تعبیه‌ی محض نیست که ملاکات آن قابل حدث و معتبر نباشد..... ۵۶۷
 فداکاری امام (علیه السلام) علت بقای اسلام و حرکتی آموزنده برای همیشه‌ی تاریخ است..... ۷۶
 قیام عاشورا، الگوی امت اسلامی تا روز قیامت است..... ۶۲۵

الگویی برای همه‌ی صحنه‌ها

عاشورا، در همه‌ی صحنه‌ها سرمشق ماست..... ۲۱۴
 * امام حسین (علیه السلام) در تمام زندگانی خود، همان گونه است که در کربلا بود..... ۵۹۲
 نه تنها شهادت، که همه‌ی دوران زندگی امام حسین (علیه السلام) درس و الگو است..... ۵۹۲
 خداوند با ماجرای عاشورا، الگو و نمونه‌ی اعلائی برای جهاد با دشمن و نفس ارائه نمود..... ۳۱۶
 حرکت و پیشرفت دائمی، سرمشق امام حسین (علیه السلام) برای ماست..... ۴۶۰
 کربلا، الگویی آرموده است که ثابت کرد در مقابل عظمت دشمن نباید دچار تردید شد..... ۳۰۱

آثار و نتایج

با سرمشق‌گیری مسلمانان از قیام عاشورا، فساد و انحراف ریشه‌کن خواهد شد..... ۳۹۷
 قیام‌های شهادت‌طلبانه و احیاگر دین علیه ظلم، سرمشق گرفته از فرهنگ عاشورا هستند..... ۱۹۹
 ملتی که محرم و عاشورا دارد هرگز مغلوب نخواهد شد..... ۶۰۶
 پیروزی در انقلاب اسلامی و جنگ، به برکت سرمشق عاشورا بود..... ۳۲۲
 امام خمینی (ره) در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ از درس عاشورا الگو گرفت..... ۶۲۶
 * حرکت در راه امام حسین (علیه السلام)، از درون افراد با تهذیب نفس آغاز و در سطح جامعه متجلی می‌شود..... ۳۷۶
 * خداوند با ماجرای عاشورا، الگو و نمونه‌ی اعلائی برای جهاد با دشمن و نفس ارائه

نمود..... ۳۱۶

* حرکت و پیشرفت دائمی، سرمشق امام حسین (علیه السلام) برای ماست..... ۴۶۰

لوازم الگوگیری از عاشورا

باید برای سرمشق گرفتن و یافتن راه، شباهت‌های امروز با صدر اسلام را بیابیم..... ۲۲۱

زنده ماندن یاد عاشورا برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است..... ۳۹۸

* حرکت در راه امام حسین (علیه السلام) از درون افراد با تهذیب نفس آغاز و در سطح جامعه متجلی

میشود..... ۳۷۶

توسّل به اهل بیت (علیهم السلام)

توسّل و محبّت اهل بیت (علیهم السلام)، گوهر بسیار ارزشمندی است..... ۵۹۶

بهره‌گیری از فنّ تبلیغ و منبر

جایگاه تبلیغ و منبر

فنّ تبلیغ دین، از شریف‌ترین فنون است..... ۲۸۰

یکی از جهات بارز واقعه‌ی عاشورا، مسئله‌ی تبلیغ است..... ۴۶۴

کلّ جامعه‌ی شیعی ما، تحت تأثیر خیره‌کننده‌ی منبر اباعبدالله (علیه السلام) است..... ۲۸۳

منبر، با توجّه به حضور نزدیک و مستقیم واعظ در میان مستمعین، دارای تأثیر ویژه‌ای

است..... ۲۶۹

منبر، بر خلاف تصوّر غلط گذشته، جایگاه اهل علم و مجتهدان است..... ۲۸۳

ظرفیتهای تبلیغ

تبلیغ، فرصتی برای هدایت، موعظه، انذار، تبشیر و آشنایی مردم با مسائل اساسی جهان اسلام

است..... ۵۲۴

علمای شیعه، همواره از حادثه‌ی کربلا برای حفظ دین بهره برده‌اند..... ۳۲۲

در عصر مبارزات انقلاب، شبکه‌ی گسترده‌ی مجالس حسینی، منشأ گسترش تفکر انقلابی در

کشور بود..... ۲۸۴

مجالس حسینی، همواره محلّ تبیین اسلام و جهت‌دهی عواطف بوده‌اند..... ۳۲۲

بایسته‌های تبلیغ

اتقان در نقل، بیان و مستندات فکری آنچه به عنوان خوراک فکری به مردم ارائه میشود،

ضروری است..... ۶۱۹

باید آگاه‌ترین افراد به مسائل اسلامی و عامل‌ترین آنها به احکام شرعی، در راه تبلیغ قدم

بردارند..... ۲۸۱

در تبلیغ، باید با رفق عمل شود تا حقایق در دلها جای بگیرد..... ۵۲۳

هر سه عنصر منطق، حماسه و عزّت، و عاطفه، باید در مسئله‌ی تبلیغ نقش داشته باشند ۶۲۸

شرایط مبلغ

برخی از شرایط مبلغان عبارتند از: ۲۸۱
 ۱. تهذیب نفس؛ ۲۸۱
 ۲. آگاهی دینی، فلسفی و اجتماعی؛ ۲۸۱
 ۳. دقت نظر در معرفی اسوه‌ی جهاد و مبارزه در ماجرای عاشورا ۲۸۱

خالص‌سازی تبیین حادثه‌ی عاشورا

اتقان در نقل، بیان و مستندات فکری آنچه به عنوان خوراک فکری به مردم ارائه میشود، ضروری است ۶۱۹
 برای معرفی عاشورا، میتوان از متنهای کوتاه بدون حاشیه استفاده نمود ۳۶۸
 شرط بهره‌مندی حقیقی از محرم این است که: ۲۶۷
 ۱. محققان، عاشورا را خالص، دقیق و متقن تشریح کنند؛ ۲۶۷
 ۲. بیان خالص حادثه‌ی عاشورا در قالب هنری ارائه شود. ۲۶۷
 بیان هنری حادثه‌ی عاشورا با پیرایه‌های عقل‌پسند، اشکال ندارد ۲۶۶

پرهیز و مقابله با تحریف

مقدمه

اسلام؛ دین منطق

اسلام، دینی منطقی و تشیع منطقی‌ترین تفسیر آن است ۳۵۰
 دوران کنونی، دوران تجلّی فکر اهل بیت (علیهم‌السلام) است. ۳۴۷

توجه ملت‌ها به اسلام

امروزه عواطف ملت‌های مسلمان نسبت به احکام و معارف اسلام و حکومت اسلامی برانگیخته شده است ۳۶۰
 آرامش روحی بشر غربی، فقط در سایه‌ی اسلام فراهم میشود ۳۷۳
 دانشمندان غرب، تشنه‌ی اسلامند. ۳۷۳
 غرب در جست‌وجوی چهره‌هایی چون شیخ انصاری و ملاصدرا است. ۳۷۴

نقشه‌ی دشمنان

*** امروزه دنیای اسلام با دشمنانی پلید و جهانی روبه‌روست ۳۶۰
 احتمال ترویج افعال غلط زیارت، از سوی دشمن وجود دارد ۳۵۰
 آلودگی هیئت‌ها با خرافات، نقشه‌ی دشمن است. ۳۶۱

آثار و نتایج بدعتها و تحریفات

ضربه به عاشورا و انقلاب

*** حادثه‌ی عاشورا به عنوان پشتوانه‌ی نهضت و انقلاب اسلامی باید آبرومند و پرتپش

بماند. ۲۶۷.....

امروز مشوّب کردن حادثه‌ی عاشورا به چیزهایی که جزء آن نیست، ناخدمتی به این حادثه

و انقلاب ناشی از آن است. ۲۶۸.....

دور کردن دلها از امام حسین (علیه السلام)

*** حسین بن علی (علیه السلام) منجی بشریت است. ۳۷۴.....

کارهای نادرست، دلها را از چهره‌ی مبارک سیدالشهدا (علیه السلام) منحرف میکند. ۳۷۴.....

بی‌منطق جلوه دادن تشیع

*** اسلام، دینی منطقی و تشیع منطقی‌ترین تفسیر آن است. ۳۵۰.....

*** درخشش متکلمان شیعی، نشان از خردگرایی شیعه دارد. ۳۵۰.....

باید از کارهایی که جامعه‌ی محبّ اهل بیت (علیهم السلام) را خرافی و بی‌منطق معرفی میکند، پرهیز

کنیم. ۳۴۹.....

بهانه دادن به دست دشمنان

دوستان اهل بیت (علیهم السلام)، نباید بهانه دست دشمن دهند. ۳۵۲.....

انحرافات در عزاداری، مایه‌ی دراز شدن زبان دشمنان علیه دوستان اهل بیت (علیهم السلام)

است. ۶۵۸.....

آیت‌الله‌العظمی بروجردی برای جلوگیری از سوء استفاده‌ی دشمن، عتبه‌بوسی را منع

کرد. ۳۵۰.....

اعمال جاهلانه باعث میشود دشمن، درک روشن و محبّت شیعه به اهل بیت (علیهم السلام) را

سیاه‌نمایی کند. ۳۵۲.....

راه‌های مقابله

روضه‌خوانی و عزاداری سنتی

راهکار مقابله با تحریف عاشورا، روضه‌خوانی سنتی از طریق واقعه‌خوانی است. ۳۷۵.....

ثبت و بقای حادثه‌ی کربلا، از ثمرات سنت واقعه‌خوانی است. ۳۷۵.....

مناسب است عزاداری به شکل سنتی آن انجام شود. ۳۵۳.....

شرح و تبیین معارف و حقایق

ماندگاری گرایش عاطفی جوانان به اهل بیت (علیهم السلام)، در گرو استحکام فکری آنها با شرح و

تبیین معارف اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۲۰.....

ممبر حسینی، محلّ بیان حقایق دینی و حسینی است ۶۳۹

اتقان مرائی و برخورداری از مضامین صحیح

مرثیه خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد ۱۹۰

واقعه خوانی باید متقن باشد ۳۷۵

نوحه ها و روضه ها، باید از مضامینی صحیح برخوردار باشند ۳۵۳

بایسته های روضه خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن آور ۳۲۴

* ارشاد مفید، لهوف سیدبن طاووس و نفس المهموم محدّث قمی، از بهترین کتابها درباره ی

قیام عاشورا هستند ۱۹۰

پرهیز از بیان مطالب سست و غلط

در مجالس حسینی، باید از بیان مطالب سست و شبهه افکن پرهیز شود ۳۴۵

بایسته های عزاداری عبارتند از: ۶۰۷

۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافی؛ ۶۰۷

۲. پرهیز از سخنان سست و بی مدرک؛ ۶۰۷

۳. بیان والاترین معارف و لازم ترین مطالب ۶۰۷

باید از شبیه خوانی غیر منطبق با واقعیت پرهیز شود ۱۹۱

گویندگان، وعاظ و مداحان، باید توجّه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید بازیچه

قرار داد ۶۳۹

بیان هنری حادثه ی عاشورا با پیرایه های عقل پسند، اشکال ندارد ۲۶۶

عدم حمایت و جلوگیری توسط علما

کارهای غلط در عرصه ی عزاداری، نباید مورد تأیید و حمایت روحانیت قرار گیرند ۶۰۸

علمای سلف از رواج کارهای غلط در عزاداریها جلوگیری میکردند ۳۴۸

اگر بدعت های رواج یافته ی امروز در عزاداری، در زمان امام خمینی ره رواج داشت، امام با

آن مقابله میکردند ۳۵۱

لعن یزید

لعن یزید و شمر، به معنای مخالفت با حاکمیت مانند یزید است ۶۳۹

عبرت گیری از حادثه ی عاشورا

مقدمه

حادثه ی عاشورا از دو جهت درسها و عبرتها قابل تأمل و تدبّر است ۳۰۲

حادثه‌ی عاشورا، علاوه بر درس، متضمّن عبرت نیز هست..... ۳۶۳

ضرورت عبرت‌گیری از تاریخ

قرآن، ما را به عبرت‌گیری از تاریخ دعوت میکند..... ۴۲۸

تاریخ، یعنی شرح حال ما در صحنه‌ای دیگر، که باید از آن درس و عبرت آموخت..... ۴۳۵

وقایع صدر اسلام برای رهروان راه حق، یک خزانه‌ی تمام‌نشدنی از معارف، درس‌ها و

عبرتهاست..... ۴۶۹

* اگر بخواهیم از تاریخ عبرت بگیریم، باید دغدغه‌ی آینده داشته باشیم..... ۴۲۹

لزوم تحقیق و مطالعه در باب عاشورا

مطالعه در مورد حادثه‌ی عاشورا، امری ضروری است..... ۱۴۶

اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن،

ضروری است..... ۴۳۰

پژوهش در موضوع خواص و عوام در دو بخش لازم است..... ۴۵۵

۱. پژوهش در تاریخ خواص و رفتار آنها؛..... ۴۵۶

۲. تبیین وظیفه‌ی خواص در هر زمان با توجه به عبرت‌های تاریخی و معارف اسلامی... ۴۵۶

هرچه جوانب حادثه‌ی عاشورا بررسی شود، ابعاد تازه‌تر و روشنگری‌های بیشتری از آن آشکار

میشود..... ۴۸۳

** سه بُعد افتخار و عزّت حسینی عبارتند از:..... ۵۸۱

۱. مبارزه با باطل مقتدر؛..... ۵۸۱

۲. جنگ با هواهای نفسانی؛..... ۵۸۱

۳. برخورد با فجایع و مصیبت‌ها..... ۵۸۱

اهل نظر باید در هر سه بُعد افتخار و عزّت حسینی تأمل کنند..... ۵۸۲

ضرورت عبرت‌گیری از عاشورا

اگر جامعه‌ی اسلامی از عاشورا عبرت نگیرد، به عاقبت جامعه‌ی اسلامی در زمان امام

حسین (علیه السلام) مبتلا خواهد شد..... ۴۸۵

عاملی که جامعه‌ی نبوی را تا قتل امام حسین (علیه السلام) سقوط میدهد، میتواند انقلاب ما را هم

دچار سقوط کند..... ۳۰۵

عبرت‌گیری از عاشورا برای امروز ما، از درس‌ها و پیام‌های دیگر عاشورا فوریت بیشتری دارد... ۳۰۵

تفاوت‌های جامعه‌ی کنونی ما و جامعه‌ی صدر اسلام، اهمیت عبرت‌گیری از عاشورا را دوچندان

میکند..... ۴۰۹

در جامعه‌ی اسلامی امروز نیز امکان وقوع حادثه‌ی تلخی چون عاشورا وجود دارد؛ باید برای

- پیش‌گیری از آن چاره‌ای اندیشید. ۴۳۰.....
 اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن،
 ضروری است. ۴۳۰.....
 عبرت‌های عاشورا، در روزهای حاکمیت اسلام کاربرد دارد. ۴۸۴.....

فلسفه‌ی طرح عبرت‌های عاشورا

- فلسفه‌ی طرح عبرت‌های عاشورا، آمادگی برای مقابله با طراحتی همه‌جانبه‌ی دشمن است. ۵۳۴.....
 طرح همه‌جانبه‌ی دشمن برای مقابله با انقلاب عبارت است از: ۵۳۵.....
 ۱. ایجاد بی‌بند و باری؛ ۵۳۵.....
 ۲. خدشه در ضروریات سیاسی و انقلابی مردم؛ ۵۳۵.....
 ۳. دسته‌بندی برای خروج خیل عظیم مردم از صحنه؛ ۵۳۵.....
 ۴. زیر سؤال بردن مجموعه‌های پای‌بند به مبانی انقلاب و نظام. ۵۳۵.....

فرق اسلامی و عبرت‌های عاشورا

- بحث عبرت‌های عاشورا، بحثی تاریخی و سودمند برای همه‌ی فرقه‌های اسلامی است. ۴۹۴.....

مقابله با هتک حرمت نجف و کربلا

- مسلمانان و شیعیان نسبت به هتک حرمت نجف و کربلا، ساکت نمی‌نشینند. ۵۹۴.....

زیارت با معرفت

- زیارت با معرفت، یعنی زائر بداند: ۹۹.....
 ۱. چه می‌کند؟ ۹۹.....
 ۲. چه کسی را زیارت می‌کند؟ ۹۹.....
 ۳. اعلام حمایت از امام حسین (علیه السلام) اعلام بیزاری از کیست؟ ۹۹.....
 ۴. راه ابا عبدالله (علیه السلام) کدام است؟ ۹۹.....

بایسته‌های مجالس حسینی

تبیین قیام ابا عبدالله (علیه السلام)

- مجالس حسینی باید در خصوص هدف و فلسفه‌ی قیام ابا عبدالله (علیه السلام) به مردم آگاهی ۱۷۰.....
 باید ابعاد نهضت حسینی در مجالس امام حسین (علیه السلام) تبیین شود ۱۹۱.....
 یکی از مهمترین مسائل فرهنگی، تبیین درست حادثه‌ی عاشورا است. ۸۹.....
 ویژگی‌های بایسته‌ی مجالس محرم عبارتند از: ۳۴۶.....
 ۱. استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم السلام) ۳۴۶.....
 ۲. ارائه‌ی دید روشن از حادثه‌ی عاشورا؛ ۳۴۶.....
 ۳. ایجاد معرفت و ایمان ۳۴۶.....

تهذیب مجالس حسینی

مجالس اباعبدالله (علیه السلام) نباید محل ترویج اندیشه‌های ضد انقلاب باشد. ۱۸.....

تقویت آگاهی و روح حسینی

مجالس حسینی؛ باید بصیرت، آگاهی و روح حماسه و فداکاری را در مردم تقویت نمایند. ۱۹.....
مجالس عزاداری حسینی، باید شناخت مردم نسبت به حادثه‌ی عاشورا را ارتقا دهند. ۳۴۴.....
هیئت و مجلس عزاداری، باید بر دو پایه‌ی عواطف و فکر استوار باشد. ۶۱۶.....

حضور افکار اصیل اسلامی

کارایی مجالس اباعبدالله (علیه السلام)، زمانی است که افکار اصیل اسلامی در آن حضور دارد. ۲۰.....

استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم السلام)

ویژگیهای بایسته‌ی مجالس محرم عبارتند از: ۳۴۶.....
۱. استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم السلام): ۳۴۶.....
۲. ارائه‌ی دید روشن از حادثه‌ی عاشورا؛ ۳۴۶.....
۳. ایجاد معرفت و ایمان ۳۴۶.....
هیئت و مجلس عزاداری باید بر دو پایه‌ی عواطف و فکر استوار باشد. ۶۱۶.....

برخورداری از محتوا و هنر

هنر و محتوا، باید کنار یکدیگر در خدمت مجالس عزاداری قرار گیرند. ۹۰.....
عزاداریها باید پیام داشته و از محتوا برخوردار باشند. ۸۹.....
عاشورا را باید با هزاران جلوه و بیان، تعریف و تبیین کرد. ۳۶۸.....

حفظ وحدت

مسلمانان باید وحدت داشته باشند و از اهانت به مقدّسات یکدیگر پرهیز نمایند. ۹۱.....

پرهیز از آزار مردم

مراسم عزاداری نباید برای مردم مزاحمت ایجاد کند. ۱۹۰.....

پاسداشت از تحریف

روضة خوانی و عزاداری سنتی

راهکار مقابله با تحریف عاشورا، روضه خوانی سنتی از طریق واقعه خوانی است. ۳۷۵.....
ثبت و بقای حادثه‌ی کربلا، از ثمرات سنت واقعه خوانی است. ۳۷۵.....
مناسب است عزاداری به شکل سنتی آن انجام شود. ۳۵۳.....

شرح و تبیین معارف و حقایق

ماندگاری گرایش عاطفی جوانان به اهل بیت (علیهم السلام)، در گرو استحکام فکری آنها با شرح و تبیین معارف اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۲۰.....

ممبر حسینی، محل بیان حقایق دینی و حسینی است ۶۳۹

اتقان مرائی و برخورداری از مضامین صحیح

مرثیه خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد ۱۹۰

واقعه خوانی باید متقن باشد ۳۷۵

نوحه ها و روضه ها، باید از مضامینی صحیح برخوردار باشند ۳۵۳

بایسته های روضه خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن آور ۳۲۴

* ارشاد مفید، لهوف سید بن طاووس و نفس المهموم محدث قمی، از بهترین کتابها درباره ی

قیام عاشورا هستند ۱۹۰

پرهیز از بیان مطالب سست و غلط

در مجالس حسینی، باید از بیان مطالب سست و شبهه افکن پرهیز شود ۳۴۵

بایسته های عزاداری عبارتند از: ۶۰۷

۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافی؛ ۶۰۷

۲. پرهیز از سخنان سست و بی مدرک؛ ۶۰۷

۳. بیان والاترین معارف و لازم ترین مطالب ۶۰۷

باید از شبیه خوانی غیر منطبق با واقعیت پرهیز شود ۱۹۱

گویندگان، وعاظ و مداحان، باید توجه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید بازیجه

قرار داد ۶۳۹

بیان هنری حادثه ی عاشورا با پیرایه های عقل پسند، اشکال ندارد ۲۶۶

عدم حمایت و جلوگیری توسط علما

کارهای غلط در عرصه ی عزاداری، نباید مورد تأیید و حمایت روحانیت قرار گیرند ۶۰۸

علمای سلف از رواج کارهای غلط در عزاداریها جلوگیری میکردند ۳۴۸

اگر بدعت های رواج یافته ی امروز در عزاداری، در زمان امام خمینی رحمه الله رواج داشت، امام با

آن مقابله میکردند ۳۵۱

بیان معارف اسلامی

مجالس عزاداری امام حسین علیه السلام فرصتی مناسب برای آموزش دین، اخلاق، سیاست، احکام

و تقویت معنویت اند ۱۹۲

وظایف هیئتها و مجالس حسینی، تبیین درس قیام عاشورا و معارف قرآنی و اسلامی است ۵۶۳

مجالس حسینی، باید ایمان و معرفت دینی مردم را افزایش دهند ۳۴۴

تبیین حقیقت نظام علوی جمهوری اسلامی، از بالاترین معارف اسلامی است	۳۷۷
ویژگیهای بایسته‌ی مجالس محرم عبارتند از:	۳۴۶
۱. استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم‌السلام):	۳۴۶
۲. ارائه‌ی دید روشن از حادثه‌ی عاشورا:	۳۴۶
۳. ایجاد معرفت و ایمان	۳۴۶
باید از فرصت محرم برای بیان معارف و حقایق اسلامی بهره برد	۳۷۷
محرم، فرصتی است برای حفظ و تقویت ایمان مردم به دین و روحانیت	۵۳۷
بایسته‌های عزاداری عبارتند از:	۶۰۷
۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافی؛	۶۰۷
۲. پرهیز از سخنان سست و بی‌مدرک؛	۶۰۷
۳. بیان والاترین معارف و لازم‌ترین مطالب	۶۰۷

پرداختن به مسائل روز

مسائل قابل طرح در مجالس محرم عبارتند از:	۲۶۸
۱. زنده نگه‌داشتن یاد امام خمینی (ره):	۲۶۸
۲. توصیه‌ی کمک به نظام اسلامی؛	۲۶۸
۳. تأکید بر وحدت کلمه؛	۲۶۸
۴. تذکر درباره‌ی کید تمام‌نشدنی دشمن؛	۲۶۸
۵. پرهیز از تردید و بدبینی به نظام اسلامی	۲۶۸

مدیریت صحیح

علما باید مساجد، حسینیه‌ها و مجالس حسینی را صحیح اداره کنند	۲۷۰
---	-----

رعایت تفاوت ایام جشن و ایام سوگ

جشن معصومین (علیهم‌السلام) باید با جشنهای ملی متفاوت باشد.	۲۹۵
در ایام ولادت، باید مناقب و معجزات ائمه (علیهم‌السلام) گفته شود و از برنامه‌های غم‌انگیز پرهیز گردد.	۲۹۵

وظایف مردم و روحانیت در قبال مجالس حسینی

وظیفه‌ی روحانیت، اقامه‌ی صحیح عزاست	۳۴۳
وظیفه‌ی مردم، حضور آگاهانه در مجالس عزاداری است	۳۴۲

بهره‌برداری از عاشورا

باید از ترکیب عجیب و آلیاژ چندین عنصره‌ی عاشورا برای نیازهای هر زمان بهره‌برداری نمود.	۵۶۴
--	-----

احیای ذکر عاشورا

عاشورا را باید با هزاران جلوه و بیان، تعریف و تبیین کرد. ۳۶۸.....
 پیوند عاطفی با امام حسین (علیه السلام) در قالب عزاداری، پشتوانه‌ی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است. ۶۵۷.....
 باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلها حفظ شود. ۹۶.....
 راه و خون امام حسین (علیه السلام) پرچم حرکت امت اسلام به سوی هدفهای اسلامی است، پس باید زنده نگه داشته شود. ۵۹۶.....
 زنده ماندن یاد عاشورا برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است. ۳۹۸.....
 بزرگداشت عاشورا، وظیفه‌ای اسلامی است. ۹۲.....
 بی‌خبری نسلها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است. ۹۵.....
 مظلومیت باید فریاد شود و به گوش انسانهای دیگر برسد. ۹۶.....
 عاشورا باید زنده بماند. ۱۸۲.....
 باید نام و یاد شهید را زنده نگه داشت. ۱۷۴.....
 زنده نگه داشتن یاد شهیدان، زنده نگه داشتن درس شهادت است. ۱۷۳.....
 ما با خود عهد میکنیم که نام و یاد و راه امام حسین (علیه السلام) را هرگز فراموش نکنیم. ۶۳۴.....
 باید از ترکیب عجیب و آلیاژ چندین عنصری عاشورا برای نیازهای هر زمان بهره‌برداری نمود. ۵۶۴.....
 حادثه‌ی محرم با ذکر و یادآوری، تکراری نمیشود. ۵۷۵.....

احیای معرفت حسینی

کلمات امام حسین (علیه السلام) خط و جهت همیشگی در تبلیغ اسلام را ترسیم نموده‌اند. ۵۲۱.....
 مجالس عزاداری باید ما را با حسین بن علی (علیه السلام) و اهداف آن بزرگوار نزدیک و آشنا کنند. ۳۰۲.....
 از بایسته‌های مجالس حسینی، درس آموزی از مکتب امام حسین (علیه السلام) است. ۵۶۱.....
 باید به درسهای عاشورا در مجالس حسینی توجه نمود. ۲۲۰.....

شناخت عاشورا

فواید شناخت عاشورا

واقعۀ عاشورا، متضمن درسهای بسیاری برای روشن کردن تکلیف مسلمانان در هر شرایطی است. ۳۱۰.....
 عاشورا، متضمن بنیانی‌ترین مطالب در معارف اسلامی است. ۴۱۵.....

* اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار

آن، ضروری است ۴۳۰

بایستگی شناخت واقعه

افزودن آگاهی درباره‌ی نهضت عاشورا برای ما ضروری است ۱۱۱

از فرهنگ عاشورا باید بیشترین استفاده را برد ۱۷۸

اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار

آن، ضروری است ۴۳۰

یادآوری فلسطین

ذکر مجاهدتهای فلسطینیان و سخن از جنایت صهیونیستها را نباید در مجالس حسینی

فراموش کرد ۵۷۲

ترویج فرهنگ شهادت طلبی

باید به درسهای عاشورا در مجالس حسینی توجه نمود ۲۲۰

اولین درس عاشورا، فداکاری و استقامت در راه خدا در سخت‌ترین شرایط است ۲۲۷

درس عاشورا، این است که برای نجات اسلام باید با دشمن مقابله کرد و همه‌ی خطرهای را به جان

خرید ۲۲۴

* مسئله‌ی شهید و ایثارگری، کهنه‌شدنی نیست؛ نیروی حرکت جامعه است ۵۹۵

برگزاری در همه‌ی کشورها

برگزاری مراسم عزاداری در همه‌ی کشورها مطلوب است ۹۱

فرقه‌های مختلف مسلمانان برای امام حسین (علیه السلام) اقامه‌ی عزای میکنند ۹۱

بایسته‌های منبر

مقدمه

کل جامعه‌ی شیعی ما، تحت تأثیر خیره‌کننده‌ی منبر اباعبدالله (علیه السلام) است ۲۸۳

منبر با توجه به حضور نزدیک و مستقیم واعظ در میان مستمعین، دارای تأثیر ویژه‌ای است ۲۶۹

** عبادت یا معصیت همسران پیامبر (صلی الله علیه و آله) به جهت انتساب آنها به حضرت، مستلزم پاداش یا

عقوبت مضاعف است ۶۱۰

خطای کسانی که دارای موقعیت ممتاز و انتساب بیشتر به اهل بیت (علیهم السلام) هستند (مانند اهل

منبر و مدآحان)، سنگین‌تر و سخت‌تر است ۶۱۱

غناي محتوایی و سعه‌ی صدر خطیب

منبر، بر خلاف تصوّر غلط گذشته، جایگاه اهل علم و مجتهدان است ۲۸۳

برخی از بایسته‌های منبر عبارتند از: ۲۸۳

۱. پرهیز از سخنان سست؛ ۲۸۳
۲. بیان معارف پرفایده؛ ۲۸۳
۳. تبیین پیراسته‌ی حادثه‌ی عاشورا؛ ۲۸۳
۴. پرهیز از خرافات ۲۸۳
- بایسته‌های منبر عبارتند از: ۳۲۲
۱. پرهیز از منبر بی‌مطالعه؛ ۳۲۲
۲. سعه‌ی صدر در پاسخ‌گویی به پرسشهای جوانان ۳۲۲

ضابطه‌مندی منبر

- با توجه به شرایط امروز، پیشرفت فنّ منبر در محتوا، قالب و روشها امری ضروری است. ۲۸۶
- سازماندهی و ضابطه‌مندی منبر به عنوان یک رسانه‌ی مؤثر، امری ضروری است. ۲۸۴
- ضابطه‌مندی منبر، به معنی نظارت اساتید بر منبریان و تبیین معیارهای منبر و محتوای آن است. ۲۸۵
- مرحوم حاج میرزا حسین نوری با نوشتن کتاب «لؤلؤ و مرجان»، برای ضابطه‌مندی منبر تلاش نمود ۲۸۵

تبیین معارف و تقویت ایمان و معرفت مخاطبان

- مجالس حسینی باید ایمان و معرفت دینی مردم را افزایش دهند ۳۴۴
- منبر حسینی، محلّ بیان حقایق دینی و حسینی است ۶۳۹
- منبر، بر خلاف تصوّر غلط گذشته، جایگاه اهل علم و مجتهدان است. ۲۸۳
- وظایف هیئت‌ها و مجالس حسینی، تبیین درس قیام عاشورا و معارف قرآنی و اسلامی است. ۵۶۳
- تبیین حقیقت نظام علوی جمهوری اسلامی، از بالاترین معارف اسلامی است ۳۷۷
- منبر باید آدم‌ساز و فکرساز باشد ۵۶۳

مراقبت از منبر

- شبهه‌افکنی در جایگاه منبر، امری جبران‌ناپذیر است ۳۴۶

تبیین ابعاد قیام عاشورا

- علماء، مبلغان و ذاکران، باید مسئله‌ی عاشورا را به صورت یک مسئله‌ی اصلی مورد توجه قرار دهند ۲۶۶
- وظایف هیئت‌ها و مجالس حسینی، تبیین درس قیام عاشورا و معارف قرآنی و اسلامی است. ۵۶۳

وحدت موضوع و پیوستگی مطالب

- سخنران باید از اوّل تا آخر دهه و یا در جلسات پی‌درپی، یک خط و یک موضوع را دنبال کند ۵۶۳

بایسته‌های روضه خوانی

صحت و مطابقت با واقع

مرثیه‌خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد ۱۹۰

القای معرفت و آگاهی

روضه، بایستی فضا را از معرفت و آگاهی پر کند ۵۶۳

بیان موعظه و معارف در قالب هنر رسای شعر، بسیار اثرگذار است ۶۱۴

مطابقت با معارف اسلامی

بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن آور ۳۲۴

اتقان در نقل و مستندات

اتقان در نقل، بیان و مستندات فکری آنچه به عنوان خوراک فکری به مردم ارائه می‌شود،

ضروری است ۶۱۹

خواندن متن مقتل و پرهیز از مجلس آرای غلط

خواندن متن مقاتل، باید جایگزین مجلس آرای غلط شود ۳۴۷

مجالس حسینی باید در جهت فلسفه‌ی فعلی خود حرکت کنند ۳۴۷

بیان احساسات شخصی مداح، ذکر مصیبت و گزارش عاشورا نیست ۱۷۱

بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن آور ۳۲۴

ذکر وقایع و شرح مصائب

*** همه‌ی حوادث عاشورا گریه‌آور و دردناک است ۴۰۱

ذکر مصیبت درباره‌ی امام حسین (علیه السلام) به معنای ذکر وقایع عاشورا است ۵۸

روضه‌خوانی، باید به صورت ذکر وقایع و تشریح و تحلیل آنها باشد ۱۶۰

باید آنچه در کربلا رخ داد، تشریح شود تا حماسه زنده بماند ۱۷۱

در شهادت دیگر معصومین (علیهم السلام)، بهتر است به جای سینه‌زنی، به شرح مصائب آنان پرداخته

شود ۲۹۲

*** عزاداری ام‌البنین (علیها السلام) هم جنبه‌ی عاطفی و هم جنبه‌ی حماسی دارد ۶۷۳

بهره‌گیری از زبان حال ام‌البنین (علیها السلام) در بیان مصیبت حضرت ابوالفضل (علیه السلام)، بسیار مهم و جذاب

است ۶۷۲

بهره‌گیری از هنر

- ۶۱۵.....** قرآن کریم و نهج‌البلاغه، از فصیح‌ترین و هنرمندانه‌ترین بیان برخوردارند
- ۶۱۵.....قرآن کریم و نهج‌البلاغه، الگوی ما در استفاده از بیان هنرمندانه‌اند
- ۶۱۴.....اشعار شعراى بزرگ، با القای هنرمندانه‌ی مَدّاحی، در دل مردم اثر می‌گذارد.
- ۱۷۱.....بهره‌گیری از هنر در تشریح حادثه‌ی کربلا، بسیار مهم است
- ۶۱۴.....بیان موعظه و معارف در قالب هنر رسای شعر، بسیار اثرگذار است

تبیین صحیح وجوه ارزشمندی شهدای کربلا

- ارزش حقیقی ابوالفضل‌العباس (علیه‌السلام) به جهاد، فداکاری، اخلاص، معرفت به امام، صبر و نخوردن آب در عین تشنگی است؛ نه زیبایی ظاهری..... ۶۱۲
- ارزش شهدای کربلا به این است که در سخت‌ترین شرایط از حریم حق دفاع کردند..... ۶۱۳
- توصیف حالات روحی قهرمانان کربلا، یکی دیگر از عرصه‌هایی است که باید از آن در روضه‌خوانی بهره گرفت..... ۶۷۳

توصیه به مَدّاحان

مقدمه

- ۶۱۰.....** عبادت یا معصیت همسران پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)، به جهت انتساب آنها به حضرت، مستلزم پاداش یا عقوبت مضاعف است.
- خطای کسانی که دارای موقعیت ممتاز و انتساب بیشتر به اهل بیت (علیهم‌السلام) هستند (مانند اهل منبر و مَدّاحان)، سنگین‌تر و سخت‌تر است..... ۶۱۱

بایسته‌های مَدّاحی

- برخی از بایسته‌های مَدّاحی عبارتند از:..... ۶۱۰
۱. توجه به شرافت رتبه‌ی مَدّاحی؛..... ۶۱۰
  ۲. توجه به اقبال جوانان و موقعیت حسّاس مَدّاحی؛..... ۶۱۰
  ۳. بهره‌مندی از محتوای غنی و پرهیز از تنزل معارف شیعی و دینی؛..... ۶۱۲
  ۴. اختصاص فصلی از مَدّاحی به نصیحت یا بیان معارف به زبان زیبایی شعر؛..... ۶۱۴
  ۵. توجه به سطح هنری مطلوب و بالا در اشعار مَدّاحی؛..... ۶۱۴
  ۶. پرهیز از آهنگهای نامناسب در مَدّاحی..... ۶۱۵
- مفاهیمی چون مبارزه با فساد، استکبار جهانی و شایسته‌سالاری، باید در سینه‌زنی‌ها بیاید... ۵۶۴
- در مَدّاحی نباید فقط به مدح بسنده کرد..... ۵۹۸
- مناسب است که مضامین دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه‌السلام) به شعر درآمده، در مدیحه‌سرایی استفاده شود..... ۶۷۲

وظایف مدّاحان

وظیفه‌ی مدّاحان عبارت است از: ۵۹۸.....

۱. شناختن خلأهای معرفتی، کمبودهای اخلاقی و آسیب‌های سیاسی - اجتماعی جامعه؛ ۵۹۸.....

۲. یافتن درس‌های اهل بیت (علیهم‌السلام) در این زمینه‌ها؛ ۵۹۸.....

۳. بیان آنها به زبان هنری شعر ۵۹۸.....

علماء، مبلغان و ناظران، باید مسئله‌ی عاشورا را به صورت یک مسئله‌ی اصلی مورد توجه قرار دهند. ۲۶۶.....

گویندگان، وعّاظ و مدّاحان، باید توجه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید بازپچه

قرار داد. ۶۳۹.....

توصیه به صدا و سیما

در عزای ائمه (علیهم‌السلام) نباید از موسیقی، بخصوص موسیقی گوش‌خراش و ناهنجار استفاده شود. ۲۹۳.....

برای پخش برنامه‌های مدّاحی از رادیو و تلویزیون، باید از مدّاحان خوش صدا استفاده شود. ۲۹۴.....

جشن معصومین (علیهم‌السلام) باید با جشنهای ملی متفاوت باشد ۲۹۵.....

در ایام ولادت، باید مناقب و معجزات ائمه (علیهم‌السلام) گفته شود و از برنامه‌های غم‌انگیز پرهیز

گردد. ۲۹۵.....

توصیه به مردم فلسطین

مسئله‌ی فلسطین، تنها با درس عاشورا حل میشود؛ یعنی انتفاضه. ۵۷۲.....

تحلیلهای

عملکرد ابا عبدالله (علیه‌السلام)

امام حسین (علیه‌السلام) در صدد تهیه‌ی عده و عده برای قیام بر می‌آید ۵۰.....

ملا متگران امام حسین (علیه‌السلام) در مسیر قیام، حقیقت قیام را نمی‌فهمیدند. ۵۵۹.....

امام (علیه‌السلام) به رغم همه‌ی مخالفتها، در هشتم ذی‌الحجه از مکه به سوی کوفه حرکت نمود. ۵۲.....

امام (علیه‌السلام) هشتم ذی‌الحجه را برای حرکت انتخاب کرد، تا مردم را متوجه حقیقت کار خود

کند. ۵۲.....

تغییر مسیر از کوفه به کربلا پس از بستن راه، تغییر هدف نیست؛ حرکت به سمت قضای الهی یا

برای تجدید قواست. ۴۱۹.....

نتیجه‌ی خطبه‌ی امام (علیه‌السلام)، تقویت ایمان اصحاب و ارشاد یاران حرّ بود. ۵۶.....

امام حسین (علیه‌السلام) به یاران خود، خروج از کربلا را اجازه داده بود. ۵۷.....

فلسفه‌ی خطبه‌های شهادت طلبانه‌ی امام حسین (علیه‌السلام) آماده کردن یاران برای شهادت بود. ۵۸.....

امام (علیه‌السلام) از آغاز حرکت، انتظار شهادت را داشت و از آن استقبال میکرد. ۷۶.....

بخشهایی از دعای امام حسین (علیه السلام) نشان از تأثر روحی حضرت در برخی حوادث تلخ عاشورا و نیز انابه و درد دل با خداوند دارد. ۱۲۹.....

وقتی امام با شیر خوار خود در مقابل لشکر ظلم آمد، چشم کوتاه‌بین دشمن کار حسین (علیه السلام) را تمام شده فرض کرد. ۲۱.....

شهادت کودک شش‌ماهه، حادثه‌ای تکان‌دهنده برای امام (علیه السلام) بود. ۱۳۰.....

تعابیر امام (علیه السلام) در راز و نیاز با خدا، نشان‌دهنده تأثر ایشان از شهادت علی‌اصغر است. ۱۳۰.....

ماجرای شهادت عبدالله بن الحسن، حادثه‌ای بسیار تلخ برای امام (علیه السلام) بود. ۱۳۰.....

امام حسین (علیه السلام) پس از قساوت دشمن نسبت به عبدالله بن الحسن، آنها را نفرین کرد. ۱۳۲.....

حتی اگر معاویه زنده میماند و یزید بر سر کار نمی‌آمد، اباعبدالله (علیه السلام) تا چند سال دیگر این قیام را انجام میداد. ۱۵۰.....

اگر مردم کوفه امام حسین (علیه السلام) را دعوت هم نمیکردند، قیام تحقق پیدا میکرد، تا به همه‌ی مسلمانهای قرنهای بعدی نشان دهد که در چنین شرایطی تکلیف چیست. ۶۴۷.....

دعوی امام حسین (علیه السلام) با یزید نبود، با نظام ظلم بود. ۱۵۰.....

امام حسین (علیه السلام) تسلیم ظلم نشد، بلکه با ظلم فراگیر مقابله کرد. ۱۵۱.....

قیام حسینی، در زمان حساب شده‌ای رخ داد که اسلام در مرز مرگ و زندگی بود. ۲۳۷.....

فداکاری بی‌نظیر اباعبدالله (علیه السلام) با ایجاد بازتابی در ذهنیت آن روز و فردای تاریخ، موجب بقای اسلام شد. ۲۳۷.....

در کربلا باید حادثه‌ای اتفاق بیفتد که عواطف انسانها را در طول تاریخ نشانه بگیرد. ۵۴۷.....

آگاهی امام (علیه السلام) از شهادت و عاقبت قیام

امام حسین (علیه السلام) از عاقبت قیام آگاه بود و در راه هدف جان‌فشانی نمود. ۶۲۵.....

امام حسین (علیه السلام) از اسارت اهل بیت خود آگاه بود. ۳۳۹.....

اباعبدالله (علیه السلام) با علم به همه‌ی مصائب، شجاعانه وارد میدان مبارزه شد. ۲۲۶.....

بدون علم امامت نیز شهادت به وضع فجیع در قیام عاشورا، قابل حدس و تصوّر بود. ۵۷۰.....

امام (علیه السلام) در خطابه‌ی اوّل خود در برابر سپاه حرّ، وضعیّت جامعه‌ی اسلامی را بیان و آمادگی خویش را برای شهادت اعلام نمود. ۵۳.....

امام حسین (علیه السلام) از سرنوشت قیام خود مطلع بود، اما برای ترسیم یک دستورالعمل ایستاد. ۶۷۴.....

مظلومیت اباعبدالله (علیه السلام)

امام حسین (علیه السلام) هم‌در برابر هجوم دشمن مظلوم بود و هم‌در برابر تبلیغات و جنجال منافقانه‌ی آن. ۱۷۶.....

عوام و فساد حکام

فساد حکام و جامعه، تنها برای خواص قابل درک بود. ۷۳.....

عملکرد برخی از یاران امام (علیه السلام)

- ۵۰.....** امام حسین (علیه السلام) در صدد تهیه‌ی عده و عده برای قیام بر می‌آید
- عده‌ای از افراد نام و نشاندار، به دلیل محاسبات مادی و عدم آمادگی، با قیام امام (علیه السلام) مخالفت میکردند. ۵۱.....
- عده‌ای که با انگیزه‌های مادی از مدینه و مکه با امام (علیه السلام) همراه شده بودند، عاقبت از ایشان جدا شدند. ۷۵.....
- ۵۰.....** شیعیان به امام (علیه السلام) نامه مینویسند و برای قیام اعلام آمادگی میکنند
- ۴۴۷.....* از لحن نامه‌ها پیدا بود که خواصی که دین را فدای دنیا میکنند، بیشتر هستند.

تأثیر اراده‌ی اباعبدالله (علیه السلام) و یاران حضرت

- عاشورا، تراوش اراده‌ی اباعبدالله (علیه السلام) و یاران اوست. ۳۶۶.....

علت منحصر به فرد بودن قیام عاشورا

- علت منحصر به فرد بودن حادثه‌ی کربلا را باید در طبیعت این حادثه جستجو کرد. ۳۲۶.....
- بی‌نظیر بودن قیام عاشورا در حماسه و بروز برجستگی‌های انسان، بی‌مانند است. ۵۶۹.....
- فضیلت بیشتر شهدای کربلا، به سبب موقعیتی است که در آن شهید شدند. ۹۲.....

ابعاد ظلم

- ابعاد سه‌گانه‌ی ظلم (ظالم، منظم و سکوت‌کننده در برابر ظلم) همه، در گناه ظلم شریک هستند. ۱۵۰.....

نخبگان سیاسی

- عده‌ای از افراد نام و نشاندار به دلیل محاسبات مادی و عدم آمادگی، با قیام امام (علیه السلام) مخالفت میکردند. ۵۱.....
- منطق مصلحت‌اندیشان زمان امام (علیه السلام) محکوم به شکست است. ۱۲.....
- اگر برخی خواص به امام (علیه السلام) میپیوستند، سرنوشت قیام در ظاهر هم به نفع امام رقم می‌خورد. ۱۳۵.....
- اگر خواص همکاری میکردند، حرکتی عظیم شکل میگرفت که سقوط عراق و شام را به ارمغان می‌آورد. ۱۳۵.....
- با همکاری خواص و غلبه‌ی امام (علیه السلام)، مسیر تاریخ عوض میشد و وضعیّت امروز به گونه‌ای دیگر رقم می‌خورد. ۱۳۶.....
- کوتاهی خواص زمان اباعبدالله (علیه السلام)، سرچشمه‌ی بسیاری از مصائب است. ۱۳۷.....
- فساد فراگیر در جامعه‌ی اسلامی، مانع از آن شد که خواص و عوام به تکلیف اسلامی خود عمل کنند. ۱۴۹.....

سکوت نخبگان در برابر ظلم، باعث سیه‌روزی جامعه شد ۱۵۲

نخبگانی که به دنبال دنیای خود بودند، حقّ مستضعفین را ضایع کردند و از آن گذشتند ۱۵۴

خواص به تعصبات جاهلی خود پایبند بودند، اما در برابر شکسته شدن عهدهای الهی سکوت کردند ۱۵۴

نخبگان با تملّق‌گویی در مقابل ستمگران و قدرتها، روزگار خویش را میگذرانند ۱۵۵

اگر نخبگان حاضر به فداکاری و تحمّل زحمات در راه خدا میشدند، اداره‌ی امور ملّتها در دست آنان قرار میگرفت ۱۵۶

ترس خواص از مرگ، راز سلطه‌ی ستمگران بر مستضعفین است ۱۵۷

رجال بزرگ از بنی‌امیه میترسیدند و در سکوت به سر میبردند ۲۴۳

در زمان امام حسین (علیه السلام) برخی از ترس و برخی از بی‌بصیرتی، از عمل به تکلیف اصلی بازماندند ۳۱۱

ملازمان امام حسین (علیه السلام) در مسیر قیام، حقیقت قیام را نمی‌فهمیدند ۵۵۹

نامه‌های کوفیان به اباعبدالله (علیه السلام)

تعداد نامه‌های کوفیان به امام (علیه السلام) بسیار زیاد بود ۵۱

دعوت‌نامه‌ها از سوی طبقه‌ی خواصّ کوفه بود ۴۴۷

لحن نامه‌های کوفیان به امام (علیه السلام) مختلف است ۵۰

تفاوت لحن نامه‌های کوفیان، نشان‌دهنده‌ی شخصیت و معرفت نویسندگان است ۲۳۳

از لحن نامه‌ها پیدا بود که خواصّی که دین را فدای دنیا میکنند، بیشتر هستند ۴۴۷

مسلمانان و تنها گذاشتن امام (علیه السلام)

برخی از نشانه‌های غربت قیام عاشورا عبارتند از: ۲۳۱

۱. انصراف برخی از همراهان از ادامه‌ی راه؛ ۲۳۱

۲. غفلت دوستداران امام (علیه السلام) در سراسر جهان اسلام؛ ۲۳۱

۳. انصراف بسیاری از کسانی که دعوت‌نامه برای امام حسین (علیه السلام) فرستاده بودند ۲۳۱

امام حسین (علیه السلام) با بیان کمی دینداران واقعی در سختیها، واقعیتِ زمان خویش را ترسیم مینماید ۲۳۲

** در مورد قیام عاشورا، دو برداشت مختلف وجود داشت: ۲۳۳

۱. نگاه دنیا‌گرایانه؛ ۲۳۳

۲. نگاه آخرت محور ۲۳۳

کسانی که به دنبال جاه و مقام بودند، هنگام خطر امام حسین (علیه السلام) را تنها گذاشتند، اما تکلیف محوران تا آخر ایستادند ۲۳۴

فساد فراگیر در جامعه‌ی اسلامی، مانع از آن شد که خواص و عوام به تکلیف اسلامی خود عمل کنند ۱۴۹.....

حاکمیت مثل یزید

حاکمیت مثل یزید، فراگیر شدن فساد در جامعه‌ی اسلامی را به دنبال خواهد داشت ۳۸۷.....
 نتیجه‌ی حاکمیت مثل یزید، وداع با اسلام است ۴۱۹.....
 اگر اباعبدالله (علیه السلام) قیام نمی‌کرد، اسلام نابود می‌شد ۲۳۷.....
 حاکمیت یزید، زنگ خطر را برای اسلام به صدا درآورد ۴۸.....
 اولین اظهارنظر امام (علیه السلام) پس از خلافت یزید، از وجود انحرافی خطرناک خبر میداد ۴۷.....

برنامه‌ی دشمنان اباعبدالله (علیه السلام)

پس از شهادت امیرالمؤمنین (علیه السلام) با کشتن اصحاب، محصور کردن ائمه (علیهم السلام) و برکناری آنان از قدرت و حکومت، روند تضعیف اهل بیت (علیهم السلام) آغاز شد ۲۴۰.....
 سیاست بنی‌امیه، از بین بردن جانشینان حقیقی پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای محو اسلام بود ۲۴۳.....
 یزید، تصمیم داشت که باقی‌مانده‌ی حیات سیاسی اهل بیت (علیهم السلام) را از بین ببرد ۲۴۰.....
 سیاست این بود که ابتدا امام حسین (علیه السلام) را مجبور به بیعت نمایند و در صورت مقاومت، ایشان را به شهادت برسانند ۲۴۱.....
 پذیرش بیعت از سوی امام حسین (علیه السلام) به معنای از بین رفتن هویت دینی و سیاسی اهل بیت (علیهم السلام) بود ۲۴۰.....

اهداف یزید در مواجهه با امام حسین (علیه السلام) عبارت بودند از: ۶۵.....
 ۱. شهادت امام حسین (علیه السلام) ۶۵.....
 ۲. متهم ساختن امام (علیه السلام) ۶۵.....
 ۳. فراموش شدن یاد امام (علیه السلام) ۶۵.....
 ۴. پایان دادن به دین ۶۵.....
 به دلیل موقعیت امام (علیه السلام) میان مردم کوفه، ورود حضرت به این شهر، خطری بزرگ برای حاکم آن بود ۵۳.....
 سپاه حرّ و وظیفه داشت از ورود امام (علیه السلام) به کوفه و بازگشت حضرت به مکه جلوگیری کند ۵۲.....
 حرّ مأمور بود که نگذارد امام (علیه السلام) به کوفه بیاید یا به حجاز بازگردد؛ ولی نمیدانست که اگر امام (علیه السلام) راه میانه‌ای در پیش گرفت، تکلیفش چیست ۵۵.....
 برنامه‌ی دشمن این بود که امام (علیه السلام) را در میانه‌ی راه از بین ببرند ۵۳.....
 هدف یزیدیان از اسارت خاندان اباعبدالله (علیه السلام) به فراموشی سپردن حادثه‌ی کربلا بود ۶۵.....
 فاجعه‌ی عاشورا، باعث اختناق شدید در دنیای اسلام، ناامیدی دوستداران اهل بیت (علیهم السلام) و از بین

رفتن آخرین کانونهای تشیع در مدینه و کوفه شد ۲۴۲

* حکومتهای اموی و عباسی، برای فریب عوام، به دروغ ادعای اسلام‌گرایی میکردند. ۷۳

دست‌آوردهای دشمن از حادثه‌ی عاشورا

مقدمه

حادثه‌ی کربلا دارای آثار کوتاه‌مدت و بلندمدت متفاوتی بود ۶۱۷

ارتداد

** ارتداد به معنی بازگشت از راه اهل‌بیت (علیهم‌السلام) بر اثر ترس و تردید است ۵۵۵

** ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه‌السلام) به معنی بازگشت از راه اهل‌بیت (علیهم‌السلام) است ۶۳۰

** در حوادث سیاسی و اجتماعی؛ انسانهای ضعیف، مردد و فرصت‌طلب از مرکز حق جدا میشوند. ۵۵۳

مردم پس از اباعبدالله (علیه‌السلام) به دلیل اربابها دچار ارتداد شدند؛ به این معنا که راه راستین امامت را رها کردند ۲۵

طبق بیان امام صادق (علیه‌السلام) در دوران اختناق پس از امام حسین (علیه‌السلام) همه‌ی مردم جز تعدادی اندک مرتد شدند ۲۴۳

بعد از شهادت یاران امام (علیه‌السلام) و توأیین، افرادی انگشت‌شمار در خط امامت باقی ماندند. ۵۵۴

روایت ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه‌السلام) شامل برخی ارادتمندان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) نیز میشود. ۵۵۳

ترس و تردید، علتهای ارتداد هستند. ۵۵۳

پراکندگی در میان معتقدان به امامت

پس از حادثه‌ی عاشورا، میان باقی‌مانده‌ی معتقدان به خط امامت، پراکندگی و رعب حاکم شد ۲۴

* پس از حادثه‌ی عاشورا و در ابتدای دوران امام سجاد (علیه‌السلام) اهل‌بیت (علیهم‌السلام) در غربت ماندند. ۳۹

ضربه‌ی عظیم بر پیکر اسلام

حادثه‌ی عاشورا، ضربه‌ی عظیمی بر پیکر اسلام ناب بود ۳۲۵

اختناق شدید و ناامیدی دوستداران اهل‌بیت (علیهم‌السلام)

فاجعه‌ی عاشورا، باعث اختناق شدید در دنیای اسلام، ناامیدی دوستداران اهل‌بیت (علیهم‌السلام) و از بین رفتن آخرین کانونهای تشیع در مدینه و کوفه شد ۲۴۲

آثار کوتاه‌مدت عاشورا؛ تردید، رعب و تزلزل مردم بود ۶۱۷

با حادثه‌ی عاشورا، حالت رعب، شیعیان را فراگرفت. ۳۲

فاجعه‌ی عاشورا، دنیای اسلام را مبهوت کرد و رعب شدیدی تمام دنیای اسلام، غیر از کوفه، را فراگرفت ۱۴۳

- رعب حاصل از واقعه‌ی عاشورا، با رخ دادن چند حادثه‌ی دیگر کامل شد. ۳۲.....
- اختناق دشمن پس از عاشورا، تضعیف جدی شیعیان را در کوتاه‌مدت به دنبال داشت. ۳۳.....
- پس از حادثه‌ی عاشورا، حوادث دیگری مانند واقعه‌ی حرّه و قیام توابین پیش آمد و اختناق شدیدتر شد. ۳۵.....
- روایت "إِزْتَدَّ النَّاسُ بَعْدَ الْحُسَيْنِ" مربوط به دورانی است که مجموعه‌ی حوادثی چون حرّه و قیام توابین باعث ضعف جدی شیعیان شده بود. ۳۵.....
- واقعه‌ی حرّه، مقطع بسیار عظیمی در تاریخ تشیع است، که ضربه‌ی سنگینی بر پیکره‌ی شیعه وارد کرد. ۳۶.....
- شهادت توابین، موجب سرکوب و ضعف بیشتر شیعیان گردید. ۳۷.....
- در کوفه و عراق، اگرچه حرکت توابین، هوای تازه‌ای را به‌وجود آورد، اما شهادت آنها، جوّ رعب و اختناق را بیشتر کرد. ۱۴۴.....
- اختناق شدید و روی گردانی مردم از اهل بیت (علیهم‌السلام)، باعث میشد که امام سجاد (علیه‌السلام) معارف را به زبان دعا بیان نمایند. ۱۴۴.....
- امام سجاد و امام صادق (علیه‌السلام) وضعیتی جامعه‌ی پس از عاشورا را تبیین کرده‌اند. ۳۳.....
- جامعه‌ی پس از حادثه‌ی عاشورا، جامعه‌ای نالایق و تباه‌شده بود که باید بازسازی میشد. ۱۴۴.....
- بعد از حادثه‌ی عاشورا، مردم مرعوب شدند، اما به‌حدی نبود که تشکیلات شیعیان بکلی به هم بریزد. ۳۴.....
- *** منظور از تشکیلات پنهانی شیعه، رابطه‌های اعتقادی است که مردم را به یکدیگر متصل میکند و آنها را به فداکاری و فعالیت‌های پنهانی برمی‌انگیزد. ۳۴.....
- *** برخی شواهد تاریخی، نشان از بقای تشکیلات پنهانی شیعه دارد. ۳۴.....
- *** خاصیت محیط اختناق، جلوگیری از فهم و حرکت مردمی است. ۶۵۰.....

حاکمیت ظلمت بر دنیای اسلام

- با شکست قیام توابین، دنیای اسلام یکسره از آن بنی‌امیه شد. ۲۴۳.....
- * پس از حادثه‌ی عاشورا و در ابتدای دوران امام سجاد (علیه‌السلام)، اهل بیت (علیهم‌السلام) در غربت ماندند. ۳۹.....
- * در قرنهای متمادی پس از پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)، ظلمت بر جامعه‌ی اسلامی حاکم شد. ۱۰۶.....
- * پس از آمدن عبدالملک، تمام دنیای اسلام تحت سلطه‌ی ننگین بنی‌امیه قرار گرفت. ۱۴۴.....
- * مقبولیت سلاطین فاسد، نشان از تغییر فرهنگ اسلامی دارد. ۴۴۰.....

تغییر تقدیر الهی در مورد تشکیل حکومت اسلامی

- *** تقدیر الهی، تشکیل حکومت اسلامی، سی سال پس از امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) و ده سال بعد از

امام حسین (علیه السلام) بود..... ۵۵۴
 فاجعه‌ی کربلا، غضب الهی را به دنبال داشت و تقدیر الهی در مورد تشکیل حکومت را تغییر داد. ۱۰۱
 یاری نکردن امام حسین (علیه السلام) و شهادت ایشان، موجب شدت گرفتن غضب الهی و به تأخیر
 افتادن تقدیر تشکیل حکومت اسلامی به سال صدوچهل شد ۴۰
 وقت تعیین شده برای تشکیل حکومت اسلامی، با شهادت امام حسین (علیه السلام) و غضب الهی به
 تأخیر افتاد ۱۴۵
 کوتاهی خواص در یاری امام حسن و امام حسین (علیه السلام)، مانع تحقق تقدیر الهی شد ۵۵۵
 تقدیر الهی در مورد تشکیل حکومت اسلامی، به دلیل کوتاهی مردم تغییر یافت..... ۱۰۱
 *** تقدیر الهی، تشکیل حکومت اسلامی در سال صدوچهل بود..... ۵۵۵
 * اگر حادثه‌ی بنی عباس پیش نمی‌آمد، تقدیر عادی الهی این بود که در سال صدوچهل
 حکومت الهی سر کار بیاید ۱۴۵

عملکرد اهل بیت (علیهم السلام) در قبال عاشورا

پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) و پراکندگی و رعب شیعیان، با تلاش امام سجاد (علیه السلام) جریان امامت
 و تشیع، مجدّد به راه افتاد ۲۵
 امام سجاد (علیه السلام) پس از واقعه‌ی عاشورا دو کار مهم انجام داد: ۵۵۳
 ۱. زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا؛ ۵۵۳
 ۲. ایجاد یک پایه‌ی مستحکم فکری برای شیعه ۵۵۳
 نتایج تلاش امام زین العابدین (علیه السلام) پس از عاشورا عبارت بودند از: ۱۶۲
 ۱. تثبیت کربلا در تاریخ؛ ۱۶۲
 ۲. شکست سیاسی و روانی دشمن ۱۶۲
 امام سجاد (علیه السلام) و زینب کبری (علیه السلام) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند ۶۴۲
 با تدبیر امام سجاد (علیه السلام)، علی رغم خواست یزید، عاشورا از انزوا درآمد ۶۵
 هدف امام سجاد (علیه السلام) از زنده نگه داشتن یاد حسین (علیه السلام)، انتقام از بنی امیه نبود ۵۹۶
 اگر اقدام حضرت زینب (علیه السلام) و امام سجاد (علیه السلام) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار نمیشد. ۶۲۰
 پیام‌رسانی به سراسر دنیای اسلام، بزرگترین مسئولیت امام سجاد و زینب کبری (علیه السلام) پس از امام
 حسین (علیه السلام) بود ۵۹۵
 امام سجاد (علیه السلام) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا
 داشت ۶۳۰
 گریه‌های امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسف نبود؛ گریه‌ی آتش افروز انقلاب
 بود ۱۵

حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴.....

وارثان خون حسین بن علی (علیه السلام) شیواترین روشها را برای زنده نگه داشتن این خون به کار بردند. ۴۶۵
تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد ابا عبدالله (علیه السلام) این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت. ۱۷۴.....

*** دستگاه تبلیغاتی بنی امیه و بنی عباس، همواره برای پنهان کردن حادثه‌ی کربلا تلاش میکردند. ۵۳۵.....

تبلیغات دستگاه ظلم، حقایق کربلا را واژگون نشان میداد، اما تبلیغات دستگاه امامت، بافته‌های آنها را گسست و حق را آشکار کرد. ۲۷۳.....

ائمه (علیهم السلام) بزرگترین مانع در برابر سیاست اموی بودند. ۲۴۰.....

امام صادق (علیه السلام) با تأکید بر روضه خوانی، سعی در زنده نگه داشتن عاشورا داشت. ۵۳۵.....
انگیزه‌ی امام صادق (علیه السلام) از تشویق شعر عاشورایی، مقابله با تبلیغ دشمن بود. ۲۷۲.....

در زمان ائمه (علیهم السلام) گریستن و گریاندن برای امام حسین (علیه السلام) جایگاهی والا داشت. ۳۳۵.....

فعالیت شیعیان پس از عاشورا

پس از عاشورا، فعالیت سازمان یافته‌ی شیعیان در عراق، منظم تر و پرتحرک تر شد. ۱۵.....

علل شکست ظاهری

علت شکست ظاهری جبهه‌ی حق در برخی زمانها، کوتاهی مردم و خواص است. ۵۳۲.....
کوتاهی خواص و به تبع آنها عوام، به شکست ظاهری امام (علیه السلام) منجر شد. ۵۴۲.....

عوامل پیروزی جبهه‌ی حق

رمزها

*** عاملی که موجب ماندگاری اولیای خدا میشود، یکی از حقایق واضح زندگانی بشر است. ۵۲۹.....

*** عوامل قدرت دو گونه اند که عبارتند از: عوامل مادی و عوامل معنوی. ۵۲۹.....

*** ایمان، پارسایی، راستی، ارزش های دینی و الهی همراه با مجاهدت، عوامل معنوی قدرت هستند. ۵۳۰.....

*** قدرت معنوی، در تاریخ ماندگار و سرنوشت ساز است. ۵۳۰.....

بهره گیری از ابزار معنوی و ایمان، رمز برتری مسلمانان بر دشمنان مجهز و نیرومند است. ۱۷۲.....

سد واقعی و مانع اصلی در برابر دشمن، اسلام واقعی است، نه اسلام ادعایی. ۴۶۰.....
ماندگاری حق در طول تاریخ، با وجود دشمنان نیرومند، نشانه‌ی غلبه‌ی ایمان بر ابزاری مادی است. ۱۷۲.....

روشها

بهترین راه برای متوقف کردن دشمن، حمله و بر هم زدن آرایش اوست. ۴۶۰.....

شرایط

شرط پیروزی حق، خسته نشدن از مبارزه است. ۴۱۱.....

در سنت الهی، قیام یک ملت به شرط اتحاد و صبر و تحمل، منتهی به پیروزی است. ۱۲۷۰.....

در سنت الهی، پیروزی در گرو انجام دادن وظایف است. ۱۲۷۰.....

در صورت عمل به تکلیف، با وجود سختیها، شهادتها و رنجها، پیروزی قطعی است. ۴۵۵.....

با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی

عاشورا پیش می‌آید. ۵۹۰.....

تحلیلی از واقعه‌ی شهادت قاسم بن الحسن (علیه السلام)

منظره‌ی شهادت قاسم بن الحسن، نشان‌دهنده‌ی عشق امام (علیه السلام) به این نوجوان، فداکاری و عظمت

روحي او و جفاي مردم در حق اوست. ۵۱۱.....

احتمال اقوی در مورد اربعین

به احتمال قوی، اهل بیت (علیهم السلام) در اربعین اول به کربلا رسیده‌اند. ۶۵۱.....

تحریفات عاشورا

مقدمه

اسلام؛ دین منطق

اسلام، دینی منطقی و تشیع منطقی‌ترین تفسیر آن است. ۳۵۰.....

دوران کنونی، دوران تجلی فکر اهل بیت (علیهم السلام) است. ۳۴۷.....

توجه ملتها به اسلام

امروزه عواطف ملتهای مسلمان نسبت به احکام و معارف اسلام و حکومت اسلامی برانگیخته

شده است. ۳۶۰.....

آرامش روحی بشر غربی، فقط در سایه‌ی اسلام فراهم میشود. ۳۷۳.....

دانشمندان غرب، تشنه‌ی اسلامند. ۳۷۳.....

غرب در جستجوی چهره‌هایی چون شیخ انصاری و ملاصدرا است. ۳۷۴.....

نقشه‌ی دشمنان

*** امروزه دنیای اسلام با دشمنانی پلید و جهانی روبه‌روست. ۳۶۰.....

احتمال ترویج افعال غلط زیارت، از سوی دشمن وجود دارد. ۳۵۰.....

آلودگی هیئتها با خرافات، نقشه‌ی دشمن است. ۳۶۱.....

برخی از مصادیق

بدعتی در زیارت

سینه‌خیز رفتن به سمت حرم ائمه علیهم‌السلام، بدعتی عجیب است و در سیره‌ی ائمه علیهم‌السلام و علما در زیارت دیده نشده است. ۳۴۹.....

قمه‌زنی

۳۴۷..... ** رواج کارهای غلط در عزاداریها تأسف برانگیز است
قمه‌زنی فراگیر در خیابانها، امری خلاف و موجب نارضایتی امام حسین علیه‌السلام است ۳۴۹.....
سبک کردن شیعه در افکار جهانیان، ضرر آشکار و معتنی به قمه‌زنی است. ۳۵۲.....
ترویج قمه‌زنی، کار غلطی است که نمیشود در مقابل آن سکوت کرد. ۳۴۸.....
مخالفت با اضافات غیر معقول مانند قمه‌زنی، مخالفت با عزاداری نیست؛ مخالفت با ضایع کردن عزاداری است. ۳۳۹.....
دست‌علمای گذشته برای مخالفت با قمه‌زنی، بسته بود ۳۴۸.....
قمه‌زدن علنی و همراه با تظاهر، حرام و ممنوع است. ۳۵۳.....
قمه‌زنی، عملی شبهه‌ناک (به عنوان اولی) و حرام مُسلم و بین (به عنوان ثانوی) است. ۶۱۹..
** عشق و اخلاص گذشتگان در عزاداری مأجور است ۳۵۳.....

آثار و نتایج

ضربه به عاشورا و انقلاب

۳۶۷..... ** حادثه‌ی عاشورا به عنوان پشتوانه‌ی نهضت و انقلاب اسلامی، باید آبرومند و پرپیش بماند
امروز مشوّب کردن حادثه‌ی عاشورا به چیزهایی که جزء آن نیست، ناخدمتی به این حادثه و انقلاب ناشی از آن است ۲۶۸.....

دور کردن دلها از امام حسین علیه‌السلام

۳۷۴..... ** حسین بن علی علیه‌السلام منجی بشریت است.
کارهای نادرست، دلها را از چهره‌ی مبارک سیدالشهدا علیه‌السلام منحرف میکند. ۳۷۴.....

بی‌منطق جلوه دادن تشیع

۳۵۰..... ** اسلام، دینی منطقی و تشیع منطقی‌ترین تفسیر آن است
** درخشش متکلمان شیعی، نشان از خردگرایی شیعه دارد. ۳۵۰.....
باید از کارهایی که جامعه‌ی محب اهل بیت علیهم‌السلام را خرافی و بی‌منطق معرفی میکند، پرهیز کنیم ۳۴۹.....

بهانه دادن به دست دشمنان

۳۵۲..... دوستداران اهل بیت علیهم‌السلام نباید بهانه دست دشمن دهند.

انحرافات در عزاداری، مایه‌ی دراز شدن زبان دشمنان علیه دوستان اهل بیت (علیهم‌السلام) است. ۶۵۸.
 آیت‌الله العظمی بروجردی برای جلوگیری از سوء استفاده‌ی دشمن، عتبه‌بوسی را منع کرد. ۳۵۰
 اعمال جاهلانه باعث می‌شود دشمن، درک روشن و محبت شیعه به اهل بیت (علیهم‌السلام) را سیاه‌نمایی کند. ۳۵۲.

راه‌های مقابله

روضه‌خوانی و عزاداری سنتی

راهکار مقابله با تحریف عاشورا، روضه‌خوانی سنتی از طریق واقعه‌خوانی است. ۳۷۵.
 ثبت و بقای حادثه‌ی کربلا، از ثمرات سنت واقعه‌خوانی است. ۳۷۵.
 مناسب است عزاداری به شکل سنتی آن انجام شود. ۳۵۳.

شرح و تبیین معارف و حقایق

ماندگاری گرایش عاطفی جوانان به اهل بیت (علیهم‌السلام) در گرو استحکام فکری آنها با شرح و تبیین معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) است. ۶۲۰.
 منبر حسینی، محل بیان حقایق دینی و حسینی است. ۶۳۹.

اتقان مراثی و برخورداری از مضامین صحیح

مرثیه‌خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد. ۱۹۰.
 واقعه‌خوانی باید متقن باشد. ۳۷۵.
 نوحه‌ها و روضه‌ها باید از مضامینی صحیح برخوردار باشند. ۳۵۳.
 بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴.
 ۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴.
 ۲. پرهیز از کارهای وهن‌آور. ۳۲۴.
 * ارشاد مفید، لهوف سید بن طاووس و نفس‌المهموم محدث قمی، از بهترین کتابها درباره‌ی قیام عاشورا هستند. ۱۹۰.

پرهیز از بیان مطالب سست و غلط

در مجالس حسینی، باید از بیان مطالب سست و شبهه افکن پرهیز شود. ۳۴۵.
 بایسته‌های عزاداری عبارتند از: ۶۰۷.
 ۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافی؛ ۶۰۷.
 ۲. پرهیز از سخنان سست و بی‌مدرک؛ ۶۰۷.
 ۳. بیان والاترین معارف و لازم‌ترین مطالب. ۶۰۷.
 باید از شبهه‌خوانی غیر منطبق با واقعیت پرهیز شود. ۱۹۱.
 گویندگان، وقاظ و مداحان، باید توجه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید باز یچه‌قرار داد. ۶۳۹.
 بیان هنری حادثه‌ی عاشورا با پیرایه‌های عقل‌پسند، اشکال ندارد. ۲۶۶.

عدم حمایت و جلوگیری توسط علما

- کارهای غلط در عرصه‌ی عزاداری، نباید مورد تأیید و حمایت روحانیت قرار گیرند. ۶۰۸.....
- علمای سلف از رواج کارهای غلط در عزاداریها جلوگیری میکردند. ۳۴۸.....
- اگر بدعتهای رواج یافته‌ی امروز در عزاداری، در زمان امام خمینی رحمه الله رواج داشت، امام با آن مقابله میکردند. ۳۵۱.....

مجالس حسینی

ضرورتها

وظیفه‌ی اسلامی

- بزرگداشت عاشورا، وظیفه‌ای اسلامی است. ۹۲.....

سرمدشگیری

- معرفی شخصیت‌های افسانه‌ای بزرگ، نشانگر نیاز ملت‌ها به الگو است. ۵۱۶.....
- دستگاه‌های تبلیغاتی دنیا با ارائه‌ی الگوهای ساختگی، سعی در گمراه کردن انسانها دارند. ۵۹۶.....
- هنر غربی، هنر جهت‌دار و منفی است. ۵۹۷.....
- ملت‌ها در برابر الگوهای ساختگی غربی الگویی ندارند. ۵۹۷.....
- اولیای خدا علیهم السلام، شاخصهای راه هدایت الهی برای بشرند. ۴۵۷.....
- دنباله‌روی زن مسلمان از زینب کبری علیها السلام موجب پدید آمدن زنانی برجسته در میان فساد فرهنگی غرب میشود. ۱۶۹.....

نیاز به وجود علمدار در عرصه‌ی جهاد

- نهیضت حسینی در عرصه‌های گوناگون فقاقت، معنویت، معرفت، حکومت اسلامی و فرهنگ عمومی، نیازمند علمدار است. ۳۵۹.....

احیای یاد کربلا

- عاشورا را باید با هزاران جلوه و بیان، تعریف و تبیین کرد. ۳۶۸.....
- پیوند عاطفی با امام حسین علیه السلام در قالب عزاداری، پشتوانه‌ی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است. ۶۵۷.....
- باید خاطره‌ی شهادت امام حسین علیه السلام که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلها حفظ شود. ۹۶.....
- راه و خون امام حسین علیه السلام، پرچم حرکت امت اسلام به سوی هدفهای اسلامی است؛ پس باید زنده نگه داشته شود. ۵۹۶.....
- زنده ماندن یاد عاشورا، برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است. ۳۹۸.....

بزرگداشت عاشورا، وظیفه‌ای اسلامی است ۹۲

بی‌خبری نسلها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است..... ۹۵

مظلومیت باید فریاد شود و به گوش انسانهای دیگر برسد ۹۶

عاشورا باید زنده بماند..... ۱۸۲

باید نام و یاد شهید را زنده نگه داشت..... ۱۷۴

زنده نگه‌داشتن یاد شهیدان، زنده نگه‌داشتن درس شهادت است..... ۱۷۳

ما با خود عهد می‌کنیم که نام و یاد و راه امام حسین (علیه السلام) را هرگز فراموش نکنیم..... ۶۳۴

باید از ترکیب عجیب و آلیاژ چندین عنصره‌ی عاشورا، برای نیازهای هر زمان بهره‌برداری نمود ۵۶۴

زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره‌ی کربلا، امری گره‌گشا در تاریخ مسلمین است ۵۷۲

مسئله‌ی فلسطین، تنها با درس عاشورا حل میشود؛ یعنی انتفاضه..... ۵۷۲

حادثه‌ی محرم، با ذکر و یادآوری، تکراری نمیشود..... ۵۷۵

اهمیت

سلاح شیعه در برابر دشمنان

شمشیر دشمن در مقابل سلاح محرم کند میشود و تنها شیعه از این ابزار، بهره‌مند است. ۳۵۸

بلندگوهای نهضت حسینی

موکبه‌های عزاداری، بلندگوهای نهضت حسینی هستند ۳۶۱

ارتباط فکری و عاطفی با اباعبدالله (علیه السلام)

ارتباط فکری و عاطفی با اباعبدالله (علیه السلام)، از اهمیت بسیاری برخوردار است..... ۱۵

حادثه‌ی عاشورا به عنوان پشتوانه‌ی نهضت و انقلاب اسلامی، باید آبرومند و پرتپش بماند ۲۶۷

محبت به اهل بیت (علیهم السلام) و پیوند عاطفی با عاشورا، نعمت بزرگی است که در اختیار ماست ۲۶۱

تقویت رابطه با خدا و امام حسین (علیه السلام) و فداکاری برای حفظ دین، لازمه‌ی بالندگی و پیروزی ما هستند ۲۳

فکر و ایمان بدون عشق و محبت، برای به حرکت درآوردن توده‌ها و ایجاد روح فداکاری، ناکارآمدند..... ۲۶۰

بزرگان و مصلحان، همواره با استفاده از زمینه‌های عاطفی و فکری، برای ایجاد معرفت صحیح تلاش کرده‌اند..... ۳۶۸

ماندگاری گرایش عاطفی جوانان به اهل بیت (علیهم السلام) در گرو استحکام فکری آنها با شرح و تبیین

معارف اهل بیت (علیهم السلام) است.....	۶۲۰
تشیع، آیین محبت است.....	۲۷۸
روح هیئتهای مذهبی، عشق به اهل بیت (علیهم السلام) و دلسوختگی از حادثه‌ی عاشورا است.....	۳۵۷
نظریه‌ی تفکیک مسائل فکری و ایمانی از مسائل عاطفی، نظیر عواطف به عاشورا، توهمی شبه‌روشنفکرانه و باطل است.....	۲۶۱
*** امام خمینی (ره)، تصوّر غلط و روشنفکرمانه‌ی رایج قبل از پیروزی انقلاب را از بین برد.....	۲۶۵
*** امام خمینی (ره)، سیاست انقلابی را با عاطفه‌ی عاشورایی گره زد.....	۲۶۵

انقلاب اسلامی و مجالس حسینی

مجالس حسینی در دوران انقلاب اسلامی دو نقش مهم داشتند:.....	۱۶
۱. ارتقای سطح اندیشه‌ی اسلامی و سیاسی مردم؛.....	۱۶
۲. ترغیب مردم به خطر کردن در راه انقلاب.....	۱۶
مجالس اباعبدالله (علیه السلام) محل انتشار پیامهای انقلاب اسلامی بود.....	۱۶
در عصر مبارزات انقلاب، شبکه‌ی گسترده‌ی مجالس حسینی، منشأ گسترش تفکر انقلابی در کشور بود.....	۲۸۴
هیئتهای مذهبی، به وسیله‌ای برای اظهار اعتراض گسترده به رژیم طاغوت تبدیل شدند... ۳۵۷	
مجالس حسینی، در حوادث سال ۱۳۵۷ تأثیر بسزایی داشتند.....	۶۳۹
مراسم عاشورای حسینی در مقاطع مختلف انقلاب اسلامی، نقش تعیین کننده داشت.....	۹۲
سال ۴۲، سال شکل گیری اعتراض مردمی علیه رژیم در قالب هیئتهای مذهبی بود.....	۳۵۶
مجالس حسینی، تقویت کننده‌ی ایمان و ضامن تداوم انقلاب اسلامی اند.....	۱۷
مجالس حسینی، با وجود بیم و تهدید و فشار رژیم شاهنشاهی، همواره برگزار میشد.....	۱۶

تاریخچه احیای یاد اباعبدالله (علیه السلام)

تلاش ائمه (علیهم السلام)

پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) و پراکندگی و رعب شیعیان، با تلاش امام سجاد (علیه السلام) جریان امامت و تشیع، مجدّد به راه افتاد.....	۲۵
امام سجاد (علیه السلام) پس از واقعه‌ی عاشورا، دو کار مهم انجام داد:.....	۵۵۳
۱. زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا؛.....	۵۵۳
۲. ایجاد یک پایه‌ی مستحکم فکری برای شیعه.....	۵۵۳
امام سجاد (علیه السلام) پس از عاشورا، ظاهراً در انزوا زندگی کرد؛ در حالی که نهضت کربلا را زنده نگه داشت.....	۵۲۸

امام سجاد (ع) پس از حادثه‌ی عاشورا، درباره‌ی نتیجه‌ی قیام اباعبدالله (ع) به روشنگری پرداخت ۵۷۷

افشاگریهای امام سجاد (ع)، توطئه‌های بنی‌امیه را در مورد حادثه‌ی عاشورا خنثی نمود. ۲۰۱

امام سجاد (ع)، از اسارت تا شهادت خویش، پاسدار حماسه‌ی عاشورا بود ۲۰۱

انتشار پیام عاشورا با خطبه‌ها و افشاگریهای حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع) صورت پذیرفت. ۶۴۹

نتایج تلاش امام زین‌العابدین (ع) پس از عاشورا عبارت بودند از: ۱۶۲

۱. تثبیت کربلا در تاریخ؛ ۱۶۲

۲. شکست سیاسی و روانی دشمن ۱۶۲

امام سجاد (ع) و زینب کبری (س) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند. ۶۴۲

با تدبیر امام سجاد (ع) علی‌رغم خواست یزید، عاشورا از انزوا درآمد ۶۵

هدف امام سجاد (ع) از زنده نگه‌داشتن یاد حسین (ع) انتقام از بنی‌امیه نبود ۵۹۶

اگر اقدام حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار نمیشد. ۶۲۰

پیام‌رسانی به سراسر دنیای اسلام، بزرگترین مسئولیت امام سجاد و زینب کبری (س) پس از امام حسین (ع) بود ۵۹۵

امام سجاد (ع) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا داشت. ۶۳۰

گریه‌های امام سجاد (ع) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسف نبود؛ گریه‌ی آتش‌افروز انقلاب بود ۱۵

حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه‌داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴

وارثان خون حسین بن علی (ع)، شیواترین روشها را برای زنده نگه‌داشتن این خون به کار بردند. ۴۶۵

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد اباعبدالله (ع)، این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت. ۱۷۴

*** دستگاه تبلیغاتی بنی‌امیه و بنی‌عباس، همواره برای پنهان کردن حادثه‌ی کربلا تلاش میکردند. ۵۳۵

تبلیغات دستگاه ظلم، حقایق کربلا را واژگون نشان میداد، اما تبلیغات دستگاه امامت، بافته‌های آنها را گسست و حق را آشکار کرد. ۲۷۳

ائمه (ع) بزرگترین مانع در برابر سیاست اموی بودند. ۲۴۰

امام صادق (علیه السلام) با تأکید بر روضه خوانی، سعی در زنده نگه داشتن عاشورا داشت ۵۳۵
 انگیزه‌ی امام صادق (علیه السلام) از تشویق شعر عاشورایی، مقابله با تبلیغ دشمن بود ۲۷۲
 در زمان ائمه (علیهم السلام)، گریستن و گریاندن برای امام حسین (علیه السلام) جایگاهی والا داشت ۳۳۵

نقش اربعین

مقدمه

حضور اهل بیت (علیهم السلام) بر مزار ابا عبدالله (علیه السلام) در اربعین را نباید بر رفتار عادی و رایج زیارت امام حسین (علیه السلام) حمل کرد ۲۰۲

پیام‌رسانی کربلا

اربعین اول، سرآغاز برافراشته شدن پرچم پیام شهادت کربلاست. ۹۷
 حضور امام سجاد (علیه السلام) و حضرت زینب کبری (علیها السلام) بر مزار امام حسین (علیه السلام) برای آن بود که: ۲۰۲
 ۱. مسلمانان بدانند حادثه‌ی عاشورا تمام نشده است؛ ۲۰۲
 ۲. کربلا میعادگاه شیعیان است؛ ۲۰۲
 ۳. درس ضرورت تلاش برای تشکیل نظام اسلامی به قیمت جان، یادآوری شود. ۲۰۳

زنده نگه داشتن یاد عاشورا

*** بی‌خبری نسلها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است. ۹۵
 *** باید خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلها حفظ شود. ۹۶
 حرکت اربعین، حرکتی برای زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا، حادثه‌ی مقاومت و شهادت بود. ۱۳۴
 درس اربعین، حفظ خاطره‌ی شهادت در طوفان تبلیغات دشمن است. ۲۷۳

افشاگری و گسترش فرهنگ عاشورایی

اربعین، سرمنشأ گسترش فکر عاشورایی و جرأت دادن به مردم است. ۶۵۱
 در اربعین، افشاگری و تحقق هدفهای افشاگری وجود دارد ۶۵۱
 قیام توأبین و مختار و در نتیجه سقوط بنی امیه، از اربعین آغاز شد ۶۵۱

آغاز فرهنگ زیارت

اربعین؛ آغاز جاذبه‌ی زیارت حسینی بود که تا امروز تداوم یافته است ۶۳۲

تلاشهای معاصر

*** عزاداری شیعیان، پیشینه‌ی تاریخی درازمدتی دارد. ۳۵۵

*** در گذشته، موانع بسیاری در مسیر بهره‌برداری صحیح و کامل از مجالس حسینی وجود داشت. ۲۸۴.....

در زمان پهلوی اول، هیئتهای مذهبی به صورت مخفیانه برگزار میشدند. ۳۵۶.....

رضاخان در امر نابود کردن هیئتهای مذهبی، شکست خورد. ۳۵۸.....

پهلوی دوم، در منحرف کردن هیئتهای مذهبی شکست خورد. ۳۵۸.....

شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد. ۳۵۶.....

شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد. ۳۵۵.....

آثار مجالس حسینی و یادآوری عاشورا

تضمین بقای اسلام

محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن حیات و بقای اسلام است. ۲۷۹.....

اینکه امام خمینی فرمود: «عاشورا اسلام را نگه داشت»، یعنی محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن بقای اسلام است. ۲۷۹.....

شکل‌گیری، حفظ و پیشبرد انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی با بهره‌گیری از عاشورا شکل گرفت. ۲۶۱.....

محبت، عنصری اساسی در پیشبرد انقلاب اسلامی است. ۲۶۰.....

عزاداری برای امام حسین (علیه السلام) یک سنت صحیح اسلامی است که ما را حفظ کرده است. ۱۱.....

تقویت رابطه با خدا و امام حسین و فداکاری برای حفظ دین، لازمه‌های بالندگی و پیروزی ما هستند. ۲۳.....

*** هیئتهای مذهبی با ریشه‌ی عاشورایی، ماهیتی انقلابی پیدا میکنند. ۳۵۶.....

پشتوانه‌ی پیوند فکری و عملی با امام حسین (علیه السلام)

پیوند عاطفی با امام حسین (علیه السلام) در قالب عزاداری، پشتوانه‌ی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است. ۶۵۷.....

حفظ الگو و انتقال تجربه‌ی عاشورا

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد ابا عبدالله (علیه السلام) این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت. ۱۷۴.....

زنده ماندن یاد عاشورا برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است. ۳۹۸.....

شهادتی که خون او بجوشد و در تاریخ سرازیر شود، اسوه میشود. ۹۶.....

حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن،

- از آثار مهمّ مجالس حسینی‌اند ۳۵۷
 * زنده نگه‌داشتن یاد شهیدان، زنده نگه‌داشتن درس شهادت است. ۱۷۳

چشمه‌ی فیض و معنویت

- ذکر مصیبت، چشمه‌ی جوشان فیض و معنویت در میان محبّان اهل بیت (علیهم‌السلام) است ۳۳۵
 * محترم و عاشورا، در روحیه و فضای زندگی مردم تأثیر میگذارد ۳۶۷

تعمیق محبّت به اهل بیت (علیهم‌السلام) و انتقال آن به نسلها

- عزادای متعارف، موجب مودّت میشود. ۶۵۸
 عزاداری، ابزار انتقال محبّت اهل بیت (علیهم‌السلام) به نسلهای آینده است. ۳۶۱
 شکست رضاخان در توقّف مجالس حسینی، نشان از عمق محبّت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم‌السلام) دارد ۳۵۶
 * محترم و عاشورا، در روحیه و فضای زندگی مردم تأثیر میگذارد ۳۶۷

حفظ ایمان و ارزشها، و شکست دشمنان

- حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن، از آثار مهمّ مجالس حسینی‌اند ۳۵۷
 ذکر و یاد عاشورا، دلها را به منبع جوشش ایمان اسلامی متصل میکند. ۳۴۱
 شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد ۳۵۵
 فلسفه‌ی عزاداری، حفظ ارزشهای معنوی الهی است. ۶۳۸

ماندگاری تفکر شیعی

- ماندگاری تفکر شیعی، مرهون همدوشی عاطفه و فکر است ۲۷۸

گره‌گشایی در مقاطع مختلف تاریخی

- زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره‌ی کربلا، امری گره‌گشا در تاریخ مسلمین است ۵۷۲
 زنده نگه‌داشتن یاد امام حسین (علیه‌السلام)، وسیله‌ی عبور مسلمانان از همه‌ی موانع و مشکلات است ۶۳۸

معرفت‌بخشی

- مجالس حسینی، جوانان را به آگاهی و معرفت میرسانند. ۲۴

طاغوت‌ستیزی

- مجالس حسینی؛ مجالس ضدّ ظلم، ضدّ سلطه و ضدّ شمرها، یزیدها و ابن‌زیدهای زمان‌اند ۶۴۰

بیداری ملّتها

- یادآوری عاشورا، مایه‌ی بیداری ملّتهاست ۹۱

هدایت جامعه

یادآوری عاشورا، هدایت جامعه را در پی خواهد داشت ۵۴۷

مخالفان عاشورا و مجالس امام حسین (علیه السلام)

- مخالفان عاشورا، مخالفان بیداری ملت‌ها هستند ۹۱
- دشمن میخواست حادثه‌ی عاشورا مکتوم بماند ۳۴۰
- تلاش دشمنان برای از بین بردن یاد و خاطره‌ی عاشورا، همواره ناکام بوده است ۶۳۸
- شمشیر دشمن در مقابل سلاح محترم کند میشود و تنها شیعه از این ابزار، بهره‌مند است ۳۵۸
- اختناق رضاخانی در مقابله با برگزاری مراسم روضه‌خوانی شکست خورد ۳۵۵
- رضاخان در امر نابود کردن هیئتهای مذهبی، شکست خورد ۳۵۸
- پهلوی دوم، در منحرف کردن هیئتهای مذهبی شکست خورد ۳۵۸
- شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد ۳۵۶
- شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد ۳۵۵

بایسته‌های مجالس حسینی

تبیین قیام اباعبدالله (علیه السلام)

- مجالس حسینی باید در خصوص هدف و فلسفه‌ی قیام اباعبدالله (علیه السلام) به مردم آگاهی بدهند ۱۷
- باید ابعاد نهضت حسینی در مجالس امام حسین (علیه السلام) تبیین شود ۱۹۱
- یکی از مهمترین مسائل فرهنگی، تبیین درست حادثه‌ی عاشورا است ۸۹
- ویژگیهای بایسته‌ی مجالس محترم عبارتند از: ۳۴۶
۱. استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم السلام) ۳۴۶
۲. ارائه‌ی دید روشن از حادثه‌ی عاشورا ۳۴۶
۳. ایجاد معرفت و ایمان ۳۴۶

تهذیب مجالس حسینی

- مجالس اباعبدالله (علیه السلام) نباید محل ترویج اندیشه‌های ضد انقلاب باشد ۱۸

تقویت آگاهی و روح حسینی

- مجالس حسینی باید بصیرت، آگاهی و روح حماسه و فداکاری را در مردم تقویت نمایند ۱۹
- مجالس عزاداری حسینی، باید شناخت مردم نسبت به حادثه‌ی عاشورا را ارتقا دهند ۳۴۴
- هیئت و مجلس عزاداری، باید بر دو پایه‌ی عواطف و فکر استوار باشد ۶۱۶

حضور افکار اصیل اسلامی

- کارایی مجالس اباعبدالله (علیه السلام) زمانی است که افکار اصیل اسلامی در آن حضور دارد ۲۰

استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم السلام)

ویژگیهای بایسته‌ی مجالس محترم عبارتند از: ۳۴۶.....

۱. استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت (علیهم السلام) ۳۴۶.....

۲. ارائه‌ی دید روشن از حادثه‌ی عاشورا؛ ۳۴۶.....

۳. ایجاد معرفت و ایمان ۳۴۶.....

مجلس عزاداری باید محبت به اهل بیت (علیهم السلام) را افزایش دهد ۳۴۳.....

هیئت و مجلس عزاداری باید بر دو پایه‌ی عواطف و فکر استوار باشد. ۶۱۶.....

بر خور داری از محتوا و هنر

هنر و محتوا باید کنار یکدیگر در خدمت مجالس عزاداری قرار گیرند. ۹۰.....

عزاداریها باید پیام داشته و از محتوا برخوردار باشند ۸۹.....

عاشورا را باید با هزاران جلوه و بیان، تعریف و تبیین کرد. ۳۶۸.....

حفظ وحدت

مسلمانان باید وحدت داشته باشند و از اهانت به مقدّسات یکدیگر پرهیز نمایند. ۹۱.....

پرهیز از آزار مردم

مراسم عزاداری نباید برای مردم مزاحمت ایجاد کند. ۱۹۰.....

پاسداشت از تحریف

روضه‌خوانی و عزاداری سنتی

راهکار مقابله با تحریف عاشورا، روضه‌خوانی سنتی از طریق واقعه‌خوانی است. ۳۷۵.....

ثبت و بقای حادثه‌ی کربلا، از ثمرات سنت واقعه‌خوانی است. ۳۷۵.....

مناسب است عزاداری به شکل سنتی آن انجام شود ۳۵۳.....

شرح و تبیین معارف و حقایق

ماندگاری گرایش عاطفی جوانان به اهل بیت (علیهم السلام) در گرو استحکام فکری آنها با شرح و

تبیین معارف اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۲۰.....

منبر حسینی، محل بیان حقایق دینی و حسینی است. ۶۳۹.....

اتقان مرثی و بر خور داری از مضامین صحیح

مرثیه‌خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد ۱۹۰.....

واقعه‌خوانی باید متقن باشد. ۳۷۵.....

نوحه‌ها و روضه‌ها باید از مضامینی صحیح برخوردار باشند. ۳۵۳.....

بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴.....

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴.....

۲. پرهیز از کارهای وهن آور..... ۳۲۴
- * ارشاد مفید، لهوف سیدبن طاووس و نفس المهموم محدث قمی، از بهترین کتابها درباره‌ی قیام عاشورا هستند..... ۱۹۰

پرهیز از بیان مطالب سست و غلط

- در مجالس حسینی، باید از بیان مطالب سست و شبهه افکن پرهیز شود..... ۳۴۵
- بایسته‌های عزاداری عبارتند از:..... ۶۰۷
۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافی؛..... ۶۰۷
۲. پرهیز از سخنان سست و بی‌مدرک؛..... ۶۰۷
۳. بیان والاترین معارف و لازم‌ترین مطالب..... ۶۰۷
- باید از شبهه‌خوانی غیرمنطبق با واقعیت پرهیز شود..... ۱۹۱
- گویندگان، وعاظ و مداحان، باید توجه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید بازیچه قرار داد..... ۶۳۹
- بیان هنری حادثه‌ی عاشورا با پیرایه‌های عقل‌پسند، اشکال ندارد..... ۲۶۶

عدم حمایت و جلوگیری توسط علما

- کارهای غلط در عرصه‌ی عزاداری، نباید مورد تأیید و حمایت روحانیت قرار گیرند..... ۶۰۸
- علمای سلف از رواج کارهای غلط در عزاداریها جلوگیری میکردند..... ۳۴۸
- اگر بدعتهای رواج یافته‌ی امروز در عزاداری، در زمان امام خمینی ره رواج داشت، امام با آن مقابله میکردند..... ۳۵۱

بیان معارف اسلامی

- مجالس عزاداری امام حسین علیه السلام فرصتی مناسب برای آموزش دین، اخلاق، سیاست، احکام و تقویت معنویت‌اند..... ۱۹۲
- وظایف هیئتها و مجالس حسینی، تبیین درس قیام عاشورا و معارف قرآنی و اسلامی است..... ۵۶۳
- مجالس حسینی، باید ایمان و معرفت دینی مردم را افزایش دهند..... ۳۴۴
- تبیین حقیقت نظام علوی جمهوری اسلامی، از بالاترین معارف اسلامی است..... ۳۷۷
- ویژگیهای بایسته‌ی مجالس محرم عبارتند از:..... ۳۴۶
۱. استحکام پیوند عاطفی با اهل بیت علیهم السلام..... ۳۴۶
۲. ارائه‌ی دید روشن از حادثه‌ی عاشورا؛..... ۳۴۶
۳. ایجاد معرفت و ایمان..... ۳۴۶
- باید از فرصت محرم برای بیان معارف و حقایق اسلامی بهره برد..... ۳۷۷
- محرم، فرصتی است برای حفظ و تقویت ایمان مردم به دین و روحانیت..... ۵۳۷

- بایسته‌های عزاداری عبارتند از: ۶۰۷
۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافی؛ ۶۰۷
۲. پرهیز از سخنان سست و بی‌مدرک؛ ۶۰۷
۳. بیان والاترین معارف و لازم‌ترین مطالب ۶۰۷

پرداختن به مسائل روز

- مسائل قابل طرح در مجالس محرم عبارتند از: ۲۶۸
۱. زنده نگه‌داشتن یاد امام خمینی رحمه‌الله؛ ۲۶۸
۲. توصیه‌ی کمک به نظام اسلامی؛ ۲۶۸
۳. تأکید بر وحدت کلمه؛ ۲۶۸
۴. تذکر درباره‌ی کید تمام نشدنی دشمن؛ ۲۶۸
۵. پرهیز از تردید و بدبینی به نظام اسلامی ۲۶۸

مدیریت صحیح

- علما باید مساجد، حسینیه‌ها و مجالس حسینی را صحیح اداره کنند ۲۷۰

رعایت تفاوت ایام جشن و ایام سوگ

- جشن معصومین علیهم‌السلام باید با جشنهای ملی متفاوت باشد. ۲۹۵
- در ایام ولادت را باید مناقب و معجزات ائمه علیهم‌السلام گفته شود و از برنامه‌های غم‌انگیز پرهیز گردد. ۲۹۵

وظایف مردم و روحانیت در قبال مجالس حسینی

- وظیفه‌ی روحانیت، اقامه‌ی صحیح عزاست ۳۴۳
- وظیفه‌ی مردم، حضور آگاهانه در مجالس عزاداری است ۳۴۲

بهره‌برداری از عاشورا

- باید از ترکیب عجیب و آلیاژ چندین عنصره‌ی عاشورا، برای نیازهای هر زمان بهره‌برداری نمود. ۵۶۴

احیای ذکر عاشورا

- عاشورا را باید با هزاران جلوه و بیان، تعریف و تبیین کرد. ۳۶۸
- پیوند عاطفی با امام حسین علیه‌السلام در قالب عزاداری، پشتوانه‌ی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است. ۶۵۷
- باید خاطره‌ی شهادت امام حسین علیه‌السلام، که درس مقاومت در مقابل یزیدی‌های زمان است، برای همه‌ی نسلها حفظ شود ۹۶
- راه و خون امام حسین علیه‌السلام، پرچم حرکت امت اسلام به سوی هدفهای اسلامی است، پس باید

زنده نگه داشته شود..... ۵۹۶

زنده ماندن یاد عاشورا، برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است. ۳۹۸

بزرگداشت عاشورا، وظیفه‌ای اسلامی است ۹۲

بی‌خبری نسلها از شهادت امام حسین (علیه السلام) در اثر فراموشی یاد و خاطره‌ی آن، به معنای هدر رفتن خون حضرت است..... ۹۵

مظلومیت باید فریاد شود و به گوش انسانهای دیگر برسد ۹۶

عاشورا باید زنده بماند..... ۱۸۲

باید نام و یاد شهید را زنده نگه داشت..... ۱۷۴

زنده نگه‌داشتن یاد شهیدان، زنده نگه‌داشتن درس شهادت است..... ۱۷۳

ما با خود عهد میکنیم که نام و یاد و راه امام حسین (علیه السلام) را هرگز فراموش نکنیم..... ۶۳۴

باید از ترکیب عجیب و آلیاژ چندین عنصره‌ی عاشورا، برای نیازهای هر زمان بهره‌برداری نمود ۵۶۴

حادثه‌ی محرم با ذکر و یادآوری، تکراری نمیشود..... ۵۷۵

احیای معرفت حسینی

کلمات امام حسین (علیه السلام)، خط و جهت همیشگی در تبلیغ اسلام را ترسیم نموده‌اند..... ۵۲۱

مجالس عزاداری، باید ما را با حسین بن علی (علیه السلام) و اهداف آن بزرگوار نزدیک و آشنا کنند..... ۳۰۲

از بایسته‌های مجالس حسینی، درس آموزی از مکتب امام حسین (علیه السلام) است..... ۵۶۱

باید به درسهای عاشورا در مجالس حسینی توجه نمود..... ۲۲۰

شناخت عاشورا

فواید شناخت عاشورا

واقع‌ی عاشورا، متضمن درسهای بسیاری برای روشن کردن تکلیف مسلمانان در هر شرایطی است..... ۳۱۰

عاشورا، متضمن بنیانی‌ترین مطالب در معارف اسلامی است..... ۴۱۵

* اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار آن، ضروری است..... ۴۳۰

بایستگی شناخت واقعه

افزودن آگاهی درباره‌ی نهضت عاشورا برای ما ضروری است..... ۱۱۱

از فرهنگ عاشورا باید بیشترین استفاده را برد..... ۱۷۸

اندیشه و تحقیق در راستای عبرت‌گیری از عاشورا و تلاش و کار برای جلوگیری از تکرار

آن، ضروری است ۴۳۰

یادآوری فلسطین

ذکر مجاهدتهای فلسطینیان و سخن از جنایت صهیونیستها را نباید در مجالس حسینی،

فراموش کرد ۵۷۲

ترویج فرهنگ شهادت طلبی

باید به درسهای عاشورا در مجالس حسینی توجه نمود ۲۲۰

اولین درس عاشورا، فداکاری و استقامت در راه خدا در سخت ترین شرایط است ۲۲۷

درس عاشورا، این است که برای نجات اسلام باید با دشمن مقابله کرد و همه ی خطرهای را به

جان خرید ۲۲۴

* مسئله ی شهید و ایثارگری، کهنه شدنی نیست؛ نیروی حرکت جامعه است ۵۹۵

برگزاری در همه ی کشورها

شیعیان باید مانند بقیه ی فرقه های مسلمان، در برگزاری مراسم مذهبی خویش آزاد

باشند ۹۰

برگزاری مراسم عزاداری در همه ی کشورها مطلوب است ۹۱

فرقه های مختلف مسلمانان، برای امام حسین (علیه السلام) اقامه ی عزای می کنند ۹۱

بایسته های منبر

مقدمه

کلّ جامعه ی شیعی ما، تحت تأثیر خیره کننده ی منبر اباعبدالله (علیه السلام) است ۲۸۳

منبر با توجه به حضور نزدیک و مستقیم واعظ در میان مستمعین، دارای تأثیر ویژه ای

است ۲۶۹

** عبادت یا معصیت همسران پیامبر (ص) به جهت انتساب آنها به حضرت، مستلزم پاداش

یا عقوبت مضاعف است ۶۱۰

خطای کسانی که دارای موقعیت ممتاز و انتساب بیشتر به اهل بیت (علیهم السلام) هستند (مانند اهل

منبر و مداحان)، سنگین تر و سخت تر است ۶۱۱

غنا ی محتوایی و سعه ی صدر خطیب

منبر، بر خلاف تصوّر غلط گذشته، جایگاه اهل علم و مجتهدان است ۲۸۳

برخی از بایسته های منبر عبارتند از: ۲۸۳

۱. پرهیز از سخنان سست؛ ۲۸۳

۲. بیان معارف پرفایده؛ ۲۸۳

۳. تبیین پیراسته ی حادثه ی عاشورا؛ ۲۸۳

۴. پرهیز از خرافات ۲۸۳
- بایسته‌های منبر عبارتند از: ۳۲۲
۱. پرهیز از منبر بی‌مطالعه؛ ۳۲۲
۲. سعه‌ی صدر در پاسخ‌گویی به پرسشهای جوانان ۳۲۲

ضابطه‌مندی منبر

- با توجّه به شرایط امروز، پیشرفت فنّ منبر در محتوا، قالب و روشها، امری ضروری است ۲۸۶
- سازماندهی و ضابطه‌مندی منبر به عنوان یک رسانه‌ی مؤثر، امری ضروری است ۲۸۴
- ضابطه‌مندی منبر، به معنی نظارت اساتید بر منبریان و تبیین معیارهای منبر و محتوای آن است ۲۸۵
- مرحوم حاج میرزا حسین نوری با نوشتن کتاب «لؤلؤ و مرجان»، برای ضابطه‌مندی منبر تلاش نمود ۲۸۵

تبیین معارف و تقویت ایمان و معرفت مخاطبین

- مجالس حسینی باید ایمان و معرفت دینی مردم را افزایش دهند ۳۴۴
- منبر حسینی محل بیان حقایق دینی و حسینی است ۶۳۹
- منبر، بر خلاف تصوّر غلط گذشته، جایگاه اهل علم و مجتهدان است ۲۸۳
- وظایف هیئت‌ها و مجالس حسینی، تبیین درس قیام عاشورا و معارف قرآنی و اسلامی است ۵۶۳
- تبیین حقیقت نظام علوی جمهوری اسلامی، از بالاترین معارف اسلامی است ۳۷۷
- منبر باید آدم‌ساز و فکر‌ساز باشد ۵۶۳

مراقبت از منبر

- شبهه‌افکنی در جایگاه منبر، امری جبران‌ناپذیر است ۳۴۶

تبیین ابعاد قیام عاشورا

- علماء، مبلغان و ذاکران، باید مسئله‌ی عاشورا را به صورت یک مسئله‌ی اصلی مورد توجّه قرار دهند ۲۶۶
- وظایف هیئت‌ها و مجالس حسینی، تبیین درس قیام عاشورا و معارف قرآنی و اسلامی است ۵۶۳

وحدت موضوع و پیوستگی مطالب

- سخنران باید از اوّل تا آخر دهه و یا در جلسات پی‌درپی، یک خط و یک موضوع را دنبال کند ۵۶۳

بایسته‌های روضه‌خوانی

صحت و مطابقت با واقع

مرثیه‌خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد ۱۹۰

القای معرفت و آگاهی

روضه بایستی فضا را از معرفت و آگاهی پر کند ۵۶۳

بیان موعظه و معارف در قالب هنر رسای شعر، بسیار اثرگذار است ۶۱۴

مطابقت با معارف اسلامی

بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن آور ۳۲۴

اتقان در نقل و مستندات

اتقان در نقل، بیان و مستندات فکری آنچه به عنوان خوراک فکری به مردم ارائه میشود،

ضروری است ۶۱۹

خواندن متن مقتل و پرهیز از مجلس آرای غلط

خواندن متن مقاتل، باید جایگزین مجلس آرای غلط شود ۳۴۷

مجالس حسینی باید در جهت فلسفه‌ی فعلی خود حرکت کنند ۳۴۷

بیان احساسات شخصی مدّاح، ذکر مصیبت و گزارش عاشورا نیست ۱۷۱

بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن آور ۳۲۴

ذکر وقایع و شرح مصائب

*** همه‌ی حوادث عاشورا گریه‌آور و دردناک است ۴۰۱

ذکر مصیبت درباره‌ی امام حسین (علیه السلام) به معنای ذکر وقایع عاشورا است ۵۸

روضه‌خوانی باید به صورت ذکر وقایع و تشریح و تحلیل آنها باشد ۱۶۰

باید آنچه در کربلا رخ داد، تشریح شود، تا حماسه زنده بماند ۱۷۱

در شهادت دیگر معصومین (علیهم السلام) بهتر است به جای سینه‌زنی، به شرح مصائب آنان پرداخته

شود ۲۹۲

*** عزاداری امّ‌البنین (علیها السلام) هم جنبه‌ی عاطفی و هم جنبه‌ی حماسی دارد ۶۷۳

بهره‌گیری از زبان حال امّ‌البنین (علیها السلام) در بیان مصیبت حضرت ابوالفضل (علیه السلام) بسیار مهم و

جذاب است ۶۷۲

بهره‌گیری از هنر

۶۱۵.....** قرآن کریم و نهج‌البلاغه، از فصیح‌ترین و هنرمندانه‌ترین بیان برخوردارند. ۶۱۵.....
 قرآن کریم و نهج‌البلاغه، الگوی ما در استفاده از بیان هنرمندانه‌اند. ۶۱۵.....
 اشعار شعرای بزرگ، با القای هنرمندانه‌ی مدّاحی، در دل مردم اثر می‌گذارد. ۶۱۴.....
 بهره‌گیری از هنر در تشریح حادثه‌ی کربلا بسیار مهم است. ۱۷۱.....
 بیان موعظه و معارف در قالب هنر رسای شعر، بسیار اثرگذار است. ۶۱۴.....

تبیین صحیح وجوه ارزشمندی شهدای کربلا

ارزش حقیقی ابوالفضل‌العبّاس (علیه السلام) به جهاد، فداکاری، اخلاص، معرفت به امام، صبر و
 نخوردن آب در عین تشنگی است؛ نه زیبایی ظاهری ۶۱۲.....
 ارزش شهدای کربلا به این است که در سخت‌ترین شرایط از حریم حق دفاع کردند ۶۱۳.....
 توصیف حالات روحی قهرمانان کربلا، یکی دیگر از عرصه‌هایی است که باید از آن در
 روضه‌خوانی بهره‌گرفت. ۶۷۳.....

توصیه به مدّاحان

مقدمه

۶۱۰.....** عبادت یا معصیت همسران پیامبر (صلی الله علیه و آله) به جهت انتساب آنها به حضرت، مستلزم پاداش
 یا عقوبت مضاعف است. ۶۱۰.....
 خطای کسانی که دارای موقعیت ممتاز و انتساب بیشتر به اهل بیت (علیهم السلام) هستند (مانند اهل
 منبر و مدّاحان)، سنگین‌تر و سخت‌تر است. ۶۱۱.....

بایسته‌های مدّاحی

۶۱۰.....برخی از بایسته‌های مدّاحی عبارتند از: ۶۱۰.....
 ۱. توجّه به شرافت رتبه‌ی مدّاحی؛ ۶۱۰.....
 ۲. توجّه به اقبال جوانان و موقعیت حسّاس مدّاحی؛ ۶۱۰.....
 ۳. بهره‌مندی از محتوای غنی و پرهیز از تنزّل معارف شیعی و دینی؛ ۶۱۲.....
 ۴. اختصاص فصلی از مدّاحی به نصیحت یا بیان معارف به زبان زیبای شعر؛ ۶۱۴.....
 ۵. توجّه به سطح هنری مطلوب و بالا در اشعار مدّاحی؛ ۶۱۴.....
 ۶. پرهیز از آهنگهای نامناسب در مدّاحی ۶۱۵.....
 مفاهیمی چون مبارزه با فساد، استکبار جهانی و شایسته‌سالاری، باید در سینه‌زنی‌ها بیاید ۵۶۴.....
 در مدّاحی نباید فقط به مدح بسنده کرد. ۵۹۸.....
 مناسب است که مضامین دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام) به شعر درآمد، در
 مدیحه‌سرایی استفاده شود. ۶۷۲.....

وظایف مدّاحان

- وظیفه‌ی مدّاحان عبارت است از: ۵۹۸.....
۱. شناختن خلأهای معرفتی، کمبودهای اخلاقی و آسیبهای سیاسی اجتماعی جامعه؛ ۵۹۸.....
  ۲. یافتن درسهای اهل بیت (علیهم السلام) در این زمینه‌ها؛ ۵۹۸.....
  ۳. بیان آنها به زبان هنری شعر ۵۹۸.....
- علماء، مبلّغان و ذاکران، باید مسئله‌ی عاشورا را به صورت یک مسئله‌ی اصلی مورد توجّه قرار دهند ۲۶۶.....
- گویندگان، وعظ و مدّاحان، باید توجّه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید بازپچه قرار داد ۶۳۹.....

امر تبلیغ

جایگاه تبلیغ

- فنّ تبلیغ دین، از شریف‌ترین فنون است. ۲۸۰.....
- یکی از جهات بارز واقعه‌ی عاشورا، مسئله‌ی تبلیغ است. ۴۶۴.....

ظرفیتهای تبلیغ

- تبلیغ، فرصتی برای هدایت، موعظه، انذار، تبشیر و آشنایی مردم با مسائل اساسی جهان اسلام است ۵۲۴.....
- علمای شیعه، همواره از حادثه‌ی کربلا برای حفظ دین بهره برده‌اند. ۳۲۲.....
- در عصر مبارزات انقلاب، شبکه‌ی گسترده‌ی مجالس حسینی، منشأ گسترش تفکر انقلابی در کشور بود ۲۸۴.....
- مجالس حسینی، همواره محل تبیین اسلام و جهت‌دهی عواطف بوده‌اند. ۳۲۲.....

بایسته‌های تبلیغ

- اتقان در نقل، بیان و مستنداتِ فکری آنچه به عنوان خوراک فکری به مردم ارائه میشود، ضروری است ۶۱۹.....
- باید آگاه‌ترین افراد به مسائل اسلامی و عاملترین آنها به احکام شرعی، در راه تبلیغ قدم بردارند ۲۸۱.....
- در تبلیغ، باید با رفق عمل شود تا حقایق در دلها جای بگیرد ۵۲۳.....
- هر سه عنصر منطق، حماسه و عزّت، و عاطفه باید در مسئله‌ی تبلیغ نقش داشته باشند ۶۲۸.....

شرایط مبلّغ

- برخی از شرایط مبلّغین عبارتند از: ۲۸۱.....

۱. تهذیب نفس؛ ۲۸۱
۲. آگاهی دینی، فلسفی و اجتماعی؛ ۲۸۱
۳. دقت نظر در معرفی اسوهی جهاد و مبارزه در ماجرای عاشورا ۲۸۱

فرصت تبلیغی محرم

مقدمه

- محرم از سه جهت حائز اهمیت است: ۵۳۶
۱. حوادث محرم؛ ۵۳۶
  ۲. تأثیر محرم در تاریخ؛ ۵۳۶
  ۳. فرصت تبلیغی محرم، ۵۳۶
- دشمن همواره برای گرفتن ایمان اسلامی و انقلابی مردم تلاش میکند ۵۳۷
- در فرصت تبلیغی محرم، افکار عمومی و ایمان مردم از اهمیت بالایی برخوردار است ۵۳۷
- سلاح محرم در برابر دشمنان، پیروز است ۳۷۲
- استفاده‌ی بهینه از فرصت تبلیغی محرم، متوقف بر شناخت شرایط جامعه، نیازها و مخاطبین است ۵۳۶
- دانشمندان غرب، تشنه‌ی اسلامند. ۳۷۳
- آرامش روحی بشر غربی، فقط در سایه‌ی اسلام فراهم میشود ۳۷۳
- غرب در جستجوی چهره‌هایی چون شیخ انصاری و ملاصدرا است. ۳۷۴

تبیین

- باید از فرصت محرم برای بیان معارف و حقایق اسلامی بهره برد ۳۷۷
- تبیین حقیقت نظام علوی جمهوری اسلامی، از بالاترین معارف اسلامی است ۳۷۷
- محرم، فرصتی است برای حفظ و تقویت ایمان مردم به دین و روحانیت ۵۳۷
- محرم، بهترین فرصت برای تبلیغ، بصیرت‌بخشی و شاخص‌سازی است ۶۵۶
- قبل از ماه محرم، باید هم‌فکری‌های لازم در زمینه‌ی کیفیت تبلیغ و وظایف مبلغین صورت گیرد ۴۶۴

اهداف

- اهداف تبلیغ محرم عبارتند از: ۲۸۰
۱. موعظه برای تزکیه‌ی مردم؛ ۲۸۰
  ۲. تبیین معارف دینی برای بالا بردن سطح آگاهی دینی مردم؛ ۲۸۰
  ۳. بیان مراتب ابا عبدالله (علیه السلام) برای ارائه‌ی الگوی جهاد به مردم ۲۸۰

عزاداری سنتی

عزاداری سنتی و برانگیختن عواطف عمومی نسبت به خاندان پیامبر ﷺ امری پسندیده است. ۳۴۷

موکب عزاداری و حرکت در خیابانها و هیئت عزا به خود گرفتن، کار مهم و پسندیده‌ای است. ... ۲۵۴

مقوله‌ی عزاداری و احیای ذکر عاشورا

فلسفه‌ی عزاداری و احیای ذکر عاشورا

فلسفه‌ی حضور در مجالس عزاداری، تحکیم ارتباط با امام حسین (علیه السلام) و اهل بیت (علیهم السلام) است. ... ۳۴۳

مجالس عزاداری، باید ما را با حسین بن علی (علیه السلام) و اهداف آن بزرگوار نزدیک و آشنا کنند. ... ۳۰۲

فلسفه‌ی عزاداری، حفظ ارزشهای معنوی الهی است. ۶۳۸

مجالس حسینی؛ مجالس ضدّ ظلم، ضدّ سلطه و ضدّ شمرها، یزیدها و ابن‌زیدهای زمان‌اند. ... ۶۴۰

امتیاز جامعه‌ی شیعه

خاطره‌ی عاشورا، امتیاز جامعه‌ی شیعه است. ۳۳۵

بهره‌مند نبودن دیگر مسلمانان از نعمت عاشورا، تأسّف برانگیز است. ۳۴۱

عزاداری، ترکیب ایمان و عاطفه و جریانی مواج در تاریخ است. ۵۶۱

آثار احیای ذکر عاشورا

تضمین بقای اسلام

محبت مردم به امام حسین (علیه السلام)، ضامن حیات و بقای اسلام است. ۲۷۹

اینکه امام خمینی فرمود: «عاشورا اسلام را نگه داشت»، یعنی محبت مردم به امام حسین (علیه السلام) ضامن بقای اسلام است. ۲۷۹

شکل‌گیری، حفظ و پیشبرد انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی، با بهره‌گیری از عاشورا شکل گرفت. ۲۶۱

محبت، عنصری اساسی در پیشبرد انقلاب اسلامی است. ۲۶۰

عزاداری برای امام حسین (علیه السلام) یک سنت صحیح اسلامی است که ما را حفظ کرده است. ... ۱۱

تقویت رابطه با خدا و امام حسین (علیه السلام) و فداکاری برای حفظ دین، لازمه‌ی بالندگی و پیروزی ما هستند. ۲۳

* هیئتهای مذهبی با ریشه‌ی عاشورایی، ماهیتهای انقلابی پیدا میکنند. ۳۵۶

پشتوانه‌ی پیوند فکری و عملی با امام حسین (علیه السلام)

پیوند عاطفی با امام حسین (علیه السلام) در قالب عزاداری، پشتوانه‌ی ارزشمند پیوند فکری و عملی با ایشان است. ۶۵۷

حفظ الگو و انتقال تجربه‌ی عاشورا

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد ابا عبدالله (علیه السلام) این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت. ۱۷۴.....

زنده ماندن یاد عاشورا برای در اختیار داشتن الگوی عملی قیام، امری ضروری است ۳۹۸.....

شهیدی که خون او بجوشد و در تاریخ سرازیر شود، اسوه میشود ۹۶.....

حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن، از آثار مهم مجالس حسینی‌اند ۳۵۷.....

* زنده نگه‌داشتن یاد شهیدان، زنده نگه‌داشتن درس شهادت است. ۱۷۳.....

چشمه‌ی فیض و معنویت

ذکر مصیبت، چشمه‌ی جوشان فیض و معنویت در میان محبّان اهل بیت (علیهم السلام) است ۳۳۵.....

* محرم و عاشورا، در روحیه و فضای زندگی مردم تأثیر میگذارد ۳۶۷.....

تعمیق محبت به اهل بیت (علیهم السلام) و انتقال آن به نسله‌ها

عزادای متعارف، موجب مودّت میشود. ۶۵۸.....

عزاداری، ابزار انتقال محبت اهل بیت (علیهم السلام) به نسله‌های آینده است ۳۶۱.....

شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد ۳۵۶.....

* محرم و عاشورا، در روحیه و فضای زندگی مردم تأثیر میگذارد ۳۶۷.....

حفظ ایمان و ارزشها، و شکست دشمنان

حفظ ایمان، یادآوری خاطره‌ی حسینی، انتقال تجربه‌ی عاشورا و خنثی شدن تلاش دشمن، از آثار مهم مجالس حسینی‌اند ۳۵۷.....

ذکر و یاد عاشورا، دلها را به منبع جوشش ایمان اسلامی متصل میکند ۳۴۱.....

شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد ۳۵۵.....

فلسفه‌ی عزاداری، حفظ ارزشهای معنوی الهی است ۶۳۸.....

ماندگاری تفکر شیعی

ماندگاری تفکر شیعی، مرهون همدوشی عاطفه و فکر است ۲۷۸.....

گره‌گشایی در مقاطع مختلف تاریخی

زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره‌ی کربلا، امری گره‌گشا در تاریخ مسلمین است ۵۷۲.....

زنده نگه‌داشتن یاد امام حسین (علیه السلام)، وسیله‌ی عبور مسلمانان از همه‌ی موانع و مشکلات است ۶۳۸.....

معرفت بخشی

مجالس حسینی؛ جوانان را به آگاهی و معرفت میرسانند. ۲۴.....

طاغوت ستیزی

مجالس حسینی؛ مجالس ضدّ ظلم، ضدّ سلطه و ضدّ شمرها، یزیدها و ابن زیادهای

زمان اند. ۶۴۰.....

بیداری ملت‌ها

یادآوری عاشورا، مایه‌ی بیداری ملت‌هاست. ۹۱.....

هدایت جامعه

یادآوری عاشورا، هدایت جامعه را در پی خواهد داشت. ۵۴۷.....

اهل بیت (علیهم‌السلام) و احیای ذکر عاشورا

امام سجّاد (علیه‌السلام) پس از واقعه‌ی عاشورا دو کار مهم انجام داد: ۵۵۳.....

۱. زنده نگه داشتن حادثه‌ی کربلا؛ ۵۵۳.....

۲. ایجاد یک پایه‌ی مستحکم فکری برای شیعه. ۵۵۳.....

امام سجّاد (علیه‌السلام) پس از عاشورا، ظاهراً در انزوا زندگی کرد؛ در حالی که نهضت کربلا را زنده نگه

داشت. ۵۲۸.....

نتایج تلاش امام زین‌العابدین (علیه‌السلام) پس از عاشورا عبارت بودند از: ۱۶۲.....

۱. تثبیت کربلا در تاریخ؛ ۱۶۲.....

۲. شکست سیاسی و روانی دشمن. ۱۶۲.....

امام سجّاد و زینب کبری (علیها‌السلام) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا شدند. ۶۴۲...

با تدبیر امام سجّاد (علیه‌السلام)، علی‌رغم خواست یزید، عاشورا از انزوا درآمد. ۶۵.....

هدف امام سجّاد (علیه‌السلام) از زنده نگه داشتن یاد حسین (علیه‌السلام)، انتقام از بنی‌امیه نبود. ۵۹۶.....

اگر اقدام حضرت زینب (علیها‌السلام) و امام سجّاد (علیه‌السلام) نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار نمیشد. ۶۲۰.....

پیام‌رسانی به سراسر دنیای اسلام، بزرگترین مسئولیت امام سجّاد و زینب کبری (علیها‌السلام) پس از امام

حسین (علیه‌السلام) بود. ۵۹۵.....

امام سجّاد (علیه‌السلام) با گریه و تلاش خویش، سعی در شکستن فضای رعب حاکم بعد از عاشورا

داشت. ۶۳۰.....

گریه‌های امام سجّاد (علیه‌السلام) پس از عاشورا، گریه‌ی غم و تأسّف نبود؛ گریه‌ی آتش‌افروز انقلاب

بود. ۱۵.....

وارثان خون حسین بن علی (علیه‌السلام)، شیواترین روش‌ها را برای زنده نگه داشتن این خون به کار

بردند. ۴۶۵.....

تلاش بازماندگان حادثه‌ی عاشورا برای احیای یاد اباعبدالله (علیه السلام) این حادثه را برجسته و ثابت نگه داشت ۱۷۴.....

*** دستگاه تبلیغاتی بنی امیه و بنی عباس، همواره برای پنهان کردن حادثه‌ی کربلا تلاش میکردند ۵۳۵.....

تبلیغات دستگاه ظلم، حقایق کربلا را واژگون نشان میداد، اما تبلیغات دستگاه امامت، بافته‌های آنها را گسست و حق را آشکار کرد ۲۷۳.....

امام صادق (علیه السلام) با تأکید بر روضه‌خوانی، سعی در زنده نگه‌داشتن عاشورا داشت ۵۳۵.....

انگیزه‌ی امام صادق (علیه السلام) از تشویق شعر عاشورایی، مقابله با تبلیغ دشمن بود ۲۷۲.....

در زمان ائمه (علیهم السلام)، گریستن و گریاندن برای امام حسین (علیه السلام) جایگاهی والا داشت ۳۳۵.....

اهمیت عواطف و احساسات

عنصر عاطفه در کنار منطق و استدلال، سهم بسزایی در بنای شخصیت انسان دارد ۳۳۶.....

نهضت انبیا و پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) با استفاده از عواطف آغاز میشد و با بهره‌گیری از استدلال تداوم می‌یافت ۳۳۶.....

حرکت عاطفی پیامبر (صلی الله علیه و آله) با شعار «قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلَحُوا» و ردّ ظلم و نفی اختلاف طبقاتی جامعه آغاز شد ۳۳۶.....

پس از تثبیت نهضت توسط عنصر عاطفه، نوبت به استدلال و منطق میرسید ۳۳۷.....

برخی از صاحبان عواطف، در درجات معنوی از افراد استدلالی و منطقی برترند ۳۳۷.....

قابلیت شگرف در ذکر عاشورا

شهادت حسین بن علی (علیه السلام) در شرایط دشوار و غریبانه، عواطف و احساسات هر انسانی را بر می‌انگیزاند ۳۴۰.....

تاریخچه‌ی عزاداری

روضه‌خوانی زینب کبری (علیها السلام) آغاز چشمه‌ی جوشان عاشورا بود ۳۴۰.....

عاشورا و عزاداری، در طول تاریخ به همت شیعه حفظ شده است ۶۳۷.....

در زمان ائمه (علیهم السلام)، گریستن و گریاندن برای امام حسین (علیه السلام) جایگاهی والا داشت ۳۳۵.....

دشمنان و ذکر عاشورا

مخالفان عاشورا، مخالفان بیداری ملت‌ها هستند ۹۱.....

دشمن میخواست حادثه‌ی عاشورا مکتوم بماند ۳۴۰.....

تلاش دشمنان برای از بین بردن یاد و خاطره‌ی عاشورا، همواره ناکام بوده است ۶۳۸.....

شمشیر دشمن در مقابل سلاح محترم کند میشود و تنها شیعه از این ابزار، بهره‌مند است ۳۵۸.....

اختناق رضاخانی در مقابله با برگزاری مراسم روضه‌خوانی شکست خورد ۳۵۵.....

رضاخان در امر نابود کردن هیئتهای مذهبی، شکست خورد.....	۳۵۸
پهلوی دوم، در منحرف کردن هیئتهای مذهبی شکست خورد	۳۵۸
شکست رضاخان در توقف مجالس حسینی، نشان از عمق محبت و اعتقاد مردم به اهل بیت (علیهم السلام) دارد.....	۳۵۶
شکست دشمنان در مقابله با مجالس حسینی، نشان از عمق ایمان و تأثیر جریان عزاداری دارد.....	۳۵۵

انقلاب اسلامی و ذکر عاشورا

الگوپذیری انقلاب از عاشورا

امام خمینی (ره) در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ از درس عاشورا الگو گرفت.....	۶۲۶
راز پیروزی انقلاب اسلامی، دنباله‌روی امام خمینی (ره) و ملت ایران از اباعبدالله (علیه السلام) بود .	۲۳
انقلاب اسلامی برخاسته از قیام عاشورا و سیاست پیروزی خون بر شمشیر است.....	۱۹۹
انقلاب ایران از حادثه‌ی عاشورا الهام گرفت.....	۴۱
قیام سرنوشت‌ساز نوزده دی، برگرفته از قیام عاشورا بود	۲۱۱
نهضت امام خمینی (ره)، حرکتی حسینی بود.....	۴۶۳
حرکت رزمندگان دفاع مقدس، حرکتی حسینی بود.....	۸۹
تناسب میان حقیقت بسیج و هویت عاشورا، در این است که بسیج پیرو مکتب عاشورا است.....	۶۷۷
انقلاب اسلامی از حسین بن علی (علیه السلام) الهام گرفت و با یاری مردم، حکومت اسلامی را همچون نهضت نبوی برپا کرد	۵۹۰
مردم ایران در انقلاب اسلامی از امام حسین (علیه السلام) پیروی کردند و افتخارات بزرگی برای اسلام کسب نمودند	۲۱۰
انقلاب اسلامی، عمل به نسخه‌ی عاشورا بود و امام بزرگوار ما به این نسخه عمل کرد ..	۶۴۸

درس‌آموزی از عاشورا

انقلاب اسلامی، از فرهنگ عاشورا درس مبارزه با یزیدیان زمان را آموخته است.....	۹۸
ملت ایران از اباعبدالله (علیه السلام) درس ظلم‌ستیزی آموخت.....	۱۵۱
تدبیر در قیام عاشورا، به ما درس ایستادگی در مسیر انقلاب اسلامی میدهد.....	۲۰۰
رزمندگان اسلام، شاگردان مکتب حسینی‌اند	۲۴

نقش مجالس عزاداری

مجالس حسینی در دوران انقلاب اسلامی دو نقش مهم داشتند:	۱۶
۱. ارتقای سطح اندیشه‌ی اسلامی سیاسی مردم؛	۱۶

۲. ترغیب مردم به خطر کردن در راه انقلاب ۱۶۰
- مجالس اباعبدالله (علیه السلام) محل انتشار پیامهای انقلاب اسلامی بود ۱۶۰
- در عصر مبارزات انقلاب، شبکه‌ی گسترده‌ی مجالس حسینی، منشأ گسترش تفکر انقلابی در کشور بود ۲۸۴
- هیئتهای مذهبی، به وسیله‌ای برای اظهار اعتراض گسترده به رژیم طاغوت تبدیل شدند ۳۵۷
- مجالس حسینی در حوادث سال ۱۳۵۷ تأثیر بسزایی داشتند ۶۳۹
- مراسم عاشورای حسینی در مقاطع مختلف انقلاب اسلامی، نقش تعیین کننده داشت. ۹۲
- سال ۴۲، سال شکل گیری اعتراض مردمی علیه رژیم در قالب هیئتهای مذهبی بود ۳۵۶
- مجالس حسینی، تقویت کننده‌ی ایمان و ضامن تداوم انقلاب اسلامی اند ۱۷۰
- مجالس حسینی، با وجود بیم و تهدید و فشار رژیم شاهنشاهی، همواره برگزار میشد ۱۶۰
- تأثیرات انتساب و تمسک به عاشورا**
- حرکت بر ممشای حسینی، لحظات حیرت انقلاب را برطرف میکند ۴۲۰
- با فراگرفتن درسهای عاشورا، جامعه‌ی ما در مقابل ترفندهای دشمنان مصونیت پیدا میکند ۲۳۰
- صبغه‌ی حسینی انقلاب، مانع از مذاکره با دشمنانی است که علت دشمنی شان با ما، اسلامی بودن ماست ۴۲۰
- امام خمینی (ره) با استقامت عاشورایی خود، انقلاب را به پیروزی رساند و تداوم راه و فکر خود را نیز تضمین کرد. ۴۲۶
- امام خمینی (ره) با دید حسینی خود، آماده بود تا به تنهایی بار نهضت را بر دوش بکشد. ۴۱۷
- امام خمینی (ره) با استقامت حسینی خود، جمهوری اسلامی را بیمه کرد. ۴۲۸
- شهادت اباعبدالله (علیه السلام) در انقلاب اسلامی و دفاع مقدس تأثیر شگرفی داشت. ۱۷۴
- اگر پیروی از اباعبدالله (علیه السلام) نبود، انقلاب اسلامی پیروز نمیشد ۱۸۷
- واقعه‌ی عاشورا و برکات خون امام حسین (علیه السلام) انقلاب اسلامی را به پیروزی رساند. ۲۳۵
- یاد اباعبدالله (علیه السلام) گرمابخش دلها در دوران اختناق پهلوی و مایه‌ی پیروزی خون بر شمشیر در انقلاب اسلامی بود. ۲۰۸
- نظام اسلامی به برکت عاشورا تحقق یافت و این پیروزی امام حسین (علیه السلام) بر یزید است. ۲۱۹
- برپایی جمهوری اسلامی و امیدواری مستضعفین به اسلام، از آثار محرم است. ۲۶۵
- تمسک به ماجرای عاشورا، تأثیر عظیمی در روند انقلاب اسلامی داشت. ۲۸۲
- ملت ایران به برکت روح حسینی قیام کرد و نظام طاغوت را به زانو درآورد ۵۹۹

- پیروزی در انقلاب اسلامی و جنگ به برکت سرمشق عاشورا بود..... ۳۲۲
- آغاز نهضت پانزده خرداد، به برکت عاشورا بود..... ۳۷۱
- پیروی از اباعبدالله (علیه السلام) انقلاب اسلامی را پدید آورد..... ۶۴۱
- مردم ایران در انقلاب اسلامی از امام حسین (علیه السلام) پیروی کردند و افتخارات بزرگی برای اسلام کسب نمودند..... ۲۱۰
- انقلاب اسلامی از حسین بن علی (علیه السلام) الهام گرفت و با یاری مردم، حکومت اسلامی را همچون نهضت نبوی برپا کرد..... ۵۹۰
- * نهم دی، حاکی از پابندی مردم به ارزشهای معنوی و برخورداری از بصیرت است... ۶۷۰

استفاده از ظرفیتهای عاشورایی برای انقلاب

- سخنرانی روز عاشورای امام خمینی (ره) و تلاش شاگردان ایشان در ایام محرم، پدیدآورنده ی قیام تاریخی پانزده خرداد بود..... ۶۴
- امام خمینی (ره)، سیاست انقلابی را با عاطفه ی عاشورایی گره زد..... ۲۶۵
- امام خمینی (ره)، از حادثه ی عاشورا برای پیشبرد نهضت انقلاب اسلامی استفاده نمود... ۳۴۲
- امام خمینی (ره)، از مراسم عزاداری ماه محرم، برای پیشبرد اهداف انقلاب بیشترین استفاده را کرد..... ۴۱۷
- امام خمینی (ره) در پانزده خرداد چهل و دو، با بهره گیری از عاشورا، پیام حق خود را به گوش مردم رساند..... ۳۷۱
- امام خمینی (ره)، سیاست پیروزی خون بر شمشیر را از قضایای محرم، استحصال و مطرح کرد..... ۳۷۱
- بهره گیری از فرصت محرم برای افشاگری علیه رژیم، تدبیر شجاعانه و دقیق امام خمینی (ره) بود..... ۶۶
- انقلاب اسلامی با بهره گیری از عاشورا شکل گرفت..... ۲۶۱
- امام خمینی (ره)، مسئله ی نهضت را در محرم سال ۴۲ و محرم سال ۵۷ با قیام عاشورا گره زد..... ۲۶۱

وظایف مردم و روحانیت در قبال عزاداری

- وظیفه ی روحانیت، اقامه ی صحیح عزاست..... ۳۴۳
- وظیفه ی مردم، حضور آگاهانه در مجالس عزاداری است..... ۳۴۲

معنای ذکر مصیبت

- ** همه ی حوادث عاشورا گریه آور و دردناک است..... ۴۰۱
- ذکر مصیبت درباره ی امام حسین (علیه السلام) به معنای ذکر وقایع عاشوراست..... ۵۸

روضه‌خوانی، باید به صورت ذکر وقایع و تشریح و تحلیل آنها باشد ۱۶۰

بیان احساسات شخصی مدّاح، ذکر مصیبت و گزارش عاشورا نیست ۱۷۱

ضرورت ذکر مصیبت

باید آنچه در کربلا رخ داد، تشریح شود، تا حماسه زنده بماند ۱۷۱

* هدف از بیان عظمت اهل بیت (علیهم‌السلام) حرکت در راه آنان است ۵۹۸

بایسته‌های عزاداری

جهت‌دار بودن عزاداری

اشک ریختن و عزاداری برای امام حسین (علیه‌السلام) باید جهت‌دار باشد، تا در زندگی ما اثر بگذارد. ۶۱۸

جهت‌گیری صحیح در عزاداری امام حسین (علیه‌السلام) عبارت است از: ۶۴۰

۱. تقویت ایمان و گسترش روح تدین؛ ۶۴۰

۲. گسترش روح شجاعت و غیرت دینی؛ ۶۴۰

۳. بصیرت و استقامت ۶۴۰

پرهیز از سخنان سست و غلط، و بیان معارف والا

بایسته‌های عزاداری عبارتند از: ۶۰۷

۱. پرهیز از سخنان غلط و خرافاتی؛ ۶۰۷

۲. پرهیز از سخنان سست و بی‌مدرک؛ ۶۰۷

۳. بیان والاترین معارف و لازم‌ترین مطالب ۶۰۷

اهمّیت دادن به نماز

اهمّیت دادن به نماز در ظهر عاشورا و در میان عزاداری، نقطه‌ای برجسته و مهمّی در مقوله‌ی

عزاداری است ۵۸۹

بایسته‌های روضه‌خوانی

صحّت و مطابقت با واقع

مرثیه‌خوانی، صحیح و منطبق با واقع باشد ۱۹۰

القای معرفت و آگاهی

روضه، بایستی فضا را از معرفت و آگاهی پر کند ۵۶۳

بیان موعظه و معارف در قالب هنر رسای شعر، بسیار اثرگذار است. ۶۱۴

مطابقت با معارف اسلامی

بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴

۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴

۲. پرهیز از کارهای وهن‌آور. ۳۲۴

اتقان در نقل و مستندات

اتقان در نقل، بیان و مستندات فکری آنچه به عنوان خوراک فکری به مردم ارائه میشود، ضروری است ۶۱۹.....

خواندن متن مقتل و پرهیز از مجلس آرای غلط

خواندن متن مقاتل، باید جایگزین مجلس آرای غلط شود ۳۴۷.....
مجالس حسینی باید در جهت فلسفه‌ی فعلی خود حرکت کنند ۳۴۷.....
بیان احساسات شخصی مدّاح، ذکر مصیبت و گزارش عاشورا نیست ۱۷۱.....
بایسته‌های روضه‌خوانی عبارتند از: ۳۲۴.....
۱. مطابقت با معارف اسلامی؛ ۳۲۴.....
۲. پرهیز از کارهای وهن‌آور. ۳۲۴.....

ذکر وقایع و شرح مصائب

*** همه‌ی حوادث عاشورا گریه‌آور و دردناک است ۴۰۱.....
ذکر مصیبت درباره‌ی امام حسین (علیه السلام) به معنای ذکر وقایع عاشورا است ۵۸.....
روضه‌خوانی، باید به صورت ذکر وقایع و تشریح و تحلیل آنها باشد ۱۶۰.....
باید آنچه در کربلا رخ داد، تشریح شود، تا حماسه زنده بماند. ۱۷۱.....
در شهادت دیگر معصومین (علیهم السلام) بهتر است به جای سینه‌زنی، به شرح مصائب آنان پرداخته شود ۲۹۲.....
*** عزاداری ام‌البنین (علیها السلام) هم جنبه‌ی عاطفی و هم جنبه‌ی حماسی دارد. ۶۷۳.....
بهره‌گیری از زبان حال ام‌البنین (علیها السلام) در بیان مصیبت حضرت ابوالفضل (علیه السلام) بسیار مهم و جذاب است. ۶۷۲.....

بهره‌گیری از هنر

*** قرآن کریم و نهج‌البلاغه، از فصیح‌ترین و هنرمندانه‌ترین بیان برخوردارند. ۶۱۵.....
قرآن کریم و نهج‌البلاغه، الگوی ما در استفاده از بیان هنرمندانه‌اند. ۶۱۵.....
اشعار شعرای بزرگ، با القای هنرمندانه‌ی مدّاحی، در دل مردم اثر می‌گذارد ۶۱۴.....
بهره‌گیری از هنر در تشریح حادثه‌ی کربلا، بسیار مهم است ۱۷۱.....
بیان موعظه و معارف در قالب هنر رسای شعر، بسیار اثرگذار است. ۶۱۴.....

تبیین صحیح وجوه ارزشمندی شهدای کربلا

ارزش حقیقی ابوالفضل العباس (علیه السلام) به جهاد، فداکاری، اخلاص، معرفت به امام، صبر و نخوردن آب در عین تشنگی است؛ نه زیبایی ظاهری ۶۱۲.....
ارزش شهدای کربلا به این است که در سخت‌ترین شرایط از حریم حق دفاع کردند ۶۱۳.....

توصیف حالات روحی قهرمانان کربلا، یکی دیگر از عرصه‌هایی است که باید از آن در
روضه‌خوانی بهره گرفت. ۶۷۳.....

توصیه به مدّاحان

مقدمه

❖ عبادت یا معصیت همسران پیامبر ﷺ به جهت انتساب آنها به حضرت، مستلزم پاداش
یا عقوبت مضاعف است. ۶۱۰.....
خطای کسانی که دارای موقعیت ممتاز و انتساب بیشتر به اهل بیت ﷺ هستند (مانند اهل
منبر و مدّاحان)، سنگین‌تر و سخت‌تر است. ۶۱۱.....

بایسته‌های مدّاحی

برخی از بایسته‌های مدّاحی عبارتند از: ۶۱۰.....
۱. توجّه به شرافت رتبه‌ی مدّاحی؛ ۶۱۰.....
۲. توجّه به اقبال جوانان و موقعیت حسّاس مدّاحی؛ ۶۱۰.....
۳. بهره‌مندی از محتوای غنی و پرهیز از تنزل معارف شیعی و دینی؛ ۶۱۲.....
۴. اختصاص فصلی از مدّاحی به نصیحت یا بیان معارف به زبان زیبایی شعر؛ ۶۱۴.....
۵. توجّه به سطح هنری مطلوب و بالا در اشعار مدّاحی؛ ۶۱۴.....
۶. پرهیز از آهنگهای نامناسب در مدّاحی ۶۱۵.....
مفاهیمی چون مبارزه با فساد، استکبار جهانی و شایسته‌سالاری، باید در سینه‌زنی‌ها بیاید ۵۶۴
در مدّاحی، نباید فقط به مدح بسنده کرد ۵۹۸.....
مناسب است که مضامین دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام) به شعر درآمده، در مدیحه‌سرایی
استفاده شود ۶۷۲.....

وظایف مدّاحان

وظیفه‌ی مدّاحان عبارت است از: ۵۹۸.....
۱. شناختن خلأهای معرفتی، کمبودهای اخلاقی و آسیبهای سیاسی - اجتماعی
جامعه؛ ۵۹۸.....
۲. یافتن درسهای اهل بیت ﷺ در این زمینه‌ها؛ ۵۹۸.....
۳. بیان آنها به زبان هنری شعر ۵۹۸.....
علما، مبلّغان و ذاکران، باید مسئله‌ی عاشورا را به صورت یک مسئله‌ی اصلی مورد توجّه
قرار دهند. ۲۶۶.....
گویندگان، وعاظ و مدّاحان، باید توجّه کنند که حقایق ماجرای عاشورا را نباید بازیچه قرار
داد. ۶۳۹.....

درباره‌ی مقتل

- ۵۱۰.....** جزئیات حادثه‌ی کربلا در تاریخ ثبت شده است.
- ارشاد مفید، لهوف سیدبن طاووس و نفس‌المهموم محدّث قمی، از بهترین کتابها درباره‌ی قیام عاشورا هستند ۱۹۰
- لهوف ابن طاووس، گردآوری شده از روایات و اخبار صحیح است ۴۰۴
- مقتل ابن طاووس، معتبر و نویسنده‌ی آن فقیه، عارف و ادیب است ۵۰۹
- کتاب لهوف سیدبن طاووس، از مقاتل بسیار متقن و مهم است ۴۰۱
- خواندن متن مقاتل، باید جایگزین مجلس‌آرایی غلط است ۳۴۷
- * طبق نقلهای معتبر لهوف و ارشاد، امام حسین (علیه السلام) و ابوالفضل (علیه السلام) با هم به طلب آب رفتند ۵۴۹

ذکر مصیبت

امام حسین (علیه السلام)

- (ذکر مصیبت) ..... ۱۳۳ و ۲۴۴

ابوالفضل العباس (علیه السلام)

- (ذکر مصیبت) ۵۴۸

علی اکبر (علیه السلام)

- (ذکر مصیبت علی اکبر (علیه السلام)) ..... ۷۷ و ۴۰۱
- (مبارزه و شهادت علی اکبر (علیه السلام)) ۵۱۲

علی اصغر (علیه السلام)

- (ذکر مصیبت) ..... ۵۸ و ۱۶۰

قاسم بن الحسن (علیه السلام)

- (مبارزه و شهادت قاسم بن الحسن (علیه السلام)) ۵۰۹

عبدالله بن الحسن (علیه السلام)

- (ماجرای شهادت عبدالله بن الحسن ...) ۱۳۰

عبدالله بن عمیر کلبی و همسرش

- (ذکر مصیبت) ۱۸۷

اربعین

- (ذکر مصیبت در اربعین سیدالشهدا (علیه السلام)) ۵۲۴

یاران عاشورا

حضرت زینب کبری (ع)

الگوی بانوان

زینب کبری (ع) نسخه‌ی اصلی رفتار مادران شهدای ماست ۴۰۵
فهم، هوشیاری و انتخاب درست، سرمشقهای رفتاری حضرت زهرا و زینب کبری (ع) برای زنان عالمند ۲۹۰
دنباله‌روی زن مسلمان از زینب کبری (ع) موجب پدید آمدن زنانی برجسته در میان فساد فرهنگی
غرب میشود ۱۶۹

تبیین شخصیت

مقدمه

شناخت حضرت زینب (ع) در گرو درک دو عنصر است: ۱۶۴
۱. شرایط و اوضاع جامعه‌ی آن روز؛ ۱۶۴
۲. اقدام و رفتار مناسب حضرت زینب (ع) ۱۶۴
قرآن کریم و نهج البلاغه، از فصیح‌ترین و هنرمندانه‌ترین بیان برخوردارند ۶۱۵

تبیین

حضرت زینب کبری (ع) معجزه‌ی اسلام در دوران حاکمیت جاهلیت در جهان است ۱۶۷
یک مقایسه‌ی کوتاه بین زینب کبری (ع) و همسر فرعون، عظمت مقام زینب کبری را نشان
میدهد ۶۶۰
عظمت زینب (ع) ناشی از عمل به تکلیف است، نه داشتن نسبت با امامان (ع) ۲۸۹
عظمت زینب کبری (ع) در جمع‌شدن تمام خصوصیات برجسته‌ی شخصیت‌های عظیم تاریخ
در این زن است ۱۶۷
عظمت حضرت زینب (ع) ناشی از شناخت موقعیتها و انتخابهای صحیح در این
موقعیتهاست ۲۸۹
پیش از حرکت امام (ع) به کربلا، چهره‌هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی زینب کبری (ع)
موقعیت را شناخت ۲۹۰
زینب کبری (ع) به جایی رسید که تنها والاترین انسانها، یعنی پیامبران میتوانند به آنجا برسند ۲۹۰
زینب کبری (ع) به عنوان یک ولی الهی، همراه امام حسین (ع) و بعد از عاشورا، درخشش
بی‌نظیری از خود نشان داد ۶۵۹
حضرت زینب (ع) در همه‌ی مراحل حوادث کربلا، نقش یک حکیم شجاع قدرتمند و پرجذبه
را ایفا میکند ۱۶۵

- رفتارهای زینب کبری (ع) در برخورد با سنگین ترین مصائب عالم، حکیمانه و شگفت آورند. ۱۶۶
- حضرت زینب و حضرت سکینه (ع) مشعلهای علم و معرفت در همه ی تاریخ اسلامند. ۲۹۱
- برخی از صفات زینب کبری (ع) عبارتند از: ۲۹۱
۱. دانا و خبیر، و دارای معرفتی والا؛ ۲۹۱
۲. استقامت در برابر حادثه های بزرگ و دستگاه جبار یزید؛ ۲۹۱
۳. برخوردار از شور و عاطفه به همراه متانتی آگاه بخش؛ ۲۹۱
۴. شجاع در ورود به عرصه های خطرناک؛ ۲۹۱
۵. تسلی بخش دیگران در حادثه ی عاشورا. ۲۹۱

حماسه ی زینب کبری (ع)

آگاهی و بصیرت حضرت

- حضرت زینب (ع) از جوشش سیلاب شهادت در طول تاریخ، در اثر فداکاری امام حسین (ع) آگاه بود. ۱۲
- زینب کبری (ع) از جهادی به ظاهر بی فرجام، دشواری سفر و عهده دار بودن رهبری کاروان پس از شهادت اباعبدالله (ع) آگاهی داشت. ۱۶۴
- بصیرت زینب کبری (ع) در تحلیل واقعه ی عاشورا و ارتباط آن با آسیبهای انقلاب نبوی و انقلاب علوی، بیانگر عظمت ایشان است. ۶۶۹
- عظمت حضرت زینب (ع) ناشی از شناخت موقعیتهای و انتخابهای صحیح در این موقعیتهاست. ۲۸۹
- پیش از حرکت امام (ع) به کربلا، چهره هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی زینب کبری (ع) موقعیت را شناخت. ۲۹۰
- حضرت زینب (ع)، عصر عاشورا، برافراشته شدن پرچم کربلا را در طول تاریخ نوید داد. ۹۸
- خطبه ی تاریخی حضرت زینب (ع) متضمن تحلیل وضع جامعه ی اسلامی، با زیباترین کلمات و غنی ترین مفاهیم است. ۶۶۴

عملکرد حضرت

شناخت موقعیت و همراهی برادر

- پیش از حرکت امام (ع) به کربلا، چهره هایی چون ابن جعفر سردرگم شدند؛ ولی زینب کبری (ع) موقعیت را شناخت. ۲۹۰
- زینب کبری (ع) با سیدالشهدا (ع) در سفر کربلا همراه میشود، چون نمیتواند لحظه ای از

برادر جدا شود. ۱۱۸.....

ایستادگی و تحمل مصائب

حضرت زینب (ع) با تحمل داغهای عاشورا و تقدیم پیکر بی جان برادر به پیشگاه خدا،

حماسه آفرید ..... ۱۵.....

حضرت زینب (ع) با ایستادگی خود، از روح کلی اسلام و جامعه‌ی اسلامی پرستاری و

پاسداری نمود. ۵۶۴.....

وداع با اباعبدالله (ع)

*** دگرگون شدن حال زینب کبری (ع) در شب عاشورا، نشانه‌ای از شدت علاقه‌ی او به

برادر است. ۱۱۹.....

صحنه‌ی وداع امام حسین (ع) با زینب کبری (ع) فارغ از تأثرانگیز بودن آن، صحنه‌ای

بی نظیر و با عظمت است. ۱۱۸.....

عظمت‌های وداع امام حسین (ع) و زینب کبری (ع) عبارتند از: ۱۱۸.....

۱. همدردی در فقدان جد، پدر، مادر و برادر؛ ۱۱۸.....

۲. متمرکز شدن محبت ایشان در یکدیگر؛ ۱۱۸.....

۳. همراهی در سفری خطرناک؛ ۱۱۸.....

۴. غربت لحظه‌ی وداع؛ ۱۱۸.....

۵. مسئولیت زینب کبری (ع) پس از شهادت امام (ع). ۱۱۸.....

هنگامه‌ی وداع، لحظه‌ی غربت و لحظه‌ی آغاز مسئولیت سنگین حضرت زینب کبری (ع)

است ..... ۱۲۰.....

خطبه‌های بی نظیر

خطبه‌های حضرت زینب (ع) در شهر کوفه و شام، از لحاظ زیبایی و جذابیت بیان، آیت‌های

بیان هنری‌اند ..... ۶۲۱.....

زینب کبری (ع) در خطبه‌ی بی نظیر خود، آسیب‌شناسی عمیقی از جامعه‌ی عصر خویش

ارائه می‌دهد. ۶۶۵.....

خطبه‌ی تاریخی حضرت زینب (ع) متضمن تحلیل وضع جامعه‌ی اسلامی، با زیباترین

کلمات و غنی‌ترین مفاهیم است ..... ۶۶۴.....

نتایج اقدام حضرت

ماندگاری قیام

امام سجاد و زینب کبری (ع) با اقدام خود، مانع از دفن شدن قیام عاشورا در کربلا

شدند. ۶۴۲.....

اگر اقدام حضرت زینب علیها السلام و امام سجاد علیه السلام نبود، حادثه‌ی عاشورا در تاریخ ماندگار نمیشد. ۶۲۰.....

بقای دین

بقای دین، مدیون حرکت امام حسین علیه السلام و صبر و ایستادگی زینب کبری علیها السلام است. ۶۶۲.....

پاسداری از روح کلی اسلام

حضرت زینب علیها السلام با ایستادگی خود، از روح کلی اسلام و جامعه‌ی اسلامی پرستاری و پاسداری نمود. ۵۶۴.....

شکست و ذلت دشمن

از آثار مجاهدت زینب کبری علیها السلام ذلت دشمن در کاخ ریاستش است. ۶۶۴.....

درخشش بی نظیر حضرت

زینب کبری علیها السلام به عنوان یک ولی الهی، همراه امام حسین علیه السلام و بعد از عاشورا، درخشش

بی نظیری از خود نشان داد. ۶۵۹.....

حرکت زینب کبری علیها السلام، به اندازه‌ی شهادت امام حسین ممتاز بود و عظمت

دلشت ۱۶۶

رفتارهای حضرت زینب علیها السلام در مواجهه با وقایع کربلا، در تاریخ ماندگارند. ۱۶۵.....

زینب کبری علیها السلام در مسئولیت خطیر خود پس از عاشورا موفق بود. ۱۶۷.....

حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام

حضرت ابوالفضل، آخرین رزم‌آور اباعبدالله علیه السلام و شهادت او در راه یک عمل بزرگ است. ۵۴۸.....

در کلمات ائمه علیهم السلام بر وفا و بصیرت حضرت ابوالفضل علیه السلام تأکید شده است. ۵۴۸.....

نپذیرفتن امان‌نامه و دیدن شهادت برادران، نشان از بصیرت حضرت عباس علیه السلام دارد. ۵۴۹.....

وفاداری ابوالفضل علیه السلام، بیشتر از هر جایی، در ننوشیدن آب در شریعه متجلی است. ۵۴۹.....

ارزش حقیقی ابوالفضل العباس علیه السلام به جهاد، فداکاری، اخلاص، معرفت به امام، صبر و نخوردن آب در

عین تشنگی است؛ نه زیبایی ظاهری. ۶۱۲.....

طبق نقلهای معتبر لهوف و ارشاد، امام حسین علیه السلام و ابوالفضل علیه السلام با هم به طلب آب رفتند. ۵۴۹.....

علی اکبر علیه السلام

ولایت‌مداری، شجاعت و فداکاری حضرت علی اکبر و گذشت امام حسین علیه السلام نمونه‌ای از عزت معنوی

عاشورا است. ۵۸۶.....

علی اکبر علیه السلام که نمونه‌ی یک چهره‌ی منور و زیبای قرآنی و اسلامی است، در رکاب پدر به استقبال

- شهادت می‌رود ۷۸
- منظره‌ی میدان رفتن علی اکبر (علیه السلام) از جهات مختلف عجیب و بسیار پُرماجراست ۵۱۲
- مصیبت شهادت علی اکبر (علیه السلام) برای امام حسین (علیه السلام) بسیار سخت بود ۴۰۲

علی اصغر (علیه السلام)

- شهادت کودک شش ماهه، حادثه‌ای تکان دهنده برای امام (علیه السلام) بود ۱۳۰
- تقدیم طفل شش ماهه در راه خدا، نقطه‌ی اوج انسانیت و بندگی بود ۲۰
- حادثه‌ی شهادت طفل شش ماهه‌ی حسین بن علی (علیه السلام)، از جانگدازترین وقایع عاشورا است ۵۸
- اوج مصیبت در کربلا، شهادت علی اصغر (علیه السلام) در آغوش پدر است ۱۶۰
- شهادت علی اصغر (علیه السلام)، سند مظلومیت امام حسین (علیه السلام) و حادثه‌ی عاشورا است ۳۸
- تعبیر امام (علیه السلام) در راز و نیاز با خدا، نشان دهنده‌ی تأثر ایشان از شهادت علی اصغر (علیه السلام) است ۱۳۰
- شهادت علی اصغر (علیه السلام)، موجب افشای ماهیت دشمن، اثبات حقانیت حسین (علیه السلام) و آغاز گسترش فرهنگ حسینی گردید ۲۱
- شهادت علی اصغر (علیه السلام)، زمینه‌ساز رسوایی کامل دشمن در تاریخ بشریت شد ۳۸
- امام (علیه السلام)، با علم به تشنگی علی اصغر و اسارت اهل بیت (علیهم السلام) استقامت ورزید ۵۱۵

قاسم بن الحسن (علیه السلام)

- نوع نگرش قاسم بن الحسن به مرگ، نشانگر جهت‌گیری ارزشی در خاندان اهل بیت (علیهم السلام) است ۵۱۰
- منظره‌ی شهادت قاسم بن الحسن نشان دهنده‌ی عشق امام (علیه السلام) به این نوجوان، فداکاری و عظمت روحی او و جفای مردم در حق اوست ۵۱۱

عبدالله بن الحسن (علیه السلام)

- ماجرای شهادت عبدالله بن الحسن، حادثه‌ای بسیار تلخ برای امام (علیه السلام) بود ۱۳۰
- امام حسین (علیه السلام) پس از قساوت دشمن نسبت به عبدالله بن الحسن، آنها را نفرین کرد ۱۳۲

مسلم بن عقیل (علیه السلام)

- از نمونه‌های تاریخی عوامی‌گری، برخورد دوگانه‌ی مردم کوفه با مسلم بن عقیل است ۴۳۴
- مأموریت مسلم بن عقیل (علیه السلام) بررسی وضعیت کوفه بود ۴۴۷
- مسلم بن عقیل (علیه السلام) به منزل بزرگان کوفه وارد شد و مردم کوفه با او بیعت کردند ۴۴۸
- ضعف نعمان بن بشیر، فرماندار کوفه، موجب افزایش گرایش مردمی به مسلم بن عقیل (علیه السلام) ۴۴۸

طرح مبارزه‌ی عبیدالله با تهدید، شکنجه و ارباب طرفداران مسلم‌بن‌عقیل علیه السلام آغاز شد. ۴۴۹.....
 با دستگیری هانی‌بن‌عروه، مردم به نشانه‌ی اعتراض، دارالاماره را محاصره کردند. ۴۴۹.....
 مسلم علیه السلام در روز هشتم ذی‌الحجه با جمعیت فراوان به سوی دارالاماره حرکت نمود. ۴۴۹.....
 با ارباب مردم توسط خواص اهل باطل، مسلم علیه السلام تنها شد. ۴۵۰.....
 نتیجه‌ی انحراف خواص کوفه، شهادت حضرت مسلم و خروج سپاه کوفه برای جنگ با اباعبدالله علیه السلام
 بود. ۴۴۷.....

دشمنان عاشورا

معرفی دشمنان

نقطه‌ی مقابل امام علیه السلام حکومت فاسدی بود که با انسانها به ستم و تکبر برخورد میکرد و امامت را به
 سلطنت تبدیل کرده بود ۵۸۲.....
 در رویارویی عاشورا، دو جبهه معرفی شدند: جبهه‌ی حق یعنی طرف قیام کننده که به دنبال نجات
 بندگان از جهل بود و جبهه‌ی باطل که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول کرد و سعادت خویش را
 ارزان فروختند. ۵۳۷.....
 بنی‌امیه، هزار ماه بر مسلمین حکومت کردند. ۴۳۹.....
 بنی‌عباس نیز دچار انحراف شدند و دنباله‌ی کار بنی‌امیه را پیش بردند. ۳۷۰.....
 بنی‌عباس، شش قرن با عنوان جانشینی پیامبر صلی الله علیه و آله به فسق و فجور پرداختند. ۴۳۹.....

ویژگیهای دوران معاویه

اباعبدالله علیه السلام در زمان معاویه به دلیل حفظ ظواهر اسلام توسط حاکمیت، دست به قیام
 نزد. ۱۹۶.....
 برخی از ادعاهای معاویه عبارت بودند از: ۲۵۸.....
 ۱. خونخواهی عثمان؛ ۲۵۸.....
 ۲. عمل طبق احکام الهی و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله. ۲۵۸.....
 دوران معاویه، مصداق حدیث پیامبر صلی الله علیه و آله نبود. ۲۵۸.....
 قیام و شهادت امام حسن علیه السلام علیه معاویه، پرسشهای بسیاری ایجاد میکرد. ۲۵۸.....

تفاوتهای معاویه و یزید

زمان معاویه، ظواهر اسلامی رعایت میشد؛ اما زمان یزید، قرار بود حتی ظواهر نیز رعایت
 نشود. ۱۹۶.....

ویژگیهای دوران یزید

شرایط جامعه‌ی اسلامی

مقدمه

امام سجاد (ع) شرایط تلخ جامعه را بیان میکند..... ۷۳

زینب کبری (ع) در خطبه‌ی بی نظیر خود، آسیب‌شناسی عمیقی از جامعه‌ی عصر خویش ارائه میدهد..... ۶۶۵

خطبه‌ی تاریخی حضرت زینب (ع) متضمن تحلیل وضع جامعه‌ی اسلامی، با زیباترین کلمات و غنی‌ترین مفاهیم است..... ۶۶۴

امام (ع) در خطابه‌ی اول خود در برابر سپاه حرّ، وضعیّت جامعه‌ی اسلامی را بیان و آمادگی خویش را برای شهادت اعلام نمود..... ۵۳

امام حسین (ع) در قالب دعا، درک خود از وقایع را بیان کرده و تأکید میکند که عاشورا، جنگ حق و باطل است..... ۱۲۶

اهل بیت (ع) نزد تمام مسلمانان محترمند؛ با این وجود، با تهی شدن جامعه از معنویّت، عاشورا اتفاق می‌افتد..... ۴۹۰

فساد جامعه

پس از نیمه‌ی اول قرن اول، جامعه‌ی اسلامی به جامعه‌ای سرشار از فساد تبدیل شده بود... ۷۲

مکه و مدینه، پس از نیم قرن به مرکز فساد تبدیل شده بودند..... ۷۲

نیم قرن پس از پیامبر (ص) چهره‌ی جامعه‌ی اسلامی به این شکل در می‌آید: ۴۰۹

۱. مدینه‌النبی، مرکز موسیقی‌دانان و آوازه‌خوانان میشود؛..... ۴۱۰

۲. بهترین مغنیان از مدینه به دربار شام اعزام میگردند؛..... ۴۱۰

۳. فساد در جامعه‌ی اسلامی فراگیر میشود؛..... ۴۱۰

۴. آقا زاده‌ها و بزرگ‌زاده‌ها دچار فساد میگردند..... ۴۱۰

اکثریت مردم عصر امام حسین (ع) سر در آخور تمایلات حیوانی داشتند..... ۸۵

حاکمیّت مثل یزید، فراگیر شدن فساد در جامعه‌ی اسلامی را به دنبال خواهد داشت... ۳۸۷

فساد حکام و جامعه، تنها برای خواص قابل درک بود..... ۷۳

فساد فراگیر در جامعه‌ی اسلامی، مانع از آن شد که خواص و عوام به تکلیف اسلامی خود عمل کنند..... ۱۴۹

رواج دنیاطلبی، فساد و فحشا، از عوامل پدیدآورنده‌ی حادثه‌ی عاشورا بود..... ۴۰۹

عاشورا، تجلّی مبارزه با دشمن بیرونی (دستگاه خلافت فاسد) و درونی (جامعه‌ی رو به فساد) است..... ۳۱۷

غفلت مردم

- * امام حسین (علیه السلام) در شرایطی که دنیای اسلام از شناخت دشمن و حق و باطل ناتوان بودند، دشمن را شناخت. ۲۲۹
- * حرکت توأبین، حرکتی دیر هنگام و فاقد فایده‌ی لازم بود. ۴۵۲
- * با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی عاشورا پیش می‌آید. ۵۹۰

دنیازدگی

- * دنیازدگی و شهوت‌گرایی، یک بیماری مهلک و مسری برای جامعه است. ۳۱۸
- * جامعه‌ی مبتلا به بیماری دنیازدگی و شهوت‌گرایی، با مثل دستگاه یزید مبارزه نخواهد کرد. ۳۱۸
- در زمان امام حسین (علیه السلام) طبقه‌ی جدید اشراف با سمت‌ها و عناوین اسلامی شکل گرفته بود. ۳۱۷
- رواج دنیاطلبی، فساد و فحشاء، از عوامل پدیدآورنده‌ی حادثه‌ی عاشورا بود. ۴۰۹
- نتیجه‌ی تبدیل معیارهای الهی به معیارهای مادی در جامعه‌ی اسلامی، شهادت حسین بن علی (علیه السلام) بود. ۳۰۷

غربت امام (علیه السلام)

- دشوارترین مبارزه، مبارزه‌ی غربانه‌ای است که مردم نسبت به مبارز یا منکرند یا غافل، یا کناره می‌جویند و یا در مقابل می‌ایستند. ۳۳۸
- دوستان و نزدیکان، امام (علیه السلام) را به ترک قیام توصیه می‌کنند و حضرت پاسخ می‌دهند. ۷۰
- امام حسین (علیه السلام) میان خواص و عوام تنها و غریب بود. ۷۴
- تنها زبده‌گانی قلیل در کنار امام (علیه السلام) باقی ماندند. ۷۵
- با وجود پنج ماه سرگردانی فرزند پیامبر (صلی الله علیه و آله)، تنها چهل پنجاه نفر از جامعه‌ی عظیم اسلامی با حضرت همراه شدند. ۹۳
- طرفداران حق در انقلاب اسلامی، هنگام بلا باقی ماندند، اما در کربلا، امام (علیه السلام) را تنها گذاشتند. ۲۳۴
- با یاری مردم، مجاهدت اولیا به حکومت اسلامی می‌انجامد و با کوتاهی مردم، مانند واقعه‌ی عاشورا پیش می‌آید. ۵۹۰
- * منظره‌ی شهادت قاسم بن الحسن، نشان‌دهنده‌ی عشق امام (علیه السلام) به این نوجوان، فداکاری و عظمت روحی او و جفای مردم در حق اوست. ۵۱۱
- * حرکت توأبین، حرکتی دیر هنگام و فاقد فایده‌ی لازم بود. ۴۵۲

انحراف و بازگشت به جاهلیت

تبیین

پس از رسول خدا ﷺ انحرافی خطرناک در جامعه‌ی اسلامی رخ داد. ۲۰۸.....
 نظام اجتماعی پس از پیامبر ﷺ از اسلام فاصله‌ی بسیار گرفته بود و امام حسین (علیه السلام) برای
 اصلاح آن قیام کرد. ۱۱۲.....
 وضعیّت شهادت اباعبدالله (علیه السلام) ترسیم‌کننده‌ی شدّت انحراف و بازگشت جامعه‌ی اسلامی
 به زمان جاهلیت است. ۲۰۵.....
 حضرت زینب (علیه السلام) محور خطبه‌ی خود در بازار کوفه را ارتجاع جامعه‌ی اسلامی قرار
 داد. ۴۸۴.....
 حضرت زینب (علیه السلام) در کوفه به رجعت و ارتداد در امت پیامبر ﷺ اشاره نمود. ۳۶۴.....
 اگر حادثه‌ی کربلا نبود، آیندگان از درک انحراف جامعه‌ی اسلامی آن روز ناتوان
 بودند. ۲۰۴.....
 * امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ی خود به رؤسای بصره و کوفه، هدف و تکلیف را احیای اسلام
 و سنت پیامبر ﷺ و بازسازی نظام اسلامی معرفی میکند. ۳۹۳.....
 ** امام حسین (علیه السلام) باید در شرایط انحراف نظام اسلامی، به واجبی عظیم عمل میکرد تا
 درسی برای تاریخ باشد. ۳۸۲.....
 * زمینه‌ی انجام دادن این واجب خاص، تنها زمان امام حسین (علیه السلام) پیش آمد. ۳۸۲.....

نشانه‌های انحراف

فساد حاکمان، مادی‌گرایی و شهادت فرزند پیغمبر ﷺ نشان‌دهنده‌ی انحراف جامعه‌ی
 اسلامی پس از رسول خدا ﷺ هستند. ۲۰۸.....
 شواهد تاریخی ارتجاع پس از پیامبر ﷺ در کتاب ابن‌اثیر - که مورد قبول اهل سنت و
 دارای عصیّت اموی و عثمانی است - نقل شده است. ۴۹۶.....

عوامل انحراف

از دیدگاه قرآن، دور شدن جامعه از ذکر خدا و تبعیّت از شهودات، دو عامل اصلی انحراف
 جامعه‌اند. ۳۰۶.....
 یکی از عبرت‌ها، این است که وقتی رعایت سرشته‌ها (معرفت، عدالت، عبودیت و محبت)
 نشود، جامعه از ارزش‌ها تهی میشود. ۵۰۶.....
 *** در جامعه‌ی درون تهی و دور از خطوط اصلی، لغزش‌ها بیشتر است. ۵۰۸.....
 * نتیجه‌ی تبدیل حکومت دینی به سلطنت، تغییر فاحش مسیر جامعه‌ی دینی و نابود
 شدن ارزش‌هاست. ۶۲۲.....

فراگیری فضای رعب

سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام) شد. ۱۱۱
* در همه‌ی دنیای اسلام زمان یزید، تنها حسین بن علی (علیه السلام) جرأت ایستادگی داشت. ۲۹۷

آمادگی نسبی کوفیان

کوفیان زمان امام حسن (علیه السلام) آماده نبودند، ولی در دوره‌ی امام حسین (علیه السلام) از آمادگی نسبی برخوردار بودند. ۲۵۹

عدم ثبات قدم

مسلمانان در دوران امام حسین (علیه السلام) به اصل ثابت قدمی در میدان عمل نکردند. ۴۱۲

حق‌گریزی و باطل‌گرایی

جامعه‌ی اسلامی زمان یزید از حق دور است، از باطل پرهیز نمی‌کند و پر از ظلم و شقاوت است. ۵۴

وضعیت حاکمیت

مقدمه

درک اهمیت قیام اباعبدالله (علیه السلام) در گرو درک سیاسی و فهم نظام آن روز است. ۴۱۴

ویژگیها

انحراف

اولین اظهار نظر امام (علیه السلام) پس از خلافت یزید، از وجود انحرافی خطرناک خبر میداد. ۴۷

خلافت مثل یزید، بالاترین انحراف ممکن در نظام اسلامی است. ۳۸۷

جدایی دین از سیاست

زمان امام حسین (علیه السلام) دین از سیاست جدا شده بود. ۱۸۵

حاکمیت انسانهای پلید و فاسد

در عصر امام حسین (علیه السلام) انسانهای پلید و دور از اسلام، حاکمیت جامعه‌ی اسلامی را به

دست گرفته بودند. ۱۸۵

برخی از ویژگیهای یزید، فسق و فجور و مقابله‌ی صریح با اسلام بود. ۲۵۸

یزید، حاکمی مست و لایعقل و گستاخ بود. ۶۳

از آثار ضعف قدرت تحلیل مسلمانان صدر اسلام، تکیه‌ی یک فاسق بر مسند حکومت

بود. ۶۴۶

عدم رعایت ظواهر اسلامی

زمان معاویه، ظواهر اسلامی رعایت میشد؛ اما زمان یزید، قرار بود حتی ظواهر نیز

رعایت نشود. ۱۹۶

برخی از ویژگیهای یزید، فسق و فجور و مقابله‌ی صریح با اسلام بود. ۲۵۸.....
در زمان امام حسین (علیه السلام) بر خلاف زمان امام حسن (علیه السلام) به دلیل فساد آشکار یزید، خون
امام پایمال نمیشد. ۴۴۴.....

تبدیل امامت به سلطنت

جامعه‌ی اسلامی، جامعه‌ی امامت است، نه سلطنت. ۴۳۹.....
سلطنت و حکومت جائزانه، نقطه‌ی مقابل امامت است. ۵۴۵.....
ولایت، حکومتی همراه با محبت و پیوستگی با مردم؛ و پادشاهی، فرمان‌روایی بر اساس
خواسته‌های نفسانی است. ۵۰۴.....
ولایت در اسلام، یک مفهوم مترقی و نجات‌بخش است. ۳۶۶.....
زورگویی به ملت‌ها و ترجیح منافع خود بر منافع میلیون‌ها انسان، سلطنت است. ۵۸۳.....
مرز ولایت و سلطنت از نگاه سلمان، جابه‌جایی ناحق یک درهم بود. ۵۰۳.....
تبدیل حکومت دینی به سلطنت، یکی از مقاطع بسیار خطرناک تاریخ اسلام است. ۶۲۲.....
تبدیل حکومت امیرالمؤمنین و امام حسن (علیه السلام) به سلطنت شام، ضربه‌ای سنگین بر اسلام
بود. ۵۵۲.....
نصب ولیدبن عقبه از مظاهر تبدیل ولایت الهی به سلطنت بود. ۵۰۳.....
حادثه‌ی عاشورا، نتیجه‌ی خروج حکومت از محور امامت است. ۵۵۲.....

تهدید قدرت سیاسی اسلام

در دوران سیدالشهدا (علیه السلام) حاکمیت و قدرت سیاسی اسلام مورد تهدید قرار گرفته بود، نه
اعمال فردی مردم. ۱۸۵.....

سیطره‌ی ظلم و وحشت

همراه نشدن امثال ابن عباس با امام حسین (علیه السلام) نشانگر سیطره‌ی کامل ظلم بر جامعه
بود. ۳۷۶.....
نهضت عاشورا تحت عنوان «قیام غریبانه علیه ظلم در شرایطی که هیچ‌کس جرأت
اعتراض نداشت»، قابل جمع‌بندی است. ۳۷۶.....
برخی شرایط جامعه در زمان قیام اباعبدالله (علیه السلام) عبارت بودند از: ۵۶۹.....
۱. سلطه‌ی رو به افزایش باطل؛ ۵۶۹.....
۲. حاکمیت رعب و وحشت؛ ۵۶۹.....
۳. فرار جسورترین‌ها از امر به معروف و نهی از منکر. ۵۶۹.....
امام حسین (علیه السلام) در برابر ظلمی فراگیر و مسیطر قیام نمود. ۹۴.....

* با وجود جایگاه ویژه‌ی حسنین (علیه السلام) بعد از پیامبر (صلی الله علیه و آله) که مقتضی وجود روایات بسیار از

ایشان است، روایات نقل شده از حسنین (ع) اندک هستند ۶۲۹
 علت اندک بودن روایات حسنین (ع) ارباب حاکم بر مردم پس از حادثه‌ی عاشورا تا زمان
 عبدالملک است. ۶۲۹

عملکرد

مبارزه‌ی علنی با دین در زمان یزید

زمان معاویه، ظواهر اسلامی رعایت میشد؛ اما زمان یزید، قرار بود حتی ظواهر نیز
 رعایت نشود. ۱۹۶
 یزید صریحاً با دین مبارزه میکرد. ۲۰۹
 یزید در جایگاه خلیفه‌ی مسلمین، ظواهر اسلام را رعایت نمیکرد. ۳۸۷
 فسق و فجور و مقابله‌ی صریح یزید با اسلام، او را مصداق آشکار دستور پیامبر (ص) برای
 مبارزه با حاکم جائز قرار داد ۲۵۷
 * تفاوت رفتار امام حسین (ع) در زمان معاویه و یزید، ناشی از تغییر مشی جبهه‌ی باطل
 بود ۲۲۲

اصرار بر بیعت

* معنای بیعت، امضای خلافت یزید شقی و خبیث بود ۲۵۶
 یزید بر بیعت گرفتن از اباعبدالله (ع) اصرار داشت ۲۵۶
 دشمن تا آخرین مراحل قیام عاشورا، بر گرفتن بیعت و تسلیم امام (ع) اصرار داشت. ۲۵۷
 * اگر درخواست ابلهانه‌ی بیعت نبود، شاید امام حسین (ع) نیز مانند دیگر ائمه (ع) به
 هدایت مردم میپرداخت ۵۸۳

ظلم، وحشت آفرینی و قساوت

یزید، مصداق کامل حاکم فاسد و ستمگر بود. ۳۹۵
 شواهد شدت عمل حکومت یزید عبارتند از: ۴۱۴
 ۱. سکوت عناصر ناآرام زمان امیرالمؤمنین (ع) در زمان یزید؛ ۴۱۴
 ۲. سکوت مبارزان سیاسی زمان معاویه در زمان یزید؛ ۴۱۴
 ۳. سرکوب شدید قیامهای پس از عاشورا. ۴۱۴
 عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر، از شدت اختناق دوران یزید، سکوت
 کردند. ۴۱۵
 با شدت عمل دستگاه حاکم، علی‌رغم برخورداری امام (ع) از جایگاه والا، خواص شیعه
 پس‌زدند ۴۴۶
 حادثه‌ی عاشورا، قساوت یزید را افشا کرد ۶

نقطه‌ی مقابل امام (علیه السلام) حکومت فاسدی بود که با انسانها به ستم و تکبر برخورد میکرد و امامت را به سلطنت تبدیل کرده بود. ۵۸۲.....

ترویج فساد

حاکمان فاسد، آگاهانه فساد را در جامعه‌ی اسلامی ترویج میکردند. ۴۱۰.....

نتایج عملکرد

تهدید اسلام و نظام اسلامی

حاکمیت یزید، زنگ خطر را برای اسلام به صدا درآورد. ۴۸.....
حاکمیت مثل یزید، نابودی دین و نظام اسلامی را به دنبال داشت. ۳۹۱.....
نتیجه‌ی حاکمیت مثل یزید، وداع با اسلام است. ۴۱۹.....

فراگیری فساد

*** دامنه‌ی تأثیر فساد حکام، بسیار وسیع‌تر از فساد مردم عادی است. ۳۸۷.....
حاکمیت مثل یزید، فراگیر شدن فساد در جامعه‌ی اسلامی را به دنبال خواهد داشت. ۳۸۷.....

تنها ماندن امام (علیه السلام)

سلطه‌ی دستگاه یزید بر دنیای اسلام، باعث مخالفت همگانی با حسین بن علی (علیه السلام) شد. ۱۱۱.....
عبدالله بن عباس، عبدالله بن جعفر و عبدالله بن زبیر، از شدت اختناق دوران یزید، سکوت کردند. ۴۱۵.....
با شدت عمل دستگاه حاکم، علی‌رغم برخورداری امام (علیه السلام) از جایگاه والا، خواص شیعه پس‌زدند. ۴۴۶.....

فراهم آمدن زمینه‌ی وجوب و اثربخشی قیام

فسق و فجور و مقابله‌ی صریح یزید با اسلام، او را مصداق آشکار دستور پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای مبارزه با حاکم جائز قرار داد. ۲۵۷.....
تفاوت رفتار امام حسین (علیه السلام) در زمان معاویه و یزید، ناشی از تغییر مشی جبهه‌ی باطل بود. ۲۲۲.....

ارتداد مردم

*** ارتداد، به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) بر اثر ترس و تردید است. ۵۵۵.....
*** ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه السلام) به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۳۰.....
*** در حوادث سیاسی و اجتماعی؛ انسانهای ضعیف، مردد و فرصت‌طلب از مرکز حق جدا میشوند. ۵۵۳.....

مردم پس از اباعبدالله (علیه السلام) به دلیل اربابها دچار ارتداد شدند؛ به این معنا که راه راستین

امامت را رها کردند..... ۲۵
طبق بیان امام صادق (ع) در دوران اختناق پس از امام حسین (ع) همه‌ی مردم جز
تعدادی اندک مرتد شدند..... ۲۴۳
بعد از شهادت یاران امام (ع) و توأبین، افرادی انگشت‌شمار در خط امامت باقی ماندند... ۵۵۴
روایت ارتداد مردم بعد از امام حسین (ع) شامل برخی ارادتمندان اهل بیت (ع) نیز
میشود..... ۵۵۳
ترس و تردید، علتهای ارتداد هستند..... ۵۵۳

برنامه‌های دشمن

برنامه‌های بنی امیه و بنی عباس

تضعیف اهل بیت (ع)

پس از شهادت امیرالمؤمنین (ع) با کشتن اصحاب، محصور کردن ائمه (ع) و برکناری آنان از
قدرت و حکومت، روند تضعیف اهل بیت (ع) آغاز شد..... ۲۴۰
با وجود جایگاه ویژه‌ی حسنین (ع) بعد از پیامبر (ص) که مقتضی وجود روایات بسیار از ایشان
است، روایات نقل شده از حسنین (ع) اندک هستند..... ۶۲۹
علت اندک بودن روایات حسنین (ع) ارباب حاکم بر مردم پس از حادثه‌ی عاشورا تا زمان
عبدالملک است..... ۶۲۹

تحریف دین

مبارزه با تحریف دین در زمان ائمه (ع)، از امروز خطرناک‌تر و مهم‌تر بوده است..... ۲۵۱
اگر تلاش امامان معصوم (ع) نبود، دین پس از چند قرن به وسیله‌ی بنی امیه و بنی عباس بکلی
تحریف و محو میشد..... ۲۵۱
از نمونه‌های تحریف دین در صدر اسلام، جعل حدیث برای مقاصد سیاسی، تجاری و اقتصادی بود..... ۲۵۱
امیرمؤمنان (ع) با اشاره به تحریف دین در جامعه، بشدت از این انحراف انتقاد میکند... ۲۵۲
امام سجاد (ع) در ضمن نامه‌ای به محمدبن مسلم زهری، او را از کمک به تحریف دین نهی
مینماید..... ۲۵۲
* حکومت‌های قدرتمند و سلطه‌های سیاسی و اقتصادی، با احکام و معارف اسلامی در طول
تاریخ بازی کرده‌اند..... ۲۵۲

تظاهر به اسلام‌گرایی

حکومت‌های اموی و عباسی، برای فریب عوام، به دروغ ادعای اسلام‌گرایی میکردند..... ۷۳
خلفای بنی امیه و بنی عباس به دنبال ریشه‌کنی اسلام بودند؛ اگر میتوانستند علنی و در جایی

که نمیتوانستند، ظاهر سازی میکردند ..... ۸۸.

ریشه کنی و محو اسلام

سیاست بنی امیه، از بین بردن جانشینان حقیقی پیامبر ﷺ برای محو اسلام بود. ۲۴۳

خلفای بنی امیه و بنی عباس به دنبال ریشه کنی اسلام بودند؛ اگر میتوانستند علنی و در جایی

که نمیتوانستند، ظاهر سازی میکردند ..... ۸۸.

* دشمنان همواره برای بی دین کردن جامعه تلاش میکنند ..... ۳۵۸.

تخریب شخصیت امام ﷺ

شگرد شناخته شدهی استکبار در طول تاریخ، تخریب شخصیت های برجستهی الهی

است ۲۰۲

بنی امیه در طول زمان به دنبال تخریب چهره ی امیرالمؤمنین، امام حسین و سایر ائمه ﷺ

بوده اند ..... ۲۰۱.

مقابله با امامت

مقابله با امامت؛ اساس حمله و نقشه ی دشمن است ..... ۵۵۲.

برنامه های یزید

نابودی مخالفان

خاصیت حکومت یزیدی، نابود کردن تمام مخالفان است. .... ۱۲.

پایان دادن به دین

اهداف یزید در مواجهه با امام حسین ﷺ عبارت بودند از: ..... ۶۵.

۱. شهادت امام حسین ﷺ ..... ۶۵.

۲. متهم ساختن امام ﷺ ..... ۶۵.

۳. فراموش شدن یاد امام ﷺ ..... ۶۵.

۴. پایان دادن به دین ..... ۶۵.

* پس از رسول خدا ﷺ، دستگاه حاکم تلاش میکرد اسلام را ریشه کن کند ..... ۸۷.

* هدف اباعبدالله ﷺ (بقای اسلام) به دست آمد و هدف یزید (انهدام اسلام) ناکام ماند. ۲۱۹

از بین بردن هویت دینی و سیاسی اهل بیت ﷺ

یزید، تصمیم داشت که باقی مانده ی حیات سیاسی اهل بیت ﷺ را از بین ببرد. ۲۴۰

به فراموشی کشاندن حادثه ی کربلا

هدف یزیدیان از اسارت خاندان اباعبدالله ﷺ به فراموشی سپردن حادثه ی کربلا بود ..... ۶۵.

اهداف یزید در مواجهه با امام حسین ﷺ عبارت بودند از: ..... ۶۵.

۱. شهادت امام حسین ﷺ ..... ۶۵.

۲. متهم ساختن امام (علیه السلام) ۶۵
۳. فراموش شدن یاد امام (علیه السلام) ۶۵
۴. پایان دادن به دین ۶۵

اجبار امام (علیه السلام) به بیعت و شهادت حضرت در صورت مخالفت

- سیاست این بود که ابتدا امام حسین (علیه السلام) را مجبور به بیعت نمایند و در صورت مقاومت، ایشان را به شهادت برسانند ۲۴۱
- یزید توقع تبعیت داشت و بیعت با او به معنی امضای حاکمیت سلطنت از سوی امام هدایتگر بود ۵۸۳
- اصرار یزید بر بیعت امام حسین (علیه السلام) نشان از تصمیم گستاخانه‌ی جبهه‌ی باطل بر نابودی دین داشت ۲۲۲
- * اگر درخواست ابلهانه‌ی بیعت نبود، شاید امام حسین (علیه السلام) نیز مانند دیگر ائمه (علیهم السلام) به هدایت مردم میپرداخت ۵۸۳
- * بیعت امام (علیه السلام) با یزید، به معنای اقرار به باطل و تسلیم حق در مقابل باطل بود ۲۲۲
- * پذیرش بیعت از سوی امام حسین (علیه السلام)، به معنای از بین رفتن هویت دینی و سیاسی اهل بیت (علیهم السلام) بود ۲۴۰

نقش سپاه حرّ

- سپاه حرّ وظیفه داشت از ورود امام (علیه السلام) به کوفه و بازگشت حضرت به مکه جلوگیری کند ۵۲
- حرّ مأمور بود که نگذارد امام (علیه السلام) به کوفه بیاید یا به حجاز بازگردد؛ ولی نمیدانست که اگر امام (علیه السلام) راه میانه‌ای در پیش گرفت، تکلیفش چیست ۵۵
- * برنامه‌ی دشمن این بود که امام (علیه السلام) را در میانه‌ی راه از بین ببرند ۵۳

برنامه‌ی دشمنان پس از عاشورا

مقدمه

- اگر قدرتهای مادی میتوانستند، یاد و راه شخصیت‌های معنوی را محو و نابود میکردند. ۴۶۹

کتمان عاشورا

- دستگاه استکباری، همواره برای از بین بردن یاد و خاطره‌ی شهادت امام حسین (علیه السلام) تلاش کرده است ۹۶
- دستگاه تبلیغاتی بنی‌امیه و بنی‌عبّاس، همواره برای پنهان کردن حادثه‌ی کربلا تلاش میکردند ۵۳۵
- دشمن میخواست حادثه‌ی عاشورا مکتوم بماند ۳۴۰

دشمنان همواره برای خاموشی مشعل فروزان حسین بن علی (علیه السلام) تلاش میکنند، ولی همیشه ناکام بوده‌اند. ۱۰۸.....

تلاش دشمن برای از بین بردن یاد حسین بن علی (علیه السلام) ناکام ماند. ۲۱۶.....

دشمنان همواره در کتمان نام حسین بن علی (علیه السلام) ناکام بوده‌اند. ۱۳.....

رضاخان در امر نابود کردن هیئتهای مذهبی، شکست خورد. ۳۵۸.....

پهلوی دوم، در منحرف کردن هیئتهای مذهبی شکست خورد. ۳۵۸.....

* دشمن از روی استیصال به قبور ائمه (علیهم السلام) حمله میکند. ۶۰۰.....

* موانع زیارت کربلا همواره وجود داشته‌اند، ولی زیارت امام حسین (علیه السلام) روزبه‌روز پرشورتر شده است. ۵۳۴.....

دست آوردهای دشمن از حادثه‌ی عاشورا

مقدمه

حادثه‌ی کربلا دارای آثار کوتاه‌مدت و بلندمدت متفاوتی بود. ۶۱۷.....

ارتداد

** ارتداد، به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) بر اثر ترس و تردید است. ۵۵۵.....

** ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه السلام) به معنی بازگشت از راه اهل بیت (علیهم السلام) است. ۶۳۰.....

** در حوادث سیاسی و اجتماعی؛ انسانهای ضعیف، مردد و فرصت طلب از مرکز حق جدا میشوند. ۵۵۳.....

مردم پس از اباعبدالله (علیه السلام) به دلیل ارعابها دچار ارتداد شدند؛ به این معنا که راه راستین امامت را رها کردند. ۲۵.....

طبق بیان امام صادق (علیه السلام) در دوران اختناق پس از امام حسین (علیه السلام) همه‌ی مردم جز تعدادی اندک مرتد شدند. ۲۴۳.....

بعد از شهادت یاران امام (علیه السلام) و توأیین، افرادی انگشت شمار در خط امامت باقی ماندند. ۵۵۴.....

روایت ارتداد مردم بعد از امام حسین (علیه السلام) شامل برخی ارادتمندان اهل بیت (علیهم السلام) نیز میشود. ۵۵۳.....

ترس و تردید، علتهای ارتداد هستند. ۵۵۳.....

پراکندگی در میان معتقدان به امامت

پس از حادثه‌ی عاشورا، میان باقی مانده‌ی معتقدان به خط امامت، پراکندگی و رعب حاکم شد. ۲۴۰.....

* پس از حادثه‌ی عاشورا و در ابتدای دوران امام سجاد (علیه السلام) اهل بیت (علیهم السلام) در غربت ماندند. ۳۹۰.....

ضربه‌ی عظیم بر پیکر اسلام

حادثه‌ی عاشورا، ضربه‌ی عظیمی بر پیکر اسلام ناب بود. ۳۲۵.....

اختناق شدید و ناامیدی دوستداران اهل بیت (علیهم السلام)

- فاجعه‌ی عاشورا، باعث اختناق شدید در دنیای اسلام، ناامیدی دوستداران اهل بیت (علیهم السلام) و از بین رفتن آخرین کانونهای تشیع در مدینه و کوفه شد. ۲۴۲.....
- آثار کوتاه‌مدت عاشورا، تردید، رعب و تزلزل مردم بود. ۶۱۷.....
- با حادثه‌ی عاشورا، حالت رعب، شیعیان را فراگرفت. ۳۲.....
- فاجعه‌ی عاشورا، دنیای اسلام را مبهوت کرد و رعب شدیدی تمام دنیای اسلام غیر از کوفه را فراگرفت. ۱۴۳.....
- رعب حاصل از واقعه‌ی عاشورا، با رخ دادن چند حادثه‌ی دیگر کامل شد. ۳۲.....
- اختناق دشمن پس از عاشورا، تضعیف جدی شیعیان را در کوتاه‌مدت به دنبال داشت. ۳۳.....
- پس از حادثه‌ی عاشورا، حوادث دیگری مانند واقعه‌ی حرّه و قیام توابین پیش آمد و اختناق شدیدتر شد. ۳۵.....
- روایت "إِزْدَادَ النَّاسُ بَعْدَ الْحُسَيْنِ" مربوط به دورانی است که مجموعه‌ی حوادثی چون حرّه و قیام توابین، باعث ضعف جدی شیعیان شده بود. ۳۵.....
- واقعه‌ی حرّه، مقطع بسیار عظیمی در تاریخ تشیع است، که ضربه‌ی سنگینی بر پیکره‌ی شیعه وارد کرد. ۳۶.....
- شهادت توابین، موجب سرکوب و ضعف بیشتر شیعیان گردید. ۳۷.....
- در کوفه و عراق، اگرچه حرکت توابین، هوای تازه‌ای را به‌وجود آورد، اما شهادت آنها، جو رعب و اختناق را بیشتر کرد. ۱۴۴.....
- اختناق شدید و روی گردانی مردم از اهل بیت (علیهم السلام)، باعث میشد که امام سجاد (علیه السلام) معارف را به زبان دعا بیان نمایند. ۱۴۴.....
- امام سجاد و امام صادق (علیهم السلام)، وضعیّت جامعه‌ی پس از عاشورا را تبیین کرده‌اند. ۳۳.....
- جامعه‌ی پس از حادثه‌ی عاشورا، جامعه‌ای نالایق و تباه‌شده بود که باید بازسازی میشد. ۱۴۴.....
- بعد از حادثه‌ی عاشورا، مردم مرعوب شدند، اما به حدی نبود که تشکیلات شیعیان بکلی بر هم بریزد. ۳۴.....
- *** منظور از تشکیلات پنهانی شیعه، رابطه‌های اعتقادی است که مردم را به یکدیگر متصل میکند و آنها را به فداکاری و فعالیت‌های پنهانی برمی‌انگیزد. ۳۴.....
- *** برخی شواهد تاریخی، نشان از بقای تشکیلات پنهانی شیعه دارد. ۳۴.....
- * خاصیت محیط اختناق، جلوگیری از فهم و حرکت مردمی است. ۶۵۰.....

حاکمیت ظلمت بر دنیای اسلام

- با شکست قیام توابین، دنیای اسلام یکسره از آن بنی‌امیه شد. ۲۴۳.....

گردید ۴۴۸

تحلیل غلط

کوته‌بینان خیال میکردند که شهادت امام حسین (علیه السلام) به معنی شکست آن حضرت است . ۸۶۰
وقتی امام با شیرخوار خود در مقابل لشکر ظلم آمد، چشم کوتاه‌بین دشمن، کار حسین (علیه السلام) را
تمام شده فرض کرد. ۲۱
امام حسین و امام سجاد و حضرت ابوالفضل (علیه السلام) به گمان جبهه‌ی باطل بکلی نابود شدند. ۵۲۸
جبهه‌ی باطل گمان میکرد با شهادت امام حسین (علیه السلام) و یارانش، کار جبهه‌ی حق تمام
است. ۵۲۸
** کوردلان از دیدن چراغ جهانتاب امام (علیه السلام) ناتوان هستند ۱۰۸
تصوّر باطل قدرتهای مادی، اتمام کار اولیای خدا با شهادت است، ولی روزبه‌روز بر عظمت ایشان
افزوده میشود ۵۲۹

سرنوشت یزید

یزید در مزبله‌ی تاریخ و امام حسین (علیه السلام) در اوج قله‌ی شرف و فضیلت جای گرفتند ۲۱۹

واهمه‌ی ستمگران از عاشورا

ستمگران از زمان خلفای بنی‌امیه تا به امروز، همواره از حادثه‌ی عاشورا واهمه داشتند ۳۴۲

دشمنان و کربلا

دشمن از روی استیصال به قبور ائمه (علیهم السلام) حمله میکند. ۶۰۰
حکام امریکا در تهاجم به نجف و کربلا، نهایت بی‌خردی را به خرج دادند ۵۹۴

زیارات و ادعیه

ادعیه

مقدمه

ادعیه، متضمن درس زندگی و هویت‌بخش انسان در همه‌ی زمینه‌ها هستند ۵۶۰
ادعیه‌ی مأثور از اهل بیت (علیهم السلام) با ادعیه‌ی معاریف علماء، زُهاد و صحابه قابل مقایسه نیست. ۲۹۱

ادعیه‌ی مأثوره از سه امام

معروف‌ترین دعاها از ائمه‌ای است که بیشترین حضور را در صحنه‌های مبارزه داشته‌اند؛ یعنی

امیرالمؤمنین (علیه السلام)، امام حسین (علیه السلام) و امام سجاد (علیه السلام) ۴۷۴

دعای عرفه

مقدمه

امام حسین (علیه السلام) روز عرفه را به دعا اختصاص داد ۳۲۰

توجه به معنای دعای عرفه و مخاطب آن، هنگام قرائت دعا لازم است ۳۲۰

ویژگیها

دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام)؛ پرمغز، پرمضمون و عاشقانه است ۶۷۲

بعد معنوی و عرفانی امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه نمایان است ۴۷۰

دعای روز عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام)، نشان‌دهنده‌ی روحیه‌ی شیدایی و عشق و شوری است که

پیروان اهل بیت (علیهم السلام) باید در ایام ذیحجه داشته باشند ۶۷۷

دعای عرفه‌ی امام سجاد (علیه السلام) به مثابه‌ی شرح دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام) است ۴۷۰

محتوا

معارف الهی

دعای عرفه، سرشار از معارف الهی است ۵۶۰

نعمتهای الهی

امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه به این نکته اشاره می‌کند که انسان از شکرگزاری حتی

یک نعمت خداوند عاجز است ۶۳۵

نعمتهای الهی، قابل شمارش و شکرگزاری نیستند ۴۸۲

شکر نعمت دولت حق

اولین شکرگزاری امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه، به نعمت زندگی در دولت حق اختصاص

دارد ۸۱

مهمترین نعمتی که امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه شکر آن را به‌جامی‌آورد، نعمت دولت ایمان

است ۱۳۸

نعمت زندگی در دولت حق، یکی از نعمتهایی است که امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه، خدا

را بر آن شکر میکند ۲۰۴

حسین بن علی (علیه السلام) در دعای معروف عرفه، خدا را به دلیل تولّد در دولت حق شکر

میکند ۳۸

امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه، خداوند را به دلیل زندگی در دولت حق شکر میکند ۶۷۰

امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه، خداوند را برای نعمت متولد شدن در دولت حق شکر

میگوید ۲۵۰

- امام حسین (علیه السلام) در آخرین سالهای زندگی خود، در شرایطی نعمت زندگی در دوران حکومت پیغمبر (صلی الله علیه و آله) را شکر میکند که از حکومت حق خبری نیست. ۳۷.....
- شکر نعمت دولت حق در دعای عرفه، نشان از عظمت این نعمت دارد. ۳۷.....
- بر خورداری از دولت حق، نعمت بزرگ و ارزشمندی است که همیشه باید شکر آن را به جا آورد. ۲۹.....
- زندگی در حکومت دینی، نعمتی الهی است. ۲۹.....
- جامعه و محیط انقلابی و اسلامی، در تنفس انسان نیز اثرگذار است. ۳۰.....
- شکرگزاری در قبال نعمت حکومت اسلامی، یک وظیفه‌ی عبادی است. ۲۹.....

بر خورداری از رضایت الهی

- امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه، بر خورداری از رضایت الهی را امری مهم و موجب آسان شدن مشکلات زندگی معرفی میکند. ۴۷۹.....

طلب عافیت

- *** عافیت در ادعیه در مقابل ابتلاء و بلاست، نه به معنی روی گردانی از کارهای سخت. ۴۷۹.....
- امام حسین (علیه السلام) در دعای عرفه، از خداوند عافیت به معنی عدم ابتلاء را طلب مینماید. ۴۷۹.....

آثار

- هر کس دعای عرفه را با توجه به معنایش بخواند، متحول میشود. ۵۶۰.....
- *** مناسب است که مضامین دعای عرفه‌ی امام حسین (علیه السلام) به شعر درآمده، در مدیحه‌سرایی استفاده شود. ۶۷۲.....

دعاهای امام حسین (علیه السلام) در واقعه‌ی عاشورا

مقدمه

- جوانب مختلف واقعه‌ی عاشورا موشکافی شده، ولی در مورد نقش دعا در عاشورا کمتر سخن گفته شده است. ۱۲۱.....
- راز و نیاز با خدا، از ابعاد مهم عاشورا است. ۱۲۱.....
- امام حسین (علیه السلام) از ابتدا تا انتهای حرکت خونین عاشورا، به دعا و راز و نیاز با خدا تمسک میجوید. ۱۲۲.....
- دعا کردن در قدرت و ضعف، درسی از امام حسین (علیه السلام) است. ۱۲۴.....

پیام‌داری دعاهای امام حسین (علیه السلام)

- دعاهای امام حسین (علیه السلام) در عین جدیت، دارای پیام نیز هست. ۱۲۴.....

تبیین موقعیت امام (علیه السلام) به زبان دعا، پیامی برای تاریخ است. ۱۲۴.....

بیان فلسفه و ابعاد قیام (علیه السلام)

امام حسین (علیه السلام)، از دعا برای بیان فلسفه‌ی قیام و افشاگری علیه جبهه‌ی مقابل استفاده

میکند. ۱۲۴.....

امام حسین (علیه السلام)، در بخشی از راز و نیاز خود با خدا، اتهام قدرت‌طلبی در قیام عاشورا را رد

میکند. ۱۲۳.....

امام حسین (علیه السلام) در قالب دعا، درک خود از وقایع را بیان کرده و تأکید میکند که عاشورا جنگ

حق و باطل است. ۱۲۶.....

مایه‌ی قوت قلب

بخشی از دعاها‌ی اباعبدالله (علیه السلام)، عرض نیاز به درگاه الهی برای قوت قلب خود و همراهان در

شرایط سخت عاشورا است. ۱۲۷.....

امام (علیه السلام) جهنم هجوم دشمن را به بهشتی از یاد خدا تبدیل کرد. ۱۲۸.....

نتیجه‌ی دعا و راز و نیاز اباعبدالله (علیه السلام) با خداوند، شادمانی و اشتیاق بیشتر با نزدیکتر شدن به

عصر عاشورا بود. ۱۲۸.....

بخشی از دعای امام حسین (علیه السلام)، بیانگر امید به کمک خدا در برابر دشمنان، و حاصل آن

تضمین شجاعت و قدرت معنوی امام است. ۱۲۹.....

بیان تأثیر روحی امام (علیه السلام)

بخشهایی از دعای امام حسین (علیه السلام)، نشان از تأثیر روحی حضرت در برخی حوادث تلخ عاشورا

و نیز انابه و درد دل با خداوند دارد. ۱۲۹.....

تعبیر امام (علیه السلام) در راز و نیاز با خدا، نشان‌دهنده‌ی تأثیر ایشان از شهادت علی اصغر (علیه السلام) است. ۱۳۰.....

راز و نیاز به جای اندوه

راز و نیاز با خدای تبارک و تعالی در حوادث به جای اندوه بیجا، درسی از اباعبدالله (علیه السلام) برای

همه‌ی پیروان ایشان است. ۱۳۲.....

مناجات در هنگام شهادت

بخشی از دعاها‌ی اباعبدالله (علیه السلام)، مناجاتهای حضرت در هنگام شهادت است. ۱۳۲.....

صحیفه‌ی سجّادیّه

با صحیفه‌ی سجّادیّه مأنوس باشید

صحیفه‌ی سجّادیّه؛ سرشار از نغمه‌های معنوی، دعا، اخلاق، علم‌النفس و درس امور اجتماعی

است. ۴۷۴.....

زیارات

زیارت با معرفت

۹۹. زیارت با معرفت، یعنی زائر بداند: .....
۹۹. چه می‌کند؟ .....
۹۹. چه کسی را زیارت می‌کند؟ .....
۹۹. اعلام حمایت از امام حسین (علیه السلام) اعلام بیزاری از کیست؟ .....
۹۹. راه اباعبدالله (علیه السلام) کدام است؟ .....

شرح زیارت عاشورا

مقدمه

۱۱۵. در زیارت عاشورا، عشق و اخلاص نسبت به امام حسین (علیه السلام) موج میزند. ....
- شرح فراز «السَّلامُ عَلَیکَ یا اَباعَبَدِاللهِ وَ عَلَی الْأَرْواحِ الَّتِی حَلَّتْ بِفَنائِکَ»
۱۱۶. حسین بن علی (علیه السلام) و یارانش سیدالشهدای همه‌ی تاریخ‌اند. ....
- شرایط استثنایی قیام عاشورا، علت برتری و فضیلت امام حسین (علیه السلام) و یارانش بر همه‌ی
- شهدای تاریخ اسلام است. ....
- شرایط ویژه‌ی قیام عاشورا عبارتند از: ....
۱. یقین به شکست ظاهری؛ ....
۲. نبود پشتیبانی؛ ....
۳. برخوردار نبودن از ستایش و قدردانی مردم؛ ....
۴. قرار گرفتن در دنیایی پر از ظلمت؛ ....
۵. قدرت و حکومت ستمگران؛ ....
۶. توصیه‌ی همگانی به قیام نکردن؛ ....
۷. غربت محض؛ ....
۸. ۷۲ نفر در برابر میلیون‌ها مخالف و ده‌ها هزار گرگ خونخوار؛ ....
۹. ایستادگی در دریایی از فشار، تهدید و رنج؛ ....
۱۰. اسارت، تحقیر و رنج خانواده‌ی مجاهدین. ....
- امام حسین (علیه السلام) محور افتخار است و یارانش شعاع این کانونند. ....

زیارت اربعین

مقدمه

۲۰۳. زیارت اربعین، از پرمغزترین زیارت‌هاست. ....

شرح فراز «لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَحَيْرَةِ الضَّلَالَةِ»

در رویارویی عاشورا، دو جبهه معرفی شدند: جبهه‌ی حق یعنی طرفِ قیام کننده که به دنبال نجات بندگان از جهل بود و جبهه‌ی باطل که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول کرد و سعادت خویش را ارزان فروختند . . . . . ۵۳۷.

*** بشریت همواره دستخوش شیطنت شیطانهای بزرگ و کوچک است؛ لذا نیازمند یاری صالحان است . . . . . ۲۷۶.

*** گمراهی اسیران هوس، آنان را از نجات بشر ناتوان مینماید. . . . . ۲۷۷.

فلسفه‌ی قیام امام حسین (علیه السلام) نجات مردم از جهالت و سرگردانی ناشی از گمراهی است . . ۲۷۶.

امام حسین (علیه السلام) میخواست بشر را از انواع جهل و زبونی برهاند و به انسان ها بفهماند که تنها بهشت، بهای آنها است . . . . . ۵۴۴.

حرکت علیه حکومت یزید فاسد، ظاهر نهضت حسینی و باطن آن، مبارزه‌ی گسترده با جهل و زبونی و ذلت انسان در طول تاریخ است. . . . . ۵۳۸.

هدف قیام، مبارزه با ارتجاعی بود که در جامعه‌ی نبوی پیش آمده بود. . . . . ۵۴۲.

نمایه ی لفظی

الف

آتش ۱، ۶، ۶۶، ۱۴۸، ۱۶۵، ۲۵۳، ۳۲۸، ۳۳۴، ۴۳۶، ۵۳۴، ۵۷۶
 آثار ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۱۰، ۱۷۸، ۲۴۰، ۲۴۳، ۲۶۲، ۲۶۵، ۲۷۲، ۲۹۵، ۳۱۳، ۳۱۸، ۳۲۵، ۳۵۳، ۳۵۷، ۳۶۲، ۳۶۹، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۲۱، ۵۱۸، ۵۲۶، ۵۲۷، ۶۰۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۳۶، ۶۴۶، ۶۵۳
 آخر ۱۹، ۲۱، ۳۵، ۴۸، ۶۲، ۶۹، ۸۰، ۱۰۴، ۱۱۰، ۱۱۵، ۱۱۹، ۱۲۲، ۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۴۲، ۱۴۴، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۶۷، ۱۷۵، ۲۲۸، ۲۳۴، ۲۴۵، ۲۵۵، ۲۵۷، ۲۶۱، ۲۷۱، ۲۷۷، ۲۸۶، ۳۱۶، ۳۵۷
 ۳۶۷، ۳۸۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۴۱۱، ۴۲۲، ۴۶۳، ۴۷۱، ۴۷۳، ۴۷۹، ۴۸۱، ۵۰۲، ۵۱۴، ۵۲۲، ۵۳۴، ۵۴۵، ۵۵۰، ۵۶۳، ۵۹۶، ۶۱۵، ۶۳۵، ۶۵۴، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰

آداب ۲۹۱

آرمان ۱۰، ۲۴، ۳۰۹، ۵۸۶

آزادگی ۵۲۳

آزار ۱۷۶، ۱۹۰، ۳۹۷، ۶۱۳

آسیب ۳۰۳، ۵۹۸

اباعبدالله ۷، ۲۰، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۸۸، ۱۸۹، ۲۰۸، ۲۴۵، ۴۱۴، ۵۷۲، ۵۷۴، ۶۳۳

ابوالفضل ۲۴۷، ۵۴۸

ابوموسی اشعری ۴۹۸

اتقان ۶۱۹

اثر ۱۲، ۳۰، ۳۵، ۳۸، ۸۳، ۹۵، ۹۷، ۱۰۱، ۱۴۲، ۱۵۰، ۱۷۴، ۲۰۸، ۲۱۹، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۶۹، ۲۷۸، ۲۸۱، ۲۸۷، ۳۱۵، ۳۴۳، ۳۶۵، ۳۸۶، ۳۹۷، ۴۴۴، ۴۷۲، ۴۷۳، ۵۱۹، ۵۵۳، ۵۵۵، ۵۸۴، ۵۹۵، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۱۴

۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۲۱، ۶۲۳، ۶۳۵، ۶۵۱، ۶۵۳
 احکام ۱۹۱، ۲۵۲، ۲۵۸، ۲۸۱، ۲۹۲، ۳۰۵، ۳۱۱، ۳۶۰، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۹۷، ۴۵۹، ۵۰۵، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۶۷، ۶۳۱
 اخلاص ۲۷، ۱۱۳، ۱۱۵، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۸۶، ۲۱۸، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۴۱۳، ۴۱۵، ۴۱۸، ۴۹۰، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۶۱، ۶۱۲، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۷۸
 اخلاق ۲۸، ۱۶۸، ۱۹۲، ۳۱۶، ۳۲۵، ۴۰۲، ۴۷۴، ۴۷۹، ۵۱۳، ۵۲۴، ۵۳۷، ۵۷۵، ۵۸۱، ۶۱۴، ۶۲۹، ۶۴۶
 ادب ۴۸۸
 ادعیه ۲۹۱
 اذان ۳۵۶
 اذن ۵۱۲
 اراده ۱۲۷، ۱۳۲، ۲۶۸، ۵۳۷، ۵۴۷، ۵۵۵، ۶۷۶
 اربعین ۹۵، ۹۷، ۱۳۴، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۶۲، ۲۷۱، ۲۷۳، ۲۷۶، ۵۲۴، ۵۳۴، ۵۳۷، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۴، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۹
 ارتداد ۲۴، ۲۵، ۲۵۹، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۸۵، ۵۵۳، ۵۵۵، ۵۶۷، ۵۶۸، ۶۳۰
 ارزش ۱، ۳۰، ۳۱، ۶۸، ۸۰، ۸۴، ۸۵، ۱۲۵، ۱۴۷، ۱۶۳، ۱۷۱، ۱۹۱، ۲۰۴، ۲۷۴، ۲۸۹، ۳۲۷، ۴۴۳، ۴۷۶، ۴۷۸، ۵۰۱، ۵۴۴، ۵۸۶، ۵۸۸، ۵۹۴، ۵۹۶، ۶۰۲، ۶۱۰، ۶۱۲، ۶۱۳
 ارشاد ۵۶، ۱۹۰، ۲۴۳، ۵۴۹، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۹۹، ۶۳۹
 اسارت ۷، ۲۸، ۶۵، ۸۶، ۱۱۷، ۱۴۳، ۱۹۷، ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۳۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۶، ۳۳۰، ۳۳۹، ۴۲۵، ۴۶۶، ۵۱۵، ۵۴۶، ۵۷۲، ۵۷۸، ۶۲۴، ۶۴۸، ۶۶۰، ۶۶۵، ۶۶۹
 اسب ۷۷، ۷۸، ۱۳۰، ۳۲۷، ۳۳۹، ۴۰۳، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۹۸، ۴۹۹
 استعداد ۳۳۶
 استقامت ۱۱۱، ۱۲۷، ۱۲۷، ۴۱۸، ۴۲۳، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۵۹، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۷۳، ۵۸۵، ۶۰۹، ۶۱۲، ۶۴۰، ۶۴۱
 استقلال ۸۰، ۱۷۲، ۳۳۶، ۴۴۸
 استکبار ۲۲۳، ۳۰۱، ۳۰۳، ۴۶۰، ۴۶۳، ۴۶۴، ۵۱۸، ۵۳۲
 اسرار ۵۵۶، ۶۷۳
 اسیر ۷، ۸۴، ۲۰۵، ۲۰۹، ۲۱۵، ۲۳۹، ۲۷۱، ۲۷۷، ۳۹۴، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۸، ۴۵۶، ۴۶۹، ۴۸۴، ۴۸۶، ۵۱۵، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۷۲، ۵۸۰، ۶۰۹، ۶۴۸، ۶۶۳، ۶۶۵
 اشک ۲۴۶، ۳۳۲، ۵۱۲، ۶۱۸

اصحاب ۲۵، ۲۶، ۵۰، ۵۶، ۶۱، ۶۲، ۷۴، ۷۵، ۸۳، ۹۲، ۹۴، ۹۷، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۱۰، ۱۴۱، ۱۶۰، ۱۷۳، ۱۷۶، ۱۸۸، ۲۲۴، ۲۴۰، ۲۴۸، ۳۰۶، ۳۳۰، ۳۶۱، ۴۰۲، ۴۰۶، ۴۰۸، ۴۲۴، ۴۳۵، ۴۴۴، ۴۶۵، ۴۸۶، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۱۰، ۵۱۴، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۷۱، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۹۰، ۶۰۵، ۶۲۱، ۶۳۲، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۷۷، ۶۹۲، ۷۴، ۱۱۲، ۱۱۹، ۱۴۵، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۲۲۳، ۲۸۶، ۳۲۶، ۳۷۵، ۳۸۳، ۳۹۰، ۳۹۲، ۳۹۳، ۴۹۸، ۵۲۱، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۵۱، ۶۷۸

اصلی ۲۶۶، ۳۰۶، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۳۶، ۳۷۹، ۴۰۵، ۴۰۹، ۴۱۲، ۴۲۳، ۴۷۱، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۴، ۵۰۸، ۵۵۲

اصیل ۲۰، ۲۶، ۳۲۲، ۴۸۹، ۶۲۲

اضمحلال ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۹، ۳۲۰

الگو ۴۰، ۶۳، ۷۱، ۱۶۹، ۲۱۴، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۹۰، ۳۱۶، ۳۱۷، ۴۵۷، ۴۶۱، ۵۱۶، ۵۹۲، ۵۹۶، ۵۹۷، ۶۲۶، ۶۳۸، ۶۶۶، ۶۶۹

امّ‌البنین ۶۷۳، ۶۷۳

امام خمینی ۵۱۴، ۶۶

امت ۳۷۵، ۳۹۲

امتداد ۱۸۵، ۲۰۲

امر ۴، ۴۹، ۵۰، ۱۰۱، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۹، ۱۹۳، ۱۹۶، ۲۲۹، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۶۲، ۲۸۱، ۳۰۵، ۳۱۲، ۳۳۴، ۳۴۶، ۳۵۸، ۳۶۲، ۳۷۲، ۳۸۳، ۳۸۶، ۳۹۰، ۳۹۳، ۴۲۳، ۴۵۱، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۹۲، ۵۲۳، ۵۵۴، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۲، ۵۹۵، ۶۲۷، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۵۴

اموی ۳۷۰، ۴۹۷

امید ۷۶، ۷۷، ۹۸، ۱۰۲، ۱۰۹، ۱۶۰، ۱۷۹، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۲۴، ۲۶۵، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۳۲، ۳۳۴

امیر ۴۵۷، ۵۰۳، ۶۱۵

انحراف ۴۳، ۴۴، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۶، ۱۴۹، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۹۵، ۱۹۹، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۵، ۳۰۶، ۳۴۵، ۳۷۰، ۳۸۲، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۹، ۳۹۲، ۳۹۵، ۳۹۷، ۴۳۱، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۳، ۴۴۵، ۴۴۷، ۴۶۱، ۴۸۴، ۵۰۵، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۷۴، ۶۷۵

اندوه ۵۵، ۱۳۲، ۱۶۶، ۵۴۶، ۵۶۹، ۶۳۳

انزوا ۶۵، ۳۰۹، ۵۲۸، ۵۶۹

انس ۲۹، ۱۳۱، ۱۵۰، ۳۳۷، ۶۷۲

انقطاع ۲۷۵، ۵۴۲، ۶۶۹

انگشت ۴۱۰، ۵۴۷، ۶۵۶

اهداف ۲۸، ۴۶، ۶۵، ۸۰، ۱۰۱، ۱۲۵، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۲۱۳، ۲۵۲، ۲۸۰، ۲۹۹، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۵۴

۳۷۵، ۴۱۷، ۴۶۵، ۵۱۷، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۷۶، ۵۷۹، ۶۷۰، ۶۷۸

اوصاف ۲۱۶

ایثار ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۲۱، ۲۱۰، ۲۳۸، ۲۷۷، ۳۰۹، ۵۵۸، ۵۹۵، ۶۷۵، ۶۷۷

ایستادگی ۱۳۴، ۱۵۰، ۲۲۰، ۳۰۱، ۴۵۶، ۴۶۴، ۴۷۵، ۵۷۳، ۵۸۴، ۶۲۲

ایمان ۱، ۱۱، ۱۶، ۱۷، ۶۷، ۷۰، ۸۰، ۱۳۸، ۱۷۲، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۶، ۲۳۰، ۲۳۸، ۲۶۰، ۲۶۳، ۲۹۹، ۳۲۲، ۳۳۱، ۳۴۱، ۳۴۴، ۳۴۶، ۳۵۵، ۳۵۷، ۳۶۱، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۳۹، ۴۶۸، ۴۷۲، ۴۷۵، ۴۸۰، ۴۸۴، ۵۲۴، ۵۲۱

۶۰۷، ۶۰۶، ۶۰۵، ۶۰۴، ۶۰۳، ۶۰۲، ۵۷۹، ۵۷۸، ۵۶۱، ۵۴۲، ۵۴۱، ۵۳۷، ۵۳۳، ۵۳۱، ۵۳۰، ۶۲۴، ۶۰۹

۶۶۸، ۶۶۷، ۶۶۶، ۶۶۵، ۶۶۱، ۶۶۰، ۶۵۹، ۶۵۷، ۶۴۰، ۶۴۴، ۶۰۹

ب

باب ۳۳، ۴۰، ۱۰۱، ۱۰۵، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۶۰، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۹۱، ۲۹۳، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۴۷

۳۴۹، ۳۶۹، ۴۰۹، ۴۳۲، ۴۶۹، ۵۱۵، ۶۰۲، ۶۱۹، ۶۲۳، ۶۵۵، ۶۶۰

بازار ۶۵، ۶۹، ۲۴۱، ۲۷۱، ۳۶۴، ۴۲۹، ۴۸۴، ۵۶۲، ۶۶۴، ۶۶۶

باطل ۲۲، ۵۴، ۹۸، ۱۲۶، ۱۷۱، ۲۰۷، ۲۱۴، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۹، ۲۵۲، ۲۶۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۸، ۳۳۶

۳۳۸، ۳۹۰، ۳۹۴، ۳۹۶، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۴۰، ۴۴۸، ۴۴۶، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۸

۴۷۶، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۶، ۵۸۱، ۵۸۳، ۵۸۴، ۶۰۴، ۶۵۵، ۶۶۶

بدعت ۳۹۳، ۳۴۹

برادر ۱۲، ۱۵، ۷۹، ۱۰۳، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۳۸، ۲۴۹، ۴۰۱، ۴۳۱، ۴۵۸، ۴۹۰، ۵۴۹

۵۵۰، ۵۵۱، ۶۱۰، ۶۵۵، ۶۶۱، ۶۶۵

بصره ۱۳۶، ۳۹۳، ۴۴۸، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۶

بصیرت ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۱۰۵، ۱۱۰، ۱۲۶، ۳۰۳، ۳۲۸، ۴۰۶، ۴۲۶، ۴۳۷، ۴۴۹، ۴۴۱، ۴۵۳، ۴۵۶، ۴۷۰

۶۷۸

بعثت ۲۸، ۴۲، ۱۸۴، ۱۹۲، ۱۹۳، ۴۶۲، ۵۳۹

بلندگو ۱۹۰

بنت ۴۰۴

بند ۱۳۷، ۲۱۷، ۲۹۴، ۴۰۰

بنی‌هاشم ۴۱۰، ۵۸۶

بهانه ۱۹۷، ۳۵۲، ۶۱۳

بیداری ۲۱۴، ۶۴۴

بیعت ۴۸، ۶۳، ۸۴، ۱۵۱، ۱۷۹، ۲۲۲، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۵۶، ۲۵۷، ۳۹۱، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۵۳

۴۷۷، ۵۵۷، ۵۸۳، ۵۸۴، ۶۴۶

بیمار ۱۰۷، ۱۳۳، ۱۹۰، ۲۳۹، ۲۷۴

پ

پاسدار ۲۷، ۶۴، ۲۰۱، ۳۲۰، ۵۲۸، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۹۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۷۳

پاسداشت ۳۰۸

پایداری ۵۸۵

پدر ۲، ۱۷، ۲۲، ۵۳، ۷۸، ۷۹، ۱۰۷، ۱۱۸، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۵۲، ۱۶۰، ۱۶۱، ۲۴۴، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۹۱، ۳۰۶، ۳۲۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۶، ۴۰۸، ۴۴۳، ۴۴۶، ۴۵۸، ۴۸۰، ۵۱۲، ۵۷۴، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۹۲، ۶۱۰، ۶۷۴، ۹۴، ۹۷، ۹۸، ۱۴۳، ۱۶۳، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۴، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۶۰، ۴۱۲، ۴۴۵، ۵۰۵، ۵۱۹، ۵۸۴، ۵۸۶، ۵۹۰، ۵۹۲، ۵۹۶، ۶۲۶، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۸

پسر ۷، ۸، ۷۵، ۷۸، ۸۷، ۹۴، ۱۳۵، ۱۴۳، ۲۰۵، ۲۰۹، ۲۳۸، ۲۴۱، ۲۴۹، ۲۸۱، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۱۷، ۳۲۵، ۳۹۶، ۴۰۰، ۴۰۲، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۸، ۴۳۰، ۴۹۴، ۵۱۰، ۵۷۴، ۵۸۷

پلید ۳، ۳۸، ۱۷۷، ۱۸۵، ۲۰۵، ۳۶۰، ۵۷۹

پیام ۱۰، ۱۶، ۲۱، ۴۲، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۷، ۱۰۶، ۱۲۱، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۸۱، ۱۸۶، ۲۰۶، ۲۱۱، ۲۱۸، ۲۳۰، ۲۸۴، ۳۰۵، ۳۲۹، ۳۷۱، ۳۷۳، ۳۸۶، ۳۸۸، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۴۵، ۴۴۵، ۴۶۱، ۴۶۷، ۵۹۵

پیامبر ۳، ۱۵، ۲۵، ۲۷، ۴۳، ۷۷، ۱۴۰، ۱۴۹، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۷۷، ۳۱۲، ۳۳۸، ۳۷۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۹۱، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۳، ۵۱۶، ۵۱۹، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۳۹، ۵۵۲، ۵۷۰، ۵۷۱، ۶۲۵، ۶۵۴، ۶۵۷، ۶۷۵

پیروزی ۲۶، ۲۷، ۳۰، ۳۲، ۶۱، ۸۶، ۸۸، ۹۷، ۱۵۷، ۱۷۷، ۲۰۷، ۲۱۳، ۲۱۸، ۲۶۲، ۲۶۵، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۲۹، ۳۵۴، ۳۷۰، ۳۹۶، ۴۲۳، ۵۲۰، ۵۲۹، ۵۳۳، ۵۸۴، ۵۹۰، ۶۶۳

پیروی ۲۱۰، ۲۳۰، ۴۹۲

پیغمبر ۵، ۸، ۱۱، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۹، ۳۷، ۴۲، ۴۴، ۴۷، ۴۸، ۵۶، ۶۱، ۶۸، ۷۳، ۷۴، ۷۶، ۷۷، ۸۱، ۸۵، ۸۷، ۹۱، ۹۴، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۲، ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۶۰، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۲۸، ۲۳۲، ۲۳۴، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۳، ۳۰۰، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۱۷، ۳۲۵، ۳۲۸، ۳۳۶، ۳۳۸، ۳۴۳، ۳۴۷، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۷۰، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۷، ۳۹۴، ۳۹۶، ۴۰۰، ۴۰۳، ۴۰۵، ۴۲۵، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۳، ۴۳۹، ۴۵۲، ۴۷۶، ۵۵۸، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۸، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۲۲، ۶۲۹، ۶۳۳، ۶۳۶، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۵۵، ۶۶۶، ۶۷۴، ۶۷۵

پیوند ۳۶، ۱۳۴، ۲۶۰، ۲۶۵، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۴۶، ۴۱۲، ۴۲۲، ۵۴۰، ۶۵۷، ۶۵۸

ت

تاسوعا ۲، ۲۹۲، ۳۵۶، ۵۰۹، ۵۳۷، ۵۴۷، ۵۴۹

تبلیغ ۶۸، ۱۲۱، ۲۳۵، ۲۶۲، ۲۷۳، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۳۰۵، ۳۱۱، ۳۲۲، ۳۵۲، ۳۶۰، ۳۶۶، ۳۷۲،

۳۷۹، ۳۹۲، ۴۶۴، ۵۱۹، ۵۲۱، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۸۸، ۵۹۹، ۶۲۸، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۸

تبلیغات ۹، ۱۰، ۵۶، ۶۵، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۴۱، ۱۶۲، ۲۰۱، ۲۱۶، ۲۳۴، ۲۵۱، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۹۸، ۳۲۳،

۳۲۸، ۳۵۲، ۳۷۰، ۳۷۳، ۳۷۴، ۴۴۴، ۵۲۱، ۶۴۹، ۶۵۶، ۶۷۱

تحریف ۱۰۴، ۱۸۴، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۷۰، ۳۷۴، ۳۸۴، ۴۵۸، ۴۵۹، ۵۲۱

تحقیق ۲۰۰، ۲۱۰، ۲۸۲، ۲۹۱، ۳۷۸، ۴۰۹، ۴۳۱، ۴۴۹، ۴۹۰، ۵۰۲، ۵۴۰، ۵۵۱

تحلیل ۲۱، ۱۶۰، ۱۹۵، ۲۵۴، ۲۹۵، ۳۲۵، ۳۴۲، ۳۶۰، ۳۹۷، ۴۰۹، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۷، ۴۴۰،

۴۴۱، ۴۴۹، ۴۸۳، ۴۹۴، ۵۰۸، ۵۴۱، ۶۲۶، ۶۴۶، ۶۶۵

تخریب ۲۰۱

تربت ۶۳۲، ۶۳۸، ۶۵۰

تردید ۳۳، ۲۶۰، ۳۰۱، ۳۳۷، ۳۴۶، ۴۲۷، ۴۳۵، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۸۱، ۴۹۰، ۴۹۶، ۵۳۱، ۵۳۹، ۵۵۵،

۶۰۳، ۶۱۷، ۶۷۶

ترس ۱۵۷، ۱۶۲، ۳۱۱، ۳۴۱، ۴۲۷، ۴۴۰، ۴۴۶، ۴۵۱، ۴۶۶، ۵۵۳، ۵۵۵

تسبیح ۱۲۲

تسلیم ۱۸، ۱۹، ۷۰، ۱۳۸، ۱۵۱، ۱۹۵، ۲۲۲، ۲۲۸، ۲۳۰، ۲۵۰، ۲۷۰، ۳۲۳، ۳۲۴، ۴۲۴، ۴۴۴، ۵۴۴،

۵۴۵، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۸۵، ۶۰۴، ۶۷۴

تظاهر ۲۲۲، ۳۴۹، ۳۵۲، ۳۵۳، ۶۶۵

تفکر ۲۸۴

تقدیر ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۳۳، ۱۴۶، ۲۶۴، ۳۱۴، ۳۶۵، ۴۱۹، ۴۶۹

تقوا ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۴۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۱۶، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۵، ۴۰۸، ۴۱۰، ۵۰۶، ۵۸۸، ۵۹۳،

۶۱۱، ۶۲۲

تقویت ۳۱، ۱۶۲، ۲۸۱، ۳۰۱، ۵۳۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۵، ۶۷۰

تکلیف ۷۱، ۱۰۷، ۱۸۰، ۱۹۷، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۸، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۳،

۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۸، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۶۵، ۴۹۱، ۵۱۰، ۵۲۵، ۵۸۳

تکیه ۳۶۱، ۳۷۴، ۴۰۹

تلاش ۸، ۱۳، ۱۸، ۲۴، ۲۵، ۳۳، ۶۴، ۶۶، ۸۷، ۹۶، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۴، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۲۶،

۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۵، ۱۶۲، ۱۷۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۲۰۳، ۲۱۶، ۲۳۷، ۲۳۹، ۲۵۱، ۲۵۴، ۲۵۹، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۵،

۲۸۱، ۲۸۵، ۲۸۷، ۳۱۱، ۳۳۴، ۳۵۱، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۸، ۳۷۶، ۳۷۹، ۴۳۰، ۴۳۴، ۴۳۶، ۴۴۴، ۴۵۵،

۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۹۲، ۴۹۳، ۵۰۷، ۵۰۹، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۵، ۵۳۷، ۵۵۵،

۵۵۸، ۵۶۲، ۵۶۴، ۵۶۹، ۵۷۵، ۵۹۶، ۶۲۳، ۶۳۰، ۶۳۵، ۶۳۸، ۶۵۴، ۶۶۷، ۶۶۹

تلاوت ۶۱۰, ۳۰۵, ۳۰۴, ۲۱۴

تن ۸۵, ۱۰۱, ۱۳۸, ۱۴۹, ۱۸۸, ۲۱۰, ۲۲۶, ۲۳۵, ۲۹۸, ۳۰۱, ۳۸۰, ۴۰۲, ۴۰۵, ۴۱۷, ۴۴۸, ۴۵۵,

۴۶۲, ۵۴۵, ۵۵۲, ۵۸۹, ۶۴۶

تهذیب ۶۶, ۸۸, ۱۱۲, ۱۱۷, ۱۱۹, ۱۲۱, ۱۲۳, ۱۲۸, ۱۸۵, ۱۹۴, ۱۹۶, ۲۶۶, ۳۰۳, ۳۰۴, ۳۱۳, ۳۱۴,

۳۱۵, ۴۲۷, ۴۲۸, ۴۴۹, ۴۵۲, ۴۶۸, ۵۳۲, ۵۴۶, ۶۰۳, ۶۱۳

تهذیب ۸۵, ۹۵, ۲۷۶, ۲۸۱, ۳۱۰, ۳۲۵, ۳۷۶, ۴۵۷, ۴۵۹, ۴۷۷, ۵۵۹, ۶۷۷

توحید ۱۲۱, ۱۲۵, ۴۱۱, ۵۳۰, ۵۴۰, ۶۴۱, ۶۴۶, ۶۷۲

تیر ۶, ۲۲, ۸۳, ۱۳۰, ۵۱۵, ۵۶۲, ۶۲۱, ۶۳۴

ث ▲

ثار ۵۱۸, ۴۴۳

ج ▲

جابر ۶۳۳, ۲۷۷

جاهل ۱

جاهلی ۴۹۳

جدایی ۱۸۳, ۱۲۰

جشن ۶۰, ۹۸, ۱۶۳, ۲۱۷, ۲۹۳, ۲۹۵, ۵۸۰, ۶۰۰

جعفر ۳۸, ۲۸۱, ۴۱۵, ۵۴۹

جن ۴۸۰, ۴۷۵

جنگ ۱۷, ۲۳, ۲۴, ۳۶, ۳۸, ۴۱, ۵۸, ۶۳, ۶۴, ۶۸, ۶۹, ۷۱, ۸۴, ۸۵, ۹۴, ۹۶, ۹۹, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۴,

۱۰۹, ۱۱۲, ۱۱۶, ۱۲۲, ۱۲۴, ۱۲۶, ۱۳۶, ۱۳۹, ۱۴۲, ۱۵۸, ۱۶۱, ۱۷۰, ۱۷۳, ۱۸۲, ۱۸۴, ۱۸۶, ۱۸۷,

۱۸۸, ۱۸۹, ۲۰۳, ۲۱۴, ۲۱۸, ۲۲۳, ۲۲۴, ۲۲۵, ۲۲۷, ۲۲۹, ۲۳۳, ۲۳۹, ۲۴۶, ۲۴۸, ۲۶۳, ۲۸۷, ۲۹۷,

۲۹۹, ۳۰۱, ۳۱۶, ۳۲۲, ۳۲۷, ۳۲۹, ۳۳۰, ۳۴۸, ۳۶۰, ۳۶۵, ۳۶۷, ۳۷۲, ۳۸۸, ۳۹۲, ۴۰۲, ۴۰۳, ۴۰۸,

۴۳۱, ۴۳۵, ۴۴۲, ۴۴۳, ۴۴۴, ۴۴۷, ۴۴۸, ۴۵۰, ۴۵۴, ۴۶۳, ۴۷۱, ۴۷۶, ۴۷۸, ۴۹۹, ۵۰۷, ۵۱۱,

۵۱۲, ۵۱۳, ۵۱۴, ۵۲۴, ۵۲۵, ۵۳۳, ۵۳۷, ۵۴۷, ۵۴۸, ۵۵۰, ۵۶۰, ۵۶۴, ۵۷۴, ۵۷۶, ۵۸۱, ۵۸۶, ۵۸۷,

۵۹۰, ۵۹۱, ۵۹۹, ۶۰۵, ۶۰۶, ۶۱۳, ۶۲۶, ۶۴۸, ۶۵۲, ۶۵۴, ۶۶۸

جهاد ۱۰, ۲۳, ۲۷, ۴۲, ۴۷, ۹۹, ۱۲۱, ۱۲۳, ۱۲۵, ۱۶۳, ۱۶۴, ۱۷۰, ۱۸۸, ۱۹۳, ۱۹۴, ۲۰۴, ۲۰۶,

۲۰۷, ۲۱۱, ۲۱۲, ۲۱۳, ۲۷۵, ۲۸۰, ۲۸۱, ۲۸۲, ۲۸۵, ۲۹۸, ۳۰۹, ۳۱۵, ۳۱۶, ۳۳۴, ۳۳۸, ۳۶۶, ۳۶۹,

۳۸۲, ۳۸۳, ۳۸۶, ۴۱۰, ۴۴۲, ۴۷۰, ۴۷۱, ۴۷۲, ۴۹۸, ۴۹۹, ۵۴۱, ۵۴۷, ۵۸۵, ۶۰۶, ۶۱۲, ۶۱۴, ۶۳۲,

۶۳۳, ۶۴۳, ۶۵۴, ۶۶۴

جهالت ۲۷۶, ۲۷۷, ۳۸۹, ۴۹۳, ۵۳۹, ۵۴۱, ۵۴۷, ۵۸۴

جهان ۳۲، ۳۳، ۳۷، ۵۵، ۵۷، ۶۱، ۶۵، ۷۳، ۸۷، ۹۳، ۱۰۳، ۱۳۹، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۵۹، ۱۶۷، ۱۸۱، ۱۸۲، ۲۱۹، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۴، ۳۰۱، ۳۱۰، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۵۵، ۳۷۶، ۴۴۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۸۹، ۵۲۴، ۵۳۲، ۵۳۶، ۵۷۹، ۶۳۱، ۶۳۴

ح

حادثه ۳۲، ۳۶، ۴۰، ۴۱، ۵۴، ۵۸، ۵۹، ۷۶، ۸۳، ۸۴، ۹۳، ۱۰۵، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۴۲، ۱۴۶، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۹، ۲۳۱، ۲۳۶، ۲۴۲، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۸۷، ۲۹۰، ۲۹۵، ۲۹۹، ۳۰۲، ۳۱۰، ۳۱۷، ۳۲۱، ۳۲۶، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۴۰، ۳۴۲، ۳۵۸، ۳۶۹، ۳۷۸، ۴۰۷، ۴۷۳، ۴۸۱، ۴۸۳، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۹۷، ۵۰۱، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۳۴، ۵۴۷، ۵۵۰، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۷۹، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۲۲، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۳۷، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۵۰، ۶۵۵، ۶۶۴

حاکم ۲۴، ۱۰۶، ۱۶۱، ۳۰۷، ۳۴۱، ۳۸۳، ۳۸۷، ۳۹۱، ۳۹۵، ۴۰۶، ۴۲۳، ۴۴۶، ۴۵۰، ۴۸۷، ۴۹۸، ۵۰۰، ۵۰۲، ۵۰۴، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۸۲، ۵۸۸، ۵۹۳، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۴۶، ۶۷۵

حج ۲۶، ۴۷، ۵۲، ۱۱۲، ۱۹۴، ۳۱۲، ۳۸۳، ۳۸۶، ۴۵۵، ۶۷۷

حرام ۵، ۵۶، ۷۷، ۱۳۲، ۱۴۰، ۱۴۹، ۱۹۰، ۲۵۸، ۲۶۲، ۲۹۳، ۳۱۲، ۳۳۸، ۳۵۳، ۳۷۶، ۳۹۴، ۳۹۵، ۵۷۷، ۶۰۸، ۶۲۰، ۶۲۵، ۶۷۵

حرم ۷، ۷۳، ۷۶، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۷۰، ۱۸۹، ۲۱۵، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۴۹، ۳۵۰، ۴۲۵، ۴۲۹، ۴۵۸، ۵۵۰، ۵۸۴، ۶۴۸، ۶۷۵

حرمت ۶۹، ۳۵۳، ۵۹۴، ۵۹۵

حرمه ۶، ۲۲، ۱۳۰

حسن ۱۳، ۱۴، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۱۹، ۱۴۱، ۲۴۹، ۲۵۵، ۳۷۳، ۳۸۸، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۵۵۲، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۷۸، ۵۸۷، ۵۹۷، ۶۲۳

حسین بن علی ۱، ۴، ۷، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۱، ۳۲، ۴۱، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۶۰، ۶۱، ۶۹، ۷۴، ۸۰، ۸۴، ۸۶، ۱۰۲، ۱۰۶، ۱۱۴، ۱۲۱، ۱۳۷، ۱۶۳، ۱۷۴، ۲۱۱، ۲۷۸، ۲۸۹، ۳۰۱، ۳۰۴، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۲۴، ۳۵۹، ۴۰۵، ۴۰۸، ۵۲۰، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۵۸، ۵۶۱، ۵۹۰، ۶۱۶، ۶۳۶، ۶۵۹، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۷

حسینیه ۵۲۴

حکومت ۸، ۱۲، ۱۸، ۳۷، ۴۶، ۵۵، ۵۷، ۵۸، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۴۱، ۱۴۵، ۱۸۰، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۹۸، ۲۰۹، ۲۶۳، ۲۹۹، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۷، ۳۱۴، ۳۱۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۷۰، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۳، ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۴، ۴۲۳، ۴۴۳، ۴۶۳، ۴۶۶، ۴۸۶، ۴۸۸، ۴۹۲، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۷، ۵۲۹، ۵۵۲، ۵۵۴، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۲، ۵۸۳

۶۷۵,۶۴۶,۶۳۷,۶۲۲

حماسه ۱۵, ۱۹, ۱۱۶, ۱۷۱, ۲۱۱, ۳۰۱, ۴۷۱, ۴۸۴, ۵۶۹, ۶۲۴, ۶۲۶, ۶۲۸, ۶۷۳

حمایت ۵۰, ۹۱, ۹۹, ۱۵۸, ۲۶۸, ۳۵۷, ۶۰۸

حمد ۵۳, ۱۲۲, ۱۲۴, ۱۳۸, ۴۹۴

حمله ۶۶, ۱۲۱, ۱۸۲, ۱۸۸, ۲۲۶, ۲۳۹, ۳۱۳, ۴۱۵, ۴۲۸, ۴۵۳, ۴۶۰, ۴۶۳, ۴۹۹, ۵۰۶, ۵۱۱

۵۵۲, ۶۰۰, ۶۴۱

خ

خارجی ۳۱۵, ۳۱۷, ۳۲۰

خاطره ۶, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۲۷۱, ۲۷۲, ۳۳۵, ۳۴۱, ۳۷۲

خدا ۵, ۶, ۷, ۸, ۱۰, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹, ۲۰, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۷, ۲۹, ۳۰, ۳۷, ۳۸, ۴۰, ۴۸, ۵۶,

۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۳, ۷۴, ۷۶, ۷۷, ۷۹, ۸۱, ۸۲, ۸۵, ۹۳, ۹۶, ۱۰۰, ۱۰۱, ۱۰۵, ۱۰۶, ۱۱۱, ۱۱۵, ۱۱۷,

۱۲۱, ۱۲۲, ۱۲۳, ۱۲۴, ۱۲۵, ۱۲۷, ۱۲۸, ۱۲۹, ۱۳۰, ۱۳۲, ۱۳۳, ۱۳۸, ۱۳۹, ۱۴۰, ۱۴۱, ۱۴۸,

۱۴۹, ۱۵۴, ۱۵۵, ۱۵۶, ۱۶۶, ۱۷۲, ۱۷۳, ۱۷۴, ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۷۸, ۱۸۱, ۱۸۳, ۱۸۵, ۱۸۸, ۱۹۱,

۱۹۴, ۲۰۰, ۲۰۴, ۲۰۷, ۲۰۸, ۲۰۹, ۲۱۰, ۲۱۳, ۲۱۴, ۲۱۵, ۲۱۶, ۲۲۴, ۲۲۶, ۲۲۷, ۲۳۰, ۲۵۴, ۲۵۸

۲۵۹, ۲۵۸, ۲۶۱, ۲۶۲, ۲۶۳, ۲۶۹, ۲۷۴, ۲۷۵, ۲۷۷, ۲۷۸, ۲۷۹, ۲۸۵, ۲۹۰, ۲۹۸, ۳۰۰, ۳۰۱, ۳۰۴,

۳۰۶, ۳۰۷, ۳۰۹, ۳۱۲, ۳۲۲, ۳۲۶, ۳۲۷, ۳۲۸, ۳۳۲, ۳۳۳, ۳۳۴, ۳۳۶, ۳۳۸, ۳۴۶, ۳۴۷, ۳۴۸, ۳۵۴,

۳۵۵, ۳۶۴, ۳۶۷, ۳۷۶, ۳۷۷, ۳۷۸, ۳۷۹, ۳۸۴, ۳۸۵, ۳۸۶, ۳۹۲, ۳۹۳, ۳۹۴, ۳۹۶, ۳۹۹, ۴۰۵,

۴۰۷, ۴۱۵, ۴۱۶, ۴۲۰, ۴۲۹, ۴۳۱, ۴۳۶, ۴۳۷, ۴۳۸, ۴۳۹, ۴۴۰, ۴۴۲, ۴۴۳, ۴۴۴, ۴۴۵, ۴۵۲,

۴۵۵, ۴۵۸, ۴۶۵, ۴۶۹, ۴۷۱, ۴۷۲, ۴۷۳, ۴۷۶, ۴۷۹, ۴۸۱, ۴۸۵, ۴۸۷, ۴۹۱, ۴۹۲, ۴۹۵, ۴۹۶, ۵۰۴,

۵۱۱, ۵۱۶, ۵۱۷, ۵۱۸, ۵۱۹, ۵۲۲, ۵۲۴, ۵۲۵, ۵۲۸, ۵۲۹, ۵۳۲, ۵۳۹, ۵۴۱, ۵۴۵, ۵۴۶, ۵۴۷,

۵۵۷, ۵۵۸, ۵۶۰, ۵۶۱, ۵۶۷, ۵۷۰, ۵۷۵, ۵۷۶, ۵۷۷, ۵۸۲, ۵۸۶, ۵۸۹, ۵۹۰, ۶۰۳, ۶۱۰, ۶۱۱, ۶۱۵,

۶۱۷, ۶۱۸, ۶۲۵, ۶۲۶, ۶۳۴, ۶۳۵, ۶۴۶, ۶۴۷, ۶۵۳, ۶۵۷, ۶۵۹, ۶۶۲, ۶۶۷, ۶۶۹, ۶۷۲, ۶۷۵, ۶۷۸

خرد ۱۶۶, ۴۲۲, ۴۴۲, ۵۷۵, ۵۷۸

خروج ۴۸, ۴۹, ۵۷, ۶۵, ۹۳, ۱۴۵, ۱۶۵, ۱۷۷, ۱۷۹, ۳۶۲, ۳۹۲, ۴۲۳, ۴۲۹, ۴۳۰, ۴۳۴, ۴۳۶, ۴۴۵,

۴۴۷, ۴۷۱, ۴۷۷, ۵۳۵, ۵۷۰, ۶۳۷

خطبه ۳۹۶, ۴۸۵, ۴۸۷, ۶۶۶

خطر ۱۶, ۱۷, ۴۴, ۴۵, ۴۸, ۶۲, ۸۷, ۸۸, ۹۳, ۱۲۹, ۱۴۱, ۱۴۲, ۱۵۹, ۱۶۴, ۱۸۵, ۲۱۳, ۲۲۴, ۲۲۵,

۲۲۷, ۲۳۴, ۲۵۱, ۲۵۳, ۲۸۲, ۳۰۵, ۳۱۵, ۳۵۱, ۳۶۲, ۳۶۴, ۳۸۵, ۳۸۶, ۳۸۸, ۳۸۹, ۳۹۲, ۴۳۸,

۴۴۰, ۴۴۴, ۴۸۵, ۴۹۰, ۵۰۲, ۵۵۹, ۵۶۸, ۵۷۳, ۵۷۴, ۶۰۷, ۶۱۳, ۶۲۴, ۶۲۵, ۶۴۶, ۶۴۷, ۶۴۸, ۶۷۵

خطیب ۳

۱۶۲، ۱۶۱، ۱۶۰، ۱۵۶، ۱۴۹، ۱۴۸، ۱۴۷، ۱۴۴، ۱۴۱، ۱۳۹، ۱۳۴، ۱۳۲، ۱۳۱، ۱۳۰، ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۴،
۲۱۲، ۲۰۸، ۲۰۵، ۲۰۱، ۲۰۰، ۱۹۶، ۱۹۵، ۱۹۴، ۱۹۳، ۱۸۹، ۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۴، ۱۸۲، ۱۸۱، ۱۷۱، ۱۶۵،
۳۰۱، ۲۹۱، ۲۸۶، ۲۷۷، ۲۷۱، ۲۶۸، ۲۵۷، ۲۵۶، ۲۵۰، ۲۴۵، ۲۴۱، ۲۳۸، ۲۳۳، ۲۲۵، ۲۲۳، ۲۱۸، ۲۱۷،
۳۶۱، ۳۵۹، ۳۵۸، ۳۵۲، ۳۴۹، ۳۴۸، ۳۴۵، ۳۴۲، ۳۳۴، ۳۲۴، ۳۲۳، ۳۱۷، ۳۱۳، ۳۰۹، ۳۰۸، ۳۰۷، ۳۰۴،
۴۳۶، ۴۳۵، ۴۳۱، ۴۲۵، ۴۱۹، ۴۰۹، ۴۰۳، ۴۰۰، ۳۹۹، ۳۹۳، ۳۹۱، ۳۸۳، ۳۷۹، ۳۷۸، ۳۷۴، ۳۷۲، ۳۶۲،
۴۸۹، ۴۸۸، ۴۷۵، ۴۶۹، ۴۶۸، ۴۶۷، ۴۶۶، ۴۶۲، ۴۶۰، ۴۵۸، ۴۵۷، ۴۵۵، ۴۵۲، ۴۴۹، ۴۴۳، ۴۳۸، ۴۳۷،
۵۵۴، ۵۵۲، ۵۴۸، ۵۴۵، ۵۴۲، ۵۳۶، ۵۳۲، ۵۲۲، ۵۲۱، ۵۱۸، ۵۱۷، ۵۱۵، ۵۱۴، ۵۰۸، ۵۰۵، ۵۰۳، ۵۰۰،
۶۳۳، ۶۳۲، ۶۱۹، ۶۱۰، ۶۰۶، ۶۰۱، ۵۹۷، ۵۹۵، ۵۸۸، ۵۸۲، ۵۷۶، ۵۷۴، ۵۷۳، ۵۶۶، ۵۵۹، ۵۵۷، ۵۵۶،
۶۷۲، ۶۶۶، ۶۶۲، ۶۶۱، ۶۵۵، ۶۵۲، ۶۵۰، ۶۴۸، ۶۴۲، ۶۴۱، ۶۳۷، ۶۳۵

دست آورد ۳۹۱، ۳۷۸، ۹۶

دسته ۵۳۰، ۴۹۵، ۴۳۵، ۲۶۹، ۲۳۱، ۱۲۲

دشمن ۱۱۶، ۱۰۹، ۱۰۷، ۸۷، ۷۹، ۷۱، ۵۹، ۵۳، ۵۱، ۵۰، ۳۸، ۳۲، ۲۴، ۲۲، ۲۱، ۱۱، ۹، ۶، ۴، ۳، ۲،
۲۱۹، ۲۱۶، ۲۱۳، ۲۱۲، ۱۸۷، ۱۷۷، ۱۷۶، ۱۷۰، ۱۶۲، ۱۶۱، ۱۶۰، ۱۴۱، ۱۳۷، ۱۳۲، ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۶،
۳۰۰، ۲۹۹، ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۷۸، ۲۷۵، ۲۷۳، ۲۷۲، ۲۷۰، ۲۶۸، ۲۵۷، ۲۴۵، ۲۴۴، ۲۲۹، ۲۲۵، ۲۲۴، ۲۲۳،
۳۵۰، ۳۴۰، ۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۴، ۳۲۹، ۳۲۰، ۳۱۹، ۳۱۸، ۳۱۷، ۳۱۶، ۳۱۵، ۳۱۳، ۳۱۱، ۳۰۹، ۳۰۲، ۳۰۱،
۴۳۵، ۴۲۸، ۴۲۷، ۴۲۴، ۴۱۳، ۴۱۲، ۴۱۱، ۴۰۳، ۳۹۴، ۳۹۲، ۳۷۲، ۳۶۷، ۳۶۵، ۳۶۱، ۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۲،
۵۵۲، ۵۵۰، ۵۴۹، ۵۴۸، ۵۴۵، ۵۴۳، ۵۳۷، ۵۳۵، ۵۳۴، ۵۱۵، ۵۱۳، ۴۸۲، ۴۷۹، ۴۶۴، ۴۶۳، ۴۶۰، ۴۵۶،
۶۷۱، ۶۶۸، ۶۶۶، ۶۶۴، ۶۶۱، ۶۵۳، ۶۴۹، ۶۴۳، ۶۲۱، ۶۱۸، ۶۰۵، ۶۰۱، ۶۰۰، ۵۸۹، ۵۸۶، ۵۷۴، ۵۷۳،
دعا ۱۳۸، ۱۳۳، ۱۳۲، ۱۳۰، ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۶، ۱۲۴، ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۲۱، ۱۲۰، ۹۹، ۸۵، ۳۷، ۲۹، ۲۷،
۶۷۷، ۶۷۲، ۵۶۰، ۴۸۲، ۴۷۹، ۴۷۸، ۴۷۴، ۴۷۱، ۴۷۰، ۳۳۸، ۳۳۳، ۳۲۱، ۳۲۰، ۳۰۶، ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۴۴

دعوتنامه ۲۳۱

دغدغه ۴۳۰، ۴۲۹

دفن ۶۴۲، ۵۹۵، ۵۳۳، ۵۲۸، ۳۸۸، ۲۱۹، ۲۱۲، ۲۰۲، ۱۷۰

دم ۵۷۴، ۵۶۸، ۵۴۲، ۵۳۲، ۵۲۵، ۴۴۳، ۲۴۲، ۱۲۵، ۱۱۰

دمشق ۲۰۳، ۲۰۱، ۱۴۶، ۱۴۳، ۱۴۱، ۱۲۰، ۹۴، ۸۵، ۸۴، ۷۳، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۳، ۵۲، ۵۱، ۴۸، ۳۵،
۴۴۶، ۴۴۳، ۴۴۱، ۴۱۲، ۴۱۰، ۴۰۸، ۴۰۴، ۳۶۳، ۳۳۱، ۳۰۸، ۲۹۸، ۲۷۹، ۲۷۲، ۲۵۱، ۲۴۲، ۲۲۸،
۶۵۵، ۶۵۴، ۶۳۸، ۶۳۰، ۶۲۹، ۵۹۶، ۵۹۱، ۵۸۴، ۵۸۰، ۵۷۱، ۵۵۹، ۵۰۳، ۵۰۰، ۴۸۹، ۴۸۸، ۴۸۷، ۴۷۷

دندان ۱۲۹

دنیا ۱۰۴، ۹۶، ۹۳، ۸۷، ۸۲، ۸۱، ۷۶، ۶۱، ۵۵، ۵۴، ۵۰، ۴۷، ۴۶، ۴۲، ۳۸، ۳۶، ۳۴، ۳۰، ۲۲، ۲۱، ۱۸،
۱۵۳، ۱۵۰، ۱۴۸، ۱۴۷، ۱۴۶، ۱۳۹، ۱۳۷، ۱۳۶، ۱۳۳، ۱۳۰، ۱۲۶، ۱۲۵، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۸، ۱۰۶، ۱۰۵

۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۶، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۸۴،
 ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۶، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۳۶، ۲۴۷، ۲۴۹، ۲۵۰،
 ۲۶۹، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۷، ۲۸۶، ۲۹۰، ۳۰۰، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۱۱، ۳۱۶، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۶، ۳۲۸، ۳۳۱،
 ۳۳۲، ۳۳۵، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۶۰، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۹، ۳۹۱، ۴۱۰،
 ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۲۰، ۴۲۸، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۴۳، ۴۴۷، ۴۵۱، ۴۵۳، ۴۵۶، ۴۵۸، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۶،
 ۴۷۶، ۴۹۴، ۴۹۸، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۷، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۳، ۵۲۲، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲،
 ۵۳۳، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۷، ۵۵۱، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۵، ۵۶۷، ۵۷۲،
 ۵۷۹، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۹۶، ۵۹۷، ۶۰۸، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۲۴، ۶۳۱، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۵۹، ۶۶۰،
 ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۷، ۶۷۶

دهه ۴۴۱، ۵۶۳

دولت ۲۹، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۸۱، ۱۳۸، ۲۰۲، ۲۰۴، ۲۱۷، ۲۵۰، ۲۶۹، ۳۲۲، ۴۳۹، ۵۳۲، ۶۷۰

دیدگاه ۴۵، ۱۶۹، ۴۲۵، ۴۳۲، ۵۸۱

دیر ۳۷۳، ۴۵۲، ۴۵۴، ۵۰۶

ذ

ذبح ۲۰، ۱۳۰، ۳۸۲

ذکر ۵۸، ۸۴، ۱۳۳، ۱۶۰، ۱۷۱، ۱۸۷، ۲۰۳، ۲۴۴، ۲۶۲، ۲۶۵، ۳۰۶، ۳۳۵، ۳۴۱، ۳۶۷، ۳۹۲، ۴۰۱،
 ۴۷۱، ۴۹۷، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۲۴، ۵۷۲، ۵۷۵

ر

رأس ۷۳، ۷۷، ۱۱۲، ۱۳۶، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۷۳، ۱۸۵، ۱۹۶، ۱۹۹، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۵۶، ۲۶۴، ۳۰۷، ۳۰۸،
 ۳۳۸، ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۸۸، ۴۰۷، ۴۰۹، ۴۱۹، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۵۴، ۴۶۶، ۴۷۸، ۵۱۱، ۵۴۵، ۵۶۲، ۵۷۸،
 ۶۲۲، ۶۲۳

راز و نیاز ۲۹، ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۲۷، ۱۳۰

رسالت ۱۰۲، ۱۲۱، ۲۱۱، ۲۱۷، ۴۲۵، ۶۱۲

رسول ۳۰، ۴۳، ۴۴، ۶۲، ۷۲، ۷۷، ۸۷، ۱۰۲، ۱۰۷، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۹، ۱۷۸، ۱۹۳، ۲۰۳، ۲۰۸، ۲۱۸،
 ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۶۲، ۲۷۵، ۳۰۹، ۳۱۲، ۳۳۸، ۳۹۳، ۴۲۹، ۴۳۱، ۵۷۷، ۵۸۶، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۵۷، ۶۷۵

رشادت ۱۶۱، ۵۹۲

رضایت ۸۲

رعب ۲۴، ۲۵، ۳۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۲۴۲، ۵۵۵، ۵۶۹، ۶۱۷، ۶۲۸، ۶۳۰

رمز ۶۳، ۱۷۲، ۲۷۲، ۳۲۱، ۳۲۷، ۳۲۸، ۵۶۵

رهبر ۳، ۴، ۶۶، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۸۶، ۱۹۳، ۲۲۰، ۲۲۶، ۲۳۰، ۲۳۳، ۲۳۹، ۲۹۲، ۲۹۸، ۳۰۴، ۳۲۹، ۳۳۰

۳۵۶، ۴۲۸، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۶، ۶۶۵

روح ۱۰، ۱۸، ۱۹، ۲۳، ۲۴، ۲۸، ۴۹، ۵۰، ۸۹، ۹۶، ۹۸، ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۸، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۲۹، ۱۳۳، ۱۳۷، ۲۳۸، ۲۴۰، ۲۶۰، ۲۶۲، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۸۸، ۳۰۱، ۳۰۹، ۳۴۳، ۳۵۷، ۳۶۱، ۳۷۳، ۳۹۸، ۴۰۷، ۴۲۷، ۴۶۱، ۴۶۴، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۵۴۴، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۷۸، ۵۹۲، ۵۹۹، ۶۰۹، ۶۲۳، ۶۴۰

روحانی ۴۵۸

روز ۱، ۲، ۳، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۷، ۳۰، ۳۱، ۳۷، ۴۰، ۴۲، ۴۶، ۴۹، ۵۲، ۵۷، ۵۸، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۷۱، ۷۳، ۷۸، ۸۲، ۸۵، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۳، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۹، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۹۰، ۲۰۰، ۲۰۴، ۲۰۷، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۲، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۴، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱، ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۶۱، ۲۶۶، ۲۶۸، ۲۷۰، ۲۷۶، ۲۸۰، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۹، ۲۹۲، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۷، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۴، ۳۳۰، ۳۳۳، ۳۴۱، ۳۴۹، ۳۵۲، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۹۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۴، ۳۹۱، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۶، ۴۱۴، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۲۴، ۴۳۰، ۴۳۵، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۹، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۱، ۴۶۳، ۴۷۰، ۴۷۳، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۸۶، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۹، ۵۰۲، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۴، ۵۱۶، ۵۲۲، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۴، ۵۳۷، ۵۳۹، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۲، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۷، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۲، ۵۸۵، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۲، ۵۹۴، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۳، ۶۰۵، ۶۰۹، ۶۲۰، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۶، ۶۷۷

روش ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۵۵، ۲۷۷، ۳۵۴، ۳۹۲، ۵۲۱، ۵۸۳

روشنگری ۵۸۳

روضه ۶۵، ۱۱۷، ۱۲۰، ۲۳۰، ۲۶۷، ۲۹۲، ۲۹۳، ۴۰۱، ۵۴۸، ۵۶۳، ۵۶۴، ۶۰۰، ۶۱۹

ری ۵۰۷، ۵۰۸

ریشه ۱۶، ۱۸۱، ۲۶۸، ۲۷۸، ۴۹۳

ز

زمینه ۶۲، ۱۸۶، ۲۰۹، ۲۵۴، ۳۰۶، ۳۳۵، ۳۶۲، ۳۷۰، ۳۷۲، ۳۷۹، ۳۸۲، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۷، ۴۲۲، ۴۵۹، ۴۸۳، ۴۹۱، ۵۰۸، ۵۹۷، ۶۳۱

زن ۴، ۱، ۷۶، ۱۰۸، ۱۱۷، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۸۸، ۱۸۹، ۲۰۵، ۲۰۹، ۲۲۵، ۲۴۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۳۰۲، ۳۴۴، ۴۰۸، ۴۲۴، ۴۳۳، ۴۵۶، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۸۲، ۵۳۵، ۵۴۸، ۵۵۸، ۵۹۷

۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۴۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۴، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹

زنان ۴، ۱۳۳، ۴۲۵، ۵۹۷، ۶۶۱، ۶۶۸

زنجیر ۳، ۸۹، ۲۱۷، ۳۵۶

زندگی ۲۹، ۵۳، ۸۱، ۱۴۸، ۲۰۴، ۲۵۰، ۲۶۴، ۳۰۶، ۳۱۰، ۳۱۳، ۳۷۸، ۳۷۹، ۴۰۶، ۴۱۰، ۴۶۳، ۴۵۸، ۴۶۶

۴۶۶، ۴۸۳، ۴۸۶، ۴۸۹، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۸، ۵۰۸، ۵۲۱، ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۲، ۵۷۵، ۵۸۵، ۵۹۶

زهر ۲۱، ۸۱، ۱۳۷، ۱۴۳، ۲۹۰، ۴۳۰، ۵۰۷، ۵۹۷، ۶۳۳

زیارت ۹۵، ۹۷، ۹۹، ۱۱۵، ۲۰۳، ۲۳۰، ۲۴۹، ۲۶۲، ۲۷۲، ۲۸۰، ۲۹۶، ۳۲۰، ۳۳۲، ۳۴۹، ۳۵۰، ۴۴۰

۴۴۳، ۴۸۶، ۴۹۰، ۵۲۵، ۵۳۳، ۵۳۷، ۶۳۱، ۶۳۴

زین ۱۴۶

زینب ۹۸، ۱۳۴، ۱۳۸، ۱۶۴، ۲۹۰، ۴۰۴، ۴۸۴، ۵۶۵، ۵۹۷

س

سازش ۴، ۷۴، ۱۷۸، ۲۲۸، ۲۶۲، ۳۲۶، ۳۷۵، ۴۲۲، ۵۴۱، ۵۵۱، ۵۷۶، ۶۳۷، ۶۴۶

سال ۹۱، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۵۴

سپاه ۶، ۵۲، ۵۳، ۶۴، ۱۳۶، ۲۲۰، ۳۳۸، ۴۱۶، ۴۴۷، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۵۲، ۶۷۳، ۶۷۶، ۶۷۷

ستمگر ۶، ۱۴۰، ۱۴۹، ۲۶۲، ۲۷۳، ۲۷۷، ۳۱۲، ۳۳۸، ۳۷۶، ۳۹۵، ۵۶۲، ۵۷۷، ۶۰۹، ۶۲۵، ۶۷۵

ستمگران ۵۵، ۹۲، ۱۱۶، ۱۲۵، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۶۵، ۵۲۲، ۵۶۲

سختی ۲۹۰، ۲۹۶، ۳۲۹، ۴۲۶، ۵۷۸، ۵۸۵، ۵۸۷

سخنران ۳۴۴، ۵۶۱، ۵۶۳

سخنرانی ۳۷۵

سر ۸، ۹، ۱۲، ۱۳، ۲۲، ۳۸، ۴۴، ۴۹، ۵۰، ۵۷، ۶۳، ۶۶، ۷۱، ۸۲، ۸۵، ۸۶، ۹۸، ۱۲۰، ۱۲۳، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۶

۱۴۰، ۱۴۲، ۱۴۵، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۷، ۱۶۱، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۷۰، ۱۸۰، ۱۸۹، ۱۹۹، ۲۰۲، ۲۰۷، ۲۱۰

۲۱۰، ۲۱۷، ۲۲۲، ۲۲۵، ۲۳۲، ۲۳۴، ۲۳۸، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۳، ۲۴۵، ۲۴۸، ۲۵۲، ۲۵۸، ۲۶۱، ۲۷۵، ۲۸۰، ۲۹۹

۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۹، ۳۱۹، ۳۲۱، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۲، ۳۳۸، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۲، ۳۶۱، ۳۷۷، ۳۸۹

۳۹۱، ۴۰۳، ۴۰۵، ۴۱۱، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۳۱، ۴۳۶، ۴۳۹، ۴۴۵، ۴۵۰، ۴۵۴، ۴۶۶، ۴۷۳، ۴۷۶

۴۷۶، ۴۷۸، ۴۸۳، ۴۸۴، ۵۰۰، ۵۰۵، ۵۱۱، ۵۲۴، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۸، ۵۵۵، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۷

۵۷۷، ۵۷۹، ۵۸۱، ۵۹۲، ۵۹۴، ۵۹۶، ۵۹۹، ۶۰۴، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۲، ۶۳۸، ۶۴۱

۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۹، ۶۵۶، ۶۵۸، ۶۷۳

سران ۶۸، ۱۵۱، ۱۵۳، ۱۵۵، ۲۲۲، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۴۰، ۳۱۱، ۴۰۰

سرگردانی ۲۶۲، ۲۶۷، ۲۷۶

سرمشق ۱۷، ۴۰، ۱۹۹، ۲۱۴، ۲۲۱، ۲۳۶، ۲۶۴، ۳۰۰، ۳۲۲، ۳۵۴، ۴۲۸، ۴۶۰، ۵۴۷، ۶۲۳، ۶۲۴

۶۲۵

سرنوشت ۲۷، ۳۴، ۶۹، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۰، ۱۳۳، ۱۳۵، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۷۴، ۲۲۴، ۴۰۰، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۲۳، ۴۳۸، ۴۴۵، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۵۴۲، ۵۷۵، ۶۷۴، ۶۷۵

سعد ۵۰۱، ۵۰۳

سعید ۴۹۸

سقیفه ۴۶۹

سکوت ۱۱، ۲۴۳، ۳۴۸، ۴۱۴، ۴۱۵، ۵۶۹، ۵۷۷

سلاح ۱۸۶، ۳۵۸، ۳۷۲

سلام ۷۶، ۱۱۵، ۱۱۷، ۳۹۹، ۴۰۳، ۴۴۳، ۴۴۹، ۴۹۰، ۵۱۴، ۵۲۸

سلسله ۱۲۷، ۱۸۳

سلطان ۱۹، ۷۷، ۱۴۰، ۱۴۹، ۲۶۲، ۳۱۲، ۳۳۸، ۳۷۵، ۳۷۶، ۴۳۹، ۴۶۹، ۵۴۵، ۵۷۷، ۵۸۳، ۶۲۵، ۶۷۵

سلطنت ۱۱۳، ۱۲۳، ۲۰۶، ۳۵۸، ۴۳۹، ۴۵۹، ۵۰۳، ۵۴۰، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۵۲، ۵۶۷، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴

۶۲۲، ۶۲۳

سلمان ۵۰۳

سنگ ۱۳، ۳۴، ۱۰۶، ۴۷۸، ۵۲۱، ۶۴۲

سهل ۴۸۰

سوره ۵۲۶

سیاست ۲۲، ۶۶، ۱۴۳، ۱۷۸، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۹۲، ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۴۰، ۲۴۳، ۳۶۵

۳۶۷، ۳۷۷، ۴۰۸، ۴۱۳، ۴۵۷، ۵۴۶، ۵۶۰، ۵۹۷، ۶۲۹، ۶۴۱

سیاسی ۱۸۳، ۲۳۹، ۲۵۳، ۳۹۶، ۴۶۰، ۴۶۴، ۴۸۳، ۵۶۵، ۵۸۱

سیاه ۱۴، ۲۰۶، ۲۱۲، ۲۱۶، ۳۰۸، ۳۷۶، ۵۷۹

سید ۵۲۷

سیدالشهدا ۳۸، ۴۲، ۵۰، ۶۸، ۶۹، ۹۴، ۹۵، ۹۹، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۳۹، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۵۲، ۱۶۰، ۱۶۳

۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۹، ۲۰۲، ۲۱۸، ۲۲۵، ۲۴۶، ۲۶۷، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۸۲، ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۳، ۳۲۶

۳۴۲، ۳۶۲، ۳۷۴، ۳۹۳، ۴۷۶، ۵۲۴، ۵۸۹، ۵۹۵، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۵، ۶۱۸، ۶۳۲، ۶۳۴، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۶۱

۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۷

سیره ۲۵۱

سینه ۶۷، ۸۹، ۱۱۷، ۱۲۰، ۳۳۲، ۳۴۷، ۳۵۶، ۳۶۱، ۳۶۸، ۶۳۸، ۶۳۹

ش ▲

شام ۲۵، ۳۴، ۳۵، ۵۷، ۶۵، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۶۲، ۱۷۷، ۲۵۱، ۲۷۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۴۰، ۴۱۰، ۴۱۹

۴۵۱، ۵۰۴، ۵۵۲، ۵۷۰، ۶۲۱، ۶۲۷، ۶۴۳، ۶۵۰، ۶۶۰

شاه ۳۸۹

شب ۳۴، ۴۸، ۶۷، ۸۶، ۹۴، ۹۸، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۴، ۱۶۵، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۸۷، ۱۹۰، ۲۳۴،
۲۳۸، ۲۴۸، ۲۶۶، ۲۹۲، ۲۹۸، ۳۳۳، ۳۷۵، ۳۷۷، ۴۰۱، ۴۴۵، ۴۴۸، ۴۵۳، ۴۶۲، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۲۹،
۵۶۴، ۵۷۱، ۶۲۶، ۶۶۹

شبیهِ ۴۲، ۸۳، ۸۷، ۱۱۶، ۱۵۹، ۱۹۱، ۲۲۳، ۲۳۷، ۲۹۳، ۳۶۶، ۴۲۷، ۴۷۳، ۵۰۶، ۵۱۳، ۵۷۳، ۵۹۰،
۶۷۳، ۶۷۰

شجاعت ۱۱۶، ۱۲۹، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۶۱، ۱۸۲، ۱۸۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۶، ۲۴۳، ۳۵۱، ۴۰۳، ۴۱۳، ۴۱۵،
۴۱۸، ۴۲۹، ۴۶۳، ۴۷۹، ۴۸۳، ۵۵۰، ۵۸۶، ۶۴۰

شرط ۶۴، ۸۲، ۹۰، ۱۱۱، ۱۲۷، ۱۳۵، ۱۶۸، ۱۹۷، ۲۳۲، ۲۶۶، ۲۶۷، ۳۶۶، ۳۷۴، ۳۷۶، ۳۸۶، ۳۹۷،
۴۱۱، ۵۸۸، ۶۱۹، ۶۲۱

شریعه ۵۵۰، ۵۵۱

شش‌گوشه ۶۳۵

شعر ۱۹، ۲۰، ۹۰، ۱۷۱، ۱۹۰، ۲۰۵، ۲۴۱، ۲۶۷، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۹۴، ۳۸۷، ۴۰۱، ۴۶۲، ۵۹۸، ۶۱۴،
۶۱۵، ۶۱۶، ۶۳۹، ۶۷۲، ۶۷۳

شفاعت ۸۴

شکست ۲۶، ۸۵، ۸۶، ۱۶۲، ۱۸۱، ۱۸۷، ۲۴۳، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۳، ۳۲۹، ۳۹۷، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۵۳، ۵۰۷،
۵۳۰، ۵۳۲، ۵۳۳، ۶۷۲

شمشیر ۲، ۶، ۲۳، ۲۶، ۴۱، ۷۵، ۹۴، ۹۷، ۱۰۰، ۱۱۵، ۱۳۱، ۱۳۹، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۹۹، ۲۰۸، ۲۱۷،
۲۱۸، ۲۵۹، ۲۶۲، ۳۲۲، ۳۳۴، ۳۴۲، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۹۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۸۷، ۵۱۱، ۵۱۴، ۵۳۹،
۶۰۱، ۶۰۲، ۶۲۱، ۶۲۶، ۶۶۳، ۶۶۴

شناخت ۶۱، ۱۰۹، ۱۶۴، ۲۲۹، ۲۶۷، ۲۷۰، ۲۸۹، ۲۹۷، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۳، ۳۴۴، ۴۶۸، ۴۹۰، ۵۱۵،
۵۱۷، ۵۲۰، ۵۲۵، ۵۳۶، ۵۶۲، ۶۵۴، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۷۰

شهادت ۱، ۲، ۴، ۷، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۲۰، ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۴، ۳۶،
۳۷، ۳۸، ۴۰، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۵۲، ۵۳، ۵۵، ۵۷، ۵۸، ۶۲، ۶۵، ۶۸، ۶۹، ۷۱، ۷۲، ۷۴، ۷۶، ۷۸، ۸۰، ۸۱،
۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۹، ۹۲، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۱۶،
۱۱۸، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۷، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۴،
۱۴۵، ۱۴۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۶، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۰،
۱۸۱، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۲، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۶،
۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۸، ۲۳۲، ۲۳۸، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۴، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۵،
۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۳، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۶، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰

,۳۵۴,۳۴۰,۳۳۴,۳۳۱,۳۳۰,۳۲۹,۳۲۵,۳۲۲,۳۲۱,۳۱۸,۳۱۴,۳۰۹,۳۰۸,۳۰۷,۳۰۶,۳۰۵,۳۰۱,
,۳۹۷,۳۹۶,۳۹۲,۳۹۱,۳۹۰,۳۸۹,۳۸۳,۳۸۲,۳۸۱,۳۸۰,۳۷۹,۳۷۸,۳۷۰,۳۶۹,۳۶۷,۳۶۳,۳۶۲,
,۴۴۴,۴۴۳,۴۴۲,۴۴۰,۴۲۹,۴۲۵,۴۲۴,۴۲۳,۴۲۲,۴۱۹,۴۱۳,۴۱۲,۴۱۰,۴۰۸,۴۰۷,۴۰۲,
,۵۱۱,۵۱۰,۵۰۹,۴۹۶,۴۹۰,۴۸۹,۴۸۶,۴۸۴,۴۷۳,۴۷۲,۴۷۱,۴۷۰,۴۶۶,۴۶۵,۴۵۸,۴۵۲,۴۴۷,
,۵۷۱,۵۷۰,۵۶۶,۵۵۴,۵۴۹,۵۴۸,۵۴۵,۵۴۳,۵۴۲,۵۳۰,۵۲۹,۵۲۸,۵۲۷,۵۲۴,۵۱۴,۵۱۲,
,۶۵۹,۶۴۴,۶۳۳,۶۳۰,۶۲۹,۶۲۴,۶۰۶,۵۹۶,۵۹۵,۵۹۲,۵۹۰,۵۸۷,۵۸۶,۵۸۰,۵۷۹,۵۷۷,۵۷۲,
۶۷۸,۶۷۵,۶۶۳,۶۶۱

شور ۲۷, ۱۱۶, ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۱, ۲۲۰, ۲۹۸, ۳۵۳, ۴۰۶, ۴۱۱, ۴۸۴, ۵۳۴, ۵۸۹, ۶۰۹, ۶۱۸, ۶۳۲,
۶۷۷, ۶۶۸

شیر ۱۹۱, ۳۱۶, ۴۰۵, ۵۱۱

شیعه ۳۴, ۳۶, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۱۴۲, ۱۴۳, ۲۳۳, ۲۴۰, ۲۵۹, ۲۷۹, ۲۸۳, ۲۹۳, ۳۲۱, ۳۲۲, ۳۳۰,
,۴۴۸,۴۴۲,۴۱۸,۴۰۶,۴۰۱,۳۸۹,۳۷۹,۳۶۶,۳۶۰,۳۵۳,۳۵۲,۳۵۱,۳۵۰,۳۴۱,۳۳۵,۳۳۴,۳۳۳,
۶۶۳,۶۵۳,۶۴۰,۶۳۸,۶۳۷,۶۱۲,۶۰۰,۵۹۴,۵۶۶,۵۵۵,۵۵۳,۵۲۹,۴۹۷,۴۹۶,۴۹۴,۴۹۳,۴۵۹

ص

صاحب ۳۶, ۶۱, ۱۵۵, ۲۸۱, ۲۹۱, ۴۳۱, ۴۳۲, ۴۳۳, ۴۴۳, ۴۹۸, ۵۱۸, ۵۳۲, ۵۳۶, ۶۷۶

صادق ۲۳, ۲۲۰, ۳۲۹, ۳۳۰, ۳۳۳, ۳۳۶, ۳۳۷, ۳۵۱, ۳۵۴, ۴۲۹, ۶۱۸, ۶۲۲, ۶۳۶

صالح ۲۰, ۳۸۴, ۳۸۷, ۵۰۳, ۵۰۴, ۶۰۴, ۶۰۵, ۶۱۱, ۶۶۰

صبر ۵۸, ۵۹, ۱۰۰, ۱۲۷, ۱۳۰, ۱۳۳, ۱۶۲, ۱۶۷, ۲۶۸, ۳۳۴, ۳۶۶, ۴۴۹, ۴۶۶, ۴۶۷, ۴۹۹, ۵۶۰,
۵۶۱, ۵۷۰, ۵۷۱, ۵۷۲, ۵۷۴, ۵۸۵, ۶۱۲, ۶۲۱, ۶۶۲, ۶۷۶

صحن ۳۴۹, ۳۵۰

صحنه ۲۶, ۱۱۰, ۲۰۵, ۲۳۷, ۲۹۷, ۳۰۳, ۴۵۹, ۵۰۹, ۵۳۵, ۶۵۵, ۶۷۱

صدا و سیما ۵۹۹

ض

ضربه ۵۰, ۶۷, ۱۰۴, ۳۴۹, ۳۸۸, ۴۱۱, ۴۱۲, ۴۳۵, ۵۱۰, ۵۱۱, ۵۴۳, ۵۵۲

ضرورت ۲۵, ۱۰۷, ۱۴۷, ۲۸۹, ۳۱۱, ۳۱۳, ۳۴۲, ۳۴۷, ۳۸۴, ۴۵۷, ۵۹۲, ۵۹۵, ۶۰۱, ۶۱۹, ۶۵۳

ضریح ۶۳۴

ضعف ۳۳, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۱۰۱, ۱۰۹, ۱۱۰, ۱۲۲, ۱۲۴, ۱۵۴, ۱۵۷, ۱۶۲, ۴۰۵, ۴۱۳, ۴۴۸, ۴۵۱,
۴۵۴, ۴۶۱, ۴۶۲, ۴۹۴, ۶۰۶, ۶۲۷, ۶۴۶, ۶۶۶

ط

طاغوت ۴۲, ۳۵۷, ۳۹۰, ۴۳۳, ۴۹۳, ۵۶۳, ۵۶۴, ۵۷۵, ۵۷۷, ۵۸۲, ۵۹۹, ۶۳۹, ۶۴۴, ۶۴۵

طفل ۲، ۱۱، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۵۸، ۵۹، ۱۳۰، ۱۶۰، ۴۸۱

طفلان ۵۸۶

طلا ۳۲۷، ۴۴۲

طلحه ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۹۷، ۴۹۸

طوعه ۴۳۴، ۴۵۳

ظ ▲

ظالم ۶، ۵۰، ۱۴۰، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۳، ۲۷۳، ۳۷۰، ۳۸۰، ۳۹۵، ۴۳۰، ۴۶۹، ۴۷۳، ۴۷۶، ۵۳۸،

۵۶۲، ۵۸۳، ۶۲۵، ۶۵۰، ۶۵۱

ظلم ۳، ۴، ۱۱، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۴۷، ۴۹، ۵۴، ۵۵، ۶۹، ۷۶، ۹۳، ۱۰۸، ۱۱۳، ۱۲۵، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۳،

۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۷۸، ۱۹۹، ۲۱۳، ۲۲۸، ۲۵۶،

۲۵۷، ۲۵۸، ۲۶۳، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۸۷، ۳۱۲، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۶، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۸۴،

۳۸۹، ۳۹۲، ۳۹۵، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۷۳، ۴۹۱، ۴۹۳، ۵۱۸، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۶۵،

۵۷۰، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۸۳، ۶۰۳، ۶۳۴، ۶۴۰، ۶۵۰

ظلمت ۱۰۶، ۱۱۶، ۱۳۹، ۲۱۲، ۲۷۳، ۲۹۶، ۳۷۱، ۴۶۲

ع ▲

عاشورا ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴،

۳۵، ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۴۹، ۵۸، ۶۲، ۶۵، ۶۷، ۶۹، ۷۱، ۷۸، ۷۹، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲،

۹۴، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۰،

۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳،

۱۴۴، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۷۴،

۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۳، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۶، ۱۹۷،

۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۶، ۲۰۹، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۲،

۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۷، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۶،

۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۵، ۲۵۷، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳،

۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۹۲، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۳۰۲،

۳۰۳، ۳۰۵، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۹، ۳۳۲،

۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۷، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۵۲، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۱، ۳۶۳، ۳۶۴،

۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۱، ۳۹۷،

۳۹۸، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۷، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۸، ۴۲۹،

۴۳۰، ۴۳۱، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۷،

،۵۳۴،۵۲۸،۵۱۷،۵۱۴،۵۱۱،۵۱۰،۵۰۹،۵۰۸،۵۰۷،۴۹۴،۴۹۰،۴۸۹،۴۸۸،۴۸۶،۴۸۵،۴۸۴،۴۸۳،
،۵۷۵،۵۷۳،۵۷۲،۵۷۱،۵۷۰،۵۶۹،۵۶۸،۵۶۴،۵۶۲،۵۵۳،۵۵۲،۵۴۷،۵۴۶،۵۴۲،۵۳۸،۵۳۶،۵۳۵،
،۶۲۵،۶۲۴،۶۲۳،۶۲۱،۶۲۰،۶۱۸،۶۱۷،۶۰۹،۶۰۶،۶۰۵،۶۰۲،۵۹۰،۵۸۹،۵۸۸،۵۸۵،۵۸۰،۵۷۷،
،۶۵۸،۶۵۴،۶۵۲،۶۵۰،۶۴۹،۶۴۸،۶۴۳،۶۴۲،۶۳۹،۶۳۸،۶۳۷،۶۳۱،۶۳۰،۶۲۹،۶۲۸،۶۲۷،۶۲۶،
،۶۵۹،۶۶۱،۶۶۲،۶۶۳،۶۶۴،۶۶۹،۶۷۰،۶۷۷،۶۷۸

عاطفه ۱۹، ۲۲، ۱۱۶، ۲۳۶، ۲۷۸، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۴۶، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۹، ۴۱۸، ۴۹۳، ۵۰۴، ۵۱۱، ۵۱۳،
،۵۶۱، ۶۰۹، ۶۱۶، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۴، ۶۲۷، ۶۲۸

عافیت ۲۳۲، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۶۲۴

عاقبت ۲، ۶۳، ۷۵، ۴۴۳، ۴۸۵، ۵۷۰، ۶۲۵

عالم ۱، ۴، ۲۳، ۳۲، ۳۷، ۵۶، ۵۷، ۶۱، ۶۶، ۷۰، ۹۵، ۹۸، ۱۰۱، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۲، ۱۱۷، ۱۲۵، ۱۲۶،
،۱۲۷، ۱۴۱، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۵۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۲۰۷، ۲۱۵، ۲۲۷، ۲۳۹، ۲۴۲، ۲۴۹، ۲۵۲، ۲۶۱، ۲۶۵،
،۲۸۱، ۲۸۳، ۲۹۰، ۳۲۸، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۴۴، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۶۰، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۹، ۳۸۹، ۴۱۳، ۴۲۵،
،۴۲۶، ۴۲۷، ۴۴۰، ۴۴۰، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۵، ۵۰۵، ۵۱۲، ۵۲۰، ۵۲۶، ۵۲۹، ۵۳۰،
،۵۳۱، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۶، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۷۶، ۵۸۰، ۵۹۴، ۵۹۸، ۶۰۳، ۶۲۳،
،۶۳۰، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۳، ۶۴۸، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۶، ۶۶۹، ۶۷۷

عبادت ۸۴، ۸۵، ۱۱۱، ۱۲۳، ۱۳۹، ۱۸۳، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۷۹، ۴۵۸، ۴۷۲، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۴، ۶۷۲،
عبّاس ۱۳۵، ۲۹۳، ۳۱۹، ۵۵۰، ۵۷۸، ۶۶۱

عبدالرحمن ۴۶۳

عبدالله ۶، ۱۳۵، ۱۵۱، ۴۴۵، ۵۴۹

عبرت ۲۹۷، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۹، ۳۶۳، ۳۶۴، ۴۰۷، ۴۰۹، ۴۲۹، ۴۳۱، ۴۳۵، ۴۶۹، ۴۸۴، ۴۸۵،
،۴۹۰، ۵۰۶

عدالت ۷۷، ۱۴۰، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۸، ۱۷۲، ۱۹۴، ۲۱۹، ۲۶۲، ۲۶۳، ۳۱۲، ۳۳۸، ۳۷۰، ۳۷۶، ۴۱۲،
،۴۹۱، ۴۹۷، ۵۰۴، ۵۰۶، ۵۲۳، ۵۳۹، ۵۴۳، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۷۷، ۵۹۰، ۵۹۳، ۶۲۵، ۶۴۶،
،۶۷۲، ۶۷۵

عدل ۱۸، ۱۲۵، ۲۵۵، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۷۳، ۳۷۱، ۳۹۴، ۴۹۱، ۵۳۰، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۷۵، ۵۷۶، ۶۳۴

عذر ۴۲۴، ۵۰۱

عراق ۱۰، ۱۵، ۲۱، ۳۲، ۳۳، ۹۱، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۴۴، ۲۱۸، ۲۲۳، ۳۰۸، ۳۱۱، ۳۵۰، ۴۶۸، ۴۷۸، ۵۳۴،
،۵۴۵، ۵۷۷، ۵۹۴، ۶۰۰، ۶۴۰

عرفان ۳۰۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲

عرفه ۲۹، ۳۷، ۳۸، ۸۱، ۱۳۸، ۲۰۴، ۲۵۰، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۳۳، ۴۰۶، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۴، ۴۷۸، ۴۷۹

۴۸۲، ۵۶۰، ۶۲۰، ۶۳۵، ۶۷۰، ۶۷۲، ۶۷۷

عزاداری ۱۱، ۹۰، ۹۱، ۱۹۱، ۲۶۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۷، ۳۵۳، ۳۷۰، ۳۷۴، ۴۰۷، ۶۱۸، ۶۳۷

عشق ۱۲، ۲۷، ۴۱، ۸۹، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۲۱، ۱۴۸، ۲۰۸، ۲۶۰، ۲۶۵، ۳۵۳، ۳۵۷، ۴۰۲، ۴۰۶، ۴۸۳

۴۸۴، ۴۹۲، ۵۰۹، ۵۱۱، ۵۱۳، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۷۹، ۶۲۷، ۶۳۲، ۶۳۴، ۶۷۷

عقیل ۴۴۹

علم ۱۶، ۴۴، ۷۵، ۱۰۲، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۳۶، ۲۱۵، ۲۲۶، ۲۵۶، ۲۵۸، ۲۶۴، ۲۶۹، ۲۸۳، ۲۹۱، ۳۹۵

۳۹۶، ۴۰۱، ۴۴۴، ۴۵۸، ۴۸۹، ۴۹۱، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۵، ۵۶۰، ۵۷۰، ۵۹۹، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۲۳

۶۷۴، ۶۳۱

علما ۶، ۱۴۹، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۶، ۱۸۲، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۷۰، ۲۸۱، ۲۹۱، ۳۲۳، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱

۳۵۳، ۳۷۲، ۳۸۴، ۴۵۹، ۶۴۶، ۶۵۲، ۶۵۴

علمدار ۱۷۳، ۳۵۹

علی ۱۱۹، ۱۸۹، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۹۹، ۵۰۲، ۵۱۱

علی اکبر ۲، ۳۸، ۷۱، ۸۰، ۸۳، ۸۵، ۱۰۷، ۱۱۶، ۱۷۰، ۱۷۱، ۳۷۷، ۴۰۳، ۵۰۹، ۵۱۳، ۵۸۸

علی اصغر ۲، ۲۲، ۲۳، ۳۸، ۵۸، ۶۰، ۱۳۰، ۱۴۰، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۷۱، ۱۹۷، ۲۳۰، ۲۴۸، ۴۲۵، ۴۸۱

۵۱۵، ۵۰۸

علی بن الحسین ۲۶، ۲۴۴، ۴۰۲

عمر ۳۹، ۵۴، ۸۲، ۱۱۷، ۱۳۵، ۲۱۹، ۲۲۵، ۲۵۴، ۲۶۵، ۳۱۹، ۳۳۴، ۳۵۵، ۴۲۷، ۴۴۳، ۴۷۴، ۴۷۶

۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۲۹، ۵۳۲، ۵۹۶، ۶۳۵

عملکرد ۵۵۳

عواطف ۳۱، ۸۳، ۹۰، ۱۷۰، ۲۶۱، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۴۰، ۳۴۷، ۳۶۰، ۴۱۳، ۴۱۵، ۵۴۷

۵۴۸، ۵۹۲، ۶۰۱، ۶۱۶، ۶۱۸، ۶۲۷، ۶۳۰، ۶۴۰

عوام ۷۳، ۷۴، ۱۴۹، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۵، ۴۶۷، ۴۶۸

۴۹۶، ۵۰۵، ۵۴۲، ۵۶۳، ۶۴۶

عون ۳۸، ۱۷۰، ۴۰۴، ۴۰۵

غ

غارت ۶۶، ۳۳۹، ۵۱۱

غرب ۱۶۸، ۱۶۹، ۲۵۴، ۳۰۱، ۳۶۵، ۳۷۳، ۳۷۴، ۴۵۵، ۴۶۴، ۶۱۲، ۶۶۷

غسل ۲۳۹، ۵۲۵، ۶۳۳

غفلت ۸۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۲۹، ۲۳۱، ۴۳۰، ۵۹۵، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۴۵، ۶۴۷

غلام ۱۰۷، ۱۷۰، ۱۸۹، ۵۱۰

غلط ۱۸، ۲۱، ۲۶، ۷۹، ۱۰۵، ۱۹۹، ۲۶۵، ۲۸۳، ۳۰۸، ۳۲۳، ۳۳۷، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۵۰، ۳۶۵، ۳۶۸، ۳۷۴، ۳۷۹، ۴۲۲، ۴۲۷، ۴۳۶، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۹، ۵۰۵، ۵۵۲، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۹۴، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۶۷، ۶۷۶، ۸۵، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۲، ۱۶۶، ۱۷۰، ۲۴۷، ۲۹۵، ۵۴۶، ۵۶۹ غم

ف

فاجعه ۳۰، ۸۳، ۳۲۵، ۴۴۰، ۴۵۲، ۴۶۸، ۴۸۴، ۴۸۶، ۵، ۴۸، ۵۰، ۷۳، ۸۷، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۹، ۱۶۹، ۲۰۵، ۲۶۴، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۲۵، ۳۲۷، ۳۳۰، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۶۵، ۳۷۹، ۳۸۴، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۹۵، ۴۱۰، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۲۳، ۴۴۰، ۵۰۳، ۵۳۸، ۵۴۱، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۸۲، ۶۶۷ فاسد

فاطمه ۱۱۰، ۱۱۹، ۱۲۳، ۴۸۷، ۴۹۰

فتح ۱۱۶، ۲۵۷، ۲۷۴، ۳۶۴، ۴۱۵، ۵۰۱، ۵۵۷، ۶۲۶

فجر ۱۰۳

فداکاری ۲۷، ۱۴۷، ۱۷۵، ۱۷۷، ۲۲۰، ۲۳۶، ۲۷۶، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۵، ۲۹۶، ۳۰۲، ۳۰۴، ۳۳۰، ۳۸۳، ۴۹۸، ۵۱۱، ۵۸۶، ۵۸۷

فرات ۵۲۵، ۵۴۹، ۵۵۰، ۶۳۳، ۶۵۵

فرار ۶۲، ۷۲، ۱۲۵، ۲۹۷، ۳۶۲، ۵۶۹، ۶۰۵

فرزدق ۷۵

فرشتگان ۴۷۵

فرشته ۱۱۸

فرهنگ ۳، ۴، ۱۰، ۱۱، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۴۱، ۹۷، ۹۸، ۱۳۶، ۱۶۸، ۱۷۸، ۱۸۳، ۱۹۹، ۲۶۱، ۲۶۴، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۵۹، ۳۷۳، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۴۰، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۹۸، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۵۸، ۶۰۸، ۶۲۳، ۶۶۷

فساد ۴، ۴۷، ۴۹، ۵۶، ۵۷، ۶۴، ۷۰، ۷۲، ۷۳، ۸۷، ۹۳، ۱۴۰، ۱۴۹، ۱۶۷، ۱۶۹، ۱۷۸، ۱۹۶، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۵۸، ۲۹۶، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۲، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۸، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۷۵، ۳۸۴، ۳۸۷، ۳۹۲، ۳۹۴، ۳۹۶، ۳۹۷، ۴۰۰، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۳۹، ۴۴۴، ۴۵۸، ۵۰۲، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۳۹، ۵۴۱، ۵۵۱، ۵۶۴، ۵۷۰، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۹، ۶۴۶

فضیلت ۶۸، ۹۳، ۲۱۱، ۲۱۹، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۶۳، ۳۰۸، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۲۴، ۵۵۹، ۵۸۵

فلسطین ۱۸۲، ۳۶۶، ۵۷۲، ۶۳۴، ۶۴۰

فلسفه ۲۰۸، ۳۶۸، ۵۷۶

فوز ۲۲۳، ۳۶۲

ق

قاسم ۷۹، ۱۷۰، ۵۰۹، ۶۶۱

قافله ۷۸

قبر ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۱۵، ۳۴۱، ۳۴۹، ۴۷۶، ۴۹۰، ۵۲۴، ۵۲۵، ۶۰۰، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۷۳
 قتل ۳۸، ۶۶، ۷۸، ۱۳۵، ۱۴۳، ۱۸۸، ۲۰۵، ۲۳۲، ۲۵۶، ۳۰۵، ۴۸۸، ۵۱۱، ۵۱۸، ۵۳۵، ۵۷۲، ۵۹۵
 قتلگاه ۶۷، ۷۸، ۱۳۴، ۴۳۹، ۴۷۱، ۶۲۱، ۶۲۲
 قرآن ۱۰، ۱۱، ۵۹، ۷۰، ۷۶، ۸۰، ۸۱، ۸۴، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۱۰۰، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۱۳، ۱۲۲، ۱۲۴،
 ۱۲۵، ۱۷۶، ۱۸۳، ۱۹۳، ۱۹۴، ۲۰۰، ۲۰۵، ۲۰۹، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۹، ۲۲۶، ۲۵۵، ۲۷۰، ۲۸۱، ۲۸۴،
 ۳۰۰، ۳۰۲، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۷، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۴، ۳۷۷،
 ۳۸۰، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۹۴، ۴۰۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۱، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۶۰، ۴۷۵، ۴۸۹،
 ۴۹۱، ۵۰۲، ۵۱۶، ۵۲۷، ۵۳۱، ۵۵۸، ۵۶۳، ۵۷۰، ۵۷۲، ۵۷۵، ۵۷۶، ۶۰۳، ۶۰۵، ۶۱۵، ۶۱۸، ۶۵۷، ۶۶۰،
 ۶۶۲، ۶۶۴، ۶۶۷، ۶۷۷

قربانی ۳۳۹

قساوت ۵، ۱۲۸، ۱۳۲، ۱۸۶، ۲۰۵، ۲۴۱، ۴۱۵، ۵۶۵، ۵۶۹

قسم ۳۵۴، ۴۳۲، ۴۳۸

قصر ۱۵۱، ۴۵۰، ۴۹۹

قمر ۸۸، ۵۱۰

قیام ۴، ۵، ۶، ۱۰، ۱۱، ۱۷، ۲۱، ۲۲، ۲۶، ۲۷، ۳۲، ۳۸، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۴۵، ۴۷، ۵۰، ۵۶، ۵۷،
 ۶۵، ۶۷، ۷۱، ۷۴، ۷۷، ۸۱، ۸۲، ۸۶، ۸۸، ۹۳، ۹۴، ۱۰۳، ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۹، ۱۴۱،
 ۱۴۳، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۷، ۱۵۹، ۱۶۳، ۱۷۲، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۳،
 ۱۸۵، ۱۹۴، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۹،
 ۲۲۲، ۲۳۴، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۴۳، ۲۴۷، ۲۵۶، ۲۵۸، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۷۳، ۲۷۶، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۹،
 ۳۱۱، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۶، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۵۹، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹،
 ۳۹۰، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۴، ۴۴۴، ۴۴۵،
 ۴۴۶، ۴۶۸، ۴۷۱، ۴۸۳، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۷، ۵۳۱، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۵،
 ۵۶۶، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۸۳، ۵۹۹، ۶۱۷، ۶۲۴، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۷،
 ۶۴۸، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۷۵

ک

کام ۳۸۰، ۴۰۲، ۵۲۱، ۶۴۵

کامل ۱، ۹۸، ۱۰۶، ۲۰۷، ۲۲۲، ۲۶۳، ۲۷۵، ۲۸۴، ۳۳۲، ۳۸۴، ۴۰۶، ۴۴۰، ۴۹۱، ۵۰۸، ۵۲۸، ۵۴۸، ۵۸۰

کتمان ۱۳

کربلا ۱۲، ۱۸، ۲۳، ۲۶، ۳۰، ۴۱، ۵۵، ۵۷، ۶۶، ۸۳، ۹۴، ۹۸، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۱۰، ۱۱۸، ۱۳۴، ۱۳۹، ۱۶۰، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۶، ۱۸۹، ۲۰۳، ۲۶۳، ۲۷۲، ۲۷۷، ۲۹۰، ۲۹۸، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۶، ۳۰۸، ۳۱۳، ۳۲۲، ۳۲۶، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۴۰، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۷۸، ۳۸۳، ۳۹۶، ۳۹۸، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۴، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۷، ۵۲۸، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۴۶، ۵۵۳، ۵۶۷، ۵۶۹، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۹۳، ۵۹۴، ۶۱۷، ۶۲۶، ۶۳۳، ۶۵۰، ۶۵۴، ۶۵۹، ۶۷۲
کشور ۲۸۴، ۲۹۷، ۳۰۴، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۱۷، ۳۳۰، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۴، ۳۹۸، ۴۸۴، ۵۲۱، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۸۰

کعب ۵۰۵

کمک ۱۱۴، ۲۵۱، ۲۶۸، ۲۹۶، ۳۱۲، ۳۱۹، ۳۳۹، ۵۰۲، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۸۲

کوتاهی ۵۷۵، ۵۵۴، ۴۶۸

کودک ۱، ۶، ۲۰، ۳۳۹، ۳۴۰، ۴۰۸، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۵۷۸
کوفه ۴۵، ۵۰، ۵۱، ۵۳، ۵۵، ۲۲۸، ۲۷۲، ۳۰۳، ۳۰۵، ۳۴۰، ۳۶۴، ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۰۷، ۴۲۴، ۴۳۴، ۴۴۸، ۴۷۷، ۴۸۴، ۴۹۷، ۴۹۸، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۶، ۵۱۷، ۶۲۱، ۶۴۷

گ ▲

گریز ۳۱۹، ۷۲

گودال ۱۵، ۳۰۹، ۴۷۱، ۶۲۱، ۶۲۲

ل ▲

لب ۲۲، ۲۸، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۴۳، ۱۷۰، ۲۴۴، ۳۰۶، ۴۳۱، ۵۵۰، ۶۱۲، ۶۳۳

لباس ۲۷، ۳۰، ۹۸، ۱۴۴، ۱۷۹، ۳۷۰، ۴۳۲

لعنت ۴۴۱، ۵۷۰، ۶۳۹، ۶۵۳

لغزش ۱۰۹، ۴۴۱، ۶۰۵، ۶۰۶

لهوف ۱۹۰، ۴۰۱، ۴۰۴، ۵۰۹، ۵۴۹

م ▲

مؤثر ۶۹، ۱۷۴، ۲۰۱، ۲۸۴، ۲۸۶، ۳۶۷، ۴۸۳، ۵۲۴

مؤمن ۱۱، ۲۵، ۵۴، ۵۵، ۶۹، ۷۰، ۱۲۲، ۱۷۲، ۱۷۵، ۱۸۲، ۱۸۶، ۲۱۱، ۲۱۶، ۲۱۸، ۲۵۶، ۳۰۰، ۳۰۹، ۳۱۱، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۶۱، ۳۹۶، ۴۶۵، ۵۱۶، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۴۱، ۵۸۱، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۴، ۶۰۹، ۶۴۹، ۶۶۶

مؤمنان ۳، ۴۲۱، ۴۶۰، ۴۶۶، ۵۷۶، ۵۸۶، ۶۲۲، ۶۲۶، ۶۳۴، ۶۶۰، ۶۶۷

مؤمنین ۶۱، ۱۸۳، ۱۸۴، ۲۳۴، ۲۵۰، ۲۶۷، ۲۷۰، ۳۳۱، ۳۷۴، ۴۲۹، ۴۶۶، ۵۲۴، ۶۴۰، ۶۵۰

ماتم ۶۳۸

مادر ۲، ۱۷، ۷۱، ۱۰۰، ۱۰۷، ۱۱۱، ۱۱۸، ۱۶۶، ۴۰۴، ۴۳۱، ۵۴۹، ۶۱۰، ۶۶۸، ۶۷۲، ۶۷۳

ماندگار ۱۱۱، ۱۳۸، ۱۹۹، ۲۱۰، ۲۷۲، ۴۶۵، ۴۶۷، ۴۷۲، ۴۷۳، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۴، ۵۶۱،

۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۷، ۵۹۳، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۶۲

ماندگاری ۱۷۷، ۱۹۸، ۳۲۱، ۳۲۸، ۳۳۱، ۵۲۸

ماه ۹، ۱۱، ۶۶، ۹۳، ۱۶۷، ۱۸۲، ۱۸۳، ۲۱۶، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۸، ۲۸۰، ۲۸۶، ۲۹۲، ۲۹۳، ۳۲۲، ۳۴۲،

۳۴۶، ۳۴۷، ۳۷۹، ۳۹۲، ۴۱۷، ۴۳۹، ۴۴۳، ۴۵۱، ۴۵۴، ۴۶۴، ۵۱۰، ۵۱۹، ۵۲۹، ۵۶۹، ۵۷۸، ۵۹۱، ۶۱۴،

۶۵۲، ۶۵۶، ۶۵۹، ۶۷۱

مبارزات ۹، ۱۰، ۱۵۲، ۱۶۲، ۲۳۹، ۲۸۴، ۳۶۹، ۴۷۴، ۵۳۹، ۵۹۱، ۶۲۶، ۶۴۵

مبلغ ۱۹۱، ۲۸۱، ۴۶۳، ۵۲۰، ۵۹۹

مجالس ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۴، ۶۵، ۹۰، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۲۲۰، ۲۶۱، ۲۶۲،

۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۸۴، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۲۲، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۵۳، ۳۵۵، ۳۵۶،

۳۵۷، ۳۷۵، ۵۴۸، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۷۲، ۵۸۹، ۶۱۶، ۶۳۹، ۶۴۰

مجلس ۱۶، ۱۸، ۳۵، ۶۵، ۱۶۶، ۱۹۰، ۲۰۱، ۲۵۰، ۲۷۶، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۷، ۳۵۱، ۳۶۸، ۴۰۳،

۴۹۸، ۵۰۵، ۵۲۰، ۵۲۸، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۳۹، ۶۴۴

مجمع ۹۳، ۳۴۵، ۴۷۰، ۵۲۶، ۵۵۸، ۶۶۱

محاصره ۹، ۱۵۱، ۲۱۲، ۴۰۸، ۴۴۵، ۴۴۹، ۴۵۱، ۴۸۶، ۵۴۶

محبّت ۱۲، ۹۱، ۱۰۹، ۱۱۸، ۱۳۱، ۲۳۲، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۸، ۲۷۸، ۲۷۹، ۳۳۳، ۳۳۶، ۳۴۳، ۳۵۲، ۳۵۳،

۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۶۱، ۳۶۶، ۴۰۶، ۴۰۸، ۴۱۸، ۴۳۹، ۴۷۲، ۴۸۱، ۴۸۳، ۴۸۷، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۷، ۵۰۴،

۵۰۶، ۵۲۳، ۵۳۴، ۵۳۷، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۹۶، ۶۲۷، ۶۳۱، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۸

محتشم ۲۹۴

محرّم ۲، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۷، ۲۰، ۴۱، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۷۷، ۸۶، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۷، ۱۷۶، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳،

۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۲۰۱، ۲۰۶، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۲۰، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸،

۲۷۰، ۲۷۱، ۲۸۰، ۲۸۷، ۲۹۳، ۲۹۵، ۳۰۱، ۳۲۲، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸،

۳۶۷، ۳۶۹، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۷، ۳۹۸، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۶۴، ۵۱۹، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۹، ۵۷۲،

۵۷۳، ۵۷۵، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۶، ۶۰۶، ۶۱۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۷۷

مخاطب ۱۲۲، ۱۵۲، ۲۹۵، ۳۲۰، ۳۴۴، ۴۷۵، ۵۲۰، ۶۱۵، ۶۲۱

مخالف ۸۶، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۷، ۱۹۱، ۲۶۷، ۳۰۴، ۳۸۷، ۶۲۱، ۶۴۰، ۶۶۶

مخالفت ۱۲، ۴۷، ۵۱، ۷۷، ۹۲، ۱۱۱، ۱۴۰، ۱۴۹، ۲۴۷، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۷۸، ۳۱۸، ۳۳۸، ۳۴۹، ۵۷۷،

مصباح ۳۹، ۱۰۸، ۲۰۳، ۲۴۹، ۲۶۲، ۲۹۶، ۳۱۴، ۳۲۰، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۴۴۳، ۴۷۴، ۴۸۶، ۵۳۸، ۵۶۱، ۶۳۵

مصلحت ۸۲، ۲۱۸، ۲۵۵، ۴۲۵، ۵۱۵، ۵۵۲، ۶۰۷

مصيبه ۸، ۳۰، ۵۸، ۷۷، ۸۹، ۱۳۳، ۱۶۰، ۱۷۱، ۱۷۸، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۷، ۲۰۰، ۲۲۰، ۲۲۶، ۲۳۰، ۲۳۷، ۲۴۴، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۵، ۲۶۸، ۲۹۵، ۳۳۵، ۳۴۷، ۳۵۸، ۳۶۱، ۳۷۵، ۴۰۱، ۴۶۷، ۴۸۶، ۵۰۹، ۵۲۴، ۵۴۸، ۵۶۹، ۵۸۶، ۶۰۰، ۶۳۴، ۶۴۹، ۶۶۲، ۶۷۲، ۶۷۳

مطالعه ۲۸، ۷۲، ۹۰، ۱۰۵، ۱۴۶، ۲۰۰، ۲۸۶، ۳۴۷، ۳۷۸، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۸

مظلوم ۲، ۶، ۱۴۷، ۱۵۴، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۷۶، ۱۸۷، ۲۳۰، ۲۳۹، ۲۹۸، ۳۳۲، ۳۵۳، ۳۶۵، ۵۲۲، ۶۰۰، ۶۳۳، ۶۴۳، ۶۵۲

معاصر ۱۲، ۹۶، ۱۸۶، ۳۰۰، ۴۳۶، ۴۵۳، ۶۲۶

معاويه ۳، ۵، ۹، ۱۴، ۴۷، ۷۴، ۸۴، ۱۰۳، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۹۵، ۱۹۶، ۲۲۲، ۲۴۰، ۲۵۸، ۲۵۷، ۲۵۹، ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۹۱، ۴۱۰، ۴۱۴، ۴۳۱، ۴۳۵، ۴۴۴، ۴۵۹، ۴۸۹، ۴۹۷، ۵۸۴، ۵۲۴، ۵۲۳، ۵۳۶، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۳، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۵۹، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۹، ۵۹۸، ۶۰۸، ۶۱۲، ۶۱۵، ۶۲۲، ۶۳۲، ۶۳۶، ۶۵۷، ۶۷۱، ۶۷۴، ۶۷۸

معروف ۴، ۳۷، ۳۸، ۴۹، ۵۰، ۵۲، ۷۲، ۷۴، ۷۵، ۱۱۳، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۴۲، ۱۴۹، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۸، ۱۹۳، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۶۲، ۲۷۵، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۶، ۳۰۵، ۳۱۲، ۳۱۹، ۳۳۴، ۳۸۴، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۳، ۴۰۱، ۴۲۰، ۴۴۱، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۷۹، ۴۹۸، ۵۰۲، ۵۲۳، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۴، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۵۴

معنوی ۱۴۶، ۱۷۱، ۱۹۷، ۲۱۷، ۳۱۲، ۳۱۶، ۳۳۷، ۳۹۸، ۴۰۶، ۴۳۵، ۴۵۸، ۴۶۷، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۲، ۴۷۴، ۴۸۹، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۶۸، ۵۷۵، ۵۸۲، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۹۰، ۶۰۲

معنویت ۷۱، ۷۳، ۱۶۸، ۱۷۲، ۱۹۲، ۲۱۱، ۳۰۶، ۳۳۵، ۳۵۹، ۴۱۰، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۸۲، ۴۹۰، ۵۳۱، ۵۴۵، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۴، ۶۳۶، ۶۶۸، ۶۷۲

معین ۴۵، ۴۷، ۴۹، ۱۰۱، ۳۱۵، ۳۶۳، ۵۸۳، ۵۸۶

مقابله ۴، ۵۵، ۹۳، ۱۳۴، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۷۲، ۱۸۳، ۲۱۳، ۲۲۴، ۲۴۴، ۲۵۸، ۲۷۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۳۴، ۳۳۸، ۳۵۵، ۳۷۴، ۳۷۵، ۴۰۵، ۴۱۹، ۴۳۵، ۴۳۷، ۴۴۵، ۴۴۸، ۴۶۰، ۵۰۸، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۵۸، ۵۷۵، ۵۸۶، ۶۲۲، ۶۴۰، ۶۴۷، ۶۷۴

مقاومت ۲، ۳، ۱۰، ۱۲، ۱۶، ۱۹، ۲۱، ۴۶، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۷۰، ۷۱، ۷۵، ۸۶، ۹۶، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۵

۱۱۱، ۱۲۷، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۴۰، ۱۵۷، ۱۸۷، ۱۸۹، ۲۲۱، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۹، ۲۴۱، ۲۵۵، ۲۵۶، ۳۶۷، ۴۴۸، ۴۷۳

مقتل ۳، ۶، ۷، ۸، ۱۲، ۱۵، ۱۹، ۲۱، ۲۲، ۳۵، ۵۹، ۷۹، ۹۷، ۱۰۵، ۱۱۱، ۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۷، ۱۶۲، ۱۷۷، ۲۰۹، ۲۴۵، ۲۴۸، ۲۵۷، ۲۷۲، ۳۰۵، ۳۰۹، ۳۳۰، ۳۳۹، ۳۴۰، ۴۰۴، ۴۳۰، ۴۵۲، ۴۶۱، ۴۷۱، ۴۷۷، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۲، ۵۴۸، ۵۵۹، ۵۸۵، ۵۸۷، ۶۲۲، ۶۲۷، ۶۳۱، ۶۷۴

مقرّرات ۳۹۴

مکتب ۹۹، ۱۹۳، ۱۹۴، ۲۵۳، ۳۳۲، ۵۷۲، ۶۴۳، ۶۷۷، ۵۰، ۵۱، ۷۵، ۱۸۹، ۲۲۱، ۲۵۱، ۲۹۷، ۲۹۹، ۳۰۴، ۳۱۹، ۳۳۹، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۴، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۲۳، ۴۷۱، ۴۸۸

ملاّمت ۳۵، ۴۵۶، ۵۱۵، ۵۵۹، ۵۸۴، ۵۷۱

ملک ۴۹۸، ۵۰۴، ۵۰۸

مناجات ۱۳۲، ۱۳۳، ۲۷۵، ۲۹۲، ۳۳۳، ۶۲۰

منبر ۳، ۶۷، ۲۶۷، ۲۶۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۴۴، ۳۴۶، ۳۷۵، ۳۷۷، ۴۰۸، ۴۱۸، ۴۸۷، ۴۹۸، ۵۲۴، ۵۶۳، ۵۷۳، ۶۰۷، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۴، ۶۲۷، ۶۳۹، ۶۶۵، ۵۵، ۶۷، ۱۵۱، ۳۹۴، ۳۹۶، ۳۹۸، ۴۴۸

منصب ۱۶۱

منصور ۱۰، ۱۴۶

منطق ۱۰، ۴۹، ۵۶، ۸۲، ۱۳۷، ۱۹۰، ۱۹۵، ۲۰۷، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۴۲، ۳۴۵، ۳۵۱، ۵۰۹، ۵۲۹، ۵۳۲، ۵۵۷، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۸، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۸، ۶۶۷، ۶۶۸

منکر ۳۰۵، ۳۱۲، ۳۸۴، ۳۹۰، ۳۹۳، ۴۰۹، ۴۵۹، ۴۶۰، ۵۶۹، ۶۳۶، ۶۳۷

مهر ۲۲، ۱۱۷، ۱۵۶

موضوع ۶۴، ۲۳۵، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۶۱، ۲۶۴، ۲۹۵، ۳۴۴، ۳۵۱، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۶۶، ۳۷۱، ۴۱۳، ۴۲۳، ۴۵۵، ۴۸۵، ۴۸۹، ۵۶۳، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۱۹، ۶۲۳

موعظه ۱۲۱، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۳۰۴، ۵۲۴، ۶۱۴

میّلاد ۶۰، ۱۰۲، ۱۶۳، ۲۷۹، ۶۷۳

ن

نابودی ۱۹۴، ۲۹۹، ۳۱۲

ناحیه ۳۴۲

ناصر ۳

نافع ۱۷۱

نامه ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۵، ۲۳۱، ۲۳۳، ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۹، ۴۸۹، ۵۰۶، ۵۴۵، ۵۶۶

ناموس ۲۱۵، ۴۲۵، ۶۱۳

نبرد ۳۸، ۱۰۹، ۱۱۷، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۷۳، ۱۷۵، ۲۰۴، ۲۱۲، ۲۹۸، ۳۰۲، ۳۱۶، ۳۳۸، ۵۷۴

نبوی ۳۰۴، ۳۷۸، ۴۶۲، ۴۹۱

نتایج ۸۹، ۱۸۵، ۲۶۵، ۴۶۶، ۴۷۵

نتیجه ۵۵، ۱۰۴، ۱۱۳، ۱۲۷، ۱۶۷، ۱۹۸، ۲۵۶، ۳۰۷، ۳۳۲، ۳۷۱، ۳۷۹، ۳۸۱، ۳۸۲، ۴۱۱، ۴۱۲

۴۴۳، ۴۴۷، ۴۵۴، ۵۰۸، ۵۲۵، ۵۴۲، ۵۵۵، ۶۶۶، ۶۶۹

نجات ۸۴، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۴۸، ۱۵۶، ۱۷۳، ۲۱۰، ۲۲۴، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۹۶، ۳۰۴، ۳۱۱، ۳۱۷

۳۳۷، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۹۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۳، ۴۵۴، ۵۱۱، ۵۱۴، ۵۲۷، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۸، ۵۴۱

۵۴۹، ۵۷۲، ۶۳۵، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۵، ۶۷۸

نخبگان ۶۴۶

نخبه ۶۵۳

نخیله ۱۸۷

نسخه ۴۹۰، ۶۴۷، ۶۴۸

نسل ۴، ۹۵، ۳۶۱، ۵۲۷، ۵۹۸، ۶۲۰، ۶۳۵، ۶۳۶

نصرت ۱۸۲، ۴۵۵، ۶۳۵

نظام ۸، ۹، ۳۴، ۳۵، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۵۰، ۵۷، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۴۸، ۱۴۹

۱۵۰، ۱۵۲، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۷۹، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۹۸، ۲۰۰، ۲۰۳، ۲۱۸، ۲۱۹

۲۲۳، ۲۳۵، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۸، ۲۷۰، ۲۹۹، ۳۰۷، ۳۰۹، ۳۱۵، ۳۴۲، ۳۵۲، ۳۵۷، ۳۶۵، ۳۶۶

۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۷

۴۰۵، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۳۸، ۴۶۴، ۴۹۱، ۴۹۲، ۵۳۱، ۵۳۵، ۵۳۷، ۵۶۴، ۵۷۸، ۵۸۲، ۵۹۳، ۵۹۹

۶۰۵، ۶۱۶، ۶۳۸، ۶۶۹، ۶۷۵

نعل ۲۴۵

نعمت ۲۹، ۳۷، ۳۸، ۵۸، ۸۱، ۱۳۸، ۱۵۶، ۲۰۴، ۲۵۰، ۲۶۰، ۲۶۹، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۷، ۳۳۶، ۴۸۳، ۴۹۴

۴۹۵، ۴۹۶، ۵۷۶، ۵۹۷، ۶۱۸، ۶۳۵، ۶۷۰

نفرین ۱۳۲، ۶۰۵

نفس ۴۶، ۵۲، ۷۶، ۱۸۱، ۱۹۸، ۲۲۵، ۲۶۹، ۲۸۱، ۲۸۲، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۷۶، ۳۸۱، ۳۹۴، ۴۰۹، ۴۱۳

۴۲۶، ۴۵۷، ۴۵۹، ۴۷۴، ۵۳۸، ۵۸۱، ۵۸۸، ۶۰۱، ۶۶۶

نقد ۱۴۹، ۳۷۹

نقش ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۹۲، ۹۷، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۶۵، ۱۷۴، ۱۸۲، ۱۸۶، ۲۰۶، ۲۸۲، ۳۵۶، ۳۶۰، ۴۴۸، ۴۴۹،

۴۵۳، ۴۶۸، ۵۹۳، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۶۷، ۶۶۸

نقشه ۴۶، ۱۰۹، ۱۱۰، ۶۴۹

نقض ۱۵۴، ۱۵۵، ۲۶۷

نگین ۱۴۴، ۲۵۱

نماز ۲۳، ۲۴، ۴۲، ۴۷، ۷۳، ۹۹، ۱۱۲، ۱۴۰، ۱۴۲، ۱۶۶، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۸۳، ۱۸۵، ۱۹۳، ۲۱۹، ۳۰۶،

۳۱۱، ۳۳۴، ۳۸۳، ۳۹۴، ۴۴۰، ۴۵۰، ۴۶۴، ۴۸۵، ۴۹۰، ۴۹۱، ۵۸۹، ۶۱۱، ۶۵۷، ۶۶۹

نهر ۵۵۰

نهیضت ۱، ۱۳، ۶۳، ۱۰۸، ۱۱۱، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۸۶، ۱۹۱، ۱۹۳، ۲۱۳، ۲۲۳، ۲۳۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲،

۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۷۱، ۲۷۲، ۳۲۷، ۳۲۹، ۳۳۴، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۴۲، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۹،

۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۶، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۹۰، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۲۲، ۴۲۶، ۴۲۸،

۴۶۳، ۵۲۸، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۷، ۵۷۱، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۹۰، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۳۶، ۶۴۰، ۶۵۴، ۶۵۷

نهی ۳۰۵، ۳۱۲، ۳۹۰، ۳۹۳، ۴۰۹، ۴۵۹، ۴۶۰، ۵۲۳، ۶۳۶

نوامیس ۲۴۲، ۶۲۴

نوحه ۱۹، ۸۹، ۱۲۰، ۳۷۵، ۵۶۳، ۵۶۴، ۶۰۰، ۶۳۹

نی ۴۳۰

نیزه ۱۴۳، ۲۰۹، ۳۰۵، ۴۸۴، ۶۶۶، ۶۶۹

نینوا ۱۹

ه

هجرت ۲۹، ۳۰، ۷۲، ۱۳۹، ۱۶۷، ۱۷۰، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۲۰۴، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۵۰، ۵۹۰،

۶۴۵، ۶۰۶

هدایت ۹۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۲۰، ۱۶۶، ۱۸۴، ۱۸۸، ۲۳۴، ۲۷۰، ۳۰۴، ۳۵۶، ۳۶۲، ۳۹۳، ۴۳۱، ۴۶۸،

۴۸۰، ۴۹۵، ۵۲۴، ۵۲۷، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۹۰، ۵۹۶، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۳۵، ۶۳۶

هدف ۴، ۵، ۱۰، ۱۷، ۴۰، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۶۵، ۱۰۲، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۷۲، ۱۷۸، ۱۷۹،

۱۸۰، ۱۸۴، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۰۸، ۲۱۸، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۳۸، ۲۴۳، ۲۵۱، ۲۵۵، ۲۶۰، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴،

۲۷۲، ۲۷۶، ۲۸۰، ۲۸۶، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۱۵، ۳۳۷، ۳۴۲، ۳۵۷، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷،

۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۰۳، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۷۷، ۴۷۶، ۵۱۵،

۵۱۷، ۵۱۸، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۳۱، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۶۶، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۹، ۵۸۲، ۵۸۶، ۵۸۹، ۵۹۶،

۵۹۸، ۶۱۷، ۶۲۵، ۶۳۴، ۶۴۰، ۶۴۷، ۶۵۰

همت ۱، ۳۷۳، ۴۵۸، ۵۵۳، ۵۵۸، ۵۶۱، ۵۷۹، ۵۹۲، ۶۰۰، ۶۱۹، ۶۳۷

هنر ۹۰، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۷۱، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۷، ۲۹۴، ۳۶۹، ۵۲۰، ۵۶۱، ۵۸۸، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۱۴،

۶۱۵، ۶۱۶، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۳۱، ۶۴۵

هوس ۲۷۷، ۵۸۸، ۶۶۷

هویت ۱۶۹، ۲۳۴، ۲۴۱، ۵۴۴، ۵۵۷، ۵۶۰، ۵۶۲، ۶۰۱، ۶۴۸، ۶۷۷

هیئت ۲۷۱، ۳۵۴، ۵۶۳، ۵۶۴، ۶۱۶

و

واجب ۶، ۱۹، ۲۶، ۴۴، ۱۹۳، ۱۹۴، ۲۱۲، ۲۵۶، ۲۵۸، ۲۷۳، ۳۱۲، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۹۰، ۳۹۲،

۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۴۲۴، ۴۵۸، ۶۰۸

وارث ۸۷، ۲۶۳، ۳۹۵، ۳۹۶، ۴۴۳، ۴۶۵

واژگون ۲۷۳، ۳۰۳

واعظ ۱۹۱، ۲۶۹، ۲۸۱

واقعہ ۱۲۶، ۱۷۱، ۲۴۱، ۳۲۲، ۳۷۲، ۶۷۵

وجوب ۳۹۴

وحدت ۱۲، ۹۱، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۴۱۱

وحشت ۱۴۴، ۲۱۲، ۲۴۸، ۲۹۸، ۳۳۲، ۵۶۹

وداع ۱۱۸، ۱۲۰، ۳۷۵، ۳۹۸، ۴۱۹

وصف ۲۷۹

وظایف ۱۲۳، ۱۲۷، ۱۵۵، ۲۵۴، ۲۶۸، ۳۱۰، ۳۱۲، ۳۴۳، ۳۸۳، ۴۵۸، ۴۶۴، ۵۶۲، ۵۹۹

وظیفه ۱۶، ۲۱، ۵۵، ۵۷، ۷۱، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۸۱، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۸۳، ۲۸۴، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۵۷۹

۵۸۱، ۵۹۷، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۱۰، ۶۲۳، ۶۲۵، ۶۶۷

وعظ ۲۸۰

وفا ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۶۱

وقف ۴۰۳

ولید ۱۵۱، ۳۹۱، ۴۴۵، ۵۰۲، ۵۰۳

وہب ۷۱، ۱۸۷، ۱۸۸

ی

یاد ۴، ۱۴، ۱۷، ۲۰، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۳، ۴۱، ۴۷، ۶۸، ۷۶، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۱۰۰، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۲، ۱۱۵،

۱۱۶، ۱۱۷، ۱۲۰، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۸، ۱۳۷، ۱۴۸، ۱۷۴، ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۰۸، ۲۱۰، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۶، ۲۱۸،

۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۴۴، ۲۶۰، ۲۶۲، ۲۶۵، ۲۶۸، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۸۸، ۳۰۰، ۳۲۴، ۳۳۱، ۳۴۱،

۳۴۲، ۳۵۱، ۳۶۷، ۳۷۸، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۷۱، ۴۹۵، ۵۲۶، ۵۲۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۸، ۵۷۲، ۵۷۵، ۵۸۹

۵۹۵، ۵۹۶، ۶۱۸، ۶۳۱، ۶۳۴، ۶۳۸، ۶۴۰، ۶۵۱، ۶۷۱

یاران ۷، ۸، ۲۱، ۲۸، ۳۷، ۵۸، ۶۸، ۷۷، ۸۴، ۸۵، ۸۷، ۹۲، ۹۵، ۹۷، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۶۲، ۱۷۰، ۱۸۱، ۲۰۷، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۷۴، ۲۷۶، ۲۷۷، ۳۵۷، ۳۶۶، ۴۰۸، ۴۴۱، ۴۵۵، ۴۸۶، ۵۱۹، ۵۴۹، ۵۸۶

۶۴۳، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۷۶

یزید ۳، ۴، ۵، ۶، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۲۵، ۲۶، ۳۲، ۳۴، ۳۵، ۴۱، ۴۵، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۷، ۵۸، ۶۳، ۶۵، ۷۲، ۷۴، ۹۳، ۱۰۷، ۱۱۱، ۱۲۵، ۱۳۵، ۱۴۲، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۶۲، ۱۹۶، ۲۰۱، ۲۰۶، ۲۱۹، ۲۲۲، ۲۳۳، ۲۳۷، ۲۴۰، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۷۸، ۲۹۶، ۲۹۷، ۳۰۰، ۳۰۴، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۲۵، ۳۳۰، ۳۷۹، ۳۸۷، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۵، ۴۱۱، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۹، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۳۱، ۴۴۴، ۴۴۸، ۴۵۹، ۴۶۶، ۴۷۴، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۸۱، ۵۳۳، ۵۳۸، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۸۳، ۶۰۹، ۶۱۸، ۶۲۹، ۶۳۹، ۶۴۶

یوم ۲۴۷، ۴۹۷، ۶۵۲

نمایه‌ی آیات

- ﴿وَمِثْلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ﴾ إبراهيم: ۲۶ ..... ۲
- ﴿حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ﴾ توبه: ۱۱۸ ..... ۱۱
- ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ﴾ * ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ﴾ كوتر: ۱-۲ ..... ۲۳
- ﴿فَفَرْنَا بَكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْقَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ﴾ ممتحنه: ۴ ..... ۲۵
- ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ بقره: ۱۵۶ ..... ۴۷
- ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ بقره: ۱۵۶ ..... ۷۸
- ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ قمر: ۱۷ و ۲۲ و ۳۲ و ۴۰ ..... ۸۸
- ﴿ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ﴾ نور: ۴۰ ..... ۱۰۶
- ﴿قَالَ رَبُّكُمْ أُدْعُوْنِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ غافر: ۶۰ ..... ۱۲۱
- ﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ﴾ * ﴿وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ * ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ﴾ نصر: ۱-۳ ..... ۱۲۲
- ﴿وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَمَا بَالُكُمُ فِي الْأَرْضِ﴾ رعد: ۱۷ ..... ۲۱۹
- ﴿لَيَقُومَنَّ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ حدید: ۲۵ ..... ۲۶۳
- ﴿وَأَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ﴾ بقره: ۱۲۰ ..... ۲۷۰
- ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا﴾ مريم: ۵۹ ..... ۳۰۶
- ﴿وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ﴾ مريم: ۵۹ ..... ۳۰۶
- ﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ﴾ حجرات: ۱۳ ..... ۳۰۸

- ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ توبه: ۷۳؛ تحریم: ۹ ..... ۳۱۶
- ﴿اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ حدید: ۲۰ ..... ۳۱۶
- ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ﴾ انفال: ۴۷ ..... ۳۲۶
- ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ بقره: ۱۹۴؛ توبه: ۳۶ و ۱۲۳ ..... ۳۵۴
- ﴿هُدًى لِلْمُتَّقِينَ﴾ بقره: ۲ ..... ۳۶۱
- ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ طلاق: ۲ ..... ۳۶۱
- ﴿إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ زخرف: ۶۷ ..... ۳۶۴
- ﴿إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ﴾ إنشقاق: ۶ ..... ۳۷۶
- ﴿صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ أحزاب: ۲۳ ..... ۳۷۷
- ﴿مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ مائده: ۵۴ ..... ۳۸۵
- ﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾ بقره: ۱۳۴ و ۱۴۱ ..... ۴۰۹
- ﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بقره: ۱۳۶ ..... ۴۲۰
- ﴿تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ﴾ آل عمران: ۶۴ ..... ۴۲۱
- ﴿وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ بروج: ۸ ..... ۴۲۱
- ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ...﴾ أنعام: ۱۱؛ نمل: ۶۹؛ عنكبوت: ۲۰؛ روم: ۴۲ ..... ۴۳۱
- ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ﴾ قصص: ۴۱ ..... ۴۳۶
- ﴿الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى اللَّهِ نِعْمَةً اللَّهُ كُفْرًا وَآخِلُوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ * جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ﴾
- إبراهيم: ۲۹-۲۸ ..... ۴۳۶
- ﴿ادْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي﴾ يوسف: ۱۰۸ ..... ۴۳۷
- ﴿مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ آل عمران: ۱۴؛ توبه: ۳۸؛ يونس: ۲۳؛ قصص: ۶۱؛ زخرف: ۳۵ ..... ۴۳۸
- ﴿وَلْيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ﴾ حج: ۴۰ ..... ۴۵۵
- ﴿فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ توبه: ۱۱۱ ..... ۴۵۵
- ﴿لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾ نساء: ۱۴۱ ..... ۴۶۰
- ﴿إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ﴾ أنعام: ۵۷؛ يوسف: ۴۰ و ۶۷ ..... ۴۶۰
- ﴿وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا﴾ جن: ۱۶ ..... ۴۷۵
- ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَتَخَفُوا وَلَا تَحْزَنُوا﴾ فصلت: ۳۰ ..... ۴۷۵
- ﴿وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا﴾ جن: ۱۶ ..... ۴۸۰
- ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ مائده: ۵۴ ..... ۴۹۲

- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ بقره: ۲۲۲ ..... ۴۹۲
- ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ﴾ آل عمران: ۳۱ ..... ۴۹۲
- ﴿إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾ شوری: ۲۳ ..... ۴۹۲
- ﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ﴿ حمد: ۵-۶ ..... ۴۹۵
- ﴿يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ بقره: ۴۰ و ۴۷ و ۱۲۲ ..... ۴۹۵
- ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ﴾ نساء: ۶۹ ..... ۴۹۵
- ﴿الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾ حمد: ۶ ..... ۴۹۵
- ﴿الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ حمد: ۶ ..... ۴۹۶
- ﴿الضَّالِّينَ﴾ حمد: ۶ ..... ۴۹۶
- ﴿إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا﴾ حجرات: ۶ ..... ۵۰۲
- ﴿وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا﴾ مريم: ۵۷ ..... ۵۱۸
- ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ﴾ بقره: ۱۵۴ ..... ۵۱۹
- ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا﴾ آل عمران: ۱۶۹ ..... ۵۱۹
- ﴿إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ﴾ کوثر: ۱ ..... ۵۲۶
- ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ﴾ غافر: ۳۵ ..... ۵۳۱
- ﴿فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ﴾ غافر: ۳۴ ..... ۵۳۱
- ﴿مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ غافر: ۲۷ ..... ۵۳۱
- ﴿يُدْ اللَّهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ فتح: ۱۰ ..... ۵۵۷
- ﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى﴾ طه: ۵ ..... ۵۵۷
- ﴿وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ حشر: ۹ ..... ۵۵۸
- ﴿يَلْ أَحْيَاءُ﴾ بقره: ۱۵۴؛ آل عمران: ۱۶۹ ..... ۵۶۱
- ﴿فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ هود: ۱۱۲ ..... ۵۶۷
- ﴿فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ﴾ هود: ۱۱۲ ..... ۵۶۸
- ﴿وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ﴾ بقره: ۲۰۵ ..... ۵۷۵
- ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبُئْسَ الْقَرَارُ ﴿
- إبراهيم: ۲۸-۲۹ ..... ۵۷۵-۵۷۶
- ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ﴾ آل عمران: ۱۴۶ ..... ۵۷۶
- ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ حدید: ۲۵ ..... ۵۷۶

- ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ منافقون: ۸ ..... ۵۸۶ و ۶۲۶
- ﴿وَجَادُوا بِهَا وَاسْتَيْقَتَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا﴾ نمل: ۱۴ ..... ۶۰۳
- ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا﴾ آل عمران: ۱۵۵ ... ۶۰۵
- ﴿يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وَ مَنْ يَفْتَنُ مِنْكُنَّ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ * يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنَّ اتَّقِيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ أحزاب: ۳۲-۳۰ ..... ۶۱۱-۶۱۰
- ﴿خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُقُهُمْ ذُلَّةٌ﴾ قلم: ۴۳؛ معارج: ۴۴ ..... ۶۱۸
- ﴿وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ أنعام: ۱۱۵ ..... ۶۳۴
- ﴿وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ﴾ آل عمران: ۶۱ ..... ۶۵۴
- ﴿وَوَيْسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ﴾ آل عمران: ۶۱ ..... ۶۵۴
- ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ مائدة: ۵۵ ..... ۶۵۷
- ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ نساء: ۵۹ ..... ۶۵۷
- ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾ شوری: ۲۳ ..... ۶۵۷
- ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ﴾
- تحریم: ۱۰ ..... ۶۶۰
- ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ﴾ تحریم: ۱۱ ..... ۶۶۰
- ﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ﴾ تحریم: ۱۲ ..... ۶۶۰
- ﴿إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ﴾ تحریم: ۱۱ ..... ۶۶۱
- ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ﴾ تحریم: ۱۱ ..... ۶۶۷
- ﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ﴾ تحریم: ۱۲ ..... ۶۶۸
- ﴿وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ﴾ حج: ۲۸ ..... ۶۷۷

نمایه‌ی روایات

پیامبر ﷺ

- ۸۵ ..... إِنَّ تَهْلِكَ هَذِهِ الْعِصَابَةُ لَا تُعْبَدُ فِي الْأَرْضِ
- ۵۲۷ و ۱۰۷ ..... إِنَّ الْحُسَيْنَ مِصْبَاحُ الْهُدَى وَ سَفِينَةُ النِّجَاةِ
- ۱۱۴ ..... مَنْ كَانَ لِلَّهِ كَانَ اللَّهُ لَهُ
- ۱۳۹ ..... اللَّهُمَّ إِنَّ تَهْلِكَ هَذِهِ الْعِصَابَةُ لَا تُعْبَدُ فِي الْأَرْضِ
- ۶۴۷ و ۶۱۷ و ۴۶۲ و ۴۰۸ و ۲۳۷ و ۱۹۹ ..... حُسَيْنٌ مِنِّي وَأَنَا مِنْ حُسَيْنٍ
- ۴۴۲ و ۲۰۸ ..... جَعَلُوا مَالَ اللَّهِ دُولًا وَ عِبَادَ اللَّهِ حَوْلًا وَ دِينَ اللَّهِ دَخْلًا
- ۳۳۶ ..... قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلَحُوا
- ۳۶۳ ..... سَيِّدُ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ
- ۳۸۳ ..... مَا مِنْ شَيْءٍ يُفَرِّبُكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ وَ يُبَاعِدُكُمْ مِنَ النَّارِ إِلَّا وَ قَدْ نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ وَ أَمَرْتُكُمْ بِهِ
- ۴۸۶-۴۸۷ ..... إِنَّ اللَّهَ لَيَغْضَبُ لِعُصْبِ فَاطِمَةَ وَ يَرْضَى لِرِضَاهَا
- ۵۹۷ و ۴۸۸ ..... سَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ
- ۵۰۸ ..... وَأَنَا مِنْ حُسَيْنٍ
- ۵۲۷ ..... أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ
- ۶۱۶ ..... حُسَيْنٌ مِنِّي وَأَنَا مِنْ حُسَيْنٍ
- ۶۵۳ ..... سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

امام علی (علیه السلام)

- بَقِيَّةُ السَّيْفِ أَبْقَى عَدَدًا وَ أَكْثَرُ وَلَدًا ..... ١٠١ و ١٠٠
- و لَعْمَرِي لَوْ كُنَّا نَأْتِي مَا أَتَيْتُمْ مَا قَامَ لِلدِّينِ عَمُودٌ وَ لَا اخْضَرَ لِلْإِيمَانِ عُودٌ ٢٣٨
- فِي فِتْنٍ دَاسَتْهُمْ بِأَخْفَافِهَا وَ وَطَنَتْهُمْ بِأَخْلَافِهَا ٤٩٣
- لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ تَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَتَّبِعُوا إِلَّا بِهَا ٥٤٤
- سَبِيلُ أَبْلَجِ الْمُنْهَاجِ أَنْوَرُ السَّرَاجِ ٦٠٣
- سَبِيلُ أَبْلَجِ الْمُنْهَاجِ ٦٠٤
- أَنْوَرُ السَّرَاجِ ٦٠٤
- فَبِالْإِيمَانِ يُسْتَدَلُّ عَلَى الصَّالِحَاتِ ٦٠٤
- وَ بِالصَّالِحَاتِ يُسْتَدَلُّ عَلَى الْإِيمَانِ ٦٠٤
- وَ إِنَّا لَأَمْرَاءُ الْكَلَامِ ٦١٥
- بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ عَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ٦٢٢
- وَ لَا يَحْمِلُ هَذَا الْعِلْمَ إِلَّا أَهْلُ الْبَصَرِ وَ الصَّبْرِ ٦٤١

امام حسن (علیه السلام)

لَا يَوْمَ كَيَوْمِكُمْ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ ... ٣١ و ٩٥ و ٢١٠ و ٢٢٥ و ٢٣٥ و ٢٣٨ و ٢٤٩ و ٢٨٠ و ٢٩٦ و ٣٢١ و ٣٣١ و ٤٠٠

امام حسين (علیه السلام)

- أَنِّي لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَ لَا بَطْرًا وَ لَا مُفْسِدًا وَ لَا ظَالِمًا وَ إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدَى أُرِيدُ
أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ ٤
- أَنِّي لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَ لَا بَطْرًا وَ لَا مُفْسِدًا وَ لَا ظَالِمًا ..... ٥ و ٤٩ و ٣٢٦ و ٥٤١ و ٥٧٠
- أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: مَنْ رَأَى سُلْطَانًا جَائِرًا مُسْتَحِلًّا لِحُرْمِ اللَّهِ نَاكَثًا لِعَهْدِ اللَّهِ مُخَالِفًا لِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ
يَعْمَلُ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ بِالْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ فَلَمْ يُعَيِّرْ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَ لَا قَوْلٍ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ مَدْخَلَهُ ..
٥ و ٥٥ و ١٤٠ و ٢٦٢ و ٣٣٨ و ٣٣٧ و ٣٩٥ و ٣٩٤
- إِنَّ اللَّهَ قَدْ شَاءَ أَنْ يَرَاهُنَّ سَبَايَا ٧
- صَبْرًا عَلَى قَضَائِكُ يَا رَبِّ لَا إِلَهَ سِوَاكَ ..... ١٩ و ١٣٣ و ٤٧١
- إِنْ لَمْ تَرْحَمُونِي فَارْحَمُوا هَذَا الطِّفْلَ ٢٢
- هَذَا مَا أَوْصَى بِهِ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ ابْنُ أَبِي طَالِبٍ إِلَى أَخِيهِ مُحَمَّدٍ الْمَعْرُوفِ بِابْنِ الْحَنَفِيَّةِ ٤٨

إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّتِي جَدِّي ..... ٥٧٦ و ٥٤١ و ٤٩
 أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ ..... ٤٥٩ و ٤٩
 إِنَّهُ قَدْ نَزَلَ بِنَا مِنَ الْأَمْرِ مَا قَدْ تَرَوْنَ وَإِنَّ الدُّنْيَا قَدْ تَغَيَّرَتْ وَتَنَكَّرَتْ وَأَذْبَرِ مَعْرُوفُهَا وَلَمْ يَبْقَ مِنْهُ إِلَّا
 صُبَابَةُ كُصْبَابَةِ الْإِنَاءِ لَا تَرَوْنَ إِلَى الْحَقِّ لَا يُعْمَلُ بِهِ وَإِلَى الْبَاطِلِ لَا يُتَنَاهَى عَنْهُ لِيَرْغَبَ الْمُؤْمِنُ فِي لِقَاءِ
 رَبِّهِ مُحِقًا فَإِنِّي لَا أَرَى الْمَوْتَ إِلَّا سَعَادَةً وَالْحَيَاةَ مَعَ الظَّالِمِينَ إِلَّا بَرَمًا ٥٤
 كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ مَدْخَلَهُ ..... ٦٤٧ و ٣٩٥ و ٢١٣ و ٥٦
 نَاوِلْنِي وَلَدِي الصَّغِيرَ حَتَّى أُوَدِّعَهُ ٥٩
 وَقَدْ بَقِيَ هَذَا الطِّفْلُ يَتَلَطَّى عَطْشًا ٥٩
 هَهَاتَا مِنَّا الدَّلِيلُ أَبِي اللَّهِ ذَلِكَ ٧٠
 خُطَّ الْمَوْتُ عَلَى وَلَدِ آدَمَ مَخْطُ الْفَلَادَةِ عَلَى جَدِّ الْفَتَاةِ ..... ٥٤٦ و ٧٢
 أَوْ لَا حُرٍّ يَدْعُ هَذِهِ اللَّمَاطَةَ لِأَهْلِهَا ٧٣
 مَنْ كَانَ بَادِلًا فَبِنَا مُهْجَتَهُ وَ مُوْطِنًا عَلَى لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسُهُ فَلْيُرْحَلْ مَعَنَا. ..... ٤٧١ و ١٨١ و ٧٦
 أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: مَنْ رَأَى سُلْطَانًا جَائِرًا مُسْتَحِلًّا لِحُرْمِ اللَّهِ نَاكَثًا لِعَهْدِ اللَّهِ مُخَالِفًا لِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ
 يَعْمَلُ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ بِالْإِنِّمِ وَالْعُدْوَانِ ٧٧
 يَا دَهْرُ أَفْ لَكَ مِنْ خَلِيلٍ * كَمْ لَكَ فِي الْإِشْرَاقِ وَالْأَصِيلِ ١١٩
 اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَا كَانَ مِنَّا تَنَافُسًا فِي سُلْطَانِ ١٢٣
 أَتُنِي عَلَى اللَّهِ أَحْسَنَ النَّيِّ وَ أَحْمَدُهُ عَلَى السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَحْمَدُكَ عَلَى أَنْ أَكْرَمْتَنَا بِالنَّبِيِّ وَ
 عَلَّمْتَنَا الْقُرْآنَ وَ فَقَّهْتَنَا فِي الدِّينِ ١٢٤
 وَ عَلَّمْتَنَا الْقُرْآنَ ١٢٥
 وَ فَقَّهْتَنَا فِي الدِّينِ ١٢٥
 وَ جَعَلْتَ لَنَا أَسْمَاعًا وَ أَبْصَارًا وَ أَفئِدَةً ١٢٦
 اللَّهُمَّ أَنْتَ تَقْتِي فِي كُلِّ كَرْبٍ وَ رَجَائِي فِي كُلِّ شِدَّةٍ وَ أَنْتَ لِي فِي كُلِّ أَمْرٍ نَزَلَ بِي نِقَّةً وَ عُدَّةً ... ١٢٨
 كَمْ مِنْ هَمٍّ يَضَعُ فِيهِ الْفَوَادُ وَ تَقِلُّ فِيهِ الْحِيلَةُ وَ يَخْذُلُ فِيهِ الصَّدِيقُ وَ يَشْمُتُ فِيهِ الْعَدُوُّ أَنْزَلْتَهُ بَكَ وَ شَكْوَتُهُ
 إِلَيْكَ رَغْبَةً مِنِّي إِلَيْكَ عَمَّنْ سِوَاكَ فَفَرَّجْتُهُ وَ كَشَفْتُهُ وَ أَنْتَ وَلِيُّ كُلِّ نِعْمَةٍ وَ صَاحِبُ كُلِّ حَسَنَةٍ وَ مُنْتَهَى
 كُلِّ رَغْبَةٍ ١٢٩
 رَبِّ إِنْ تَكُنْ حَسِبْتَ عَنَّا التَّصَرُّ مِنَ السَّمَاءِ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لِمَا هُوَ خَيْرٌ وَ انْتَقِمْ لَنَا وَ اجْعَلْ مَا حَلَّ بِنَا فِي
 الْعَاجِلِ ذَخِيرَةً لَنَا فِي الْآجِلِ ١٣٠
 اللَّهُمَّ أَمْسِكْ عَنْهُمْ قَطْرَ السَّمَاءِ ١٣٢

اللَّهُمَّ مُتَعَالَى الْمَكَانِ عَظِيمِ الْجَبُرُوتِ شَدِيدِ الْمِحَالِ غَنِيًّا عَنِ الْخَلَائِقِ عَرِيضُ الْكِبَرِيَاءِ قَادِرٌ عَلَى مَا يَشَاءُ ۱۳۲

كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ ۱۴۱
 إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: مَنْ رَأَى سُلْطَانًا جَائِرًا مُسْتَحِلًّا لِحُرْمِ اللَّهِ نَاكِثًا لِعَهْدِ اللَّهِ مُخَالِفًا لِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ يَعْمَلُ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ فَلَمْ يُعَيِّرْ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَلَا قَوْلٍ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ مَدْخَلَهُ .....

۱۴۹ و ۲۱۰ و ۶۲۵-۶۲۴ و ۶۷۵

فَأَمَّا حَقُّ الضُّعَفَاءِ فَضَيِّعْتُمْ وَأَمَّا حَقُّكُمْ بِزَعْمِكُمْ فَطَلَبْتُمْ فَلَا مَالَ بَدَلْتُمُوهُ وَلَا نَفْسًا خَاطَرْتُمْ بِهَا لِلَّذِي خَلَقَهَا وَلَا عَشِيرَةً عَادِيْتُمُوهَا فِي ذَاتِ اللَّهِ ... وَقَدْ تَرَوْنَ عُهُودَ اللَّهِ مَنْقُوضَةً فَلَا تَفْرَعُونَ وَأَنْتُمْ لِبَعْضِ ذِمِّهِ آبَائَكُمْ تَفْرَعُونَ وَذِمَّةُ رَسُولِ اللَّهِ مَحْقُورَةٌ وَالْعُمَى وَالْيَتَامَى وَالزَّمَنِيُّ فِي الْمَدَائِنِ مُهْمَلَةٌ لَا تُرْحَمُونَ وَلَا فِي مَنْزِلَتِكُمْ تَعْمَلُونَ وَلَا مَنْ عَمِلَ فِيهَا تُعِينُونَ وَالْإِدْهَانُ وَالْمُصَانَعَةُ عِنْدَ الظُّلْمَةِ تَأْمُنُونَ ... وَلَوْ صَبَرْتُمْ عَلَى الْأَذَى وَتَحَمَّلْتُمْ الْمُتُونَةَ فِي ذَاتِ اللَّهِ كَانَتْ أُمُورُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ تَرْدٌ وَعَنْكُمْ تَصُدُّ وَإِلَيْكُمْ تَرْجِعُ ... سَلَّطَهُمْ عَلَى ذَلِكَ فِرَارُكُمْ مِنَ الْمَوْتِ وَإِعْجَابُكُمْ بِالْحَيَاةِ الَّتِي هِيَ مُفَارِقَتُكُمْ ... اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَا كَانَ مِنَّا تَنَافُسًا فِي سُلْطَانٍ وَلَا التِمَاسًا مِنْ فُضُولِ الْخَطَامِ وَلَكِنْ لِنَرَى الْمَعَالِمَ مِنْ دِينِكَ وَنُظْهِرَ الْإِصْلَاحَ فِي بِلَادِكَ وَنَأْمُرَ الْمُظْلُومُونَ مِنْ عِبَادِكَ وَيَعْمَلَ بِفَرَائِضِكَ وَسُنَنِكَ وَأَحْكَامِكَ ۱۵۴-۱۵۸
 أَنِّي لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَلَا بَطْرًا وَلَا مُفْسِدًا وَلَا ظَالِمًا وَإِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدَى أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَسِيرُ بِسِيرَةِ جَدَى ۱۷۸
 مَنْ كَانَ بَادِلًا فِينَا مُهْجَتَهُ وَمَوْطِنًا عَلَى لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسَهُ فَلْيَرْحَلْ مَعَنَا فَإِنِّي رَاحِلٌ مُصِيبًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ .. ۱۷۸
 لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدَى أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ ۱۷۹
 مَنْ كَانَ بَادِلًا فِينَا مُهْجَتَهُ وَمَوْطِنًا عَلَى لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسَهُ ۱۸۱
 النَّاسُ عِبِيدُ الدُّنْيَا وَالدِّينُ لَعِقٌ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ يَحْوِطُونَهُ مَا دَرَّتْ مَعَايِشُهُمْ فَإِذَا مُحْصُوا بِالْبَلَاءِ قَلَّ الدِّيَّانُونَ ۲۳۲

فَإِذَا مُحْصُوا بِالْبَلَاءِ قَلَّ الدِّيَّانُونَ ۲۳۵

الْقَتْلُ أَوَّلَى مِنْ رُكُوبِ الْعَارِ وَالْعَارُ أَوَّلَى مِنْ دُخُولِ النَّارِ ۲۵۳

وَاللَّهُ لَا أُعْطِيكُمْ بِيَدِي إِعْطَاءَ الدَّائِلِ ۲۵۷

مِنْبَى لَا يُبَايِعُ مِثْلَهُ ..... ۲۵۷ و ۵۸۴

مَنْ رَأَى سُلْطَانًا جَائِرًا مُسْتَحِلًّا لِحُرْمِ اللَّهِ نَاكِثًا لِعَهْدِ اللَّهِ مُخَالِفًا لِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ يَعْمَلُ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ فَلَمْ يُعَيِّرْ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَلَا قَوْلٍ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ مَدْخَلَهُ ..... ۲۵۷ و ۵۷۷

إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدَى أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ ..... ۲۶۱ و ۶۳۷

- أُرِيدُ أَنْ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَسِيرَ بِسِيرَةِ جَدِّي ..... ۳۹۳ و ۳۱۲
- أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ مَنْ رَأَى سُلْطَانًا جَائِرًا مُسْتَحِلًّا لِحُرْمِ اللَّهِ نَاكثًا لِعَهْدِ اللَّهِ... فَلَمْ يُعَيِّرْ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَ لَا قَوْلٍ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ مُدْخَلَهُ ..... ۳۱۲ و ۳۷۶-۳۷۵
- وَ إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدِّي ..... ۳۲۶ و ۳۹۲
- أَتَى لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَلَا بَطْرًا ۳۲۶
- يَعْمَلُ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ..... ۳۳۸ و ۵۸۲ و ۵۸۳
- وَ أَتَى لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَلَا بَطْرًا وَلَا مُفْسِدًا وَلَا ظَالِمًا وَ إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدِّي ۳۷۵
- وَ مَنْ كَانَ بَازِلًا فِينَا مُهْجَتَهُ مُوْطِنًا عَلَى لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسُهُ فَلْيَرْحَلْ مَعَنَا ۳۷۵
- فَلْيَرْحَلْ مَعَنَا ۳۷۵
- نَنْظُرُ وَ تَنْظُرُونَ أَيُّنَا أَحَقُّ بِالْخِلَافَةِ وَ الْبَيْعَةِ ۳۹۰
- إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ وَ عَلَى الْإِسْلَامِ السَّلَامُ إِذْ قَدْ بَلَّيْتَ الْأُمَّةَ بِرَاعٍ مِثْلِ يَزِيدٍ ۳۹۱
- وَ أَتَى لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَلَا بَطْرًا وَلَا مُفْسِدًا وَلَا ظَالِمًا ۳۹۲
- وَ قَدْ بَعَثْتُ رَسُولِي إِلَيْكُمْ بِهَذَا الْكِتَابِ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ فَإِنَّ السُّنَّةَ قَدْ أُمِيتَتْ وَ إِنَّ الْبِدْعَةَ قَدْ أُحْيِيَتْ وَ إِنْ تَسْمَعُوا قَوْلِي وَ تَطِيعُوا أَمْرِي أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ۳۹۳
- فَلَعَسَى مَا الْإِمَامُ إِلَّا الْحَاكِمُ بِالْكِتَابِ الْقَانِمُ بِالْقِسْطِ الدَّائِنُ بِدِينِ الْحَقِّ الْحَابِسُ نَفْسُهُ عَلَى ذَاتِ اللَّهِ وَ السَّلَامُ ۳۹۳
- فَلَمْ يُعَيِّرْ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَ لَا قَوْلٍ ۳۹۵
- يُعَيِّرُ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَ لَا قَوْلٍ ۳۹۵
- وَ أَنَا أَحَقُّ مِنْ غَيْرٍ ۳۹۵
- أَمَّا اللَّهُ إِنِّي لَأَرْجُو أَنْ يَكُونَ خَيْرًا مَا أَرَادَ اللَّهُ بِنَا قَتْلَنَا أَمْ ظَفَرْنَا ۳۹۶
- قَدْ نَزَلَ بِنَا مِنَ الْأَمْرِ مَا قَدْ تَرَوْنَ ... أَلَا تَرَوْنَ إِلَى الْحَقِّ لَا يُعْمَلُ بِهِ وَ إِلَى الْبَاطِلِ لَا يُتَنَاهَى عَنْهُ لِيَرْغَبَ الْمُؤْمِنُ فِي لِقَاءِ رَبِّهِ مُحِقًّا ۳۹۶
- فَقَدْ بَرَزَ إِلَيْهِمْ غُلَامٌ أَشْبَهَ النَّاسَ خَلْقًا وَ خُلُقًا وَ مَنْطِقًا بِرَسُولِكَ ۴۰۲
- قَتَلَ اللَّهُ قَوْمًا قَتَلُوكَ مَا أَجْرَاهُمْ عَلَى اللَّهِ ۴۰۳
- أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَا كَانَ مِنَّا تَنَافُسًا فِي سُلْطَانٍ ۴۰۵
- وَ مَنْ كَانَ فِينَا بَازِلًا مُهْجَتَهُ وَ مُوْطِنًا عَلَى لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسُهُ فَلْيَرْحَلْ مَعَنَا ۴۱۶
- عَلَى الْإِسْلَامِ السَّلَامُ ۴۱۸
- وَ عَلَى الْإِسْلَامِ السَّلَامُ ۴۱۸

- مَنْ كَانَ بَازِلًا فِينَا مُهْجَتُهُ مُوَطَّنًا عَلَى لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسُهُ فَلْيَرْحَلْ مَعَنَا ٤٧١
- صَبْرًا عَلَى قَضَائِكَ ٤٧١
- بُعْدًا لِقَوْمٍ قَتَلُوكَ ٥١١
- اللَّهُمَّ أَشْهَدُ فَقَدْ بَرَزَ إِلَيْهِمْ غُلَامٌ أَشْبَهُ النَّاسِ خَلْقًا وَ خُلُقًا وَ مَنَاطِقًا بِرَسُولِكَ وَ كُنَّا إِذَا اشْتَقْنَا إِلَى نَبِيِّكَ نَظَرْنَا إِلَيْهِ. ٥١٣
- يَا بَنَ سَعْدٍ قَطَعَ اللَّهُ رَحِمَكَ كَمَا قَطَعْتَ رَحِمِي ٥١٣
- اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَا كَانَ مِنَّا تَنَافُسًا فِي سُلْطَانٍ وَ لَا تَلْتِمَاسًا مِنْ فُضُولِ الْحُطَامِ ٥٢٠
- وَ لَكِنْ لِنُرَى الْمَعَالِمَ مِنْ دِينِكَ ٥٢٠
- لِنُرَى الْمَعَالِمَ مِنْ دِينِكَ وَ نُظْهِرَ الْإِصْلَاحَ فِي بِلَادِكَ ٥٢١
- وَ يَا مَنْ الْمَظْلُومُونَ مِنْ عِبَادِكَ ٥٢١
- وَ يُعْمَلُ بِفَرَاتِضِكَ وَ سُنتِكَ وَ أَحْكَامِكَ. .... ٥٢٢ و ٥٢٣
- خَرَجْتُ لَطَلِبَ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدَى. ٥٥١
- لِنُرَى الْمَعَالِمَ مِنْ دِينِكَ وَ نُظْهِرَ الْإِصْلَاحَ فِي بِلَادِكَ ٥٥١
- قُلُ الدَّيَّانُونَ ٥٥٣
- إِنَّمَا خَرَجْتُ لَطَلِبَ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدَى. ٥٧٦
- هَيْهَاتَ مِنَّا الذَّلَّةُ ..... ٥٨٠ و ٥٨٤
- فَلَعَمْرِي مَا الْإِمَامُ إِلَّا الْحَاكِمُ... بِالْقِسْطِ. ٥٩٣
- بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ عَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ٦٢٢
- هَلْ مِنْ نَاصِرٍ ٦٢٦
- هُوَ عَلَى مَا نَزَلَ بِهِ أَنَّهُ بَعِثَ اللَّهُ ٦٣٤
- مَنْ رَأَى سُلْطَانًا جَائِرًا مُسْتَحِلًّا لِحُرْمِ اللَّهِ نَاكِثًا لِعَهْدِ اللَّهِ... فَلَمْ يُغَيِّرْ عَلَيْهِ بِفِعْلٍ وَ لَا قَوْلٍ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ مَدْخَلَهُ. ٦٥٦
- أَنَّهُ بَعِثَ اللَّهُ ٦٧٠

امام سجاد (علیه السلام)

- مَا بِمَكَّةَ وَ الْمَدِينَةَ عَشْرُونَ رَجُلًا يُحِبُّنَا. .... ٣٩ و ٣٣
- فَإِنَّ الدُّنْيَا بَعْدَكَ مُظْلَمَةٌ ١٠٥
- لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ تَمَنُّ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا ٥٤٤

امام باقر (عليه السلام)

فَلَمَّا قُتِلَ الْحُسَيْنُ اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ ..... ١٠١ و ٤٠
يَا نَابِتُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَدْ كَانَ وَقَّتَ هَذَا الْأَمْرَ فِي السَّبْعِينَ ١٤٥
فَلَمَّا أَنْ قُتِلَ الْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَأَخَّرَهُ إِلَى أَرْبَعِينَ وَمِائَةٍ
فَحَدَّثْنَاكُمْ فَأَدْعُتُمُ الْحَدِيثَ فَكَشَفْتُمْ قِنَاعَ السِّرِّ وَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ بَعْدَ ذَلِكَ وَقْتًا عِنْدَنَا وَ يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ
وَيُثَبِّتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ١٤٥
فَلَمَّا أَنْ قُتِلَ الْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ ٤٩٦
كَانَ رَسُولُ اللَّهِ يَأْكُلُ أَكْلَ الْعَبْدِ وَ يَجْلِسُ جُلُوسَ الْعَبْدِ ٥٤٤
وَقَّتَ هَذَا الْأَمْرَ فِي السَّبْعِينَ ٥٥٤
فَلَمَّا أَنْ قُتِلَ الْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَأَخَّرَهُ إِلَى أَرْبَعِينَ وَ
مِائَةٍ ٥٥٥

امام صادق (عليه السلام)

إِذَا تَدَّ النَّاسُ بَعْدَ الْحُسَيْنِ إِلَّا ثَلَاثَةً . ٢٥ و ٣٣ و ٣٩ و ١٤٤ و ٢٤٣ و ٢٥٩ و ٥٥٣ و ٥٥٥ و ٥٥٦ و ٥٦٧ و ٥٦٨ و ٥٦٩
٦٢٩ و ٧
ثُمَّ إِنَّ النَّاسَ لَحَقُّوا وَ كَثُرُوا ..... ٢٦ و ٣٣ و ١٤٥ و ٢٤٣ و ٢٥٩ و ٥٥٤ و ٥٥٥ و ٥٦٨ و ٦٣٠
إِذَا تَدَّ النَّاسُ بَعْدَ الْحُسَيْنِ ٣٥
فَوَضَّ إِلَى الْمُؤْمِنِ الْأُمُورَ كُلَّهَا وَ لَمْ يُفَوِّضْ إِلَيْهِ أَنْ يَكُونَ ذَلِيلًا ٦٩
قَدْ كَانَ كَذَلِكَ ١٤٥
وَ عَلَى نَفَقَةِ عِيَالِهِ ٣٣٠
رَفِيقٌ فِيمَا يَأْمُرُ رَفِيقٌ فِيمَا يَنْهَى ٥٢٣
فَأَدْعُتُم ٥٥٦
إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ كَانَ الْإِمَامُ ٥٦٥

امام رضا (عليه السلام)

يَا ابْنَ شَيْبٍ إِنَّ كُنْتَ بَاكِيًا لِسَيِّءٍ فَأَبْكِي لِلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ٢٤٦

نمایه‌ی ادعیه و زیارات

ادعیه و زیارات

- یا لَیْتَنی کُنْتُ مَعَكُمْ فَأَفُوزَ فَوْزاً عَظِیماً ۱
- السَّلَامُ عَلَیْكَ یا أَبَاعِدِ اللهُ وَ عَلَی الْأَرْوَاحِ الَّتِی حَلَّتْ بِفِئَاثِکَ عَلَیْکَ مِنِّی سَلَامُ اللهِ أَبَداً مَا بَقِیْتُ وَ بَقِیَ اللَّیْلُ وَ النَّهَارُ وَ لَا جَعَلَهُ اللهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّی لِزِیَارَتِکُمْ السَّلَامُ عَلَی الْحُسَیْنِ وَ عَلَی عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ وَ عَلَی أَوْلَادِ الْحُسَیْنِ وَ عَلَی أَصْحَابِ الْحُسَیْنِ ۱۱۵
- السَّلَامُ عَلَیْکَ یا أَبَاعِدِ اللهُ ۱۱۵
- وَ عَلَی الْأَرْوَاحِ الَّتِی حَلَّتْ بِفِئَاثِکَ ۱۱۷
- عَلَیْکَ مِنِّی سَلَامُ اللهِ ۱۱۷
- أَبَداً مَا بَقِیْتُ ۱۱۷
- وَ بَقِیَ اللَّیْلُ وَ النَّهَارُ ۱۱۷
- السَّلَامُ عَلَی الْحُسَیْنِ وَ عَلَی عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ ۱۱۷
- سَلِّمْ لِمَنْ سَأَلْکُمْ وَ حَرِّبْ لِمَنْ حَارَبْکُمْ ۲۳۰
- وَ مَنَحَ النَّصْحَ وَ بَذَلَ مُهْجَتَهُ فِیکَ لِیَسْتَنْقِذَ عِبَادَکَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَیْرَةِ الضَّلَالَةِ ۲۶۲
- یا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةَ اللهِ... یا وَارِثَ نُوحِ نَبِیِّ اللهِ ۲۶۳
- لِیَسْتَنْقِذَ عِبَادَکَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَیْرَةِ الضَّلَالَةِ ۲۶۶
- إِلَهِی هَبْ لی کَمَالَ الْإِنْقِطَاعِ إِلَیْکَ ۲۷۵
- وَ بَذَلَ مُهْجَتَهُ فِیکَ لِیَسْتَنْقِذَ عِبَادَکَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَیْرَةِ الضَّلَالَةِ ..... ۵۳۷ و ۲۷۶ و ۵۳۸

- بَكَتُهُ السَّمَاءُ وَمَنْ فِيهَا وَالْأَرْضُ وَمَنْ عَلَيْهَا وَلَمَّا يَطَأُ لَابِتِيهَا ..... ۳۱۴ و ۳۲۰
- المُؤْعُودُ بِشَهَادَتِهِ قَبْلَ اسْتِهْلَالِهِ وَوِلَادَتِهِ ..... ۳۱۴ و ۳۲۰
- إِلَهِي فَسِّرْنِي بِلِقَائِكَ يَوْمَ تَقْضَى فِيهِ بَيْنَ عِبَادِكَ... إِلَهِي هَبْ لِي كَمَالَ الْإِثْقَاعِ إِلَيْكَ وَأَنْزِ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضِيَاءِ
نَظَرِهَا إِلَيْكَ... إِلَهِي هَبْ لِي قَلْبًا يُدْنِيهِ مِنْكَ شَوْقُهُ وَلِسَانًا يَرْفَعُهُ إِلَيْكَ صِدْقُهُ وَنَظْرًا يَقْرَبُهُ مِنْكَ حَقُّهُ. ۳۳۳
- إِلَهِي... صَبِرْتُ عَلَى عَذَابِكَ فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَلَى فِرَاقِكَ وَهَبْنِي صَبْرْتُ عَلَى حَرِّ نَارِكَ فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَنِ النَّظَرِ
إِلَى كَرَامَتِكَ أَمْ كَيْفَ أَسْكُنُ فِي النَّارِ وَرَجَائِي عَفْوِكَ ۳۳۴-۳۳۳
- أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أَقَمْتَ الصَّلَاةَ وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ... وَجَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ
جِهَادِهِ ۳۳۴
- اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ۴۴۰
- السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ ۴۴۳
- اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَيْجَانِ الْحَرِصِ وَسُورَةِ الْغَضَبِ... وَالْحَاحِ الشَّهْوَةِ ۴۷۴
- فَإِنْ لَمْ تَكُنْ غَضِبْتَ عَلَيَّ فَلَا أَبَالِي سِوَاكَ. ۴۷۹
- غَيْرَ أَنْ عَافَيْتَكَ أَوْسَعُ لِي ۴۷۹
- لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ وَجَلَّتْ وَعَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ ۴۸۶
- يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ ۵۱۸
- وَقَدْ تَوَازَرَ عَلَيْهِ مِنْ غَرَّتِهِ الدُّنْيَا وَبَاعَ حَظَّهُ بِالْأَرْذَلِ الْأَدْنَى ۵۳۸
- صَبِرْتُ وَاحْتَسَبْتُ ۵۶۰
- صَبْرًا وَاحْتِسَابًا ۵۶۰
- إِلَهِي هَبْ لِي قَلْبًا يُدْنِيهِ مِنْكَ شَوْقُهُ ۶۲۰
- لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَحَيْرَةِ الضَّلَالَةِ ۶۳۴

نمایه‌ی کلمات بزرگان

حضرت زینب (ع)

- «الْيَوْمَ مَاتَتْ أُمِّي فَاطِمَةُ وَ أَبِي عَلِيٌّ وَ أَخِي الْحَسَنُ»؛ ۱۱۹
- «وَا مُحَمَّدَاهُ صَلَّى عَلَيْكَ مَلِيكَ السَّمَاءِ هَذَا حُسَيْنٌ بِالْعَرَاءِ مُرْمِلٌ بِالدِّمَاءِ مُقَطَّعُ الْأَعْضَاءِ»؛ ۱۳۴
- «مَا تَوَهَّمْتُ يَا شَقِيقَ فُؤَادِي * كَانَ هَذَا مُقَدَّرًا مَكْتُوبًا»؛ ..... ۱۴۳ و ۲۴۱
- «بِأَبِي الْمُهْمُومِ حَتَّى قَضَى، بِأَبِي الْعَطْشَانِ حَتَّى مَضَى»؛ ۲۴۵
- «وَا مُحَمَّدَاهُ صَلَّى عَلَيْكَ مَلِيكَ السَّمَاءِ هَذَا حُسَيْنٌ مُرْمِلٌ بِالدِّمَاءِ... مُقَطَّعُ الْأَعْضَاءِ... مَسْلُوبُ الْعِمَامَةِ وَ الرِّدَاءِ»؛ ۳۴۰
- «إِنَّمَا مَثَلُكُمْ كَمَثَلِ النَّبِيِّ نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا»؛ ۳۶۴
- «يَا حَبِيبَاهُ يَا بَيْنَ أَخَاهُ»؛ ۴۰۴
- «يَا مُحَمَّدَاهُ...! هَذَا حُسَيْنٌ مُرْمِلٌ بِدِمَاءٍ»؛ ۴۰۵
- «يَا أَهْلَ الْكُوفَةِ يَا أَهْلَ الْخُتَلِ وَ الْغَدْرِ أَتَبْكُونَ»؛ ۴۸۴
- «أَتَبْكُونَ»؛ ۴۸۴
- «فَلَا رَقَاتِ الدِّمَّةُ وَ لَا هَدَاةِ الرِّثَّةُ»؛ ۴۸۴
- «إِنَّمَا مَثَلُكُمْ كَمَثَلِ النَّبِيِّ نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَالًا بَيْنَكُمْ»؛ ۴۸۴-۴۸۵
- «مَا رَأَيْتُ إِلَّا جَمِيلًا»؛ ..... ۶۶۲ و ۶۶۹
- «يَا أَهْلَ الْكُوفَةِ يَا أَهْلَ الْخُتَلِ»؛ ۶۶۵
- «هَلْ فِيكُمْ إِلَّا الصَّلَفُ وَ الْعُجْبُ وَ الشَّنْفُ وَ الْكَذِبُ وَ مَلَقُ الْإِمَاءِ وَ عَمَرُ الْأَعْدَاءِ»؛ ۶۶۵
- «مَثَلُكُمْ كَمَثَلِ النَّبِيِّ نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا»؛ ۶۶۵

حضرت ابو الفضل (علیه السلام)

«أَدْرِكُنِي» ۵۵۱

حضرت علی اکبر (علیه السلام)

«الُسْنَا عَلَى الْحَقِّ» ۷۸

«إِذَا لَا نُبَالِي بِالْمَوْتِ» ۷۸

«يَا أَبَتَاهُ عَلَيْكَ مِنِّي السَّلَامُ هَذَا جَدِّي رَسُولُ اللَّهِ» ۷۹

«يَا أَبَتَاهُ عَلَيْكَ مِنِّي السَّلَامُ وَ يَقُولُ لَكَ عَجَّلِ الْقُدُومَ عَلَيْنَا» ..... ۵۱۴ و ۴۰۲

حضرت قاسم بن الحسن (علیه السلام)

«أَخْلَى مِنْ الْعَسَلِ» ۵۱۰

لقمان حکیم (علیه السلام)

«فَإِنَّ النَّاقِدَ بَصِيرٌ» ۳۲۸

حضرت ام البنین (علیها السلام)

«لَا تَدْعُونَنِي وَيَكِ أُمُّ الْبَنِينَ» ۶۷۳-۶۷۲

فضل بن شاذان

خمسۃ ..... ۵۵۵ و ۵۵۳

إِلَّا الْخَمْسَةَ ..... ۶۱۷ و ۵۶۷

جابر بن عبدالله أنصاری

أربعة ۵۵۳

تاریخها و مخاطبین

بیانات در ۱۳۵۷/۸/۸.....	۱.
بیانات در ۱۳۵۷/۸/۲۹.....	۳.
سخنرانی در مدرسه‌ی نواب، محرم سال ۱۳۵۷.....	۲.
بیانات در ۱۳۵۸/۳/۲۴.....	۸.
سخنرانی در مقابل لانه‌ی جاسوسی، محرم ۱۳۵۸.....	۱۰.
بیانات در ۱۳۵۸/۹/۵.....	۱۱.
بیانات در فروردین ۱۳۵۹.....	۱۱.
بیانات در ۱۳۵۹/۱/۱۰.....	۱۲.
در مراسم یادبود شهدای دهم فروردین، ۱۳۵۹/۱/۱۰.....	۱۲.
سخنرانی در بافق یزد، ۱۳۵۹/۱/۱۱.....	۱۳.
بیانات در ۱۳۵۹/۵/۶.....	۱۳.
بیانات در ۱۳۵۹/۵/۱۰.....	۱۴.
بیانات در ۱۳۵۹/۶/۱۴.....	۱۴.
بیانات در ۱۳۵۹/۶/۱۷.....	۱۵.
بیانات در ۱۳۵۹/۸/۱۶.....	۱۵.
در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۵۹/۸/۲۳.....	۲۱.
در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۵۹/۹/۱۴.....	۲۴.
بیانات در ۱۳۶۰/۲/۲۶.....	۲۶.
در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۰/۳/۱۵.....	۲۶.

بیانات در ۱۳۶۰/۳/۲۷.....	۲۷.
در دیدار دانش آموزان مدرسه‌ی علوی، ۱۳۶۰/۱۱/۲۰.....	۲۹.
در دیدار دانش‌آموزان مدارس چالوس، ۱۳۶۱/۲/۲۳.....	۲۹.
در دیدار اعضای ستاد یادواره‌ی سالگرد انفجار حزب جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۳/۱.....	۳۰.
مصاحبه‌ی مطبوعاتی درباره‌ی حادثه‌ی هفتم تیر، ۱۳۶۱/۳/۲۶.....	۳۱.
در دیدار خانواده‌های شهدای هفتم تیر در جماران، ۱۳۶۱/۳/۳۰.....	۳۲.
در مصاحبه با مجله‌ی پاسدار اسلام، ۱۳۶۱/۴/۶.....	۳۲.
در دیدار اعضای اتحادیه‌ی انجمنهای اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۳۰.....	۳۷.
در دیدار خانواده‌های سه شهید کمیته‌ی مرکزی انقلاب اسلامی، ۱۳۶۱/۶/۳.....	۳۸.
در دیدار معاونان و مشاوران و مدیران کل آموزش و پرورش، ۱۳۶۱/۶/۲۴.....	۳۸.
بیانات در ۱۳۶۱/۷/۲.....	۳۹.
بیانات در ۱۳۶۱/۸/۴.....	۴۰.
در دیدار اعضای شاخه‌های مختلف حزب جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۹/۴.....	۵۷.
در دیدار خانواده‌های شهدا، ۱۳۶۱/۹/۲۰.....	۵۷.
در سمینار سراسری سپاه پاسداران، ۱۳۶۱/۱۰/۹.....	۵۸.
در دیدار خانواده‌های شهدای چیدر، ۱۳۶۱/۱۲/۲۸.....	۶۰.
در مراسم میلاد امام حسین (علیه السلام) و روز پاسدار در نهاد ریاست جمهوری، ۱۳۶۲/۲/۲۶.....	۶۰.
در دیدار اعضای گشت ثارالله سپاه، کارکنان شهرداری و تعدادی از اعضای بسیج، ۱۳۶۲/۳/۱۴.....	۶۴.
در دیدار ستاد مراسم بزرگداشت شهدای هفتم تیر و دیدار خانواده‌ی شهدای هفتم تیر، ۱۳۶۲/۴/۱.....	۴۸.
در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۱۳۶۲/۴/۷.....	۶۹.
بیانات در ۱۳۶۲/۶/۱۰.....	۶۹.
در دیدار جانبازان انقلاب اسلامی شرکت کننده در سمینار سراسری کل کشور، ۱۳۶۲/۷/۲.....	۷۰.
در جمع جانبازان انقلاب و خانواده‌ی شهدا در قرارگاه قدس، ۱۳۶۲/۷/۴.....	۷۱.
در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۲/۷/۱۵.....	۷۲.
در دیدار برادران مرکز تربیت معلم (بازگشت از جبهه) به همراه گروهی از مدرّسان، مربیان و دانش‌آموزان انجمنهای اسلامی تربیت حیدریه، ۱۳۶۳/۱/۵.....	۷۹.
در دیدار خانواده‌های شهدای شهر ری، ۱۳۶۳/۱/۹.....	۸۰.
در دیدار خانواده‌ی شهدای تهران، ۱۳۶۳/۱/۲۲.....	۸۰.
در مراسم بزرگداشت نیروی هوایی، ۱۳۶۳/۲/۹.....	۸۰.
در دیدار خانواده‌ی شهدای استان مازندران، ۱۳۶۳/۲/۱۹.....	۸۱.

- در جمع طلاب مدرسه‌ی صدر بابل، ۱۳۶۳/۲/۱۹..... ۸۱.
- در دیدار خانواده‌های شهدای گردان ۹ سپاه (گردان قدر)، ۱۳۶۳/۲/۲۴..... ۸۱.
- مصاحبه در خصوص حادثه‌ی هفتم تیر ماه، ۱۳۶۳/۳/۲۸..... ۸۳.
- در پادگان امام حسین (علیه السلام) سپاه و در اجتماع اعزامیان به جبهه از مناطق ۱ و ۱۰ بسیج، ۳۰
۱۳۶۳/۳/..... ۸۴.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۳/۴/۱..... ۸۴.
- در دیدار خانواده‌ی شهدای اصفهان، ۱۳۶۳/۴/۷..... ۸۴.
- در دیدار خانواده‌ی شهدای اراک، ۱۳۶۳/۵/۶..... ۸۵.
- در مراسم صبحگاه مقر شهید مطهری، ۱۳۶۳/۷/۴..... ۸۶.
- در دیدار گروه کثیری از برادران سپاه و رزمنده، ۱۳۶۳/۷/۱۰..... ۸۷.
- در دیدار اعضای حزب جمهوری استان گیلان، ۱۳۶۳/۷/۱۲..... ۸۹.
- مصاحبه درباره‌ی تحریکات علیه شیعیان پاکستان، ۱۳۶۳/۷/۲۴..... ۹۰.
- در دیدار اعضای ستاد دهه‌ی فجر، ۱۳۶۳/۸/۱۰..... ۹۲.
- در دیدار طلاب برادر و خواهر حوزه‌ی علمیه‌ی کرج، ۱۳۶۳/۸/۱۹..... ۹۲.
- در دیدار جمع کثیری از خانواده‌های شهدای تهران و حومه، ۱۳۶۳/۸/۲۲..... ۹۵.
- در دیدار اعضای بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۶۳/۱۰/۱۰..... ۹۸.
- در دیدار کاروان وحدت کمکهای مردمی به جبهه‌ها از استان اصفهان، ۱۳۶۳/۱۰/۱۴..... ۹۹.
- در دیدار گروهی از بانوان کشور، ۱۳۶۳/۱۲/۲۱..... ۹۹.
- در مراسم بزرگداشت شهدای عملیات بدر، ۱۳۶۴/۱/۱۰..... ۱۰۰.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۴/۱/۲۳..... ۱۰۱.
- در مراسم صبحگاه نیروهای مسلح در پادگان ستاد مرکزی سپاه، ۱۳۶۴/۲/۴..... ۱۰۲.
- در مراسم صبحگاه نیروهای مسلح در پادگان ستاد مرکزی سپاه، ۱۳۶۴/۲/۴..... ۱۰۳.
- در مراسم سالگرد هفتم تیر در مدرسه‌ی فیضیه، ۱۳۶۴/۴/۷..... ۱۰۴.
- در جمع خانواده‌های شهدای گناباد، ۱۳۶۴/۶/۸..... ۱۰۶.
- در دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ۱۳۶۴/۶/۱۱..... ۱۰۷.
- در اجرای صبحگاه سپاه پاسداران در پادگان قصر فیروزه در حضور ریاست جمهوری، ۱۳۶۴/۷/۲..... ۱۰۷.
- در جمع هیئت عزاداران پالایشگاه تهران، ۱۳۶۴/۷/۴..... ۱۱۵.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۴/۷/۵..... ۱۲۱.
- در دیدار اتحادیه‌های انجمن اسلامی دانش‌آموزان مناطق مختلف کشور، ۱۳۶۴/۸/۱۲..... ۱۳۴.
- در دیدار خانواده‌ی شهدای یاسوج، ۱۳۶۴/۸/۱۵..... ۱۳۷.

- در دیدار اعضای سمینار معاونان پرورشی و هسته‌های مشاوره‌ی آموزش و پرورش، ۱۳۶۴/۱۰/۹... ۱۳۸.
- در اجتماع مردم آستانه‌ی اشرفیه، ۱۳۶۴/۱۲/۱..... ۱۳۹.
- در دیدار علمای اهل تسنن و تشیع استان سیستان و بلوچستان در حوزه‌ی علمیه‌ی زاهدان، ۱۳۶۵/۲/۸..... ۱۴۰.
- در روز پانزدهم ماه رمضان در نماز جماعت نهاد ریاست جمهوری، ۱۳۶۵/۳/۴..... ۱۴۱.
- در افتتاحیه‌ی کنگره‌ی جهانی حضرت رضا (علیه السلام) در مشهد، ۱۳۶۵/۴/۲۸..... ۱۴۳.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۵/۶/۲۱..... ۱۴۶.
- در جمع اعضای بسیج سراسر کشور در مقر شهید مطهری سپاه پاسداران، ۱۳۶۵/۷/۲..... ۱۶۱.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۵/۷/۴..... ۱۶۱.
- در دیدار خانواده‌ی شهدای وحیدیه و شهر ری، ۱۳۶۵/۸/۲۹..... ۱۶۳.
- در دیدار عده‌ای از پرستاران و گروه‌هایی از خواهران به مناسبت روز پرستار، ۱۳۶۵/۱۰/۱۵..... ۱۶۴.
- در دیدار اقشار مختلف مردم قم، ۱۳۶۵/۱۰/۱۸..... ۱۷۰.
- در دیدار جامعه‌ی مدّاحان، ۱۳۶۵/۱۱/۳۰..... ۱۷۱.
- در دیدار خانواده‌ی شهدا و فرماندهان عملیات کربلای چهار و پنج، ۱۳۶۵/۱۲/۱۵..... ۱۷۱.
- در دیدار سپاهیان و بسیجیان نمونه به مناسبت روز بزرگداشت فرماندهان شهید، ۱۳۶۶/۱/۱۴..... ۱۷۳.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۱/۲۱..... ۱۷۳.
- در دیدار برادران مجلس اعلای انقلاب اسلامی، ۱۳۶۶/۱/۳۰..... ۱۷۴.
- در دیدار خانواده‌های شهدا، ۱۳۶۶/۲/۹..... ۱۷۵.
- در سخنرانی روز ۲۹ رمضان در نهاد ریاست جمهوری، ۱۳۶۶/۳/۷..... ۱۷۵.
- در دیدار خانواده‌های شهدای جیرفت، ۱۳۶۶/۳/۸..... ۱۷۶.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۵/۲۳..... ۱۷۶.
- در دیدار خانواده‌ی شهدای مشهد، ۱۳۶۶/۵/۲۴..... ۱۷۷.
- در صحن امام رضا (علیه السلام)، ۱۳۶۶/۵/۲۴..... ۱۷۷.
- در جمع پرسنل سپاه پاسداران خراسان، ۱۳۶۶/۵/۲۷..... ۱۷۸.
- در سمینار ائمه‌ی جمعه و جماعات استان تهران (در سپاه یکم ثارالله)، ۱۳۶۶/۶/۱..... ۱۷۸.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۶/..... ۱۸۳.
- در دیدار اعضای جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۶/۶/۱۰..... ۱۹۲.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۶/۲۰..... ۲۰۱.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۷/۳..... ۲۰۱.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۷/۲۴..... ۲۰۲.

- در دیدار کفن پوشان ورامین، ۱۳۶۶/۹/۲۵ ..... ۲۰۳
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۶/۱۱/۱۶ ..... ۲۰۴
- در دیدار اعضا و فرماندهان بسیج نجف‌آباد، ۱۳۶۷/۳/۲۲ ..... ۲۰۴
- در جمع خانواده‌های شهدای هفتم تیر، ۱۳۶۷/۴/۱۱ ..... ۲۰۴
- در جمع رزمندگان لشکر امام رضا (علیه السلام)، ۱۳۶۷/۵/۲۳ ..... ۲۰۶
- در جمع رزمندگان لشکر علی بن ابیطالب (علیه السلام)، ۱۳۶۷/۵/۲۳ ..... ۲۰۸
- در جمع لشکر ۱۹ فجر شیراز، ۱۳۶۷/۵/۲۴ ..... ۲۱۱
- در جمع رزمندگان لشکر نجف اشرف، ۱۳۶۷/۵/۲۴ ..... ۲۱۴
- در جمع رزمندگان تیپ موسی بن جعفر (علیه السلام)، ۱۳۶۷/۵/۲۵ ..... ۲۱۸
- در جمع تیپ قمر بنی هاشم (علیه السلام)، ۱۳۶۷/۵/۲۶ ..... ۲۲۰
- در جمع رزمندگان لشکر ۵ نصر خراسان، ۱۳۶۷/۵/۲۷ ..... ۲۲۱
- در جمع تیپ ۴۸ فتح، ۱۳۶۷/۵/۲۷ ..... ۲۲۳
- در جمع لشکر عاشورا، ۱۳۶۷/۵/۲۸ ..... ۲۲۷
- در جمع رزمندگان مرکز پشتیبانی جنگ (سپاه جنوب)، ۱۳۶۷/۵/۲۹ ..... ۲۳۱
- در قرارگاه کربلا در اهواز، ۱۳۶۷/۶/۲ ..... ۲۳۶
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۶۷/۶/۴ ..... ۲۳۹
- در دیدار جمعی از اعضای بسیج نجف‌آباد و گروه سرود یزد، ۱۳۶۷/۶/۶ ..... ۲۴۶
- در جمع فرماندهان نواحی سپاه خراسان، ۱۳۶۷/۶/۱۰ ..... ۲۴۹
- در دیدار جانبازان و نفرات اول کنکور رزمندگان، ۱۳۶۷/۸/۱۲ ..... ۲۵۰
- در جمع روحانیت مبارز تهران در مدرسه عالی شهید مطهری، ۱۳۶۷/۱۲/۱۳ ..... ۲۵۰
- در روز پانزدهم ماه رمضان، ۱۳۶۸/۲/۲ ..... ۲۵۳
- در سالگرد شهادت استاد مطهری در مدرسه‌ی عالی شهید مطهری، ۱۳۶۸/۲/۱۱ ..... ۲۵۳
- در مراسم بیعت گروه کثیری از جانبازان و نیروهای جهادی احداث ساختمان مرقد مطهر رهبر کبیر انقلاب اسلامی، به همراه وزیر راه و ترابری، مسئولان بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، و مسئول حرم مطهر حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۶۸/۴/۲۸ ..... ۲۶۰
- در دیدار اعضای جامعه‌ی روحانیت مبارز و مجمع روحانیون مبارز تهران، علما و ائمه‌ی جماعت و جامعه‌ی وعاظ تهران و اعضای شورای هماهنگی سازمان تبلیغات اسلامی، در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۶۸/۵/۱۱ ..... ۲۶۰
- در دیدار جمع کثیری از خانواده‌های معظم اسرا و مفقودان شهرهای تهران، کرج، ورامین، قم، کاشان، زنجان و اهواز، ۱۳۶۸/۵/۲۳ ..... ۲۷۰

- در دیدار اقشار مختلف مردم نائین و ابرده خراسان و جمعی از خانواده‌های شهدای تهران، گرگان و چهاردوونگه، اعضای جمعیت هلال احمر، مسئولان واحدهای فرهنگی بنیاد شهید و خواهران دانشجوی دانشگاه اصفهان، ۱۳۶۸/۶/۲۹ ..... ۲۷۱.
- در دیدار جمع کثیری از جانبازان، خانواده‌های معظم شهدا، اسرا، مفقودان و مسئولان بنیاد شهید، جمعی از روحانیون و ائمه‌ی جمعه و مسئولان شهرهای مشهد، رودسر، فیروزکوه، خمینی‌شهر، سوادکوه، بابل، امیرکلا، اصفهان، رهنان، شهرضا و دهقان، ۱۳۶۸/۸/۲۴ ..... ۲۷۴.
- در دیدار جمع کثیری از پاسداران، در سالروز میلاد امام حسین (علیه‌السلام) و روز پاسدار، ۱۳۶۸/۱۲/۱۰ ..... ۲۷۵.
- در دیدار فرزندان ممتاز شاهد، جانبازان شهرهای مشهد و تهران و استان کردستان، جمعی از دانش‌آموزان مدارس تهران و مدرّسان مراکز تربیت معلّم، و گروهی از ورزشکاران و مسئولان سازمان تربیت بدنی کشور، ۱۳۶۹/۶/۲۱ ..... ۲۷۶.
- در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و رؤسای دفاتر نمایندگی ولیّ فقیه در این نهاد، ۱۳۶۹/۶/۲۹ ..... ۲۷۷.
- در جمع خانواده‌های شهدای ایلام، ۱۳۶۹/۱۰/۱۳ ..... ۲۷۸.
- در دیدار مدّاحان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، به مناسبت میلاد مبارک صدیقی کبری فاطمه‌ی زهرا (علیها‌السلام)، ۶۹/۱۰/۱۷ ..... ۲۷۸.
- در دیدار فرماندهان و جمعی از پاسداران سپاه و کمیته‌ی انقلاب اسلامی، مسئولان دفاتر نمایندگی ولیّ فقیه در سپاه و خانواده‌های معظم شهدا، در سالروز میلاد امام حسین (علیه‌السلام) و روز پاسدار، ۱۳۶۹/۱۱/۲۹ ..... ۲۷۹.
- در دیدار روحانیون و مبلغان، در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۰/۴/۲۰ ..... ۲۸۰.
- در دیدار مسئولان، نویسندگان و هنرمندان «دفتر هنر و ادبیات مقاومت» حوزه‌ی هنری سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۰/۴/۲۵ ..... ۲۸۶.
- در پایان چهارمین مجمع بزرگ فرماندهان و مسئولان دفاتر نمایندگی ولیّ فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰/۶/۲۷ ..... ۲۸۹.
- در دیدار جمع کثیری از پرستاران، به مناسبت میلاد حضرت زینب کبری (علیها‌السلام) و روز پرستار، ۱۳۷۰/۸/۲۲ ..... ۲۸۹.
- در دیدار قاریان مصری: شحات محمّد انور و سیّد متولّی عبدالعال، ۱۳۷۰/۱۱/۳ ..... ۲۹۱.
- در دیدار اعضای «گروه ویژه» و «گروه معارف اسلامی» صدای جمهوری اسلامی ایران، ۷۰/۱۲/۱۳ ..... ۲۹۲.
- در دیدار قشرهای مختلف مردم به مناسبت فرارسیدن ماه محرم، ۱۳۷۱/۴/۱۰ ..... ۲۹۵.
- در دیدار فرماندهان گردانها، گروهانها و دسته‌های عاشورای نیروهای مقاومت بسیج سراسر کشور، در سالروز شهادت امام سجاد (علیه‌السلام)، ۱۳۷۱/۴/۲۲ ..... ۳۰۲.
- در دیدار علما و روحانیان، ۱۳۷۱/۵/۷ ..... ۳۱۰.

- در دیدار سپاه پاسداران و نیروی انتظامی، به مناسبت سوم شعبان، ۱۳۷۱/۱/۶ ..... ۳۱۳
- در دیدار فرماندهان نیروی مقاومت بسیج و فرماندهان نیروی دریایی سپاه، ۱۳۷۲/۳/۵ ..... ۳۲۰
- در جمع علما، طلاب و روحانیان، در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۲/۳/۲۶ ..... ۳۲۱
- در دیدار کارکنان وزارت آموزش و پرورش، سازمان بهزیستی و سازمان تأمین اجتماعی، ۱۳۷۲/۴/۲۳ ..... ۳۲۴
- در جمع هزاران تن از اعضای سپاه پاسداران و یگان ویژه‌ی نیروی انتظامی به مناسبت روز پاسدار، ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ ..... ۳۲۶
- در دیدار میهمانان کنفرانس جهانی اهل بیت (ع) در روز نیمه‌ی شعبان، ۱۳۷۲/۱۱/۸ ..... ۳۳۲
- در جمع روحانیون استان کهگیلویه و بویراحمد در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۳/۳/۱۷ ..... ۳۳۴
- در پاسخ به نامه‌ی امام جمعه‌ی اردبیل حجت‌الاسلام والمسلمین آقای مروج، ۱۳۷۳/۳/۲۷ ..... ۳۵۲
- در دیدار روحانیون و ائمه‌ی جماعت تهران در روز تاسوعا، ۱۳۷۳/۳/۲۹ ..... ۳۵۳
- در دیدار مدیر عامل، مسئولان، سردبیران و سرپرستان دفاتر خارجی خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۷۳/۵/۳ ..... ۳۵۴
- در دیدار هیئتهای مذهبی استان تهران، ۱۳۷۳/۵/۱۲ ..... ۳۵۵
- در دیدار هیئت دولت به مناسبت هفته‌ی دولت، ۱۳۷۳/۶/۸ ..... ۳۶۱
- در دیدار فرماندهان و اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، به مناسبت روز پاسدار، ۱۳۷۳/۱۰/۱۵ ..... ۳۶۳
- در دیدار اقشار مختلف مردم قم به مناسبت حادثه‌ی نوزدهم دی، ۱۳۷۳/۱۰/۱۹ ..... ۳۶۵
- در دیدار کارگزاران، به مناسبت عید غدیر خم، ۱۳۷۴/۲/۲۸ ..... ۳۶۶
- در دیدار اعضای ستاد برگزاری مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام (ع)، ۱۳۷۴/۳/۱ ..... ۳۷۷
- در دیدار روحانیون و وعاظ، در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۴/۳/۳ ..... ۳۶۹
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران (عاشورای ۱۴۱۶)، ۱۳۷۴/۳/۱۹ ..... ۳۷۸
- در جمع مسئولان اداری استان مازندران، ۱۳۷۴/۷/۲۵ ..... ۴۰۵
- در جمع فرماندهان، مسئولان و پرسنل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی انتظامی و جمعی از جانبازان انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۱۳۷۴/۱۰/۵ ..... ۴۰۵
- در دیدار روحانیون و مبلغان، در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۵/۲/۲۶ ..... ۴۱۲
- در دیدار اعضای ستاد مراسم سالگرد ارتحال امام (ع)، ۱۳۷۵/۳/۲ ..... ۴۱۳
- در اجتماع پرشکوه زائران مرقد امام خمینی (ع)، ۱۳۷۵/۳/۱۴ ..... ۴۲۲
- در جمع فرماندهان لشکر ۲۷ محمد رسول الله (ص)، ۱۳۷۵/۳/۲۰ ..... ۴۲۸
- در انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۱۳۷۵/۹/۲۴ ..... ۴۵۷
- در دیدار روحانیان و مبلغان اعزامی در آستانه ماه محرم الحرام، ۱۳۷۶/۲/۱۳ ..... ۴۶۴

- در دیدار خانواده‌های سرداران شهید استان تهران، ۱۳۷۶/۲/۱۷..... ۴۶۵.
- در دیدار خانواده‌های معظم اسرا و مفقودان جنگ تحمیلی، ۱۳۷۶/۲/۳۱..... ۴۶۶.
- در دیدار اعضای انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه تهران، ۱۳۷۶/۶/۲۵..... ۴۶۷.
- در دیدار فرماندهان و مسئولان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۷۶/۶/۲۶..... ۴۶۹.
- در دیدار گروه کثیری از پاسداران سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۱۳۷۶/۹/۱۳..... ۴۷۰.
- در دیدار اعضای شورای مرکزی جهاد دانشگاهی، ۱۳۷۶/۱۰/۸..... ۴۷۵.
- در دیدار تعدادی از دانشجویان تشکلهای اسلامی در مراسم افطاری شب بیست‌وسوم ماه رمضان، ۱۳۷۶/۱۱/۱..... ۴۷۸.
- در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۷۶/۱۲/۱۴..... ۴۸۰.
- در دیدار جمعی از فرماندهان و پرسنل ارتش جمهوری اسلامی، ۱۳۷۷/۱/۳۰..... ۴۸۲.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۷۷/۲/۱۸..... ۴۸۳.
- در دیدار اعضای ستاد برگزاری مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام رحمته‌الله، ۱۳۷۷/۲/۲۸..... ۵۱۴.
- در دیدار گروه کثیری از پاسداران و بسیجیان به مناسبت میلاد امام حسین علیه‌السلام و روز پاسدار، ۱۳۷۷/۹/۲..... ۵۱۶.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۷۷/۱۰/۱۸..... ۵۱۸.
- در دیدار علما و روحانیون و مبلغان در آستانه‌ی ماه محرم الحرام، ۱۳۷۸/۱/۲۳..... ۵۱۹.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۷۸/۳/۱۴..... ۵۲۴.
- در دیدار خانواده‌های شهیدان قائن، ۱۳۷۸/۶/۸..... ۵۲۵.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۷۸/۷/۹..... ۵۲۶.
- در دیدار فرماندهان و گروه کثیری از پاسداران سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۱۳۷۸/۸/۲۲..... ۵۲۸.
- در دیدار وزیر بازرگانی و هیئت همراه، پس از سفر کربلا، ۱۳۷۸/۸/۲۳..... ۵۳۳.
- در دیدار دوستانشان، ۱۳۷۹/۱/۳..... ۵۳۴.
- در دیدار سه خانواده‌ی شهید، ۱۳۷۹/۱/۴..... ۵۳۵.
- پس از درس خارج فقه و در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۹/۱/۱۶..... ۵۳۶.
- در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۳۷۹/۱/۲۶..... ۵۳۷.
- در دیدار جوانان در مصلا‌ی بزرگ تهران، ۱۳۷۹/۲/۱..... ۵۵۲.
- در دیدار به مناسبت شهادت امام سجاد علیه‌السلام، ۱۳۷۹/۲/۱۱..... ۵۵۳.
- در دیدار به مناسبت شهادت امام حسن علیه‌السلام، ۱۳۷۹/۳/۱۳..... ۵۵۴.
- در دیدار آقای ری‌شهری و همراهان، ۱۳۷۹/۷/۱۹..... ۵۵۶.

- در دیدار برادران سپاه حفاظت ولّی امر، همراه اعضای خانواده‌هایشان، ۱۳۷۹/۸/۹ ..... ۵۵۷.
- در اجتماع خانواده‌های مکرم شهدا در مصلای اراک، ۱۳۷۹/۸/۲۴ ..... ۵۵۸.
- در دیدار وزیر آموزش و پرورش و اعضای شورای عالی تدوین کتابهای درسی، ۱۳۷۹/۱۰/۲۷ ..... ۵۶۰.
- در دیدار معاونان وزارت اطلاعات، ۱۳۷۹/۱۲/۲۳ ..... ۵۶۰.
- در دیدار هیئت رزمندگان اسلام، ۱۳۸۰/۲/۱۹ ..... ۵۶۱.
- در دیدار پرستاران، در آستانه‌ی سالروز میلاد فرخنده‌ی حضرت زینب (علیها السلام)، ۱۳۸۰/۵/۳ ..... ۵۶۴.
- در مراسم عزاداری شهادت امام هادی (علیه السلام)، ۱۳۸۰/۶/۳۰ ..... ۵۶۵.
- در دیدار اعضای «مرکز مطالعات و پژوهشهای فرهنگی حوزه‌ی علمیه قم»، ۱۳۸۰/۱۰/۲۲ ..... ۵۶۷.
- در دیدار هیئت مدیره‌ی دفتر تبلیغات اسلامی قم، ۱۳۸۰/۱۰/۲۹ ..... ۵۶۸.
- در پایان درس خارج، ۱۳۸۰/۱۲/۲۱ ..... ۵۶۹.
- در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۰/۱۲/۲۳ ..... ۵۷۳.
- در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی، ۱۳۸۰/۱۲/۲۷ ..... ۵۷۵.
- پیام نوروزی در ابتدای سال ۱۳۸۱، ۱۳۸۱/۱/۱ ..... ۵۸۰.
- در جمع ده‌ها هزار نفر از راهیان نور و قشرهای مختلف مردم در پادگان دوکوهه، ۱۳۸۱/۱/۹ ..... ۵۸۰.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۸۱/۱/۱۶ ..... ۵۸۸.
- در دیدار گروه کثیری از پاسداران به مناسبت سالروز میلاد امام حسین (علیه السلام) و روز پاسدار، ۱۳۸۱/۷/۱۷ ..... ۵۹۰.
- در دیدار سپاه حفاظت ولّی امر، ۱۳۸۱/۷/۱۸ ..... ۵۹۰.
- در دیدار استادان و دانشجویان قزوین، ۱۳۸۲/۹/۲۶ ..... ۵۹۳.
- پس از درس خارج فقه، ۱۳۸۳/۲/۲۷ ..... ۵۹۳.
- در دیدار خانواده‌های معظم شهدا، جانبازان و آزادگان استان همدان، ۱۳۸۳/۴/۱۶ ..... ۵۹۵.
- در دیدار مدّاحان به مناسبت میلاد حضرت فاطمه (علیها السلام)، ۱۳۸۳/۵/۱۷ ..... ۵۹۶.
- بعد از مراسم روضه‌خوانی به مناسبت شهادت امام هادی (علیه السلام)، ۱۳۸۳/۵/۳۰ ..... ۶۰۰.
- در مجمع سالیانه‌ی فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۸۳/۶/۲۸ ..... ۶۰۱.
- در دیدار اعضای هیئت دولت، ۱۳۸۳/۸/۲۰ ..... ۶۰۲.
- در خطبه‌های نماز عید سعید فطر، ۱۳۸۳/۸/۲۴ ..... ۶۰۶.
- در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۳/۱۲/۲۷ ..... ۶۰۷.
- در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵ ..... ۶۰۸.
- در سالروز ولادت حضرت فاطمه‌ی زهرا (علیها السلام)، ۱۳۸۴/۵/۵ ..... ۶۱۰.
- در دیدار هیأت رزمندگان اسلام، ۱۳۸۴/۶/۳ ..... ۶۱۶.

- در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۴/۶/۱۷ ..... ۶۱۹.
- در دیدار جمعی از پیشکسوتان جهاد و شهادت و خاطره‌گویان دفتر ادبیات و هنر مقاومت، ۱۳۸۴/۶/۳۱ ..... ۶۲۰.
- در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۳۸۴/۷/۲۹ ..... ۶۲۱.
- در دیدار بسیجیان به مناسبت هفته‌ی بسیج، ۱۳۸۴/۹/۷ ..... ۶۲۲.
- در دیدار روحانیان و مبلغان در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۸۴/۱۱/۵ ..... ۶۲۳.
- در دیدار پرسنل نیروی هوایی، ۱۳۸۴/۱۱/۱۸ ..... ۶۲۸.
- در دیدار روحانیان و مبلغان در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۸۴/۱۲/۵ ..... ۶۲۸.
- پیام نوروزی به مناسبت حلول سال ۱۳۸۵، ۱۳۸۵/۱/۱ ..... ۶۳۱.
- در صحن جامع رضوی، ۱۳۸۵/۱/۱ ..... ۶۳۱.
- در سومین کنفرانس بین‌المللی قدس و حمایت از حقوق مردم فلسطین، ۱۳۸۵/۱/۲۵ ..... ۶۳۴.
- در مراسم هفدهمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۵/۳/۱۴ ..... ۶۳۴.
- در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی، ۱۳۸۵/۳/۲۹ ..... ۶۳۵.
- در دیدار مداحان و ذاکران اهل بیت (علیهم‌السلام) به مناسبت میلاد حضرت فاطمه‌ی زهرا (علیها‌السلام)، ۱۳۸۶/۴/۱۴ ..... ۶۳۵.
- در دیدار علما و روحانیون استان یزد، ۱۳۸۶/۱۰/۱۲ ..... ۶۳۶.
- در دیدار جمعی از اقشار مختلف مردم قم، ۱۳۸۶/۱۰/۱۹ ..... ۶۳۷.
- در دیدار اقشار مختلف مردم آذربایجان به مناسبت روز ۲۹ بهمن، ۱۳۸۶/۱۱/۲۸ ..... ۶۴۲.
- در جمع جانبازان و ایثارگران و خانواده‌های شهدای استان فارس، ۱۳۸۷/۲/۱۳ ..... ۶۴۲.
- در دیدار جمعی از مردم قم به مناسبت قیام نوزدهم دی، ۱۳۸۷/۱۰/۱۹ ..... ۶۴۴.
- در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی، ۱۳۸۷/۱۱/۲۸ ..... ۶۴۹.
- در بازدید از دانشگاه امام حسین (علیه‌السلام)، ۱۳۸۸/۱/۲۶ ..... ۶۵۲.
- در دیدار روحانیون و طلاب تشیع و تسنن کردستان، ۱۳۸۸/۲/۲۳ ..... ۶۵۲.
- در دیدار اعضای دفتر رهبری و سپاه حفاظت ولی امر، ۲۱/۵/۱۳۸۸ ..... ۶۵۳.
- در دیدار جمعی از طلاب و روحانیون، ۱۳۸۸/۹/۲۲ ..... ۶۵۴.
- در دیدار اعضای شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۸/۱۰/۲۹ ..... ۶۵۸.
- در دیدار فرمانده و پرسنل نیروی هوایی ارتش، ۱۳۸۸/۱۱/۱۹ ..... ۶۵۹.
- در دیدار جمعی از مردم آذربایجان، ۱۳۸۸/۱۱/۲۸ ..... ۶۶۳.
- در دیدار گروه کثیری از پرستاران نمونه‌ی کشور، ۱۳۸۹/۲/۱ ..... ۶۶۳.
- در دیدار اعضای دفتر رهبری و سپاه حفاظت ولی امر، ۱۳۸۹/۴/۲۳ ..... ۶۶۹.
- در دیدار نخبگان جوان، ۱۳۸۹/۷/۱۴ ..... ۶۷۰.
- در اجتماع بزرگ مردم قم، ۱۳۸۹/۷/۲۷ ..... ۶۷۰.

- در دیدار هزاران نفر از مردم استان گیلان، ۱۳۸۹/۱۰/۸ ..... ۶۷۱
- در دیدار مردم قم در سالروز قیام ۱۹ دی، ۱۳۸۹/۱۰/۱۹ ..... ۶۷۱
- در دیدار جمعی از شعرای آئینی در آستانه‌ی سالروز میلاد حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام)، ۱۳۹۰/۳/۲۵ ..... ۶۷۲
- در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران، ۱۳۹۰/۴/۱۳ ..... ۶۷۳
- در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان، ۱۳۹۰/۸/۱۱ ..... ۶۷۷
- در دیدار اقشار نمونه‌ی بسیج سراسر کشور، ۱۳۹۰/۹/۶ ..... ۶۷۷

کتابنامه

۱. أبصار العين في أنصار الحسين (عليه السلام) الشيخ محمد السماوي، مركز الدراسات الإسلامية لممثلة الولي الفقيه في حرس التورة الإسلامية، ۱۴۱۹هـ. ق - ۱۳۷۷ش، طبع الأولى.
۲. أحسن التقاسيم في معرفة الأقاليم، أبو عبدالله محمد بن أحمد مقدسي، مكتبة مدبولي - القاهرة، ۱۴۱۱هـ. ق - ۱۹۹۱م، طبع الثالثة.
۳. أخبار الزينبات، العلامة الجليل ابي الحسين يحيى بن الحسن بن جعفر الحجة بن عبيدالله الأعرج بن الحسين الأصغر بن الامام السجاد (عليه السلام) نشر محمد جواد حسيني مرعشي نجفي.
۴. از مدينه تا مدينه، سيد محمد جواد ذهني تهراني، انتشارات پیام حق - تهران، ۱۳۸۶هـ. ش، چاپ سوم.
۵. اطلس تاريخ اسلام، دکتر حسين مونس، سازمان جغرافيايي نبروهاي مصلح، ۱۳۸۲هـ. ش، چاپ دوم.
۶. إختيار معرفة الرجال، الشيخ الطوسي، مؤسسة آل البيت (عليه السلام) لإحياء التراث - قم، ۱۴۰۴هـ. ق.
۷. إعلام الوري بأعلام الهدى، الشيخ الطبرسي، مؤسسة آل البيت (عليه السلام) لإحياء التراث - قم المشرفة، ۱۴۱۷هـ. ق، طبع الأولى.
۸. أعيان الشيعة، السيد محسن الأمين، دار التعارف للمطبوعات - بيروت، بي تا.
۹. إقبال الأعمال، السيد ابن طاووس، مكتب الإعلام الإسلامي - قم، ۱۴۱۴هـ. ق، طبع الأولى.
۱۰. أسد الغابة في معرفة الصحابة، عز الدين بن الأثير أبو الحسن علي بن محمد الجزري، دار الفكر - بيروت، ۱۴۰۹/۱۹۸۹.
۱۱. الآثار الباقية عن القرون الخالية، ابوريحان بيروني، مركز نشر ميراث مكتوب - تهران، ۱۴۲۲هـ. ق، چاپ اول.
۱۲. الإحتجاج، الشيخ الطبرسي، دار النعمان للطباعة والنشر - النجف الأشرف، طبع ۱۳۸۶هـ. ق - ۱۹۶۶م.

١٣. الأخبار الطوال، الدينوري، دار إحياء الكتب العربي - القاهرة، ١٩٦٠م، طبع الأولى.
١٤. الإختصاص، الشيخ المفيد، دار المفيد - بيروت، ١٤١٤هـ.ق - ١٩٩٣م، طبع الثانية.
١٥. الأدب المفرد، البخاري، مؤسسة الكتب الثقافية - بيروت، ١٤٠٦هـ.ق - ١٩٨٦م، طبع الأولى.
١٦. الإرشاد، الشيخ المفيد، دار المفيد - بيروت، ١٤١٤هـ.ق - ١٩٩٣م، طبع الثانية.
١٧. الإستيعاب، ابن عبد البر، دار الجيل - بيروت، ١٤١٢هـ.ق - ١٩٩٢م، طبع الأولى.
١٨. الإصابة، ابن حجر، دار الكتب العلمية - بيروت، ١٤١٥هـ.ق، طبع الأولى.
١٩. الأعلام، خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين - بيروت، أيار - مايو ١٩٨٠، طبع الخامسة.
٢٠. الأغاني، أبو الفرج اصفهاني، دار إحياء التراث العربي - بيروت، ١٤١٥هـ.ق، طبع الأولى.
٢١. الأمالي، السيد المرتضى، منشورات مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي، ١٣٢٥هـ.ق - ١٩٠٧م، طبع الأولى.
٢٢. الأمالي، الشيخ الصدوق، مركز الطباعة والنشر في مؤسسة البعثة - قم، ١٤١٧هـ.ق، طبع الأولى.
٢٣. الأمالي، الشيخ الطوسي، دار الثقافة - قم، ١٤١٤هـ.ق، طبع الأولى.
٢٤. الأمالي، الشيخ المفيد، دار المفيد للطباعة و التوزيع - بيروت، ١٤١٤هـ.ق - ١٩٩٣م، طبع الثانية.
٢٥. الإمامة والسياسة، ابن قتيبة الدينوري، مؤسسة الحلبي وشركاه - القاهرة، طبع ١٣٨٧هـ.ق - ١٩٦٧م.
٢٦. الأنساب، أبو سعيد عبد الكريم بن محمد بن منصور التميمي السمعاني، مجلس دائرة المعارف العثمانية - حيدر آباد، ١٣٨٢هـ.ق - ١٩٦٢م، طبع الأولى.
٢٧. الإنباء في تاريخ الخلفاء، ابن العمراني، دار الآفاق العربية - القاهرة، ١٤٢١هـ.ق - ٢٠٠١م، طبع الأولى.
٢٨. الإيضاح، الفضل بن شاذان الأزدي، مؤسسة انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ١٣٦٣هـ. ش.
٢٩. البدء و التاريخ، مطهر بن طاهر المقدسي، مكتبة الثقافة الدينية، بی تا.
٣٠. البدايات و النهاية، أبو الفداء اسماعيل بن عمر بن كثير الدمشقي، دار الفكر - بيروت، طبع ١٤٠٧هـ.ق - ١٩٨٦م.
٣١. البلدان، أبو عبد الله أحمد بن محمد بن إسحاق الهمداني المعروف بابن الفقيه، عالم الكتب - بيروت، ١٤١٦هـ.ق - ١٩٩٦م، طبع الأولى.
٣٢. التاريخ الصغير، البخاري، دار المعرفة - بيروت - لبنان، ١٤٠٦هـ.ق - ١٩٨٦م، طبع الأولى.
٣٣. التاريخ الكبير، البخاري، المكتبة الإسلامية - ديار بكر - تركيا، بی تا.
٣٤. التبيان، الشيخ الطوسي، مكتب الإعلام الإسلامي - قم، رمضان المبارك ١٤٠٩، طبع الأولى.
٣٥. التحفة العسجدية، يحيى بن الحسين بن القاسم، أبو أيمن للطباعة - صنعاء، طبع ١٣٤٣هـ.ق.
٣٦. التعجب من أغلاط العامة في مسألة الإمامة، أبو الفتح الكراجكي، بی تا.

٣٧. التمهيد، ابن عبد البر، وزارة عموم الأوقاف و الشؤون الإسلامية - المغرب، ١٣٨٧هـ.ق.
٣٨. التنبيه والإشراف، المسعودي، دار صعب - بيروت، بى.تا.
٣٩. التوحيد، الشيخ الصدوق، منشورات جماعة المدرسين فى الحوزة العلمية فى قم المقدسة، بى.تا.
٤٠. الثاقب فى المناقب، ابن حمزة الطوسي، مؤسسة أنصاريان للطباعة و النشر - قم المقدسة، ١٤١٢هـ.ق، الطبعة الثانية.
٤١. الثقات، ابن حبان، مؤسسة الكتب الثقافية - حيدر آباد - الهند، ١٣٩٣هـ.ق - ١٩٧٣م، الطبعة الأولى.
٤٢. الجمل، الشيخ المفيد، مكتبة الداوري - قم - إيران.
٤٣. الخرائج والجرائح، قطب الدين الراوندى، مؤسسة الإمام المهدي - قم المقدسة، ١٤٠٩هـ.ق، طبع الأولى.
٤٤. الخصال، الشيخ الصدوق، منشورات جماعة المدرسين فى الحوزة العلمية فى قم المقدسة، ١٤٠٣هـ.ق - ١٣٦٢هـ. ش، طبع الأولى.
٤٥. الدر المنثور، جلال الدين السيوطي، دار المعرفة - بيروت، بى.تا.
٤٦. الدر النظيم، ابن حاتم العاملي، مؤسسة النشر الإسلامى التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، بى.تا.
٤٧. الذريعة، آقا بزرك الطهراني، دار الأضواء - بيروت - لبنان، ١٤٠٣هـ.ق - ١٩٨٣م، الطبعة الثالثة.
٤٨. السنن الكبرى، البيهقي، دار الفكر - بيروت، بى.تا.
٤٩. السنن الكبرى، النسائي، دار الكتب العلمية - بيروت - لبنان، ١٤١١هـ.ق - ١٩٩١م، الطبعة الأولى.
٥٠. السيرة النبوية، ابن هشام الحميري، مكتبة محمد على صبيح وأولاده - بمصر، طبع ١٣٨٣هـ.ق - ١٩٦٣م.
٥١. الشافى فى الامامة، الشريف المرتضى، مؤسسة إسماعيليان - قم، ١٤١٠هـ.ق، طبع الثانية.
٥٢. الشعر و الشعراء، ابن قتيبة دينوري، دار الحديث - قاهره، طبع ١٤٢٣هـ.ق.
٥٣. الصحاح، الجوهري، دار العلم للملايين - بيروت - لبنان، ١٤٠٧هـ.ق - ١٩٨٧م، طبع الرابعة.
٥٤. الصحيفة السجادية الكاملة، الإمام زين العابدين (عليه السلام)، مؤسسة النشر الإسلامى التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤٠٤هـ.ق - ١٣٦٣هـ. ش.
٥٥. الطبقات الكبرى، محمد بن سعد بن منيع الهاشمي البصري، دار الكتب العلمية - بيروت، ١٤١٠هـ.ق - ١٩٩٠م، الطبعة الأولى.
٥٦. العباس (عليه السلام) السيد عبد الرزاق الموسوى المقرّم، منشورات الإجتهد - قم، ١٤٢٧هـ.ق - ٢٠٠٦م، الطبعة الأولى.
٥٧. العدد القوية، على بن يوسف الحلبي، مكتبة آية الله العظمى المرعشى العامة - قم، ١٤٠٨هـ.ق، الطبعة الأولى.
٥٨. العقد الفريد، ابن عبد ربه اندلسي، دار الكتب العلمية - بيروت، ١٤٠٤هـ.ق، الطبعة الأولى.
٥٩. العلل و معرفة الرجال، أحمد بن حنبل، دار الخاني - الرياض، ١٤٠٨هـ.ق، الطبعة الأولى.

٦٠. الغارات، إبراهيم بن محمد الثقفي، تحقيق: السيد جلال الدين الحسيني الأرموي المحدث، طبع على طريقة أوفست في مطابع بهمن، بی تا.
٦١. الغيبة، الشيخ الطوسي، مؤسسة المعارف الإسلامية - قم المقدسة، شعبان ١٤١١ هـ، الطبعة الأولى.
٦٢. الفتوح، ابن اعثم الكوفي، ترجمه محمد بن احمد مستوفي هروي، تحقيق غلامرضا طباطبائي مجد، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی - تهران، چاپ ١٣٧٢ هـ.ش.
٦٣. الفتوح، أحمد بن أعثم الكوفي، دار الأضواء - بيروت، ١٤١١ هـ، الطبعة الأولى.
٦٤. الفخرى في الآداب السلطانية و الدول الإسلامية، محمد بن علي بن طباطبا المعروف بابن الطقطقي، دار القلم العربي - بيروت، ١٤١٨ هـ، ق - ١٩٩٧ م، الطبعة الأولى.
٦٥. الفصول المهمة في معرفة الأئمة، ابن الصباغ، دار الحديث - قم، ١٤٢٢ هـ، الطبعة الأولى.
٦٦. الفهرست، الشيخ الطوسي، مؤسسة النشر الفقاهة، شعبان المعظم ٧٢ هـ، الطبعة الأولى.
٦٧. الكافي، الشيخ الكليني، دار الكتب الإسلامية - طهران، ١٣٦٣ هـ. ش، طبع الخامسة.
٦٨. الكامل في التاريخ، ابن الأثير، دار صادر و دار بيروت - بيروت، طبع ١٣٨٦ هـ، ق - ١٩٦٦ م.
٦٩. الكامل، عبدالله بن عدي، دار الفكر - بيروت، ١٤٠٩ هـ، ق - ١٩٨٨ م، طبع الثالثة.
٧٠. اللهوف في قتلى الطفوف، السيد ابن طاووس، أنوار الهدى - قم، ١٤١٧ هـ، ق، طبع الأولى.
٧١. المبسوط، الشيخ الطوسي، المكتبة المرتضوية لإحياء آثار الجعفرية، طبع ١٣٨٧ هـ، ق.
٧٢. المجدي في أنساب الطالبين، علي بن محمد العلوي، مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي، ١٤٠٩ هـ، ق، الطبعة الأولى.
٧٣. المحاسن، أحمد بن محمد بن خالد البرقي، دار الكتب الإسلامية - طهران، ١٣٧٠ هـ، ق - ١٣٣٠ ش، طبع الأولى.
٧٤. المحبر، محمد بن حبيب البغدادي، دار الآفاق الجديدة، بی تا - بيروت.
٧٥. المزار، محمد بن المشهدي، نشر القيوم - قم - ايران، رمضان المبارك ١٤١٩ هـ، ق، الطبعة الأولى.
٧٦. المستدرک، الحاكم النيسابوري، دار المعرفة - بيروت.
٧٧. المصباح، الكفعمي، مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بيروت، ١٤٠٣ هـ، ق - ١٩٨٣ م، طبع الثالثة.
٧٨. المصنف، ابن أبي شيبة الكوفي، دار الفكر - بيروت، ١٤٠٩ هـ، ق - ١٩٨٩ م، طبع الأولى.
٧٩. المصنف، عبد الرزاق الصنعاني، منشورات المجلس العلمي، بيروت، بی تا.
٨٠. المعارف، ابن قتيبة، دار المعارف - القاهرة، بی تا.
٨١. المعجم الأوسط، الطبراني، دار الحرمين للطباعة و النشر و التوزيع، ١٤١٥ هـ، ق - ١٩٩٥ م.
٨٢. المعجم الكبير، الطبراني، دار إحياء التراث العربي، طبع الثانية، بی تا.

٨٣. المعرفة و التاريخ، أبو يوسف يعقوب بن سفيان البسوى، بيروت، مؤسسة الرسالة، ١٤٠١هـ.ق - ١٩٨١م، طبع الثانية.
٨٤. المعيار والموازنة، أبو جعفر الإسكافي، ١٤٠٢هـ.ق - ١٩٨١م، طبع الأولى.
٨٥. المغازي، محمد بن عمر الواقدي، بيروت، مؤسسة الأعلمي - بيروت، ١٤٠٩هـ.ق - ١٩٨٩م، طبع الثالثة.
٨٦. الملهوف على قتل الطفوف، السيد ابن طاووس، دار الأسوة - قم، ١٤١٧هـ.ق، طبع الثانية.
٨٧. المناقب، الموفق الخوارزمي، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ربيع الثاني ١٤١٤، طبع الثانية.
٨٨. المنتخب للطريحي، الشيخ فخرالدين الطريحي النجفي، مؤسسة الأعلمي - بيروت، ١٤٢٤هـ.ق، طبع الأولى.
٨٩. المنتخب من ذيل المذيل، الطبري، مؤسسة الأعلمي للمطبوعات - بيروت، طبع ١٣٥٨هـ.ق - ١٩٣٩م.
٩٠. المنتظم، أبو الفرج عبد الرحمن بن علي بن محمد ابن الجوزي، دار الكتب العلمية - بيروت، ١٤١٢هـ.ق - ١٩٩٢م، طبع الأولى.
٩١. المنطق في اخبار قريش، محمد بن حبيب البغدادي، عالم الكتب - بيروت، ١٤٠٥هـ.ق - ١٩٨٥م، طبع الأولى.
٩٢. المهذب، القاضي ابن البراج، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، طبع ١٤٠٦هـ.ق.
٩٣. النهاية، الشيخ الطوسي، انتشارات قدس محمدى - قم، بى تا.
٩٤. الهداية الكبرى، الحسين بن حمدان الخصيبي، مؤسسة البلاغ - بيروت، ١٤١١هـ.ق - ١٩٩١م، الطبع الرابعة.
٩٥. أنساب الأشراف، أحمد بن يحيى بن جابر البلاذري، دار الفكر - بيروت، ١٤١٧هـ.ق - ١٩٩٦م، طبع الأولى.
٩٦. بحار الأنوار، العلامة المجلسي، مؤسسة الوفاء - بيروت، ١٤٠٣هـ.ق - ١٩٨٣م، طبع الثانية المصححة.
٩٧. بشارة المصطفى، محمد بن علي الطبري، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤٢٠هـ.ق، طبع الأولى.
٩٨. بصائر الدرجات، محمد بن الحسن الصفار، منشورات الأعلمي - طهران، طبع ١٤٠٤هـ.ق - ١٣٦٢هـ.ش.
٩٩. بلاغات النساء، ابن طيفور، مكتبة بصيرتي - قم المقدسة، بى تا.
١٠٠. تاج الموالي (المجموعة)، الشيخ الطبرسي، مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي - قم، ١٤٠٦هـ.ق.
١٠١. تاريخ ابن خلدون، ديوان المبتدأ و الخبر في تاريخ العرب و البربر و من عاصرهم من ذوى الشأن

- الأكبر، عبد الرحمن بن محمد بن خلدون، بيروت - دار الفكر، ١٤٠٨هـ.ق - ١٩٨٨م، طبع الثانية.
١٠٢. تاريخ الأئمة (المجموعة)، الكاتب البغدادي، مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي - قم، طبع ١٤٠٦هـ.ق.
١٠٣. تاريخ الإسلام ووفيات المشاهير والأعلام، شمس الدين محمد بن أحمد الذهبي، دار الكتاب العربي - بيروت، ١٤١٣هـ.ق - ١٩٩٣م، الطبعة الثانية.
١٠٤. تاريخ الخلفاء، السيوطي، مطبعة السعادة - مصر، ١٣٧١هـ.ق - ١٩٥٢م، الطبعة الأولى.
١٠٥. تاريخ الطبري، الطبري، مؤسسة الأعلمي للمطبوعات - بيروت، ١٤٠٣هـ.ق - ١٩٨٣م، الطبعة الرابعة.
١٠٦. تاريخ المدينة، ابن شبة النميري، دار الفكر - قم، ١٤١٠هـ.ق - ١٣٦٨هـ.ش.
١٠٧. تاريخ يعقوبى، يعقوبى، دار صادر - بيروت، بى.تا.
١٠٨. تاريخ بغداد، الخطيب البغدادي، دار الكتب العلمية - بيروت، ١٤١٧هـ.ق - ١٩٩٧م، الطبعة الأولى.
١٠٩. تاريخ خليفة، خليفة بن خياط العصفري، دار الكتب العلمية - بيروت، ١٤١٥هـ.ق - ١٩٩٥م، الطبعة الأولى.
١١٠. تاريخ مدينة دمشق، ابن عساکر، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع - بيروت، ١٤١٥هـ.ق.
١١١. تاريخ مواليد الأئمة، ابن الخشاب البغدادي، مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي - قم، ١٤٠٦هـ.ق.
١١٢. تجارب الأمم، أبو علي مسكويه الرازي، سروش - تهران، ١٣٧٩هـ.ش، طبع الثانية.
١١٣. تحف العقول، ابن شعبة الحراني، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤٠٤هـ.ق - ١٣٦٣هـ.ش، طبع الثانية.
١١٤. تذكرة الخواص، علامة سبط ابن جوزي، مؤسسة اهل بيت - بيروت، ١٤٠١هـ.ق.
١١٥. تذكرة الشهداء، ملا حبيب الله شريف كاشاني، انتشارات شمس الضحى - تهران، ١٣٨٤هـ.ش، چاپ اول.
١١٦. تفسير ابن كثير، ابن كثير، دار المعرفة للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت - لبنان، ١٤١٢هـ.ق - ١٩٩٢م.
١١٧. تفسير العياشي، محمد بن مسعود العياشي، المكتبة العلمية الإسلامية - طهران، بى.تا.
١١٨. تفسير القمي، علي بن إبراهيم القمي، مؤسسة دار الكتاب للطباعة والنشر - قم، صفر ١٤٠٤هـ.ق، الطبعة الثالثة.
١١٩. تفسير الثعلبي، الثعلبي، دار إحياء التراث العربي، بيروت - لبنان، ١٤٢٢هـ.ق - ٢٠٠٢م، الطبعة الأولى.
١٢٠. تفسير فرات الكوفي، فرات بن إبراهيم الكوفي، مؤسسة الطبع والنشر التابعة لوزارة الثقافة والإرشاد الإسلامي، طهران، ١٤١٠هـ.ق - ١٩٩٠م، الطبعة الأولى.
١٢١. تقريب المعارف، أبو الصلاح الحلبي، طبع ١٤١٧هـ.ق - ١٣٧٥هـ.ش.
١٢٢. تفسير جوامع الجامع، الشيخ الطبرسي، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة،

- ۱۴۰۸ هـ.ق، الطبعة الأولى.
۱۲۳. تنبيه الغافلين عن فضائل الطالبين، المحسن ابن كرامة، مركز الغدير للدراسات الإسلامية، ۱۴۲۰ هـ.ق - ۲۰۰۰ م.
۱۲۴. تهذيب الأحكام، الشيخ الطوسي، دار الكتب الإسلامية - طهران، ۱۳۶۴ هـ.ش، الطبعة الثالثة.
۱۲۵. تهذيب الكمال، المزي، مؤسسة الرسالة، بيروت، ۱۴۰۶ هـ.ق - ۱۹۸۵ م، الطبعة الرابعة.
۱۲۶. ثواب الأعمال، الشيخ الصدوق، منشورات الشريف الرضي - قم، ۱۳۶۸ هـ.ش، الطبعة الثانية.
۱۲۷. جلاء العيون، العلامة المجلسي، ۱۳۲۳ هـ.ق، الطبعة الأولى.
۱۲۸. حماسه حسینی، شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا - قم، ۱۳۸۸ هـ.ش، چاپ شصت و هشت.
۱۲۹. خصائص أمير المؤمنين، النسائي، مكتبة نينوى الحديثة، طهران، بی تا.
۱۳۰. دعائم الإسلام، القاضي النعمان المغربي، دار المعارف - القاهرة، طبع ۱۳۸۳ هـ.ق - ۱۹۶۳ م.
۱۳۱. دلائل الامامة، محمد بن جریر الطبری (الشیعی)، مركز الطباعة والنشر فی مؤسسة البعثة - قم، ۱۴۱۳ هـ.ق، الطبعة الأولى.
۱۳۲. دلائل النبوة، ابو بكر احمد بن الحسين البيهقي، دار الكتب العلمية - بيروت، ۱۴۰۵ هـ.ق - ۱۹۸۵ م، الطبعة الأولى.
۱۳۳. دیوان محتشم کاشانی، محتشم کاشانی، مقدمه‌ی اکبر بهداروند، انتشارات نگاه، ۱۳۸۹ هـ.ش، چاپ پنجم.
۱۳۴. دیوان نیر تبریزی، نیر مقانی محمدتقی بن محمد، سازمان تبلیغات اسلامی، نشر بین الملل - تهران، ۱۳۸۷ هـ.ش، چاپ دوم.
۱۳۵. ذخائر العقبی، احمد بن عبدالله الطبری، مكتبة القدسی لصاحبها حسام‌الدین القدسی - القاهرة، ۱۳۵۶ هـ.ق.
۱۳۶. ذوب النصار، ابن نما الحلّی، مؤسسة النشر الإسلامی التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، شوال المکرم ۱۴۱۶ هـ.ق، الطبعة الأولى.
۱۳۷. ربیع الأبرار و نصوص الأخیار، جار الله الزمخشري، مؤسسة الأعلمی - بيروت، ۱۴۱۲ هـ.ق، الطبعة الأولى.
۱۳۸. رجال البرقي، احمد بن ابی عبدالله برقي، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ ۱۳۸۳ هـ.ق.
۱۳۹. رجال الطوسي، الشيخ الطوسي، مؤسسة النشر الإسلامی التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ۱۴۱۵ هـ.ق، الطبعة الأولى.
۱۴۰. روضة الواعظین، الفتال النيسابوري، منشورات الشريف الرضي، قم، بی تا.

١٤١. زينب الكبرى عليها السلام، الشيخ جعفر النقدي، انتشارات المكتبة الحيدرية، الطبعة الأولى، بي.تا.
١٤٢. سر السلسلة العلوية، أبي نصر البخاري، انتشارات شريف الرضى - قم، ١٤١٣هـ.ق - ١٣٧١ش، الطبعة الأولى.
١٤٣. سنن ابن ماجه، محمد بن يزيد القزويني، دارالفكر للطباعة والنشر والتوزيع، بي.تا.
١٤٤. سنن الترمذي، الترمذي، دار الفكر - بيروت، ١٤٠٣هـ.ق - ١٩٨٣م، الطبعة الثانية.
١٤٥. شرح الأخبار، القاضي النعمان المغربي، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤١٤هـ.ق، الطبعة الثانية.
١٤٦. شرح نهج البلاغة، ابن أبي الحديد، دار إحياء الكتب العربية - القاهرة، ١٣٧٨هـ.ق - ١٩٥٩م، الطبعة الأولى.
١٤٧. شواهد التنزيل، الحاكم الحسكاني، مؤسسة الطبع و النشر التابعة لوزارة الثقافة والإرشاد الإسلامي، مجمع إحياء الثقافة، ١٤١١هـ.ق - ١٩٩٠م، الطبعة الأولى.
١٤٨. صحيح ابن حبان، ابن حبان، مؤسسة الرسالة - بيروت، ١٤١٤هـ.ق - ١٩٩٣م، الطبعة الثانية.
١٤٩. صحيح البخاري، البخاري، دار الفكر للطباعة و النشر و التوزيع، ١٤٠١هـ.ق - ١٩٨١م.
١٥٠. صحيفه‌ی امام، حضرت امام خميني، مؤسسه‌ی تنظيم و نشر آثار امام خميني - تهران، ١٣٨٦ هـ. ش، چاپ چهارم.
١٥١. صلة تاريخ الطبري، القرطبي، مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بيروت، بي.تا.
١٥٢. عدة الداعي، ابن فهد الحلبي، مكتبة وجداني - قم.
١٥٣. علل الشرائع، الشيخ الصدوق، منشورات المكتبة الحيدرية ومطبعتها - النجف الأشرف، ١٣٨٥هـ.ق - ١٩٦٦م.
١٥٤. عمدة الطالب، ابن عنبه، منشورات المطبعة الحيدرية - النجف الأشرف، ١٣٨٠هـ.ق - ١٩٦١م، الطبعة الثانية.
١٥٥. عوالي اللئالي، ابن أبي الجمهور الأحسائي، مطبعة سيد الشهداء - قم، ١٤٠٣هـ.ق - ١٩٨٣م، الطبعة الأولى.
١٥٦. عيون أخبارالرضا، الشيخ الصدوق، مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بيروت، ١٤٠٤هـ.ق - ١٩٨٤م، الطبعة الأولى.
١٥٧. غرر الحكم و درر الكلم، عبدالواحد بن محمد تميمي آمدي، انتشارات دفتر تبليغات اسلامي قم، ١٣٦٦هـ.ش، چاپ اول.
١٥٨. غزليات سعدی، شيخ مصلح‌الدين سعدی شیرازی، ارمغان طوبی - تهران، ١٣٨٣هـ.ش، چاپ اول.

١٥٩. فتح الباري، ابن حجر، دار المعرفة - بيروت، الطبعة الثانية، بي.تا.
١٦٠. قاموس الرجال، العلامة محمد تقي التستري، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤١٩هـ.ق، الطبعة الأولى.
١٦١. قرب الاسناد، الحميري القمي، مؤسسة آل البيت لإحياء التراث - قم، ١٤١٣هـ.ق، الطبعة الأولى.
١٦٢. قصص الأنبياء، الراوندي، مؤسسة الهادي - قم، ١٤١٨هـ.ق - ١٣٧٦هـ.ش، الطبعة الأولى.
١٦٣. كامل الزيارات، جعفر بن محمد بن قولويه، مؤسسة نشر الفقاهة - قم، ١٤١٧هـ.ق، الطبعة الأولى.
١٦٤. كتاب الزهد، الحسين بن سعيد الكوفي، المطبعة العلمية - قم، ١٣٩٩هـ.ق.
١٦٥. كتاب العين، الخليل الفراهيدي، مؤسسة دار الهجرة، ١٤٠٩هـ.ق، الطبعة الثانية.
١٦٦. كتاب الغيبة، محمد بن إبراهيم النعماني، أنوار الهدى - قم، ١٤٢٢هـ.ق، الطبعة الأولى.
١٦٧. كتاب سليم بن قيس، تحقيق: محمد باقر الأنصاري الزنجاني، بي.تا.
١٦٨. كشف الغمة، ابن أبي الفتح الإريلي، دار الأضواء - بيروت، ١٤٠٥هـ.ق - ١٩٨٥م، الطبعة الثانية.
١٦٩. كشف اليقين، العلامة الحلي، ١٤١١هـ.ق، الطبعة الأولى.
١٧٠. كفاية الأثر، الخزاز القمي، انتشارات بيدار - قم، ١٤٠١هـ.ق.
١٧١. كمال الدين وتمام النعمة، الشيخ الصدوق، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤٠٥هـ.ق - ١٣٦٣هـ.ش.
١٧٢. گلستان سعدی، شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی، مصحح محمد علی فروغی، انتشارات امیر کبیر، ١٣٥٧هـ.ش، چاپ دوم.
١٧٣. گنجینهی اسرار و قصائد، عمان سامانی، نهاوندی - قم، ١٣٨٨هـ.ش، چاپ دوم.
١٧٤. لسان العرب، ابن منظور، نشر أدب الحوزة - قم، ١٤٠٥هـ.ق.
١٧٥. لسان المیزان، ابن حجر، مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بیروت، ١٣٩٠هـ.ق - ١٩٧١م، الطبعة الثانية.
١٧٦. مثنوی معنوی، مولانا جلال الدین محمد بلخی، امیرکبیر - تهران، ١٣٧١هـ.ش، چاپ یازدهم.
١٧٧. مثير الأحزان، ابن نما الحلي، المطبعة الحيدرية - النجف الأشرف، ١٣٦٩هـ.ق - ١٩٥٠م.
١٧٨. مجمع البيان، الشيخ الطبرسي، مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بیروت، ١٤١٥هـ.ق - ١٩٩٥م، الطبعة الأولى.
١٧٩. مجمل التواريخ و القصص، مؤلف مجهول، کلاله خاور، بی تا - تهران.
١٨٠. مروج الذهب و معادن الجواهر، أبو الحسن علی بن الحسین بن علی المسعودی، دار الهجرة - قم، ١٤٠٩هـ.ق، الطبعة الثانية.
١٨١. مسار الشيعة، الشيخ المفيد، دار المفيد للطباعة والنشر والتوزيع - بیروت، ١٤١٤هـ.ق - ١٩٩٣م، الطبعة

الثانية.

١٨٢. مستطرفات السرائر، ابن إدريس الحلبي، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٤١١هـ.ق. الطبعة الثانية.

١٨٣. مسند احمد، الإمام احمد بن حنبل، دار صادر - بيروت، بي.تا.

١٨٤. مصباح المتعجب، الشيخ الطوسي، مؤسسة فقه الشيعة - بيروت، ١٤١١هـ.ق - ١٩٩١م، الطبعة الأولى.

١٨٥. مطالب السؤول في مناقب آل الرسول ﷺ، محمد بن طلحة الشافعي، تحقيق: ماجد ابن أحمد العطية، بي.تا.

١٨٦. معالي السبطين، شيخ محمد مهدي حائري، الشريف الرضي - قم، ١٤١٩هـ.ق - ١٣٧٧هـ.ش، الطبعة الأولى.

١٨٧. معاني الأخبار، الشيخ الصدوق، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة، ١٣٧٩هـ.ق - ١٣٣٨هـ.ش.

١٨٨. معجم رجال الحديث، السيد الخوئي، مطبعة الأدب في النجف الأشرف، ١٣٩٠هـ.ق - ١٩٧٠م، الطبعة الأولى.

١٨٩. معجم المطبوعات العربية، اليان سر كيس، مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي، ١٤١٠هـ.ق.

١٩٠. مقاتل الطالبين، ابو الفرج علي بن الحسين الأصفهاني، دار المعرفة - بيروت، بي.تا.

١٩١. مقتل الحسين عليه السلام، الخوارزمي، انوار الهدى - قم، ١٤٢٥هـ.ق - ٢٠٠٥م، الطبعة الثالثة.

١٩٢. مقتل الحسين عليه السلام، العلامة السيد عبد الرزاق المقرم، آل علي عليه السلام - قم، ١٤٢٤هـ.ق - ١٣٨٢ش، الطبعة الأولى.

١٩٣. مقتل الحسين، أبي مخنف، المكتبة الحيدرية - قم، ١٣٨٥هـ.ش - ١٤٢٧هـ.ق، الطبعة الثالثة.

١٩٤. مناقب آل أبي طالب، ابن شهر آشوب، المكتبة الحيدرية - النجف الأشرف، ١٣٧٦هـ.ق - ١٩٥٦م.

١٩٥. مناقب الإمام أمير المؤمنين عليه السلام، محمد بن سليمان الكوفي، مجمع إحياء الثقافة الإسلامية - قم المقدسة، ١٤١٢هـ.ق، الطبعة الأولى.

١٩٦. نزهة الناظر وتنبيه الخاطر، الحلواني، مدرسة الإمام المهدي عليه السلام - قم المقدسة، ١٤٠٨هـ.ق، الطبعة الأولى.

١٩٧. نهاية الأرب في فنون الأدب، شهاب الدين نویری، دار الكتب و الوثائق القومية - قاهره، ١٤٢٣هـ.ق، الطبعة الأولى.

١٩٨. نهج البلاغة، خطب الإمام علي عليه السلام، دار الذخائر - قم، ١٤١٢هـ.ق - ١٣٧٠هـ.ش، الطبعة الأولى.

١٩٩. وسائل الشيعة، الحر العاملي، مؤسسة آل البيت لإحياء التراث بقم المشرفة، ١٤١٤هـ.ق، الطبعة الثانية.

٢٠٠. وقعة صفين، ابن مزاحم المنقري، المؤسسة العربية الحديثة - القاهرة، ١٣٨٢هـ.ق، الطبعة الثانية.